

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΟΝΥΜΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

« Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις » (Α' Κορ. 1, 30)

Τόμος ΛΒ'

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 1977

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΟΝΥΜΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

« Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις » (Α' Κορ. 1, 30)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α' - ΕΤΟΣ ΑΒ'

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Ἰανουάριος 1977

Ἀριθμὸς φύλλου 373

Γιὰ τὸ Νέο Ἔτος

Η ΚΡΙΣΙ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΜΑΣ

Μὲ ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον, μὲ πάθος θὰ ἔλεγα, μιλοῦν οἱ ἄνθρωποι σήμερα γιὰ τὰ νέα πράγματα. Νέες οἰκοδομὲς καὶ νέα διαμερίσματα· καινούργια ρούχα ἀπὸ τὰ νέα καταστήματα τῶν νεωτερισμῶν καὶ νέες τροφές ἀπὸ τὰ σουπερ μάρκετ· νέοι δρόμοι καὶ αὐτοκίνητα νέου τύπου καὶ καινούργιου μοντέλου· σύγχρονα μηχανήματα, καινούργιες μάρκες, νέα μῦθα καὶ νέοι τρόποι διασκέδασεων καὶ ἀπολαύσεων!

Καὶ μ' ὅλα αὐτὰ ὁ ἄνθρωπος νιώθει ὀσχημα. Τὸν πιέζει ὁ χρόνος· τὸν συντρίβουν τὰ ἐπιτεύγματα του, τὸν παραζώνει τὸ ἄγχος. Ζῇ μέσα στὴν ἀκαθαρσία τῆς ἁμαρτίας, καὶ στὴν δυοσομία τῆς ἀποσυνθέσεως, χωρὶς κανένα ἀπὸ τὰ νέα ἀπορρυπαντικά νὰ μπορῇ νὰ τὸν ξεπλύνῃ καὶ χωρὶς κανένα ἀπὸ τὰ σύγχρονα ἀρώματα νὰ κατορθώσῃ νὰ ἐξουδετερώσῃ τὴ βρώμα τῆς ἠθικῆς σήψεως· κανένα ἀπὸ τὰ καινούργια φάρμακα δὲν ἐπιτυγχάνει νὰ θεραπεύσῃ τὴς ἀνώμαλες ψυχικὲς του καταστάσεις. Τί κι ἂν ἔχη στὴ διάθεσί του τόσοις νέους τρόπους διασκέδασεως καὶ τόσα θεάματα; Ἡ ἀνησυχία, τὸ ἄγχος καὶ ἡ μελαγχολία αὐξάνουν καὶ κυριαρχοῦν. Στὴν ἐποχὴ μας βρῖσκει τέλεια ἐφαρμογὴ ἡ ἱστορία μὲ τὴ «Δαμῶκλειο σπάθη». Στ' ἀλήθεια, τῶμε σὲ πλούσιο τραπέζι, ἀλλὰ στὰ κεφάλια μας κρέμεται μὲ μιὰ λεπτὴ κλωστή ἡ σπάθη, ὁ φόβος τοῦ θανάτου. Ἡ ζωὴ μας κινδυνεύει. Κινδυνεύει ἀπὸ τοὺς σύγχρονους ἀνθρώπους, τοὺς συνανθρώπους μας, καὶ ἀπὸ τὰ σύγχρονα δπλα καὶ μέσα

δολοφονίας καὶ ἀφανισμοῦ. Ἡ ἀπάτη καὶ τὸ ἐγκλημα, ἡ δολοφονία καὶ τὸ μῖσος διαθέτουν μέσα καὶ τρόπους μὲ νέες μάρκες, νέα μοντέλα καὶ νέες μεθόδους, γιὰ νὰ ἐπιτύχουν σὸν ἀπάνθρωπο σκοπὸ τους, ἀλλὰ καὶ νέες μεθόδους καὶ νέα μέσα, γιὰ νὰ ἐξαφανισθοῦν οἱ ἔνοχοι.

Στὴν ἐποχὴ μας ὁ ἄνθρωπος φοβάται, τρέμει τὸν συνάνθρωπό του. Οἱ λησταὶ ἔφυγαν ἀπὸ τὰ βουνα καὶ κατοικοῦν ἐπίσημα καὶ ἐλεύθερα στὴ «νέα κοινωνία». Οἱ ἐγκληματισταὶ εἶνε διοργανωμένοι σὲ ἐταιρεῖες καὶ οἱ σωματέμποροι καὶ μαστροποὶ ἐφοδιασμένοι μ' ὅλα τὰ σύγχρονα μέσα· homo homini lupus est· ὁ ἄνθρωπος γιὰ τὸν ἄνθρωπο εἶνε λύκος. Ἡ κοινωνία ζούγκλα ἀγρίων θηρίων. Ἡ καλύτερα· πὺδ σίγουρα καὶ πὺδ ἄνετα κατοικεῖ κανεὶς στὴ ζούγκλα μὲ τὰ ἄγρια θηρία παρὰ στὴς μεγαλουπόλεις. Ἡ κυκλοφορία κατὰ τὴ νύκτα στοὺς δρόμους τῶν μεγαλουπόλεων τῆς Ἀμερικῆς θεωρεῖται πρᾶγμα ἐπικίνδυνον· ὅσοι τολμηροὶ ἀψηφοῦν τοὺς ὑπουλούς καὶ ἀνώνυμους ἐκθροὺς θέτουν σὲ κίνδυνον τὴ ζωὴ τους! Στὸ Σικάγο καὶ στὴ Νέα Ὑόρκη, μόλις ἀρχίσῃ νὰ σουρουπώνῃ, οἱ ἄνθρωποι κλείνονται στὰ σπιτία τους καὶ διπλοκλειδώνονται καὶ μερικὲς φορὲς φυλάγουν καὶ σκοπιά. Τρέμουν ὥσπου νὰ ξημερώσῃ. Ἐφιάλτες τοὺς τυραννοῦν ὅλη τὴ νύκτα. Γιατί; Πόλεμος εἶνε; Κάτι χειρότερο, ὑπουλὸς πόλεμος· οἱ γκάγκστερς ἀπειλοῦν τὴ ζωὴ. Ἐνῶ στὴ ζούγκλα οἱ ἐξερευνηταὶ κοιμοῦνται στὴς ἀνοιχτὲς σκηνές τους, ξσυχὰ καὶ ἄφοβα.

Ἡ ταχύτης πού ἀναπτύσσει σήμερα ὁ πολιτισμός μας, χωρίς νά ἔχη τὰ ἀναγκαῖα φρένα, καί μάλιστα διαν κινεῖται σέ δρόμους ἀνατιναγμένους καί σέ γραμμές σπασμένες, ὅπωςδῆποτε θά μᾶς ὀδηγήσῃ στό χάος καί στήν καταστροφή. Πολιτισμοὺς χωρίς φραγμοὺς καί ὅρια, ζωὴ χωρίς ὀδηγό! Οἱ ἐντολές τοῦ Θεοῦ πού δάζουν φρένο στήν ἡθικὴ ἀσυνδοσία θεωροῦνται ξεπερασμένες καί καταπατοῦνται διδιάντροπα. Ὁ Χριστὸς δὲν ἀναγνωρίζεται σὰν ὁ ὀδηγὸς τῆς ζωῆς μας καί ὁ κανὼν τῆς ἀγίας Γραφῆς, πού δίνει κατεύθυνσι γιὰ τὴ σωστὴ πορεία μας καί χαράσσει τὴ γραμμὴ τῆς σωτηρίας, θεωρεῖται κατεστημένο. Πνευματικὴ κρίσι! Ἡθικὴ σῆψι! Ἀνατροπὴ ἀξιών! Πορεία πρὸς τὸ χάος! Ἰδανικὰ τὸ χρήμα, τὸ σέξ, τὰ θεάματα, ὁ τουρισμός, ἡ ἀσυνδοσία, τὰ ναρκωτικά. Ἡ ἀνθρωπότης ψυχορραγεῖ μετὰ τὸ «ξανανέωμά» της, αὐτοκτονεῖ μετὰ τὰ «νέα ἀγαθὰ» της!

Τί τρομερό, τί ἄγριο θηρίο ὁ ἄνθρωπος, ὅταν δὲν εἶνε ἄνθρωπος! Καί πόσο εὐχάριστο εἶνε ὁ ἄνθρωπος ὅταν εἶνε ἄνθρωπος. «Ὡς χαρίεν ἄνθρωπος, ὅταν ἄνθρωπος ᾖ! Καί τότε ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶνε ἄνθρωπος, ἀλλὰ θηρίον; Ὅταν κυριαρχεῖται ἀπὸ τὰ πάθη του καί τις ἀδυναμίες του. «Ὅταν», ὅπως λέει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, «ἕνας μαίνεται σὰν ταῦρος, κλωτσάει σὰν μουλάρι, μνησικακεῖ σὰν καμήλα, καί εἶνε γαστρίμαργος σὰν ἀρκούδα, ὅταν ἀρπάξῃ σὰν λύκος, δαγκώνῃ σὰν σκορπιὸς καί εἶνε ὑπουλὸς σὰν τὴν ἀλεπού· ὅταν χρεμετίζῃ σὲς γυναῖκες σὰν ἵππος θηλυμανῆς», πῶς μπορεῖ αὐτὸς νά εἶνε ἄνθρωπος καί σὰν ἄξιο παιδί τοῦ Θεοῦ νά ὀνομάσῃ τὸ Θεὸ πατέρα του; Πῶς λοιπὸν πρέπει νά ὀνομασθῇ ἕνας τέτοιος ἄνθρωπος; θηρίον; ἀλλὰ τὰ θηρία κατέχονται ἀπὸ ἕνα μόνο ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἐλαττώματα· ὁ ἄνθρωπος τὰ συγκεντρώνει ὅλα σὶν ἐαυτοῦ του καί γίνε-ται ἀλογώτερος ἀπὸ τὰ ἄλογα. Καί γιὰ νὰ πῶ θηρίον; Ἐνας τέτοιος εἶνε φοβερώτερος ἀπὸ κάθε θηρίο».

Καί τὸν παραλληλισμὸ αὐτὸ τοῦ ἱ. Χρυσόστομου ἐπανελάβε σὲς ἡμέρες μας ὁ διάσημος ἱατροφιλόσοφος Καρέλ μετὰ τὰ

ἑξῆς: «Ἐὰν κάθε ἄνθρωπος ἦταν δυνατόν πρὸς στιγμὴν νά πάρῃ ἐξωτερικὸ σχῆμα πού νά ἀνταποκρίνεται σὲν ψυχικῇ του κατάστασι, πρὸς τις ἀμαρτωλές καί ἐγκληματικὰς ροπές καί κλίσεις καί πρὸς τὰ πάθη του, τότε θά παρουσιάζονταν μπροστά μας θέαμα πού θά προκαλοῦσε τὴ φρίκη καί τὸν ἀποτροπισμὸ. Ὁ ἕνας θά ἐμφανίζονταν σὰν χοῖρος ἀκάθαρτος, ὁ δεύτερος σὰν τράγος ἀσελγής, ὁ τρίτος σὰν ἀρκούδα ἀδηφάγος, ὁ τέταρτος σὰν ταῦρος μαινόμενος, ὁ πέμπτος σὰν λύκος αἰμοβόρος, ὁ ἕκτος σὰν γεράκι ἀρπακτικόν, ὁ ἕβδομος σὰν καμήλα μνησικάκη, ὁ ὀγδοὺς σὰν ἀλεπού πονηρὴ, ὁ ἔνατος σὰν φίδι φαρμακερό...».

Αὐτὸς εἶνε ὁ ἄνθρωπος τῆς ἐποχῆς μας πού ἔχει ὅλες τις σύγχρονες ἀνέσεις καί ὅλα τὰ καινούργια κομφορ, μὰ πού δὲν ἔχει μέσα του πίστι, ἀγάπη καί ἐλπίδα, δὲν ἔχει σὲν καρδίᾳ του τὸ Θεό. Ἀξίζει, καί εἶνε πολὺ ταιριαστό, νὰ ἐπαναλάβουμε τὰ λόγια τῶν θεοπνεύστων Ψαλμῶν· «σῶσον με, Κύριε, ὅτι ἐκλέλοιπεν ὅσιος, ὅτι ὀλιγόθησαν αἱ ἀλήθειαι ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων». Καί γιὰ τὴ λιγύστεψαν καί ἐξαφανίσθησαν οἱ σωστοὶ ἄνθρωποι; Διότι «ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὢν οὐ συνῆκε, παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις καί ὠμοιώθη αὐτοῖς». Ἔτσι καί σὲς μέρες μας ἕνας ἄλλος Διογένης θά ἔψαχνε μέρα μεσημέρι μετὰ φανάρι ἀναμμένο σὲς κατάρμεστες ἀπὸ ἀνθρώπους πλατεῖες καί ὁδοὺς λέγοντας «ἄνθρωπον ζητῶ». Καί ὁ προφήτης Ἡσαΐας μετὰ πόνον θά ἔλεγε τὸ παράπονόν του σὲν Θεό· «Ἦλθον καί οὐκ ἦν ἄνθρωπος, ἐκάλεσα καί οὐκ ἦν ὁ ἀκούων».

Ἡ κοινωνία μας λοιπὸν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ κοινωνία καί ἡ ἀνθρωπότης χρειάζεται ἀνθρώπους. Προχωρῶ, ὁ Χριστιανισμὸς ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ Χριστιανούς.

Στέργιος Ν. Σάκκος
Καθηγητὴς Πανεπιστημίου

ΑΠ.: 'Ο Παῦλος εὐχαριστεῖ τὸ Θεοῦ γιὰ τὴν πνευματικὴν προκοπὴ τῶν πιστῶν. Σὰν κοιτῆριον, γιὰ νὰ βαθμολογήσῃ τὴν προκοπὴ τοὺς, εἶνε ἡ τριάδα τῶν ἀρετῶν· πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη. Πηγὴ δὲ τῆς τριάδος τῶν ἀρετῶν εἶνε ὁ τριαδικὸς Θεός, ὁ Πατὴρ, ὁ Υἱὸς καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα. Γράφει λοιπὸν ὁ Παῦλος ἐπὶ λέξεν «ἐπέγνατε τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ καθὼς καὶ ἐμάθετε ἀπὸ Ἑπαφροῶ τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ἡμῶν, ὅς ἐστι πιστὸς ὑπὲρ ὧν διάκονος τοῦ Χριστοῦ. ὁ καὶ δηλώσας ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν Πνεύματι» (Κλ 1, 6-8). Ἀπὸ τοῦ καίμενου αὐτοῦ ὑπογοαμιζῶ τοιαῦτα σημεῖα:

χάριν Θεοῦ, διάκονος τοῦ Χριστοῦ, ἀγάπη ἐν πνεύματι. Εἶνε ὁλοφάνερο ὅτι ὁ Παῦλος ἔχει στή θεόπνευστη σκέψι τοῦ τὸν ἕνα Θεό, ὁ ὁποῖος εἶνε Πατήρ, πηγὴ τῆς χάριτος, εἶνε Τίς, ὁ Χριστὸς ἡ πηγὴ τῶν διακονιῶν καὶ ὁ Κύριος τῶν διακόνων, καὶ Πνεῦμα ἅγιο, ἡ πηγὴ τῆς ἀγάπης.

ΕΡ.: Σὲ μιὰ ἄλλη συνέντευξί μας, κ. καθηγητά, μᾶς ἀναλύσατε τὸ τελευταῖο χωρίο τῆς Β' πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῆς, ὅπου ὁ Παῦλος μιλάει γιὰ τὴ χάρι τοῦ Τιού, τὴν ἀγάπην τοῦ Πατρὸς καὶ τὴν κοινωνία τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

ΑΠ.: Τόνισα τότε ὅτι, ἐπειδὴ τὰ τρία διάφορα πρόσωπα ἔχουν κοινὴ τὴν οὐσία ἡ φύσις, ὁ Παῦλος ἐλεύθερα μπορεῖ νὰ συνδέῃ καὶ τὰ τρία, καὶ τὴ χάρι καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν κοινωνία, μὲ τὸ Θεὸ Πατέρα ἢ μὲ τὸ Θεὸ Τίὸ ἢ μὲ τὸ Θεὸ Πνεῦμα. Καὶ νὰ πού σὸ χωρίο μᾶς συνδέει τὴν ἀγάπην μὲ τὸ Πνεῦμα, τὴ χάρι μὲ τὸν Πατέρα, καὶ τὴ διακονία μὲ τὸν Τίὸ.

ΕΡ.: Τί ἄλλα ἐνδιαφέροντα στοιχεῖα γιὰ τὸ θέμα μᾶς ἔχει ἡ περικοπὴ;

ΑΠ.: Οἱ στίχοι 15-20 μὲ πολλὴ δύναμι καὶ ὑψηλὴ θεολογία διαγγέλλουν τὴ Θεότητα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Γι' αὐτοὺς ὅμως θὰ κάνουμε λόγο ἄλλοτε, ὅταν ἀσχοληθοῦμε μὲ τὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ ἰδιαίτερα. Ἐνα τελευταῖο σημεῖο, πού ἐπιθυμῶ νὰ θίξω καὶ νὰ κλείσουμε καὶ τὴ σημερινή μας συνέντευξιν, εἶνε τὸ περὶ μυστηρίου πού καὶ ἐδῶ ὅπως καὶ στὴν πρὸς Ἐφεσίους ἀναφέρει ὁ Παῦλος. Σὰς διαβάσω τοὺς σχετικoὺς στίχους: «Τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν, νυνὶ δὲ ἐφανερώθη τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, οἱς ἠθέλησεν ὁ Θεὸς γνωρίσαι τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὅς ἐστι Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπίς τῆς δόξης» (26-27). Αὐτὸ φορὲς ἀναφέρεται ἡ λέξι μυστήριον, τὴν ὁποία οἱ μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά τόσο πολὺ δὲν θέλουν ν' ἀκοῦν. Ποιῶ, λοιπόν, εἶνε τὸ μυστήριον πού ἦταν κρυμμένο ἀπόλυτα ἀπὸ τοὺς αἰῶνες καὶ ἀπὸ τίς γενεάς; Εἶνε ὁ Χριστὸς ἀνάμεσά μας. Τί εἶνε ὁ Χριστὸς; Θεὸς ἐν σαρκί. Στὴν ἰδια ἐπιστολὴ ὁ Παῦλος γράφει γιὰ τὸ Χριστό, ὅτι «ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς» (2, 9). Καὶ ὅπως σὸ Χριστὸ ἐνώνεται ἡ θεία φύσις μὲ τὴν ἀνθρώπινη — νὰ ἡ μία ὅπιν τοῦ μυστηρίου —

ἔτσι ἐνώνεται ἡ ἀνθρωπότης μὲ τὸ Θεό, καὶ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ οἱ ἔθνηκοι ἀποτελοῦν ἕνα σῶμα, τὴ μία Ἐκκλησία. Ὁ Χριστὸς εἶνε Θεὸς ἀλλ' ὄχι ἕνας δευτέρος Θεός. Εἶνε πρόσωπο διάφορον ἀπὸ τὸ πρόσωπο τοῦ Πατρὸς, ἀλλὰ καὶ μ' αὐτὸ ὁ Θεὸς εἶνε ἕνας. Πῶς αὐτό; Εἶνε μυστήριον. Δὲν τὸ ἐπιννοεῖ ἡ ἀνθρώπινη φαντασία, δὲν τὸ κατανοεῖ ἡ διάνοια τοῦ ἀνθρώπου, τὸ φανερῶνει ὁμως ὁ Θεὸς στοὺς ἁγίους, στοὺς δικούς του. Ὅσοι εἶνε ἅγιοι, δηλ. εἶνε τοῦ Θεοῦ, γνωρίζουν πολὺ καλὰ πῶς τὰ τρία γίνονται ἕνα καὶ πῶς τὸ ἕνα γίνεται τρία. Πλούσιο καὶ ἔνδοξο εἶνε τὸ μυστήριον τῆς σωτηρίας τῶν εἰδωλολατρῶν, τῆς ἐνώσεως αὐτῶν μὲ τὸ κατάλοιπο, τὸ ἐκλεκτὸ μέρος τοῦ Ἰσραὴλ, τῆς συνδέσεως αὐτῶν μὲ τὸ Θεό. Τὸ μυστήριον τῆς ἐνότητος τῆς ἀνθρωπότητος εἶνε μία ἀνταύγεια, ἕνα ἔργο τοῦ μυστηρίου τοῦ τριαδικοῦ Θεοῦ.

Στέργιος Ν. Σάκκος

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

— Ὁ κ. Λάμπρος Γυφτιάκης προσέφερε δρχ. δύο χιλιάδες (2.000) εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Ἀδελφότητος εἰς μνήμην τοῦ υἱοῦ τοῦ Χρήστου.

— Ὁ κ. Νικόλαος Παπαδόπουλος προσέφερε δρχ. χιλίας (1.000) εἰς μνήμην Σοφίας Παπαδοπούλου καὶ τῶν γονέων τῆς.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον εὐχαριστεῖ καὶ εὐχεται ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν αὐτῶν.

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ

Μὲ τὴν εἰσοδὸν εἰς τὸ νέον ἔτος ἐπενθυμίζομεν εἰς τοὺς ἀγαπητοὺς συνδρομητὰς καὶ συνδρομητρίδας τὴν ἀνάγκην τῆς ἀνανεώσεως τῆς συνδρομῆς τῶν. Ἡ συνδρομὴ παραμένει 20 δρχ. ἑτησίως διὰ τὸ ἐσωτερικὸν καὶ 2 δολλάρια ἢ 5 μάρκα διὰ τὸ ἐξωτερικόν. Ἰδιαίτερώς παρακαλοῦνται, ὅσοι ὀφείλουσιν παλαιὰς συνδρομὰς νὰ ἐπασπεύσιν τὴν ἀποστολὴν τῶν.

Παρακαλοῦνται ὅσοι ἀλλάξουν διεύθυνσιν νὰ μᾶς τὴν γνωρίζουν ἐγκαίρως μαζὶ μὲ τὴν παλαιὰν τοιαύτην.

ΚήρυγμαΗ ΚΑΛΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

«Γυναίκα ἀνδρείαν τίς εὐρήσει; τιμωτέ-
ρα δέ ἐστι λίθων πολυτελῶν ἢ τοιαύτη»
(Παροιμ. 31, 10)

Ἡ καλὴ γυναίκα εἶναι θησαυρός. Ἀλλὰ ἡ καλὴ ὄχι στὸ πρόσωπο καὶ στὸ παράστημα, ἡ καλὴ στὴν ψυχὴ. Αὐτὴ εἶναι ἡ καλὴ, ἡ ἀνδρεία, ὅπως τὴν ὀνομάζει ἡ Ἀγία Γραφή. Ἡ ἀξία μιᾶς ἀνδρείας, ἐνάρειας, γυναίκας εἶναι ὑπερβολικὰ μεγάλη. Ἀξίζει πρὸ πολὺ ἀπὸ τὰ πολύτιμα πετράδια. «Τιμωτέρα δέ ἐστι λίθων πολυτελῶν ἢ τοιαύτη».

Ἀλλὰ ποιά εἶναι ἡ καλὴ γυναίκα; Ποιά εἶναι τὰ γνωρίσματα; Ποιά τὰ χαρακτηριστικά, ποιά τὰ σημάδια καὶ ποιὲς οἱ ἐκδηλώσεις καὶ οἱ ἐνέργειές της; Ποιά, λοιπόν, εἶναι ἡ καλὴ γυναίκα;

Καλὴ γυναίκα εἶναι:

Ἡ σεμνή. Ἡ καλὴ γυναίκα ξεχωρίζει ἀπὸ μακριὰ μὲ τὴν ἐνδυμασίαν της. Αὐτὴ δὲν ξέρει τί θὰ πῇ «μόδα». Ἡ δικὴ της μόδα εἶναι ὁ Χριστὸς καὶ τὸ Εὐαγγέλιο. Πρότυπα στὴ ζωὴ της αὐτὴ ἔχει τὴν Παναγία, τίς Μυροφόρες καὶ ὅλες τίς ἁγίες γυναῖκες. Ὅπως ἐκεῖνες, ἔτσι κι αὐτὴ εἶναι σεμνὴ στὰ ρούχα, στὸ χτένισμα, στὰ παπούτσια, στὸ βάδισμα, στὸ κάθισμα, στὴν ὁμιλία, σ' ὅλα. Κάθε στιγμή θυμᾶται τὰ λόγια τῆς Ἀγίας Γραφῆς: «στολισμὸς ἀνδρὸς καὶ γέλως ὁδόντων καὶ βήματα ἀνθρώπου ἀναγγέλλει τὰ περὶ αὐτοῦ» (Σοφ. Σειρ. 19, 30), καὶ ἀνάλογα συμπεριφέρεται. Πάνω της δὲν βλέπεις τίποτε τὸ προκλητικὸ καὶ τὸ γυμνὸ. Ντύνεται μόνον σὰν γυναίκα καὶ ποτὲ οὐκ ἄνδρας. Ἡ θέα μιᾶς τέτοιας σεμνῆς γυναίκας σὲ ἐμβάλλει μόνον σὲ σκέψεις καλές. Σκέψεις ποὺ σὲ ἀνεβάζουν στὸν οὐρανό. Αὐτὴ εἶναι ἡ γυναίκα. Ἡ καλὴ σὲ ἀνεβάζει στὸν οὐρανό. Ἡ κακὴ σὲ κατεβάζει στὸν ἅδη.

Ἡ ταπεινὴ. Ἡ ταπεινοφροσύνη εἶναι ἡ ψυχὴ τῆς καλῆς γυναίκας. Καὶ ὁ Θεὸς δὲν ἀγαπᾷ τίποτα ἄλλο πρὸ πολὺ

ὅσο τὴν ταπεινοφροσύνη. Γι' αὐτὸ μὲ τὸν προφήτη ἐρωτᾷ: «Ἐπὶ τίνα ἐπιβλέψω, ἀλλ' ἢ ἐπὶ τὸν ταπεινόν;» (Ἠσ. 66, 2). Στὴν ταπεινὴ γυναίκα βλέπουν πάντα τὰ μάτια τοῦ Θεοῦ. Ταπεινὴ μήπως δὲν ἦταν καὶ ἡ Παναγία; Ἔτσι ταπεινὴ θέλει νὰ εἶναι κι' αὐτὴ στὴ ζωὴ της. Πάντοτε ταπεινὴ. Γι' αὐτὸ εἶναι καλὴ. Καὶ εἶναι καλὴ ὅσο καλὴ ἦταν καὶ ἡ Παναγία. Ἡ ταπεινὴ γυναίκα εἶναι μεγαλεῖο. Εἶναι ὅ,τι ὡραῖο μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ κάτω στὴ γῆ. Ἡ ζωὴ μὲ μιὰ ταπεινὴ γυναίκα εἶναι παράδεισος.

Ἡ σιωπηλὴ. Ἡ καλὴ γυναίκα μισεῖ τὴν φλυαρία. Ὅ,τι πῇ τὸ σκέπτεται πρῶτα. Καὶ τὸ σκέπτεται πολὺ. Ὅπως λέγει ὁ σοφὸς Παροιμιστὴς ἀνοίγει τὸ στόμα της «προσεχόντως», μὲ πολλὴ προσοχὴ καὶ περίσκεψι. Κάποιος εἶπε: «Ἐὰν σκέπτοσαι δυὸ φορὲς πρὶν μιλήσης, θὰ μιλᾷς δυὸ φορὲς καλύτερα». Αὐτὸ κάνει καὶ ἡ καλὴ γυναίκα. Γι' αὐτὸ εἶναι καὶ καλὴ. Ἄν ἡ σιωπὴ εἶναι χρυσάφι, χρυσάφι εἶναι καὶ ἡ σιωπηλὴ γυναίκα. Χρυσάφι καὶ διαμάντι. Εἶπαμε: «Τιμωτέρα δέ ἐστι λίθων πολυτελῶν ἢ τοιαύτη». Ὑπάρχουν περιπτώσεις ποὺ ὁ Θεὸς ἀπὸ τὰ τέκνα του δὲν ζητᾷ τίποτα, παρὰ σιωπῇ, ὑπομονὴ καὶ δάκρυα.

Ἡ εὐγενικὴ. Εὐγένεια εἶναι νὰ κάνῃς τὰ εὐγενέστερα πράγματα μὲ τὸν εὐγενέστερο τρόπο. Ὁ ὀρισμὸς αὐτὸς εἶναι ὁ ὀρισμὸς τῆς καλῆς γυναίκας. Ὅταν ὁμιλῇ, ὁμιλεῖ μὲ τὸν πρὸς λεπτό καὶ εὐγενικὸ τρόπο. Δὲν προσβάλλει αὐτὴ κανένα. Σέβεται τὴν προσωπικότητα τοῦ ἄλλου. Δὲν ξεχνᾷ ὅτι καὶ αὐτὸς εἶναι πλάσμα τοῦ Θεοῦ, ὅποιοιδήποτε κι ἂν εἶναι αὐτός. Εἶναι πάντοτε διακριτικὴ στὰ λόγια της. Δὲν εἶναι ποτὲ δύστροπη καὶ εὐερέθιστη. Ὅταν ποτὲ ταραχθῇ προ-

τιμᾶ νὰ μὴ ὀμιλῇ, παρὰ νὰ ὀμιλῇ καὶ νὰ πληγῶνῃ τὸν συνάνθρωπό της. «Τὸ στόμα ἀνοίγει σαφῶς» (Παροιμ. 31, 28). Ἡ καλὴ γυναῖκα περικλείει ἓνα κόσμον εὐγενικό, πλούσιο σὲ αἰσθήματα καὶ διαθέσεις ἀγνές.

Ἡ συνετή. Ἡ καλὴ γυναῖκα εἶναι συνετή, εἶναι μυαλωμένη γυναῖκα. Σπάνια νὰ κἀνὴ λάθη καὶ σφάλματα. Εἶναι πάντα προσεκτικὴ. Ταπεινὴ, ὅπως εἶναι, εἶναι πρόθυμη ν' ἀκούῃ τὴ γνώμη τοῦ ἄλλου, ὅταν ἡ γνώμη αὐτῆς εἶναι ὀρθή. Δὲν θιάζεται νὰ παίρνῃ ἀποφάσεις εὐκολα. Ζυγίζει καλὰ τὰ πράγματα. Εἶναι σχολαστικὴ στὴ δουλειὰ της. Γι' αὐτὸ καὶ πάντοτε ἐπιτυγχάνει.

Ἡ ὑπομονετικὴ. Γνώρισμα τῆς καλῆς γυναίκας εἶναι ἡ ὑπομονή. Ὑπομένει μὲ πραότητα τὶς ὕβρεις, ὅπως καὶ ὁ Κύριος. Δὲν ἀγανακτεῖ, ἀλλὰ ἀνέχεται ὅλες τὶς δύσκολες καταστάσεις. Ὅσο κι ἂν συνάνθρωποὶ της τὴν προσβάλλουν καὶ τὴν πληγῶνουν παραμένει εὐγενικὴ. Ὅταν προκαλεῖται σὲ λογομαχία, σιωπᾷ. Καὶ σιωπηλὴ σηκώνει κάθε σταυρὸ στὴ ζωὴ της, εἴτε αὐτὸς εἶναι ἀντιπάθεια ἀνθρώπων, εἴτε ἀρρώστεια, εἴτε φτώχεια, εἴτε ὁποῖοτε ἄλλο. Ἡ ὑπομονὴ εἶναι τὸ ἄρωμα τῆς πνευματικῆς ζωῆς της.

Ἡ ἐργατικὴ. Ἡ καλὴ γυναῖκα εἶναι σὰν τὴ μέλισσα. Δὲν στέκεται ποτέ. Πάντοτε θρίσκειται στὸ πόδι πότε γιὰ τὴ μιὰ καὶ πότε γιὰ τὴν ἄλλη δουλειά. Ἡ ζωὴ της εἶναι γεράτη ἀπὸ δρᾶσι. Δὲν μένει ποτὲ ἀργή. Γιατὶ ἡ ἀργία εἶναι «μήτηρ πάσης κακίας». Κι αὐτὴ κακὴ δὲν θέλει νὰ γίνῃ ποτέ. Ὅλες οἱ ὥρες τὴν βρίσκουν σὲ κάποιο καθήκον. Ὑπάρχουν φορές πού καὶ τὴν νύχτα τὴν κάνει ἡμέρα. «Ὁ λύχνος αὐτῆς οὐκ ἀποσβέννυται ὅλην τὴν νύκτα» (Παροιμ. 31, 18).

Ἡ οἰκονόμος. Καλὴ γυναῖκα καὶ σπάταλη εἶναι κατὰ τὸ ἀσυνβίβαστο. Εἶναι σὰν τὸ φῶς μὲ τὸ σκοτάδι. Ἡ καλὴ γυναῖκα μισεῖ τὴν σπατάλη. Εἶναι ταμειετήριον. Ἀγοράζει ὅ,τι πρέπει καὶ ὅταν πρέπει. Εἶναι πάντα ὀλιγαρκής. Ὀλιγαρκὴς στὴν ἐνδυμασία καὶ λιτὴ στὴν διατροφή της. Τίποτα τὸ περιττὸ δὲν ὑπάρ-

χει στίτι της. Τὸ περίσσευμα γίνεται ἐλεημοσύνη. «Χεῖρας δὲ αὐτῆς διήνοιξε πένητι, καρπὸν δὲ ἐξέτεινε πτωχῷ» (Παροιμ. 31, 20). Εἶναι μιὰ Ταβιθᾶ «πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημοσυνῶν» (Πράξ. 9, 36).

Ἡ ἀγνή. Ἡ καλὴ γυναῖκα λάμπει ἀπὸ ἀγνότητα. Εἶναι σὰν τὸν ἥλιο. Εἶναι ἀγνὴ στίς σκέψεις, ἀγνὴ στὸ βλέμμα, ἀγνὴ στὴν ἀκοή, ἀγνὴ στὰ λόγια, ἀγνὴ στίς πράξεις, ἀγνὴ στὰ ἐλατήρια καὶ στίς προθέσεις της. Εἶναι ἀγνὴ στὴν ψυχὴ καὶ ἀγνὴ στὸ σῶμα της. Λάμπει ἡ ζωὴ της ἀπὸ καθαρότητα. Μέσα στὴν καρδιά της καθρεπτίζεται ὁ οὐρανός. Εἶναι ἀσυμβίβαστη μὲ τὴν ἁμαρτία πού προσβάλλει τὴν ἀγνότητα. Γιὰ τὴν τιμὴ της φθάνει ὡς τὸν θάνατο. Εἶναι πρόθυμη νὰ δημιουργήσῃ μιὰ νέα Ἀραπίτσα καὶ ἓνα νέο Ζάλογγο, ἂν ποτὲ παραστῇ ἀνάγκη.

Ἡ πιστή. Εἶναι πιστὴ καὶ ἀφωσιωμένη στὸ Θεό. Δὲν ξεχνᾷ ὅτι Ἐκεῖνος τὴν ἔπλασε. Συχνὰ θυμᾶται καὶ διαβάζει στὴν Ἀγία Γραφὴ τὸν σχετικὸ στίχο: «Καὶ ἐποίησε ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν, ὥσπερ καὶ θῆλυ, ἐποίησεν αὐτούς» (Γεν. 1, 27). Σὰν πλάσμα τοῦ Θεοῦ ἔχει τὴν ὁμορφὴ φιλοδοξία νὰ γίνῃ τόσο καλὴ, ὅσο τὴν θέλει ὁ ἴδιος ὁ Θεός. «Καθ' ὁμοίωσιν» τοῦ Θεοῦ. Νὰ γίνῃ στὴν ἀρετὴ καὶ στὴν ἀγιότητα ὅμοια μὲ τὸ Θεό. Ἐχει καὶ αὐτὴ στὸ αἷμα της τὴ φιλαρέσκεια. Ἀλλὰ ἡ ἰδικὴ της φιλαρέσκεια διαφέρει ἀπὸ τὴν ἐλσεινὴ φιλαρέσκεια τῶν κοσμικῶν γυναικῶν. Αὐτὴ μοναδικὴ της σκοπὸ ἔχει νὰ ἀρέσῃ στὸ Θεό της πού τὴν ἔπλασε. Γιὰ τὸ Θεὸ χτυπᾷ πρῶτα καὶ κυρίως ἡ καρδιά της. Τὸ Θεὸ ἀγαπᾷ μὲ ὅλη της τὴ καρδιά. Καὶ τὸν ἀγαπᾷ ὅπως ὅλες οἱ καλὲς καὶ ἅγιες γυναῖκες. Ὅπως ἡ Παναγία πού εἶναι τὸ πρότυπο τῆς ζωῆς της. Ὅταν μιὰ γυναῖκα πιστεῦσῃ καὶ ἀγαπᾷ τὸ Θεὸ καὶ ἔχει σὰν πρότυπό της τὴν Παναγία, πῶς νὰ μὴ γίνῃ καλὴ;

Ἀδελφὴ ψυχὴ,

Εἶναι ἀτέλειωτα τὰ γνωρίσματα τῆς καλῆς γυναίκας. Εἶναι ἀτέλειωτες οἱ ἀρετὲς της. Γιὰ νὰ τελειώσουμε λέμε ὅτι ἡ καλὴ γυναῖκα εἶναι ὅ,τι πρὸ ὥραϊο ὑπάρ-

Πρόσωπα τῆς Βίβλου

Ο ΑΒΕΣΣΑΛΩΜ

16. Ἡ συνῶμη

«Καὶ εἰσῆλθε πρὸς τὸν βασιλέα καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, κατὰ πρόσωπον τοῦ βασιλέως, καὶ κατεφίλησεν ὁ βασιλεὺς τὸν Ἀβεσσαλώμ». (Β' Βασιλ. 14, 33)

Ὁ Ἰωάβ πρέπει νὰ ἐπέμβῃ καὶ πάλιν. Ἀνὰ μὲν ἔτι νὰ πράξῃ καὶ διαφορετικὰ. Ὁ Ἀβεσσαλώμ τὸν κατὰφερε. Καὶ εἶδαμε μὲ ποῖο τρόπο. Εἶνε ἀνάγκη τώρα νὰ ἔλθῃ σὲ ἀνάγκοι γιὰ νὰ παρουσιασθῇ σὲ τὸ βασιλεῖα καὶ νὰ τοῦ μιλήσῃ γιὰ τὸ νεαρὸ γυνὸν. Θέλει νὰ τοῦ πῇ πὼς ἀρκεῖα δυὸ χρόνια τὸν τιμώρησε, καὶ πὼς εἶναι καιρὸς πᾶν νὰ τὸν συγχωρήσῃ καὶ νὰ τὸν δεχθῇ σὲ παλάτι.

Ἔχει μεγάλο κῦρος ὁ Ἰωάβ μπροστὶ σὲ Δαυὶδ. Γνωρίζει πὼς δὲν θὰ τοῦ χαλάσῃ τὸ χατήρι. Ἐξ ἄλλου ἡ ἐπέμβαση τοῦ Ἰωάβ, πρὶν ἀπὸ δυὸ χρόνια, ἔφερε τὸν Ἀβεσσαλώμ πίσω ἀπ' τὴν ἐξορία. Ἀποφασίζει λοιπὸν νὰ κἀνῃ καινούργιο διάβημα. «Καὶ εἰσῆλθεν Ἰωάβ πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ» (Β' Βασιλ. 14, 33).

Τὸ ἱερὸ κείμενο δὲν μᾶς ἀναφέρει ποιά ἀκριβῶς λόγια ἐχρησιμοποίησε ὁ σιραιτὴς γιὰ νὰ πείσῃ τὸ βασιλεῖα. Ἀσφαλῶς θὰ ἀπευθύνθηκε καὶ σὲ τὴν λογικὴ καὶ σὲ τὸ συναίσθημα τοῦ Δαυὶδ. Θὰ τοῦ εἶπε, δηλαδὴ, πὼς δὲν εἶναι σωστὸ καὶ πρέπει ὁ γυνὸς τοῦ βασιλεῖα νὰν ἀπομακρυνθῇ ἀπ' τὸ παλάτι καὶ νὰ ζῇ μὲ τὴν πικρίαν τοῦ ἀποδιωγμένου. «Ἐὰν αὕτη ἡ σιῶση, βασιλεῖα μου, συνεχισθῇ, θὰ ἐξαγριωθῇ ὁ Ἀβεσσαλώμ καὶ οἱ συνέπειες τότε θὰν ἀπρόδλεπτες. Σ' ὅλους μας δὲ εἶνε γνωστὸς ὁ χαρακτήρας του. Ξέρεις καλὰ πόσο παράφορος γίνεται διὰ τὴν θορότητα αὐτοῦ τὴν ὁρμήν τὴν μνα-

στικὴν. Τότε δὲν σκέπτεται τίποτε. Κανένα δὲν υπολογίζει. Ὅλα μπορεί νὰ τὰ ρημάξῃ. Κι' ἀκόμα σκέψου, βασιλεῖα μου, πὼς ὁ λαὸς ἰσχύει μάθει, διὸ σοὺ εἶνε ἀνεπιθύμητος ὁ Ἀβεσσαλώμ. Ὁ κόσμος τὸν σιολίζει μὲ τὸ φημισμένον τοῦ θύματος καὶ εἶνε διατεθειμένος νὰ τοῦ συγχωρήσῃ καὶ τὴν μεγαλύτερη ἱδέλλα, γιατί εἶναι γόνος ὁ Ἀβεσσαλώμ. Συμφέρει λοιπὸν νὰ ἐξωθώμεν τὰ πράγματα σὲ ἄκρα; Ἀνὰ μὲν κινδυνεύουμε τότε νὰ πέσουμε σὲ πῦρ μεγάλες περιπέτειες; Καὶ σὲ κάτω - κάτω τῆς γραφῆς ὁ Ἀβεσσαλώμ εἶνε παιδί σου. Ἀνὰ μὲν εἶνε καρένας ξένος. Σπλάχνον σου εἶνε κι' αὐτός. Γιατί, δηλαδή, νάχουν δικαίωμα νὰ σὲ βλέπουν τόσοι καὶ τόσοι, καὶ ὁ νεαρός μας ἀρτίκηνος νὰ μὴν εἶνε ἐλεύθερος ν' ἀντιμετώπισῃ τὸν πατέρα καὶ βασιλεῖα του; Ἐὖν πάντα, μεγάλῃ Δαυὶδ, ἦσαν μναλωμένος καὶ σόφρων. Στάθμισε τὰ πράγματα καὶ πράξε. Ἀς ἐπικρατήσῃ σὲ τὴν καρδίαν σου τὸ ἔλεος. Συγχώρησε τὸν ἡμιεὶς. Δεῖξε τὸν ἐπιείκεια. Φέρτον καὶ πάλι κοντά σου».

Τέτοια λόγια τοῦ Ἰωάβ ἐτάραξαν τὸ βασιλεῖα. Κι' ἐνῷ εἶχε πάρει ἀποφάσεις ὁ Δαυὶδ νὰ παρατείνῃ ἀκόμα τὴν τιμωρίαν καὶ τὴν ἀπομόνωση τοῦ Ἀβεσσαλώμ, κι' ἐνῷ τελευταία προσπαθοῦσε νὰ μὴ τὸν ἀποσχιθῇ πᾶν τὸ θέμα τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ γυνὸς του, τώρα, ἔστω ἀπ' τὰ λόγια τοῦ σιραιτοῦ του, δὲν μπορεί νὰ δείξῃ ἀδιαφορίαν καὶ σκληρότητα. Ὁχι! Εἶνε βασιλεῖα καὶ πατέρας. Ἐπιβάλλεται λοιπὸν νὰ σκεφθῇ καὶ νὰ πάρῃ νέες ἀποφάσεις.

Στὴν νυχτὴ τοῦ Δαυὶδ ἀρχίζει τώρα μιὰ πάλιν ἐσωτερικὴ. Γέρνει τὸ κεφάλι του πᾶν σὲς δυὸ τὸν παλάμι. Χίλιες φωνὲς ἀκούονται μέσα του. Προσπαθεῖ ν' ἀφουγκρασθῇ τὴν πῦρ βαθεῖα φωνὴ τῆς καρδιάς

καὶ σὲ τὴν γῆ. Εἶναι γιὰ νὰ ἐπαναλάβωμεν τὰ λόγια τοῦ σοφοῦ Παροιμιστοῦ «τιμωτέρα λίθων πολυτελών».

Ἀρχιμ. Γεωργίου Ραπτόπουλος

του, πού θ'άνε και ή πιό ἀληθινή. Σ' αὐτή θά ὑπακούσῃ.

Σάν νά τοῦ φαίνεται τώρα τοῦ Δαυὶδ πῶς ἀκούει κάποιον μουσικά σιὴν ψυχὴ του τὴν ἡχώ και τὸν ἀντίλαλο ἀπ' τὰ λόγια τοῦ σιραιτηγοῦ Ἰωάβ. «...Ἐὸν πάντα, με-γάλε Δαυὶδ, ἦσουν μωαλωμένος και σῶ-φρων. Στάθμισε τὰ πράγματα και πρᾶξε. Ἄς ἐπικρατήσῃ σιὴν καρδιά σου τὸ ἔλεος. Συγχώρησε τὸν φταίχτη. Δεῖξε του ἐπιεί-κεια. Τὸν παρασιραιτημένον φέριον και πάλι κοντὰ σου...». Ὁ Δαυὶδ ἔχει καμφθῇ. Φτάνει πιά ή τιμωρία και ή ἀπομόνωση τοῦ παιδιοῦ του. Πρέπει ν' ἀνοίξῃ εἰρηνοφόρα τὴν ἀγκαλιὰ του νὰ τὸν δεχθῇ. Ἐνα κύμα εὐαισθησίας τὸν πλημμυρίζει. Σηκώνει ψη-λά τὸ κεφάλι. Παρατηρεῖ κατὰματα τὸν σιωπηλὸ Ἰωάβ. Τὰ μάτια τοῦ βασιληᾶ εἶνε δουρακωμένα. «Ἐτοι ἄς γίνῃ, καλέ μου σιραιτηγέ. Πῆρα τώρα δὰ τὴν ἀπόφαση. Ὁ Ἀβεσσαλώμ θὰ ξανάλθῃ και πάλι κοντὰ σὶν πατέρα του».

Στὸ πρόσωπο τοῦ Ἰωάβ σκάζει ἕνα πλα-τὺ χαμόγελο. Ἡ ἀποσιολή του ἔχει πετύ-χει. Ὁ νεαρὸς εἶνε ἐλεύθερος νὰ ἔλθῃ πίσω σὶν παλάτι τοῦ πατέρα του. Εἶνε τό-ση ή ἀπίστευτη χαρὰ πού νοιώθει ὁ Ἰω-άβ, πού δὲν ξεύρει τώρα τί νὰ πῇ. Ἀπ' τὴ συγκίνησή του κι' αὐτὸς πνίγεται. Δὲν μπορεῖ νὰ μιλήσῃ. Μονάχα μὲ μιὰ αὐθόρ-μητη κίνηση ἀρπάζει τὰ χέρια τοῦ Δαυὶδ και τὰ ἀφίγγει σὶν στήθος του...

Ὁ Ἀβεσσαλώμ σὶν σπίτι του περιμένει μὲ αγωνία. Ἀναρωτιέται ἂν θὰ πετύχῃ τὸ διάδῃμα τοῦ Ἰωάβ. Φοβᾶται μήπως δὲν πάρῃ ζεστὰ τὴν ὑπόθεσιν ὁ σιραιτηγὸς και δὲν μιλήσῃ μὲ πειστικότητα σὶν πατέρα του. Οἱ ὥρες περνοῦν κι' ἀκόμα νὰ φανῇ. Τώρα τὸν Ἀβεσσαλώμ δὲν τὸν χωράει ὁ τόπος. Ἀδμονεῖ. Πάει κι' ἔρχεται μέ-σα σιὴν κάμαρά του. Πλέκει τὰ χέρια σὲ στάση ἀπογνώσεως. Ἀργεῖ. Πολὺ ἀργεῖ νὰ φανῇ ὁ Ἰωάβ. Ὅλο πετιέται σὶν παρὰθυ-ρο. Κοιτᾷ ἔξω. Μήπως φανῇ πέρα μακριὰ σιὴν ἀκρὴ τοῦ δρόμου. Μὰ γιατί τόσο ἀρ-γὰ νὰ περνοῦνε οἱ ὥρες; Ἡ αγωνία του ὅλο και φουντώνει.

Ναῖος! Ἐπὶ τέλους φάνηκε. Αὐτὸς θ'άνε. Μιὰ ἄμαξα κυλᾷ πάνω σὶν δρόμο μὲ γεγ-γοράδα πουλιοῦ. Ὁ Ἀβεσσαλώμ δὲν συγ-

κρατεῖται. Ἀνοίγει τὴν πόρτα. Πηδᾷ δυὸ - δυὸ τὰ σκαλοπάτια τῆς αὐλῆς. Μιὰ ὥρα ἀρχήτερα πρέπει νὰ μάθῃ τὰ μαντάτα. Θ'άνε διανοήρεσια ή εὐχάριστα; «ὦ Θεέ! Καὶ νὰ μὲ συγχωροῦσε ὁ πατέρας...».

Πότε κι' ὅλας ἔφτασε ὁ Ἰωάβ; Ἐίρε-ξε σὰν τὸ σίφουνα. Πηδᾷ ἀπ' τ' ἀμάξι και χύνεται σιὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Ἀβεσσαλώμ. «Νί-κη, Ἀβεσσαλώμ, νίκη! Πῆρα τὴν ἔγκρι-ση. Ὁ πατέρας σου σὲ συγχωρᾷ. Ἐχει με-γάλη καρδιά ὁ Δαυὶδ. Δίδει τὴν ἄδεια νὰ γυρίσῃς πίσω σὶν παλάτι. Ἐλα. Μπρός. Μὴν ἀργοπορεῖς, παιδί μου. Σὲ περιμέ-νει. Πῆδα σιὴν ἄμαξα. Ἐτοι δπως εἰσαι».

Ὁ Ἀβεσσαλώμ δὲν κινεῖται ἀπὸ τὴ θέσιν του. Σὰ νὰ μὴν ἀκούῃ τὰ τελευταῖα λόγια τοῦ Ἰωάβ. Οὔτε πηδᾷ ἀπ' τὴ χαρὰ του. Οὔτε γελᾷ. Οὔτε και δείχνει πῶς χαίρεται. Μονάχα σοβαρὸς - σοβαρὸς θυδίζει τὸ βλέμμα του σὶν γαλάζιο τοῦ οὐρανοῦ. Θαρ-ρεῖς και δὲν συμμετέχει σὶν θορυβώδη ἐνθουσιασμό τοῦ Ἰωάβ. Εἶνε δοῦλη καὶ ή συγκίνησή του. Τὰ χεῖλιά τώρα τοῦ Ἀβεσσα-λώμ τρεμοπαίζουν σὰν σὲ παράπονο. Ἐέ-ψυχη δγαίνει ή φωνή του. «Εἶπες πῶς μὲ συγχώρησε; ὦ, μὲ συγχώρησε!... Τί ὠραῖο πρᾶγμα ή συγχώρηση!... Ὁ πατέρας μου Ὁ πατέρας μου μὲ συγχώρησε...».

Ὁ ἐκρηκτικὸς ὅμως Ἰωάβ δὲν μπορεῖ νὰ περιμένη ἀκούοντας τοὺς συγκινητικούς μονολόγους τοῦ Ἀβεσσαλώμ. Πρέπει νὰ τελειώσῃ ή ἀποσιολή του. Ὅσο γρηγορώ-τερα τόσο και καλύτερα. Γι' αὐτὸ δὲν ἀφή-νει ἄλλο τὸν Ἀβεσσαλώμ σιὴν στάση τῆς μουσικῆς συγκινήσεως. Τὸν πιάνει ἀπ' τὸ χέρι και τὸν ἀνεβάζει μὲ φωνὲς σ' ἀμά-ξι. «Ἐμπρός! Ἄς μὴν καθυστεροῦμε! Αἴν-τε, ἀλογάκια μου! Φέριε τὸν πρίγκηπά μας κοντὰ σὶν πατέρα του». Καὶ τὸ μαστίγιο κροταλίζει. Οἱ σιράκες σκίζουν τὸν ἄερα. Τὸ ἀμάξι κατευθύνεται πρὸς τὸ παλάτι.

Δὲν συνῆλθε ἀκόμη ὁ Ἀβεσσαλώμ ἀπ' τὴ συγκίνησή του. Ἀφήνει τὸν Ἰωάβ νὰ τὸν ὀδηγῇ, κι' ἐκεῖνος καθισμένος δίπλα του σιωπηλὸς σκέπτεται. «Ἄς φύγουν κι' ἄς χαθοῦν οἱ πικρὲς ἀναμνήσεις. Ἄς λη-σμονηθοῦν οἱ μαύρες ἡμέρες τοῦ παρελ-θόντος. Τὰ σκοτεινὰ σχέδια γιὰ ἐκδίκηση ἄς σβήσουν μιὰ γιὰ πάντα...».

Τὸ ἀμάξι τρέχει. Ὅλο τρέχει. Καὶ τοὺς φέρνει και πιὸ κοντὰ σιὴ συγγνώμη. Τῶ-

ορα έχει κλείσει τὰ μάτια του. Πίσω ἀπ' τὰ βλέφαρά του βλέπει τὴ μορφή τοῦ πατέρα του. Τὸν κοιτᾷ μὲ τὰ μεγάλα καὶ στοχαστικά μάτια. Φαίνεται νάνε θλιμμένος. Κι' ὅμως τοῦ χαμογελά. Ἀραγε εἶσι θὰ τὸν ἀντικρύσῃ; Τί θὰ τοῦ πῇ; Πάνε τώρα πέντε χρόνια ποὺ δὲν ἔχουν ἀνταλλάξει κουβέντα. Πόσο φοβάται! Σὰν νάγινε γιὰ μιὰ στιγμή μικρὸ μαθητοῦδι! Τοῦ φαίνεται πὺς θὰ χάσῃ τὰ λόγια του καὶ δὲν θὰ ξέρῃ νὰ μιλήσῃ.

Τὸ ἀπότομο τράνταγμα τῆς ἁμαξας διέκοψε τὶς ὀνειροπολήσεις τοῦ Ἀβεσσαλώμ. Ἀνοίγει τὰ μάτια. Ἐχουν σταματήσει μπροστὰ σὺν παλάτι. Πῶ! Πῶ! Τοὺς περιμένουν οἱ ἄνθρωποι τοῦ βασιλῆα. Τώρα δόξαζήσῃ κουσιωδία τοὺς συνοδεύει σὴν μεγάλη αἰθουσα τῶν ἀκροάσεων. Ὁ Ἰωάβ ποὺ κατέλαβε τὴν ταραχή του, τὸν πλησιάζει καὶ τοῦ χαμογελά. «Θάρρος, Ἀβεσσαλώμ! Ἡ μεγάλη στιγμή ἔρχεται».

Ὁ Δαυὶδ οδοιπόρος καὶ ἐπιβλητικὸς περιμένει. Εἶνε κι' αὐτὸς πολὺ συγκινημένος. Μὲ κόπο προσπαθεῖ νὰ ἡσυχάζῃ. Ἀπ' τὴν ἀνοιχτὴ πόρτα κοιτᾷ τὴ μεγάλη οὐλὰ. Νάιος! Ὁ Ἀβεσσαλώμ φαίνεται σὺν βάθος. Τώρα προχωρεῖ συνοδευόμενος μόνον ἀπ' τὸ σιρτηγὸ. Δείχνει πὺς εἶνε συντριμμένος. Δὲν τολμᾷ οὐτε τὰ μάτια νὰ ἰσχύσῃ. Ὁ Δαυὶδ παρακολουθεῖ μὲ ἔνταση καὶ τὴν παραμικρότερή του κίνηση. Καθὼς προχωρεῖ ὁ Ἀβεσσαλώμ σταματᾷ σὲ μιὰ μικρὴ ἀπόσταση ἀπ' τὸ θρόνο. Σὰ νὰ διορίσῃ νὰ πλησιάσῃ. Εἶνε μιὰ στιγμή σιωπηλὴ καὶ θαρειά. Ὁ Δαυὶδ ὅμως δὲν περιμένει ἄλλο. Σηκώνεται κατασυγκινημένος. Κατεβαίνει τὰ σκαλιὰ τοῦ θρόνου κι' ἀνοίγει τὴν ἀγκαλιά του σὺν Ἀβεσσαλώμ. Τὸν σφίγγει σὺν σιῆθος του. Τοῦ χαϊδεύει τὰ μαλλιά καὶ τὰ γεμίζει μὲ φιλία. Αὐθόρμητα τότε ὁ Ἀβεσσαλώμ ξεφεύγει ἀπ' τὴν ἀγκαλιά τοῦ πατέρα του καὶ γονατίζει. Πέφτει σὺν πόδια τοῦ Δαυὶδ. Ἐκεῖ μὲ σκυμμένο τὸ κεφάλι κλαίει. Τ' ἀναφιλήτα του ἀντηχοῦν σὴν μεγάλη αἰθουσα τοῦ παλατιοῦ. «Καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν κατὰ πρόσωπον τοῦ βασιλέως, καὶ κατεφίλησεν ὁ βασιλεὺς τὸν Ἀβεσσαλώμ» (Β' Βασιλ. 14, 33).

Κι' ὁ Ἰωάβ σὲ μιὰ ἄκρη παράμερα παρακολουθεῖ δουδὸς τὴν ἄμορφη σκηνὴ τῆς

συμφιλίωσης. Ἐνα δάκρυ κυλᾷ σὺν μάγουλό του. Τὸ σκουπίζει γρήγορα. Παράξενο εἶναι μάλιστα μὲ τὴν εὐαισθησίαν ποὺ τὸν ἔπιασε τώρα τελευταῖα. Εἶνε ὅμως τόσα συγκινητικὰ τὸ σφάλμα πατέρα καὶ γιου, ποὺ κι' αὐτὸς ὁ πολεμοχαρὴς σιρτηγὸς συγκλονίζεται ἐσωτερικά. Τώρα δὲν μπορεῖ νὰ συγκρατηθῇ πιά, κι' ἕνα δεύτερο δάκρυ κυλᾷ. Ὡ Θεέ μου! Αὐτὴ ἡ ἀγάπη Δαυὶδ καὶ Ἀβεσσαλώμ χάνει νὰ μείνῃ παντοεινὰ! Κύριε! ἡμέτερε τὸ ἄγριο αὐτὸ πριγκιπόπουλο...

Αὐτὴ ἡ σκηνὴ τῆς συμφιλίωσης τοῦ βασιλῆα Δαυὶδ μὲ τὸν γιαιτὴν γιὰ φέρνει σὴν νύκτα μας μιὰν ἄλλη σκηνή, ἀπείσως πὺς δόξαζῃ καὶ πὺς συγκινητικὴ. Τὴν σκηνὴ τῆς συγκινητικῆς ποὺ προσφέρει ὁ οὐράνιος Βασιλεὺς σὺν ἁμαρτωλὸ ποὺ μετανοεῖ καὶ γονυκλιθεὶς ζητεῖ τὸ θεῖο ἔλεος.

Ἡ ἁμαρτία ἔρχεται καὶ μπαίνει ἀνάμεσα σὴν ψυχὴ καὶ σὺν Θεῷ. Ταράζει τὶς ἀρμονικὰς σχέσεις του. Τότε ἡ γαλήνη φεύγει. Πειτᾷ μακροτά. Μονάχη ἡ ψυχὴ πὺς ζῇ ἀπομονωμένη σὴν μοναξιά τῆς ἐνοχλίας. Ἐχασε τὴ συντροφιά τοῦ Θεοῦ τῆς. Μέρους ταραχμῆες ἐρησιώνουν γι' αὐτήν. Νύχτες θαρετὲς μὲ ἐνστάτες τὴν τυλῶν. Πικραίνεται πολὺ γιὰ τὸ ἔχασε τὸν οὐράνιο φίλο τῆς. Κατάσταση ἀσάφηνει εἶνε ἡ διακοπή τῶν σχέσεων μὲ τὸν Ὀυρανό. Κατάσταση ποὺ δὲν θὰ πάσῃ τέλος ἐὰν δὲν ἔλθῃ ὁ ἁμαρτωλός. σὺν ἄλλος Ἀβεσσαλώμ, νὰ πέσῃ σὺν πόδια τοῦ ἑστησμένου Κυρίου μὲ τέλεια συντριβὴ ζητῶντας τὴν συγχώρηση, τὴν συμφιλίωση καὶ τὴν καταλήξι» (Ρωμ. 5, 11).

Ἀγαπητοί μου ἀναγνώστες! Ὁ Ἰησοῦς μᾶς ἔδωκε τὸ δικαίωμα τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν σχέσεων μᾶς μὲ τὸν Θεόν. Φεύγοντας ἀπ' τὴ γῆ ἤρθε εἰς τὸν κόσμον καὶ ἔδωκε κατὰ τὸ «φιλιανθρωπίατον μωστήριον», τὴν θεῖαν Μετάνοια. Νά! Ἐκεῖ σὺν τῇ ἐξομολογητικῇ, δὸν ἐπάρχει ὁ πνευματικὸς γένειαι ἡ ἐπανασύνδεση μᾶς σὺν τῇ ἐκκλησίᾳ (Ἰωάν. 15, 14). Γιατί νὰ μέτουμε ἐχθροὶ τοῦ Θεοῦ; Γιατί τὰ πάθη μᾶς καὶ οἱ ἥθικες μᾶς πτώσεις νὰ μᾶς χωρίζουν ἀπ' Ἐκεῖνον; Γιατί δὲν ἔρχεται μέσα μᾶς ὁ θεῖος κραδασμὸς τῆς συντριβῆς; Γιατί, ἀφοῦ δ-

Τὸ διήγημά μας

Ο ΥΙΟΘΕΤΗΜΕΝΟΣ

Οἱ ἀναμνήσεις του ἄρχιζαν ἀπὸ μιὰ πρωτοχρονιά. Πιὸ μπροστὰ ὅλα ἦταν ἀκαθόριστα καὶ θαμπά. Τὰ τρία χρόνια ποὺ ἔζησε στὸ βρεφοκομεῖο, τὰ πέρασε ἀνάμεσα σὲ πρόσωπα καὶ πράγματα ποὺ δὲν μπορούσε νὰ ἀναπλάσῃ στὴ μνήμη του. Μέχρι ἐκείνη τὴ στιγμή δὲν τοῦ ἔλειψε τίποτε ἄλλο παρὰ τὸ χάδι τῆς μάννας.

Ἐκείνη τὴν πρωτοχρονιά ἀπέκτησε γονεῖς. Ἦρθαν στὸ βρεφοκομεῖο μ' ἓνα σωρὸ παιχνίδια καὶ τὸν πήρανε στὸ σπίτι τους. Ἡ κυρία Ἀγνή ξειρελλάθηκε μὲ τὸ γιό της. Χρόνια περίμενε μὲ λαχτάρα πολλὴ νὰ ἱκανοποιήσῃ ὁ Θεὸς τὴν μητρικὴ της στοργή μ' ἓνα δικό της παιδί, μὰ στάθηκε ἀδύνατο νὰ τὸ ἀποκτήσῃ. Ὡσπου συμφωνήσανε μὲ τὸν ἄντρα της, τὸν κύριο Βαγγέλη, νὰ υἱοθετήσουν ἓνα ξένο ἀπ' τὸ βρεφοκομεῖο. Ἔτσι ἀποκτήσανε τὸν Σταύρο.

Ἐπὶ ἓνα χρονικὸ διάστημα ζοῦσαν ὅλοι εὐτυχισμένοι. Ὁ μικρὸς Σταυράκης

μεγάλωνε ἀνάμεσα σὲ χάδια καὶ καλοπέραση. Μὰ ἡ μιὰ εὐτυχία ἔφερε μιὰν ἄλλη γιὰ τὴν οἰκογένεια. Τὸ ἄτεκνο ζεύγος ἀπόκτησε ξαφνικὰ τὴν ἱκανότητα τῆς τεκνογονίας καὶ ἔφερε στὸν κόσμον τὸ πρῶτο δικό του παιδί. Ἡ ἀγάπη ἄρχισε νὰ μοιράζεται, ὅπως ἦταν φυσικὸ καὶ στὰ δύο παιδιά, μὰ στὰ μάτια τοῦ ξένου παιδιοῦ, ποὺ καταλάβαινε πὰ τὴ θέση του, φαινόταν πὼς ἔπαψε πὰ νὰ ἔχῃ γονεῖς.

Ἡ συμπεριφορὰ ὅλων εἶχε ἀλλάξει σημαντικὰ. Ἰδιαίτερα τοῦ Σταυράκη, ποὺ ἄρχισε νὰ δείχνῃ ἐχθρικές διαθέσεις στὸ μικρὸ παιδί καὶ προσπαθοῦσε νὰ τοῦ κάνῃ κακὸ. Οἱ γονεῖς του προσπαθοῦσαν νὰ τοῦ δώσουν νὰ καταλάβῃ ὅτι τὸν ἀγαποῦν, ὅτι τίποτε δὲν ἄλλαξε καὶ ὅτι τὸ μικρὸ του ἀδελφάκι δὲν διεκδικεῖ τὰ δικαιώματα ποὺ ἀνήκουν σ' αὐτόν, ἀλλὰ δὲν πέτυχαν τίποτε. Ἐπρεπε νάχουν διαρκῶς τὸ νοῦ τους μήπως κάνῃ κανένα κακὸ στὸν ἀνεπιθύμητο ἀδελφό.

Τὸ κακὸ δὲν σταμάτησε μέχρι ἐκεῖ. Ἡ ὄψιμη εὐγονία τοῦ ζεύγους ἔφερε στὸν κόσμον ἄλλα δύο παιδιά. Ἐνα ἀγόρι καὶ ἓνα κορίτσι. Ἔτσι ὁ Σταυράκης εἶχε κάθε λόγο νὰ γίνῃ σκληρὸ καὶ δύσκολο παιδί. Ἐκανε τὸ πᾶν γιὰ νὰ δείχνῃ πόσο φθονοῦσε τ' ἀδέλφια του καὶ ἦταν συνέχεια ἡ αἰτία ἐκνευρισμοῦ μέσα στὴν οἰκογένεια.

Ὅταν ἦρθε ὁ καιρὸς νὰ πάῃ στὸ σχολεῖο πίστευαν οἱ γονεῖς του πὼς θὰ ἄλλαξε πὰ ἡ συμπεριφορὰ του. Μὰ δὲν εἶδαν καμμιά διαφορὰ. Οἱ δάσκαλοι κάνανε διαρκῶς παράπονα.

— Ἐνα δεκάχρονο ἀγόρι ἔχει βέβαια τὰ προβλήματά του, μὰ αὐτὸ εἶναι ἀφύσικα ζωηρό. Εἶναι πανέξυπνος ὁ Σταυράκης μὰ δύσκολα μπορεῖ κανεὶς νὰ τὸν τιθασεύσῃ, ἔλεγε ἡ δασκάλα του στὴν κ. Ἀγνή.

— Σὰς παρακαλῶ, κυρία, βοηθήστε καὶ σεῖς καὶ κάνετε μιὰ εἰδικὴ παρακολού-

λα ἔχουν ἐκτροχιασθῇ καὶ ἡ ζωὴ μας ἔγινε ἄσχημη, γιατί δὲν κάνουμε τὰ σωτήρια τῆς μετανοίας θήματα; Ὁ δρόμος μᾶς ξεγέλισε, ξαφνικὰ ἔγινε νύχτα, καὶ πέσαμε. Τί φροδοῦμαστε; Οἱ πεσμένοι σηκώνονται, οἱ ἐξαντλημένοι ἐνθαρρύνονται, οἱ νεκροὶ ξαναζοῦν.

Λέγε οἱ λογογράφοι πὼς ὑπάρχουν καὶ παρὰξένα ἱστορικὰ λογιόμυθια, τὰ ΒΟΥΡΑ-ΟΣ. Αὐτὰ εἶναι σχεδὸν μαῦρα στὴν καρδιά, διὰν ὅμως κλίνουν πρὸς τὴ γῆ, ἀποκτοῦν τὸ χρώμα τῆς αὐγῆς. Ἐνα τέτοιο λογιόμυθον εἶνε καὶ ἡ ψυχὴ μας. Μαύρη καὶ σκοτεινὴ. Θὰ πάρῃ ὅμως τὸ χρώμα τῆς αὐγῆς διὰν θὰ πάῃ νὰ δοῇ ἱερόν πνευματικὸ καὶ θὰ κλίνῃ ταπεινὰ τὸ κεφάλι κάτω ἀπ' τὸ λευτικὸ χέρι ποὺ σκορπᾷ τὴ χάρη τοῦ Θεοῦ. Τότε θὰ ριῶσῃ τὸν οὐρανὸν ἀσπλασμοῦ τῆς συγγνώμης καὶ θ' ἀνατριχιάσῃ ἀπὸ χαρὰ. Καὶ τί χαρὰ!

Μιχ. Κ. Εὐθυμίου

θηση γιατί τὸ παιδί αὐτὸ εἶναι εἰδική περίπτωση, παρακαλοῦσε ἐκείνη καὶ ἐξηγοῦσε τὴν σπάνια περίπτωσή του.

— "Ε, τότε ὑπάρχει μιὰ κάποια ἐξήγησι. Τὸ ξέρει ἄραγε ὅτι εἶναι υἱοθετημένος;

— Δὲν φαντάζομαι. Τὸ πήραμε μικρὸ ἀπ' τὸ βρεφοκομεῖο, ἀλλὰ ποτὲ δὲν τοῦ εἶπαμε τίποτε, οὔτε καὶ κείνο φάνηκε νὰ ξέρη τίποτε. Ἐγὼ κι' ὁ ἄντρας μου δὲν τὸ ξεχωρίζομε ἀπ' τὰ πραγματικά μας παιδιά καὶ κανονικά δὲν θάπρεπε νὰ δείχνῃ αὐτὴ τὴν συμπεριφορά. Δὲν ξέρω ποῦ ν' ἀποδώσω αὐτὲς τίς ἐκδηλώσεις του.

— Δὲν εἶναι ἀνεξήγητη, κυρία μου. Πολλὰ παιδιά ζηλεύουν τὰ μικρά τους ἀδελφάκια καὶ παρουσιάζουν παρόμοιες καταστάσεις. "Όταν μεγαλώσῃ λίγο ἀκόμη πιστεύω νὰ διορθωθῇ. Ὑπομονή. Αὐτοῦ τοῦ εἶδους τὰ παιδιά συνήθως ἔχουν ἀπότομες μεταβολὲς πρὸς τὸ καλύτερο.

— Μακάρι, κυρία μου, ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ, γιατί μᾶς ἔγινε ἐφιάλτης. Δὲν μποροῦμε νὰ βγάλουμε ἀπ' τὸ μυαλό κανενὸς ὅτι τὸ μεταχειρίζομαστε σκληρὰ ξεχωρίζοντάς το ἀπ' τὰ γνήσια παιδιά μας.

Τὸ κακὸ ὁλοκληρώθηκε ὅταν μιὰ μέρα ὁ Σταυράκης παίζοντας μ' ἓνα παιδί τῆς γειτονιάς ἔμαθε τὴν ἀλήθεια.

— "Ακουσα ἀπ' τὴ μητέρα μου νὰ λέῃ πὼς δὲν εἶσαι κανονικὸ παιδί τῶν γονιῶν σου, ἀλλὰ σὲ πήρανε ἀπ' τὸ βρεφοκομεῖο πρὶν γεννηθῶν τὰ ἄλλα παιδιά τους.

Ὁ Σταυράκης ἄνοιξε διάπλατα τὰ μάτια του καὶ ἄρπαξε τὸν ἄλλο ἀπ' τὸ γακᾶ.

— Τί εἶπες; Ξέρεις τί εἶπες; Εἶσαι οἰγούρος;

Ἄγρίεψε πολὺ καὶ τὸν χτυποῦσε δυνατά.

— "Αν θέλῃς πᾶμε στὴ μαμὰ νὰ τὸ πῇ καὶ σένα, εἶπε ὁ ἄλλος.

"Όταν τὸ βεβαίωσε κι' ἐκείνη ὁ Σταυράκης πῆγε σπῆτι, πήρε ἓνα σακκίδιο, τὸ γέμισε μὲ μερικὰ ἀτομικὰ πράγματα καὶ βγῆκε στὸ δρόμο. Ἐνεργοῦσε κάτω ἀπὸ μιὰ παρόρμηση ἀνεξήγητη καὶ σ' αὐτὸν τὸν ἴδιο. Μόλις ἔμαθε τὴν ἀλήθεια τοῦ ἤρθε ἡ ἰδέα πὼς δὲν εἶχε πιά θέσῃ μέσα σ' ἐκείνο τὸ σπῆτι ποῦ ὅλοι ἦταν ξένοι.

Οἱ ἀπαιτήσεις ποῦ εἶχε προηγουμένως τοῦ φάνηκαν ἐντελῶς ἀδικαιολόγητες καὶ νόμιζε πὼς θάπρεπε νὰ τοὺς ἀπαλλάξῃ ἀπ' τὴν παρουσία του, γιὰ νὰ ἐξλειωθῇ ἀπέναντί τους.

Μέσα στὸ παιδικὸ του μυαλὸ δὲν εἶχε ἀκόμη συνειδητοποιήσει τ' ἀποτελέσματα τῶν ἐνεργειῶν του.

Ἦταν ἀπόγευμα ὅταν βγῆκε στὸ δρόμο. Μὲ τὸ σακκίδιο κρεμασμένο ἀπ' τὸν ὄμο του βάδιζε ἄσκοπα σιτοὺς πολυσύχναστους δρόμους. Μόλις ἔπασσε νὰ βραδυάζῃ τὸ κρῦο κι' ἡ πείνα τὸν ἔφεραν ἀντιμέτωπο μὲ τὴ στυγνὴ πραγματικότητα. "Αρχισε νὰ νιώθῃ τὸ κρῦο νὰ διαπερνᾷ τὸ κορμὶ του καὶ τὴν πείνα νὰ τοῦ ἀνακαιώνῃ τὸ στομάχι. Τὰ δάκρυα πότισαν τὰ μιάτια του καὶ τὰ θάρπωσαν. Δὲν εἶχε κανένα στὸν κόσμῳ. Ξαφνικὰ ἔνοιωσε πὼς θάταν πολὺ εὐχαριστημένος ἂν εἶχε στὴ διάθεσή του τὴ στιγμή ἐκείνη τὰ μισὰ ἀπὸ ὅσα τοῦ πρόσφεραν οἱ θετοὶ γονεῖς του.

Καὶ τότε ἔγινε τὸ κακὸ. "Ένα φρενάρημα ἄκουσε μόνο καὶ μετὰ ὅλα χάθηκαν. "Όταν συνῆλθε πάνω του ἦταν σκυρμένοι γυαῖροι καὶ νοσοκόμες.

— Εὐτυχῶς μικρὲς ζημιὲς ἔπαθε. Δὲν πρόκειται νὰ τοῦ μείνῃ κανένα κουσούρι. Ἦταν τυχερός.

Μὲ χαμόγελα καὶ καλωσύνη προσπαθοῦσαν νὰ τὸν κάνουν νὰ μιλήσῃ γιὰ ν' ἀποκαλύψῃ τὴν οἰκογένειά του.

— Πές μας, παιδί μου, ρώτησε ἓνας γιατρὸς πὼς λέγεσαι, ποῦ μένουν οἱ δικοί σου γιὰ νὰ τοὺς εἰδοποιήσουμε; Τώρα θάχουν ἀναστατώσει τὸ κόσμῳ καὶ θὰ σὲ γυρεύουν.

— Δὲν ἔχω γονεῖς. Εἶμαι μόνος κι' ἔρημος.

— Μὰ δὲν μπορεῖ. Μὲ ποιὸς ἔμενες τόσο καιρό;

— Μὲ τοὺς θετοὺς γονεῖς μου. Μὰ μόλις ἔμαθα τὴν ἀλήθεια ἀποφάσισα νὰ φύγω ἀπὸ κοντά τους.

— Γιατί σὲ κακομεταχειρίζονταν;

— "Όχι, ἀντίθετα μ' ἀγαποῦσαν ὅσο καὶ τὰ δικά τους.

— "Ε τότε;

— Ντρέπομαι νὰ τοὺς ἀντικρύσω γιατί δὲν φερόμουν ἐγὼ καλὰ ἀπέναντί τους,

ΑὐτοσυστάσειςΕΝΑ ΟΝΕΙΡΟ ΓΙΝΕΤΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΣ

Ἡ μοναδική τότε στὴ Θεσσαλονίκη Χριστιανική Ἀδελφότης δραματοποιήθηκε ἀπ' τὴ πρώτη βήματι τῆς τῆς ἀποκρίσεως καὶ τὴν μοναδική στὴν πόλιν αἰθουσα διαλέξεων, ἡ ποὺ θὰ συγκεντρώνονταν οἱ πρόθυμοι γιὰ πνευματικὴ καλλιέργεια ψυχῆς. Οἱ δυσκολίες ποὺ συνάντησε τὸ ἔργο χρησιμοποιοῦντας ἀκατάλληλους χώρους δυνάμωσαν αὐτὴ τὴν ἐπιθυμία καὶ τὴν ἔκαναν πρότις σόχο τῶν προτεργατῶν.

Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ πραγματοποιήθηκαν πολὺφορες συσκέψεις, καταρτίσθηκαν ὀλιγομελεῖς ἐπιτροπές, ποὺ θ' ἀναλαμβάναν τὴν ὑποχρέωση νὰ βροῦν κατ'ἀλληλο οἰκὸπεδο γιὰ τὴν ἀνέγερσιν καὶ τὰ ἀπαραίτητα γιὰ τὸ ἔργο χορήγια.

Ὅχι πολὺ μακρὰ ἀπὸ τὸ ἱερατεῖον ἔπαινον οἱ συγκεντρώσεις, ἀνατολικά τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἀγίου Δημητρίου, στὴν στενὴ ὁδὸ Πέλοπος 5 τότε καὶ τὴν 7, ἦσαν ἕως εὐφρῆς χώρος ποὺ γύρω του εἶχε μικρὰς παραγκοῦλες ποὺ φιλοξενούσαν προσκυνητὰς φτωχὰς οἰκογένειες. Ἐμοιαζε μικρο-

γραφὸν ἐν πλατείᾳ χωριοῦ μ' ἕνα πηγάδι καὶ δύο μεγάλες μοιρῆς στὴ μέση.

Στὴς 10 Ἰανουαρίου 1935 καὶ ὥρα 9 μ.μ. στὴν προσωρινὴ αἴθουσα τῆς Κασοάνδρου 59 (ἱερατεῖον) ὁ πρόεδρος Ἰωάννης Μακρόσπυλον συγκάλεσε ἑκτακτὴ γενικὴ συνέλευσιν, ποὺ ἀποφάσισε μὲ ἀπόλυτη πλειοψηφία νὰ ἀνατεθῇ ἡ ἐπιτολὴ στὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ν' ἀγοράσῃ ἀπὸ τὸν Χατζηγεωργίου Μουζῆ, τὸ οἰκὸπεδο αὐτὸ 565 τετραγωνικῶν μέτρων, πληρώνοντις αὐτὸ τοκογενητικὰς δόσεις τὸ ποσὸ τῶν 180.100 δραχμῶν καὶ στὴ συνέχεια νὰ βρῇ ὑλικά μέσα γιὰ τὴν ἀνέγερσιν στὸ οἰκὸπεδο αὐτὸ αἰθούσης, ὅπου θὰ στεγάζονταν στὸ ἐξῆς ἡ Ἀδελφότης. Ἐπὶ πᾶσι σάρα καὶ δοτὰ τὸ μεγάλο δῶρο τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων ποὺ δραματοποιήσαν μὲ τὴν Ἐκκλησίαν, ποὺ θὰ τρέφεται πλοῦσι μὲ τὸ Λόγον τοῦ Θεοῦ.

Ἀπὸ τότε ποὺ ἀγοράσθηκε τὸ οἰκὸπεδο μετὰ τῆς 18 Ἰουλίου 1937 ποὺ ἔγινε ἡ καθιέρωσις τοῦ θεμελίου λίθου, τὰ Διοικητικὰ Συμβούλια μὲ πρόεδρον τὸν ἀείμνηστο Ἰω-

εῖπε ὁ Σταυράκης μὲ τὸ κεφάλιν κατεβαμένο.

— Καλὰ, αὐτὸ εἶναι δικό σου πρόβλημα. Ἐμεῖς ὅμως θέλουμε νὰ μᾶς πῆς τὰ στοιχεῖα τοὺς γιὰ νὰ τοὺς εἰδοποιήσουμε. Εἴραστε ὑποχρεωμένοι νὰ τὸ κάνωμε καὶ σὺ πρέπει νὰ μᾶς βοηθήσῃς. Πῶς λένε τὸν πατέρα σου καὶ ποῦ μένει;

— Βαγγέλης Φέρνης, Ἀγαπίου 7.

Σὲ λίγη ὥρα ὁ κ. καὶ ἡ κ. Φέρνη ἦσαν κοντὰ του.

— Παιδί μου, τοῦ εἶπε ἡ κ. Ἀγνή ἀγκαλιάζοντάς τον, γιατί μᾶς τὸ ἔκαμες αὐτό; Τί κακὸ σοῦ κάναμε;

— Ἐσεῖς τίποτε, μόνο καλὸ μοῦ κάματε χωρὶς νὰ εἰστε ὑποχρεωμένοι. Ἐγὼ δὲν φέρθηκα ἐντάξει.

— Μά, Σταυράκη, πῶς λὲς χωρὶς νὰ εἴμαστε ὑποχρεωμένοι; Παιδί μας εἶσαι καὶ οἱ γονεῖς ἔχουν ὑποχρέωσιν στὰ παιδιά τους, εἶπε ὁ κ. Βαγγέλης.

— Μὰ ἐγὼ δὲν εἶμαι παιδί σας.

— Νὰ μὴ τὸ ξαναπῆς αὐτό, παιδί μου. Δὲν σὲ ξεχωρίζω ἀπ' τὰ ἀδελφία σου, ξαναεῖπε ὁ πατέρας του.

— ὦ, σὰς εὐχαριστῶ, σὰς εὐχαριστῶ πάρα πολὺ, εἶπε δακρυοσπῆς.

— Κῦρταξε γὰ γίνης καλὰ γρήγορα, γιατί τ' ἀδελφία σου ἔχυσαν πολλὰ δάκρυα ὅταν ἄκουσαν ὅτι εἶσαι στὸ Νοσοκομεῖο.

— Ἀλήθεια; Μ' ἀγαπᾶνε λοιπόν; ρώτησε χαρούμενος.

— Μὰ καὶ βέβαια, παιδί μου. Ὅλοι σ' ἀγαπᾶνε. Ἀμφιβάλλεις γι' αὐτό;

— Ὅχι, τώρα δὲν ἀμφιβάλλω πιά. Τώρα εἶμαι σίγουρος πῶς μ' ἀγαπᾶτε καὶ σεῖς κί' ὁ Θεός. Εἶμαι εὐτυχισμένος τώρα πᾶ καὶ δὲν πρόκειται νὰ ξανακάνω δαξίς. Τὸ ὑπόσχομαι.

Σάββας Ν. Ξανθόπουλος

άννη Μαλιούμογλου και μέλη από τους επιζώντες Γεώργιο Ίντζέπελη, υπεύθυνο συγκέντρωσας της Έλης του Περιοδικού μας. Στραφείμ Στραφειμίδη, που εξακολουθεί να προσφέρει υπηρεσίες σαν μέλος του τοπικού Διοικητικού Συμβουλίου και τους φιλοίπους, μακαρίτες πλέον, με πίστι και άρροίοι εργάστηκαν δραστήρια, όπως θαίνει από τα πρακτικά εκείνης της εποχής, ώστε να πετύχουν με τρόπο θανμαστό να εξοικονομήσουν χρήματα, να προζαλέσουν πολλές δωρεές σε χρήμα και υλική

Τοιλάκης, Έκαμε και άλλες μεγαλόφυγες υποχωρήσεις στην τιμή και συντέλεσε στην ανεπίσημη ανέγερση του κτιρίου.

Όταν πιά όλα τα εμπόδια υπερπηδήθηκαν, οι τεχνικές διατυπώσεις πήραν τέλος, και ξεκαθαρίστηκε το οικόπεδο απ' τα μικρά παρκαγκάζια που το περιέβαλλαν, στις 18 Ιουλίου 1937 έγινε η καταθεσις του θεμελίου λίθου απ' την Διοικήτη του Γ' Σώματος Στρατού, στρατηγό Πολίτη, που ήταν ο μόνος από τους επισημούς προσκεκλημένους, που εδόθηκε να παρευσθή. Ο

Από τα εγκαίνια στις 2 'Απριλίου 1939.

Διακρίνονται: ο Μητροπολίτης Γεννάδιος, αριστερά του ο πρόεδρος Γω. Μαλιούμογλου και δεξιά ο αντιπρόεδρος Σωκρ. Βασιλειάδης.

και να τακτοποιήσουν τις διατυπώσεις για την ανέγερση. Ο μηχανικός Βαριάν Ζακαριάν, προσφέρθηκε δωρεάν για την εκπόνηση του σχετικού σχεδίου ανέγερσας, για τη μελέτη δαπανών και την επίβλεψη του όλου έργου, το δέ Ύπουργείο των Οικονομικών, στο όποιο απευθύνθηκε το Δ. Συμβούλιο, απάλλαξε μύλλον οδοιμασιακά την Αδελφότητα από των έκ τριών χιλιάδων δοχ. φόρον, που θα έπρεπε να πληρώσει. Ο τελευταίος μειοδότης, εργολάβος Δημήτριος

Μητροπολίτης Γεννάδιος απουσίαζε στην Αθήνα ως Συνοδικός, ο δέ βοηθός επίσκοπος Όλύμπου Καλλίνικος (αργότερα Κασσανδρείας και έν συνεχείμ Βεροίας), ενώ είχε υποσχεθή να παρευσθή τελικά ανυήθηκε και προσέτισε να πάη σε κάποιο μνημόσυνο. Φυσικά ούτε ο Αήμαρχος, ούτε ο Γενικός Διοικήτης Κυρίτης ανιαποκρίθηκαν στην πρόσκληση που πήρανε.

Η όλη τελετή έγινε με τρόπο οργυό και επιδελτικό, ενώ μεγάλη και έκδηλη ήταν

ΟΙ ΚΑΛΩΣ ΑΔΛΗΣΑΝΤΕΣ

Οἱ Ἅγιοι καὶ θαυματουργοὶ μάρτυρες
Ἀνάργυροι ΚΥΡΟΣ καὶ ΙΩΑΝΝΗΣ

31 Ἰανουαρίου

ΠΛΟΥΣΙΟΙ ΧΩΡΙΣ ΔΕΚΑΡΑ

Μπροστά στην ανθρώπινη τραγωδία

Ὁ Χριστὸς μὲ τὸν ἐρχομὸ του ἔνωσε σὸ ὄνομά του τὸν ἄνθρωπο μὲ τοὺς ἄλλους ἄνθρωπους καὶ τὸν ἔκανε νὰ βλέπῃ σὸ πρόσωπό τους τὸν ἀδελφὸ καὶ σύντροφο σὸν ἄγωνα τῆς σωτηρίας. Μὲ τὴν δυνατότητα αὐτὴ κατόρθωσε ὁ ἄνθρωπος νὰ πλησιάσῃ τοὺς ἄλλους σὰν αἰώνιες ψυχὲς γιὰ τὶς ὁποῖες στήθηκε ὁ σταυρὸς σὸ Γολγοθᾶ.

Ἡ χαρὰ τῶν πρωτοεργατῶν. Ἡ ὁργάνωσις τῆς τελετῆς ἦταν ὑποδειγματικὴ, γι' αὐτὸ πολλὸς κόσμος, σύλλογοι καὶ ἀντιπροσωπεῖες διαφόρων οργανώσεων κατέκλυσαν τὸν εὐρὺ χῶρο, ὅπου θὰ ἀνεγείρονταν ἀργότερα τὸ ἐπιβλητικὸ κτίριο. Πολλὰ συγχαρητήρια τηλεγραφήματα καὶ ἐπιστολὲς κατέφθασαν τὶς ἐπόμενες μέρες ἀπὸ διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδος.

Τὰ ἐγκαίνια ἔπρεπε νὰ γίνουν στὶς 19 Μαρτίου 1939, ἀλλὰ ἔνα θλιβερὸ συμβάν, ὁ θάνατος τοῦ διδασκάλου Εὐδοκίου Σιουγιαννάκη μετατόπισε τὴν ἡμερομηνίαν γιὰ τὶς 2 Ἀπριλίου 1939. Ἡ ὁργάνωσις καὶ αὐτὴ τὴ φορὰ ἦταν τέλεια. Δόθηκε εὐρεῖα δημοσιότητα καὶ προσκλήθηκαν πολλοί. Παρέστησαν ὁ Μητροπολίτης Γεννάδιος, ὁ Γενικὸς Διοικητὴς Κυρίης, ὁ Σωματάρχης, ὁ Διοικητὴς τῆς Ε.Ο.Ν., ἐκπρόσωποι Ὁργανισμῶν, Σωματείων, Ἀδελφότητων καὶ πολλὸς κόσμος. Γιὰ πρώτη φορὰ ἦταν παρόντες κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ τῆς Ἀδελφότητος Θεολόγων «Ζωή», μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ ἀρχιμανδρίτης Κωνσταντῖνος Πλατῆς (κατόπιν Μητροπολίτης Κοζάνης καὶ ἀκολούθως Πατρῶν).

Τὸ μεγαλόπρεπο γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη κτίριο τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας» Θεσσαλονίκης γέμιζε μὲ θαυμασμὸ τοὺς παρισταμένους καὶ τὶς ψυχὰς τῶν πρωτοεργατῶν μὲ δάκρυα χαρᾶς καὶ ὑπερηφάνειας. Ἐνα τολμηρὸ ἱερὸ ὄνειρο εἶχε γίνῃ πραγματικότης, χάρις στὴ γλογορρὴ πλῆθι τῶν

Ἡ ἀπιστία ὅσο κυριεύει τὶς καρδιές, τόσο διευρύνει τὸ χάσμα ἀνάμεσα σιτοὺς ἀνθρώπους, γεγονός πὸν κάμνει τὸν ἄνθρωπο νὰ μὴ ἀναγνωρίσῃ τὸν ἀδελφὸ του σὸν ἄλλον ἄνθρωπο. Ἔτσι οἱ ἀνθρώπινες καρδιὲς γέμισαν ἀπὸ δυσπιστία καὶ φόβο καὶ δείχνουν μιὰ ἐπιφανειακὴ θεροσκευτικότητα. Ρήγματα καὶ ἀσυνεννοήσιες εἶναι τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν ἀνθρώπων τῶν ἡμερῶν μας. Ἀρχές καὶ ἰδεολογίες περνοῦν μιὰ φοβερὴ

πρωτοεργατῶν. Ὅπως σημειώσαμε καὶ σὲ προηγούμενο φύλλο, πάρα πολλὰ χρεωοιοῦνται σιτοὺς μακαρίτες Ἰωάννη Μαλιούμογλου καὶ Χαράλαμπο Χαλαμπιδῆ, πὸν δὲν λογάριεσαν οὔτε κόπους οὔτε δαπάνες ἀλλὰ τὰ ἔδωσαν ὅλα γιὰ τὴν δλοκλήρωσι τοῦ ἔργου. Ἐπίσης πρέπει νὰ μνημονεύσουμε καὶ τὸν τότε ἀντιπρόεδρο, ἐπολοχαγὸ τοῦ Τεχνικοῦ Σώματος, μακαρίτη Ἀριστοτέλη Τσουλοῦκα, πὸν ὅσο καιρὸ ἦταν στὴ Θεσσαλονίκη, δηλαδὴ μέχρι τὴν τελετὴ τῆς καταθέσεως τοῦ θεμελίου λίθου, ἐργάσθηκε μὲ ζῆλο ἐξαιρετικὸ, τὸν τότε ταμία Δημήτριο Τόλη καθὼς καὶ τὸν σύμβουλο Θωμᾶ Μαλκόσιον, πὸν εἶχε τὴν φροντίδα τῆς προμηθείας τῶν ὑλικῶν καὶ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ ὅλου ἔργου.

Δίκαιο εἶναι ἐπίσης νὰ σημειώσουμε διὴ ἢ Ἱ. Μητρόπολις, μὲ δική της πρωτοβουλία, ἔστειλε δυὸ φορὲς ἐγκύκλιο καὶ περιφέρθηκε δίσκος σ' ὅλες τὶς ἐκκλησίαις τῆς δικαιοδοσίας της. Μάλιστα δὲ στὶς 21 καὶ 25 Νοεμβρίου τοῦ 1938 σιτοὺς ἐκκλησίαις πὸν πανηγύριζαν Παναγία Λεξιά καὶ Ἀγία Αἰκατερίνη, ὁ ἴδιος ὁ Μητροπολίτης Γεννάδιος σιτὴν ὁμιλία του συνέστησε νὰ ρίξουν ὅλοι τὸ κατὰ δύναμιν σιτὸν ἔκτακτο δίσκο πὸν θὰ περιφέρονταν γιὰ τὴν ἀποπεράτωσι τοῦ κτιρίου. Γι' αὐτὸ ἐμεῖς οἱ ἐπιζῶντες πὸν μέχρι σήμερα ἀπολαμβάνομε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μέσα σιτὴν αἰθούσα τοῦ κτιρίου αὐτοῦ εὐχαριστοῦμε πρῶτα τὸν Θεὸ καὶ μετὰ τοὺς ὅσοι συνετέλεσαν σιτὴν ἀνέγερσι.

κρίση, γιατί άνθρωποι χοϊκοί και με ανθρώπινες αδυναμίες συναγωνίζονται σὸν ἐξοβελισμό τους ἀπὸ τὴς ἀνθρώπινες καρδιές.

Προβληματίζεται ἄραγε ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος γιὰ τὰ ὅσα συμβαίνουν γύρω του; Ἐνδεχομένως νὰ ἀναζητῇ τὴν βαθύτερη γνώση τῆς ἀλήθειας, ἀλλὰ δοῖσεται μακριὰ της, ἀφοῦ ἐξακολουθεῖ νὰ στέκεται με ψυχρότητα μπροστὰ σὴν ἀνθρώπινη τραγωδία. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ μας ἔλλειψε ἡ εὐγένεια ἢ εὐλιχρίτης καὶ ἡ εὐσπλαχνικότητα. Οἱ πράξεις τῶν περισσότερων εἶναι ὑπερδόσυνες, ἀτομιστικές, ἐγωπαθεῖς ἀλλοπρόσαλλες.

Στὸ σύγχρονο ἄνθρωπο πρόκεινται νὰ τοιμῇ ἡ ἀγαθαιότητα νὰ γίνῃ σπλαχνικός. Πρόκεινται νὰ τοῦ ἐπομνησθῇ διὰ τὴν δὴ τὸ γιγνώσκον νὰ μὴ τὸν καταφρονήσῃ. Ὅτιαν συναντήσῃ τὸν ἁμαρτωλὸν νὰ μὴν τὸν ἀποσιταφῇ. Νὰ μὴ ἐμπαίξῃ τὴ γύμνια τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ νὰ μὴ ρελάσῃ γιὰ κάτι ποὺ μπορεῖ νὰ κάνῃ τὸν ἄλλο νὰ κλάψῃ. Νὰ σηκώσῃ τὸ μεθυσμένον ἀπὸ τὴ λάσπη καὶ νὰ μὴ μιλήσῃ ἄρρεπα σὶν πονεμένο. Νὰ στέκεται σιωπηλά, με φόβο καὶ κατάνυξη μπροστὰ σ' ὅλην αὐτὴν τὴν ἀνθρώπινη τραγωδία. Ν' ἀπλώνῃ τὸ χέρι του γιὰ νὰ σκουπίσῃ τὰ δάκρυα καὶ νὰ δέῃ τις πληγές. Νὰ στέκεται σιτοργικά καὶ τίμια καὶ με συνέπεια. Μὲ τὰ ὅσα χαρίσματα πῆρε ἀπὸ τὸν Θεὸ νὰ παρηγορῇ τοὺς δυστυχεῖς καὶ πονεμένους καὶ τοὺς ἀνήμερους.

Ἔτσι πολιτεύτηκαν οἱ ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ ποὺ ἔμειναν πλούσιοι χωρὶς δεκάρα, ποὺ πηλῆκαν σὴν μεγάλη χορεία τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἀγκάλιασαν τὸν ἄνθρωπο καὶ τὰ προβλήματα τὸν καὶ ἀξιώθηκαν νὰ γίνουν ὄργανα τῆς θανματουργικῆς δυνάμεως τῆς θείας χάριτος.

Ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ἀθλητῶν, ποὺ ἀποτέλεσαν τὸ «ἀκαταμάχητον τεῖχος», μνημονεύομε σὴν σιγήν αὐτὴ τὸν βίο καὶ τὴν πολιτείαν τῶν Ἀγίων καὶ θαυματουργῶν μαγύρων Ἀναργύρων ΚΥΡΟΥ καὶ ΙΩΑΝΝΟΥ, ποὺ τὴ μνήμην τοὺς τιμᾷ ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ στίς 31 Ἰανουαρίου, γιατί ἡ πολιτεία τοὺς ἐπῆρξε μιὰ ἐμπειρία τῆς ζωῆς τοῦ αγωνιστῆ καὶ ἓνα τέρας τοῦ δρόμου ἐκείνων ποὺ ἀκολουθοῦν τὸν Κύριο. Σ' ὅλην τὴν προσπάθειάν τοὺς τὸ κέντρο τοῦ βίου ἔπεφτε πάνω σὴν ἀνιδιοτέλεια, σὴν ἀγάπην, σὴν τιμιότητα, σὴν σπλαχνικότητα

καὶ σὴν σιτοργίαν γιὰ τὸν ἄρρωστο, τὸν ἀδύνατο καὶ τὸν ἁμαρτωλὸν, καὶ γιὰ τὴν ἐνίσχυση τοῦ αγωνιστῆ τῆς χριστιανικῆς ἰδεολογίας.

Ὁ Κύριος καταγόταν ἀπὸ χριστιανικὴ οἰκογένεια τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ γημιζόταν γιὰ τὴν ἐμπειρίαν ἱατρικὴν τοῦ τέχνη. Τὸ ἐργαστήριό του ἔγινε τόπος θεραπείας σωματικῶν καὶ ψυχικῶν ἀδυναμιῶν. Ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ θεραπεύει τις ἀσθενείες με τὰ ὅτινα καὶ τὰ φάρμακα ποὺ ἔδιδε ὁ Κύριος. Φιλόχριστος, συμπαθὴς, τίμιος καὶ σπλαχνικός ὁ Κύριος ἐνέπνεε ἀγάπην καὶ ἐμπιστοσύνην στοὺς ἀσθενεῖς, πράγμα ποὺ βοήθησε πολλὰς ἁμαρτωλὰς ψυχὰς νὰ ἐπιστρέψουν σὶν Χριστῷ. Μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Χριστοῦ καὶ με τὸ φῶς τοῦ Εὐαγγελίου ὁδήγησε σὴν σωτηρία ἁμαρτωλοὺς καὶ πλανεμένους. Τόση ἦταν ἡ ψήμη του γιὰ τὸ ἀνιμωρρωτικό του ἔργο ποὺ προκάλεσε τὴν ὀργὴν τοῦ ἄρχοντος τῆς Ἀλεξανδρείας, ὁ ὁποῖος ἦταν ἐμπιστο ὄργανο τοῦ διώκτου τῶν Χριστιανῶν Διοκλητιανοῦ, καὶ ποὺ διέταξε νὰ τὸν συλλάβουν καὶ νὰ τὸν τιμωρήσουν παραδειγματικά. Ὁ Κύριος ὅμως ἔγινε γιὰ τὴν Ἀραβία ὅπου συνέχισε τὸ ἔργο του ὁδηγῆσας πολλοὺς εἰδωλολάτρες σὴν χριστιανικὴ πίστιν. Καὶ ἐκεῖ θεραπεύει ἀσθενεῖς με τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ χωρὶς βότανα καὶ φάρμακα. Ἡ ἱατρικὴ του τέχνη δὲν ἦταν ἐπάγγελμα, ἀλλὰ μία ἀποστολὴ γιὰ τὸν ἄρρωστο.

Μαθητὴς τοῦ Κυρίου ἦταν ὁ Ἰωάννης ἀπὸ τὴν Ἑδέσσα ποὺ ἀπὸ σιραιώτης ἔγινε γενναῖος πολεμιστὴς ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Ἰωάννης ἐγκατέλειπε πλούτη, δόξες, τιμὲς καὶ κάθε σωματικὴ ἄνεση καὶ ἀκολούθησε τὸν Κύριο σὶν κληρικὸν καὶ ἱατρικὸν ἔργο. Κοινὰ σὶν ἀγωνιζόμενο Κύριο ἔγινε καὶ αὐτὸς σπουδαῖος μαθητὴς τοῦ πνευματικοῦ ἀγῶνι κατανόωντας ὅτι ἔργο καὶ στόχος τοῦ ἀνθρώπου σὴν γῆ εἶναι νὰ γιαιτρεῖται με κάθε δυνατὸ μέσο τὸν πόνο τοῦ πλησίον.

Φωτεινὰ πλαίσια

Εἶναι τὰ φωτεινὰ πλαίσια τῆς προσωπικότητος ἢ σπλαχνικότητος, ἢ σιτοργικότητος καὶ ἡ συνέπεια. Ἡ καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου ποὺ ἔχει αὐτὰ τὰ χαρακτηριστικὰ ἐκφράζει

και ενσαρκώνει την ανθρωπινή αποστολή, γιατί έχει παλμό, δύναμη, θαλπωρή και πρώτη ύλη θανατοποιίας. Αφροσύνεται μέχρι θανάτου και θνσιάζεται με ενθουσιασμό. Στόχοι του είναι να ευχαριστήση τὸν συν-άνθρωπό του με πληρότητα, να γίνη σμιλετής και εμπνευστής της ζωής, να συμπαρασταθῇ σὲ κάθε δυσκολία τὸν ἀδελφὸ του.

Ἡ συνέπεια πάντοτε ἀποτελεῖ κριτήριο της ἀξιολογήσεως της προσωπικότητος, γιατί ὁ συνεπὴς δὲν παρουσιάζει κενὰ καὶ ἡθικὰς διαταραχάς. Δὲν ἀπομακρύνεται ἀπὸ τίς ἀποφάσεις του. Καὶ διὰ αὐτὸς εἶναι ρυθμιστικὸς της πνευματικῆς πορείας τότε ὁ συνεπὴς μένει συνεπὴς σὸν ἑαυτὸ του, σὲ ἕχες του, σὲ πεποιθήσεις του καὶ τὸ ἔργο του ἐκτελεῖται πληρέστερα καὶ ἀναλλοίωτα. Σὲς θύελλες καὶ σὲς ἀντιξοότητες δὲν ἐποχωρεῖ, πάντοτε ὅπως βγαίνει νικητής. Ἀντιστέκεται σὲς ἀνέμους ἀποφασιστικὰ καὶ δὲν γίνεταί καλαμὴ νὰ φέρεται πότε ἐδῶ καὶ πότε ἐκεῖ. Συνεχῶς σταθερὰ προχωρεῖ σὲ ἀγαθὸ μὲ τὴν ὑποδειγματικὴν ζωὴν του.

Μέσα σ' αὐτὰ τὰ πλαίσια κινήθηκαν καὶ οἱ δύο ἀνάγνητοι, Κύρος καὶ Ἰωάννης. Σπλαχνικοί, σιοργικοὶ καὶ συνεπεῖς σ' ὅλη τὴν πορεία της ζωῆς τους. Κατανόησαν ὅτι ὁ Χριστὸς νίκησε τὸ θάνατο μὲ τὴν δύναμη της ἀγάπης του, πὺν εἶναι δύναμη ἀναφαίρετη. Ἡ πολιτεία τους ἐπικάλεσε διδάσκει σὲ σύγχρονο ἄνθρωπο ὅτι ὅγεῖλει νὰ ζῆση σήμερον μοιραζόμενος τὴ ζωὴν του μὲ τὸν ἀποτυχημένο καὶ ἀδύναμο της κοινότητος μας, διὰ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ζῇ μακριὰ ἀπὸ τοὺς μικροὺς καὶ γιωχοὺς καὶ ἀπὸ ἐκείνους πὺν σὲ ζωὴν τους δὲν ἔχουν κανένα κοινὰ τους. Ὁφείλει ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος νὰ ἀντιληφθῇ τὴν εὐθύνη πὺν ἔχει σὰν ἄνθρωπος της Ἐκ-

κλησίας τοῦ Χριστοῦ σὲν κόσμο.

Πῶς ἀντιδρούσαν οἱ ἅγιοι Κύρος καὶ Ἰωάννης μὲς πληροφορεῖ ὁ Συναξαριστής. Μόλις ἔγινε διωγμὸς ἀπὸ τὸν ἡγεμόνα Συναξάρου καὶ φυλακίσθηκαν οἱ Χριστιανοὶ γιατί δίδασκαν τὴν χριστιανικὴ πίστιν καὶ τὸ πληροφορήθηκαν, ἀμέσως βρέθηκαν σὲν πρώτη γραμμῇ. Πῆγαν σὲ φυλακὴ καὶ νουθετοῦσαν τὸν ἡγεμόνα τὸ φρόνημα καὶ ἔκαναν πολλὰς παραστάσεις τὸν ἡγεμόνα τὴν ἀδωότητά τους. Ἐνεθάρρυναν ἰδιαίτερα γυναῖκες.

Οἱ παραστάσεις τους δὲν ἦσαν ἀκίνδυνες. Ὁ ἡγεμόνας ἀξίωσε νὰ θνσιάσουν σὲ εἰδωλὰ. Ἐκείνοι ὅμως συνεπεῖς σὲν πίστιν καὶ σὲν χριστιανικὴ ἀλήθεια ὁμολογοῦσαν ὅτι τὸν Χριστὸ τιμῶν. Ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ μασιγῶνθουν, νὰ πληγῶνθουν ἀπὸ τὰ κάθε εἶδους βασανιστήρια καὶ νὰ ἀποκεφαλίσθουν, γὰ νὰ εἰσέλθουν σὲ χαρὰ τοῦ Οὐράνιου Πατέρα. Πρὸς τὴν κατεύθυνση της χαρὰς βρισκονται ὅλες οἱ αγωνιστικὲς προσπάθειες τὸν ἀδέκαρων πλουσίων πὺν συμβάλλουν σὲν ἀνακαίνισσιν της ζωῆς μέσα σὲν Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ, γιατί ἡ χαρὰ μπαίνει σὲ ζωὴν τοῦ κόσμου μὲ τὴ ζωὴ καὶ τὸ λυτρωτικὸ μήνυμα τοῦ Χριστοῦ. Ἡ ἀγάπη, ἡ σπλαχνικότητα, ἡ συνέπεια καὶ ἡ σιοργικότητα εἶναι ἡ τελευταία λέξη της γνησιότητος τοῦ Χριστιανοῦ. Τὸ πνεῦμα αὐτῶν τῶν προϋποθέσεων δίδουν τὸ δικαίωμα της ὁμολογήσεως διὰ ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος πιστεύει σὲν ὁμοσύνοια καὶ ἀχώριστῃ Ἀγία Τριάδα. Διαφορετικὰ κάθε ἄλλη ὁμολογία οὔτε κύρος ἔχει, οὔτε σὲ ὑπόληψιν μπορεί νὰ μπεῖ. Καὶ αὐτὸ εἶναι πὺν ἐπικίνδυνο γὰ τὴν χριστιανικὴν ἰδιότητα τοῦ κάθε ἀνθρώπου.

Δημήτριος Β. Χαρίσης

«ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ» Μηνιαῖον ὁρθόδοξον χριστιανικὸν περιοδικόν.

Ἰδιοκτησία καὶ Ἐκδόσις Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ», Πέλοπος 7, τηλ. 270-280 Θεσ/νίκη

Διευθυντής Συντάξας: Σάββας Ν. Σανθόπουλος, Πέλοπος 9, Θεσ/νίκη

Πρωτοκόμνος Τυπογραφείου: Β. Π. Μακρόγλου, Βελισσαρίου 25, Θεσ/νίκη

Ἐτησίαν συνδρομή: Ἐσωτερικοῦ δρχ. 20 — Ἐξωτερικοῦ δολλ. 2

Ἐπιστολαὶ-συνδρομαὶ εἰς Περιοδικὸν «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ», Πέλοπος 7, Θεσ/νίκη

Τύπος: ΤΥΠΟ-EXPRESS ΘΕΣ/ΝΙΚΗ

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

« Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός καὶ ἀπολύτρωσις » (Α' Κορ. 1, 30)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ' - ΕΤΟΣ ΛΒ'

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Φεβρουάριος 1917

Ἀριθμὸς φύλλου 374

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΚΡΙΣΕΙΣ

Ἡ ἁγία Γραφή μᾶς μιλάει καθαρά γιὰ τρεῖς κρίσεις πού θά συμβοῦν στὴ ζωὴ μας. Ἀπὸ τίς κρίσεις αὐτὲς περνοῦν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, εἴτε τὸ θέλουν εἴτε δὲν τὸ θέλουν, εἴτε εἶνε πλούσιοι εἴτε εἶνε φτωχοί. Καὶ οἱ κρίσεις αὐτὲς εἶνε ἡ κρίσις πού δημιουργεῖ ἡ ἐνανθρώπησι τοῦ Θεοῦ, ἡ κρίσις τοῦ θανάτου καὶ ἡ κρίσις στὴ β' παρουσία τοῦ Κυρίου. Μιὰ ἰδιαίτερη σχέση συνδέει τίς τρεῖς αὐτὲς κρίσεις, ὥστε ἡ μία νὰ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἄλλη· ἡ καλύτερα ἡ κρίσις τοῦ θανάτου ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν κρίσις τῆς πίστεως καὶ ἡ κρίσις ἡ μεγάλη ἐξαρτᾶται ἀπὸ τίς δύο προηγούμενες.

Πολὺ ἐπιθυμῶ νὰ παρακολουθήσουμε, ἀγαπητοί μου ἀναγνώσται, μὲ προσοχὴ καὶ χωρίς προκατάληψιν τί μᾶς διδάσκει ὁ Θεὸς μὲ τὴν ἁγία του Γραφή γιὰ τὸ σπουδαῖο αὐτὸ θέμα πού ἔχει σχέση μὲ τὴν αἰώνια ζωὴ καὶ αἰώνια κόλασι, μὲ τὴν αἰώνια καὶ πραγματικὴ εὐτυχία καὶ τὴν αἰώνια δυστυχία μας. Μάλιστα σὲ μιὰ ἐποχὴ πού γίνεται πολὺς λόγος γιὰ τὴν κρίσις στὸ ἐμπόριο καὶ τὴν οἰκονομία, γιὰ τὴν κρίσις στὴν πολιτικὴ καὶ στὶς διεθνεῖς σχέσεις, γιὰ τὴν κρίσις στὴν οἰκογένεια καὶ στὴν κοινωνία, γιὰ τὴν κρίσις στὴ φιλία καὶ στὴ συναλλαγὴ, γιὰ τὴν κρίσις στὴ μηχανοκρατουμένη ζωὴ καὶ στὴν ὑγεία, σὲ μιὰ τέτοια ἐποχὴ πού ὅλα κρίνονται καὶ ἀποσποῦν τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν ἀγωνία τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου οἱ τρεῖς κρίσεις, γιὰ τίς ὁποῖες μιλάει ἡ Γραφή, ἔχουν προτεραιότητα, ἀσύγκριτη προτεραιότητα. Διότι ὅλες οἱ ἀνθρώπινες κρίσεις εἶνε μικρὲς καὶ ἀσήμαντες καὶ ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν κρίσις τοῦ δι-

καιοκρίτου Θεοῦ καὶ ἡ κρίσις αὐτὴ τοῦ Θεοῦ ἀναλύεται, ἐμφανίζεται, στὶς τρεῖς κρίσεις γιὰ τίς ὁποῖες θά μιλήσουμε.

1. Ἡ πρώτη κρίσις ἔχει σχέση μὲ τὴν πρώτη παρουσία τοῦ Χριστοῦ στὸν κόσμον. Ἡ ἁγία Γραφή ἀποκαλύπτει καὶ ἡ ἱστορία ἐπιβεβαιώνει ὅτι ὁ Θεὸς ἔγινε ἄνθρωπος καὶ ἔζησε ἀνάμεσά μας· «Ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν». Ἡ παρουσία τοῦ Χριστοῦ, τοῦ Θεανθρώπου στὸν κόσμον δημιουργεῖ μιὰ κρίσις, ἕνα χωρισμό, μιὰ διαίρεσις. Ὅπως χώρισε ὁ Χριστὸς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος στὴν π.Χ. καὶ μ.Χ., ἔτσι χωρίζει καὶ τὴν ἀνθρωπότητα σὲ δύο στρατόπεδα, τὸ ἕνα εἶνε ἡ ἐκκλησία τοῦ καὶ τὸ ἄλλο εἶνε ὁ κόσμος μὲ τὴν κακὴ σημασίαν τῆς λέξεως. Χωρίζει τοὺς ἀνθρώπους στοὺς πιστοὺς καὶ στοὺς ἀπίστους. Ὅπως ὅταν ἀνάψῃ μέσ' στὸ σκοτάδι ἕνα φῶς ἀμέσως ἔχουμε κρίσις, διότι τὸ φῶς φανερώνει τὰ πάντα καὶ διακρίνεται ἡ φωτεινὴ περιοχὴ ἀπὸ τὴν περιοχὴ τοῦ σκότους· ἔτσι ἡ πρώτη παρουσία τοῦ Χριστοῦ παρομοιάζεται μὲ φῶς πού ξεχωρίζει τοὺς ἀνθρώπους. Στὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον διαβάζουμε· «Αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον καὶ ἡγάγησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς· ἦν γὰρ πονηρὰ αὐτῶν τὰ ἔργα» (Ἰω. 3, 19). Καὶ λίγο πρὸ πάντων διαβάζουμε· «Ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται, ὁ δὲ μὴ πιστεύων ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ» (Ἰω. 3, 18). Νομίζω ὅτι εἶνε πολὺ σαφὲς καὶ κατηγορηματικὴ ἡ μαρτυρία γιὰ τὴν πρώτη

κρίσι στη ζωή μας.

Τὸ πέρασμα τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος, ἡ παρουσία τοῦ Χριστοῦ στὴ ζωὴ τοῦ κάθε ἀνθρώπου, διότι ὁ Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας, δημιουργεῖ μία κρίσι, μὲ τὴν ὁποία κατατάσσονται οἱ ἄνθρωποι στοὺς πιστοὺς καὶ στοὺς ἀπίστους. Αὐτὸ τὸ νόημα ἔχει καὶ ἡ προφητεία τοῦ Συμεὼν ὅτι ὁ Ἰησοῦς θὰ γίνῃ τὸ ἀντιλεγόμενον σημεῖο καὶ θὰ κεῖται εἰς πᾶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν (Λκ 2, 34). «Ὅλοι, θέλουν δὲν θέλουν, θὰ σκοντάψουν στὴ πέτρα ποὺ λέγεται Ἰησοῦς Χριστός. Καὶ μὲ τὸ σκόνταμα ἢ θὰ πιστέψουν καὶ θ' ἀναστηθοῦν σὲ μιὰ νέα ζωὴ, ζωὴ ὅπως τὴ θέλει ὁ Χριστὸς καὶ θ' ἀποτελοῦν τοὺς Χριστιανούς, τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ἢ θὰ ἀποστήσουν καὶ θὰ καταπέσουν στὴ διαφθορὰ καὶ τὴν εἰδωλολατρία καὶ θ' ἀποτελοῦν τὸ βασίλειο τοῦ σκότους, θὰ εἶνε ἀχρίστιανοι, ἢ ἀντίχριστοι. Μέσῃ ὁδὸς δὲν ὑπάρχει, οὐδέτερη κατάστασι δὲν ἀναγνωρίζεται. Ὅποιοι πιστεύει στὸ Χριστὸ δὲν κρίνεται, ὅποιοι δὲν πιστεύει ἔχει κίβλας κριθῇ. Καὶ ἄλλοι ὁ Κύριος τονίζει: «Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν» (Ἰω 5, 24). Ἡ κρίσι τοῦ Θεοῦ ἀρχίζει σ' αὐτὴ τὴ ζωὴ σ' αὐτὸν τὸν κόσμον. Ὁ Κύριος διακηρύσσει: «Νῦν κρίσις ἐστὶ τοῦ κόσμου τούτου» (Ἰω 12, 31). Καὶ ὅτι ὁ λόγος ποὺ κήρυξε καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ κηρύττῃ μὲ τὸ Εὐαγγέλιό του θὰ μᾶς κρίνῃ μὲ τὸ ἂν τὸν πιστέψουμε καὶ τὸν ἐφαρμόσουμε ἢ ὅχι καὶ κατὰ τὴν ὥρα τοῦ θανάτου καὶ κατὰ τὴν ὥρα τῆς β' παρουσίας. Ὁ λόγος δὲν ἐλάλησα ἐκεῖνος κρινεῖ αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ» (Ἰω 12, 48). Μὲ ἀπλὰ λόγια ἡ στάσις ποὺ παίρνει ὁ κάθε ἄνθρωπος ἔναντι τοῦ προσώπου τοῦ Χριστοῦ ἀποτελεῖ μία κρίσι γιὰ τὸν καθένα, ἕνα ξεδιάλεγμα, ἕνα κριτήριο ποὺ μᾶς κατατάσσει στὴ ζωὴ αὐτῇ, στὴ μία ἢ στὴν ἄλλη μορφὴ ζωῆς, κὶ ἕνα κριτήριο ποὺ θὰ μᾶς κατατάξῃ μετὰ τὸ θάνατο στὸ φῶς ἢ στὸ σκοτάδι, ἕνα κριτήριο ποὺ θὰ μᾶς κατατάξῃ κατὰ τὴν β' παρουσία στὴν αἰώνια βασιλεία τοῦ Θεοῦ, στὸν

παράδεισο ἢ στὴν αἰώνια καταδίκη, στὴν κόλασι.

2. Ἡ κρίσι τοῦ θανάτου. Ὁ θάνατος ἀποτελεῖ ὅπωςδήποτε ἕνα βασικὸ σταθμὸ στὴ ζωὴ μας. Γιὰ τοὺς περισσότερους ἀνθρώπους, ἢ καλύτερα γιὰ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ δὲν πιστεύουν στὴ ζωὴ μετὰ τὸ θάνατο, ὁ θάνατος εἶνε τὸ τέρμα τῆς ζωῆς, στὸ μνήμα τελειώνουν ὅλα καὶ δὲν ὑπάρχει τίποτε πέραν τοῦ τάφου. Γιὰ τὸ εὐαγγέλιο ἡ ὥρα τοῦ θανάτου εἶνε κρίσιμη καὶ φοβερὴ μόνο καὶ μόνο γιὰτὶ εἶνε τὸ τέρμα ἑνὸς ἀγῶνος καὶ ὅχι τὸ τέλος τῆς ζωῆς. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ πιστὸς συνδέεται μὲ τὸ Χριστὸ καὶ κερδίζει στὴ πρώτη κρίσι, εἶνε χαρούμενος, κὶ ἔχει μόνο μιὰ ἀγωνία. Νὰ μείνῃ πιστὸς μέχρι τὸ θάνατο. Δὲν ἀμφιβάλλει γιὰ τὴ σωτηρία του, ἀφοῦ ἡ σωτηρία προσφέρεται ἀπὸ τὸ Χριστό, ἔχει ὅμως φόβον καὶ ἀγωνία, μήπως δὲν μείνῃ μέχρι τέλους κοντὰ στὸ Χριστό, μήπως ξεκοπῇ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ ποὺ εἶνε κιβωτὸς τῆς σωτηρίας. Ἡ παραγγελία τοῦ ἀποστόλου Παύλου «Μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε» (Φι 2, 13) καὶ τὸ παράγγελμα τοῦ Κυρίου «Γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου, καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς» (Ἀπ 2, 10) ἐνισχύουν καὶ προτρέπουν τοὺς πιστοὺς νὰ μὴ χάσουν τὴν πρώτην νίκην, τὴ σωτηρίαν, τὴ λύτρωσι ποὺ εἶνε ἀποτέλεσμα τῆς πρώτης κρίσεως. Κὶ ἔτσι ἂν ἡ πρώτη κρίσι τῆς πίστεως ἢ ἀπιστίας στὸ Χριστὸ εἶνε ἡ ἀποφασιστικὴ κρίσι, ἡ δεύτερη κρίσι, ἡ κρίσι τοῦ θανάτου εἶνε κρίσιμη, γιὰτὶ ὁ Κύριος θὰ μᾶς κρίνῃ μετὰ τὸ θάνατο, ὅπως θὰ μᾶς βρῇ τὴν ὥρα τοῦ θανάτου. Ἕνα λόγιον τῆς πρώτης χριστιανικῆς ἐποχῆς παρουσιάζει τὸν Κύριον νὰ λέγῃ: «Ἐν ᾧ γὰρ εὗρω σε ἐν τούτῳ καὶ κρινῶ σε, δούλε». Εἶνε γνωστὸ καὶ ἀπὸ τὴν ἱστορίαν καὶ ἀπὸ τὴν προσωπικὴν μας πείραν πόσο βάλλεται ἡ πίστις μας ἀπὸ ὁρατοὺς καὶ ἀοράτους ἐχθρούς, πόσο ὑπονομεύεται ἡ σωτηρία μας ἀπὸ χίλια δυὸ πάθη καὶ ἀδυναμίες, γι' αὐτὸ ἡ ὥρα τοῦ θανάτου θὰ κρίνῃ τὴ σωτηρίαν μας. Ὁ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται». Ἀπὸ τὴν ἁμαρτία στὴ χάρι περνοῦμε μὲ τὴ γέφυραν τῆς μετανοίας καὶ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ μᾶς καθα-

ρίζει καὶ μᾶς χαρίζει τὴ λύτρωσι. Μὲ τὴ γέφυρα τοῦ θανάτου περνοῦμε ἀπὸ τὴ λύτρωσι σὴν ἀπολύτρωσι, ἐφ' ὅσον παραμείνουμε πιστοὶ μέχρι τὴν τελευταία στιγμή τῆς ζωῆς μας. Νὰ γιατί εἶνε καὶ γιὰ τοὺς πιστοὺς κρίσιμη ἡ ὥρα τοῦ θανάτου, ἀλλὰ καὶ γιὰ τοὺς ἀπίστους ἂν ἔστω καὶ τὴν τελευταία στιγμή πιστέψουν καὶ μετανοήσουν καὶ ζητήσουν τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, τὴ χάρι τοῦ Σταυροῦ, τὸ φῶς τῆς ἀναστάσεως. Μετὰ τὸ θάνατο μετάνοια δὲν ὑπάρχει καὶ καμμιὰ μεταβολὴ καταστάσεως δὲν ἐπιτρέπεται. «Ἐν τῷ ᾧ οὐκ ἔστι μετάνοια». Ὁ ἀπ. Παῦλος μᾶς ὑπενθυμίζει μὲ ἔντονη φωνή· «Ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἅπαξ ἀποθανεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις» (Ἐβ 9, 27). Γι' αὐτὸ καὶ ἡ Ἐκκλησία μας εὐχεται συνεχῶς γιὰ τὰ παιδιὰ τῆς «χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν».

3. Ἡ κρίσις τῆς β' παρουσίας. Ὅπως εἶπαμε ἡ κρίσις αὐτὴ ἐξαρτᾶται πέρα γιὰ πέρα ἀπὸ τὴς δύο προηγούμενες κρίσεις. Ὀνομάζεται μεγάλη καὶ γενικὴ κρίσις, χαρακτηρίζεται σὰν κρίσις φοβερή, γιατί εἶνε ἡ τελικὴ κρίσις καὶ ἡ γενικὴ κρίσις. Ἀφθονες εἶνε οἱ μαρτυρίες στὴ Γραφὴ ποὺ μιλοῦν πολὺ ζωηρὰ καὶ πολὺ παραστατικὰ γιὰ τὴ β' παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου καὶ γιὰ τὴ μεγάλη κρίσις. Φθάνει νὰ μελετήσῃ κανεὶς τὴν προφητεία τοῦ Κυρίου (Μθ 25, 31-46), τὴν περικοπὴ αὐτὴ ποὺ ὀνομάζεται καὶ εὐαγγέλιον τῆς κρίσεως, γιὰ νὰ σχηματίσῃ μία εἰκόνα τῆς φοβερᾶς ἐκείνης ἡμέρας τῆς κρίσεως, ποὺ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θὰ καθίσῃ μὲ δόξα στὸ θρόνο καὶ θὰ συναχθοῦν μπροστά του ὅλα τὰ ἔθνη καὶ θὰ κρίνῃ τοὺς πάντας. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα θὰ εἶνε νὰ πᾶνε οἱ κακοὶ σὴν αἰώνια κόλασι καὶ οἱ δίκαιοι σὴν αἰώνια ζωὴ.

Ἀσφαλῶς ἡ διδασκαλία τῆς Γραφῆς περὶ β' παρουσίας, περὶ μελλούσης κρίσεως, περὶ κολάσεως καὶ παραδείσου φαίνεται στοὺς ἀσεβεῖς καὶ διεστραμμένους σὰν μῦθος καὶ παραμῦθι. Καὶ ὅμως μπορεῖ ὅλα νὰ εἶνε μῦθος, τὸ εὐαγγέλιο, ὅχι, ποτέ. Ὅλοι εἶνε δυνατοὶ νὰ λένε ψέμματα, ὁ Ἰησοῦς ποὺ ἀνέβηκε σὺν σταυρῷ καὶ μαρτύρησε γιὰ τὴν ἀλήθεια, ἐπειδὴ μαρτύρησε τὴν ἀλήθεια, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ

κήρυττε ψέμματα. Ὁ Παῦλος μὲ παρρησία κήρυξε σὺν ἄρειο πάγο, σὴν Ἀθήνα, ἀσκέτως ἂν χαχάνιζαν μερικοὶ ψευτοφιλόσοφοι, ὅτι ὁ Θεὸς «ἔστησεν ἡμέραν ἐν ἣ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, ἐν ἀνδρὶ ᾧ ὤρισε, πίστιν παρασχῶν πᾶσιν ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν» (Πρξ 17, 31). Τὴν ἴδια ἀλήθεια γράφει ὁ Παῦλος καὶ στοὺς Ρωμαίους ὅτι «κρίνει ὁ Θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Ρω 2, 16). Ὁ Θεὸς εἶνε ἀγάπη καὶ συγχωρεῖ καὶ ἑλεεῖ καὶ ἀμνηστεύει καὶ θέλει ὅλοι οἱ ἄνθρωποι νὰ σωθοῦν. Εἶνε ὅμως καὶ δικαιοσύνη. Ὀνομάζεται δίκαιος κριτὴς πολλὰς φορὰς μέσ' τὴ Γραφῇ. Καὶ εἶνε Κριτὴς καὶ τιμωρὸς διὰ διότι τιμωρεῖ, ἀλλὰ ὁ ἄνθρωπος τιμωρεῖται καὶ αὐτοκαταδικάζεται μὲ τὴς ἰδίας του τὴς πράξεις. Ὅταν ὁ Παῦλος κηρύττει «πόρνους καὶ μοιχοὺς κρίνει ὁ Θεός», αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἡ πορνεία καὶ ἡ μοιχεία ξεκόβουν τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ αὐτὴ ἡ ἀπομάκρυνσι ἀπὸ τὸ Θεὸ εἶνε ἡ ἐσχάτη καταδίκη. Σ' αὐτὴ τὴ διδασκαλίᾳ τῆς Γραφῆς στηρίζεται ἡ Ἐκκλησία καὶ ὁμολογεῖ σὲ κάθε ἐποχὴ τὴν πίστι τῆς. «Καὶ πάλιν ἐρχόμενον κρίναι ζῶντας καὶ νεκρούς, οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος».

Στέργιος Ν. Σάκκος

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

Ἡ δις Χρυσάνθη Γιαζιτζῆ προσέφερεν εἰς τὸ τμήμα φιλανθρωπίας τῆς Ἀδελφότητος δρχ. τρεῖς χιλιάδας (3.000) εἰς μνήμην τοῦ πατρὸς της Ἰγνατίου.

Ἐπίσης ἀνώνυμος προσέφερε δρχ. χιλίας (1.000) εἰς μνήμην τῆς μητρός του.

Ἡ ἀδελφότης εὐχαριστεῖ καὶ εὐχεται ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν αὐτῶν.

Ἀντισειρητική στήληΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΟΥ ΙΕΧΩΒΑ

ΔΣ' Ἡ ἁγία Τριάς στίς δύο πρὸς Θεσσαλονικεῖς ἐπιστολές

ΕΡ.: Ἀνοίγουμε καὶ σήμερον τὴν Καινὴν μας Διαθήκην, κ. καθηγητά, καὶ βλέπουμε ὅτι φτάσαμε στίς ἐπιστολὰς ποὺ συνδέονται μὲ τὴν ἀγαπημένην μας Θεσσαλονικὴν. Μὲ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον περιμένουμε ν' ἀκούσουμε τίς μαρτυρίες περὶ τῆς ἁγίας Τριάδος ἀπὸ τίς πρὸς Θεσσαλονικεῖς ἐπιστολὰς.

ΑΠ.: Στὴν Α' ἐπιστολῇ, στὸ πρῶτον κεφάλαιον, ὁ Παῦλος συγχαίρει τοὺς πρῶτους Χριστιανοὺς τῆς Θεσσαλονικῆς γιὰ τὴν πνευματικὴν τους προκοπὴν. Κριτήριον καὶ μέτρον γιὰ τὸν ὑπολογισμόν τῆς πνευματικότητος τῶν εἶνε καὶ ἐδῶ ὅπως καὶ στὴν πρὸς Κολασσαεῖς ἐπιστολῇ ἡ πίστις, ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ἐλπίδα. Μάλιστα μιλάει ὁ Παῦλος γιὰ ἔργον πίστεως γιὰ κόπον ἀγάπης καὶ γιὰ ὑπομονὴν ἐλπίδος. Ἡ αἰτία δὲ τῆς σωτηρίας καὶ ἡ πηγὴ τῆς πνευματικότητος τῶν πιστῶν εἶνε ὁ τριαδικὸς Θεός. Εἶνε ὁ Θεὸς Πατήρ, ὁ ὁποῖος μᾶς ἐξέλεξε καὶ μᾶς ἀγάπησε· «εἰδότες, ἀδελφοί, ἡγαπημένοι ὑπὸ Θεοῦ, τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν» καὶ ἐνώπιον τοῦ ὁποίου προσευχόμεθα· «ἀδιαλείπτως μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς πίστεως καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ» (στίχ. 3). Εἶνε ὁ Τίος, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, στὸν ὁποῖον στηρίζουμε τὴν ἐλπίδα μας (στίχ. 3) καὶ ὁ ὁποῖος ἔγινε ἄνθρωπος καὶ ἔπαθε, γιὰ νὰ τὸν μνηθεύμε· «μνηταί τοῦ Κυρίου» (στίχ. 6). Εἶνε καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα τὸ ὁποῖον μὲ δυνάμει θεβαιώνει τὴν καρδιά μας στὸ εὐαγγέλιον· «ἐν δυνάμει καὶ ἐν Πνεύματι ἁγίῳ καὶ ἐν πληροφορίᾳ πολλῇ» (στίχ. 5) καὶ τὸ ὁποῖον στὴ θλίψιν μᾶς δίνει χαρὰ· «ἐν θλίψει πολλῇ μετὰ χαρᾶς Πνεύματος ἁγίου» (στίχ. 6).

ΕΡ.: Κύριε καθηγητά, τόσο ἀπλὰ καὶ σαφῆ πράγματα δὲν τὰ διαβάζουν, δὲν τὰ καταλαβαίνουν οἱ μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά;

ΑΠ.: Οἱ μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά, ὅπως σᾶς εἶπα πολλὰς φορές, δὲν πιστεύουν σὲ ἀλήθειαν τῆς Γραφῆς ἀλλὰ σὲ λέξεις. Καὶ ἐ-

πειδὴ δὲν βλέπουν τὴ λέξιν Τριάς, δὲν πιστεύουν στὴν ἀλήθειαν τοῦ τριαδικοῦ Θεοῦ, ποὺ μόνοι σας διαπιστώνετε πόσο λάμπει τόσες φορές στὴν Καινὴ Διαθήκην.

ΕΡ.: Εἶνε νὰ τοὺς λυπᾶται κανεὶς!

ΑΠ.: Καὶ μαζί μὲ τὴ συμπόνοια νὰ γίνῃ καὶ ἀγῶνας γιὰ νὰ ἐπιστρέψουν στὴν ἀλήθειαν.

Ἀλλὰ πρέπει νὰ δοῦμε καὶ τὴν Β' πρὸς Θεσ. Ἀνοίξτε, παρακαλῶ, στὸ κεφ. 2 στίχ. 13—17. Διαβάσω τὴν περικοπή· «Ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν εὐχαριστεῖν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί ἡγαπημένοι ὑπὸ τοῦ Κυρίου, ὅτι εἴλετο ὑμᾶς ὁ Θεὸς ἀπ' ἀρχῆς εἰς σωτηρίαν ἐν ἁγιασμῷ Πνεύματος καὶ πίστει ἀληθείας, εἰς ἃ ἐκάλεσεν ὑμᾶς διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν εἰς περιποίησιν δόξης τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, στήκετε καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν. Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ ὁ Θεὸς καὶ Πατήρ ἡμῶν, ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς καὶ δοὺς παράκλησιν αἰώνιον καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι, παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας καὶ στηρίζαι ὑμᾶς ἐν παντὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ἀγαθῷ». Ἀκούστε καὶ τὴ μετάφρασί της στὴ γλῶσσα μας. «Ἡμεῖς δὲ, ἀδελφοί μας ἀγαπημένοι ἀπὸ τὸν Κύριον, ὀφείλομεν πάντοτε νὰ εὐχαριστοῦμε τὸ Θεὸν γιὰ σᾶς, διότι ὁ Θεὸς σᾶς διέλεξε ἀπὸ τὴν ἀρχὴν γιὰ τὴ σωτηρίαν μὲ τὸν ἁγιασμόν τοῦ Πνεύματος καὶ μὲ τὴν πίστιν τῆς ἀληθείας· σ' αὐτὸ σᾶς κάλεσε μὲ τὸ εὐαγγέλιόν μας, γιὰ νὰ σᾶς περιβάλῃ μὲ τὴ δόξαν τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Γι' αὐτὸ λοιπόν, ἀδελφοί, μένετε σταθεροὶ καὶ κρατᾶτε τίς παραδόσεις, τίς ὁποῖες διδαχτήκατε εἴτε μὲ τὸν λόγον μας εἴτε μὲ ἐπιστολὴν μας. Ὁ ἴδιος δὲ ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ ὁ Θεὸς καὶ Πατέρας μας ποὺ μᾶς ἀγάπησε καὶ μᾶς ἔδωσε αἰώνια παράκλησι καὶ καλὴ ἐλπίδα μὲ τὴ χάριν, νὰ καλλιεργήσῃ τίς καρδιὰς σας καὶ νὰ σᾶς στηρίξῃ σὲ κάθε καλὸ λόγον καὶ ἔργον». Τονίζω ἰδιαίτερα

ορισμένα σημεία της περικοπής. Ὁ Θεός Πατήρ ἐξέλεξε τοὺς πιστοὺς «ἀπ' ἀρχῆς», δηλ. προαιωνίως, γιὰ τὴν σωτηρία. Ἡ σωτηρία ἔγινε πραγματικότης μὲ τὸν ἁγιασμὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ μὲ τὴν πίστι στὴν ἀλήθεια, δηλ. στὸν Ἰησοῦ Χριστό, τὸν Κύριο, τοῦ ὁποίου οἱ πιστοὶ εἶνε ἀγαπημένοι. Ἔτσι οἱ πιστοὶ γίνονται κάτοχοι, κληρονόμοι τῆς δόξης τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Μὲ ἀπλὰ λόγια ὁ Πατήρ ἐκλέγει, τὸ Πνεῦμα ἁγιάζει, ὁ Υἱὸς δοξάζει. Καὶ δεύτερη παρατήρησι. Στὴ συνέχεια παρουσιάζεται πάλι ὁ τριαδικὸς Θεὸς νὰ στηρίξη τοὺς πιστοὺς σὲ κάθε λόγῳ ἀγαθῷ, δηλ. ὁρθὰ δόγματα, καὶ σὲ κάθε ἔργῳ ἀγαθῷ, δηλ. πράξεις ἀγαθές.

ΕΡ.: Ποῦ φαίνεται ὁ τριαδικὸς Θεός, κ. καθηγητά;

ΑΠ.: Ὁ Παῦλος παρήγγειλε στοὺς πιστοὺς νὰ μείνουν σταθεροὶ καὶ νὰ κρατοῦν τίς παραδόσεις ποὺ διδάχτηκαν προφορικὰ καὶ μὲ ἐπιστολές. Ἀλλ' ὅσο καὶ νὰ προσπαθοῦν οἱ ἴδιοι, κινδυνεύουν νὰ πέσουν, ἂν δὲν τοὺς στηρίξη ὁ Θεός. Μὲ ἔμφασι ὁ Παῦλος εὐχεται νὰ τοὺς στηρίξη ὁ ἐν τριᾷδι Θεός. Αὐτὸς ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός καὶ ὁ Θεός καὶ Πατέρας μας ποὺ μᾶς ἀγάπησε καὶ μᾶς ἔδωσε τὸν Παράκλητο, τὸ ἅγιον Πνεῦμα. Βέβαια δὲν ἀναφέρει ἔδῳ ὁ Παῦλος ἅγιον Πνεῦμα, ἀλλὰ «παράκλησιν αἰωνίαν», ὅπως πρὶν ἀνω τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν ὀνόμασε ἀλήθεια. Ἔχρουν ὁμῶς οἱ μελετηταὶ τῆς Γραφῆς, ὅτι πρόκειται γιὰ τὸ ἅγιον Πνεῦμα. Καὶ ἐπ' αὐτὸ πολλὰ χωρία. Στὴν Α' Θε 4, 8 διαβάσουμε: «Τὸν Θεὸν τὸν δόντα τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον εἰς ὑμᾶς». Παρόμοια χωρία εἶδαμε τὰ Ρω 5, 5 καὶ Γα 4, 6.

ΕΡ.: Πολὺ καλὰ, κ. καθηγητά. Εἶνε φανερόν ὅτι γίνεται λόγος γιὰ τρία πρόσωπα. Ἀπὸ ποῦ ὁμῶς φαίνεται ὅτι τὰ τρία πρόσωπα εἶνε ἓνας Θεός, μία θεία φύσι καὶ οὐσία;

ΑΠ.: Ἀπὸ τῆς θεϊκῆς σύνταξι.

ΕΡ.: Τί εἶνε αὐτὸ πάλι! Δὲν τὸ καταλαβαίνουμε.

ΑΠ.: Νά, ὅπως ὑπάρχει ἡ λεγομένη ἀττική σύνταξι, τὸ ὑποκείμενο νὰ εἶνε σὲ πληθυντικὸ καὶ τὸ ῥῆμα σὲ ἐνικό, ἔτσι ὑπάρχει καὶ ἡ θεϊκὴ σύνταξι, νὰ εἶνε πολλὰ τὰ πρόσωπα, δύο ἢ τρία, καὶ τὸ ῥῆμα νὰ εἶνε σὲ

ἐνικό. Ἀσφαλῶς θὰ μὲ ἐπιτεθοῦν οἱ λεγόμενοι σπουδασταὶ τῆς Γραφῆς μὲ τὸ ἐπιχείρημα ὅτι δὲν ὑπάρχει τέτοια ἔκφρασις στὴ Γραφή. Οὔτε καὶ ἡ ἔκφρασις ἀττική σύνταξι ὑπάρχει. Ὑπάρχει ὁμῶς τὸ πρᾶγμα. Στὴν Α' Θε 3, 1 ὁ Παῦλος γράφει: «Αὐτὸς δὲ ὁ Θεός καὶ πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός κατευθύνει τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς». Ἐρωτῶ τοὺς μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά: Ποιὸ εἶνε ἔδῳ τὸ ῥῆμα καὶ σὲ τί ἀριθμὸ εἶνε; Ἡ ἀπάντησις εἶνε μία: τὸ ῥῆμα θρίσκεται σὲ ἐνικό ἀριθμὸ. Ποιὸ τὸ ὑποκείμενο τοῦ ῥήματος; Δύο πρόσωπα. Ὁ Θεός καὶ πατὴρ ἡμῶν τὸ ἓνα, καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός τὸ ἄλλο. Μήπως εἶνε ἀττική σύνταξι; Ἀσφαλῶς ὄχι.

ΕΡ.: Πολλὴ σπουδαία καὶ χρήσιμη ἡ παρατήρησις αὐτή, κ. καθηγητά. Ὑπάρχουν ὁμῶς καὶ ἄλλα τέτοια παραδείγματα ποὺ νὰ δείχνουν αὐτὴ τὴ θεϊκὴ σύνταξι στὴν Καινὴ Διαθήκη;

ΑΠ.: Δεύτερο παράδειγμα ἔχουμε κιόλας μπροστά μας τὸ χωρίο ἀπὸ τὴ Β' Θε ποὺ ἀνέλυσα πρὶν ἀπὸ λίγο. Σαφέστατα ἀναφέρονται: «Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός καὶ ὁ Θεός καὶ πατὴρ ἡμῶν, ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς καὶ δούς παράκλησιν αἰωνίαν καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι, παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας καὶ στηρίξαι ὑμᾶς ἐν παντί λόγῳ καὶ ἔργῳ ἀγαθῷ», δηλ. δύο πρόσωπα καὶ μετὰ οἱ μετοχές καὶ τὰ ῥήματα σὲ ἐνικό «ὁ ἀγαπήσας», «ὁ δούς», «παρακαλέσαι», «στηρίξαι». Ἡ ἁγία Γραφή ἔχει νὰ μᾶς δώσῃ πολλὰ παρόμοια παραδείγματα ποὺ φανερώουν πολὺ ἔμφατικὰ καὶ ἀποδεικνύουν ἀναντίρρητα, ὅτι τὰ τρία θεῖα πρόσωπα εἶνε ἓνας Θεός.

Στέργιος Ν. Σάκκος

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ

Μὲ τὴν εἴσοδον εἰς τὸ νέον ἔτος ὑπενθυμίζομεν εἰς τοὺς ἀγαπητοὺς συνδρομητὰς καὶ συνδρομητρίδας τὴν ἀνάγκη τῆς ἀνανεώσεως τῆς συνδρομῆς των. Ἡ συνδρομὴ παραμένει 30 δρχ. ἑτησίως διὰ τὸ ἐσωτερικόν καὶ 2 δολλάρια ἢ 5 μάρκα διὰ τὸ ἐξωτερικόν. Ἰδιαιτέρως παρακαλοῦνται, ὅσοι ὑφείλουν παλαιὰς συνδρομὰς νὰ ἐπισπεύσουν τὴν ἀποστολὴν των.

Παρακαλοῦνται ὅσοι ἀλλάξουν διεύθυνσιν νὰ μᾶς τὴν γνωρίζουν ἐγκαίρως μαζὶ μὲ τὴν παλαιὰν τοιαύτην.

ΚήρυγμαΗ ΚΑΚΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

«Μικρά πᾶσα κακία πρὸς κακίαν
γυναικὸς» (Σοφ. Σειρ. 25,19)

Ἡ κακὴ γυναίκα εἶναι δυστυχία. Εἶναι συμφορὰ. Εἶναι φωτιά πού καίει καὶ καταστρέφει. Εἶναι θάλασσα πού προκαλεῖ φουρτούνες. Εἶναι θύελλα πού δὲν ἀφήνει τίποτε ὀρθιο. Εἶναι σκορπιὸς πού κεντᾷ.

Εἶναι καὶ ὁ ἄνδρας κακός. Ἀλλὰ ἡ κακία ἢ δική της ξεπερνᾷ ὅλα τὰ ὅρια. Αὐτὸ διακηρύττει ἡ Ἀγία Γραφή: «Μικρά πᾶσα κακία πρὸς κακίαν γυναικὸς» (Σοφ. Σειρ. 25,19). Κάθε ἄλλη κακία εἶναι μικρὴ μπροστὰ στὴν κακία τῆς γυναίκας.

Ἀλλὰ ποιά εἶναι ἡ κακὴ γυναίκα; Ποιά εἶναι τὰ δικά της γνωρίσματα; Πῶς ἐκδηλώνεται αὐτὴ στὴ ζωὴ καὶ πῶς ἐνεργεῖ; Ποιά, λοιπόν, εἶναι ἡ κακὴ γυναίκα; Κακὴ γυναίκα εἶναι:

Ἡ γλωσσοῦ. Ἡ κακὴ γυναίκα ἔχει γλῶσσα. Γλῶσσα πικρή. Γλῶσσα φαρμακερή. Γλῶσσα σιλήτο. Σὰν ἀρχίζῃ νὰ φωνάζῃ, ξεχνᾷ νὰ σταματήσῃ. Οἱ φωνές της εἶναι διαπεραστικές. Εἶναι ἐκνευριστικές. Εἶναι ὑστερικές. Μοιάζουν μερικὲς φορὲς μὲ τὶς βροντὲς τοῦ οὐρανοῦ πού προμηνύουν καταιγίδα σὰν θουνὰ καὶ στοὺς κάμπους. Τότε ἀναστατώνεται τὸ σπῆτι ὅλο. Τότε πανικοβάλλονται οἱ πάντες.

Ποιὸς μπορεῖ νὰ σταθῇ σ' ἕνα σπῆτι μὲ μιὰ τέτοια φωνακλοῦ γυναίκα; Σ' αὐτὲς τὶς περιπτώσεις εἶναι προτιμότερη ἡ ἔρημος. «Κρεῖσσον οἰκεῖν ἐν γῇ ἐρήμῳ ἢ μετὰ γυναικὸς μαχίμου καὶ γλωσσώδους καὶ ὀργίλου» (Παρ. 21,19). Ποιὸς δὲν ἄκουσε γιὰ τὴ κακόγλωσση Ξανθήππη, τὴν γυναῖκα τοῦ Σωκράτη; Κάποια ἡμέρα ἔβαλε τὶς φωνές. Κραυγὲς ὑστερικές. Ὁ Σωκράτης δὲν μιλοῦσε. Καὶ ὅσο αὐτὸς δὲν μιλοῦσε, τόσο ἐκείνη ὕψωνε τὴν φωνή της. Κάτω ἀπὸ τὶς συνθήκες αὐτὲς ὁ φιλόσοφος ἀνοίξε τὴν πόρτα νὰ βγῇ ἔξω. Τότε ἐκείνη ἀναψε περισσότερο. Πῆρε ἕνα κουβᾶ νερὸ καί, τὴ στιγμῇ

ἀκριβῶς πού ὁ Σωκράτης ἔκλεινε τὴν πόρτα γιὰ νὰ φύγῃ, ἀπὸ τὸ παράθυρο τὸν ἄδειασε πάνω του. Ἡμερος ὁ φιλόσοφος γύρισε καὶ τῆς εἶπε: «Γυναίκα, ἦταν ἐπόμενο μετὰ τὶς βροντὲς νὰ ρθῇ ἡ βροχή». Ἡ Ἀγία Γραφή λέγει: «Στανόνας ἐκβάλλουσιν ἄνθρωπον ἐν ἡμέρᾳ χειμερινῇ ἐκ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, ὡσαύτως καὶ γυνὴ λοιδόρος ἐκ τοῦ ἰδίου οἴκου» (Παρ. 27,15).

Ἡ πεισματάρη. Ἡ κακὴ γυναίκα εἶναι πεισματάρη. Σὲ σκάζει μὲ τὸ πείσμα της. Σὰν πῇ ἕνα λόγο, μένει σ' αὐτὸν μὲ πείσμα. Εἶναι δύσκολο νὰ νικήσῃς τὸ πείσμα μιᾶς γυναίκας. Ὅπως λέγει ἡ παροιμία: «Γιὰ νὰ γυρίσῃς γυναίκας κεφάλι, πρέπει νὰ χαλάσῃς τὸ δικό σου».

Κάποιος ἄνδρας ζήτησε ἀπὸ τὴ γυναῖκα του ἕνα μαχαίρι γιὰ νὰ κόψῃ ἕνα κομμάτι καρτί. Ἐκείνη ὅμως δὲν ἔφερε μαχαίρι, ἀλλὰ ψαλίδι. Ὁ σύζυγος τὴν παρατήρησε ἥρεμα: Μαχαίρι ζήτησα, δὲν ψαλίδι. Σὰν ἄκουσε ἡ γυναίκα τὴν παρατήρησι τὴν ἔπασσε τὸ πείσμα. Ἀνυποχώρητη στὸν λόγο της. Μαχαίρι ἐπέμενε ὁ σύζυγος, ψαλίδι ἔδιδε αὐτή. Τότε ὠργίσθηκε ὁ σύζυγος. Καὶ καθὼς τὸ σπῆτι τους μὲ τὸ μπαλκόνι ἦταν πολὺ πλάι στὴ θάλασσα, τὴν ἔπασσε καὶ τὴν πέταξε μὲ τὸ ψαλίδι στὴν θάλασσα. Πάνω στὴν προσπάθεια νὰ σωθῇ ἀπὸ τὸν πνιγμό, ἀκούει κάποια στιγμή τὸν ἄνδρα της νὰ τῆς λέῃ: «Ε, γυναίκα, μὲ τί θὰ κόψουμε τὸ καρτί; Μεθυσιμένη ἀπὸ τὸ πείσμα της, παραβλέπει τὸν κίνδυνο τοῦ πνιγμοῦ, βγάζει τὸ δεξιὸ χέρι ἔξω ἀπὸ τὸ νερὸ καὶ ἀνοιγοκλείνει τὸ ψαλίδι. Ἦταν ἡ ἀπάντησις: Μὲ τὸ ψαλίδι θὰ κόψουμε τὸ καρτί.

Ἡ ὑπερήφανη. Προσέβαλες τὴν ὑπερήφανη γυναίκα; Ἀλλοίμονό σου. Θὰ σὲ ἐκδικηθῇ. Ἡ ὑπερήφανη γυναίκα δὲν ξεχνᾷ μὲ τίποτε τὴν προσβολή. Ὁ Ἰω-

άννης ὁ Βαπτιστὴς ἤλεγξε δριμύτατα τὸν βασιλιᾷ Ἡρώδη, γιατί στο παλάτι του κρατοῦσε παράνομα σὰν γυναῖκα του, τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ του. Ἡ Ἡρωδιάδα προσβλήθηκε ἀπὸ τὸν ἔλεγχο αὐτοῦ τοῦ προφήτου. Ὁρκίσθηκε ἐκδίκησι. Πῶς ὅμως νὰ τὸν ἐκδικηθῇ; Ἡ εὐκαιρία δόθηκε. Ὁ Ἡρώδης σὲ μιὰ γιορτὴ διωγάνωσε χοροεσπερίδα στο παλάτι του. Στὸ χορὸ ἡ κόρη τῆς Ἡρωδιάδας κατέπληξε ὅλους. Ἐνθουσιάστηκε ὁ Ἡρώδης. Καὶ ἔδωσε ὄρκο μπροστὰ στὸν κόσμο νὰ δώσῃ στὴ Σαλώμη ὅ,τι τοῦ ζητήσῃ, «ὃ ἐὰν αἰτήσῃται» (Ματθ. 14, 7). Ἡ Σαλώμη συμβουλεύεται τὴν μητέρα της καὶ ζητεῖ «ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ». Ἔτσι ὁ προφήτης ἀποκεφαλίσθηκε. Ἡ Ἡρωδιάδα ἐκδικήθηκε τὸν ἄνθρωπο ποὺ τὴν προσέβαλε. Τὸ κεφάλι του ἦρθε στο παλάτι πάνω σ' ἓνα πιάτο. Κάποιος ἱστορικὸς ἀρχαῖος γράφει πῶς, ὅχι μονάχα δὲν λιγοψύχησε ἡ Ἡρωδιάδα, σὰν εἶδε τὸ κεφάλι τοῦ Προδρόμου, ἀλλὰ μὲ μιὰ βελόνα τρύπησε τὴν γλῶσσα του καὶ τὴν ἔκανε κόσκινο γιὰ νὰ τὸν ἐκδικηθῇ περισσότερο!

Ἡ ἄσωτη. Ἡ κακὴ γυναῖκα εἶναι πάντα ἄσωτη. Σπαταλᾷ πολλὰ λεφτά. Λεφτὰ νὰ ντυθῇ. Λεφτὰ νὰ στολισθῇ. Λεφτὰ νὰ μακιγιαρισθῇ. Λεφτὰ νὰ χτενισθῇ. Καὶ ἡ ἄσωτεία συνεχίζεται. Λεφτὰ στο τοιγάρο. Λεφτὰ στο χαρτί. Λεφτὰ στο ποτό. Λεφτὰ στὰ χορευτικὰ κέντρα. Λεφτὰ ἐδῶ. Λεφτὰ ἐκεῖ. Μεθυσμένη ἀπὸ τὴν ἄσωτεία της παραμελεῖ σπῖτι, νοικοκυριό, σύζυγο, παιδιὰ. Παραμελεῖ τὰ πάντα.

Μιὰ ἄσωτη γυναῖκα, κάποτε, παρέσυρε τὸν ἄνδρα της καὶ πῆγαν γιὰ χορὸ σὲ νυκτερινὸ κέντρο. Τὸ παιδί στο σπῖτι μόνο! Κάποια στιγμή ἄρχισε τὸ κλάμα. Οἱ γείτονες ἀνησύχησαν. Γιατὶ ἡ μάνα δὲν ξυπνᾷ; Σκέφτηκαν κάτι τὸ κακὸ καὶ εἰδοποίησαν τὴν Ἀστυνομία. Οἱ χωροφύλακες χτυποῦν τὴν πόρτα, ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἀπαντᾷ. Βέβαιοι γιὰ κάτι τὸ κακὸ παρέβισαν τὴν πόρτα. Δὲν βρῆκαν ὅμως οὔτε τὴ μάνα, οὔτε τὸν πατέρα. Μόνο τὸ παιδί βρῆκαν ποὺ πνιγόταν στο κλάμα. Πῆραν τότε τὸ παιδί καὶ τὸ μετέφεραν στο Τμήμα. Ὅταν τὶς πρωινὲς ὥρες γύρι-

σε σπῖτι ἡ ἄσωτη μητέρα, βρῆκε στὴν πόρτα ἓνα σημεῖωμα ποὺ ἔλεγε σὲ ποῖο μέρος θὰ βροῦν τὸ παιδί τους. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἄσωτη γυναῖκα, ἡ κακὴ γυναῖκα.

Ἡ χαιρέκακη. Ὅταν ἡ κακὴ γυναῖκα μισήσῃ ἓνα πρόσωπο, χαιρετᾷ, τότε, νὰ μαθαίνει γι' αὐτὸ τὰ πὺδ δυσάρεστα. Ἡ ἴδια μάλιστα τὸ διαβάλλει καὶ τὸ κακολογεῖ, σ' ὅλο τὸν κόσμο, χωρὶς τελειωμό. Χρόνια πολλά. Μιὰ ζωὴ. Ἀκούραστο τὸ στόμα της μιᾷ πάντα ἄσχημα γιὰ τὸ μισιτὶ της πρόσωπο. Δὲν παραδέχεται σ' αὐτὸ κανένα καλὸ, καμμιὰ ἀρετὴ, καμμιὰ πρόοδο. Ὅλα τὰ δυσφημεῖ. Ὅλα τὰ κατηγορεῖ. Ἀλλοίμονο στο πρόσωπο ποὺ θὰ μισήσῃ ἡ κακὴ γυναῖκα. Γιατὶ στο μῖσος αὐτὴ «εἶναι περισσότερο θάρραρη ἀπὸ τὸν ἄνδρα».

Μιὰ τέτοια χαιρέκακη γυναῖκα, σὲ κεντρικὸ δρόμο, ἔβλεπε μὲ χαρὰ, μέσα ἀπὸ τὴν κούρσα της, νὰ κακοποιοῦν τὴ φίλη της, ποὺ τώρα τὴν μισοῦσε θανάσιμα, δυὸ ἄνδρες. Καὶ τί ἄνδρες! Ὁ ἓνας ἦταν πεθερὸς της. Ὁ ἄλλος ἄνδρας της. Ὁ πρῶτος ἀπειλοῦσε μὲ χειρονομίες νὰ τὴν πνίξῃ. Ὁ δεῦτερος, πὺδ ἀκμαῖος, νὰ τὴν στραμπουλίξῃ μὲ τὰ χέρια. Ἔχει καὶ ἡ κακὴ γυναῖκα τὶς χαρές της. Νὰ βλέπῃ νὰ κακοποιοῦνται τὰ μισητὰ της πρόσωπα. Ἀλήθεια, λοιπόν. «Μικρὰ πᾶσα κακία πρὸς κακίαν γυναικὸς» (Σοφ. Σειρ. 25, 19).

Ἀγαπητὲ ἀναγνώστα,

Αὐτὴ εἶναι ἡ κακὴ γυναῖκα. Μὲ τὶς κακίες ποὺ ἀναφέραμε. Καὶ μὲ ἄλλες πολλές. Κι' ὅμως θὰ μπορούσε νὰ γίνῃ κι' αὐτὴ καλὴ γυναῖκα, ἀρκεῖ νὰ καταφύγῃ στο Χριστό. Μαζί Του θὰ γίνῃ καλὴ, ὅπως καλὲς ἔγιναν τόσες κακὲς γυναῖκες. Παράδειγμα ἡ Ὁσία Μαρία ἡ Αἰγυπτία. Βοῦρκος ἦταν ἡ ζωὴ της. Φρίκη. Μετανόησε ὅμως. Ζήτησε τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ καὶ ἔγινε καλὴ. Ἐγινε ἁγία. Ἔτσι λοιπόν. Κάθε κακὴ γυναῖκα μπορεῖ νὰ γίνῃ καλὴ. Μπορεῖ νὰ γίνῃ ἁγία.

Ἀρχιμ. Γερβάσιος Ραυτόπουλος

Πρόσωπα τῆς Βίβλου

Ο ΑΒΕΣΣΑΛΩΜ

17. Μιὰ ἡττα...

Πάνε ἀρκετὲς μέρες πὺδ ὁ Ἀβεσσαλὼμ δοῖσκειται σὺδ παλάτι. Ἔχει συμφιλισθῇ μὲ τὸν πατέρα του. Ὁ Δαυὶδ τὸν συνεχώρησε καὶ τὸν δέχθηκε πάλι κοντά του. Μπορεῖ ἄφοβα τῶρα πιά νὰ ιριγυρνᾷ σὺς αἰθουσες τοῦ παλατιοῦ καὶ νὰ μιλά σ' ὄλους μ' ἀγαπήλωτο δλέμμα. Τὸν πρῶτο καιρὸ ἔδειξε πραγματικὴ μετάνοια. Εἶχε συγκλονισθῇ θαθειά ἀπ' τὸν ἐγκάρδιο τρόπο μὲ τὸν ὁποῖον ὁ Δαυὶδ τὸν ὑποδέχθηκε. Καὶ προσπαθοῦσε μὲ ἄπογη συμπεριφορὰ νὰ φέρνεται πρὸς ὄλους. Καταλάβαινε πὼς ἔπρεπε ἀπ' ἐδῶ καὶ πέρα ν' ἀρχίσῃ μιὰ καινούργια ζωὴ. Κάτι τέτοιο ὁ Ἀβεσσαλὼμ τὸ ἤθελε πολὺ. Σὺς ἡουχες ὥρες του μάλιστα ἀπουροῖταν κάπου μονάχος καὶ κουβέντιαζε μὲ τὴν ψυχὴ του. Πόσο δημορφα τοῦ φαινόταν τῶρα τὰ πράγματα! Ἡ ἀγάπη τὸν εἶχε ἡμερέρει. Ἀρχισε νὰ ὀνειροπολῇ καὶ γιὰ τὸ μέλλον. Καίτοι σιτρωνε ὥρατια σχέδια καὶ ἐπαιρνε ἀποφάσεις. Μιὰ φορὰ μάλιστα ἐπιασε τὸν ἐαντὶο του νὰ μονολογῇ: «Τελεία καὶ παῦλα σὺδ παρελθόν. Πὲς πὼς ἦταν ἓνα κακὸ ὄνειρο δλα αὐτά. Ἄς μείνουν μόνο μιὰ μικρὴ ἀνάμνηση. Τῶρα μισοσιὰ μου εἶναι ἡ αὔριον. Γιατὶ νὰ μὴν θεμελιώσω τὴ ζωὴ μου πάνω σὲ βάσεις γερες καὶ στέρεες; Μόνο πὺδ χρειάζεται ἀγῶνας. Θὰ τὰ καταφέρω ἀραγε; Θὰ μπορέσω νὰ τὰ βάλω μὲ τὸν ἐαντὶο μου; Εἶνε δυνατὸν νὰ παρατήσω τὺς κακὲς μου συνήθειες; Θὰ μπορέσω νὰ ξερριζώσω τὺς ἄγριες ἐπιθυμίες τῆς καρδιάς μου; Μήπως εἶνε κάτι δύσκολο κι' ἀκατόρθωτο; Ἄς δοκιμάσω. Ἐξ ἄλλου δ,τι ἐπεθύμησα μέχρι τῶρα, τὸ ἀπέκτησα. Ἐμπρὸς λοιπόν! Ἀρχίζω ἓναν ἀγῶνα. Πρέπει νὰ νικήσω τὸν ἐαντὶο μου. Αἰτίθασε Ἀβεσσαλὼμ! Παλὴν κι' ἀγαπημένε ἐαντίε, πρέπει νὰ σὲ νικήσω, νὰ σὲ ὑποτάξω...».

Κι' ἀρχισε ἀπ' τὺς ἡμέρες ἐκεῖνες ἓνας πραγματικὸς ἐσωτερικὸς ἀγῶνας πὺδ τύλιξε δλόκληρη τὴ ζωὴ τοῦ νεαροῦ πρίγκηπα. Πρωτόφαντη πάλη πνευματικὴ. Σ' αὐτὴν ὁ Ἀβεσσαλὼμ δόθηκε μ' ἑξαίλλον ἐνθουσια-

σμό. Χωρὶς ὑπολογισμὸ καὶ δισταγμοὺς ῥίχθηκε σὴν πὺδ μεγάλη ἐσωτερικὴ του περιπέτεια. Ἦταν ἀνελέητος γιὰ τὸν ἐαντὶο του καὶ τοὺς παληοὺς τρόπους συμπεριφορᾶς του. Μὲ σφιγμένες τὺς γροδιές, γεμάτος πείσμα ἐπῆξε τὴν ψυχὴ του νὰ μάθῃ ν' ἀγαπᾷ καινούργια πράγματα καὶ νὰ σιχαίνεται παλῆς ἀγαπημένες του ἁμαριωλὲς συνήθειες.

Τὶ κρίμα δμως! Γρήγορα κουράστηκε. Ἦταν ἄμαθος. Ποτὲ μέχρι τῶρα δὲν εἶχε προβάλλει καμμιά ἄρνηση σὺν ἐαντὶο του. Ὁ,τι λαχτάρησε θαθειά, δ,τι ἐπεθύμησε, δ,τι σκέφθηκε, ὅσο κακὸ κι' ἦν ἦταν, ἐπεδίωξε νὰ τὸ ἀποκτήσῃ. Καὶ οὔτε ἐλείπερε καὶ σὲ κανένα νὰ μὴν ἐμπόδιο σὴν πραγματοποίηση τῶν πὺδ τρελλῶν ἐπιδιώξεων του. Καὶ νὰ πὺδ τῶρα ὁ ἴδιος τοποθετεῖ πράγματα μισοσιὰ του καὶ περιορίζει τὴν ἀουδοσία τῆς ψυχῆς του. Αὐτὸ γιὰ τὸν Ἀβεσσαλὼμ εἶνε μεγάλος πόνος. Εἶνε ἀβάσταχτη ὁδύνη. Δὲν μπορεῖ γιὰ πολὺ νὰ τὴν ὑποφέρῃ. Ὁχι. Δὲν ἀντέχει ἄλλο. Δύσκολος ὁ δρόμος τοῦ καλοῦ. Πολὺ δύσκολος. Ἀνήφορος. Τὶ φοβερός δρόμος ποῦνε ὁ ἀνήφορος!

Γι' αὐτὸ κι' ἀφήνεται. Τὰ παρατάει δλα. Ἀποχαιρετᾷ τὰ ὥρατια ὄνειρα. Ξεχνᾷ τὰ σχέδια καὶ γυρνᾷ πῶσω. Ἡ μάχη γιὰ τὸν Ἀβεσσαλὼμ τελείωσε. Ὑψωσε λευκὴ σημαία. Παραδόθηκε σὺν ἐσωτερικὸ ἐχθρό. Ἕνας ἡττημένος. Θλιβερὰ ἡττημένος!

Ἀπ' τὴν ἡμέρα πὺδ κατέθεσε τὰ δπλα ξαναζωνιάνευρε μέσα του ὄλος ὁ παληὸς του κόσμος. Ἠλθαν καὶ πάλι σὴν ψυχὴ του γιὰ νὰ στήσουν χορὸ ὄλες οἱ σκοτεινὲς του ἐπιθυμίες. Καὶ τῶρα εἶνε πὺδ ἄγριες, πὺδ ἀπαιτητικὲς. Θερεῖα πραγματικὰ.

Κορυφαία ἐκεῖ μέσα σὺδ ἐγκατα τοῦ ἐαντιοῦ του στέκεται ἡ φιλοδοξία πὺδ ἀρχίζει ξανά τὸ μαυλιστικὸ της τραγούδι. Πόσο τὸ νοιώθει γλυκὸ, γοητευτικὸ, νὰ τὸν ζαλίσῃ, νὰ τὸν μετᾷ! «Γιὰ δὲς τὸν Ἀβεσσαλὼμ, τοῦ ψιθυρίζει, πὺδ θέλησε νὰ γίνῃ καὶ ἅγιος! Ἐσὺ, χρυσὸ μου, δὲν κάνεις γιὰ

νοικοκύρης. Ἐὖν εἶσαι παιδί τῆς θύλλας κι' εἶσαι πλασμένος γιὰ κάτι μεγάλο. Παρ' ὀλίγο νὰ σὲ χάσω καὶ νὰ μοῦ ξεστρατήσης στοὺς δρόμους τῆς φρονιμάδας καὶ τῆς μετριότητος. Εὐτυχῶς ὅμως πὺν γρήγορα τὸ κατάλαβες καὶ παράτησες ὅλες αὐτὲς τὶς ἀνοησίες καὶ τὶς ἀφέλειες. Παιδί μου, σὺ ἔχεις ἄλλο προσορισμό. Ἡ μοῖρα σου οὐ καλεῖ ν' ἀνεβῇς τὰ σκαλιὰ ἐνὸς θρόνου. Γιὰ κοίτα με. Στὸ χέρι κρατῶ ἓνα χρυσὸ σκήπτρο. Πολλοὶ τὸ ζητᾶνε. Μνηστῆρες πὺν τὸ ὀνειρεύονται εἶνε ἢ ἀδελφία σου. Μὰ κανένας δὲν εἶνε ἄξιος. Ἐλα, σὺ παιδί τῆς ἀστραπῆς καὶ τοῦ κεραυνοῦ. Μόνο σὶὰ δικά σου χέρια τὸ ἐμπιστεύομαι...».

Ἡ φιλοδοξία τώρα τὸν κυρίεψε. Κάθε ἕνα τῆς ὑπάρξεώς του φωνάζει πὺς πρέπει νὰ ἐνεργήσῃ μὲ σχέδιο καὶ ὑπομονή γιὰ νὰ πάρῃ τὴ θέσῃ πὺν τοῦ ἀρμόζει. Κι' ὁ ὕπνος τὸν ἀκόμα ἔγινε τραγικὸς καὶ ἀνήλικος. Πέφτει νὰ κοιμηθῇ καὶ οἱ ἐφιάλτες ἔρχονται καὶ τὸν βρῖσκουν. Τότε εἶπε πὺν ὅλα μέσα τὸν μερδεύονται. Γίνονται ἓνα κοινῶρι. Καὶ οἱ σκέψεις του καὶ τὰ αἰσθηματικά του. Σιγὰ - σιγὰ συνθίξεται σ' ἓνα κόμπο τρελλὸ καὶ ἀσυνάρτητο. Βλέπει ὄνειρα παράξενα. Νομίζει πὺς τὸν κινηγοῦν κι' ἐκεῖνος τρέχει. Μπροστὰ σὶὰ πόδια του σὰν ν' ἀνοίγωνται καταπακτές. Οἱ οὐρανοὶ βρέχουν χρυσὴ βροχή. Καὶ τὸ φεγγάρι γίνε-ται μιὰ πελώρια μπάλλα φλεγόμενη πὺν καταραυλὰ ἀπ' τὸν οὐρανὸν ὅλο. Χέρια ἀνθρώπινα ἀπλώνονται μπροστὰ του. Κάτι γυρεύουν. Κάτι ζητιανεύουν. Μάτια χιλιάδες τὸν κοιτᾶνε. Καὶ εἶπε ὅλα βουρκομένα. Στόματα πολλὰ ἀνοίγουν καὶ βγάζουν οὐρλιαχιά. Καὶ πέρα ἓνας θρόνος στέκεται τυλιγμένος μέσα σ' ἓνα ἀστραφτερὸ φῶς. Ἐνας ἄδειος θρόνος. Εἶπε ὁ δικὸς του θρόνος. Πρέπει νὰ τὸν φτάσῃ. Ἀρχίζει νὰ τρέχῃ. Τρέχει καὶ πέφτει. Καὶ σηκώνεται καὶ πάλι πέφτει. Τρέχει ἀσταμάτητα. Λαχανιάζει. Ἀχ! Ὁ θρόνος του! Ποῦ εἶπε ὁ θρόνος του; Χάθηκε. Ἐσθῆσε μέσα σὶὴν ἀχλὺ τοῦ οὐεῖρου...

Ξυπνᾷ καὶ εἶπε μούσκεμα ἀπ' τὸν ἰδρώτα. Οἱ ἐφιάλτες φύγανε. Μὰ τὰ οὐρλιαχτὰ ἀντηχοῦν ἀκόμη σὶὴν ψυχὴ του. Προσπαθεῖ νὰ ἡρεμήσῃ. Σιτῆρει ἄλλοις τὶς σκέψεις του. Ὁ θρόνος ὅμως εἶπε πάντα μπροστὰ του.

Ἐνας θρόνος λαμπρός. Ἐνας θρόνος πὺν τὸν περιμένει. Πρέπει νὰ κἀν τὸ πᾶν γιὰ νὰ τὸν κερδίσῃ.

Πόσο δημοφιλὴ εἶχε ξεκινήσει σὶὸ δρόμο τῆς μετάνοιας ὁ Ἀθεοσαλῶμ! Γιατί δὲν συνέχισε; Γιατί σταμάτησε τὸν ἀγῶνα σὶς πρῶτες ἀψιμαχίες; Κουράστηκε, θὰ πῆς; Μὰ ἀκόμα δὲν ἔρχισε καλὰ - καλὰ. Φοβήθηκε; Δεῖλισε; Ἰσως. Δὲν θέλησε πάντως νὰ γίνῃ ἡρώας τοῦ ἡθικοῦ ἀγῶνος. Γι' αὐτὸ νικῆθηκε χωρὶς νὰ πολεμήσῃ. Αὐτὴ ὅμως ἡ ὀπισθοδρόμησις θάξῃ τραγικὲς συνέπειες καὶ γι' αὐτὸν καὶ γιὰ τὴν οἰκογένειά του καὶ γιὰ τὸ ἔθνος τοῦ ὁλόκληρου.

Σὲ μᾶς ὅμως αὐτὴ ἡ ἥτις τοῦ νεαροῦ πρίγκηπα ἔχει νὰ προσφέρῃ ἓνα σπουδαῖο διδάγμα. Ἐχει νὰ μᾶς πῇ πὺς ἡ μετάνοια εἶπε μιὰ πράξη διαρκείας. Δὲν εἶπε ἓνα σιγμιαῖο συναισθηματικὸ σκίσημα μέσα σὶὴν ψυχὴ τοῦ ἀμαρτωλοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ εἶπε μιὰ μάχη πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις» (Ἐφεσ. 6, 12). Γι' αὐτὸ κι' ὁ χριστιανὸς εἶπε πάντα ἀγρυπνος. Πάντα σ' ἐπιφυλακῇ. Διαρκῶς σὶὴ γραμμὴ τῶν ποδῶν. Ἀκούει τὴ φωνὴ τοῦ αἰῶνιου «Ἐπὶ γινώθι δι ἐν μέσῳ παγίδων διαβαίνεις» (Σοφ. Σειρ. 9, 13), καὶ ὅλο προχωρεῖ. Ἀδιάκοπα ἀγωνίζεται. Ἐξέρει πολὺ καλὰ πὺς ποτε δὲν θ' ἀντηχήσῃ τὸ σύνθημα: «Παύσατε πῦρ!». Μὰ πάντα οἱ ἄγγελοι θὰ σαλπίζουν τὸν οὐρανὸν παιάνα: «Προχωρεῖτε!... Προχωρεῖτε!...» Καὶ οἱ χριστιανοὶ προχωροῦν. Μπορεῖ νὰ κλονίζονται. Μπορεῖ νὰ πέφτουν. Μπορεῖ νὰ πληγώνονται. Καὶ τί μ' αὐτό; Δὲν σταματοῦν. Δὲν ἐγκαταλείπουν τὸν ἀγῶνα. Ἀδιάκοπα προχωροῦν σὶὸ δρόμο τῆς ἀγιότητος τραγουδῶντας τοὺς στίχους τοῦ ποιητοῦ: «Ἄν σταματήσουμε κι' ἂν ποῦμε: «δὲν θέλουμε ἄλλο ἢ δὲν μποροῦμε, ἄλλοι σὲ μᾶς καὶ τρισαλλοί!».

Μιχ. Κ. Εὐθυμίου

Τὸ διήγημά μας

ΧΑΡΟΥΜΕΝΗ ΑΠΟΚΡΙΑ

Μὲ τὴν εἴσοδο σὶ τὸ Τριώδιον τὸ Σχολεῖον ἄρχισε νὰ παίρνῃ ἀλλιώτικη ὄψιν. Παιδιὰ καὶ δασκάλοι σπύλιζαν τὶς τάξεις μὲ πολύχρωμα στολίδια, σερπαντίνες, γιρλάντες καὶ ἄλλα στολίδια. Ὅλοι εἶχαν τὴ γνῶμην πὺς ἦταν μιὰ εὐκαιρία νὰ χαρῇ ἡ ἄδολη παιδικὴ ψυχὴ «τὸ καρναβάλι τοῦ γέλιου καὶ τῆς ἀβίαστης εὐθυμίας».

Οἱ δάσκαλοι εἶχαν ἀναγγεῖλει ἕναν ἀποκρηάτικο χορὸ μεταμφιεσμένων γιὰ τὸ Σάββατο τῆς Τυρινῆς. Οἱ μανάδες ἄρχισαν νὰ κάνουν σχέδια γιὰ τὸ τί ροῦχα θὰ ράψουν ἢ θ' ἀγοράσουν γιὰ τὰ παιδιά τους. Βλέπετε ἔχουν κι' οἱ μεγάλοι τὶς ἀδυναμίες τους. Ἦθελαν νὰ δείξουν τὸ γούστο τους, τὸν πλοῦτο τους καὶ γενικὰ τὴ ματαιοδοξία τους.

Ἡ κ. Ἀγνή ρώτησε, ὅπως ὅλες οἱ καλὲς μάννες, τὸν Σταυράκη, τὸν υἱοθετημένο γιό της:

— Τί ροῦχα θέλεις νὰ σοῦ πάρουμε γιὰ τὴ γιορτῇ;

— Δὲν ξέρω ἀκόμη, μαμά, θὰ δοῦμε, ἀπάντησε ἄοριστα καὶ σοβαρά.

Ἀπόρησε ἡ ἄλλη καὶ ξαναρώτησε.

— Μήπως ἔχεις τίποτε, Σταυράκη;

— Ὁχι, ὄχι, τί νάχω; Θὰ σοῦ πῶ ἀργότερα.

Ἡ κ. Ἀγνή, κατάλαβε ὅτι κάτι τὸ ἀπασχολοῦσε τὸ παιδί, ἀλλὰ δὲν ξαναρώτησε, γιὰτὶ ἔβλεπε πὺς τὸ παιδί κρατοῦσε τὸ μυστικόν του.

Τὴν ἄλλη μέρα σὶ τὸ Σχολεῖον εἶδε πὺς ὁ φίλος του ὁ Διαγώρας ἔλειπε ἀπ' τὸ μάθημα. Τὸ ἀγαποῦσε αὐτὸ τὸ παιδί ὁ Σταυράκης. Εἶχε ἕνα πρόσωπο συμπαθητικόν, χλωμὸ μὲ δυὸ μάτια, ποῦ ἀνὰ διανὰ μιὰ θλίψη ἀφύσικη γιὰ τὴν ἡλικία του. Ἀπὸ καιρὸ ἤξερε τὸ δρᾶμα ποῦ παιζότανε στὴν οἰκογένειά του. Ζοῦσε ὁλομόναχος μὲ τὴ μητέρα του σὶ τὸ ἡμιπρόγειο τῆς διπλανῆς πολυκατοικίας. Ὁ πατέρας του τοὺς εἶχε ἐγκαταλείψει πρὶν ἀπὸ δυὸ χρόνια καὶ συζοῦσε μὲ μιὰν ἄλ-

λη γυναῖκα, ἀδιαφορώντας γιὰ τὶς ἀνάγκες τους. Μὴ ἔχοντας πόρους ἡ μητέρα του ἀναγκάζονταν νὰ ἐργάζεται σὰν καθαρίστρια καὶ ὑπηρετρία γιὰ νὰ τὰ ψευτοβολέψουν. Ἐδῶ καὶ ἕνα μῆνα, ὅμως, ἀπ' τὶς διακοπὲς τῶν Χριστουγέννων μὴ ἀνεξήγητη ἀρρώστια ἔρριξε σὶ τὸ κρεβάτι τοῦ πόνου τὴ μητέρα του. Πὺς νὰ τὰ βγάλῃ πέρα ὁ Διαγώρας ἔτσι ὁλομόναχος ποῦ ἦταν; Γιὰ τὸ φαγητὸ καὶ τὸ ἐνοίκιο τοῦ μικροῦ σπιτιοῦ κάτι γινόταν μὲ τὴν βοήθεια φιλανθρώπων γειτόνων. Μὰ τί θὰ γινότανε μὲ τοὺς γιατροὺς καὶ τὰ φάρμακα;

Σὰν νὰ μὴν ἔφτανε αὐτό, ἦρθε καὶ τὸ ἄλλο κακό, ἀρρώστησε κι' ὁ ἴδιος ἀπὸ γρίπη. Ὁ Σταυράκης βλέποντας πὺς δὲν ἦρθε σὶ τὸ σχολεῖον ἔνιωσε τρομερὴ ἀνησυχία. Δὲν περίμενε τὴν ὥρα νὰ χτυπήσῃ τὸ κουδούνι γιὰ νὰ σχολάσουν καὶ ἀμέσως πετάχτηκε σὶ τὸ σπῆτι τοῦ Διαγώρα. Πέρασε ἀρκετὴ ὥρα μέχρι νὰ τοῦ ἀνοίξουν. Κεῖτονταν μάννα καὶ γιὸς στὰ κρεβάτια τους. Ὁ Διαγώρας ψηφῶταν στὸν πυρετὸ κι' ἡ μάννα βογγοῦσε ἀπ' τοὺς πόνους καὶ τὴν ἐξάντλησι.

— Ἀχ! Ὁ Θεὸς σ' ἔστειλε, παιδί μου. Κόντευα νὰ σκάσω ἀπ' τὸ κακό μου. Μοῦ κάνεις μιὰ χάρι, σὲ παρακαλῶ, παιδί μου; Δὲν ἔχω κανέναν ἄλλον γιὰ νὰ μὲ βοηθήσῃ.

— Εὐχαρίστως, ὅ,τι θέλετε.

— Πάνω σὶ τὸ μπουφὲ ἔχω ἕνα μπλοκάκι ποῦ ἔχει τηλέφωνα καὶ διευθύνσεις. Πάρε σὲ παρακαλῶ σὶ τὸ τηλέφωνο τὴν ἀδελφή μου νάρθη ἀμέσως νὰ μᾶς βοηθήσῃ. Πὺς νάρθη κι' αὐτὴ ἡ δόλια ἀπ' τοῦ κόσμου τὴν ἄκρη καὶ ποῦ ν' ἀφήσῃ τὰ παιδιά της;... μονολόγησε, δεικνύντας τὸν ἀριθμὸ της.

— Τρέχω ἀμέσως καὶ μὴν ἀνησυχῇτε, θὰ τὰ καταφέρω, δήλωσε πεταχτὰ ὁ Σταυράκης καὶ πῆγε πρῶτα κοντὰ σὶ τὸ Διαγώρα λέγοντάς του. Ὑπομονή, φίλε μου, ὅλα θὰ περάσουν, μόνο μὴ χάνῃς τὸ

θάρος σου.

Τάπε αυτά και βγήκε. Μὰ ὁ ἴδιος εἶχε χάσει τὸ κέφι του καὶ λιποψύχησε γιὰ λογαριασμό τους. "Ἀς ὑποθέσουμε πὼς βρήκα τὴν θεία του καὶ ὅτι αὐτὴ ἦρθε. "Ἐπειτα; Τί θὰ γινόταν ἔπειτα; Θαυμασιοὶς θάταν αὐτὴ ἡ γυναίκα; Μαῦρο καὶ σκοτεινὸ ἔβλεπε τὸ μέλλον γιὰ τὸ φίλο του.

"Ἐτρεξε γρήγορα στὸ περίπτερο καὶ πήρε τὸν ἀριθμὸ πὺ ἐγραφε στὸ χαρτί. Δὲν εἶχε πολλὰς φορὰς κάνει αὐτὴ τὴ δουλειὰ καὶ τὸ χέρι του ἔτρεμε. Εὐτυχῶς τὰ κατάφερε, γιατί ἡ φωνὴ ἀπ' τὴν ἄλλη ἄκρῃ τοῦ σύρματος ἦταν τῆς θείας τοῦ Διαγόρα. Τῆς ἐξήγησε ὅσο μπορούσε καλύτερα χωρὶς νὰ τὴν τρομάξῃ, ὅτι ἦταν ἀνάγκη νάρθῃ νὰ τοὺς παρασταθῇ, πὺ ἦταν μονάχοι κ' ἀβοήθητοι.

Ξαναγύρισε μετὰ στὸ σπίτι καὶ περίμενε μέχρι νὰ φανῇ ἡ θεία. Ἐν τῷ μεταξὺ ἀπ' τὸ θυροτηλέφωνο εἶχε εἰδοποιήσει στὸ σπίτι του ὅτι θ' ἀργήσῃ νὰ πάῃ γιὰ φαγητό. Μετὰ ἔπιασε κουβέντα μὲ τὸ Διαγόρα καὶ προσπαθοῦσε νὰ τοῦ ἀπαλύνῃ τὴν πονεμένη του καρδιά. Τοῦ μιλοῦσε σὰν μεγάλος καὶ μυαλωμένος ἄνθρωπος καὶ τελικὰ κατάφερε νὰ τὸν κάνῃ ἀκόμῃ καὶ νὰ χαμογελάσῃ.

— Νὰ σ' ἔχῃ γερό ὁ Θεός, παιδί μου, εἶπε ἡ ἄρρωστη μάννα, κ' ὅλα σου τὰ δνεῖρα νὰ τὰ πραγματοποιήσῃ.

"Ἐφυγε ἀπὸ κεῖ στὶς 3 ἀφοῦ ἦρθε ἡ θεία. Ἄλλῃ φορὰ θὰ παραπονιότανε γιὰ τὸ ἄδειο του στομάχι. Τώρα οὔτε πὺ τὸ σκέφθηκε, ἀφοῦ ἡ ψυχὴ του ἦταν γεμάτη ἀπὸ τρυφερὰ αἰσθήματα. Ἡ μητέρα τὸν κοιτοῦσε γεμάτῃ περιέργεια. Πέριμενε τὴν δικαιολογία γιὰ τὴν ἀργοπορία του. Ποτὲ ὅμως δὲν θὰ μπορούσε νὰ τὸν φανταστῇ νὰ ξοδεύῃ τὸν καιρὸ του γιὰ ἓνα τέτοιο σκοπὸ. "Ὅταν τῆς διηγήθηκε καταλεπτῶς ὅλα τὰ γεγονότα, τὸν ἀγκάλιασε καὶ τὸν φίλησε.

— Μπράβο, παιδί μου! Εἶμαι περήφανη γιὰ σένα. Ἐχεις πολὺ καλὴ καρδιά.

— "Ὅμως, καλὲ μαμά, εἶπε τρώγοντας μὲ ὄρεξι τὸ φαγητό του, αὐτὸ εἶναι πολὺ λίγο μπροστὰ σ' ἐκεῖνο πὺ πρέπει νὰ κάνω.

— Τί ἄλλο μπορείς νὰ κάνῃς ἐσὺ;

— Νά, θέλω νὰ ζητήσω μιὰ χάρι ἀπὸ σένα καὶ τὸ μπαρμπά.

— Δηλαδή;

— Νά, ἀντὶ νὰ μοῦ πάρετε καρναβαλίστικα ροῦχα καὶ νὰ ξοδέψετε κ' ἄλλα χρήματα γιὰ τὸν ἀποκριάτικο χορὸ τοῦ Σχολείου, πὺ μοῦ ὑποσχεθήκατε, νὰ μοῦ τὰ δώσετε στὸ χέρι. Δὲν ἔχω σκοπὸ νὰ πάω στὸ χορὸ, εἶπε μὲ θέρη.

— Καλά, Σταυράκη, θὰ τὸ πῶ στὸν πατέρα σου κ' ἐλπίζω νὰ μὴν ἔχῃ ἀντίρρηση.

— Εὐχαριστῶ, μητέρα, εἶσαι πολὺ καλὴ, φώναξε πηδώντας.

Τὴν ἄλλῃ μέρα στὸ Σχολεῖο ὁ Σταυράκης μίλησε σ' ὅλη τὴν τάξι πρὶν μπῇ ὁ δάσκαλος μέσα. Τοὺς ἐξήγησε τὴν κατὰστασιν τοῦ Διαγόρα καὶ τέλος τοὺς ἔκανε μιὰ πρότασιν.

— Παιδιά, προτείνω νὰ ζητήσουμε ἀπ' τοὺς γονεῖς μας, δηλαδή ἐγὼ ἔτοι κ' ἄλλῶς τὸ ζήτησα καὶ δὲν πρόκειται νάρθῃ στὸν ἀποκριάτικο χορὸ, προτείνω νὰ τοὺς ζητήσουμε νὰ μᾶς δώσουν σὲ χρήματα ὅσα θὰ ξόδευαν γιὰ τὴ συμμετοχὴ μας στὸ χορὸ. Μὲ τὰ χρήματα πὺ θὰ συγκεντρωθοῦν θὰ βοηθήσουμε τὸν Διαγόρα, τὸ συμμαθητὴ μας καὶ τὴ μητέρα του νὰ γίνουν καλὰ καὶ ν' ἀντιμετωπίσουν τὶς πολλὰς καὶ μαζεμένες ἀνάγκες τους. Τί λέτε; Συμφωνεῖτε; Ποιοὶ συμφωνοῦν νὰ σηκώσουν τὸ χέρι.

— Ἐγώ, κ' ἐγώ... ἀκούστηκαν πολλὰς φωνὰς στὸ τέλος κατέληξαν ὅλοι σ' ἓνα χειροκρότημα.

Ὁ δάσκαλος μπῆκε φορτωτὸς μέσα κ' ἀνέβηκε στὴν ἔδρα καὶ φώναξε δυνατὰ γιὰ νὰ σωπάσουν οἱ μαθητὰς.

— Τί συμβαίνει; Ποιὸς εἶναι ὑπεύθυνος γι' αὐτὴ τὴν ἀταξία; Ρώτησε, ἐνῷ ὅλοι σώπαιναν φοβισμένοι.

— Ἐγώ, κύριε. Ἐγὼ φταίω. Τοὺς μιλοῦσα καὶ τελικὰ συμφωνώντας μὲ μιὰ πρότασί μου ἔσπασαν σὲ ἓνα χειροκρότημα, πὺ μοῦ ἄρεσε τόσο, ὥστε εἶμαι ἔτοιμος νὰ ὑποστῶ ὁποιαδήποτε τιμωρία.

"Ὅταν ἔκουσε ὁ δάσκαλος τί συνέβη, συγκινήθηκε καὶ μὲ ἐπαινετικὰ λόγια ἔ-

ΟΙ ΚΑΛΩΣ ΑΘΛΗΣΑΝΤΕΣ

Ὁ ὁσιος ΠΟΡΦΥΡΙΟΣ

Ἐπίσκοπος Γάζης

26 Φεβρουαρίου

Η ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ

Σκληρόκαρδοι στὴ πρώτη κλήσι

Αἴρες φορὲς σκέπεται ὁ ἄνθρωπος γιὰ τὴν σωτηρία τῆς ψυχῆς του. Μένει σκληρόκαρδος στὴν κλήσι τοῦ Θεοῦ καὶ ἀνέτοιμος γιὰ τὸ ταξίδι πρὸς τὴν αἰωνιότητα. Ὁ Χριστὸς στέκεται μπροστὰ στὸν ἄνθρωπο καὶ τὸν παρακαλεῖ: δῶσε μου λίγο χρόνο νὰ σοῦ μιλήσω γιὰ τὴν σωτηρία τῆς ψυχῆς σου. Μὰ ὁ ἄνθρωπος τὸν ἀποπαίρνει καὶ μὲ σκληρότητα καὶ ψυχρότητα τοῦ ἀπαντᾷ: Ἀδύνατο νὰ σὲ δεχθῶ. Δὲν ἔχω καιρὸ γιὰ τέτοιες συναντήσεις. Ἀφῆσέ με ἴσονχο. Εἶμαι πολὺ ἀπασχολημένος μὲ τὶς δουλειές μου.

Μὲ τὴν ἀρνητικὴ του συμπεριφορὰ ὁ ἄνθρωπος δείχνει ὅτι δὲν πιστεύει, οὔτε ἐλπίζει, οὔτε ἀγαπᾷ τὸ Χριστό. Ἀφρονas καθὼς εἶναι ὁ ἄνθρωπος, πιστεύει ὅτι μπαρεῖ μὲ τὰ ὀλικά ἀγαθὰ νὰ κληρονομήσῃ

τὴν οὐράνια βασιλεία. Ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ, ποὺ εἶνε ὁ πνευματικὸς καθρέπτης, φανερῶνει τὴν ἁμαρτωλότητα τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸν καλεῖ νὰ καταμύγη σὺν Χριστῷ. Ἐκεῖνος θὰ τοῦ δείξῃ τὸ δρόμο. Θὰ τοῦ ὑποδείξῃ ὅτι τὸ εὐαγγέλιο εἶναι λόγος χάριτος, ποὺ ἀντιχεῖ στὰ αὐτιά τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἀποτελεῖ τὸν κανόνα καὶ τὸν ρυθμιστὴ τῆς ζωῆς καὶ τῆς συμπεριφορᾶς του. Τὸ εὐαγγέλιο ἀνοίγει τὴν καρδιά καὶ φανερῶνει ὅτι τώρα, αὐτὴ τὴ στιγμή, εἶναι ἡ ἡμέρα τῆς σωτηρίας του. Τὰ μέσα τῆς χάριτος εἶναι μέσα σωτηρίας καὶ οἱ προσφορὲς τοῦ εὐαγγελίου εἶναι προσφορὲς σωτηρίας. Οἱ εὐκαιρίες περνοῦν πολλὲς φορὲς χωρὶς νὰ ξαναφανοῦν. Γι' αὐτὸ καὶ πρέπει νὰ τὶς χρησιμοποιῇ ὁ πιστὸς γιὰ πνευματικὴ του οἰκοδόμησι. Εἶναι ἡ κλήσις τοῦ Χριστοῦ ποὺ κάνει σὲ κάθε ἄνθρωπο καὶ στὴν δποία μὲ προθυμία καὶ ζῆλο πρέπει νὰ ἀνταποκρίνεται ὁ πιστός. Νὰ σπεύδῃ, χωρὶς ἀναβολή, στὴν ἀποδοχὴ τῆς θείας προσκλήσεως, γιατί ὁ χρόνος σήμερα ἔχει ἀγωνισδῶς συσταλῇ καὶ ὁ ἄνθρωπος μέσα σ' αὐτὸν τὸν ἐναγκαλισμὸ τῆς ἐφημερότητας πεδαίνει πρὶν ἀπὸ τὴν ὥρα του.

Μέσα στὸν ταπεινὸ καὶ ἀνάξιον ἄνθρωπο δραστηριοποιεῖται τὸ ἅγιο Πνεῦμα καὶ ὁ ἄνθρωπος φωτίζεται. Τὸ λογικὸ του δυναμώνει, ἡ καρδιά του ζεσταίνεται, ἡ θέλησί του γίνεται αποφασιστικότερη. Αἰσθάνεται πρὸ οἴγουρος γιὰ ὅτι πρόκειται νὰ ἐκτελέσῃ. Ἀρχίζει μὴ πορεῖα στὰ δροσερὰ λιθάρδια τῆς ἀλήθειας, ἔτοιμος νὰ διακηρύξῃ παντοῦ τὴν δροσιά καὶ τὸ ἄρωμα τοῦ Θεοῦ φωτισμοῦ ποὺ δέχθηκε καθὼς δέχθηκε τὴν θεία κλήσι στὴν ψυχὴ του.

Οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι ποὺ ζοῦν γιὰ νὰ παίρνουν, ἀλλὰ ποὺ δὲν γνωρίζουν νὰ δίδουν, ποὺ δὲν νοιώθουν μέσα τους τὸν θαρὸν καμὸ τῆς προσφορᾶς τοῦ θησαυροῦ ποὺ

πακρότησε τὴν πρότασι καὶ τοὺς ἐνθάρρυνε νὰ τὴν πραγματοποιήσουν.

Τὴν ἄλλη μέρα ἄρξισε νὰ ἀποδίδῃ τοὺς καρπούς του τὸ σχέδιο τῶν παιδιῶν, ποὺ μὲ πρότασι τοῦ Σταυράκη τέθηκε ὁ ἔφαρμογή. Οἱ γονεῖς, παρακινημένοι ἀπ' τὰ παιδιά τους, ποὺ δὲν τοὺς ἄφησαν σὲ ἡσυχία, ἔσπευσαν νὰ καταβάλουν σὲ χρήματα τὰ ἔξοδα ποὺ θὰ ἔκαναν γιὰ τὸ χορό. Ἔτσι σὲ δυὸ μέρες μαζεύτηκαν 30.000 δραχμὲς στὰ χέρια τοῦ δασκάλου. Τὰ παιδιά ἔπλεαν σὲ πελάγη εὐτυχίας. Στερήθηκαν μιὰ καρὰ, γιὰ χάρι μῆς ἄλλης τρανότερης καὶ μονιμότερης.

Τὸ Σάββατο τῆς Τυρινῆς τραγουδοῦσαν ὅλα τὰ παιδιά καροῦμενα κι' εὐτυχισμένα. Ὁ Σταυράκης εἶχε τὴ μεγαλύτερη μερίδα τῆς καρᾶς κι' ὑποσχέθηκε στὸν ἑαυτὸ του τέτοιες καρὲς νὰ χαρίξῃ στὸν ἑαυτὸ του σ' ὅλη τὴν ὑπόλοιπη ζωὴ του.

Σάββας Ν. Ξανθόπουλος

τοὺς δόθηκε, εἶναι ἄνθρωποι στενόκαρδοι καὶ στεῖροι. Αὐτοὶ δὲν πρόκειται ποτὲ νὰ γευθοῦν τὴν εἰρήνη τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὴν ἡδονὴ τῆς μακαριότητος ποὺ χορηγεῖ ἡ ἀρμονικὴ ζωὴ. Αὐτὸ ἰδιαίτερα ἐπισημαίνεται ἀπὸ τοὺς ἀθλητὰς τῆς πίστεως, οἱ ὅποιοι μὲ τὴν ὅλη ἐπίγεια πολιτεία τοὺς διδάσκουν διὸ γιὰ τὰ καταιοηθῆ βαθιὰ ὁ εὐαγγελικὸς λόγος καὶ νὰ γίνῃ προᾶξι χρειάζεται, πρὶν ἂν ὅλα, ὁ φωτισμὸς τῆς ἀνθρώπινης καρδιάς μὲ τὸ ἀκήρατο φῶς τῆς θεογνωσίας.

Ἡ δοῶσι καὶ ἡ ζωὴ τοῦ δοῖον πατρὸς ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ, τοῦ ἐπισκόπου τῆς Γάζης, ποὺ τὴν μνήμη του τιμᾷ ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ στὶς 26 Φεβρουαρίου, εἶναι ἕνα δυνατὸ ἐρέθισμα καὶ μιὰ βεβαιότητα, ὅτι διὰ τὴν ἀνθρώπινη καρδιά φωτιστῇ ἀπὸ τὸ αἰώνιο φῶς καὶ γνωρίσῃ τὸν Θεό, τότε φωνεῖται μέσα τῆς ἔρωτος νέος καὶ ἄγιος, ἔρωτος ποὺ εἶναι μαχαίρι κοφτερὸ καὶ τὴν χωρίζει ἀπὸ ὅλα τὰ πράγματα τῆς γῆς αὐτῆς. Θεογνωσία σημαίνει ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἔχει γνωρίσει τὸν Θεό, ἔχει συναντήσῃ τὸν Χριστὸ καὶ ἔχει ἀνταποκριθῇ στὴν κλήσιν τοῦ Χριστοῦ, ὅπως ἀκριβῶς συνέβη μὲ τὸν δοῖο Πορφύριο.

Ὁ Πορφύριος καταγόταν ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην καὶ ἦταν τέκνο πλουσίων καὶ εὐσεβῶν γονέων. Ἀπὸ τὴν παιδικὴν του ἡλικία αἰσθανόταν ἐπιτακτικὴ τὴν ἀνάγκη νὰ βρεθῇ ἱερουργὸς στὸ ἱερὸ θυσιαστήριον. Πίστευε ὅτι ἡ στανρικὴ θυσία τοῦ Χριστοῦ εἶναι ὁ χῶρος μέσα σὶν ὅποιο μπορεῖ νὰ κινηθῇ, νὰ μεγαλώσῃ καὶ νὰ ἐπιβληθῇ σωστὰ ὁ πόθος τοῦ πιστοῦ χριστιανοῦ γιὰ τὴν βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἔτοι ἄρχισε νὰ τὴν ζητᾷ σὺν πατρὶν καὶ μέλλον καὶ ἔτοιμος νὰ ἀπαντήσῃ στὴ θεία κλήσιν. Ζεῖ γύρω στὰ χρόνια τοῦ Ἀρκαδίου (396). Φεύγει ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην γιὰ τὴν Αἴγυπτον καὶ περιβάλλεται τὸ μοναχικὸ σῆμα σὲ Σκήτη τῆς ἐρήμου, ὅπου ἔμεινε προσευχόμενος καὶ μελετώντας τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ. Εἶναι γεμάτος χαρὰ γιὰτὶ συνομιλεῖ μὲ τὸν Θεό. Ἡ ἀσκησιὶ στὴ νηστεία τοῦ δυναμώνει πρὸς πολὺ τὸ πνεῦμα καὶ ἐλέγχει τὶς ἀπαιτήσεις τῆς σάρκας του. Ἀσκεῖ τὸ σῶμα γιὰ νὰ ἀναπαυθῇ τὸ Πνεῦμα. Πόσο ὠραῖο εἶναι νὰ γυμνάζεται ὁ ἄνθρωπος γιὰ τὰ μεγάλα πνευματικὰ ἄλματα!

Ἀπάντησις σὲ ἀδελφικὴ πρόσκλησι

Αἰώνια καὶ ἀλάθητα εἶναι τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ ποὺ εἶπε γιὰ τὸ πόσο πρέπει νὰ ἀγαπᾷ ὁ ἄνθρωπος τὸν συνάνθρωπό του. Νὰ ἀγαπᾷ τὸν πλησίον οὐκ τὸν ἐναντίον σου, τόνισε πρὸς τὸ ρωμαϊκὸ ποὺ τὸν βώτησε σχετικὰ. Πάνω σ' αὐτὸ πρέπει νὰ στηρίζεται ἡ θεοσκεία καὶ ἡ ἡθική. Ἡ καθαρὴ λατρεία τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ ἀνθρώπου εἶναι δυὸ πράγματα στὰ ὅποια μπορεῖ κανεὶς νὰ διδῇ πάντα τὴν καρδιά του. Τὸ μέτρο τῆς ἀγάπης τοῦ ἀνθρώπου εἶναι τὸ πρὸ συγκεκριμένο, τὸ πρὸ φανερό καὶ τὸ πρὸ πρόσχειρο στὴ χρῆσιν του, γιὰτὶ τὸν συνάνθρωπό μας τὸν βλέπουμε, τὸν ψηλαφοῦμε, τὸν ἀγγίζουμε, τὸν ἀκούμε καὶ νοιώθουμε τὸν πόνο καὶ τὴν χαρὰ του. Τὶς πληγὰς τῶν ἄλλων νὰ τὶς θάξῃς καὶ οὐ στὸ δικό σου κορμὶ καὶ τοὺς καημοὺς τῆς ψυχῆς των νὰ τοὺς αἰσθάνεσαι καὶ οὐ μέσα στὸ δικό σου σιῆθος, νὰ θυθίζεσαι μέσα σὶν ὠκεανὸ τοῦ πανανθρώπινου πόνου καὶ νὰ γίνεσαι ὁ γιαιτὸς καὶ ὁ παρηγορητὴς του. Ὁ τιθή-ποτε ἀσχημίζει τὸ κορμὶ καὶ τὴν ψυχὴ τοῦ συνανθρώπου σου νὰ τὸ αἰσθάνεσαι πὸς ἀσχημίζει καὶ σένα τὸν ἴδιο.

Ἔτοι ἔτοιωσε τὸν πόνο καὶ τὰ προβλήματα τοῦ συνανθρώπου του ὁ δοῖος Πορφύριος. Δὲν ἔμεινε ἀδρανής. Δὲν ἀρκέσθηκε στὶς προσευχὰς ποὺ ἔκανε στὴν ἔρημο γιὰ τοὺς συνανθρώπους του. Μὲ γλυκειὰ καὶ εἰλικρινῇ ἔργοι ἀγάπης στρέφεται πρὸς τοὺς πλανημένους καὶ ἁμαρτωλοὺς ἀδελφούς του. Ἔτοιωσε τὸν πόνο καὶ τοὺς κινδύνους ποὺ περνοῦσαν. Ἡ ἀγάπη καταλύει τὴν μοναξιά, σπάζει τὸν θώρακα τῆς ἀδιαφορίας καὶ ὁδηγεῖ γλυκὰ πάντα ἀπὸ τὴν κακοπάθεια τῶν ἀνθρώπων ποὺ ὑποφέρουν.

Ἐγκαταλείπει προσωρινὰ τὴν ἔρημον καὶ φεύγει γιὰ τὰ Ἱεροσόλυμα. Χειροτονεῖται πρεσβύτερος καὶ ὑποεὖρα ἐπίσκοπος Γάζης. Οἱ καταπίεσεις, οἱ ἀδικίες καὶ οἱ ἐκμεταλλεύσεις τῶν ἀρχόντων πρὸς τὸ λαὸ προβληματίζουν ἔτιονα τὸν Πορφύριο. Ἀνατινύσσει ἀξιοθαύμαστη δραστηριότητα. Ἐρχεται σὲ ἐπαφὴ μὲ τὸν Πατριάρχη Ἰωάννη τὸν Χουλόδοιμον καὶ μὲ τὴν αὐτοκράτειρα Εὐδοξία καὶ ἐπέτυχε νὰ θέσῃ πρὸς περιορισμὸ τοὺς αἰρετικοὺς καὶ εἰδωλολάτρες, νὰ

καταστραφούν τὰ κέντρα συγκεντρώσεως τῶν ἀρνητῶν τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ νὰ ἐνισχυθῶν ὅλες οἱ πνευματικὲς δυνάμεις γιὰ τὴν καλλιέργεια τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ λατρείας. Γιὰ μιά 25ετία περὶπου ὁ ἐπίσκοπος Πορφύριος ὑπῆρξε ἡ πῦρ δυναμικὴ παρουσία στὴν περιοχή τῆς Παλαιστίνης μὲ τὴν διδασκαλίαν, τὴν νοσησίαν, τὴν προσευχὴν, τὸ παράδειγμα, τὸ θάρρος, τὴν εὐκρίνεια καὶ τὴν πειθῶ. Ἐγινε τὸ κέντρο γύρω ἀπὸ τὸ ὁποῖο συνασπίσθηκε ὁ πορευόμενος λαός.

Μὲ τὴν συναίσθησι δι' ἐπιδόξασκε ὑπεύθυνα καὶ συνειδητὰ κοντὰ σὶνὸν συνάνθρωπό του, παρέδωκε τὸ πνεῦμα του σὶνὰ χέρια τοῦ Δικαίου Κριτοῦ γιὰ τὴν ἀνταπόδοσι τῆς ἀνάλογης ἀμοιβῆς.

Ἐρατὸς ὁ ἀγὼνας γιὰ τὸν συνάνθρωπο. Συγκινητικὴ ἡ ἀπάντησι στὴν ἀδελφικὴ πρόσκλησι. Ἐχει νόημα ἡ προσπάθεια νὰ βοηθᾷ τὸν πλησίον σου. Ἡ ἀπάντησι στὴν πρόσκλησι τοῦ πλησίον ἔχει γιὰ τὸν πιστὸ χριστιανὸ τὸ πῦρ μεγάλο βεληνεκές. Γνωρίζει πῶς μέσα στὴν κακοπάθεια τοῦ κόσμου αὐτοῦ ἡ ἀντοχή τοῦ ἀνθρώπου λιγοστεύει, ἡ πνευματικὴ του δρασι θολώνεται καὶ συγχέει τὴν δοκιμασίαν τῆς ζωῆς αὐτῆς μὲ τὸ αἰῶνιόν μέλλον. Γι' αὐτὸ κάθε φορὰ πὺν συνιρέχει ὁ ἄνθρωπος τὸν συνάνθρωπό του, προσφέρει θετικὸ ἔργο καὶ μάλιστα σὶνὰ πνευματικὰ θέματα, σὶνὰ θέματα τῆς πίστεως καὶ τῆς χριστιανικῆς ζωῆς.

Ἐπάρχει καὶ μία ἄλλη κλησι. Ἐρχεται ὁ θάνατος πὺν καλεῖ τὸν ἄνθρωπο. Δὲν σὲ περίμενα, λέγει ὁ ἄνθρωπος σὶνὸν θάνατο, νὰ ἔλθης τόσο γρήγορα. Δῶσε μου λίγο καιρὸ νὰ τακτοποιηθῶ καὶ νὰ μετανοήσω. Ἀδύνατο, λέγει ὁ θάνατος σὶνὸν ἄνθρωπο. Κάνε γρήγορα γιὰτὶ αὐτὴ τῇ στιγμήν πρέπει νὰ παραδώσης τὴν ψυχὴν σου. Ἀνυποχώρητος ὁ θάνατος μπροστὰ σὶνὰς ἀνθρώπινες παρακλήσεις. Θέλει ἐκεῖνη τῇ στιγμήν τὴν ψυχὴν. Ὁ πιστὸς χαίρεται γιὰτὶ γρήγορα θὰ βρεθῇ σὶνὸν θρόνῳ τοῦ Θεοῦ. Ἀγωνιᾷ βμως ὁ ἄπιστος, θρηνεῖ καὶ δδύρεται. Ἀρνεῖται ὁ ἄνθρωπος σκληρόκαρδα τὴν πρώτην πρόσκλησι πὺν ὁ Χριστὸς κτύπησε τὴν πόρτα τῆς καρδιᾶς. Δὲν ἡμπορεῖ νὰ ἀποφύγῃ τῇ δευτέρῃ. Γι' αὐτὸ ἡ προετοιμασία εἶνε ἀπαραίτητη. Ἡ θετικὴ ἀπάντησι στὴν πρόσ-

κλησι τοῦ Χριστοῦ, ἡ μετάνοια καὶ ἐξομολόγησι τῶν ἁμαρτιῶν, ἡ ἐπὶ κλησι τοῦ δυνάμιος τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ συμπαράστασις σὶνὸν συνάνθρωπο ὁδηγοῦν σὶνὴν σωτηρίαν. Οἱ ἐνκαιρίες γιὰ πνευματικοὺς ἀγῶνες καὶ γιὰ πνευματικὴ αὐτοσυγκέντρωσι εἶναι πολλές. Ἀρκεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ τὴς ἐκμεταλλευθῇ ἀποτελεσματικά.

Δημήτριος Β. Χαρίσης

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΕΩΣ»

Α' Ἐποικοδομητικά

1. Ἀναγκαιότης σωτηρίας	δρχ. 5
2. Ἀναγκαιότης μετανοίας	» 5
3. Πορεία πνευματικῆς ζωῆς	» 5
4. Σῶμα καὶ αἷμα Χριστοῦ	» 5

Β' Διηγήματα

1. Φάροι σὶνὸν σκοτάδι	δρχ. 10
2. Ἡ Ρόζα ἀπ' τὸ Τάνενμπουργκ.
(Κυκλοφορεῖ ἐντὸς τῶν ἡμερῶν
σὲ νέα ἐκδοσι).	

Γ' Ἀντιαιρετικά

1. Ἀντιαιρετικὸν ἐγκόλπιον
(Εὐρετήριο Γραφικῶν χωρίων
διὰ τὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῶν αἰρετικῶν).	δρχ. 5
2. Οἱ ψευδομάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά
(Ἀνατρέπει, βάσει τῆς Ἀγίας
Γραφῆς, ὅλες τὴς κακοδοξίας
τῶν χιλιαστῶν).	δρχ. 25

Εἰδικῶς διὰ τὸν ἀντιχιλιαστικὸν ἀγῶνα συνιστῶμεν τὸν περὶ σπουδάστον σύγγραμμα τοῦ Νικ. Σωτηροπούλου Ὁ Ἰησοῦς Γιαχβέ, ὅπου ἀποδεικνύει ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ Ὑἱὸς Γιαχβέ. Τιμᾷται δρχ. 100.

Ἐπίσης τὸ Βιβλιοπωλεῖόν μας διαθέτει ὅλα τὰ βιβλία ὅλων τῶν ὀρθοδόξων χριστιανικῶν ἐκδόσεων.

Γράψατε: Βιβλιοπωλεῖον «Ἀπολυτρώσεως», Πλάτωνος 2, Τηλ. 274.518, Θεσσαλονίκη.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Ἡ ποινὴ τῆς σιωπῆς

Λέγουν ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῶν Ἀγγλῶν δικαστῶν διακρίνονται διὰ τὸ ἀνθρωπιστικόν τους στοιχεῖον καὶ διὰ τὴν ἔντονον πνευματικότητα ἣ ὁποία τὰς διαποτίζει. Καὶ δὲν ἔχουν ἄδικον οἱ ὑποστηρίζοντες τοῦτο.

Πρὸ καιροῦ ἐδημοσιεύθη ἀπόφασις Λονδρέζου δικαστοῦ διὰ τῆς ὁποίας εἰς μεσόκοπον Ἀγγλίδαν, κατηγορουμένην διὰ λόγον «ἐξυθρίσεως», ἐπεβλήθη ἡ ποινὴ τῆς τριμήνου σιγῆς!

Ἡ ἀπόφασις ἀποκτᾷ πρωτοτυπίαν κυρίως ἐκ τοῦ εἵδους καὶ τῆς φύσεως τῆς ποινῆς, ἣ ὁποία καθιστᾷ ταύτην ἀνενεργόν, ἐφ' ὅσον ἐκ τῶν πραγμάτων εἶναι ἀδύνατος ἡ ἐκτέλεσις τῆς διὰ τῶν γνωστῶν νομικῶν διαδικασιῶν.

Τὸν Ἀγγλον δικαστὴν ὅμως δὲν ἀπασχολεῖ τόσον ἡ ἐκτέλεσις τῆς ποινῆς, ὅσον ἡ βελτίωσις τοῦ τιμωρηθέντος δι' αὐτῆς συνανθρώπου του. Καὶ διὰ τὰ ἐπιτύχη τὴν βελτίωσιν αὐτὴν τοῦ κατηγορουμένου, καταφεύγει εἰς πολλὰ καὶ ποικίλα μέσα, κυριώτερον τῶν ὁποίων εἶναι βεβαίως ἡ ἀνάλογος καὶ προσήκουσα ποινὴ. Ἔτσι εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ὑβριστρίας Ἀγγλίδος ὁ δικαστὴς προκειμένου νὰ συγκρατήσῃ αὐτὴν ἐκ τοῦ ἀκατασχετοῦ πάθους τῆς φλυαρίας, ἣ ὁποία μάλιστα παρεβίβασε καὶ αὐτὸ τὸ Ποινικὸν Δίκαιον, ἐξεληχθεῖσα εἰς κολάσιμον ἐξύβρισιν, ἐπέβαλεν εἰς αὐτὴν ποινὴν σιγῆς.

Δὲν ἀγνοοῦσε βεβαίως ὁ Ἀγγλος δικαστὴς ὅτι ἡ ποινὴ αὕτη δὲν δύναται νομικῶς νὰ ἐκτελεσθῇ, ἐφ' ὅσον καὶ κατὰ τὸν Ἀδελφόθεον Ἰάκωβον ἐτὴν γλώσσαν οὐδεὶς δύναται δαμάσαι, ἐν τούτοις δὲν ἐδίστασε νὰ ἐπιβάλῃ ταύτην, πιστεύων εἰς τὴν παιδευτικὴν πλευρὰν τῆς ποινῆς. Διότι διὰ τῆς ποινῆς ταύτης δὲν ἀπέβλεπεν εἰς τὴν τιμωρίαν, ἀλλὰ εἰς τὴν διδασκαλίαν. Ἦθελε νὰ διδάξῃ τὴν κατηγορουμένην ὑβριστρίαν τὸ αἰώνιον μάθημα τῆς σιωπῆς. Μὲ τὴν σιωπὴν ἠμπορεῖ ἀποτελεσματικῶς νὰ χαλιναγωγηθῇ

ὄλον τὸ σῶμα καὶ ἔτσι ἀποτρέπεται ὁ σιωπῶν ἀπὸ τὴν τέλεσιν ἀξιοκατακρίτων πράξεων.

Ἀπὸ τὴν ἄποψιν αὐτὴν ἡ ἐπιβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἀγγλου δικαστοῦ ποινὴ τῆς σιωπῆς εἰς τὴν ὑβριστρίαν κατηγορουμένην, μολοντί δὲν εὐρίσκει τὸ ὁμοίον τῆς εἰς τοὺς εὐρωπαϊκοὺς ποινικοὺς κώδικας, ἐν τούτοις ἐκπληροῖ καλύτερον τὸν σκοπόν, τὸν ὁποῖον ἐπιδιώκουν διὰ τῆς ποινῆς οἱ ὁπαδοὶ τῆς ειδικῆς προλήψεως.

Ἰσως παρατηρήσῃ βεβαίως κανεὶς ὅτι παρόμοια κηρύγματα μὲ τὸ προγονικὸν κρεῖττον τοῦ λαλεῖν τὸ σιγᾶν, εἶναι πλέον τετραπλάσια. Ἐν τούτοις ὅταν ἀκούωνται ἀπὸ ἄλλο βῆμα, καὶ μάλιστα τὸ δικαστικόν, ὅπως συνέβη μὲ τὴν σχολιαζομένην ἀπόφασιν τοῦ Ἀγγλου δικαστοῦ, ἀποκτοῦν ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον.

Ὁ Χριστιανὸς βεβαίως δὲν ἔχει παρὰ τὰ ἀνατρέξῃ εἰς τὸν Ἀδελφόθεον Ἰάκωβον (3, 2-12), διὰ τὰ ἀνέυρη θεῖα διδάγματα σιωπῆς. Ἐάν τώρα σχολιάζωμεν ἐδῶ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἀγγλου δικαστοῦ, τὸ κάνομεν ὅχι διὰ τὰ διδάξωμεν δι' αὐτῆς τὴν ἀρετὴν τῆς σιωπῆς εἰς τοὺς Χριστιανούς, ἀλλὰ διὰ τὰ δεῖξωμεν ὅτι, ἐν ἀντιθέσει πρὸς ὅ,τι συμβαίνει εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὸ ἐξωτερικόν, καὶ κυρίως εἰς τὴν Ἀγγλίαν, τὴν εὐθύνην τῆς πνευματικῆς ἐν γένει καθοδηγήσεως τοῦ λαοῦ δὲν ἔχει μόνον ἡ Ἐκκλησία, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἄλλοι, οἱ ὁποῖοι ἔρχονται συνεπίκουροι εἰς τὸ ἔργον τῆς, μεταξὺ τῶν ὁποίων διακρίνονται οἱ δικασταί.

Διαφορετικὰ θὰ ἦσαν τὰ πράγματα καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἂν παρομοίαν εὐθύνην ἀνεδέχοντο οἱ δημόσιοι λειτουργοὶ τῆς, ὅποιοι καὶ ἂν εἶναι. Ὅλοι δύναται καὶ πρέπει κατὰ τὰ κάνουν εἰς τὸν πνευματικὸν χώρον, ἀρκεῖ νὰ τὸ θελήσουν. Οἱ Ἀγγλοὶ δικασταὶ πρωτοποροῦν καὶ καθίστανται παρὰδειγμα πρὸς μίμησιν.

B. N.

Ἀντὶ ποινῆς δάνειον

Ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς ἀγγλικῆς πρωτεύουσας ἤχθη ἡ υπόθεσις τοῦ νεαροῦ Ἀγγλου οἰκογενειάρχου Κέιθ Γουλμερ, ὁ ὁποῖος κατηγορεῖτο ὅτι εἶχε κλέψει σαράντα λίρες «διὰ τὴν πληρώσῃ τὸ ἡλεκτρικὸ καὶ τὸ γκαζί καὶ τὴν νοικιάσῃ καλύτερο σπίτι γιὰ τὴν γυναῖκα του καὶ τὰ δύο παιδιὰ του». Ὁ κατηγορούμενος ὡμολόγησε τὴν πράξιν του. Ὁ δικαστὴς ἠρώωσε τὸν Κέιθ Γουλμερ καὶ ἐπὶ πλέον διέλαθεν εἰς τὴν ἀπόφασίν του διάταξιν διὰ τῆς ὁποίας ὑπεχρέωνε τὸ δικαστικὸν ταμεῖον νὰ καταβάλλῃ εἰς τὸν ἀθωωθέντα νεαρὸν οἰκογενειάρχον ἐνεργήντα ἔξω στεργίνας πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως «ἀρχίσῃ με αὐτὰ μιὰ νέα ζωὴ καὶ ἐξαφλήσῃ τὸ κλαπὲν ποσὸν εἰς ἑβδομαδιαίας δόσεις»!

Πρόκειται ὁμολογουμένως περὶ μιᾶς πρωτοτύπου καὶ τολμηρᾶς ἐν πολλοῖς δικαστικῆς ἀποφάσεως, διὰ τῆς ὁποίας μαρτυρεῖται ὅτι τὸ δικαστήριον τῆς ἀγγλικῆς πρωτεύουσας ἀνέλαβε εἰς τὸ ἀκέραιον τὴν ὀρθὴν λειτουργίαν καὶ τὴν σκοπιμότητα τῆς ποινῆς. Ὁ Ἀγγλος δικαστὴς, λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὰ αἵτια, τὰ ὁποῖα ὤθησαν τὸν κατηγορούμενον εἰς τὴν ἀξιοποίησιν πράξιν του, διεῖδεν ὀρθῶς ὅτι ἡ ἐπιβολὴ ποινῆς φυλακίσεως ὀλίγων μηνῶν ἢ ἰσως καὶ ἡμερῶν δὲν θὰ ἦτο ἱκανὴ νὰ ἐπιφέρει ἀγαθὰ ἀποτελέσματα, ἐπ' ὅσον μάλιστα ὁ νεαρὸς Γουλμερ ἦτο ἀπλῶς ἐκ περιστάσεως ἐγκληματίας, ἀλλ' ἀντιθέτως ἦτο ἐνδεχόμενον νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν διαμόρφωσιν ἐγκληματικῆς συνειδήσεως, διὰ τοῦτο ἀπεφάσισε τὴν ἀντικατάστασιν τῆς ποινῆς διὰ τοῦ πρωτοτύπου ἐνδργετικοῦ μέτρου «τοῦ δανείου πρὸς τὸν κατηγορούμενον», ὡς ἔγραφε χαρακτηριστικῶς ἀγγλικὴ ἐφημερίς.

Ἡ σχολιαζομένη ἀπόφασις ἔχει καὶ ἀπὸ ἄλλης ἀπόψεως σημασίαν. Πρόκειται διὰ μιᾶν γενναίαν πνευματικὴν πράξιν, ἡ ὁποία ἀποδεικνύει ὅτι παρὰ τὸ θλιβερὸν κατάντη-

μα τοῦ συγχρόνου κόσμου ὑπάρχουν εὐτυχῶς ἄνθρωποι, καὶ μάλιστα ἔξ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι διαδραματίζουν ἀποφασιστικὸν ρόλον εἰς τὴν διαμόρφωσιν τοῦ πολιτισμοῦ μας, ὡς εἶναι οἱ δικασταί, οἱ ὁποῖοι ἀγωνίζονται διὰ τὴν διάδοσιν τῶν πνευματικῶν ἀξιών.

B. N.

100 ὀντάχρονα τοῦ Συλλόγου

Τὴν 2 Φεβρουαρίου ὁ Ὁρθόδοξος Χριστιανικὸς Σύλλογος «Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς» ἑώρτασε τὰ ἑκατὸν ἔτη ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς του (2.2.1877) ἀπὸ τὸν φλογερὸν διδάσκαλον τοῦ Εὐαγγελίου Ἀπόστολον Μακράκην.

Πολὺ χαρακτηριστικὸς εἶναι ὁ λόγος ποὺ ὤθησε τοὺς ὑπευθύνους τοῦ Συλλόγου εἰς τὸν ἐορτασμὸν αὐτόν, τὸν ὁποῖον παραθέτομεν χωρὶς σχόλια: «Τὸ γεγονός τοῦτο ἀπεφάσισεν ὁ Σύλλογος νὰ τὸ ἐορτάσῃ καὶ ὡς αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἀξιόλογον, καὶ ἵνα ἡ προβολὴ του χρησιμεύσῃ ὡς διαμαρτυρία ἐναντίον τῆς ἐσχάτης ἐκδηλωθείσης, ὡς γνωστὸν, καταλυτικῆς διαθέσεώς τινων κατὰ τῶν θρησκευτικῶν ὁργανώσεων, αἵτινες ἐν μέσῳ τῆς σατανοκρατομένης κοινωνίας μας μετὰ ζήλου καὶ θυσιῶν ἀντιδρῶσιν ὡς εἰπῆρέται τοῦ Χριστοῦ καὶ οἰκονόμοι τοῦ λόγον τοῦ Θεοῦ» κατὰ τοῦ ρεύματος τῆς ἐκκλίσεως τῶν ἡθῶν καὶ τῆς ἀθεϊστικῆς ὑλοφροσύνης. Καὶ ἡ διάθεσις αὕτη δυστυχῶς παρουσιάζεται ἀπὸ παράγοντας, ἀπὸ τοὺς ὁποίους μᾶλλον στοργὴ καὶ ἐνίσχυσις θὰ ἔπρεπε νὰ ἐκδηλοῦται. Διότι εἰς ἐποχὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ κακὸν εἶναι ὀργανωμένον καὶ ἐπιτίθεται συστηματικῶς κατὰ πασῶν τῶν ἡθικῶν ἀξιών, θὰ ἦτο ἐγκληματικὸν οἱ χριστιανοὶ νὰ ἀντιδρῶσιν ὡς μονάδες με βέβαιον ἀποτέλεσμα νὰ ἐξα-νεμιζέται ἡ προσπάθειά των.

Δι' αὐτοὺς τοὺς λόγους παρακαλοῦμεν, ὅπως εὐαρεστηθῇτε καὶ συμμετάσχητε εἰς τὸν ἐορτασμὸν με ἕνα οἰονδήποτε τρόπον κρίνετε πρόσφορον...».

«ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ» Μηνιαῖον ὀρθόδοξον χριστιανικὸν περιοδικόν.

Ἰδιοκτησία καὶ Ἐκδόσις Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ», Πέλοπος 7, τηλ. 270-630 Θεσ/νίκη

Διευθυντὴς Συντάξεως: Σάββας Ν. Ξανθόπουλος, Πέλοπος 9, Θεσ/νίκη

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Β. Π. Μακρόγλου, Βελισσαρίου 85, Θεσ/νίκη

Ἐτησίᾳ συνδρομὴ: Ἐσωτερικοῦ δρχ. 80 — Ἐξωτερικοῦ δολλ. 2

Ἐπιστολαὶ - συνδρομαὶ εἰς Περιοδικὸν «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ», Πέλοπος 7, Θεσ/νίκη

Τύποις: ΤΤΠΟ-EXPRESS ΘΕΣ/ΝΙΚΗ

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

« Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις » (Α' Κορ. 1, 30)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ' - ΕΤΟΣ ΑΒ'

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Μάρτιος 1977

Ἀριθμὸς φύλλου 375

ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΚΑΚΟ ΚΑΙ Η ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΟΥ

Ἀπευθύνω, ἀγαπητοί μου ἀναγνώσται, αὐτὴ τὴν ὥρα σ' ὅλους σας ἓνα ἐρώτημα: Ποιὸ εἶνε τὸ πῶς μεγάλο κακὸ πὺν βασανίζει τὸν ἄνθρωπο καὶ ἀναστατώνει ὁλόκληρὴν τὴν ἀνθρωπότητα; Θὰ ἐπιθυμοῦσα ἀκόμα τὸ ἐρώτημα αὐτὸ νὰ φιάσῃ σ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τῆς γῆς. Οἱ ἀπαντήσεις πὺν περιμένω ν' ἀκούσω εἶνε διάφορες, ὅπως διάφορες εἶνε καὶ οἱ αἰτίες τοῦ πόνου τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ πρώτη ἀπάντησι εἶνε: Τὸ πῶς μεγάλο κακὸ στὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων εἶνε ἡ φτώχεια. Μὰ ὑπάρχουν σήμερα φτωχοί; Ἡ ἔρευνα πὺν ἔγινε σ' ὅλο τὸν κόσμον ἀπέδειξε, ὅτι ὑπάρχουν ἑκατομμύρια ἄνθρωποι πὺν στεροῦνται τὰ ἀναγκαῖα ἀγαθὰ γιὰ τὴ ζωὴ καὶ χιλιάδες πὺν πεθαίνουν ἀπὸ τὴν πείνα. Ναι, καὶ σήμερα σὶν εἴκοσι αἰῶνα τοῦ τεχνικοῦ πολιτισμοῦ, πὺν παράγονται ἄφθονα ἀγαθὰ καὶ οἱ ἄνθρωποι πεθαίνουν ἀπὸ τὸν εὐδαιμονισμό, τὴν καλοπέρασι καὶ τὴν πολυφαγία, ὑπάρχουν καὶ πολλοὶ ἄνθρωποι πὺν πεθαίνουν κάθε μέρα ἀπὸ τὴν πείνα. Ὅλοι αὐτοὶ μὲ φωνὴ πὺν βγαίνει ἀπὸ τὰ σκελετωμένα κορμιά τους φωνάζουν καὶ λένε, ὅτι τὸ μεγαλύτερο κακὸ στὴ ζωὴ εἶνε ἡ φτώχεια, ἡ ἀνέχεια, ἡ δυστυχία.

Ἀλλὰ τὴ φωνὴ τῶν πεινασμένων πάει νὰ τὴ σκεπᾷσι μιὰ ἄλλη φωνὴ θλιβερὴ καὶ σπαραξικάρδια πὺν προέρχεται ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς, ἀπὸ πόλεις καὶ χωριά, ἀπὸ χῶρες ὑποανάπτυκτες καὶ φτωχές, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ προηγμένες καὶ πλούσιες. Τί λένε αὐτοί; Τὸ πῶς μεγάλο κακὸ στὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶνε ἡ ἀρρώστεια. Παρ' ὅλα τὰ φάρμακα καὶ τοὺς

γιατροὺς ἓνας μεγάλος ἀριθμὸς ἀνθρώπων μαστίζεται ἀπὸ διάφορες ἀρρώστειες. Τὰ παυσίπονα, τὰ ἡρεμιστικά καὶ τὰ διάφορα φάρμακα ξεκουράζουν γιὰ λίγο τοὺς ἀρρώστους, ἀλλ' ἀμέσως ἡ ἐξάντλησι, ὁ πόνος, ὁ πυρετός, ἡ ἀυπνία κυριαρχοῦν καὶ ὁ ἀρρωστος ψήνεται, ἀναστενάζει, ζητάει βοήθεια, μὰ δὲν τὴ βρίσκει. Ἐχει ὅλες τὶς ἀνέσεις, ἀλλ' ὑποφέρει καὶ θλίβεται. Ἐχει τοῦ κόσμου τὰ ἀγαθὰ, ἀλλὰ δὲν μπορεῖ νὰ τ' ἀπολαύσῃ. Θὰ προτιμοῦσε νὰ εἶχε τὴν υγείαν του καὶ ἂς ἔτρωγε ἓνα ξεροκόμματο τὴν ἡμέρα. Γι' αὐτό, ὅταν ἀκούν τοὺς φτωχοὺς νὰ λένε ὅτι ἡ φτώχεια εἶνε τὸ μεγαλύτερο κακὸ, αὐτοὶ φωνάζουν πὺν θλιβερά, πὺν δυνατὰ, ὅτι τὸ πῶς μεγάλο κακὸ εἶνε ἡ ἀρρώστεια.

Ἀκούω ὁμως καὶ τρίτη φωνή. Τί λέει; Πᾶπτε φτωχοὶ νὰ διαμαρτύρεσθε, σταματήστε ἀρρωστοὶ νὰ παραπονῆσθε, γιὰτὶ μεγαλύτερο κακὸ ἀπὸ τὴ φτώχεια, χειρότερο ἀπὸ τὴν ἀρρώστεια εἶνε τὸ κακὸ πὺν βασανίζει ἐμᾶς. Καὶ τὸ κακὸ αὐτὸ εἶνε ὁ πόλεμος. Εἶνε ὁ πόλεμος πὺν δημιουργεῖ καὶ φτώχεια καὶ ἀρρώστεια, εἶνε ὁ πόλεμος πὺν ἀφήνει πίσω του ἑρείπια καὶ συντρίμματα, κῆρες καὶ ὄρφανὰ. Στ' ἀλήθεια, τί φοβερὸ κακὸ ὁ πόλεμος! Καὶ ὅπως λέει ἓνας ποιητὴς «Τὴ φρίκη πᾶχει ὁ πόλεμος, Τὴ συμφορὰς ἀφήνει!». Μὲ ζωηρὰ χρώματα περιγράφει ὁ Θουκυδίδης τὸν πελοποννησιακὸν πόλεμον καὶ μὲ πολὺ μελανὰ τὸ λοιπὸν καὶ τὸ λιμὸν, δηλαδὴ τὴν ἀρρώστειαν καὶ τὴν πείναν πὺν ἀκολούθησαν. Ποιὲ δὲν θὰ ξεχάσω τὸν ἐνθουσιασμὸν μὲ τὸν ὁποῖον ἀκούσαμε,

μικρὰ παιδιὰ τότε, τὴν εἶδον ὅτι κηρύχθηκε ὁ πόλεμος τοῦ 40. Πηδούσαμε, τρέχαμε μὲ χαρὰ καὶ ἀλαλαγμό. Νομίζαμε ὅτι ὁ πόλεμος εἶνε ἓνα πανηγύρι, ἓνα μεγάλο παιχνίδι ποὺ παίζουν οἱ μεγάλοι. Ὅταν ὅμως ἐγίνε ὁ πρῶτος βομβαρδισμὸς καὶ εἶδα μὲ τὰ μάτια μου φίλους καὶ συμμαθητὰς νὰ χάνονται ἀπὸ μπροστά μου καὶ νὰ κρεμιοῦνται στὰ δένδρα καὶ στὶς στέγες καὶ νὰ πεταμένα σιτοὺς δρόμους χέρια, πόδια, κεφάλια, ἀνθρώπινα σπλάχνα, κατάλαβα πολὺ καλὰ τί θὰ πῇ πόλεμος. Εἶνε ὁ πόλεμος πανηγύρι, ἀλλὰ τὸ πανηγύρι τοῦ διαβόλου.

Μεγάλο κακὸ ἡ φτώχεια, βαρὺ κακὸ ἡ ἀρρώστεια, τραγικὸ κακὸ ὁ πόλεμος. Δὲν σταματοῦν ὅμως οἱ φωνὲς ἐδῶ. Τὴν ἴδια στιγμή ἀκούγεται μιὰ δυνατὴ κραυγὴ ποὺ προέρχεται ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς, ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, εἴτε εἶνε πεινασμένοι, εἴτε χορτάτοι. Ἐνωμένοι φωνάζουν ὑγιεῖς καὶ ἄρρωστοι. Ἀπὸ κῶρες ποὺ καίονται ἢ ἀπειλοῦνται ἀπ' τὴ φωτιά τοῦ πολέμου κι ἀπὸ κῶρες τῆς εἰρήνης, μιὰ φωνὴ ἀκούεται. Τὸ μεγαλύτερο ἀπ' ὅλα τὰ κακὰ εἶνε ὁ θάνατος. Ὁ θάνατος εἶνε ὁ μέγας κατακτητὴς ποὺ σαρώνει τὰ πάντα. Ἐχει στήσει τὰ τρούπαί του, σὲ πόλεις καὶ χωριά. Δὲν ὑπάρχει τόπος χωρὶς μνήματα. Ὅσο κι ἂν πάλαψε ὁ Διγενὴς μὲ τὸ χάρο στὰ πλατὰ καὶ μαρμαρένια ἀλώνια δὲν κατάφερε νὰ τὸν νικήσῃ. Κι ὁ ἀνεπιθύμητος αὐτὸς ἐποκέπτης μπαίνει παντοῦ. Σὲ παλάτια καὶ καλύβια, θερίζει γέροντες ἀσπρομάλληδες καὶ ἀρπάζει βρέφη ἀπὸ τὴν κούνια. Τρυγᾷ στὴ δυστυχία, στὴν ἀρρώστεια καὶ στὸν πόλεμο, ἀλλὰ καὶ στὰ καλὰ καθούμενα, σὲ γάμους καὶ σὲ πανηγύρια, σωριάζει νυφοῦλες καὶ λεβέντες. Ἐνας πέθανε τὴν ὥρα ποὺ κόρευε ἀμέσως μετὰ τὸ γάμο του. Δυὸ ζευγάρια σκοτώθηκαν στὸ γαμήλιο ταξίδι. Ὁ ἄλλος ἐπιστρέφει ἀπὸ τὴν ξενιτειὰ καὶ μόλις φθάνει στὸ σπῖτι του πεθαίνει. Ἐνας μητροπολίτης τὴν ὥρα ποὺ ψάλλει μιὰ νεκρώσιμην ἀκολουθία πέφτει νεκρὸς στὸ θρόνο του. Προσγειώνεται τὸ ἀεροπλάνο καλὰ καὶ ὁ χαρούμενος γιὰ τὸ καλὸ ταξίδι ἐπιβάτης πέφτει νεκρὸς

στὸ ἀεροδρόμιο. Ἀγωνίζεται ὁ μαθητὴς νὰ ἐπιύχῃ στὶς ἐξετάσεις, ἐπιτυχάνει ἀλλ' ὁ θάνατος τὸν παίρνει πρὶν μάθῃ τ' ἀποτελέσματα. Ὁ ἄλλος ἐπιτυχάνει στὸ πανεπιστήμιο, ἀλλ' ὁ θάνατος δὲν τὸν ἀφήνει νὰ χαρῇ τὴ φοιτητικὴ ζωὴ.

Νὰ ἀγαπητοί μου, τὰ μεγαλύτερα κακὰ ποὺ μαστίζουν τὴν ἀνθρωπότητα, καὶ τυραννοῦν τὸν ἄνθρωπο. Νὰ οἱ φωνὲς ποὺ ἀκούονται στὸ ἐρώτημά μου. Ἀνθρώποι τῆς γῆς! ποῖο εἶνε τὸ μεγαλύτερο κακὸ στὴ ζωὴ μας! Ἡ φτώχεια, ἡ ἀρρώστεια, ὁ πόλεμος, ὁ θάνατος.

Στὴ συνέχεια ἀπευθύνω τὸ ἴδιο ἐρώτημα στὸν οὐρανό, στὸν Κύριο καὶ Θεό μας, νὰ μᾶς ἐξηγήσῃ αὐτὸς ποὺ εἶνε ἡ αἰώνια ἀλήθεια καὶ τὸ ἀληθινὸ φῶς, ποῖο εἶνε τὸ μεγαλύτερο κακὸ στὴ ζωὴ μας. Καὶ τὴν ἀπάντησι μᾶς τὴ δίνει ὁ Θεὸς μὲ τὸ λόγο του, μὲ τὴν ἁγία Γραφή. Καὶ ἡ ἁγία Γραφή κηρύττει ὅτι ὑπάρχει ἓνα κακὸ ποὺ εἶνε μεγαλύτερο ἀπὸ τὴ φτώχεια, θλιβερώτερο ἀπὸ τὴν ἀρρώστεια, τραγικώτερο ἀπὸ τὸν πόλεμο, φρικτώτερο ἀπὸ τὸ θάνατο. Καὶ τὸ κακὸ αὐτὸ εἶνε ἡ ἁμαρτία. Μιὰ! ἡ ἁμαρτία τὸ μεγαλύτερο κακὸ; ἀποροῦν μερικοί. Ἄλλοι διαφωνοῦν κι ἄλλοι γελοῦν καὶ σαρκάζουν. Γιατὶ ἔχουν τὴν ἁμαρτία σὰν ἓνα εὐχάριστο παιχνίδι, τὴν τιπλίζουν σὰν καραμέλλα καὶ τὴ θεωροῦν μέσο διασκέδσεως καὶ ἀπολαύσεως. Κι ὅμως, ἀγαπητοί μου, ἡ μόνη ἀλήθεια εἶνε αὐτὸ ποὺ κηρύττει ἡ ἁγία Γραφή. Ὅτι ἡ ἁμαρτία, δηλαδὴ τὸ νὰ πᾶς κόντρα πρὸς τὸ Θεὸ καὶ νὰ καταπατήσῃς τὸ νόμο του καὶ νὰ προσβάλῃς τὸ θέλημά του, εἶνε τὸ μεγαλύτερο ἀπ' ὅλα τὰ κακὰ στὴ ζωὴ μας. Κι αὐτὸ ἀποδεικνύεται πολὺ ἀπλᾶ καὶ πολὺ πρακτικὰ. Ἀναφέρω δυὸ ἀποδείξεις. Ἡ μία εἶνε ὅτι ὅλα τὰ κακὰ φτώχεια, ἀρρώστεια, πόλεμος, θάνατος, εἶνε προσωρινὰ καὶ προσβάλλουν περιορισμένα ἀγαθὰ, ἐπίγεια ἀγαθὰ. Ἐνῶ ἡ ἁμαρτία εἶνε αἰώνιο κακὸ, διότι προσβάλλει αἰώνιο ἀγαθὸ. Ἡ φτώχεια μᾶς στερεῖ τὰ ὑλικά ἀγαθὰ, ἡ ἀρρώστεια καταστρέφει τὴν ὑγεία, ὁ πόλεμος φυγαδεύει τὴν εἰρήνην καὶ πολλὰς φορὲς τὴν ἐλευθερίαν. Ὁ θάνατος ἀφαιρεῖ τὴ ζωὴ. Δέχομαι ὅτι τὰ ὑλικά ἀγαθὰ εἶνε σπουδαῖα καὶ ἀναγ-

καία, όλοι τὰ θέλουμε, αγαθά εἶνε, ἀπὸ τὸ Θεὸ εἶνε δοσμένα. Συμφωνῶ ὅτι ἡ ὕψις εἶνε πολὺτις ἀγαθὸς τὸν ἄνθρωπο. Κανείς σωστὸς ἄνθρωπος δὲν διαφωνεῖ, ὅτι ἡ εἰρήνη εἶνε ὄνομα γλυκὺ καὶ πρᾶγμα γλυκύτερο. "Όλοι ἐπίσης λαχταροῦμε τὴ ζωὴ. «Γλυκεῖα ἡ ζωὴ κι ὁ θάνατος μαυρίλα». Ἀλλὰ καὶ ὅλοι συμφωνοῦμε ὅτι τὰ ἀγαθὰ αὐτὰ εἶνε περιορισμένα, προσωρινά. Τὸ πολὺ πολὺ νὰ ἐπεκτείνονται σὲ 100 ἢ ἔστω σὲ 150 χρόνια. Ἀλλὰ τί εἶνε τὰ 100 καὶ 1000 χρόνια στὰ ἄπειρα δυσεκατομύρια, στὴν αἰωνιότητα;

Ἡ ἁμαρτία ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο τὴ στολὴ τῆς ψυχῆς, τὴ θεία τροφή. Τὸν ἀποξενώνει ἀπὸ τὴν πατρικὴ κληρονομιά, ἀπὸ τὴ θεία περιουσία. Τὸν ἀναγκάζει νὰ βόσκει κοίρους καὶ νὰ τρώει ξυλόκερατα. "Όποιος εἶνε μακριὰ ἀπὸ τὸ Θεό, αὐτὸς εἶνε ὁ πραγματικὸς φτωχός, ὁ αἰώνια φτωχός. Ἡ ἁμαρτία πληγώνει τὴ συνειδήσι, διαφθείρει τὴν καρδιά καὶ δημιουργεῖ τὰ ψυχικὰ πάθη ποὺ εἶνε φοβερώτερα ἀπὸ τὸν καρκῖνο, τὴς καρδιοπάθειες καὶ τὴς ψυχοπάθειες. Ἡ ἁμαρτία ἀφαιρεῖ τὴν πνευματικὴ εἰρήνη, καὶ τότε ὁ ἄνθρωπος εἶνε ἐχθρὸς μὲ τὸν ἑαυτό του, μὲ τὸ συνάνθρωπό του, μὲ τὸ Θεό. Ἡ ἁμαρτία σκλαβώνει τὸν ἄνθρωπο στὴν πιὸ τρομερὴ αὐτοκρατορία καὶ δικτατορία τοῦ διαβόλου. Ἡ ἁμαρτία εἶνε ὁ θάνατος τῆς ψυχῆς, τῆς ψυχῆς ποὺ ἀξίζει πολὺ περισσότερο ἀπὸ τὸ σῶμα. Νὰ ἡ μία ἀπόδειξι ὅτι ἡ ἁμαρτία εἶνε τὸ μεγαλύτερο κακό.

Ἡ ἄλλη ἀπόδειξι δὲν εἶνε θεολογική, ἀλλὰ ἱστορικὴ, κοινωνική. Ἡ ἱστορία καὶ ἡ κοινωνία ἀποδεικνύουν σὲ ἀναρίθμητες περιπτώσεις ὅτι ἡ αἰτία τῆς φτώχειας εἶνε ἡ ἁμαρτία, ἡ ἀφορμὴ τῆς ἀρρώστειας ἡ ἁμαρτία, τὰ κίνητρα τοῦ πολέμου ἡ ἁμαρτία, καὶ ἡ ρίζα τοῦ θανάτου ἡ ἁμαρτία. Θέλετε παραδείγματα; Ἐχω νὰ σᾶς παρουσιάσω ἄφθονα.

1) Ἡ γῆ μας ἔχει ἀγαθὰ γιὰ νὰ ζῆσι δεκαπλάσιος πληθυσμός. Γιατί ὁμως τόσοι ἄνθρωποι πεθαίνουν ἀπὸ τὴν πείνα; Ἡ αἰτία εἶνε ἡ ἁμαρτία· εἴτε μὲ τὴν μορφὴ τῆς ἀδικίας καὶ τῆς ἐκμεταλλεύσεως, εἴτε μὲ τὴν μορφὴ τῆς τεμπελιάς καὶ φθογόνιας, εἴτε μὲ τὴν μορφὴ τῆς σπατά-

λης καὶ πολυτελείας, εἴτε μὲ τὴν μορφὴ τῆς πλεονεξίας καὶ φιλαργυρίας.

2) Θέλεις νὰ διαπιστώσῃς ὅτι καὶ σὲ πολλὰς ἀρρώστειες εἶνε ἀφορμὴ ἡ ἁμαρτία; Ὁ Κύριός μας, πρὶν νὰ θεραπεύσῃ ἕναν παραλυτικὸ τοῦ εἶπε «Τέκνον ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι». Καὶ σ' ἕναν ἄλλο εἶπε· «Ἴδε ὕγιης γέγονας, μηκέτι ἁμαρτανε». Ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος ἔλεγε συχνά, ὅτι «τὰ πλείονα τῶν νοσημάτων ἐξ ἁμαρτημάτων εἰσὶ τῶν ψυχικῶν». Καὶ σ' ἕνα τροπάριο ψάλλουμε· «Ἀπὸ τῶν πολλῶν μου ἁμαρτιῶν ἀσθενεῖ τὸ σῶμα, ἀσθενεῖ μου καὶ ἡ ψυχὴ». Δὲν παραδέχεσαι αὐτὰς τὴς μαρτυρίες; Τότε ἀκουσε τί λένε οἱ γίαιοι. Δὲν παραδέχεσαι κι αὐτούς; Τότε ἔλα μαζί μου νὰ πάμε στὰ νοσοκομεῖα, στὰ ἄσυλα ἀνιάτων, στὰ σανατόρια, στὰ ψυχιατρεῖα, ν' ἀκούσουμε τὸ ἱστορικὸ τῶν ἀρρώστων, καὶ τότε θὰ διαπιστώσῃς ὅτι πολλὰς ἀρρώστειες ἔχουν ἀφορμὴ τὴν ἁμαρτία.

3) Ὅσο γιὰ τὸν πόλεμο δὲν νομίζω νὰ ἔχη κανεὶς ἀντίρρηση, ὅτι τὸ κίνητρό του εἶνε ἡ ἁμαρτία. Διότι ἄλλοτε γίνεται γιὰ τὸ χρυσόμαλλο δέρας, δηλ. γιὰ τὸν κίτρινο χρυσό, ἄλλοτε γιὰ τὸν πράσινο χρυσό, καὶ ἐννοῶ τὴς ἐκτάσεις τῆς γῆς, καὶ ἄλλοτε γιὰ τὸ μαῦρο χρυσό, καὶ ἐννοῶ τὰ πετρέλαια.

4) Ὅσο γιὰ τὸ τέταρτο κακό, γιὰ τὸ θάνατο, φτάνει, νομίζω, ἡ μαρτυρία τῆς Γραφῆς· «Τὰ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος», καὶ ἡ ἱστορία τοῦ Ἀδάμ καὶ τῶν ἀπογόνων του γιὰ νὰ δείξουν, ὅτι ρίζα τοῦ θανάτου εἶνε ἡ ἁμαρτία. Ὁ μόνος ἀναμάρτητος, ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Κύριός μας, ὑπῆρξε καὶ ὁ μόνος ἀθάνατος. Ἄν πέθανε γιὰ τὸ θέλησε, πέθανε γιὰ νὰ θανατώσῃ τὸ θάνατο καὶ νὰ λυτρώσῃ τὸν κόσμο ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, τὴ φθορὰ καὶ τὸ θάνατο. Κι αὐτὸ φάνηκε μὲ τὴν ἀνάστασί του. Πῶς τώρα ὁ Χριστὸς μᾶς λυτρώνει ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, ποὺ εἶνε τὸ μεγαλύτερο κακό, αὐτὸ εἶνε ἕνα ἄλλο θέμα.

Στέργιος Ν. Σάντος

XXXXXXXXXXXX

Ἀντισταστική στήλη

ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΟΥ ΙΕΧΩΒΑ

ΑΖ' Ἡ ἁγία Τριάς στὴν ἐπιστολὴ Β' Τιμόθεον

ΕΡ.: Κύριε καθηγητά, περιμένουμε μὲ τὴν Καινὴ Διαθήκῃ στὸ χέρι, γιὰ νὰ μᾶς πῆτε σὲ ποιὸ βιβλίο ν' ἀνοίξουμε.

ΑΠ.: Ἀνοίξτε παρακαλῶ στὴν Β' Τιμόθεου κεφ. 1 στίχ. 8-14. Ἐπειδὴ ἡ περικοπὴ εἶνε μεγάλη δὲν τὴν διαβάσω ὅλη. Τονίζω μόνο τὰ σημεῖα ἐκεῖνα στὰ ὁποῖα φαίνεται ὁ τριαδικὸς Θεός. Γράφει λοιπὸν ὁ Παῦλος· Ὁ Θεὸς μᾶς ἔσωσε καὶ μᾶς κάλεσε μὲ ἅγια κλῆσι. Δὲν ἔλαβε ὑπ' ὄψιν του τὰ ἔργα μας γιὰ νὰ μᾶς σώσῃ ἀλλὰ τὴν διάθεσί του καὶ τὴ χάρι του. Ὁ Θεὸς ἀποφάσισε νὰ μᾶς σώσῃ προαιώνια. Τὸ σχέδιο αὐτὸ τῆς σωτηρίας φανέρωσε καὶ πραγματοποιοῖσε στὸν κόσμον ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς μὲ τὸ θάνατό του καὶ τὴν ἀνάστασι, κατήργησε τὸν θάνατον καὶ χάρισε ἀφθαρτὴ ζωὴ σ' ὅλους ἐκείνους ποὺ δέχτηκαν τὸ εὐαγγέλιο μὲ πίστι καὶ ἀγάπῃ. Ὅλα αὐτὰ ποὺ ἐπετέλεσε ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ τὰ ἄφησε σὲ μᾶς, ἀποτελοῦν τὴν «καλὴν παραθήκην» ποὺ τὴν φυλάγουμε μὲ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ποὺ κατοικεῖ μέσα μας. Μὲ λίγα λόγια ὁ Θεὸς Πατὴρ ἀποφάσισε καὶ σχεδίασε τὴ σωτηρία μας, ὁ Υἱὸς τὴν πραγματοποιοῖσε, τὸ ἅγιον Πνεῦμα τὴν διαφυλάγει.

ΕΡ.: Φαίνεται καὶ ἐδῶ ὁ τριαδικὸς Θεὸς ὅπως καὶ σ' ἄλλες ἐπιστολές, μὲ τὸν τρόπο ποὺ φανερώθηκε στὴν ἱστορία.

ΑΠ.: Πολὺ σωστά. Ἐξ ἄλλου ὁ Παῦλος ἔχει συνεχῶς στὴ σκέψιν του τὸ σχέδιο τῆς ἱστορικῆς ἀποκαλύψεως τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν προσφορὰ τοῦ καθενὸς προσώπου τῆς Τριάδος στὸ ἔργο τῆς σωτηρίας.

ΕΡ.: Ἐχει καὶ ἄλλη μαρτυρία σχετικὴ ἢ Β' πρὸς Τιμόθεον, κ. καθηγητά;

ΑΠ.: Ὅχι. Ἐχει ὅμως ἡ πρὸς Τίτον μία πολὺ σπουδαία μαρτυρία, τὴν ὁποία καὶ σᾶς παρουσιάζω. «Ὅτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλάνθρωπία ἐπεφάνη τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, οὐκ ἔξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ ὧν ἐποιήσαμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ κατὰ τὸν αὐτοῦ ἔλεον ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως Πνεύματος ἁγίου,

οὗ ἐξέχεεν ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν, ἵνα δικαιωθέντες τῇ ἐκείνου χάριτι κληρονόμοι γενώμεθα κατ' ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου» (Ττ 3, 4-7). Ἀκοῦστε τώρα τὴν ἴδια μαρτυρία μεταφρασμένη. «Κάποτε ὅμως φανερώθηκε ἡ καλὸς ἡ φιλάνθρωπία τοῦ σωτῆρος μας Θεοῦ, ὅχι ἀπὸ τὰ ἔργα ποὺ κάναμε ἡμεῖς στὰ πλαίσια τῆς δικαιοσύνης, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ ἔλεος ποὺ εἶχε μᾶς ἔσωσε μὲ τὸ λουτρὸ τῆς ἀναγεννήσεως καὶ ἀνακαινώσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ποὺ ἔχυσε πλοῦσια ἐπάνω μας μὲ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ τὸν σωτῆρα μας, ὥστε νὰ δικαιωθούμε μὲ τὴ χάρι ἐκείνου καὶ τότε νὰ γίνουμε κληρονόμοι μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς αἰωνίου ζωῆς». Στὴν περικοπὴ αὐτὴ ὅπως διαπιστώνετε καὶ μόνοι σας, ὁ Παῦλος μιλάει γιὰ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ τριαδικοῦ Θεοῦ στὸν κόσμον καὶ γιὰ τὸ ἔργο τῆς σωτηρίας μας καὶ τοῦ ἁγιασμοῦ μας ποὺ πραγματοποιοῖσε στὴν ἀνθρωπότητα ὁ τριαδικὸς Θεός.

ΕΡ.: Πράγματι αὐτὸ εἶνε ὀλοφάνερο στὴν περικοπὴ ποὺ μᾶς διαβάσατε καὶ μᾶς μεταφράσατε.

ΑΠ.: Σὲ ὁρισμένα σημεῖα θὰ ἐπιμένουμε περισσότερο. Δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἀντίρρηση διὸ ἐδῶ γίνεται λόγος γιὰ τὸ Θεό, γιὰ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον καὶ γιὰ τὸν Ἰησοῦν Χριστόν. Θέλω ὅμως νὰ τραβήξω τὴν προσοχή σας στὰ ἐξῆς. Ὁ Θεὸς ὀνομάζεται σωτὴρ «τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ» (στίχ. 4) καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὀνομάζεται σωτὴρ «διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν» (στίχ. 6). Βέβαια θὰ περιμέναμε νὰ ὀνομάζεται καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα σωτὴρ. Αὐτὸ ὅμως δὲν μειώνει τὴ θέσιν τοῦ ἁγίου Πνεύματος ὅταν τὸ ἔργο του εἶνε νὰ μᾶς ξαναγεννά καὶ νὰ μᾶς ἀνακαινίσῃ, νὰ μᾶς ξανακαινουργιώνῃ, ἀπὸ τὸ ὁποῖο φαίνεται διὸ εἶνε καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα σωτὴρ. Νὰ πούμε ὅτι, εἶνε τρεῖς σωτῆρες; Ὅχι. Εἶνε ὅταν νὰ λέμε τρεῖς Θεοί. Ἕνας εἶνε ὁ Θεὸς σωτὴρ, τρία τὰ πρόσωπα ποὺ συνεργάζονται στὴ

Πατερική στήληΗ ΚΑΤΑΝΥΞΙ

«Ὁ σπείρων ἐαυτῷ εἰς δικαιοσύνην δάκρυα κατανύξεως, τρυγᾷ εἰς καρπὸν ζωῆς, χαρὰν ἀνεκλάλητον»
(Νικήτας Σιτηθᾶτος)

Ἡ περίοδος τοῦ Τριωδίου χαρακτηρίζεται στήν Ἐκκλησία μας σάν περίοδος κατανύξεως. Καί αὐτὸ τὸ βιβλίον τοῦ Τριωδίου ὀνομάζεται κατανυκτικόν, ἐπειδὴ μὲ τοὺς ὕμνους του φέρνει εἰς καρδιὰς τῶν χριστιανῶν σὲ κατάνυξι. Τί εἶναι ὅμως ἡ κατάνυξι; Δὲν εἶναι εὐκολο νὰ ὀρίση κανεὶς μὲ ἀκρίβεια τὴν ἔννοιά της. Διότι κατὰ καιροὺς χρησιμοποιήθηκε ἡ λέξι μὲ διάφορες ἔννοιες.

Στὸ σημεῖωμα τοῦτο θὰ προσπαθήσουμε νὰ παρουσιάσουμε τὴν κατάνυξι, ὅπως τὴν εἶδαν καὶ τὴν ἔζησαν ἅγιοι ἄνθρωποι τῆς Ἀγίας Ἐκκλησίας μας.

Κατ' ἀρχὴν ἡ κατάνυξι εἶναι ἓνα δυ-

νατὸ συναίσθημα τοῦ παθητικοῦ μέρους τῆς ψυχῆς.

Μιὰ σημασία, ποὺ δίνει στὴν κατάνυξι ὁ Ἡσυχίος ἀπ' τὴν Ἀλεξάνδρεια (κατάνυξι = ἡσυχία ἢ λύπη) πλησιάζει τὴν ἐκκλησιαστικὴ ἔννοια τῆς κατανύξεως. Διότι ἡ κατάνυξι εἶναι μιὰ κατάσταση, στὴν ὁποία περιέρχεται ἡ ψυχὴ, ὅταν συναισθανθῇ τὴν ἁμαρτωλότητά της, ὅταν συντριβῇ ἐσωτερικὰ καὶ μετανοιώσῃ καὶ προσευχηθῇ γιὰ τὴ σωτηρίαν καὶ τὴν τελείωσί της, κατανοώντας τὴν ματαιότητα τῶν ἐγκοσμίων καὶ ἀναλογιζομένη τὴ φοβερὴ ἡμέρα τῆς κρίσεως.

Ὁ ὁσιος Νικήτας ὁ Σιτηθᾶτος παρατη-

σωτηρία.

ΕΡ.: Φαίνεται, κ. καθηγητά, αὐτὴ ἡ συνεργασία στὴ περικοπὴ ποὺ ἐξετάζουμε;

ΑΠ.: Καὶ βέβαια, Διαβάστε στὸ στίχο 6 καὶ φθάνει. Τὸ ἅγιο Πνεῦμα ἐκχέεται ἐμὲ μᾶς ἀπὸ τὸν Πατέρα διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὁ Πατὴρ πηγὴ ἐκχύσεως, ὁ Τίος μεσίτης καὶ τὸ ἅγιο Πνεῦμα τὸ ἐκχυνόμενον.

Ἀλλὰ καὶ σ' ὅλη τὴν περικοπὴ φαίνεται πλούσια καὶ καθαρὰ ἡ συμμετοχὴ τῶν τριῶν προσώπων τῆς Θεότητος στὸ ἔργο τῆς σωτηρίας καὶ τοῦ ἁγιασμοῦ. Ὁ σωτὴρ Θεὸς μᾶς ἔσωσε μὲ τὸ ἔλεός του. Πῶς; «Διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως Πνεύματος ἁγίου». Μὲ ποῖον; «Διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν». Τὸ σπουδαῖον ὅμως εἶνε ὅτι τὸ καθένα ἀπὸ τὰ τρία πρόσωπα τοῦ τριαδικοῦ Θεοῦ καὶ ὅταν φαίνεται νὰ ἐνεργῇ μόνον του συνυπάρχει καὶ συνεργεῖ μὲ τὰ δύο ἄλλα.

Ὅταν ὁ Παῦλος μιλάει γιὰ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ ἔννοεῖ τὸ ἔλεος τοῦ Πατρὸς ποὺ εἶνε ἐξ ἴσου καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ὅταν μιλάει γιὰ τὸ λουτρὸ τῆς ἀναγεννήσεως καὶ ἀνακαινώσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος τὸ λουτρὸ αὐτό, ποὺ δὲν εἶναι

ἄλλο ἀπὸ τὸ βάπτισμα, εἶνε ὄχι μόνον τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἀλλὰ καὶ τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ. Καὶ ὅταν γράφει ὅτι δικαιωνόμαστε διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ γινόμεστε κληρονόμοι τῆς αἰωνίου ζωῆς πιστεύει ὁ Παῦλος ὅτι μαζί μὲ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ εἶνε καὶ ὁ Πατὴρ καὶ τὸ ἅγιο Πνεῦμα.

ΕΡ.: Ποῦ τὸ στηρίζετε αὐτό, κ. καθηγητά;

ΑΠ.: Στὸ ἴδιο τὸ κείμενο ποὺ μελετοῦμε. Καὶ ἂν θέλετε μιὰ χειροπιαστὴ ἀπόδειξι γι' αὐτό, τὴν ἔχετε ἀμέσως. Γράφει ὁ Παῦλος γιὰ τὸ λουτρὸ «τῆς παλιγγενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως» καὶ τὸ συνδέει μὲ τὸ ἅγιο Πνεῦμα. Ποιὸ εἶνε αὐτὸ τὸ λουτρὸ στὸ ὁποῖο πεθαίνει ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος καὶ ἀνασταίνεται ὁ καινουργός; Τὸ λουτρὸ τοῦ βαπτίσματος. Ποιὸ εἶνε αὐτὸ τὸ λουτρὸ ἀπὸ τὸ ὁποῖο ξαναγεννιέται ὁ πιστός καὶ ζῇ μιὰ νέα ζωὴ; Τὸ λουτρὸ τοῦ βαπτίσματος. Ποιὸς δὲν μὴ ξέρει ὅτι τὸ βάπτισμα τότε εἶνε σωστό καὶ ἅγιο ὅταν γίνεται ὄχι μόνον στὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἀλλὰ στὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, στὸ ὄνομα τοῦ τριαδικοῦ Θεοῦ;

Στέργιος Ν. Σάκκος

ρεῖ ὅτι γιὰ νὰ γεννηθῇ στὴν καρδιά μας ἡ κατάνυξι πρέπει νὰ προηγηθῇ ἡ ταπεινοφροσύνη· «ἡ κατάνυξις ἐκ ταπεινοφροσύνης». Διότι ἡ ταπεινοφροσύνη «συντρίβει τὸ πνεῦμα, πηγάζει ρυάκια δακρύων καί, κἀμνουσα φανερὴ τὴν βραχύτητα τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, μᾶς διδάσκει τὴν ἀδυναμία τῶν ἰδικῶν μας μέτρων» (Φιλοκαλία Γ' 307 μα').

«Ἐτσι γεννιέται στὴν καρδιά μας ἡ κατάνυξι, ποὺ μὲ τὴ σειρὰ της πρὸ συντηρεῖ τὴν ταπεινοφροσύνη. Γιατί, ὅπως δὲν εἶναι δυνατόν νὰ φτάσῃ κάποιος στὴν κατάνυξι χωρὶς νὰ εἶναι ταπεινόφρων, ἔτσι δὲν εἶναι δυνατόν πάλιν «νὰ εἶναι ταπεινόφρων, χωρὶς τὴν κατάνυξι ποὺ προκαλεῖ ἡ παρουσία τοῦ Πνεύματος». Ἐπειδὴ «τὴν κατάνυξι παράγει ἡ ταπεινοφροσύνη διὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ τὴν ταπεινοφροσύνην ἡ κατάνυξις» (Φιλ. Γ' 399 μοι').

Κύριο γνώρισμά της ἡ κατάνυξι ἔχει τὰ δάκρυα.

Ὁ μοναχὸς Ἀντίοχος ὑπογραμμίζει ὅτι «ἡ κατάνυξις προξενεῖ τὸ κλάμα καὶ τὰ δάκρυα» (PG 89, 1061-1765). Πράγματι «ἡ κατάνυξις δημιουργεῖ στὴν καρδιὰ μερικὲς καταστάσεις ταπεινοφροσύνης ποὺ ἐπιφέρουν δάκρυα» καὶ ὁδηγεῖ τὸν Χριστιανό, ποὺ βρίσκεται σὲ τέλεια κατάνυξι, νὰ νοιώθῃ «ὅτι δέχεται ὁ ἑαυτός του τροφὴ πνευματικὴ ἀπὸ τὸν ἄρτο τῆς ζωῆς, τροφὴ τοῦ θείου φόβου, τροφὴ πόθου ἐπουρανίου καὶ μερικῶν θείων μυστηρίων» (PG 89, 1761-1765).

Ὁ ἄνθρωπος τῆς κατανύξεως λοιπὸν εἶναι ἁρίδακρυς. Ἀλλὰ τὰ δάκρυα ποὺ χύνει ἔχουν μεγάλη διαφορὰ ἀπὸ τὰ δάκρυα τοῦ πένθους καὶ τῶν ἄλλων συμφορῶν τοῦ κόσμου. Ἐκεῖνα τὰ δάκρυα φορτώνουν τὴν καρδιὰ μὲ λύπη ἀβάστακτη, φέρνουν ἀπελπισία καὶ δυστυχία. Τὰ δάκρυα ὅμως τῆς κατανύξεως «ἀναβλύζουν ὅπως τὰ ὕδατα τῆς πηγῆς καὶ καταγλυκαίνουν τὰ αἰσθητήρια (τῆς ψυχῆς), ἀφοῦ τὴν γεμίζουν μὲ κάθε εὐφροσύνη καὶ μὲ θεῖο φωτισμό» (Φιλ. Γ' 309 με').

Μία γλυκύτητα λοιπὸν μυστικὴ ἀναβλύζει ἀπὸ τὰ δάκρυα τῆς κατανύξεως, ποὺ ὀνομάζεται «ἡδονὴ φωτεινῆς κατα-

νύξεως» (Φιλ. Γ' 293, πε').

Αὕτῃ τὴν ἡδονὴ τὴ νοιώθει ἡ ψυχὴ, ποὺ προσεύχεται ἀπερίοπαστα καὶ κατανυκτικὰ καὶ φτάνει σ' ἕναν σύνδεσμο, μυστικὸ ἐρωτικό, μὲ τὸν Θεό.

Πράγματι, ὅταν συνδεθῇ μὲ τὸν Θεό, αἰσθάνεται μιὰ ἡδονὴ ἀνέκφραστη «ἐπειδὴ ἀπὸ ἐδῶ χύνονται μὲ εὐχαρίστησι καὶ γλυκύτητα τὰ δάκρυα τῆς κατανύξεως, βρίσκεται ἔξω ἀπὸ κάθε αἴσθησι καὶ σὰν νὰ ἔχῃ παραφρονήσῃ τρέχει πίσω ἀπὸ τὸν νυμφίον καὶ ἔτσι φωνάζει μὲ φωνὲς ἀνέκφραστες...» (Φιλ. Γ' 310 μθ'). «Ἐτσι λοιπὸν ἡ «ἀγία κατάνυξις» εἶναι «τροφὸς καὶ μητέρα» βιωμάτων μακαρίας ζωῆς.

Ἀκόμα τὰ δάκρυα τῆς κατανύξεως διαφέρουν κι' ἀπὸ τὰ δάκρυα τῆς μετανοίας. Γιατὶ κι' ἀπ' τῆς μετανοίας τὰ δάκρυα αἰσθανόμεθα πικρίες καὶ πόνους καὶ στὴν ψυχὴ καὶ στὸ σῶμα» (Φιλ. Γ' 289, ξθ'). «Ὅταν ὁμως καθαρισθοῦμε μὲ τὰ δάκρυα τῆς μετανοίας καὶ φτιάσουμε στὴν ἀπελευθέρωσι ἀπὸ τὰ πάθη, τότε «παρηγορούμενοι ἀπὸ τὸ θεῖον Πνεῦμα, ἀφοῦ ἀποκτήσουμε γαλήνια καὶ καθαρὴ καρδιά, θὰ γεμίσουμε μὲ ἡδονὴ καὶ ἀνεκλάλητο γλυκύτητα ἀπὸ τὰ χαροποιὰ δάκρυα τῆς κατανύξεως» (Φιλ. Γ' 289 ξθ').

Ξεχωρίζουν λοιπὸν οἱ ἄνιοι ἄσκητὲς καθαρὰ τὴν κατάνυξι ἀπὸ κάθε ἄλλη συγκινησιακὴ κατάστασι, ποὺ προκαλεῖ δάκρυα καὶ τὴν τοποθετοῦν σὲ μεγάλο ὕψος. Χαρακτηριστικὴ εἶναι πάλι ἡ παρατήρησι τοῦ Νικήτα Στηθάτου, ποὺ ὑπογραμμίζει «ὅτι ἐὰν ὑπάρχῃ κάποιο δάκρυ, αὐτὸ εἶναι καὶ κατάνυξις· ἀλλὰ ὑπάρχει πολὺ διαφορὰ ἀνάμεσα στὰ δάκρυα καὶ στὴν κατάνυξι· τὸ δάκρυ προέρχεται ἀπὸ τὴν μεταμέλεια τῶν τρόπων ζωῆς καὶ τὴν μνήμη τῶν παλαιῶν ἁμαρτημάτων τῆς ψυχῆς, σὰν ἀπὸ φωτιά καὶ ζεστὸ νερὸ γιὰ τὴν κάθαρσι τῆς καρδιᾶς· ἡ κατάνυξις ὅμως, κατεβαίνει ἀπὸ ἐπάνω ἀπὸ τὴν θεία δρόσο τοῦ Πνεύματος, γιὰ τὴν παρηγοριὰ καὶ τὸ δρόσισμα τῆς ψυχῆς, ἡ ὁποία μόλις μιῇκε μὲ θερμὴν στὸ βάθος τῆς ταπεινοφροσύνης καὶ εἶδε τὸ ἀπρόσπτον φῶς καὶ πρὸς τὸν Θεὸν μαζί μὲ τὸν Δαυὶδ φωνάζει μὲ χαρὰ· διήλθομεν διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος, καὶ ἐξήγαγες

Πρόσωπα τῆς Βίβλου

Ο ΑΒΕΣΣΑΛΩΜ

18. Ἡ μανία τῆς ρόδας

«Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ Ἀβессαλώμ ἄρματα καὶ ἵππους καὶ πεντήκοντα ἄνδρας παρατρέχειν ἔμπροσθεν αὐτοῦ». (Β' Βασιλ. 15, 1)

Τὸ πάθος τῆς φιλοδοξίας ἐκρυπτοῦσε πᾶσι τὴν ψυχὴ τοῦ Ἀβессαλώμ. Κάθε ἄλλο εὐγενεῖς αἶσθημα ἀπ' τὴν καρδίαν του ἐξαφανίστηκε. Οἱ παλῆς καλὲς καὶ ὁμορφες ἀποστάσεις ξεχασήκανε. Τώρα μονάχα ἓνα πράγμα τὸν ἐνδιαφέρει. Πῶς θὰ κατορθώσῃ νὰ προβληθῇ καὶ ν' ἀποκτήσῃ δημοτικότητα. Τὸν ἀπασχολεῖ ἡ γνώμη ποὺ ἔχουν οἱ ἄλλοι γι' αὐτόν. Θέλει ὅλος ὁ κόσμος νὰ τὸν ἐπαινῇ καὶ νὰ τὸν θαυμάζῃ. Θέλει τ' ὄνομά του νὰ τὸ πάθουν σὲ χεῖλη τους μικροὶ καὶ μεγάλοι. Νὰ κουβεντιάσουν ὅλοι γι' αὐτόν. Καὶ νὰ λένε λόγια θαυμασμοῦ καὶ λατρείας γιὰ τὸ αἰσῆμά του. Γι'

αὐτὸ καὶ φροσιτίζει κάθε κίνησι καὶ ἐνέργειά του νὰ προκαλῇ ἐντυπώσεις καλὲς σὲ περιβάλλον του.

Γνωρίζει δὲ ὁ Ἀβессαλώμ πολὺ καλὰ ἀπὸ τί μικροπράγματα θαμπώνεται ὁ λαός. Ξέρει τὴν ψυχολογία τῶν συμπαιρωτῶν του. Οἱ Ἰεροσολυμίτες εὐκολὰ παρουσάζονται. Ἀρχεῖ νὰ βοῇ καὶ πὺν θὰ τοὺς ἐνθουσιάσῃ. Κι αὐτὸ ποιεῖ νῦν μὴ ἀσημαντὴ λεπτομέρεια. Ἐνα τιποτένιο πρᾶγμα. Μήπως ἄλλοτε δὲν τοὺς ἐνθουσίασε μὲ τὰ περίφημα μαλλιά του; Τώρα ἐπιβάλλεται νὰ βοῇ μὴ νέα ἐκκεντροκότητα, γιὰ νὰ προκαλέσῃ πᾶσι τὴν προσοχὴ καὶ τὸν θαυμασμὸ τοῦ πλήθους.

Καὶ δὲν ἄργησε νὰ πάρῃ τὴν καινούργια του ἀπόφασι. Θὰ ποόσεχε πολὺ τίς ἐξόδους του. Ποιὲ δὲν θὰ ἔβγαине μόνος οἱ τοὺς δρόμους σὺν ἑνας κοινὸς πολίτης. Οὐδὲ καὶ περὶ θὰ γυροῦσε μέσα στὴν πολιτείαν. Σκέπτεται νὰ διοργανώσῃ μὴ συνοδεία ἀπὸ ἄρχεῖ τοὺς ἱππεῖς, οἱ ὅποιοι πάντοτε θὰ τὸν περισιτοῦν. Γιὰ τὸν ἑαυτὸ του μάλιστα θὰ πάρῃ ἄνωξα πολυτελέστατη. Θὰ φροσιτίζῃ νῦν χρυσοστόλιστη καὶ πλουμισμένη τόσο πὺν νὰ ἐντυπωσιάσῃ ὅλους. Ἔτσι κάθε ἐμφάνισί του θὰ εἶνε μεγαλόπρεπη καὶ θορυβώδης. Τὸ πῆμαμά του θὰ δημιουργῇ σκόλια πολλά. Ὅλοι θὰ τὸν προσέχουν. Ὅλοι θὰ μιλοῦν γι' αὐτόν. Πιστεύει πὺς ἡ δημοτικότητά του μ' αὐτόν τὸν τρόπον θ' αὐξήθῃ πολὺ. Τὸ ἀμᾶξι θὰ τοῦ δώσῃ αἴγλη καὶ μεγαλεῖο. «Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ Ἀβессαλώμ ἄρματα καὶ ἵππους καὶ πενήκοντα ἄνδρας παρατρέχειν ἔμπροσθεν αὐτοῦ» (Β' Βασιλ. 15, 1).

Μὴ συνοραγὰ ἀπὸ πενήκοντα καθαλλάρηδες προπορεύεται. Εἶνε οἱ συνοδοὶ τοῦ Ἀ-

ἡμᾶς εἰς ἀναψυχὴν» (Φιλ. Γ' 289 οα'). Γι' αὐτὸ ὁ μέγας Βασίλειος θεωρεῖ τὴν κατάνυξι σὺν δῶρο Θεοῦ.

Αὐτὴ λοιπὸν τὴν κατάνυξι προσπαθεῖ νὰ ἐμπνεύσῃ σ' ὅλους μας τὸ κατανυκτικὸ Τριῶδιον τῆς Ἐκκλησίας μας μὲ ὕμνους γλυκύτατους, πὺν συντρίβουν τὴ σκληρότητα τῆς ἁμαρτωλῆς καρδιάς μας καὶ προκαλοῦν τὸν στεναγμὸ καὶ τὸ δάκρυ καὶ μᾶς προετοιμάζουν νὰ γιορτάσουμε μὲ πραγματικὴ χαρὰ τὸ Πάσχα.

Αὐτὸ εὐχόμεστε καὶ μεῖς οἱ τοὺς φίλους ἀναγνώστες, τελειώνοντας μὲ τὴ σοφὴ συμβουλή, πὺν δίνει σ' ὅλους μας ὁ ὁσιος Θεόγνωσης «τότε θὰ ἐπιτύχῃς τὴν ἀληθινὴν κατάνυξι, ὅταν μὲ ἐγκράτεια καὶ ἀγρυπνία, μὲ προσευχὴ καὶ ταπεινῶσι μαράνης τὴν ἐμφυτὴ ἥδονή τῆς σαρκός, σταυρωθῇς μαζὶ μὲ τὸν Χριστό, καὶ δὲν ζῆς πλέον μὲ πάθος ἄλλα μὲ τὸ θεῖον Πνεῦμα καὶ ζῆς καὶ πολιτεύεσαι μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς οὐρανίου ζωῆς» (Φιλ. Β' 262 λθ').

Εὐάγγελος Καραδήμος

θεσσαλώμ. Ὁ ἴδιος θρίσκειται ὁρθίος πάνω στή χρυσοσιόλιστη ἄμαξά του πού τή σέρνουν ὀλόλευκα ἄτια. Κρατᾷ τὰ γκέμια στὰ χέρια του. Τὰ ὑπέροχα μαλλιά του ἀνεμίζουν ἄιακτα σὶν ἀγέρα. Εἶνε ὥραϊος ὅσον οὐδέποτε ἄλλοιτε.

Πότε περνᾷ σὰν αἰφύρνας μέσα σιτοὺς δρόμους τῶν Ἱεροσολύμων καὶ πότε ἤρεμα καὶ μεγαλόπρεπα μὲ τὴν πολυπληθῆ συντροφιά τῶν συνοδῶν του.

Καὶ ὁ λαός; Εἶνε ξετρελλαμένος μαζί του. Μ' αὐτὸ τὸ πολυτελὲς ἀμάξι ἀπέκτισε ὁ νεαρὸς πρίγκηπάς των μιὰ ξεχωριστὴ γοητεία... Ὅπως τὸ ὑπελόγισε ὁ Ἀθεσσαλώμ, εἶτοι καὶ ἔγινε. Τὸ πλήθος μαγεύθηκε ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ μεγαλεῖο. Στὴν περίπτωσί μας τὸν σπουδαῖο ρόλο τὸν ἔπαιξε ἡ ρόδα. Μάλιστα. Ἡ ρόδα! Τὸ χρυσοσιόλιστο ἀμάξι δημιουργοῦσε γύρω ἀπὸ τὸν κάτοχό του αἰμόσφαιρα θαυμασμοῦ. Τέτοιος εἶνε ὁ κοσμάκης. Ἐύκολα ξεγελιέται.

*

Τὸ ἴδιο φαινόμενο συμβαίνει καὶ σὶς μέρες μας. Ἡ ρόδα καὶ τώρα ἀσκεῖ τὴ γοητεία της. Βέβαια ἐμεῖς πιά δὲν χρησιμοποιοῦμε χρυσοσιόλιστες ἄμαξες πού τις σέρνουν ἄτια πλουμισμένα μὲ χάμους καὶ χρωματιστὲς χάντρες. Οὐτε καὶ χρειαζόμαστε πιά τὰ λικνιστικὰ λαντῶ τῆς παληᾶς Ἀθήνας. Ὅλα αὐτὰ ἔχουν τεθῆ σὲ ἀχρηστεία. Τώρα ὑπάρχουν κοῦρσες ἀεροδυναμικές. Αὐτοκίνητα σ' ὅλα τὰ μοντέλλα, πού κι' αὐτὰ χαρίζουν σὶν κάτοχό τους ἕναν ἄερα ἀνωτερότητος καὶ μεγαλοπρεπειας.

Πολλοὶ σὶς ἡμέρες μας ἐργάζονται, ὑδροκοποῦν, ξενητεύονται γιὰ νὰ μπορέσουν ν' ἀποκτήσουν τὸ αὐτοκίνητο, τὴ ρόδα, ὅπως χαρακτηριστικὰ λένε, γιὰ νὰ δώσουν εἶτοι κύρος στὴν προσωπικότητά τους καὶ μεγαλεῖο στὴν παρουσία τους. Τὰ ὄνειρά τους καὶ τὰ ἱδανικά τους μέχρι ἐκεῖ σταματοῦν. Στὸ αἰσιμὸ αὐτοκίνητο. Πιστεύουν πὺς μόνο μ' αὐτὸ θὰ ἐπιβληθοῦν σὶν περιβάλλον τους, στὴ μικρὴ τους κοινωνία. Θέλουν νὰ χρησιμοποιήσουν τὴ ρόδα σὰν ὅπλο προβολῆς.

Καὶ ὑπάρχουν νεαρὲς κοπέλλες πού ὀνειροπολοῦν νὰ συνδεθοῦν μὲ νέους καὶ μεσόκοπους κυρίους, φθάνει αὐτοὶ νὰ διαθέτουν κορυφαί. Βλέπεις δὲ μερικὰ ἀνόητα δεσποινάρια νὰ πλέουν σὲ πελάγη ἐδ-

ινχίας διὰν ὁ ἄνθρωπός τους διαθέτῃ αὐτοκίνητο. Κοιτᾷνε μάλιστα μὲ βλέμμα οἰκτου τὶς ἄλλες φίλες τους πού δὲν ἔχουν κι' αὐτὲς τὸ μεγάλο αὐτὸ προσόν.

Ἡ ρόδα ἔγινε σὶν καιρὸ μας μαγνήτης ἰσχυρός, ὁ ὁποῖος ἐλκύει τὰ πλήθη. Ἐχει κατακτῆσει κι' αὐτὸν τὸν μαθητόκοσμο. Μήπως δὲν ἀκοῦμε μικρὰ μαθητοῦδια ν' ἀπαριθμοῦν μὲ καταπληκτικὴ εὐκολία τὰ ὀνόματα καὶ τὶς μάγκες τῶν διαφόρων ἐργοστασίων; Καὶ δὲν βλέπουμε νεαρὰ παιδιὰ νὰ στέκωνται μπροστὰ στὰ διάφορα μοντέλλα καὶ νὰ τὰ κοιτᾷνε ἐκστασιακά; Πόσοι καὶ πόσοι ἀπ' τὰ παιδικὰ τους ἀκόμα χρόνια δὲν πλάθουν ὄνειρα γιὰ ν' ἀποκτήσουν τὸ αἰσιμὸ τους αὐτοκίνητάκι, γιὰ νὰ μποροῦν μ' αὐτὸ νὰ ἀκόθουν τὰ κοριτσόπουλα σὶν κωνηγητὸ τοῦ ἔρωτα;

Ἔτσι πιστεύουν. Μὲ μιὰ Μεροσεντὲς καὶ μιὰ Ρόλες Ρόυς μπορεῖς νὰ ἐπιβληθῇς. Ὁ κόσμος σὲ κοιτᾷ μ' ἄλλο βλέμμα. Ἐχεις ἀμάξι; Διαθέτεις μεγάλο προσόν. Ξετρελλαίνει τὸν γυναικόκοσμο. Τί κι' ἂν εἰσαι ἕνας ἄχρηστος, χωρὶς ἀρχὲς καὶ ἀνωτερότητα; Ἀς εἶνε καλὰ τὸ τελευταῖο μοντελλάκι πού εἶχες τὴν ἔμπνευσιν ν' ἀγοράσης. Αὐτὸ κάνει τοὺς ἀνθρώπους νὰ σὲ κοιτᾷνε μὲ θαυμασμό.

Δὲν ἔχεις ἀμάξι; Τί κοῖμα, φτωχὲ ὀδοιπόρε τῆς ζωῆς! Μικρὴ προσοχή σου δίνει ὁ κόσμος. Γιατὶ δὲν ἔχεις σὶν τὸ μεγάλο αἰσιμὸ τῆς ρόδας. Τὸ πνευτικὸ μεγαλεῖο σου δὲν τὸ ὑπολογίζουν. Στὰ προτερήματά σου καὶ σὶν ἀκέραιο χαρακτῆρά σου δὲν δίνουν σημασία.

Αὐτὸς εἶνε ὁ κόσμος. Τὸ εἶπαμε κι' ἄλλοτε. Ξεγελιέται ἀπ' ὅ,τι εἶνε θεαματικὸ κι' ἔχει ἐξωτερικὴ λάμψη. Ἐὐὸν μπορεῖ νὰ διαθέτῃς ἕνα παρελθὸν μιᾶς τιμίας ζωῆς. Καρένας δὲν θὰ τὸ ὑπολογίσῃ αὐτό. Ἐχεις ρόδα; Κάθεσαι σὲ δικό σου βολάν; Διαθέτεις αἰσιμὸ ἀμάξι; Ὅχι; Δὲν ἀσχολοῦνται μαζί σου. Πάρτο ἀπόφασι. Δὲν ἀσχολοῦνται μαζί σου. Σήμερα ἀξίζει τὸ αὐτοκίνητο. Αὐτὴ εἶνε ἡ νέα μανία. Ἡ μανία τῆς ρόδας.

Μὲ ὅλα τὰ παραπάνω δὲν θέλουμε νὰ νομισθῇ πὺς εἴμεθα ἐναντίον τῶν μηχανικῶν κατακτήσεων τῆς ἐποχῆς μας. Οὐτε καὶ μισοῦμε τὸ αὐτοκίνητο. Κι' αὐτὸ ἀγαθὸ τοῦ πολιτισμοῦ εἶνε. Ἀγαθὸ μάλιστα

Τὸ διήγημά μας

Η ΠΛΕΚΤΑΝΗ

Τὸ κουδοῦνι χτύπησε καὶ ἡ κυρία Ἀγνή πῆγε ν' ἀνοίξη. Τὰ παιδιά παίζανε στὸ διπλανὸ δωμάτιο κι' ἓνα ρώτησε:

— Ποῖδες εἶναι μαμά;

— Ὁ θεῖος Λάμπρος.

— Μονομιὰς τρέξανε καὶ τὰ τέσσερα στὴν ἀγκαλιά του. Ὁ θεῖος Λάμπρος, ὁ ἀδελφὸς τῆς μητέρας τους, ἦταν ἓνα καλόκαρδο παλληκάρι. Ἐρχόταν πάντα εὐδιάθετος καὶ μὲ τὰ χέρια γεμάτα λικουδιές καὶ ἔπαιζε μὲ τὰ παιδιά μὲ τὶς ῥες. Γι' αὐτὸ κι' ἐκεῖνα τὸν ἀγαποῦσαν τρελλά.

Τώρα ὅμως πού μπήκε ἦταν ἀλλιῶ-

πὸν σὲ ὄρες ἀνάγκης ἐξυπηρετεῖ πολὺ τὸν ἄνθρωπο. Ἀσυνήθως ὅμως οἱ πολλοὶ διέσπεσαν τὴν ἐννοια τῶν ἀγαθῶν τοῦ πολιτισμοῦ. Δὲν τὰ ἐιοποθέτησαν σὶν ὁρθή τους θέσι μέσα σιτὴ ζωή, ἀλλ' ὑπεριόντισαν τὴ σημασία τους εἰς βάρος μάλιστα ἄλλων βασικῶν πολιτιστικῶν ἀξιών. Καὶ ἐπῆλθε ἓνα μπερδεμα καὶ ἓνα ἀνακάτωμα σὶν ἐκτίμησι καὶ σὶν ἀξιολόγησι τῶν πραγμάτων τοῦ κόσμου καὶ τοῦ ἀνθρώπου. Σιγὰ - σιγὰ δέ, φθάσαμε σιτὸ σημερινὸ κατάντημα. Νὰ ὑπάρχουν ἄνθρωποι πὸν δὲν συγκινοῦνται ἀπὸ μεγάλα καὶ ὑψηλά συνθήματα, γιὰτὶ περιώρισαν τὰ ὄνειρα καὶ τὰ ἰδανικά τους σὶς τέσσερες ῥόδες μιὰς "Ἀλφα - Ρωμαῖο. Θλιβεροὶ ὀλιγαρχεῖς! Δὲν ξέρουν πὶτὰ νὰ θαυμάζουν τίποτε ἄλλο. Ἀποκοῦνται μονάχα νὰ καμαρώνουν τὰ χαριτωμένα Ὀπελάκια.

Αὐτὰ ὅμως εἶνε συμπτώματα ξεπεσμοῦ. Κι' αὐτὸν τὸν ξεπεσμό θέλουμε νὰ κακίσουμε. Ἡ μανία τῆς ῥόδας πὸν κατέλαβε πολλοὺς πρέπει νὰ λείρη. Εἶνε ἀνάγκη νὰ τὸ καταλάβουμε, πὸς τὸ αὐτοκίνητο πρέπει νὰ ὑπηρετήσῃ τὸν ἄνθρωπο σιτὸ καλὸ. Μονάχα νὰ τὸν ὑπηρετήσῃ, καὶ ὄχι νὰ γίνῃ κυρίαρχος πὸν θὰ δεσμεύσῃ καὶ θὰ σκληρώσῃ τὸν ἄνθρωπο καὶ θὰ τὸν σῆρῃ σὶν πεζότητα μιὰς πνευματικῆς ὀλιγαρχείας.

Μιχαὴλ Κ. Εὐθυμίου

τικός ἀπ' τὶς ἄλλες φορές. Τοὺς ἔδωσε τὰ σακκουλάκια μὲ τὰ γλυκὰ καὶ κάθησε ἀμίλητος σὲ μιὰ πολυθρόνα.

— Τί ἔχεις, Λάμπρο; Σοῦ συμβαίνει τίποτε; ρώτησε ἡ ἀδελφή του.

Τὰ παιδιά κάτι κατάλαβαν κι' αὐτὰ καὶ τὸν ἔβλεπαν σὰν παγωμένα.

— Ἄς τα, θὰ σοῦ πῶ. Εἶμαι πάρα πολὺ πικραμένος.

— Λοιπὸν παιδιά, πηγαίνετε μέσα γιὰτὶ ἔχω νὰ μιλήσω μὲ τὸ θεῖο σας, εἶπε ἡ μητέρα, ὁδηγώντας τὰ παιδιά σιτὸ δωμάτιό τους.

Ὁ μεγάλος γιὸς ὅμως, ὁ Σταυράκης, δὲν πῆγε μέσα, ἀλλὰ δήλωσε πὸς εἶχε διάθεσι νὰ διορθώσῃ τὰ βιβλία τῆς βιβλιοθήκης καὶ πῆρε τὴν ἄδεια νὰ μείνῃ σιτὸ σαλόνι.

— Λοιπὸν, Λάμπρο;

— Ἄς τα Ἀγνή, εἶμαι πάρα πολὺ στενοχωρημένος. Χάνω τὴ θέσι μου σιτὰ γραφεῖα τῆς Ἑταιρίας, ἴσως καὶ μάλιστα νὰ μ' ἀπολύσουν.

— Μὰ γιὰτί, τί ἔκανες;

— Ἐγὼ τίποτε. Ἄλλοι, ἄγνωστοι, κακοήθεις μὲ μπλέξανε ἄσχημα καὶ ὁ κ. Διευθυντὴς εἶναι ἔξω φρενῶν μαζί μου.

— Μὰ αὐτὸς σ' ἀγαποῦσε σὰν παῖδί του, πὸς ἄλλαξε ἔτσι ξαφνικά; Μήπως ἔκανες τίποτε καὶ φταῖς πραγματικά;

— Τί λὲς Ἀγνή; Πιστεύεις πὸς θὰ μπορούσα νὰ κάνω κάτι τὸ παράνομο καὶ ἀντικανονικό;

— Ἐ, τότε; Γιὰτί σὲ κατηγοροῦν;

— Κάποιοι, δὲν ξέρω γιὰτί, ἔκαναν ἐπιζήμιες γιὰ τὴν Ἑταιρία πράξεις καὶ τὶς φόρτωσαν σὲ μένα. Ἐκανε μάλιστα αἰφνιδισμὸς ὁ κ. Διευθυντὴς σιτὸ γραφεῖο μου καὶ βρῆκε μέσα ἐπαθαρυντικά στοιχεῖα γιὰ μένα. Πὸς βρέθηκαν ἐκεῖνα τὰ χαρτιά ἐκεῖ μέσα, ὅσο κι' ἂν σπάζω τὸ κεφάλι μου δὲν μπορῶ νὰ τὸ ἐξηγήσω.

— Καὶ λοιπὸν;

— Μὲ κάλεσε σιτὸ γραφεῖο του ὁ κ. Μοσχόπουλος καὶ μοῦ μίλησε ἄσχημα. Μέχρι νὰ βγῇ τὸ πόρισμα τῶν ἀνακρί-

σεων, μοῦ εἶπε, θὰ πᾶς κάτω στὴν Ἀποθήκη καὶ μετὰ θὰ πράξουμε ἀναλόγως. Καταλαβαίνεις, λοιπὸν Ἀγνή, τὴ θέσι μου; Πᾶς νὰ σκάσω.

Ὁ Σταυράκης καθὼς τακτοποιοῦσε τὰ βιβλία ἄκουγε καὶ τὴ συζήτησι. Ξαφνικὰ ὅμως ζήτησε τὴν ἄδεια νὰ πάη σ' ἓνα συμμαθητὴ του καὶ βγῇκε. Τὸ μυαλό του συνέλαβε ἓνα σχέδιον γιὰ νὰ βοηθήσῃ τὸ θεῖο του. Ὁ συμμαθητὴς του ὁ Μοσχόπουλος ἔμενε σὲ μιὰ ἐξοχικὴ βίλλα ἀνάμεσα σὲ πυκνὰ δέντρα. Κάποτε τοῦ εἶχε πῆ πῶς ὁ πατέρας του ἦταν διευθυντὴς σὲ μιὰ Ἑταιρία. Θὰ μπορούσε λοιπὸν νὰ τὸν βοηθήσῃ μεσολαβώντας στὸν πατέρα του.

Ὁ φίλος του τὸν δέχτηκε καλόκαρδα.

— Ἐλα βρέ, Σταυράκη, ὁ Θεὸς σ' ἔστειλε. Κόντευα νὰ σκάσω ἐδῶ ὁλομόναχος.

— Μὲ συγχωρεῖς, Βασιλάκη, ἀλλὰ δὲν ἦρθα γιὰ νὰ παίζουμε. Ἦρθα νὰ ζητήσω τὴ βοήθειά σου. Μέσα εἶναι ὁ πατέρας σου;

— Γιατί ρωτᾷς; Τί σ' ἐνδιαφέρει;

— Νά, ὁ θεῖός μου ἐργάζεται σὲ μιὰ Ἑταιρία ποῦ ὁ διευθυντὴς τῆς λέγεται Μοσχόπουλος.

— Στὴν Μαρέλκο;

— Ναί, ἀκριβῶς. Ὁ πατέρας σου δὲν εἶναι διευθυντὴς ἐκεῖ;

— Ναί, ἀλλὰ τί μπορῶ νὰ κάνω ἐγώ; Ποτὲ δὲν ἀσχολήθηκα μὲ δουλειὰς τοῦ μπαμπᾶ.

— Ἐλα, βρέ Βασίλη. Κάνε μου μιὰ χάρι. Πρόκειται νὰ ἀποκαλύψουμε μιὰ πλεκτάνη, ποῦ μπορεῖ νά'ναι καὶ σὲ βάρος τοῦ πατέρα σου καὶ τῆς Ἑταιρίας.

— Ἐ, τί μπορῶ νὰ κάνω λοιπόν;

— Εἶναι μακρὰ τὰ γραφεῖα;

— Ὅχι, ἀλλὰ μπορεῖ ὁ πατέρας μου νὰ βρίσκεται στὸ ἐργοστάσιον.

— Πρὶν ἔλθῃ σὶς σπῆτι δὲν περνάει ἀπ' τὰ γραφεῖα;

— Καλὰ λές, πᾶμε νὰ τὸν περιμένουμε ἐκεῖ, εἶπε ὁ Βασίλης, ἀποφασιστικά.

Δυὸ δωδεκάχρονα ἀγοράκια ἦταν ἀφύσικο νὰ βρίσκονται σὲ τέτοιους χώρους. Τὰ γραφεῖα ἦταν ἄδεια, μὰ ἀκούγονταν ἀπὸ κάπου ἀνθρώπινες φωνές. Πλησιάζοντας περισσότερο τὰ παιδιὰ ἀθόρυβα

ἄρχισαν νὰ ξεχωρίζουν τὶς κουβέντες. Ἐνστικτωδῶς σταμάτησαν γιὰ ν' ἀφουγκραθοῦν. Μιλοῦσαν ἓνας ἄντρας καὶ μιὰ γυναῖκα μὲ τρόπο συνωμοτικό.

— Τὸν ἓνα τὸν βγάλαμε ἀπ' τὴ μέση. Τάχαψε ὁ Μοσχόπουλος. Εἶπε ὁ ἄντρας. Τώρα ἦρθε ἡ σειρά σου, Μάρα. Ἄν καταφέρῃς καὶ πετύχῃ τὸ σχέδιό μας θὰ προχωρήσουμε στὰ ἐπόμενα στάδια.

— Φοβᾶμαι, Στάθη. Φοβᾶμαι μήπως μυρισητὴ ἴποιε ὁ Μοσχόπουλος καὶ τότε πᾶμε χαμένοι.

— Μὴ φοβᾶσαι. Ἐσὺ εἶσαι ἀνώτερη πάσης ὑποψίας. Δὲν εἶδες πῶς σοῦ μιλοῦσε ὁ Λάμπρος;

— Ναί, ὁ καυμένος, δὲν μυρίστηκε τίποτε.

— Ἐκανες τὴ δουλειὰ ποῦ εἶπαμε γιὰ τὸν ἄλλο;

— Ναί, ἔγινε ἡ ἀντικατάστασι. Μπῆκαν μέσα τὰ ἐνοχοποιητικὰ στοιχεῖα.

— Ὁραῖα πᾶμε λοιπόν. Τώρα ποῦ θάρθῃ ὁ Μοσχόπουλος πάσσαρέ του τὸ παρὰ μῦθι.

Τὰ παιδιὰ ἄκουσαν τὴ συνομιλία καὶ κατάλαβαν πολλὰ. Ὁ Βασίλης ἔκανε νόημα στὸ Σταυράκη νὰ σταθῇ ἀκίνητος, μετὰ πῆγε ἀθόρυβα μακρὰ καὶ μετὰ ἄρχισε νὰ βαδίζῃ μὲ θόρυβο πρὸς τὸ γραφεῖο μὲ τὴ μισάνοιχτη πόρτα. Τὴ χτύπησε καὶ ρώτησε μετὰ εὐγενικὰ γιὰ τὸν πατέρα του.

— Τί γυρεύεις τέτοια ὥρα ἐδῶ ἀγόρι μου; ρώτησε κάπως ἀνήσυχος ὁ Στάθης.

— Νά, περνοῦσα μὲ τὸ φίλο μου καὶ εἶπαμε νὰ ποῦμε μιὰ καλησπέρα στὸν μπαμπᾶ. Πάντα ἤθελα νάρθω ἐδῶ στὰ γραφεῖα τοῦ πατέρα γιὰ νὰ δῶ πῶς ἐργάζεται.

— Καλὰ ἔκανες. Ἐλα πέρασε, φέρε καὶ τὸ φίλο σου. Τί θὰ σὲ κεράσουμε;

— Ὅχι εὐχαριστῶ, τίποτε. Πρέπει νὰ φύγουμε. Ἀφοῦ δὲν εἶναι ὁ μπαμπᾶς δὲν πειράζει. Ἐχουμε νὰ κάνουμε τὰ μαθήματά μας. Μᾶς συγχωρεῖτε, χαίρετε, εἶπε ὁ Βασιλάκης καὶ βγῆκε μαζὶ μὲ τὸ Σταυράκη στὸ δρόμο.

— Βασιλάκη, τὸ βράδυ πρέπει νὰ πείσης τὸν πατέρα σου νὰ ἐνεργήσῃ ἔξυπνα γιὰ νὰ τοὺς ἀποκαλύψῃ.

— Ἐλα καὶ σὺ Σταυράκη. Μαζὶ θὰ

ΟΙ ΚΑΛΩΣ ΑΔΛΗΣΑΝΤΕΣ

Οἱ Ἀγιοὶ Μάρτυρες ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ καὶ ΔΑΡΕΙΑ

19 Μαρτίου

ΟΙ ΑΔΕΙΑΝΕΣ ΚΑΡΔΙΕΣ

Ἡ ἔλλειψι τοῦ θεοῦ φόβου

Ἀδειανές εἶναι οἱ καρδιές τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς μας ἀπὸ πνευματικὸ πιεζόμενον. Ἀποθῶν τὴν κάθε πνευματικὴ ἀκτῖνα ποὺ μπορεῖ νὰ τὶς φωτίσῃ καὶ νὰ τὶς βοηθήσῃ σὺ νὰ κατανοήσουν τὶς εὐαγγελικὰς ἀλήθειες. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἀουνετησιὰ σ' ὅλες τὶς φάσεις τῆς ζωῆς παίρνει μεγάλες διαστάσεις.

Βασικὴ αἰτία, ποὺ μένουν ἀδειανές οἱ ἀνθρώπινες καρδιές ἀπὸ ἑλκικό, τὸ ὁποῖο

τρέφει δυναμικὰ τὴν πνευματικότητα, εἶναι ἡ ἔλλειψι τοῦ θεοῦ φόβου. Φοβοῦνται οἱ ἄνθρωποι καὶ εἶναι μονοδιασμένοι ἀπὸ τὸ κάθε δυσάρεστο ἐνδεχόμενο, ποὺ εἶναι δυνατὸν νὰ ἀπειληθῇ ἡ ἡρεμία καὶ ἡ πρόδοός τους καὶ νὰ ἀποτύχουν ὅλοι οἱ σχεδιασμοὶ τους. Φοβοῦνται μήπως κλονισθοῦν οἱ ἐπαγγελματικὰς τους ἐπιδιώξεις καὶ διασαλευθοῦν ἡ οἰκογενειακὴ καὶ κοινωνικὴ τους θέσις. Ὁ φόβος φυσικὰ πάντοτε παγώνει τὴ δραστηριοποίησιν τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ διὰ τὸν ὁ ἄνθρωπος δὲν ἔχει καθόλου

τὸν περιμένουμε γιὰ νὰ τοῦ τὰ ποῦμε. Ἐν τῷ μεταξύ μέχρι νῆρθη ὁ πατέρας, ἔλα μέσα νὰ παίξουμε.

Δὲν μπόρεσαν ὅμως νὰ παίξουν. Τὸ μυαλό τους ὅλο πῆγαινε στὴν ἀποκάλυψιν τῆς πλεκτάνης. Εὐτυχῶς δὲν ἄργησε ὁ πατέρας. Μόλις ἔμαθε γιὰ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Βασιλάκη ἀνησύχησε καὶ χωρὶς νὰ καθήσῃ πολὺ σὺ γραφεῖο, ἔφυγε γιὰ τὸ σπίτι.

— Τί εἶναι, τί συμβαίνει; ρώτησε ἀνήσυχος, μόλις μῆκε.

Τὰ παιδιὰ τὸν καθυσέχασαν καὶ τοῦ διηγήθηκαν τὰ κατέκαστα.

— Ἄ, ὥστε ἔτσι; Σὰν παραμῦθι μοῦ φαίνεται, εἶπε σκεπτικὸς καὶ μουρμούρισε. Λές νάναί ἀποκύημα παιδικῆς φαντασίας ὅλη τούτη ἡ ἱστορία;

— Πατέρα, πρόσσεχε. Ἀποκάλυψε τὴν πλεκτάνη καὶ μὴν ἀδικήσῃς ἀθώους ἀνθρώπους.

Ὁ Σταυράκης χαιρέτησε καὶ ἔφυγε γιὰ τὸ σπίτι. Ὅταν ἔφτασε, ὁ θεὸς του ἤταν ἀκόμη ἐκεῖ.

— Γιατί ἄργησες; τὸν ρώτησε ἡ μητέρα του.

— Ἄς τα, ποῦ νὰ στὰ λέω. Ἀποκάλυψαμε τὴν πλεκτάνη.

— Ποιὰ πλεκτάνη;

— Αὐτὴ ποὺ ἔγινε εἰς βάρος σου, δή-

λωσε ἀποκαλυπτικὰ ὁ Σταυράκης.

— Δὲν καταλαβαίνω.

— Κάτι συνάδελφοί σου, ὁ Στάθης καὶ ἡ Μάρα τὴν σιήσανε ἔξυπνα τὴν πλεκτάνη γιὰ σένα καὶ ἕναν ἄλλο ποὺ αὐριο θὰ ζητήσουν νὰ γίνῃ ὁ ἐλεγχος. Ἀπόψε ἔβαλαν τὰ ἐνοχοποιητικὰ χαρτιά σὺ σὺρτάρι του.

— Ὅπως ἔγινε μὲ μένα. Γιὰ κοίτα κάτι φίλοι. Οὔτε ποῦ τὸ περίμενα ἀπ' αὐτοῦς.

— Μὴν πῆς τίποτε σὲ κανέναν, μέχρι νὰ σὲ καλέσῃ ὁ κ. Μοσχόπουλος, εἶπε ὁ Σταυράκης.

Τὴν ἄλλη μέρα ὅλα ἀποκαλύφθηκαν. Ὁ κ. Μοσχόπουλος σὰν πεπειραμένος ἀνακριτὴς ἀνάγκασε τοὺς συκοφάντες νὰ ὁμολογήσουν τὴν πρᾶξιν τους καὶ τοὺς ἔστειλε στὸν Εἰσαγγελέα. Κάλεσε μετὰ τὸν Λάμπρο καὶ τοῦ ζήτησε συγγνώμη.

Γερᾶτος χαρὰ ἐκεῖνος, φορτωμένος μὲ δῶρα τὴν ἄλλη μέρα εἰσώρμησε σὺ σὺ τι καὶ σήκωσε στὴν ἀγκαλιά του τὸν Σταυράκη.

— Σωτήρα μου, νὰ σὲ φιλήσω. Εἶσαι ἕνας ἄγγελος. Ὁ Θεὸς σὲ φώτισε καὶ συνετέλεσε σ' ἕνα πραγματικὸ θαῦμα. Σ' εὐχαριστῶ.

Σάββας Ν. Ξανθόπουλος

φόβος Θεοῦ τότε ἡ ζωὴ σκοτεινιάζει καὶ ἡ ἀγωνία ἀπλώνεται ἀπειλητικά.

Ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει νὰ ἐπιζητῇ τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, γιὰ αὐτὸς ὁ φόβος εἶναι δημιουργικός, σωτήριος καὶ ἀποτελεσματικός. Ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ δυναμώνει καὶ ἐναρμονίζει. Γεμίζει τὴν καρδιά ἀπὸ ἀρετῆς. Ἡ πίστις στὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, ἡ οἰκειώσις τῶν θείων παραγγελμάτων καὶ ἡ εἰλικρινὴς συμμετοχὴ στὴ μυστηριακὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι οἱ σωτήριες ἐκδηλώσεις τῶν Χριστιανῶν ποὺ ἔχουν φόβον Θεοῦ. Ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ προφυλάσσει ἀπὸ φανεροὺς καὶ ἀφανεῖς κακοποιεῖς τὸν πιστὸ καὶ τοῦ δίδει τὴν εὐκαιρίαν νὰ γνωρίσῃ τὸν Θεὸ καὶ νὰ ἐπιδιώκῃ συνεχῶς νὰ θρῖσκειται σὲ ἐπικοινωνία μαζί του.

Ὅπου ὑπάρχει θεῖος φόβος οἱ σαρκικὲς ἐπιθυμίαι ἀδρανοῦν, οἱ δραστηριότητες ἐλέγχονται καὶ κατευθύνονται ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ἡ ζωὴ τοῦ πιστοῦ πορεύεται σὲ δρόμο ἀρετῆς καὶ πνευματικῆς προόδου.

Φόβον Θεοῦ εἶχαν ὅλοι οἱ ἀθληταὶ τῆς πίστεως καὶ κατώρθωσαν νὰ νικήσουν ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ ἐπιθετικὰ δυνάμεις καὶ μὲ πλημμυρισμένη ἀπὸ ἐνθουσιασμό καρδιά ἀγωνίσθηκαν καὶ ἐνίκησαν. Εἶχαν ὡς ἰδεῶδες στὴν πορεία τῆς ἐπίγειας ζωῆς τοὺς τὸν Χριστόν. Καὶ δὲν εἶναι ὀλίγοι αὐτοὶ ποὺ ἡ καρδιά τοὺς ἦταν γεμάτη ἀπὸ φόβον Θεοῦ. Ἀπὸ τὸ πλῆθος αὐτὸ θὰ ἀναφερθοῦν στὴ σιγήν αὐτὴ οἱ ἅγιοι μάρτυρες ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ καὶ ΔΑΡΕΙΑ, ποὺ τὴν μνήμην τοὺς τιμᾷ ἡ Ἐκκλησία στὶς 19 Μαρτίου, οἱ ὁποῖοι διδάσκουν σὺν κάθε Χριστιανῷ διὰ τὴν νὰ ἐπιτύχῃ ὁ πιστὸς τὴν πνευματικὴν του ἀναγέννησις ὀφείλει νὰ φοβάται τὸν Θεὸν καὶ νὰ φροντίζῃ ὥστε ποτὲ νὰ μὴ τὸν πικράνῃ. Στὸν σύγχρονον κόσμον ποὺ κινεῖται μὲ σκοποὺς νὰ ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ ἐπιδρᾷ κατασταλτικὰ καὶ δημιουργικὰ καὶ καλλιεργεῖ ἕνα φρόνημα συγκεκριμένο, αὐτὸ ποὺ κάνει τὸν Χριστιανὸ μὴ ζῶντα ἐν παρουσίᾳ σ' ἕνα κόσμον κλυδωνιζόμενο ἀπὸ πάθη καὶ κακίες.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες καὶ οὕργοι Χρυσάνθος καὶ Δαρεία ἔζησαν στὰ χρόνια ποὺ βασίλευε ὁ Νουμεριανὸς (243—284 μ.Χ.). Ὁ Χρυσάνθος ἦταν υἱὸς τοῦ συγκλητικοῦ

Πολέμωνα, ποὺ καταγόταν ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρεια, καὶ ἡ Δαρεία κόρη Ἀθηναίων γονέων.

Ἡ δρᾶσις τῶν Χριστιανῶν κατὰ τὴν ἡρωϊκὴν περίοδον τῶν διωγμῶν τῆς Ἐκκλησίας ἦταν ἀποφασιστικὴ. Ὁ ζῆλος καὶ ἡ ἀφοσίωσις στὸ ἱεραποστολικὸν τοὺς ἔργο ἐφεργε καρποὺς πολλοὺς καὶ ἡ χριστιανικὴ παρὰταξις ἐπληθύνετο καθημερινά. Ἀνάμεσα στὸ μεγάλο πλῆθος τῶν εἰδωλολατρῶν ποὺ ἔργιναν Χριστιανοὶ ἦταν καὶ ὁ Χρυσάνθος.

Ὁ πατέρας του διὰν πληροφορήθηκε διὰ τὸν υἱὸν του ἔργινε Χριστιανὸς ὠργίσθηκε πολὺ καὶ διέταξε τὴν φυλάκισί του πιστεύοντος διὰ θὰ μπορούσε νὰ τὸν ἀποσπᾷ ἀπὸ τὴν χριστιανικὴν παρὰταξις. Γιὰ καλύτερη μάστιχα ἐπιτυχία τοῦ σκοποῦ του τὸν ἐπάντρεψε μὲ τὴν ὠραία Ἀθηναία, τὴν Δαρεία, ποὺ ἦταν γνωστὴ γιὰ τὴν προσήλωσιν τῆς στὴν εἰδωλολατρίαν, καὶ ὠργάνωσε τρόπους γιὰ σύντομην ἐπάνοδο στὴν εἰδωλολατρίαν τοῦ υἱοῦ τοῦ Χρυσάνθου.

Ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ

Τὸ κέντρο θάρους τῆς ὅλης διδασκαλίας τῶν Χριστιανῶν ἦταν ὁ Χριστὸς καὶ ἡ θεία χάρις. Μιλοῦσαν γι' αὐτὰ τὰ δύο μὲ ἀπλόητα καὶ ταπεινῶσι καὶ παντοῦ σκορποῦσαν τὴν πνευματικὴν συγκίνησι. Φανέρονταν τὸ ὅλο ἔργο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στὴ γῆ. Μιλοῦσαν γιὰ τὴν διδασκαλίαν Του, τὰ θαύματα, τὰ πάθη Του καὶ τὴν Ἀνάστασιν Του. Ἐδίδασκαν ἀκόμα τὴν ζωηρὴν προσωπικὴν τοὺς μαρτυρίαν γιὰ τὴν θεία χάριν καὶ διεκέρχονταν τὴν συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν σ' αὐτοὺς ποὺ εἰλικρινὰ τὴν ζητοῦσαν. Ἐτόνιζαν ἰδιαίτερα τὴν ἀδιάκριτον προσφορὰ τῆς θείας δωρεᾶς πρὸς τὸν ἄνθρωπον ποὺ φοβόταν τὸν Θεόν. Καμμιὰ ἰδιαίτερη εὐγνωστία, οὔτε καλλιέπειαν σέλιζαν τὰ λόγια τοὺς. Εἶχαν ὅμως τὸ ἄρωμα τῆς ἀληθείας, τὴν δύναμιν τῆς πίστεως, τὴν φωνὴν τῆς ἀγάπης, τὴν προὴν τῆς ἀφοσιώσεως καὶ τὴν θεομῶνην τῆς θυσίας. Καὶ ἡ διδασκαλία αὐτὴ συγκινοῦσε.

Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἔδρασε καὶ ὁ Χρυσάνθος. Ἐδίδασκε διὰ τὸν Χριστὸς εἶναι διαρκῶς παρὼν στὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου διὰ ἡ ζωὴ τῆς προσευχῆς εἶναι μία συνεχὴς

καὶ αὐξανόμενη πραγματικότητα δι' ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου διατηρεῖται πάνω σὲ Σταν-ρό· δι' ὃ φοβούμενος τὸν Θεὸν ἔχει πνευματικὴ ἡρεμία δι' τὸ Πνεῦμα τῆς χάριτος καὶ τῆς ἀγάπης εἶναι φανερό μέσα στὴ συμπεριφορὰ καὶ στὴ δράσι τοῦ πιστοῦ· δι' ἡ ἀνθρώπινη καρδιὰ γεμίζει μὲ τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ· δι' οἱ γεμάτες ἀπὸ τὴν χάρι τοῦ Θεοῦ ψυχὲς εἶναι εἰσιες γιὰ δράσι καὶ θυσία.

Τὸ ὅλο πνευματικὸ ἔργο τοῦ Χρυσάνθου εἶχε οπουδαῖα ἀποτελέσματα. Ἀνάμεσα σὲ μεγάλο ἀριθμὸ εἰδωλολατρῶν ποὺ ἐδέχθησαν τὴν χριστιανικὴ ἀλήθεια ἦσαν καὶ ἡ σύζυγός του Δαρεία, ἡ ὁποία ἀρνηθεῖσα τὴν εἰδωλολατρικὴ ἀσέβεια ἔγινε Χριστιανή.

Οἱ εἰδωλολάτρες διὰν ἔμαθαν δι' ἡ Δαρεία ἔγινε Χριστιανὴ ὠργίσθησαν πολὺ καὶ ἀντιέδρασαν μὲ φανατισμὸ καὶ πείσμα. Ἐχρησιμοποίησαν ὅλα τὰ μέσα γιὰ νὰ τιμωρήσουν τοὺς πρωτεργάτες τοῦ χριστιανικοῦ ἔργου. Ἐπείσαν τὸν ἐπαρχο Κελερίνο νὰ κηρύξη σκληρὰ διωγμὸ ἐναντίον τους. Σκληροὶ ἱερεῖς βασανισμοῦ των ἐχρησιμοποίησαν ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρες. Τὸς παρέδωσαν σὲ Δικαστὴ Κλαύδιο καὶ ἐκεῖνος διέταξε νὰ τοὺς μαστιγώσουν καὶ νὰ τοὺς ξεσχίσουν τὶς σάρκες των. Ὁ Χρυσάνθος καὶ ἡ Δαρεία ἔμειναν ἀτάραχοι πρὸ τῶν βασανιστηρίων. Αὐτὸ ἐξέπληξε τὸν Κλαύδιο, ὁ ὁποῖος ἐδέχθηκε μαζί μὲ τὴν οἰκογένειά του τὸ χριστιανικὸ μήνυμα καὶ ἐμαρτύρησαν ὅλοι τοὺς γιὰ τὴν χριστιανικὴ ἀλήθεια.

Τὸ μῖσος ὅμως τῶν εἰδωλολατρῶν ἔμεινε ἀνικανοποίητο καὶ ἔβαλαν μέσα σὲ λάκκο τὸν Χρυσάνθο καὶ τὴ Δαρεία καὶ τοὺς ἔθαψαν ζωντανούς. Ἔτσι οἱ ἄγιοι μάρτυρες Χρυσάνθος καὶ Δαρεία γεμῆτοι ἀπὸ φόβο Θεοῦ ἔμειναν πιστοὶ στὴ διδασκαλίᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ εὐχαριστημένοι, γιὰτὶ ἀγωνίσθησαν καὶ παρέδωσαν τὸ πνεῦμα τοὺς σὲ χεῖρα τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴν κληρονομία τῆς αἰώνιας ζωῆς.

Εἶναι δύσκολο νὰ μιῇ σὲ πνεῦμα τῆς θυσίας ὁ σύγχρονος ἀνθρώπος γιὰτὶ ἡ καρδιὰ του εἶναι ἀδειαὴ ἀπὸ τὴν χάρι τοῦ Θεοῦ. Κατατρώχεται καὶ πάσχει ἀπὸ χίλια δυνάμει. Βρίσκεται σὲ μιὰ κοινωνικὴ ἀθλιότητα. Βαρειὰ πνευματικὴ ἀσθένεια καταιγιστὴν τὸν ἀνθρώπο.

Νομίζει δι' μὲ τὶς ἐπιτυχίες του σὲν τεχνικὸ τομέα θὰ ἐπιτύχῃ καὶ σὲν πνευματικὸ. Αἰσιομεῖ δι' ὃ ἀνθρώπος ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ πνευματικὴ ἀναγέννησι, ποὺ εἶναι μιὰ νέα δημιουργία στὴν ἀνθρώπινη καρδιά. Ἡ πνευματικὴ ἀναγέννησι εἶναι τὸ πνευματικὸ ἐμβόλιο στὴν καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου γιὰ νὰ φέρῃ καρποὺς γλυκεῖς. Μὲ τὸν ἐμβολιασμὸ αὐτὸ ὁ πιστὸς οἰκιοποιεῖται τὰ προνόμια τῆς θείας χάριτος, γίνεται ἡθικός, ἐνάρετος, ἀγαθός, πιστός.

Γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς πνευματικῆς ἀναγεννήσεως ἀπαραίτητη προϋπόθεσι εἶναι ἡ ἀγαθὴ πρόθεσι τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἡ θέλησι γιὰ ἀποτελεσματικὴ συνέχισι τοῦ πνευματικοῦ ἀγῶνα. Ὁ ἀναγεννημένος ἀνθρώπος μισεῖ τὴν ἁμαρτία, ἀγαπᾷ τὸν Χριστόν, οὐσιαστώνεται μὲ τὸν Χριστό, ζητεῖ τὰ οὐράνια, ἀγωνίζεται νὰ γνωρίσουν τὴν ἀλήθεια καὶ οἱ γύρω του, ἐργάζεται γιὰ τὴν ἀρετὴ καὶ καρποφορεῖ πνευματικὰ.

Ὅσοι ἀρνοῦνται νὰ ἀναγεννηθοῦν πνευματικὰ θὰ ἔχουν ἀδειανὲς τὶς καρδιὰς τους ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν θεία χάρι. Κάθε τυπικὴ τους ἐνέργεια δὲν θὰ εἶναι ὠφέλιμη. Χρειάζεται δυναμικὴ ἀπόφασι μὲ φόβο Θεοῦ καὶ πίστι καὶ συμμετοχὴ στὴ μυστηριακὴ ζωὴ.

Δημήτριος Β. Χαρίσης

ΕΙΣ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΜΑΣ

(ΠΑΛΑΤΩΝΟΣ 2 - ΤΗΛ. 274.518)

Θὰ βρῆτε ὅλα τὰ βιβλία, ὅλων τῶν ὁφθ-δόξων χριστιανικῶν ἐκδόσεων.

Ἀγιογραφικά — Ἐποικοδομητικά —

Ἐρμηνευτικά — Βιογραφικά ἁγίων

Ἀντιαιρετικά — Παιδικὰ διηγήματα

Πατερικά — Διηγήματα νεανικά

Ἐκκλησιαστικά — Εἰκόνες διάφορες

Λειτουργικά — Κασέτες βυζ. ὕμνων

ΑὐτοσυστάσειςΤΟ ΚΤΙΡΙΟ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

Πολύ δικαιολογημένα οἱ κτίτορες καμάρωναν γιὰ τὸ ἔργο τους. Μπορεῖ νὰ ἔχη τὸ μειονέκτημα νὰ βρίσκεται σ' ἕναν ἀπ' τοὺς μικρότερους δρόμους τῆς Θεσσαλονίκης, μὰ ὅπως τὸ ἐπισκέπτεται γιὰ πρώτη φορά μπαίνοντας ἀπ' τὴ μεγάλη λεωφόρο Ἀγίου Δημητρίου στὴν κάθετη πρὸς αὐτὴ Πέλοπος, ποὺ μοιάζει σὰν ἀδιέξοδος, ἐνῶ σχηματίζοντας ἕνα γύμα βγάζει στὴν ὁδὸ Σοφοκλέους, εἶναι ἀδύνατο νὰ φανταστῇ ὅτι θάμπαινε σὲ τόσο μεγάλη αἴθουσα.

Ἡ ἐξωτερικὴ ἐμφάνισις τοῦ κτιρίου τότε ποὺ ἔγιναν τὰ ἐγκαίνια ἦταν μεγαλόπρεπη δίπλα σὲ σπίτια τῆς ἐποχῆς τῆς Τουρκοκρατίας, ποὺ τὴν ὥρα δὲν ὑπάρχει κανένα ἀπολίτιος, μεγάλα δὲ κτίσματα ὑψώθηκαν δεξιά καὶ ἀριστερὰ τοῦ στενοῦ δρόμου ποὺ δὲν περνᾷ τὰ τέσσερα μέτρα. Σήμερα τὸ καμάρι αὐτὸ τῆς Ἀδελφότητος παλιὸ ἀπ' τὸ χρόνο καὶ τὴν ἀδηφάγο σὲ ὕψος ἀξιοποίησι τῶν γύρω οἰκοπέδων εἶναι τὸ χαμηλότερο οἰκοδόμημα τῆς περιοχῆς, ἐνῶ ἦταν τὸ ψηλότερο.

Γιὰ χάρι τῶν ἀναγνωστῶν μας ποὺ βρίσκονται ἔξω ἀπὸ τὴ Θεσσαλονίκη καὶ ποὺ ἀγνοοῦν τὸ κέντρο ἀπ' ὅπου ἐπὶ χρόνια καλλιεργεῖται καὶ ἀκτινοβολεῖ τὸ φῶς τῆς ὀρθοδόξου μελέτης τοῦ Θείου Λόγου, ἀλλὰ καὶ χάριν τῆς ἱστορίας ἧς μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ περιγυρᾷσουμε τὸ κτίριο τῆς Ἀδελφότητος μὲ τίς κατὰ καιροὺς προσθήκες καὶ βελτιώσεις.

Ἀνεβαίνει κανεὶς τέσσερα σκαλοπάτια γιὰ νὰ μπῇ στὸν προθάλαμο τῆς αἰθούσης. Δεξιά καὶ ἀριστερὰ βρίσκονται δύο γραφεῖα ποὺ σήμερα χρησιμοποιοῦνται τὸ ἀριστερὸ γιὰ τίς συνεδριάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ γιὰ χορῆσι τῶν ἐκάστοτε ὁμιλητῶν κατὰ τίς ὁμιλίες καὶ τὸ δεξιὰ σὰν γραφεῖο γιὰ τὴν διεκπεραίωσι τοῦ περιοδικοῦ καὶ τίς ἄλλες οἰκονομικῆς φύσεως ἐργασίες. Ἀριστερὰ ἐπίσης δίπλα στὴν πόρτα τοῦ γραφείου ὑπάρχει μιὰ ἄλλη πόρτα ποὺ μὲ σκάλες βγάζει πάνω στὸν ἐξώστη καὶ ἀπὸ κεῖ στὴν ταράτσα ποὺ ἀργότερα χτίστηκε τὸ Οἰκοτροφεῖο.

Μπροστὰ ἀκριβῶς στὸν εἰσερχόμενο βρίσκονται δυὸ φύλλα μεγάλης πόρτας ἀπὸ ὅπου περνᾷ κανεὶς στὴ μεγάλη αἴθουσα. Ἡ ἐντύπωσις εἶναι μεγάλη ὅταν ἀποκαλύπτεται μπροστὰ σου ἕνας εὐρύς χώρος βάθους 20 μέτρων καὶ πλάτους 11 μέτρων καὶ μὲ ὕψος ποὺ περνᾷ τὰ 10 μέτρα. Ἀκριβῶς ἀπέναντι ἀντικρύζει κανεὶς τὴν ὑψιστὴ αὐλαία ποὺ καλύπτει τὴν σκηνή, ἀπ' τὴν ὁποία ἑρασιτεχνικοὶ θίασοι τῆς Ἀδελφότητος ἔπαιξαν δράματα καὶ κωμωδίες θεατρικῆς μὲ πρωτοφανῇ ἐπιτυχία. Μπροστὰ ἀπ' τὴν αὐλαία ψηλὰ γιὰ νὰ φαίνεται ἀπ' ὅλους τοὺς ἀκροατὰς ὁ ὁμιλητής, εἶναι τοποθετημένο τὸ θῆμα ἀπ' τὸ ὁποῖο ἀκούστηκαν τὰ ὠραιότερα κηρύγματα τῆς νεωτέρας ἐποχῆς στὸν ἑλλαδικὸν χῶρον ἀπ' τοὺς δοκιμώτερους ἱεροκήρυκας τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας κληρικοὺς καὶ λαϊκοὺς.

Στὴ μέση περίπου τῆς δεξιᾶς καὶ ἀριστερῆς πλευρᾶς ὑπάρχουν διὰλλες πόρτες ποὺ βγάζουν σὲ πρασιές γύρω ἀπὸ τὸ κτίριο, ὅπου εἶναι οἱ χώροι ὑγιεινῆς καὶ ἡ μικρὴ ἐξοδος κινδύνου πρὸς τὴν ὁδὸ Πέλοπος. Στὸν κάπως εὐρύτερο χῶρον ποὺ ὑπάρχει στὰ δεξιά τοῦ κτιρίου παλαιότερα, ὅταν τὰ γύρω σπίτια διέθεταν αὐλές καὶ δὲν ἦταν πνιγρὸ καὶ πολυθόρυβο τὸ περιβάλλον, καὶ κατὰ τὴ διάρκεια τῶν θεορμῶν μνηνῶν τοῦ ἔτους γίνονταν τὰ μαθήματα μελέτης τῆς Ἀγίας Γραφῆς ὑπαίθρια καὶ τὰ γύρω σπίτια καὶ οἱ αὐλές μεταβάλλονταν σὲ ἐξώστες ἀπ' ὅπου παρακολουθοῦσαν οἱ γείτονες. Στὸν ἴδιον χῶρον παιδιὰ τῆς νεολαίας τῆς Ἀδελφότητος στήνανε ἕνα δίχτυ καὶ πῆζανε πετόσφαιρα πρὶν στὴ συνέχεια λάβουν μέρος στὰ κατηχητικὰ μαθήματα ἢ τίς δοκιμὲς τῆς χορωδίας ἢ τοῦ θεατρικοῦ ἔργου. Οἱ διαμαρτυρίες τοῦ μπαρμπα - Δημήτρη Δημητρούλη (τοῦ κατοπινοῦ μεγάλου δωρητοῦ τῆς Ἀδελφότητος) ποὺ ἦταν ὁ αὐτόκλητος κηπουρὸς τοῦ ἀκαλύπτου χώρου ἀποδείχτηκαν ἀνίκανες νὰ δώξουν τὰ παιδιὰ ἐκεῖνα ποὺ ἔδιναν ζωντανία στὸ ἔργο τῆς Ἀδελφότητος τὰ πρῶτα ἐκεῖνα μεταπολεμικὰ χρόνια. Λίγα λουλούδια καὶ πράσινο λιγώ-

τερο ήταν μικρή ζημιά μπροστά στην προσέλευσι των ζωντανών λουλουδιών που κάνανε τὸ χώρο νὰ βουίξει ἀπ' τὰ ξεκονητά τους. Σήμερα ὁ χώρος χορτάρισε καὶ ἐρήμωσε γεμίζοντας ἀπ' τ' ἀπορρίμματα πὺν οἱ πολυκατοικίες τοῦ φιλοδοξοῦν.

Μπαίνοντας ἀριστερὰ στὴ μεγάλη αἴθουσα τὰ τελευταῖα εἴκοσι χρόνια λειτουργεῖ ἓνα μικρὸ βιβλιοπωλεῖο με χριστιανικὰ ἔντυπα. Ὁ χώρος κάτω ἀπ' τὶς σκάλες πὺν

νὰ σώματα πὺν τελευταῖα ἀντικαταστάθηκαν με τριπλὲς λάμπες φθορισμοῦ πὺν σκορποῦν ἄρθονο λευκὸ φῶς.

Μέσα στὴν αἴθουσα ὑπάρχουν 36 σειρὲς καθισμάτων, ἀπ' τὰ ὅποια 17 σειρὲς δεξιὰ τῆς αἰθούσης καὶ 19 ἀριστερὰ, χωρισμένες με στενὸ διάδρομο στὴ μέση. Κατὰ κανόνα οἱ δεξιὲς θέσεις εἶναι γιὰ τοὺς ἄνδρες καὶ οἱ ἀριστερὲς γιὰ τὶς γυναῖκες· οἱ θέσεις εἶναι συνδεδεμένες ἀνὰ ἕξι μεταξύ τους καὶ

Τὸ ἐσωτερικὸ τῆς αἰθούσης. Φωτογραφία ἀπὸ τὴν τελετὴν τῶν ἐγκαίνιων. Εἰς τὸ ἄκρον δεξιὸν διακρίνεται ὁ τότε ἱεροκῆρυξ τῆς «Ζωῆς» Κωνσταντίνος Πλατῆς, κατόπιν Μητροπολίτης Κοζάνης καὶ ἐν συνεχείᾳ Πατῶν.

ἀνεβάξουν στὸν ἐξώστη εἶναι γεμάτος βιβλία προσήκες δὲ στὴ γωνιά τῆς αἰθούσης παριστάνουν τὶς διτρίνες τοῦ βιβλιοπωλείου.

Μεγάλα παρὰθυρα με μικρὰ κουστίλλινα τζάμια ἀφήνουν στὴ μεγάλη αἴθουσα ἄπλετο φῶς. Σήμερα τὸ φῶς αὐτὸ περιορίστηκε ἀρκετὰ ἀπ' τὶς γύρω πολυκατοικίες. Τὴ νύκτα ἡ αἴθουσα φωτίζεται ἀπὸ 11 φωτει-

εἶναι πυρσόμενες. Ἄλλες ἐπίσης θέσεις καθὼς καὶ ἀνεξάρτητα καθίσματα ὑπάρχουν ἀριστερότερα ὅπου ἡ αἴθουσα παρουσιάζει περισσότερο πλάτος. Γενικὰ ἡ αἴθουσα μπορεῖ νὰ περιλάβῃ περίπου τετρακόσια καθισμένα ἄτομα.

Ὁ ἐξώστης πρὶν γίνουν τὰ δύο δωμάτια καὶ μείνῃ μιὰ στενὴ λωρίδα μπορεῖ νὰ φιλο-

ξενήση πενήντα άτομα. Ἡ ἀνάγκη ἐξοικονομήσεως καὶ ἄλλων χώρων, ἀνάγκασε στὰ χρόνια τῆς κατοχῆς, ἐπὶ προεδρίας Δαμπαρίνα, τοὺς ἀρμοδίους νὰ ξεχωρίσουν μὲ σανιδένιους τοίχους ἓνα εὐρύχωρο δωμάτιο γιὰ νὰ χρησιμοποιηθῇ σὰν κοιτώνας τεσσάρων οἰκοτρόφων. Ἀργότερα τὰ χωρίσματα ἔγιναν πλινθόκτιστα καὶ σήμερα ὑπάρχει μιὰ μικρὴ αἴθουσα ὅπου ὑπάρχει ἡ βιβλιοθήκη τῆς Ἀδελφότητος καὶ γίνονται συγκεντρώσεις μέχρι τριάντα ατόμων δίπλα δὲ ὑπάρχει γραφεῖο πού χρησιμοποιεῖται γιὰ τὸ περιοδικό.

Στὸ ἀριστερὸ μέρος τοῦ ἐξώστου ὑπάρχει πόρτα πού βγάζει σὲ μικρὸ μπαλκόνι καὶ ἀπὸ κεῖ δεξιὰ μιὰ σκάλα πού βγάζει στὴν ταράτσα. Μεταπολεμικῶς ἐκεῖ ἐπάνω χτίστηκε ὅλος ὁ χώρος σὲ δύο φάσεις καὶ χρησιμοποιήθηκε τὰ ἐπόμενα χρόνια σὰν οἰκοτροφεῖο φοιτητῶν ἀπ' τὴν ἐπαρχία. Ἀπ' τὴν ἀνοικοδόμησι προέκυψαν τέσσαρες μεγάλοι θάλαμοι ἀπ' τοὺς ὁποίους ὁ ἓνας εἶναι ἀναγκοστήριο καὶ οἱ ἄλλοι ὑπνοδωμάτια γιὰ εἴκοσι τροφίμους. Ἐπίσης ὑπάρχει δωμάτιο γιὰ τὸν διευθυντὴ κι' ἓνας ξενώνας γιὰ διερχόμενους συνεργάτες τῆς Ἀδελφότητος. Ἐπίσης ἐπίσης κουζίνα καὶ μικρὴ ἀποθήκη, χώροι ὑγιεινῆς καὶ λουτρά μὲ θερμοσίφωνα.

Καθὼς πλησιάζουν σαράντα χρόνια ἀπ' τὰ ἐγκαίρια τοῦ ἀξιοθαύμαστου αὐτοῦ ἔργου ὅλο καὶ περισσότερο ὀρμιάζει στὴ σκέψι τῶν σημερινῶν μελῶν τῆς Διοικήσεως ὅτι μὲ τὴν ἀλματώδη πρόοδο τῆς τεχνολογίας καὶ τὶς αὐξημένες ἀπαιτήσεις τοῦ ἔργου πού εὐλογήθηκε πλουσιοπάροχα ἀπὸ τὸ Θεὸ, τὸ κτίριο αὐτὸ ἔχει ἀνάγκη διαδόχου. Ὅσο κι' ἂν ξυπνοῦν μέσα μας στιγμὲς συγκινήσεως ἀπ' τὸ χῶρο τῶν ἀναμνήσεων, πολὺ γρήγορα θὰ πέση πάνω του ἡ βαρὺ τῶν κατεδαφιστῶν γιὰ νὰ ἀναγεννηθῇ μέσα ἀπ' τὰ εἰρεῖά του κάτι καινούργιο πού θὰ συντελέσῃ στὴν οἰκοδόμησι ψυχῶν τοῦ μέλλοντος.

Ἡ φωνὴ τῆς νέας γενιᾶς

Η ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Σίγουρα, ἐμεῖς οἱ νέοι τοῦ σήμερα, περνᾶμε μιὰ βίαιη κρίσι. Μ' ἀνοιχτά τὰ στήθη στὶς θύελλες τοῦ αἵωνα μας, μὲ φορτωμένη τὴ σκέψι ἀπὸ πανάθλιες μνήμες, περπατᾶμε ἀτακτα στὴν καμπὴ τῆς ἱστορίας μας. Γύρω χιλιάδες οἱ λίβελλοι, οἱ παραινέσεις· ἄνθρωποι πού ποτὲ τοὺς δὲν ὑπῆρξαν νέοι κι ἄλλοι πού ποτὲ δὲν ὠρμάισαν, προσφέρουν προσχήματα ἐνδιαφέροντος κι οὐτοπίας βοήθειας. Μὰ ποιὸς εἶναι ὁ πραγματικὸς κατήγορος καὶ ποιὸς ὁ κατηγορούμενος, δὴ μπορέσῃ ποτὲ νὰ μᾶς πῇ ἡ ἀλήθεια;

Ριγμένοι στὴ σκοτεινὴ κοιλάδα τοῦ τελευταίου πολέμου ἀπ' τὴ μιὰ καὶ τῆς ἐξοθνεωτικῆς τεχνολογικῆς ἐξελιξεως ἀπ' τὴν ἄλλη, ζητᾶμε μάταια μιὰ διέξοδο. Τὰ συντρίμια τῆς γενιᾶς, πού ἔχασε τὴν ἐλπίδα τῆς στὴ ματαιότητα τῆς παγκόσμιας καταστροφῆς, εἶναι ἡ κληρονομιά πού ἔμεινε νὰ μᾶς ἐμπνέῃ. Ἡ ἀπογοήτευσι τῆς τεχνοκρατίας, πού ὑπόσχεται μόνον ἀβεβαιότητα κι ἀνασφάλεια, σκέπασε τὴν καρδιά μας. Κι ἡ νέα ἔκδοσι τῆς φιλοσοφίας, μὲ τὴν ἄρνησι τῆς ἀλήθειας καὶ τὴν ἀπάτη τῆς ἀγάπης, σκλάβωσε τὴν ἐλευθερία μας.

Ὡς τὸν οὐρανὸ φτάνει ἡ κραυγὴ μας. Ἀνάδει φωτιὲς ἡ ἀνησυχία μας. Γέμισε ἡ γῆ ἀπ' τὰ σημάδια τῆς ἀναζητήσεώς μας. Δὲν μᾶς ξεδιψοῦν τὰ βαλτονέρια τοῦ κάμπου, οἱ ὕλικες ἀπολαύσεις, οἱ διαλεκτικὲς κοσμοθεωρίες! Νοσταλγοῦμε κάτι ἄλλο, πού ἡ ὑπαρξί του κρυφὰ μᾶς καλεῖ, κάποιο θεῖο χαμόγελο ἐλπίδας κι ἐποσχέσεως γιὰ χαρὰ ἀναστάσιμη!

Καὶ νά, οἱ λιτρωμένοι ὅλων τῶν ἐποχῶν, μᾶς δείχνουν τὸ μονοπάτι τῆς σωτηρίας, τὴ ζωγόνο πηγὴ τοῦ Σταυροῦ. Τὰ βλέμματά μας στρέφονται σὲ σᾶς, πνευματικοὶ τοῦ κόσμου ἡγέτες. Δὲν σᾶς καίει ἡ προσμονὴ τους; Ὡ Ἐκκλησία, καὶ Πατρίδα κι Οἰκογένεια, σαλπίζτε τὸν ἀγῶνα, γκρεμίζτε καὶ χτίστε!

Σ.

«ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ» Μηνιαῖον ὁρθόδοξον χριστιανικὸν περιοδικόν.

Ἱδιοκτησία καὶ Ἐκδόσις Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ», Πέλοπος 7, τηλ. 270-530 Θεσ/νίκη

Διευθυντὴς Συντάξας: Σάββας Ν. Σανθόπουλος, Πέλοπος 9, Θεσ/νίκη

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Β. Π. Μακρόγλου, Βελισσαρίου 35, Θεσ/νίκη

Ἑτησίᾳ συνδρομῇ: Ἐσωτερικοῦ δρχ. 30 — Ἐξωτερικοῦ δολλ. 2

Ἐπιστολαὶ - συνδρομαὶ εἰς Περιοδικὸν «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ», Πέλοπος 7, Θεσ/νίκη

Τύποις: ΤΥΠΟ-EXPRESS ΘΕΣ/ΝΙΚΗ

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

« Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις » (Α' Κορ. 1, 30)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ' - ΕΤΟΣ ΛΒ'

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Ἀπρίλιος 1977

Ἀριθμὸς φύλλου 376

« ΤΟ ΜΕΣΟΤΟΙΧΟΝ ΤΟΥ ΦΡΑΓΜΟΥ ΛΥΣΑΣ »

Α'

Τὴν τραγικότητα τοῦ ἀνθρώπου, σὰν ἀναπόφευκτη καὶ ἀδυοίωπητη πραγματικότητα ποὺ καθορίζει ὡς τὶς λεπτότερες ἐκφάνσεις τῆς τῆ ζωῆ του, μόνοι τους οἱ ἄνθρωποι τὴν ἀντιλήφθηκαν καὶ τὴν περιέγραψαν ζωηρὰ τὰ ξύπνια πνεύματα τῶν προχριστιανικῶν ἀκόμη χρόνων. Μὲ τὴ βαθεῖα ἐνορατικότητά τους καὶ τὴν εὐαίσθητη διαίσθησή τους μπόρεσαν νὰ διακρίνουν μέσ' ἀπ' τὰ σκοτάδια τῆς εἰδωλολατρίας τὴς ἀναλαμπῆς μιᾶς DE PROFUNDIS ἀναζήτησης τοῦ ἀνθρώπου γιὰ «κἀθαρση» ἢ «μέθεξι» ἢ ὅπως ἄλλως ὀνόμασαν τὴ λύτρωση.

Ἡ ἀνθρώπινη ζωὴ εἶναι ὅπωςδὴποτε δραματική: φέρνει μέσα τῆς τῆ φθορὰ καὶ τὸ θάνατο, κληρονομία δυσθάστακτη ὅσο καὶ βέβαιη. Ἀλλὰ εἶναι συνάμα καὶ τραγική: συνθλίβεται ἀπ' τὴν ἐναγώνια ἀντίθεση τῆς πραγματικότητος αὐτοῦ τοῦ θανάτου μὲ μιὰν ἀσίγαστη δίψα γιὰ αἰωνιότητα. Ὁ ἄνθρωπος νιώθει πῶς εἶναι πλασμένος γιὰ ζωὴ, κι ὅμως ξέρει πῶς ὁ κλῆρος του εἶναι θάνατος. Κι αὐτὴ ἡ γνῶση σφραγίζει, κρυφὰ κι ἀνομολόγητα ἔστω, κάθε ἔκφραση κι ἐκδήλωσή του.

Β'

Ἐπρεπε νὰ περάσει καιρὸς γιὰ νὰ μάθει ἡ ἀνθρωπότητα τὸ μεγάλο «γιατί» τῆς φοβερῆς ἀντινομίας τῆς. Ἐπρεπε ν'ἀρθῇ τὸ «πλήρωμα τοῦ χρόνου» γιὰ νὰ ὑποδεχθεῖ τὸν νέο Ἀδὰμ, ἐλευθερωτὴ καὶ σωτήρα τῆς. Ἐλπιδοφόρο τότε ἀκού-

στηκε τὸ μήνυμα: «Αὐτὸς ἐστὶν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἐν καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας! Δυὸ τρυπημένα χέρια στάξαν «καταλλαγὴ» κι «ἀποκατάλλαξη», δῶσαν τὴ λύση. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς βγαίνει ζωντανὸς καὶ ἀφθαρτος ἀπὸ τὸν τάφο. Κι εἶνε αὐτὸς ἡ «κεφαλὴ» τοῦ σώματος, τῆς Ἐκκλησίας, ποὺ θ' ἀκολουθήσει τὴν ἀνάστασι· «πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν», «ὃς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν καὶ ἡγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν».

Ἦταν ἡ ἔχθρα τῆς ἐπαναστατημένης σάρκας μας γιὰ τὸν Πλάστη τῆς, ποὺ ἔκανε τὴ μοῖρα μας τραγικὴ νὰ στενάζει. Κι εἶναι ὁ Σταυρὸς ἡ Ἀνάστασις ποὺ ἐνώνει τὸν ἀποστάτη γιὸ μὲ τὸν Πατέρα, σβήνει τὴν ἀγωνία, νικᾷ τὸ θάνατο. Ὁ ἄνθρωπος ἐπιτέλους λυτρωμένος μπορεῖ ν' ἀδράξει κτῆμα τοῦ ἀναφαίρετο τὴν αἰωνιότητα καὶ τὴν ἀθανασία, τὴν ἀνάστασις καὶ τὴ ζωὴ, τὴν ἀληθινὴ καὶ αἰώνια ζωὴ. Τὴ ζωὴ ποὺ δὲν σταματᾷ πὰ μπροστὰ σὲ κανένα τοῖχο, σὲ κανένα φραγμό, ἀλλὰ συνεχίζεται ἀτελεύτητη δικαιώνοντας τὴν ἀπαίτηση τῆς φύσης του.

Γ'

Ἀπὸ τότε πολλὰ ἦταν τὰ τεῖχη ποὺ πέρασαν συνιρίμια μπρὸς στὸν Ἀναστημένο Ἐσταυρωμένο. Δὲν ἔλλειψαν ὅμως κι ἄλλα ποὺ ὑψώθηκαν περήφανα σὲ μιὰ ἀπ' τὰ πρὶν νικημένα ἄρνηση:

«Χωρὶς περίσκεψιν, χωρὶς λύπην, χωρὶς αἰδῶ

ΑΜΑΡΤΙΑ - ΚΑΘΑΡΣΙΣ

Με τὴν εὐκαιρία ποὺ γιορτάζουμε καὶ πάλι φέτος τὸ θάνατο καὶ τὴν ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ, θὰ μελετήσουμε στὸ ἄρθρο αὐτὸ τὴν περικοπὴ τοῦ Ἰωάννου κεφ. 1,5-2,2. Εἶνε τόσο ἐπίκαιρη καὶ τόσο ἀναγκαία, ὥστε ἀξίζει νὰ τὴν μελετήσουμε ὅλοι μας μὲ προσοχὴ καὶ ἐνδιαφέρον. Στὴν περικοπὴ αὐτὸ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον μὲ τὸ χερί τοῦ Ἰωάννου μᾶς ἀποκαλύπτει μιὰ μεγάλη ἀλήθεια ποὺ ξεπερνάει κάθε ἀνακάλυψι καὶ κάθε ἐπίτευγμα τῆς συγχρόνου ἐπιστήμης καὶ τέχνης. Ἐπισημαίνεται στὴν περικοπὴ ὁ πῶς μεγάλος κίνδυνος τῆς ζωῆς μας, ὁ πῶς φοβερός ἐχθρός μας. Ἐπίσης μᾶς προσφέρονται τὰ μέσα γιὰ μιὰ ἐλεύθερη καὶ χαρούμενη ζωὴ, φωτισμένη μὲ τὸ φῶς τοῦ Θεοῦ, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ βλάψῃ κανένα σκοτάδι, οὔτε τὸ σκοτάδι τοῦ θανάτου. Μεταφράζω τὴν περικοπὴ σὲ γλῶσσα ἀπλῆ:

5. Καὶ ἡ ὑπόσχεσι ποὺ πήραμε ἀπ' αὐτὸν καὶ σὰς τὴν ἀναγγέλλουμε εἶνε ἡ ἐξῆς· ὅτι ὁ Θεὸς εἶνε φῶς, καὶ σκοτάδι σ' αὐτὸν δὲν ὑπάρχει κανένα.

μεγάλα κι ὑψηλὰ τριγύρω μου ἔκτισαν
τείχη
καὶ κάθονται καὶ ἀπελπίζονται τώρα ἐδῶ.

...
"Α. — ὅταν ἔκτιζαν τὰ τείχη πῶς νὰ μὴν
προσέξω;

"Αλλὰ δὲν ἄκουσα ποτὲ κρότον κτιστῶν
ἢ ἤχον.

"Ανεπαισθήτως μ' ἔκλεισαν ἀπὸ τὸν κόσμον
ἐξῶς».

Κι ἔτσι ἐξακολουθοῦν νὰ ὑπάρχουν τραγικοὶ ἄνθρωποι. Διψασμένοι δὲν πίνουν ἀπ' τὴν Πηγὴ, πεινασμένοι δὲν τρῶνε ἀπ' τὸ Τραπέζι, πεντάρφανοι καὶ μόνοι δὲν τρέχουν στὴν ἀνοιχτὴ ἀγκαλιὰ τοῦ πῶς σπογγικοῦ Πατέρα. Φιμώνουν τοὺς εὐγενικοὺς πόθους κι ἀλυσσοδένουν τὶς θεῖες ὁρμὲς στὴ σατραπεία τῶν ἐνστικτων καὶ τῆς «πεφυσισμένης» γνώσης. Σχιζοφρενεῖς πνευματικά, μὲ δικασμένο τὸν κόσμον τους, κατεργάζονται τὴν καταστροφὴ τους. Ἀναρίθμητοι δυστυχισμέ-

6. "Αν ποῦμε ὅτι ἔχουμε συμμετοχὴ μαζί του, καὶ περπατοῦμε στὸ σκοτάδι, λέμε ψέμματα καὶ δὲν εἴμαστε εἰλικρινεῖς.

7. Ἐὰν ὁμῶς περπατοῦμε στὸ φῶς, ὅπως ὁ ἴδιος εἶνε στὸ φῶς, ἔχουμε συμμετοχὴ μεταξύ μας, καὶ τὸ αἷμα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μᾶς καθαρίζει ἀπὸ κάθε ἁμαρτία.

8. "Αν ποῦμε ὅτι ἁμαρτία δὲν ἔχουμε ἀπατοῦμε τοὺς ἑαυτοὺς μας καὶ ἡ ἀλήθεια δὲν εἶνε πάνω μας.

9. Ἐὰν ὁμολογοῦμε τὶς ἁμαρτίες μας εἶνε ἄξιος ἐμπιστοσύνης καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μᾶς συγχωρήσῃ τὶς ἁμαρτίες καὶ νὰ μᾶς καθάρῃ ἀπὸ κάθε ἀδικία.

10. "Αν ποῦμε ὅτι δὲν ἁμαρτήσαμε, τὸν κάνουμε ψεύτη καὶ ὁ λόγος τοῦ δὲν εἶνε μέσα μας.

2,1. Τεκνία μου σὰς τὰ γράφω, γιὰ νὰ μὴ ἁμαρτήσετε· κι ἂν κανεῖς ἁμαρτήσῃ, ἔχουμε συνήγορον πρὸς τὸν πατέρα τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ μὲ δικαιώματα 2. καὶ αὐτοὺς εἶνε ἰλασμός γιὰ τὶς ἁμαρτίες μας,

νοὶ στρατοκόποι καὶ μάλιστα ἀνήμεοὶ τους τόσοι καὶ τόσοι νέοι, γερασμένοι πρόωρα, πίνουν νερὸ ἀπὸ τὸ δοῦρκο καὶ τὴ θάλασσα γιὰ νὰ διψάσουν πῶς πολὺ καὶ ν' ἀηδιάσουν τὴν ἴδια τὴ ζωὴ τους. Καὶ τὸ τέλος; ὁ μαρασμός κι ἡ αὐτοκτονία. Σπαρταρεῖ ὁ κόσμος ἀπὸ τὴν ἀσφυξία ποὺ δημιουργοῦν τὰ καυσαέρια τῆς μηχανοκρατίας. Ἀγχομαχοῦν οἱ ἄνθρωποι κάτω ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ τεχνικοῦ πολιτισμοῦ, ὅταν δὲν ὑπηρετεῖ τὸ πνεῦμα, τὸν ἄνθρωπο. Οἱ πῶς πολλοὶ νιώθουν τὸν ἑαυτὸ τους σ' ἓνα ἀπαίσιο τάφο πρὶν ἀκόμα πεθάνουν. Ἀναστενάζουν καὶ ζητοῦν βοήθεια. Ἐκπέμπουν SOS πρὸς ὅλα τὰ μήκη καὶ τὰ πλάτη. Τώρα καὶ πρὸς τὰ ὕψη. Θέλουν λυτρωτὴ, ζητοῦν ἀνάστασι, λαχταροῦν ζωὴ, ζωὴ ἀληθινή.

Κύριε, Σὺ ποὺ εἶσαι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια, Σὺ ποὺ εἶσαι ἡ ἀνάστασις κι ἡ ζωὴ, Σὺ ποὺ εἶσαι ἡ εἰρήνη μας, γίνε ἡ εἰρήνη ὅλων τῶν ἀνθρώπων, τῶν βασανισμένων, ταλαίπωρων ἀνθρώπων!

H.K.I.

καὶ ὄχι μόνο γιὰ τὶς δικές μας, ἀλλὰ καὶ γιὰ ὅλου τοῦ κόσμου.

Ἀπὸ τὴν περικοπὴ αὐτὴ θὰ ἀναλύσω ὀρισμένα μόνο σημεία.

Τὸ α' σημεῖο εἶνε τὸ μεγάλο παράγ-
γελμα τοῦ Θεοῦ πρὸς τὰ πλάσματά του,
ἡ συμβουλὴ τοῦ πατέρα πρὸς τὰ παιδιά
του. Παιδιά μου, μὴ ἁμαρτάνετε. Ἡ ἁ-
μαρτία εἶνε ἡ καταστροφὴ σας, εἶνε ὁ θά-
νατος, ὁ αἰώνιος θάνατός σας. Ὅπως ὄ-
ταν κόψουμε τὸ καλῶδιο, ὁ πολυέλειος
ἢ ὁ λαμπτήρας δὲν φωτίζουν, ὅσο σπου-
δαῖοι κι ἂν εἶνε, ἔτσι καὶ ὁ ἄνθρωπος μέ-
νει στὸ πνευματικὸ σκοτάδι, ὅταν ἡ ἁμαρ-
τία κόψῃ τὴν ἐπαφὴν του καὶ ἐπικοινωνία
του μὲ τὸ Θεό, ποὺ εἶνε ἡ πηγὴ τοῦ φω-
τός. Ὅπως ὅταν καταστρέψουμε τὸ σω-
λῆνα τοῦ ὑδραγωγείου, ἡ θρύση μας δὲν
μᾶς προσφέρει νερὸ κι ἂν ἀκόμη ἡ κά-
νουλά της εἶνε χρυσή, ἔτσι μένουμε
στὴν ξηρασία, ὅταν ἡ ἁμαρτία διακόψῃ
τὸν ἀγωγὸ τῆς θείας χάριτος, ποὺ μᾶς
χαρίζει τὸ ἄθάνατο νερό. Χωρὶς Θεὸ ὁ
ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ νὰ ζήσῃ. Ἄν ζῇ, ὁ
ἄθεος καὶ ἄπιστος, ὁ ἀσεβὴς καὶ διεφθα-
ρμένος, ἡ ζωὴ αὐτὴ δὲν διαφέρει ἀπὸ τὴν
ζωὴ τῶν ζώων μὲ τὸ ζῶδες σύνθημα
«φάγομεν πίομεν αὐριον γὰρ ἀποθνήσκο-
μεν». Δὲν εἶνε ἀνθρώπινη ζωὴ, ἀληθινὴ
ζωὴ ὅταν ὁ ἄνθρωπος δὲν ἀκοῦει τὸ Θεό,
δὲν συνομιλεῖ μὲ τὸ Θεό, δὲν αἰσθάνεται
τὸ Θεό, δὲν πίνει τὸ χέρι τοῦ Θεοῦ, δὲν
ζῇ ἀντλῶντας ζωὴ ἀπὸ τῆ ζωὴ τοῦ Θεοῦ.
Πῶς ὅμως θὰ συνομιλήσῃ ὁ ἄνθρωπος μὲ
τὸ Θεὸ ὅταν ὁ Σατανᾶς μὲ τὸ βομβαρδι-
σμὸ τῆς ἁμαρτίας καταστρέφῃ τὸ τηλέφω-
νό του, τὸν ἀσύρματό του; Πῶς θὰ αἰ-
σθανθῇ τὸ Θεὸ ὅταν ἡ ἁμαρτία δημιουργῇ
πῶρσι καὶ ἀναισθησία; Νὰ γιατί ἡ ἁμαρ-
τία εἶνε ἡ μεγαλύτερη συμφορὰ τοῦ ἄν-
θρώπου, ἡ τραγικότερη περιπέτεια τῆς
ἀνθρωπότητος. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ πανάγαθος
Θεὸς καὶ πατέρας μας, μ' ὅλην τὴν στορ-
γὴ καὶ τὴν ἀγάπην μᾶς εἰδοποιεῖ μὲ τὸ
γράμμα του νὰ φυλαχτοῦμε ἀπὸ τὴν ἁ-
μαρτία.

Παιδιά μου, τεκνία μου, (μὲ τί τρυφε-
ρότητα μᾶς μιλάει ὁ Θεός) μὴ ἁμαρτάνε-
τε. Μακριὰ ἀπ' τὴν ἁμαρτία.

Τὸ β' σημεῖο ποὺ ἐπιθυμῶ νὰ παρου-
σιάσω ἀπὸ τὴν περικοπὴ εἶνε ἡ καθολι-

κότης τῆς ἁμαρτίας, δηλαδὴ ἡ ἁμαρτία
προβάλλει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Κα-
νένας δὲν εἶνε ἀναμάρτητος, ἐκτὸς ἀπ'
τὸ Χριστό μας. Κι ὅμως ὑπάρχουν πολ-
λοὶ ποὺ ἰσχυρίζονται ὅτι δὲν ἁμαρτά-
νουν. Δὲν νιώθουν καμμιὰ ἐνοχὴ καὶ
διατυμπανίζουν περήφανα καὶ ἀλαζονι-
κὰ ὅτι δὲν ἔχουν ἀνάγκη οὔτε ἀπὸ μετά-
νοια, οὔτε ἀπὸ ἐξομολόγησι, οὔτε ἀπὸ
Σωτήρα. Ὡ πόσο δυστυχισμένοι εἶνε!
Δυστυχισμένοι ὅταν ψεύδονται καὶ κρύ-
βουν τὶς ἁμαρτίες των καὶ νομίζουν ἔτσι
ὅτι ξεφλοῦν τὸ λογαριασμὸ τους. Δυστυ-
χισμένοι ὅταν δὲν νιώθουν τὴν ἁμαρτω-
λότητά τους, δὲν γνωρίζουν τὸν ἑαυτό
τους, ξεγελοῦν καὶ ἀπατοῦν τὸν ἑαυτό
τους. Κι ἔνας ἀρχαῖος ἔλεγε· «Αἰσχρὸν
ἐστὶν φενακίζειν ἑαυτοῦς». Ἄν, ἀγαπη-
τοί μου, εἶνε κακὸ πρᾶγμα νὰ εἶνε κα-
νεῖς νησιτικός, ἄρρωστος, τυφλός, σκλά-
βος εἶνε πολὺ χειρότερο πρᾶγμα νὰ εἶνε
κανεῖς νησιτικός καὶ νὰ μὴ νιώθῃ πεῖνα, νὰ
εἶνε ἄρρωστος καὶ νὰ μὴ τὸ γνωρίζῃ, νὰ
εἶνε τυφλός καὶ νὰ νομίζῃ ὅτι βλέπει, νὰ
εἶνε σκλάβος καὶ νὰ μὴ τὸ αἰσθάνεται. Ἔ-
τσι εἶνε φοβερὸ πρᾶγμα νὰ εἶνε κανεῖς ἁ-
μαρτωλός, ἀλλὰ πολὺ φοβερότερο νὰ
εἶνε ἁμαρτωλός καὶ νὰ νομίζῃ ὅτι δὲν ἔ-
χει ἁμαρτίες, ὅτι εἶνε ἐν τάξει, ὅτι εἶνε
ὁ καλύτερος ἄνθρωπος. Ἡ περικοπὴ μᾶς
ἀποκαλύπτει ὅτι ὅλοι εἴμαστε ἁμαρτω-
λοί. «Ἄν ποῦμε ὅτι δὲν ἁμαρτήσαμε, κά-
νουμε τὸ Θεὸ ψεύτη καὶ ὁ λόγος του δὲν
εἶνε μέσα μας» (Α' Ἰω. 1, 10).

Ἡ συναίσθησις τῆς ἁμαρτωλότητος εἶ-
νε ἡ ἀρχὴ τῆς μετανοίας, εἶνε στροφὴ
πρὸς τὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς, εἶνε τὸ
πρῶτο βῆμα τῆς σωτηρίας. Ἡ παραβολὴ
τοῦ ἀσώτου μᾶς τὸ διδάσκει πολὺ δυνα-
τὰ μὲ τὰ λόγια «Εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν
εἶπε· πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρὸς μου περισ-
σεύουσιν ἄρτων, ἐγὼ δὲ λιμῶ ἀπόλλυ-
μαι!» (Λκ 15, 17). Ὁ ἄνθρωπος ποὺ γνω-
ρίζει καλὰ τὸν ἑαυτό του καὶ δὲν εἶνε
οὔτε μεθυσμένος, οὔτε ναρκωμένος, οὔτε
πωρωμένος συναισθάνεται κάθε φορὰ ὅ-
πως ὅποτε τὸ βάρος καὶ τὴν ἀθλιότητα
τῆς ἁμαρτίας καὶ λαχταρεῖ γιὰ καθαρίσι,
γιὰ λευτερίαν, γιὰ σωτηρίαν.

Ποιός ὅμως θὰ τὴ δώσῃ;

Στὸ ἐναγώνιο αὐτὸ ἐρώτημα ἀπαντρεῖ

ή περικοπή μας κι αυτό εἶνε τὸ γ' ση-
μεῖο πὺν θὰ ἀναπτύξω. Ἡ ἀπάντησι εἶνε·
«Καὶ ἂν κανεῖς ἁμαρτίῃ, ἔχουμε συνή-
γορο πρὸς τὸν πατέρα τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ
μὲ δικαιώματα καὶ αὐτὸς εἶνε ἰλασμός γιὰ
τις ἁμαρτίες μας, καὶ ὄχι μόνο γιὰ τις
δικές μας, ἀλλὰ καὶ γιὰ ὅλου τοῦ κό-
σμου» (Α' Ἰω 2, 1-2). Τί γλυκὰ λόγια
γιὰ τὸν πικραμένο ἁμαρτωλό! Τί ἐνθαρ-
ρυντικὰ λόγια γιὰ τὸν κάθε βροτὸ τῆς
γῆς! Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶνε ὁ παράκλη-
τος τῶν ἁμαρτωλῶν, ὁ παρήγορος, ὁ για-
τρός, ὁ σωτήρας, ὁ συνήγορος. Εἶνε ὁ με-
σίτης πὺν μεσιτεύει γιὰ τὴν σωτηρία μας,
εἶνε ὁ μέγας ἀρχιερεὺς πὺν ἀναλαμβάνει
τὴν ἐξιλέωσί μας ἀπὸ τὴν ἁμαρτία
καὶ τὴ φθορά. Εἶνε πιστός, δηλαδὴ ἄξιος
ἐμπιστοσύνης καὶ δίκαιος, δηλαδὴ ἔχει τὸ
δικαίωμα νὰ μᾶς συγχωρήσῃ καὶ νὰ μᾶς
συμφιλιώσῃ μὲ τὸν Θεὸ πατέρα. Ὁ Ἰη-
σοῦς Χριστός, ὁ σωτήρας μας, εἶνε τέ-
λειος Θεὸς καὶ τέλειος ἄνθρωπος. Σὰν
τέλειος ἄνθρωπος, σὰν ἀναμάρτητος, εἶνε
καὶ ἀθάνατος. Δέχεται ὅμως μὲ τὴ θέλησί
του νὰ πεθάνῃ γιὰ νὰ προσφέρῃ τὸ αἷμα
του γιὰ μᾶς. Γίνεται τὸ ἐξιλαστήριο θῦ-
μα καὶ συγχρόνως εἶνε καὶ ὁ Θεὸς πὺν
δέχεται τὴ θυσία.

Παράδοξα στ' ἀλήθεια πράγματα! Μὰ
γι' αὐτὸ καὶ δὲν εἶνε ἀνθρώπινα λόγια,
ἀλλὰ θεῖα πὺν μᾶς χαρίζουν τις πὺν με-
γάλες ἀνακαλύψεις στὴ ζωὴ μας, ἀνακα-
λύψεις γιὰ ἕνα πνευματικὸ πολιτισμὸ,
γιὰ μιὰ αἰώνια εὐτυχία. Ὁ Ἰησοῦς Χρι-
στὸς δὲν εἶνε μόνο ὁ παράκλητος τῶν
ἁμαρτωλῶν, ἀλλὰ καὶ ὁ ἰλασμός. Δὲν εἶ-
νε μόνον ὁ θύτης ἀρχιερεὺς πὺν θυσιά-
ζει γιὰ νὰ μᾶς συμφιλιώσῃ μὲ τὸ Θεό,
ἀλλὰ συγχρόνως καὶ τὸ θυσιαζόμενο θῦ-
μα, πὺν θυσιάζεται γιὰ τὴ λύτρωσί μας,
πεθαίνει γιὰ τὴ ζωὴ μας καὶ ἀνασταίνε-
ται γιὰ τὴ δόξα μας. Μὲ τὴ θυσία του ὁ
Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ἀναμάρτητος ἀμνὸς
τοῦ Θεοῦ, προσφέρει τὸ αἷμα του λύτρον
ἀντὶ πολλῶν. Πόσο ἀπλᾶ τὸ γράφει ὁ
Ἰωάννης, ὁ μαθητὴς τῆς ἀγάπης καὶ δι-
δάσκαλος τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ· «Τὸ αἷ-
μα τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μᾶς κα-
θαρίζει ἀπὸ κάθε ἁμαρτία» (Α' Ἰω 1, 7).
Καὶ ἄλλου πάλι, στὴν Ἀποκάλυψι ὁ ἴδιος
ὁ Ἰωάννης γράφει· «Τῷ ἀγαπῶντι ἡμᾶς

καὶ λούσαντι ἡμᾶς ἐν τῷ αἵματι Αὐτοῦ»
(Ἀπ 1, 5).

Μὲ ἀπλᾶ λόγια σὴν ἀπέραντη δεξα-
μενὴ τῆς ἀγάπης του ὁ Χριστὸς καλεῖ ὅ-
λες τις ἁμαρτωλές μας ψυχές καὶ χύνον-
τας τὸ πολύτιμο αἷμα του μᾶς λούζει καὶ
μᾶς ξεπλύνει ἀπὸ τὴν ἁμαρτία. Τί κατα-
πληκτικὸ πλυντήριο σι' ἀλήθεια! Μονα-
δικὸ στοὺς αἰῶνες καθαριστήριο ὅπου δω-
ρεὰν ὁ Χριστὸς προσφέρει καθαροί, ἄφε-
σι ἁμαρτιῶν, λύτρωσι καὶ ζωὴ αἰώνιο.
Τέτοιο πλυντήριο καὶ παρόμοιο καθари-
στήριο ἄλλο δὲν γινώριζε ὁ κόσμος. Ἡ
ἐπιστήμη καὶ ἡ τέχνη δὲν μπόρεσαν κι
οὔτε θὰ μπόρουν νὰ ἀνακαλύψουν, νὰ
κατασκευάσουν. Ἀνακάλυψαν χημικὰ κα-
θαριστήρια, κατασκεύασαν ἠλεκτρικὰ
πλυντήρια, προσφέρουν ἄφθονα ἀπορρυ-
παντικά, ἀλλὰ ὅλα γιὰ τὰ ρούχα μας,
γιὰ τὸ κορμί μας. Γιὰ τὴν ψυχὴ ὅμως ὄ-
χι. Μ' ὅλα αὐτὰ δὲν ξεπλύνεται ἡ ψυχὴ
ἀπ' τὴν ἁμαρτία, οὔτε ἀπαλλάσσεται ἡ
συνείδησι ἀπὸ τὰ στίγματα καὶ τις τύ-
ψεις. Ὁ Πιλάτος ἔπλυνε τὰ χέρια του, ἀλ-
λὰ τὸ ἁμάρτημά του ἔγινε πὺν μεγάλο· σὺν
ἐγκλημα πὺν διέπραξε καταδικάζοντας τὸν
ἁθῶο, προστέθηκε καὶ ἡ ὑποκρισία νὰ ξε-
γελάσῃ τὸν ἑαυτὸ του. Μόνο τὸ αἷμα τοῦ
Χριστοῦ μᾶς καθαρίζει ἀπὸ κάθε ἁμαρ-
τία. Καὶ τὸ αἷμα αὐτὸ εἶνε καὶ σήμερα
καὶ πάντοτε μιὰ πραγματικὴ σὴν ἐκ-
κλησία τοῦ Χριστοῦ, σὴν ὀρθόδοξο ἐκ-
κλησία μας, ὅπου καλούμεθα μὲ φόβο
Θεοῦ πίστι καὶ ἀγάπη νὰ κοινωνήσουμε
τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ εἰς
ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Ἀλλὰ πότε τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ σώζει
τοὺς ἁμαρτωλοὺς; Καὶ σὺν ἐρώτημα αὐ-
τὸ ἀπαντᾷ ἡ περικοπὴ πὺν μελετοῦμε
κι αὐτὸ εἶνε τὸ τελευταῖο σημεῖο πὺν θὰ
οἶς παρουσιάσω.

Ὅπως γιὰ νὰ βάψουμε τὰ σίδερα μὲ
χρῶμα προηγουμένως τὰ βάφουμε μὲ μί-
νιο γιὰ νὰ πάσῃ τὸ χρῶμα κι ὅπως γιὰ
νὰ πλυθοῦν τὰ ρούχα προηγουμένως μου-
σκεύουν σὺν νερὸ ἔτσι καὶ μεῖς γιὰ νὰ λά-
βουμε τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ πὺν καθαρίζει
πράγματι ἀπὸ κάθε ἁμαρτία προηγουμένως
ὁμολογοῦμε τις ἁμαρτίες μας. Αὐτὸ σημαί-
νει ὅτι παστεύουμε σὺν Χριστῷ, ὅτι μπορεῖ
νὰ μᾶς σώσῃ μὲ τὸ αἷμα του. Καὶ τὴν πί-

Ἀντισταθμὴ στήλη

ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΟΥ ΙΕΧΩΒΑ

ΔΗ'. Ἡ ἁγία Τριάς στὴν πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολή

ΕΡ.: Ἐναπομένον, κ. καθηγητά, δυὸ ἀκόμη ἐπιστολὲς τοῦ ἀποστόλου Παύλου. Ἡ μὲν πρὸς Φιλήμονα καὶ ἡ πρὸς Ἑβραίους. Σὲ ποιά ἐπιστολή θ' ἀνοίξουμε σήμερον τὴν Καινὴ Διαθήκη;

ΑΠ.: Ἡ πρὸς Φιλήμονα λόγῳ τοῦ εἶδους τῆς δὲν ἔχει καμμιὰ σχετικὴ μαρτυρία. Ἡ πρὸς Ἑβραίους ὁμως ἔχει ἀρχαίους. Στὸ κεφ. 1, 9 χρησιμοποιεῖ ὁ Παῦλος τὸ χωρίο ἀπὸ τοὺς ψαλμοὺς: «Ἠγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν» διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ Θεὸς ὁ Θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιῶσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου» (Ψα

σσι μας αὐτὴ ἀποδεικνύουμε μὲ τὴ μετάνοια καὶ τὴν ἐξομολόγησί μας. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Ἰωάννης γράφει: «Ἐὰν ὁμολογοῦμε τίς ἁμαρτίες μας εἶνε ἄξιος ἐμπιστοσύνης καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μᾶς συγχωρήσῃ τίς ἁμαρτίες καὶ νὰ μᾶς καθαρίσῃ ἀπὸ κάθε ἀδικία» (Α' Ἰω 1, 9). Καὶ τοῦτο ὅχι γιατί δὲν ἐπαρκεῖ ἡ θυσία τοῦ Χριστοῦ γιὰ τὴ σωτηρία μας, οὔτε διότι δὲν ἔχει τὴ δύναμι τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ νὰ μᾶς σώσῃ μόνο του, ἀλλὰ διότι ὁ Θεὸς σὰν παντοδύναμος μπορεῖ νὰ κάνῃ τὰ πάντα ἐκτός ἀπὸ ἕνα, δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς σώσῃ ἂν δὲν θέλουμε. Καὶ τὴ θέλῃσι γιὰ σωτηρία τὴν ἐκφράζουμε μὲ τὴν πίστι καὶ τὴν μετάνοια. Μὲ τὰ δάκρυα καὶ τὴν ἐξομολόγησι. Οἱ ἁμαρτωλοὶ ποὺ συναισθάνονται τὴν ἁμαρτωλότητά τους καὶ μετανοοῦν εἰλικρινὰ μὲ τὴν ἀπόφρασι νὰ μισήσουν τὴν ἁμαρτία καὶ νὰ φυλακτοῦν μ' ὅλη τὴ δύναμί τους ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, αὐτοὶ θρηνοῦν γιὰ κάθε ἁμαρτία καὶ μὲ εἰλικρίνεια ἐξομολογοῦνται σιὸν πνευματικὸ τὴν κάθε ἁμαρτία. Ὁ Χριστὸς γιὰ νὰ μᾶς δώσῃ τὸ αἷμα του θέλει νὰ τὸν πιστέψουμε καὶ νὰ ὁμολογήσουμε τὴν πίστι μας μὲ τὴν μετάνοια καὶ τὴν ἐξομολόγησι. Τότε «τὸ αἷμα τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μᾶς καθαρίζει ἀπὸ κάθε ἁμαρτία».

Στέργιος Ν. Σάκκος

44, 8). Στὸ χωρίο αὐτὸ ἀναφέρονται προφητικὰ τὰ τρία πρόσωπα τῆς ἁγίας Τριάδος. Σὲ ἔχρισε ὁ Θεός, ὦ Θεέ! Δηλαδή ὦ Τίε Θεέ, σὲ ἔχρισε ὁ Θεὸς Πατὴρ ὡς ἀνθρώπο μὲ ἔλαιον ἀγαλλιῶσεως. Ἐλαιον ἀγαλλιῶσεως ἐδῶ εἶνε τὸ ἅγιο Πνεῦμα. Ἔτσι τὸ ἐξηγοῦν ὅλοι οἱ ἐρμηνευταί.

ΕΡ.: Μὲ ποιά βάσι, κ. καθηγητά, μπορούμε τὸ ἔλαιον ἀγαλλιῶσεως νὰ τὸ ἐξηγήσουμε ὡς ἅγιο Πνεῦμα;

ΑΠ.: Τὸ ἴδιο χωρίο ἔχει καὶ ὁ Ἡσαίας 61, 1 καὶ τὸ ἐπαναλαμβάνει ὁ ἴδιος ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς στὸ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγέλιον 4, 18 λέγοντας «Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμέ, οὗ εἵνεκεν ἔχρισέ με». Σαρδέστατα φαίνεται ὅτι τὸ Πνεῦμα τοῦ Κυρίου, τὸ ἅγιο Πνεῦμα, ἔχρισε τὸν Κύριον Ἰησοῦ Χριστό.

ΕΡ.: Ὅπωςδήποτε εἶνε ὁλοφάνερο, ὅτι τὸ ἔλαιον ἀγαλλιῶσεως σημαίνει τὸ ἅγιο Πνεῦμα.

ΑΠ.: Μιὰ δευτέρη μαρτυρία ἔχουμε στὸ κεφ. 2, 3 - 4: «Πῶς ἡμεῖς ἐκρευσθόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας; ἥτις ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ Κυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη, συνεπιμαρτυροῦντος τοῦ Θεοῦ σημείοις τε καὶ τέρασιν καὶ ποικίλαις δυνάμεισι καὶ Πνεύματος ἁγίου μερισμοῖς κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν». Στὴν περικυπητὴ αὐτὴ γίνεται σαφῶς λόγος γιὰ τὸν Κύριο, ὁ ὁποῖος πραγματοποιήσῃ τὴ σωτηρία μας. Ἡ σωτηρία αὐτὴ χρηοῦσεται ἀπὸ ἐξείκτους ποῦ ἔγιναν μέτοχοι αὐτῆς, ἀπὸ τοὺς ἀποστόλους τοῦ Κυρίου. Ἐπιβεβαιώνει δὲ τὴ μαρτυρία τῶν ἀποστόλων ὁ Θεὸς μὲ σημεῖα, τέρατα καὶ διάφορες δυνάμεις καὶ μὲ τὰ διάφορα χαρίσματα ποῦ διανέμει τὸ ἅγιο Πνεῦμα κατὰ τὸ θέλημά του. Μὲ ἅπλᾳ λόγια ὁ Κύριος διακόνησε καὶ πραγματοποιήσῃ τὴ σωτηρία, ὁ Θεὸς μὲ σημεῖα, τέρατα καὶ δυνάμεις τὴν βεβαιώνει, καθὼς καὶ τὸ ἅγιο Πνεῦμα μὲ τὰ χαρίσματα ποῦ διανέμει. Τί σὰς θυμίζει, παρκαλῶ, ἡ μαρτυρία αὐτὴ ἔτσι ἁπλᾶ ποῦ τὴν ἀκοῦτε;

ΕΡ.: Ἀσφαλῶς τὴ σπουδαία ἐκείνη μαρτυρία ποὺ εἶδαμε στὴν πρώτη πρὸς Κορινθίους ἐπιστολή, ὅπου γίνεται λόγος γιὰ χαρίσματα τοῦ ἁγίου Πνεύματος, γιὰ διακονίες τοῦ Θεοῦ καὶ γιὰ ἐνεργήματα τοῦ Πατρὸς.

ΑΠ.: Πολὺ σωστά. Οἱ δύο μαρτυρίες μοιάζουν καὶ δείχνουν τὴν πίστι τοῦ Παύλου στὸν τριαδικὸ Θεό. Κρίμα ποὺ οἱ λεγόμενοι σπουδασταὶ τῆς Γραφῆς ἢ μάρτυρες τοῦ Ἰεχωῦά δὲν τίς βλέπουν ἐνῶ λάμπουν σάν τὸν ἥλιο. Μά μήπως βλέπουν τὸν ἥλιο, ὅσοι ἔχουν κλεισμένα τὰ μάτια ἢ βρίσκονται κλεισμένοι σ' ἓνα σκοτεινὸ ὑπόγειο;

ΕΡ.: Ἴσως, κ. καθηγητά, ἀκούοντας κανεὶς αὐτὲς τίς συνεντεύξεις μας φωτισθῇ καὶ πιστέψῃ στὴν ἀλήθεια τοῦ τριαδικοῦ Θεοῦ.

ΑΠ.: Ἄν ποτὲ δώσῃ ὁ μεγαλοδύναμος τριαδικὸς Θεός! Πολὺ τὸ εὐχομαι καὶ ποὺ θὰ χαρῶ τὴν ἐπιστολή καὶ ἐνὸς πλανημένου στὴν ἀλήθεια. Τὸ εὐχομαι καὶ θὰ χαρῶ, γιατί τοὺς ἀγαπῶ, καὶ ὅλα ὅσα κάνω, εἶνε ἀπὸ ἀγάπη. Μισῶ τὴν πλάνη τους, τὴν αἵρεσι. Τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἀγαπῶ. Ὅπως ὁ γιατρὸς μισεῖ καὶ πολεμεῖ τὴν ἀρρώστια, τὸν ἄρρωστο ὅμως τὸν ἀγαπάει.

ΕΡ.: Πολὺ μᾶς συγκινεῖ, κ. καθηγητά, αὐτὴ ἡ ὁμολογία σας καὶ μᾶς βρίσκει ἀπόλυτα συμφωνοῦς.

ΑΠ.: Μία τρίτη μαρτυρία βρίσκουμε στὴν φοβερὴ πρᾶγματι περικοπὴ ποὺ θὰ σᾶς διαβάσω κεφ. 6, 4 - 6· «Ἀδύνατον γὰρ τοὺς ἅπαξ φωτισθέντας γευσσάμενους τε τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπουρανίου καὶ μετόχους γεννηθέντας Πνεύματος ἁγίου καὶ καλὸν γευσσάμενους Θεοῦ ῥῆμα δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος, καὶ παραπεσόντας, πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς μετάνοιαν, ἀνασταυροῦντας ἑαυτοῖς τὸν ὕδιν τοῦ Θεοῦ καὶ παραδειγματίζοντας».

ΕΡ.: Γιατί τὴν χαρακτηριστε φοβερὴ τὴν περικοπὴ, κ. καθηγητά;

ΑΠ.: Τὴ χαρακτηριστε φοβερή, γιατί μιλάει μὲ πολὺ σκληρὰ λόγια καὶ ἀπομακρύνει ἀπὸ τὴ σωτηρία ἐκείνους ποὺ σὲ περίοδο διωγμοῦ ᾔθελαν ν' ἀρνηθοῦν τὸ Χριστὸ καὶ μετὰ νὰ μετανοήσουν καὶ νὰ γίνουν μέλη τῆς Ἐκκλησίας. Ἀλλοίμονο σ' αὐτοὺς ποὺ καὶ Χριστὸ ἀρνοῦνται καὶ μυστήρια περιπαίζουν. Εἶνε ἀδύνατο νὰ σωθοῦν. Ἀρνήνω ὅμως τὸ θέμα αὐτό, γιὰ νὰ τονίσω τὰ σημεῖα ἐκεῖνα ποὺ φανερώνουν τὰ τρία πρόσωπα τῆς Θεότητος. Οἱ πιστοί, λέει ὁ Παῦ-

λος, γεύτηκαν τὴν ἐπουράνια δωρεὰ καὶ ἐγιναν μέτοχοι τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Τὸ δεύτερο εἶνε ὅτι γεύτηκαν τὰ καλὰ λόγια τοῦ Θεοῦ, ἀπῆλυσαν τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Θεοῦ καὶ δοξίμασαν ἀπὸ τώρα τὰ μελλοντικὰ ἀγαθὰ. Ἐάν αὐτοὶ οἱ πιστοὶ ποὺ ἀπῆλυσαν τίς θεῖες εὐλογίες τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ τοῦ Θεοῦ Πατρὸς θέλουν νὰ ἀποστατήσουν καὶ νὰ ξαναβαπτισθοῦν, αὐτοὶ εἶνε σὰ νὰ ζητοῦν νὰ ξανασταυρωθῇ γι' αὐτοὺς ὁ Χριστὸς γιὰ νὰ τοὺς ξανασώσει, πρᾶγμα ποὺ δὲν γίνεται. Μία φορὰ μόνον σταυρώθηκε καὶ ἀναστήθηκε ὁ Χριστὸς καὶ μᾶς χάρισε τίς ἐπουράνιες δωρεές τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ τίς καλὰς εὐλογίες τοῦ Θεοῦ Πατρὸς.

ΕΡ.: Σπουδαία πρᾶγματα ἀκούμε, κ. καθηγητά. Πολὺ μᾶς εὐχαριστοῦν.

ΑΠ.: Ἐλάτε τώρα στὸ κεφ. 9, 14 νὰ διαβάσουμε μία ἀκόμη, τὴν τετάρτη μαρτυρία ἀπὸ τὴν πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολή. «Πόσω μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, δς διὰ Πνεύματος αἰωνίου ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἁμωμον τῷ Θεῷ, καθαριεῖ τὴν συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων εἰς τὸ λατρεῖν Θεῷ ζῶντι». Δὲν χρειάζεται, ἔπειτα ἀπὸ τόσα ποὺ μάθαμε, νὰ ἐπιμείνω περισσότερο στὸ χωρίο αὐτό. Ὁ ζωντανὸς Θεὸς ποὺ λατρεύομε εἶνε ὁ τριαδικὸς Θεός. Ὅπως ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἐχορίσθη ἀπὸ τὸν Πατέρα μὲ Πνεῦμα ἅγιο, καὶ ἔγινε ὁ αἰώνιος βασιλεὺς, ἔτσι τώρα ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς μὲ αἰώνιο Πνεῦμα, δηλ. μὲ τὸ ἅγιο Πνεῦμα, προσφέρει τὸν ἑαυτοῦ τοῦ ἀναμάρτητο θυσίαν στὸ Θεὸ καὶ Πατέρα, γιατί εἶνε ὁ μέγας ἀρχιερεὺς. Ἡ πέμπτη καὶ τελευταία μαρτυρία τῆς ἐπιστολῆς βρίσκεται στὸ κεφ. 10, 26 - 31· «Ἐκουσίως γὰρ ἁμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, οὐκέτι περὶ ἁμαρτιῶν ἀπολείπεται θυσία, φοβερὰ δέ τις ἐκδοχὴ κρίσεως καὶ πυρὸς ἕληος ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντίους· ἀθετήσας τις νόμον Μωϋσέως χωρὶς οἰκτιρῶν ἐπὶ δυσὶν ἢ τρισὶ μάρτυσιν ἀποθνήσκει πόσῳ δοκεῖτε χείρονος ἀξιωθήσεται τιμωρίας ὁ τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ καταπατήσας καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης κοινὸν ἡγησάμενος, ἐν ᾧ ἡγιασθῇ, καὶ τὸ Πνεῦμα τῆς χάριτος ἐνυθρίσας; οἶδαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα· ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει Κύριος· καὶ πάλιν· Κύριος κρινεῖ τὸν λαὸν αὐτοῦ, φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ

Κήρυγμα**ΕΙΣΑΙ ΑΜΑΡΤΩΛΟΣ;**

«Χριστὸς Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον
ἀμαρτωλοὺς σῶσαι, ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ»
(Α' Τιμ. 1, 15)

Πόσο ἄσκεφοι εἴμαστε μερικὲς φορές! Ἐντελῶς πρόχειρα καὶ ἐπιπόλαια ἀπαντοῦμε σὲ ἐρωτήσεις ποὺ θὰ ἔπρεπε πρῶτα πολὺ νὰ σκεφτώμαστε καὶ ὕστερα νὰ μιλήσουμε. "Εἶσαι σὴν ἐρώτησι: «εἶσαι ἀμαρτωλός», ἐμεῖς στὰ γρήγορα δίδουμε τὴν ἀπάντησι: «Δὲν ἔκανα κανένα κακὸ, οὔτε ἔκλεψα, οὔτε σκότωσα».

Ἀλλὰ ἡ ἀπάντησις αὐτὴ εἶναι βεβαιωμένη. Εἶναι ἀπάντησις παιδική. Μὲ μὰ τέτοια ἀπάντησι δὲν ἀποδεικνύομαστε μόνο ἐπιπόλαιοι καὶ ἄσκεφοι, ἀλλὰ καὶ ψεῦτες. Αὐτὸ μᾶς λέγει ὁ Θεόπνευστος εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης σὴν πρώτη του καθολικὴ ἐπιστολή. «Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἀμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν». (Α' Ἰωάν. 1, 8). "Αν ποῦμε ὅτι δὲν ἔχομε καμμιὰ ἀμαρτίαν γελοῦμε ἔτσι τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ μας καὶ ἡ ἀλήθεια δὲν εἶναι μὲ τὸ μέρος μας. Εἶναι ψεύτης καὶ ψεύτρα ὅποιος καὶ ὅποια παρουσιάζεται ἀναμάρτητος καὶ ἀναμάρτητη. Εἴμαστε, λοιπόν, ὅλοι μας ἀμαρτωλοί. Καὶ μάλιστα ἀμαρτάνουμε καθημερινά.

Ἀμαρτάνουμε :

Μὲ τὴ γλῶσσα. Οἱ γιατροὶ συχνὰ ἀπὸ τὴ γλῶσσά μας βγάζουν συμπεράσματα γιὰ τὴν ὑγεία μας. «Νὰ δῶ τὴ γλῶσσά σας», μᾶς λένε. "Εἶσαι καὶ οἱ συνάνθρωποι ἀπὸ τὴ γλῶσσά μας βγάζουν συμπεράσματα γιὰ τὸν χαρακτῆρα μας. Ἡ γλῶσσα ἐκφράζει τὸν ἄν-

ζώντος. Ἡ περιεποχὴ ἀντιμετωπίζει τὸ ἴδιο θέμα, ὅπως καὶ ἡ ἄλλη ποὺ εἶδαμε στὸ 6 κεφάλαιο: εἶνε μάλιστα πὺρ φοβερὴ καὶ μὲ λόγια σκληρὰ φωνάζει: Ἄ! σ' ὅσους ἐτοιμίζονται νὰ προδώσουν τὸ Χριστὸ καὶ νὰ λιποτακτῇσουν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν του. Καὶ ἐδῶ γίνεται λόγος γιὰ τριαδικὸ Θεό.

Στέργιος Ν. Σάκκος

θρωπο. Ὁ ἀρχαῖος ποιητὴς Μένανδρος ὑποστήριξε ὅτι «ἄνδρὸς χαρακτῆρ ἐκ λόγων γνωρίζεται». Καὶ ὁ ἀδελφόθεος Ἰάκωβος μᾶς λέγει: «Εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει, οὗτος τέλειος ἄνθρωπος» (Ἰακ. 3, 2). Ὅποιος δὲν φταίει στὸν λόγο αὐτὸς εἶναι τέλειος ἄνδρας.

Ἀλλὰ ποῖος δὲν ἀμαρτάνει μὲ τὴν γλῶσσα; Μὲ αὐτὴν προδίδουμε μυστικά, τὰ ὁποῖα μᾶς ἐμπιστεύονται φιλικὰ μας πρόσωπα. Μὲ αὐτὴν, πάλι, κακολογοῦμε ἀνθρώπους γιὰ τὸ τίποτα. Μὲ τὴν ἴδια λέμε κατάρες ποὺ πολλὲς φορές «πιάνουν». Μὲ αὐτὴν τὴν ἴδια πληγώνουμε καὶ πικραίνουμε ψυχὰς γιὰ τὸ παραμικρὸ τους σφάλμα. Μὲ τὴ γλῶσσα λέμε ψέμματα, μὲ τὰ ὁποῖα, ἄλλοτε φυλακίζονται ἀθῶοι καὶ ἄλλοτε χωρίζουν ἀνδρόγυνα. Μὲ τὴ γλῶσσα αἰσχρολογοῦμε. Καὶ τὸ χειρότερο: Μὲ τὴ γλῶσσα βλασφημοῦμε τὸ Θεό.

Μὲ τὰ μάτια. Ὁ Θεὸς θέλει τὰ μάτια μας καθαρὰ, ἀγνά. «Ὁφθαλμοί σου ὀρθὰ βλέπέτωσαν», μᾶς παραγγέλλει μὲ τὸν παροιμιαστὴ. Κι ὅμως συχνὰ ἀμαρτάνουμε καὶ μὲ αὐτά. "Ἄλλοτε τὰ μάτια μας εἶναι ἀρπακτικά. "Ἄλλοτε περίεργα. "Ἄλλοτε βλοσυρά. "Ἄλλοτε πονηρά. "Ἄλλοτε ὑπερήφανα. Πόσο ὅμως ἀποκρουστικά εἶναι αὐτὰ τὰ ὑπερήφανα μάτια! Ὁ Δαβὶδ, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς τοῦ Θεοῦ, οὐδέποτε συνέτριψε μὲ ἀνθρώπους ποὺ εἶχαν ὑπερήφανα μάτια. «Ὑπερηφάνῳ ὀφθαλμῷ... τοῦτω οὐ συνήσθιον» (Ψαλμ. 100, 5). "Ἄλλοτε, πάλι κατὰ τὸ συνηθέστερο, τὰ μάτια μας εἶναι λάγνα. Εἶνε γεγῆτα ἀμαρτία. Ἀνοίγουν διάπλατα καὶ κατατρώγουν τὴν ἀνθρώπινη σάρκα «Ὁφθαλμοὶ μεστοὶ μοιχαλίδος» (Β' Πέτρ. 2, 14). Αὐτὰ τὰ λάγνα μάτια εἶχε ὁ ὄψις τοῦ ὁ Κύριος καὶ εἶπε τὸ λόγο τοῦτο: «Πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτὴν ἤδη ἐμόικευσεν αὐτὴν ἐν τῇ

καρδιά αὐτοῦ» (Ματθ. 5, 28). Ἀμαρτία εἶναι καὶ ἡ ἐμπόης ματιά, εἴτε αὐτὴ γίνεται στὸ πρόσωπο τῆς γυναίκας ἀπὸ τὸν ἄνδρα, εἴτε γίνεται στὸ πρόσωπο τοῦ ἀνδρὸς ἀπὸ τὴ γυναῖκα.

Μὲ τὰ αὐτιά. Ὑπάρχουν ἀκούσματα καλὰ καὶ ὠφέλιμα στὴν ψυχὴ. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ ἀκούσματα ἄσχημα καὶ ἐπιβλαβῆ. Ἄσχημα ἀκούσματα ποὺ μολύνουν τὴν ψυχὴ μας εἶναι τὰ αἰσχρόλογα καὶ τὰ ὑπονοούμενα. Ἄσχημα ἀκούσματα εἶναι οἱ βρισιὲς μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ποὺ προκαλοῦν τὴ φρίκη. Ἄσχημα ἀκούσματα εἶναι οἱ βλασφημίες τῶν θείων ποὺ προκαλοῦν δικαιολογημένα τὴν ἀγανάκτησι τῶν εὐσεβῶν ἀνθρώπων. Ἄσχημα ἀκούσματα εἶναι τὰ κουτσομπολιά, τὰ ὁποῖα γίνονται σὲ βάρος συνανθρώπων μας. Ἄσχημα ἀκούσματα εἶναι τὰ ἐρωτόλογα καὶ τὰ ρεμπέτικα τραγούδια, ποὺ δημιουργοῦν στὸν καθένα ἄσχημες σκέψεις. Ἄσχημα ἀκούσματα εἶναι τὰ ψέγματα ποὺ λέγονται σὲ βάρος ἀθώων ἀδελφῶν μας. Ἀμέτρητα τὰ ἄσχημα ἀκούσματα, τὰ ὁποῖα ὅταν τὰ δεχόμαστε καὶ τὰ ἀκοῦμε ἀμαρτάνουμε θάνασμα. Ὁ Θεὸς ζητεῖ νὰ τοῦ δώσουμε τὰ αὐτιά μας γιὰ νὰ ἀκοῦν τὸ λόγο του, τὴ διδασκαλίαν του. Ἀλλὰ ἐμεῖς, δυστυχῶς, τὰ δίδουμε στὸ Διάβολο.

Μὲ τὰ χέρια. Ἀμαρτάνουμε καὶ μὲ τὰ χέρια μας. Ἀμαρτάνουμε ὅταν κλέβουμε ξένα πράγματα. Ἀμαρτάνουμε ὅταν ξερριζώνουμε τὰ δένδρα ποὺ φυτεύει ὁ γείτονάς μας. Ἀμαρτάνουμε ὅταν καρτοπαίζουμε. Ἀμαρτάνουμε, ὅταν δέρνημε τοὺς μικροτέρους μας γιὰ ὅποιοδήποτε λόγο. Ἀμαρτάνουμε, ὅταν δέρνημε τοὺς γονεῖς μας. Ἀμαρτάνουμε, ὅταν σκοπώνουμε τὸν συνάνθρωπό μας, ἔτσι κι ἂν ἐκεῖνος μᾶς ἔκανε τὸ μεγαλύτερο κακό. Ἀμαρτάνουμε, ὅταν φυλλομετροῦμε ἄσχημα περιοδικὰ καὶ βιβλία καὶ βλέπουμε καὶ διαβάζουμε πράγματα, τὰ ὁποῖα μολύνουν τὴν σκέψιν μας καὶ τὴν ψυχὴ μας. Ἀμαρτάνουμε, ὅταν κάνουμε ἀνήθικες χειρονομίες. Ἀμαρτάνουμε, ὅταν γράφουμε ἄρθρα ἢ ζωγραφίζουμε εἰκόνες ποὺ ἐξάλλουν τὴ φαντασία καὶ ὀδηγοῦν τοὺς ἀνθρώπους σὲ ἡθικὰς παρεκτροπές. Ἀμαρτάνουμε, ὅταν ἀ-

πλώνουμε τὰ χέρια μας πάνω στὸ ἱερό καὶ ἅγιο Εὐαγγέλιο καὶ ὀρκιζόμαστε ἔστω καὶ ἀλήθεια. Ἀμαρτάνουμε. Ἀμαρτάνουμε...

Μὲ τὰ πόδια. Ἀμαρτάνουμε καὶ μὲ τὰ πόδια μας. Ἀμαρτάνουμε: "Ὅταν κινουῖνται γιὰ κάποιο κακό, γιὰ κάποια ἁμαρτία. "Ὅταν τρέχουν γιὰ μιὰ κλοπὴ. "Ὅταν περπατοῦν γιὰ νὰ φθάσουν σὲ καταγώγια διαφθορᾶς καὶ ἀκολασίας. "Ὅταν σπεύδουν στὶς καρτοπαικτικὲς λέσχες. "Ὅταν βιάζονται νὰ μποῦν σὲ Κινηματογράφους καὶ θέατρα ποὺ παίζονται ἔργα ἀκατάλληλα καὶ ἀνῆθικα, ἱκανὰ νὰ διαφθεύουν ψυχικὰ τὸν ἄνθρωπο. "Ὅταν δὲν κινουῖνται νὰ πᾶνε στὴν Ἐκκλησίαν. "Ὅταν ὅλη τὴν ἡμέραν εἶναι μουνδιασμένα πάνω στὶς καρέκλες τῶν καφενείων. Καὶ σὲ χίλιες δυὸ ἄλλες περιπτώσεις.

Μὲ τὴν καρδιά μας. Ἀκοῦστε τί εἶπε ὁ Κύριος σχετικὰ μὲ τὴν καρδιά: «Ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροί, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι» (Ματθ. 15, 19). Καὶ ἐρωτῶ: Ποῖός καὶ ποιά ἔχει καθαρὴ καρδιά, ὅπως τὴν θέλει ὁ Κύριός μας; Κι' ὅμως μόνο «οἱ καθαρὸι τῇ καρδίᾳ τὸν Θεὸν ὄψονται» (Ματθ. 5, 8). Μόνο αὐτοὶ θὰ δοῦν τὸ Θεό. Οἱ ἄλλοι ὄχι.

Ἀγαπητὲ ἀναγνώστα,

Ἄν ὕστερα ἀπὸ αὐτὰ ποὺ γράψαμε πιστεύης πᾶ ὅτι εἶσαι καὶ σὺ ἕνας ἁμαρτωλός, ὅπως εἴμαστε ὅλοι μας, τότε ἄκουσε μιὰ καλὴ ἀγγελία: «Χριστὸς Ἰησοῦς ἤλθεν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι». Μπορεῖς, λοιπόν, καὶ σὺ νὰ σωθῇς μὲ μιὰ εἰλικρινῆ μετάνοια καὶ ἐξομολόγησι σὲ κάποιον ἐξομολόγο, καὶ μὲ μιὰ ζωὴ, ὅπως θὰ τὴν διαβάσῃς μέσα στὴν Ἀγία μας Γραφή.

Ἀρχιμ. π. Γεωβάσιος Ραπτόπουλος

Πρόσωπα τῆς Βίβλου

Ο ΑΒΕΣΣΑΛΩΜ

19. Δημαγωγός

«Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν Ἀβεσσαλώμ· Ἰδοὺ οἱ λόγοι σου ἀγαθοὶ καὶ εὐκαλοὶ, καὶ ὁ ἀκούων οὐκ ἔστι σοὶ παρὰ τοῦ βασιλέως»
(Β' Βασιλ. 15, 3)

Μὲ τὴν ἀμαξία του καὶ τὶς θορυβώδεις ἐξόδους του ὁ Ἀβεσσαλώμ κατέρχθηκε νὰ δημιουργήσῃ ἕνα κλίμα θαναταμοῦ γύρω ἀπ' τ' ὄνομά του. Δὲν σταμάτησε ὅμως μέχρις ἐδῶ. Ἦταν τόσο μεγάλη ἡ φιλοδοξία του ποὺ τὸν ἐσπρωχνε ὅλο καὶ πρὸς νέες κατακτήσεις. Τώρα ζητοῦσε νὰ πείσῃ τὸ λαὸ πὺς αὐτὸς καὶ μόνον μποροῦσε νὰ τὸν κυβερνήσῃ μὲ ἀπόλυτη δικαιοσύνη καὶ τιμιότητα. Ἦθελε νὰ δείξῃ στὸν κοσμάκη πὺς δὲν μοιάζει μὲ τοὺς ἄλλους, οὔτε καὶ μ' αὐτὸν τὸν πατέρα του ἀκούα. Μήπως οἱ πρὸ πολλοὶ δὲν ἦταν ἀδικοὶ, κακοί, καὶ ἀδιάφοροι στὸν πόνο τοῦ λαοῦ; Μήπως δὲν εἶχαν ἀρκετοὶ παράπονα κι' ἀπ' αὐτὸν τὸν Λαβίδ; Ἀν ὅμως ἡ ἐξουσία ἐρχόταν στὰ χέρια του! Τότε ἡ δικαιοσύνη θὰ βασίλευε στὴ χώρα. Ὁ κάθε ἀδικημένος θὰ ἀποκαθίστατο. Δὲν θὰ ἐπληρώζαν πιά παράπονα. Οὔτε καὶ καταθρονεμένοι ἀνθρώποι...

Πὺς ὅμως θὰ πείσῃ τὰ πλήθη, ὅτι αὐτὸς διαφέρει ἀπ' τοὺς ἄλλους ἀρχόντες; Γιὰ τὸν Ἀβεσσαλώμ δὲν εἶνε δόξαλο προῶγμα. Φιάνει νὰ θάδιζε μὲ σχέδιο καὶ ν' ἀκολουθοῦσε ὥριμην τακτική. Ἀπὸ τέτοια δὲ εἶνε μαθημένος. Ἐξ ἄλλον γνωρίζει πολὺ καλὰ τοὺς τρόπους γιὰ νὰ σαγηνέψῃ τὸν Ἰουδαϊκὸ ὄχλο. Ξέρει μὲ τί μικροπράγματα ἐγγελιοῦνται κι' ἐνθουσιάζονται οἱ Ἰεροσολυμίτες. Θὰ τοὺς τὰ ἔδινε λοιπόν. Αὐτὸ ἄλλωστε δὲν θὰ τοῦ στοίχιζε τίποτε.

Ὑποθετοὶ ἀπὸ πολὺμην σκέψι παίρνει τὴν ἀπόφασί του. Θὰ διοργανώσῃ μιὰ πορεία πρὸς τὸν λαόν. Θὰ μιλοῦσε πρὸς ὅλους γινκά. Θὰ πλησίαζε αὐτοὺς ποὺ εἶχαν παράπονα ἀπ' τὸν Λαβίδ. Θὰ ἐμφανίζοιαν προστάτης τῶν φτωχῶν καὶ τῶν ἀδικουμένων. Ἔτσι μιὰ φήμη θ' ἀπλωροῦταν παντοῦ. Ὅλοι θὰ ἔλεγαν πὺς ὁ Ἀβεσσαλώμ

ἀξίζει νὰ μᾶς κυβερνᾷ. Αὐτὸς πρέπει νὰ βασιλέψῃ. Κι' ἐκείνος, ὅταν θ' ἀντιλαμβάνοιαν πὺς σιγερῶθηκε καλὰ τ' ὄνομά του, καὶ πὺς ἀπλώθηκε παντοῦ ἡ φήμη του, τότε θ' ἀνελάμβανε καὶ τὴ δυναμικὴ ἐπίθεσι γιὰ νὰ σαρώσῃ ὅλα τὰ ἐμπόδια ποὺ τοῦ ἔκλειναν τὸ δρόμο πρὸς τὸν θρόνον...

Ἦαυε καιρὸς τώρα ποὺ ὁ Ἀβεσσαλώμ σηκώνεται πολὺ πρὸς καὶ πορεύεται πρὸς τὴν ἀκρὴ τῆς πύλης τοῦ δρόμου ποὺ ὀδηγεῖ στὸ παλάτι. Ἐκεῖ στήναι κατῆρι. Ξέρει πὺς ἀπ' τὸ μέρος αὐτὸ θὰ περάσουν ὅλοι οἱ πολῖτες, ποὺ εἶνε μπλεγμένοι σὲ διάφορες δικαστικὰς ὑποθέσεις, κι' ἐρχονται στὸ βασιλεῖο γιὰ νὰ βοηθῇ τὸ δίκιο τους. Ἡ ἐγκαιρία εἶνε μοναδική. Ὅλοι τους βρίσκονται σὲ μιὰ κατάλληλη ψυχολογικὴ κατάσταση ποὺ βοηθεῖ πολὺ τὸ πλεονέκτημα. Ὁ Ἀβεσσαλώμ λοιπόν ἐκμεταλλεύεται τὴν κατάσταση. Ἐνα ἕνα τοὺς πληροῖζει. Καὶ μὲ γέλιους διὰ τὸν τρόπον προσπαθεῖ νὰ τοὺς δειξῇ, πὺς εἶνε φίλος τους, καὶ πὺς ἔχει ὅλη τὴν καλὴ διάθεσι νὰ τοὺς βοηθήσῃ. «Καὶ ὠρθησαν Ἀβεσσαλώμ καὶ ἔστη ἀνὰ χεῖρας τῆς ὁδοῦ τῆς πύλης καὶ ἐγένετο πᾶς ἀνὴρ, ὃς ἐγένετο κρίσις, ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα εἰς κρίσιν καὶ ἐδόκησε πρὸς αὐτὸν Ἀβεσσαλώμ καὶ ἔλεγον αὐτῷ...» (Β' Βασιλ. 15, 2). Μὲ προσήνεια μὲ καλοδεκτικότητα τοὺς χαιρετᾷ. Ἀέχρει ἐνδιαφέρον. Ρωτᾷ τὸν καθένα γιὰ τὸν τόπον τῆς καταγωγῆς του, ἂν ἔρχεται ἀπὸ μακριά, ἂν εἶναι κονρασμένος, ἀπὸ ποιά γυνὴ κατὰγεται. Ἀφ' οὗ πάσχει ἀπαντήσεις στὶς πρώτες του ἐρωτήσεις, ἔπειτα παρακαλεῖ τὸν κάθε ξένο νὰ τοῦ ἀναγέσῃ τὴν ἐπίθεσίν του. Καὶ κάθεται τότε ὅλος προσοχὴ κι' ἀκούει τὴν ἐξιστόρησι τῆς δικαστικῆς περιπετειᾶς τοῦ

καθενός. Αὐν δείχνει καμμιὰ κούρασι. Ἰσα ἴσα μάλιστα φαίνεται πᾶν τὸ κᾶν τὴν ὑποθέσεις τῶν ἄλλων δικές του, προσαικτικές του ὑποθέσεις. Στὸ τέλος δίνει δικίον στὸν καθένα. Τοὺς λέγει πῶς ἡ ἐπάθεσί του εἶναι εὐκόλη, ἀλλὰ δυστυχῶς σὺ παλάτι δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος ποὺ τὸ ἐνδιαφερθῇ γιὰ τὴν ἀποδόσιν τῆς δικαιοσύνης τοῖς ταλαιπωρημένοις πολίτες. «Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἀβεσσαλὼμ ἰδοὺ οἱ λόγοι σου ἀγαθοὶ καὶ εὐκόλοι, καὶ ὁ ἀκούων οὐκ ἔστι σοι παρὰ τοῦ βασιλέως». Κι' ἀρπυιεύει τότε ὁ Ἀβεσσαλὼμ. «Ἀχ! ἀρπυιένε πατριώτη. Σήμερον σὺν κόσμῳ ὑπάρχει πολλὴ ἀδικία. Ποιὸς γινώσκει τὴν κοινὰν τὴν πτωχῶν; Οἱ ἡμεμεῖοί σου ἄρχοντες; Ἀκόμα δὲν τοὺς ἔμαθες. Αὐτοὶ μονάχα τὸ τομαράκι τοῖς σκέπτονται. Ἐσένα κανένας δὲν σὲ λογαριάζει. Τί τὸ πῶς κᾶν; Ἐπορπε ἐκεῖ ἐπάνω σὺν θρόνῳ νῦν ἔγω, καὶ ἰὼτε θάβλεπες. Τί μὲ κοινὰς εἶσι; Αὐν τὸ πιστεύεις; Αὐν ἔμαθες, φαίνεται, ἀκόμα τί εἶσι Ἀβεσσαλὼμ. Ρᾶρα τὸ σὲ πληροποιήσαν. Ἐγὼ, ἀγαπητέ μου, παθαίνομαι γιὰ τὴν δικαιοσύνην. Γιατί ἔκανα τρία χρόνια ἐξορία σὴν Γεδσοὺρ; Καὶ γιατί ἄλλα δύο χρόνια ὁ Λαβὶδ μὲ εἶχε σ' ἀπομόνωσι; Γιὰ τὸ δικίον. Μάλιστα γιὰ τὸ δικίον. Πόσο σὲ λιπῶμαι! Θέλω τὸ σὲ βοηθήσω. Ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν μπορῶ. Μακάρι νῦν ἔγω ὁ βασιλεὺς καὶ ἰὼτε θάβλεπες...». «Τίς μὲ καταστήσει κοιτὴν ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐπ' ἐμὲ ἐλεύσεται πᾶς ἀνὴρ, ὃ ἐν ἡ ἀντιλογία καὶ κρίσις, καὶ δικαιοσύνη αὐτῶν» (Β' Βασιλ. 15, 5). Καὶ συνέχισε μὲ στεναγμούς ὁ Ἀβεσσαλὼμ. Καὶ ἔφανε τὰ χέρια του γεμάτος ἀπὸ μιὰ ὑποκριτικὴ ἀπόγνωση.

Μ' αὐτὸν τὸν μονόλογο καὶ μ' αὐτὴ τὴν ἐπίπλησιν εὐγένεια συμπεριφερόταν ὁ νεαρὸς πρίγκιπας σὺν καθένῃ ποὺ ἐρχόταν γιὰ δικαστικὰς ὑποθέσεις. Καλοῦντο μὲν λόγια. Λόγια λαοπλάνου καὶ δημαγωγοῦ. Μὲ τὸν τρόπον τοῦ ἐρχοῦ τοῦ δηλητήριον τῆς δυναστείας ὡς πρὸς τὴν δικαιοκρασίαν τοῦ βασιλέως. Καὶ μὲ τὸ ψεύτικο ἐνδιαφέρον ποὺ ἔδειχνε γιὰ τὸν καθέναν, ἐμφανίζονταν προσοχὴ καὶ βοηθὸς τῶν ἀδικουμένων.

Ὑπῆρχαν μάλιστα καὶ περιπτώσεις ποὺ ἔκανε καὶ κατὰ πονηρότερον. «Οἷον κάποιος πολίτης ἀπὸ σεβασμὸς σὺν πρόσωπο τοῦ νιού

τοῦ βασιλέως ἤθελε τὸν προσκυνῆσαι, ὁ Ἀβεσσαλὼμ τὸν ἔπαινε καὶ τὸν σήκωνε ἀπ' τὸ ἔδαφος καὶ μετὰ τὸν ἀγκάλιαζε καὶ τὸν φιλοῦσε. «Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐγγίσειν ἀνδρὸς τοῦ προσκυνῆσαι αὐτῷ καὶ ἐξέειπε τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ἐπελαβάνετο αὐτοῦ καὶ κατεβίβηκεν αὐτὸν (Β' Βασιλ. 15, 5).

Τὸ σχέδιόν του λοιπὸν ἦταν καλομελετημένο. Καὶ τὸ ἀκολουθοῦσε κατὰ γράμμα. Κάθε μέρα πρῶτ' πρῶτ' σὺν ἴδιος μέρος. Τὰ ἴδια λόγια καὶ οἱ ἴδιες σκηνές. Μὲ γαλιγνὲς καὶ γλυκόλογα, μὲ ὑποσχέσεις, ἀπασιμένους καὶ δημαγωγίας σιγὰ - σιγὰ ἔπαινε πολλοὺς μὲ τὸ μέρος του. Ἀρχισε δὲ τὸ κεντροφορῇ ἀπὸ σιγὰ σὲ σιγὰ ἡ γῆμ, πῶς ἐπειδὴ ὁ Ἀβεσσαλὼμ διαφωνεῖ μὲ τὸν τρόπον τῆς διακυβερνήσεως τοῦ πατέρα του, γι' αὐτὸ καὶ ἔπεσε σὴν δυσμένεια τῶν ἀνακτόρων. Γνώστω ἀπ' τὸ μέτωπόν του πλῆχιγκε τότε ἕνας φωτιστέφανος. Ἦταν ὁ φωτιστέφανος τοῦ φύλακα τῆς ἀρετῆς. Ἐπαινετο ἔργον τὸ ἰνδαλμα τοῦ νόμου. Αὐν τὸν θαυμάζοντι πᾶς γιὰ τὰ ἐπέρχομα μαλλίαν του καὶ τὸ ἐπέρχομα παρὰ τὸν ἑαυτοῦ. Τώρα τὸν ἀγαποῦν καὶ τὸν θαυμάζοντι γιατί εἶπε προσοχὴ τῶν ἀδικουμένων, γιατί γίνεται τιμωρὸς τοῦ ἐκδικητῆς τῶν κακῶν καὶ φάλλον ἀρχόντων. Χίλιοι θεῶν ἄρχισαν τὸ κεντροφορῇ γύρω ἀπ' τὸ ὄνομα του. Ἐλεγον γιὰ κατορθώματα ποὺ ποτὲ του δὲν ἔκανε, κατορθώματα φανταστικά. Ὁ λαὸς ὅμως τὰ πιστέρε δὲν γιὰ πραγματικά. Κανένας δὲν τ' ἀμφισβητοῦσε. Μιλοῦσαν γιὰ ἀνδραγαθίαν ποὺ ξεπερνοῦσαν τὴν ἀνδραγαθίαν μέτρα. Ἐνας Ἀβεσσαλὼμ δὲν μπορεῖ νὰ τὰ κατορθώσῃ! Εἶπε ὁ ἥρωας.

Τί λαός, Θεέ μου, τί λαός! Πόσο εὐκόλῃ τὸν ξεγελᾷ κανένας! Μὲ μιὰ προσχεδιασμένη διαφήμιση μπορεῖς τὸ τοῦ κλέψης τὴν καρδιά. «Καὶ ἰδιοποιεῖτο Ἀβεσσαλὼμ τὴν καρδίαν ἀνδρῶν Ἰσραὴλ» (Β' Βασιλ. 15, 6).

Καὶ ἡ ἰστορία ἐπικρατεῖται σὲ μέρες ἐκδόσεις, καὶ οἱς ἡμέρες μας. Τὰ ἴδια μήπως δὲν κᾶν καὶ ὡριζόμενοι διεγερμένοι τῶν καιρῶν μας; Ἀνθρώποι ποὺ ἔχουν ὡς μόνον ἀρχὴν τὸ μὴ ἔχουν καμμία ἀρχή, γίνονται ἀπὸ μιὰ παρὰ τὴν ἀπὸ μιὰ αἰδεολογίαν, ἀρχηγοὶ καὶ ἡγετοῦ-

Τό διήγημά μας

ΠΑΣΧΑ ΣΤΟ ΜΠΟΥΝΤΡΟΥΜΙ

Τή μέρα τῆς Λαμπρῆς ἕνας λαμπρός ἥλιος κυριαρχοῦσε στή μεσοῦρανα πάνω ἀπ' τή γῆ, πού γιόρταζε τή χαρούμενη γιορτή τῆς. Στό σπίτι τοῦ κυρ - Βαγγέλη ἦταν ὅλα ἤσυχα. Ὁ μεγάλος γιός, ὁ υἱοθετημένος, ὁ Σταυράκης καί ὁ δεύτερος ὁ Γιαννάκης, βγῆκαν στή γειτονιά γιά νά παίξουν μέ τ' ἄλλα παιδιά. Ἡ μικρή Μαρία, ἡ πενιάρη ἀδελφούλα τους, ἦταν ἀκόμη στό κρεβάτι.

Ἀμέριμος, ξαπλωμένος ὁ κυρ - Βαγγέλης διάβαζε τήν ἐφημερίδα του, ἐνῶ ἡ κυρία Ἀγνή ἐγκαταστάθηκε στήν κουζίνα καί προσπαθοῦσε νά ἐπιστρατεύσει ὅλα τὰ μαγειρικά τῆς ταλέντα γιά νά ἐτοιμάσει τὸ Πασχαλινὸ τραπέζι, ἔτσι πού νά ναι ἀλλοιώτικο ἀπ' τ' ἄλλα.

Ξαφνικά τὴν ἤρπυα τάραξαν τὰ κλάματα τοῦ Γιαννάκη πού ἀκούγονταν ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι. Πετάχτηκε ἔξω ἀλαφιασμένη ἢ μητέρα του.

— Τί εἶναι, τί συμβαίνει, Γιαννάκη παιδί μου;

— Μαρία α! ἀκούστηκε σπαρακτικά ἡ φωνή τοῦ παιδιοῦ.

— Θεέ μου! ξεφώνισε ἡ μάννα, σάν ἀνέκρουσε τὸ παιδί τῆς.

Ἦταν γεμάτος αἷματα. Τὸ πρόσωπό του

καί τὰ ρούχα του ἦταν γεμάτα κηλίδες ἀλλοῦ αἵματος.

— Ποῦς λοιπὸν σὲ κατήντησε εἶσι; Ἐπεσε;

Βροχή οἱ ἐρωτήσεις κι' ἀπ' τὴν ἀμηχανία τῆς δὲν ἤξερε ἀπὸ ποῦ ν' ἀρχίσει. Γρήγορα ἔτρεξε κοντὰ κι' ὁ πατέρας πὸ ψύχραιμος αὐτός, πάσχιζε ν' ἀνακαλύψει τὴν πληγή, ἀπ' ὅπου ἔτρεχε τόσο αἷμα. Μὰ τοῦ κάκου ψάξανε κι' οἱ δύο τους.

— Ἀπὸ ποῦ λοιπὸν ἔτρεχε τόσο αἷμα; ρώτησαν τὸ παιδί.

— Ἀπ' τὴ μύτη. Ἐφαγα γροθιά κι' ἄρχισε νά τρέχει τὸ αἷμα.

Καὶ ξαναπάτησε τὰ κλάματα.

— Ποῦς τῶκανε;

— Ἐνα παιδί ἀπ' τὴν ἄλλη γειτονιά.

— Γιατί, τί τοῦκανε; εἰς;

— Ἐγώ, τίποτε, ἐκεῖνος...

— Τίποτε ἀπολύτως; ρώτησε μέ ἔμφασι ὁ πατέρας.

— Ἐδωσα κι' ἐγὼ μερικὲς γροθιές, ὡμολόγησε μέ τὸ κεφάλι κάτω.

— Ὁ Σταυράκης δὲν ἦταν κοντὰ σου;

— Αὐτός με γλύτωσε ἀπ' τὰ χέρια του. Καὶ ἐπειδὴ τὸ ἔδωρε, πῆγε καὶ ἔφερε τὰ παιδιά τῆς γειτονιάς του κι' ἄρχισε ὁ πετροπόλεμος μέ τὰ δικά μας παιδιά. Τοὺς τάραξε κι' ἦταν ἐτοιμοὶ νά ὑποχωρήσουν, ὅταν ἔφτασε ἡ Ἀστυνομία καὶ τοὺς μάγκωσε. Ἐμένα με δώσανε γιὰ τὴν ἡμουν γεμάτος αἷματα. Πήγαινε γρήγορα στή μαμά σου, πού εἶπε ἕνας χωροφύλακας.

— Γιατί ὅμως ἐκλαιγες ὅταν ἦρθες; Πονοῦσες;

— Ὅχι, ἀλλὰ φοβήθηκα, ὅτι θὰ με δείρετε κι' ἐσεῖς γιὰ τὴν ἀταξία μου.

— Καλά, πρὸς τὸ παρὸν ὡς ἀφήσουμε τὴν ἀταξία. Μόνο πές μου, ποῦ εἶναι τώρα ὁ Σταυράκης;

— Τὸν πῆγαν με τοὺς ἄλλους στήν Ἀστυνομία.

Φοβήθηκε ὁ κυρ - Βαγγέλης. Τί ἦταν αὐτὸ τὸ κακὸ; Στὴν ἀρχὴ σκέφτηκε νά πάη στήν Ἀστυνομία, ὅσο ὅμως ἀποφάσισε νά περιμένῃ. Ἄν ἦταν σοβαρὴ ἡ

μορφὴ, καὶ ἀρχίζαν ν' ἀγωνίζον τὸν τόπο σκορπώντας παντοῦ μειδιάματα καὶ ἐποσχέσεις. Κολακεύουν τὸ λαὸ τοῦ μιλοῦν γιὰ μεγαλεῖα πού δὲν θὰ τοῦ δώσουν ποτέ τὸν μεθόυν με τὴς κολακεῖες καὶ με τὴς φρενιές. Τὸν τρομοκρατοῦν ἐπειτα με κινδύνους ἀνελάσκειους. Διασφύουν ἀκόμη πρόσωπα τίμια καὶ θεσμὸς αἰώνιους. Καὶ ἔρχονται καὶ ἐμφανίζονται κατόπιν οἱ ἴδιοι ὡς νέοι Μεσσηνίαι, οἱ ὅποιοι θὰ λυτρώσουν τὸν τόπο ἀπ' ὅλα τὰ δεινὰ. Καὶ κατορθώνουν δυστυχῶς κι' αὐτοὶ με τὴν δημαγωγία τους νά κλέβουν τὴν καρδιά τοῦ κοσμάκη, ὅπως ὁ παμπόνηρος γιὸς τοῦ Δαβὶδ. Ἀθεσσαλὼμ κι' αὐτοὶ! Σύγχρονοι δημαγωγοὶ Ἀθεσσαλὼμ...

Μιχαὴλ Κ. Εὐθυμίου

περίπτωσις θὰ τὸν καλοῦσαν, γιὰ νὰ τοῦ κάνουν σοσιάσεις ἢ νὰ πληρώσῃ τυχὸν σπασμένα ἀπ' τὸν πετροπόλεμο.

Ἐν τῷ μεταξὺ στὴν Ἀστυνομία ὁ Σταυράκης καὶ τὰ ἄλλα παιδιὰ ἀπόκτησαν τὴν πρώτη τους ἐμπειρία μὲ τὸ Νόμο καὶ τὰ ὄργανά του.

— Γιὰ ἐλάτῃ ἐδῶ, παλληκάρια μου ἐσεῖς, ποὺ πετούσατε τὶς πέτρες ἀδιαφορώντας, γιὰ τὸ ποῦ θὰ πέσουν καὶ τί ζημιές θὰ κάνουν, νὰ ἀπολογηθῇτε μπροστὰ στὴ δικαιοσύνη.

— Κύριε χωροφύλακα, πετάχτηκε ὁ Σταυράκης, αὐτὴ ἡ παρέα ἀπ' τὴν ἄλλη γερονιά φταίει. Ἕνας δικός τους ἔδειρε τὸ μικρό μου ἀδελφάκι καὶ ἐπειδὴ ἐγὼ τὸν ἔδωξα ἔφερε τοὺς φίλους του καὶ ἄρchiσαν τὸ σαρμάτ.

— Τὸν ἔδωξες, ἢ τὸν ἔδειρες κι' ἐσύ;

— Τί νάκανα, ἀφοῦ ἐπέμενε καὶ ἔβριζε αἰσχρά; Ἄν τὸν ἄφηνα μποροῦσε νὰ κἀνὴ κανένα κακό. Ἄν βλέπατε τὸ ἀδελφάκι μου μέσα στὰ αἵματα, θὰ μὲ δικαιολογούσατε.

— Ὁ ἀδελφός του κύριε, πετάχτηκε ὁ ἄλλος, μὲ ἔβρισε καὶ μ' ἔκανε νὰ θιγῶ κι' ὅταν ἤρθαμε στὰ χέρια, ἄνοιξε ἡ μύτη του, γι' αὐτὸ γέμισε μὲ αἵματα.

— Ἔτσι, λοιπόν, ὅλοι ἔχετε δίκαιο, ἀλλὰ τὸ γεγονός ἐῖναι ὅτι ἔγινε ἕνας πετροπόλεμος μὲ ἀγνώστες ἀκόμη ζημιές. Μέχρι νὰ δοῦμε τί θὰ κάνουμε, πᾶτε μέσα στὸ μπουντρούμι μιὰ μέρα σὰν τὴ σημερινή, γιὰ νὰ μάθετε ἄλλη φορά, νὰ κάνετε παλληκαριές.

Τὸ κρατητήριο ἦταν σκοτεινὸ καὶ κρύο. Μόλις ἔκλεισε ἡ πόρτα πίσω τους καὶ ἀκούσθηκαν τὰ σίδερα ποὺ τὴν ἀμύρῳσαν, πᾶτησαν τὰ κλάματα. Τὰ δάκρυα ἔλουζαν τὰ παιδικὰ τους πρόσωπα καὶ δίνανε ὑποσχέσεις, ὅτι ἄλλη φορά δὲν θὰ τὸ ξανακάνουν. Ἀπ' ἔξω ἐρχόταν οἱ χωροφύλακες καὶ τοὺς φοβέριζαν, γιὰ νὰ κάνουν τὸ γούστο τους μὲ τὰ κλάματά τους καὶ γιὰ νὰ τοὺς τιμωρήσουν κατὰ κάποιον τρόπο.

— Τὸ βράδυ θὰ κοιμηθῇτε ἐκεῖ μέσα κι' αὔριο θὰ σᾶς πᾶμε στὸν εἰσαγγελέα, ποὺ κι' ἐκεῖνος μὲ τὴ σειρά του θὰ σᾶς στείλῃ στὸ δικαστήριο. Ἐκεῖ ἢ θὰ πληρώσουν οἱ γονεῖς σας ἢ θὰ ἀποφασίσουν νὰ

σᾶς κλείσουν στὸ ἀναμορφωτήριο.

Γοερὲς ὑψώνονταν ὀριαδικὰ οἱ ἀπεγνωσμένες φωνές τῶν παιδιῶν, ἐνῶ ἔξω οἱ χωροφύλακες σκάγανε στὰ γέλια. Σὰν ἔφτασε τὸ μεσημέρι, τοὺς ἔβγαλαν ἀπ' τὸ μπουντρούμι. Κατακίτρινοι ἀπ' τὸ φόβο τους, μὲ τὰ μάτια πρισιμένα ἀπ' τὸ κλάμα, βγήκαν ὅλοι τοὺς τρέμοντας κι' ἔτοιμοι νὰ ξανακλάψουν.

— Ἀκούστε ἐδῶ ὅλοι σας. Ἐπειδὴ σήμερα εἶναι Πάσχα θὰ σᾶς ἀφήσω νὰ πᾶτε στὰ σπίτια σας. Ἀλλὰ μὴ νομίζετε ὅτι γλυτώσατε. Εἶστε γραμμένοι στὰ κατάστιχά μας κι' ἂν ξαναενοχλήσετε τὴν Ἀστυνομία, θὰ τὰ πληρώσετε ὅλα μαζί. Δίνετε τὴν ὑπόσχεσι, ὅτι δὲν πρόκειται νὰ ξανακάνετε παρόμοιους τεντυμπούμους;

— Ναί, εἶπαν ὅλοι μαζί καὶ μιὰ χαρὰν γὴ ἐλπίδας ἔλαμψε στὰ πρόσωπά τους.

— Ἄντε, φύγετε. Εἶστε ἐλεύθεροι καὶ μὴν τὸ ξανακάνετε, ἀλλοίμονό σας.

— Σᾶς εὐχραιστοῦμε.

Χαρούμενοι, ἀλλὰ ἀμίλητοι τράβηξαν ὁ καθένας γιὰ τὸ σπίτι του. Ὁ Σταυράκης στὸ δρόμο εἰσῆμαζε τὴν ἀπολογία του. Ἦταν αἰγούρος πῶς οἱ γονεῖς του δὲν ἐπρόκειτο νὰ χαλάσουν τὸν κόσμο, ἀλλὰ ὁ ἴδιος δὲν ἐνιωθε ἄνετα στὴ σκέψι, πὼς θὰ τοὺς σιανοχωρέσῃ.

Ὅταν μπῆκε στὸ σπίτι μὲ τὸ κεφάλι κάτω καὶ στὸ πρόσωπό του ἐντονα ζωγραφισμένη δολάκερη τὴν ἀγωνία, ποὺ προηγῆθηκε στὸ μπουντρούμι, πρῶτος ἔιρεξε κοντά του ὁ Γιαννάκης γεμάτος ἀγωνία.

— Τί ἔγινε Σταυράκη; Τί σᾶς ἔκαναν στὴν Ἀστυνομία;

Καὶ καθὼς δὲν ἔπαυρε ἀπάντησι ἔξασπασε σ' ἕνα κλάμα ποὺ μαλάκωσε τὴν καρδιά τοῦ Σταυράκη, γιατί συγχρόνως ἐλεεινοδολοῦσε τὸν ἐαυτοῦ του σὰν ὑπεύθυνον γιὰ ὅλα τὰ γεγονότα.

— Σῶπα, Γιαννάκη, δὲν φταῖς μόνο ἐσύ. Ὅλοι μας φταῖμε καὶ καλὰ πάθαμε.

— Τί ἔγινε στὴν Ἀστυνομία; ρώτησε ὁ πατέρας, ἐνῶ μὲ πολλὴ ἀγωνία μὲ τὰ χέρια πλεγμένα μπροστά της ἡ μητέρα, περίμενε τὴν ἀπάντησι.

— Μᾶς βάλανε στὸ μπουντρούμι, ἀπάντησε ἔτοιμος νὰ κλάψῃ. ὦ, πατέρα, τί κόλασι ἦταν ἐκεῖνη! Δὲν θὰ μπορούσα νὰ τ' ἀντέξω λίγο ἀκόμη ἐκεῖ μέσα.

Οι καλῶς ἀδλήσαντες

Ὁ Ἅγιος Μάρτυς ΚΡΗΣΚΗΣ

15 Ἀπριλίου

Ο ΓΟΛΓΟΘΑΣ ΤΩΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

Ἡ ζωὴ στάδιο ἀγώνων

Αἰτίσθητες ἀπὸ ἀμωσιωλὲς ἀγωνίης καὶ ταραγμένους ἀπὸ τῆς μάταιας καὶ ἀστοχῆς ἐνδογείας περνοῦν οἱ ἡμέρες τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτὸ τὸ ἐνίσωσε πάντοτε ἡ ἀνθρώπινη γυμνὰ. Καὶ ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ γιὰ τὴν βοηθήσῃ τὸν ἄνθρωπο μὲ τὸ σῶμα τοῦ ἱεροουργοῦ ζητεῖ ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ νὰ γάνῃ τὴν κάθε ἡμέρα τοῦ πιστοῦ νὰ εἶναι τέλεια, ἀγία, εἰρημική καὶ ἀναμάρτητη. Μιὰ ἡμέρα τέλεια εἶναι ἀπὸ τὰ πρὸ ἀξιοζήλεια ἰδανικά τοῦ ἀνθρώπου, γιὰ τὸ γὰρ τοῦ Χριστοῦ καταγράφει τὴν ἀνθρώπινη γυμνὰ, τὴν δυναμῶναι μὲ τὴν θεία παρουσία καὶ τὴν κάνει ἱκανὴ νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἐμπόδια καὶ δυσκολίες.

Ἡ ἀνθρώπινη ζωὴ εἶναι μιὰ ἀλυσίδα μὲ λίγους ἢ πολλοὺς κρίκους ποὺ ὁ καθένας ἀπ' αὐτοὺς ἀποτελεῖ ἓνα σύνολο ἀπὸ μορφῆς ἀγώνων. Προσὶά σ' αὐτὴ τὴν ἀλυσίδα

οἶδα στέκονται οἱ ἐκλεκτοὶ ἀγωνισταὶ ἀπογασισμένοι νὰ δημιουργήσουν καινοτόγια καὶ ὁράτα ἠθικά καὶ ἔλικά ἔργα ποὺ νὰ βοηθοῦν σὲ τὴν προετοιμασίᾳ γιὰ τὴν αἰωνιότητα.

Ἐνας ἰσχυρὸς κρίκος ποὺ πολλοὶ δειλιάζουν εἶναι οἱ θλίψεις, τὰ βάσανα καὶ ὁ πόθος. Αὐτὰ ξεσχίζουν τὴν ἀνθρώπινη καρδιά, τὴν πληγώνουν καὶ κλονίζουν ἀγωνιστὰς ποὺ νὰ τρομάζουν μαρτυρὰ σιὸς σκληροῦς πνευματικοῦ ἀγῶνος.

Πολλὰ εἶναι τὰ αἶμα ποὺ στέκονται μαρμαμένα μαρτυρὰ σὲς θλίψεις καὶ μένουν ἀδόγματα νὰ τὶς ἀντιμετωπίσουν, γιὰ τὸν δὲν καταγεύονται σὲ μόνον δυνατὸ, τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Αἰτίθασκες, ἀνυπάκουες, ἀνῆθικες ὑπάρξεις λυώνουν κάτω ἀπὸ τὴν πιστικὴ δύναμι τοῦ πόθου καὶ τῶν βασάνων.

Πόρους αἰσθάνονται καὶ ἐκεῖνοι ποὺ ἀγοστιζοῦναι γιὰ νὰ ἐκτελέσουν ἐδουλείδια

— Νὰ σοῦ γίνῃ μάθημα λοιπόν, εἶπε ἡ μητέρα.

— Μεγάλον μάθημα μάλιστα, πρόσθεσε κι' ὁ Σταυράκης. Ὑπέφερα πάρα πολὺ ἐκεῖ μέσα, ἀλλὰ κι' ἀκόμη δὲν ἔχω πρόσωπο νὰ σοῦ δῶ. Ποῦ κατάντησα μιὰ μέρα σὰν τὴ σημερινή! Εἶμαι ἀσυγχώρητος.

Τὰ μάτια του γέμισαν δάκρυα καὶ ἔτρεξε σὲ τὴν ἀγκαλιά τῶν γονέων του. Ἐκεῖνοι τὸν δέχτηκαν πρόθυμα καὶ μὲ συγκίνησι τοῦ εἶπαν.

— Ἐν τάξει, παιδί μου. Ἐκανες ἓνα λάθος ποὺ οὐ σὺ οἰοίχῃς ἀρκετὰ καὶ τὸ κατὰλαβες. Αὐτὸ τὸ μάθημα θὰ σὲ βοηθήσῃ, νὰ ἀποφύγῃς ἄλλα χειρότερα παθήματα.

Ὑστερα γύρισαν ὅλοι μαζί σὲ μὲν μικρὸ Γιαννάκη.

— Κι' ἐὼς ἄλλη φορὰ νὰ μὴν ἀρχίζῃς καυγάδες, εἶπε ὁ πατέρας.

— Τί, νὰ κάτσω νὰ τὶς τρώω; εἶπε κομμά.

— Ὅχι, νὰ μὴν κάνῃς καὶ λὲς λόγια,

ποὺ δίνουν δικαίωμα σὲν ἄλλον νὰ σηκώσῃ χέρι ἐπάνω σου, πρόσθεσε κι' ὁ Σταυράκης.

Ὁ ἄλλος σήκωσε τοὺς ὤμους, σὰν νὰ μὴν συμφωνοῦσε, ἐνῶ μπῆκε σὲ μέση κι' ἡ μικρὴ Μαρία.

— Ἄν μὲ δέρνῃ ὁ Γιαννάκης, τί νὰ κάνω ἐγώ;

— Νὰ τοῦ δώσῃς ἓνα φιλάκι, ἀπάντησε ὁ Σταυράκης. Ἄν τὸν ἀγαπᾷς, ἐκεῖνος ποτὲ δὲ θὰ σὲ δερῇ.

— Λοιπόν, περασμένα ξεχασμένα, εἶπε πρόσχαρον κι' ὁ πατέρας. Μιὰ μέρα σὰν τὴ σημερινή ἂς συγχωρήσουμε ὁ ἓνας τὸν ἄλλο καὶ μὲ ἀγάπη ἂς καθήσουμε ὅλοι γύρω ἀπ' τὸ πασχαλινὸ τραπέζι.

Κάνανε τὴν προσευχὴ τους καὶ ρίχτηκαν σὲ φαγητὸ ποὺ μοσχομυριστὸ τοῦς περίμενε σὲ τραπεζί. Συμφώνησαν ὅμως πὺς ἡ Λαμπρὴ ἐκείνη ἦταν γιὰ ὅλους μιὰ ξεχωρὴ κι' ἀξέχαστο μέρα.

Σάββας Ν. Ξανθόπουλος

τὰ καθήκοντά τους, γιατί τὰ εμπόδια, οἱ δοκιμασίες καὶ οἱ διώξεις εἶναι σὺνθησι-
μένα. Εἶναι ὁ ἡθικὸς πόθος ποὺ τόσο αἰ-
σθητὸς γίνεται διὰ τὸν ἄνθρωπο ἀδιζήτη-
ται, συκοφαντεῖται καὶ σκληρὰ δοκιμά-
ζεται. Τὸ κλάμα συνοδεύει τὸν ἄνθρωπο
ἀπὸ τὴ γέννησί του μέχρι τὸν τάφο. Μὲ
σιναγμούς καὶ δάκρυα ποτίζεται ἡ ζωὴ
τοῦ ἀνθρώπου.

Μάταια τρέχει ὁ ἄνθρωπος ἐδῶ καὶ ἐ-
κεῖ γιὰ τὰ παρηγορηθῆ. Οὐτε ταξίδια σὲ
ξένες γῶρες, οὐτε θεάματα καὶ ξεφαντώ-
ματα, οὐτε ὑλικά μέσα εἶναι ἱκανὰ νὰ πα-
ρηγορήσουν τὸν ἄνθρωπο. Καὶ τὰ ποτὰ καὶ
τὰ ναρκωτικά καὶ κάθε ἄλλο μέσο ἀντὶ νὰ
βοηθήσουν δηλητηριάζουν περισσότερο τὴν
ἀνθρώπινη ψυχὴ καὶ δημιουργοῦν συντρίμ-
μια καὶ ἐρεῖπια ψυχικά καὶ πνευματικά.

Ἔνα εἶναι τὸ μέσο ποὺ θεραπεύει ἀπο-
τελεσματικά τὸν ἀνθρώπινο πόνο καὶ ὁδη-
γεῖ στὴ γαλήνη τὸν ταραγμένο ἄνθρωπο. Εἶ-
ναι ὁ Σωτὴρας Χριστός. Εἶναι Αὐτὸς ποὺ
διὰ τὴν θυσίαν αὐτοῦ στὴ γῆ περιερχόταν τὶς
πόλεις καὶ τὰ χωριά διδάσκοντας οἷς συνα-
γωγὰς καὶ κηρύττοντας τὸ εὐαγγέλιο τῆς
βασιλείας. Εἶναι τὸ εὐαγγέλιο τῆς βασιλείας
τοῦ Θεοῦ ποὺ στέκεται ὁ ὁδηγὸς σὲ κάθε
βῆμα τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου.

Αὐτοὶ ποὺ δέχθηκαν γιὰ ὁδηγὸ τους τὸ
εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ μπόρεσαν νὰ φθά-
σουν σὲ τέρας τῆς ἐπίγειας ζωῆς δυνα-
μιζόμενοι ἀπὸ τὶς θλίψεις καὶ τὰ εμπόδια,
νικηταὶ καὶ ἄτρωτοι ἀπὸ τὰ βέλη τοῦ πο-
νηροῦ.

Ἀπὸ τὸ πλούσιο Μαρινολόγιο τῆς Ἐκ-
κλησίας μας ἀναφέρεται στὴ σιὴ ἀπὸ τὴν
ὁ βίος καὶ ἡ πολιτεία τοῦ ἁγίου μάρτυρος
ΚΡΗΣΚΕΝΤΟΣ ποὺ τιμᾶται ἀπὸ τὴν Ἐκ-
κλησίαν στὶς 15 Ἀπριλίου καὶ ποὺ εἶ-
ναι παρὰδειγμα γιὰ τοὺς πιστοὺς σὲ ἀγω-
νιστικὸ δρόμο τῆς ζωῆς του.

Ὁ ἅγιος μάρτυς Κρήσκης προσερχόταν ἀ-
πὸ τὴν ἐδοσεβὴ καὶ Ἀξιδολογ οἰκογένεια
ποὺ ζοῦσε στὴν πόλι Μύρα τῆς Λυκίας.
Ἀνατράφηκε μὲ τὸ αγωνιστικὸ πνεῦμα καὶ
εἶχε μεγάλη εὐαισθησία σὲ πνευματικὰ θέ-
ματα. Πιστὸς στὴ χριστιανικὴ διδασκαλία
ἐγρόντιζε νὰ εἶναι δίκαιος καὶ ἐξυπηρε-
τικὸς πρὸς τοὺς συνανθρώπους του. Στά-
χος του ἦταν ἐπίσης ἡ ἐνίσχυσι τῶν θλι-
βομένων καὶ βασανιζομένων ἀπὸ τοὺς πει-

ρασμούς καὶ τὰ εμπόδια καὶ τοὺς πόνους
τῆς ζωῆς.

Ἐκεῖνο ποὺ ἰδιαίτερα τὸν σινοχωροῦσε
ἦταν ἡ ἐντασι τῆς εἰδωλολατρίας καὶ ἡ αἰ-
ξιοι τῆς ἀσέβειας. Πολλοὶ εἰδωλολάτρες
παρέσταναν στὴν εἰδωλολατρία ἄτομα ποὺ θὰ
μποροῦσαν νὰ ἀκολουθήσουν τὴν Χριστιανι-
κὴ θρησκεία. Δὲν ἔμεντε ἀπλὸς θεατὴς. Ἐ-
δρασε ἀποφασιστικά καὶ ἀποτελεσματικά.
Στὴν ἀρχὴ ἀκολούθησε τὸν διδασκικὸ καὶ
νουθετικὸ τρόπο. Πλησίαζε τοὺς εἰδωλολά-
τρες καὶ τοὺς παρώτρυνε νὰ ἐγκαταλείψουν
τὴν πλάνη καὶ νὰ ἐπιστρέψουν σὲ τὸν ἀληθι-
νὸ Θεό, ποὺ εἶναι ὁ Σωτὴρας τοῦ ἀνθρώ-
που. Καὶ ὁ τρόπος αὐτὸς δρώσεως ἀπέδωσε
καρπὸς. Πολλοὶ σώθηκαν ἀποσπασθέντες ἀ-
πὸ τὰ δίκτυα τῆς εἰδωλολατρίας. Πάντο-
τε θὰ ἐπιτηγάνη τὸ ἔργο τῶν ἀληθινῶν
ἐργατῶν τῆς Χριστιανικῆς ἀλήθειας. Ἀρ-
κεῖ οἱ ἐργάτες αὐτοὶ νὰ δροῦν μεθοδικά,
ἀνυποχώρητα, εἰλικρινῶς καὶ μὲ πεποίθη-
σι διὰ ἀκοῦν ἔργο πνευματικὸ καὶ συντελοῦν
στὴ σωτηρίαν ψυχῶν ἀθανάτων γιὰ τὶς ὁ-
ποῖες ὁ Κύριος θυσίασθηκε σὲ Γολγοθᾶ.

Τὸ ἐξυγιαντικὸ φάρμακο

Πολλοὶ φροιοῦν, γιατί ὁ Θεὸς ἐπιτρέπει
τὸν πόνο, τὶς θλίψεις καὶ τὶς ἀποτυχίες
σὲ πλάσματά του καὶ μάλιστα σὲ κείνα ποὺ
δείχνουν μὴ κάποια εὐσέβεια καὶ πίστι.
Ὁ λόγος εἶναι σαφής. Θέλει ὁ Θεὸς νὰ
θεραπεύσῃ, νὰ σώσῃ, νὰ εὐεργετήσῃ καὶ
νὰ ἐξυγιάνῃ τὸν ἄνθρωπο. Εἶναι ὁ ἰατρός
ποὺ μὲ πικρὰ πολλὰς φορὰς φάρμακα, μὲ
κατηρησιαμούς καὶ ἐγχειρήσεις, σκεπτεῖ
στὴ ριζικὴ θεραπεία. Ἐνας ἐγροῖσμός, μία
ὑπερεκτίμησι τῶν δυνάμεων, μία κάποια ἁ-
δράγεια, ὀλίγη ἀπιστία καὶ ἀνυπακοὴ εἶναι
τὰ πρῶτα συμπτώματα τῆς πνευματικῆς ἀρ-
ρώστιας τοῦ πιστοῦ. Ἡ Θεὸς ἀγάπῃ θέ-
λει νὰ θέσῃ σὲ θεραπευτικὴ ἀγωγὴ τὸν
ἀσθενῆ καὶ μὲ τὶς θλίψεις, τὶς δοκιμασίες
καὶ τὶς ἀποτυχίες τὸν ὁδηγεῖ στὴν ταπει-
νωσι καὶ στὴν ἀνάγκη νὰ ἀναζητήσῃ τὸ
Θεό. Νὰ καταφύγῃ στὴν ἐφαρμογὴ τῶν ὁ-
σων ἡ διδασκαλία τοῦ Θεοῦ ἀποκαλύπτει
μὲ τὸ εὐαγγελικὸ φῶς καὶ μὲ κάθε λεπτο-
μέρεια νὰ ἐκτελέσῃ τὰ παραγγελλόμενα. Ὅ-
πως ὁ ἰατρός ἐπιβάλλει ἄλλοτε τὴ διαίτα
καὶ ἄλλοτε τὴν χορήγησι φαρμάκων, ἔτσι

καὶ ὁ Θεὸς μεταβάλλει τὸν πόνο σὲ φάρμακον ἀποτοξινώσεως τῆς ψυχῆς, τὴς ἀποτυχίας σὲ κατηγοριισμόν καὶ ἐγχείρησι τῶν πληγῶν, τὴς θλίψεως σὲ ἀφαίρεσι τῶν κακοήθων ὀνύχων τῆς ἁμαρτίας. Μὲ ὅλα αὐτὰ τὰ μέσα ἡ Θεία πρόνοια ἐτοιμάζει τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ πλανημένου μὲ τὴ μετάνοια καὶ τὴν ψυχικὴ ἐξυγίανσι τοῦ μετανοημένου μὲ τὴ μελέτη τοῦ εὐαγγελίου τῆς βασιλείας Του.

Οἱ ἐκλεκτοὶ καρδιῆς θὰ ὄρουν ἀπὸ τὸ καμίνι τοῦ πόνου καὶ τῶν δοκιμασιῶν ἐξαγνισμένες καὶ ἄξιες τῆς αἰωνιότητος. Τὸ ἄσωμα τῆς ὑπομονῆς καὶ πειθαρχίας σὺν Θεῷ καὶ ἡ εὐωδία τῆς σταθερῆς πίστεως, τῆς ἀκαμπτοῦς τιμιότητος καὶ τῆς ἀκεραϊότητος τῶν πιστῶν θὰ εἶναι τὸ καταστάλαγμα τῆς ἀγωνιστικότητος σ' ὅλα τὰ στάδια τῆς πορείας των. Στὶς δυσκολίες ὁ πιστὸς καταφεύγει σὺν Θεῷ παρακαλώντας ὅπως ὁ Πέτρος: «Κύριε, σῶσε μας». Καὶ Ἐκεῖνος, ὅπως πάντοτε, ἔτοιμος ἀπλώνοντας τὸ χεῖρι Του ἱερᾶ κονιά τοῦ αὐτῶν ποῦ μὲ ἐμπιστοσύνη ζητεῖ τὴν βοήθειά Του.

Πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνσι προσανατολίζε τοὺς Χριστιανοὺς ὁ ἅγιος Κρήσκης. "Ἦθελε νὰ πεισθοῦν οἱ ἀκούσαιοι τοῦ εὐαγγελίου διὰ μόνον ὁ Κύριος θεραπεύει κάθε ἀνάγκη τοῦ ἀνθρώπου. "Ἦ προσπάθειά του αὐτὴ εἶχε πολλοὺς καρπούς. Πολλοὶ εἰδωλολάτραι ἔγιναν Χριστιανοί. Ἀλλὰ καὶ τὴν αὐξήσει τοῦ μίσους τοῦ ἡγεμόνος ἐναντίον τοῦ ἐκλεκτοῦ ἐργάτου τοῦ εὐαγγελίου. "Ἦ ζωὴ του ἦταν ἕνας ἀνηφορικὸς δρόμος πρὸς τὸν Γολγοθᾶ τῆς θείας.

Τὸν συνέλαβαν, τὸν βασάνισαν, τὸν ἐκρέμασαν, τοῦ καταξέσχισαν τὴς σάρκες, τὸν ἐξορσαν στὴ φωτιά καὶ ἐκεῖ παρέδωκε τὸ πνεῦμα του σὺν χεῖρα τοῦ Θεοῦ γιὰ νὰ πάρη τὸ στεφάνι τοῦ ὠραίου ἀγῶνος «θραύοντας τῶν δαιμόνων τὰ ἀνίσχυρα θρόνα».

Ἐπισημαίνεται διὰ τὸ θάρος καὶ τὴν δύναμι ὁ ἅγιος μάρτυς Κρήσκης ἀντλήσας ἀπὸ τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ αὐτὰ ἀγωνίστηκε νὰ διδάξῃ στοὺς ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς του καὶ ἐπέμεινε σὺν νὰ καταπορήσῃ τὴν ἀξία τοῦ εὐαγγελικοῦ λόγου γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου. Γιατὶ οἱ ἡγωνισταὶ σὺν Γολγοθᾶ τῆς ζωῆς των πρόει νὰ γνωρίζουν διὰ ἡ μόνη δύναμι ποῦ θὰ τοὺς ἐνισχύῃ εἶναι τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας.

Ἀγροῦν οἱ σύγχρονοι ὁδοιπόροι τῆς ζωῆς τὴν οὐσία καὶ τὸ βάθος τοῦ εὐαγγελίου τῆς βασιλείας, γι' αὐτὸ καὶ γρηγόρα ἀποζήμουν σὺν πιστικὸ ἀγωνιστικὸν στάδιον τῆς ζωῆς. Αἰποφυγοῦν, ἀδρανοῦν, ἵποχωροῦν μπροστὰ σὺν ὅσα ἐμπόδια παρουσιάζει ἡ ζωὴ.

Πολλοὶ μιλοῦν γιὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἀλλ' ἀμέσως τὸ μυαλὸ τους πηγαίνει σὺν βιβλίον ποῦ εἶναι στὶς Ἐκκλησίες, τὸ ντυμένο μὲ ἀοῆμι ἢ χροσάφι καὶ ποῦ τὸ θεωροῦν πῶς κῆποιος φτωχὸς τὸ ἔρωσε γιὰ τοὺς φτωχὸς νὰ τοὺς ἀποκοιμήσῃ καὶ νὰ τοὺς ξεγελάσῃ.

Μιλοῦν γιὰ τὸ εὐαγγέλιον ἄλλοι, ἀλλὰ ὁ τοὺς τους πηγαίνει σὺν βιβλίον ἐκεῖνο ποῦ βάζουν τὰ βρώμικα χέρια πάνω του καὶ ἐκεῖνοι ποῦ ἔχουν καὶ τὴν ψυχὴν τους λερωμένη. Καὶ οἱ κλέπτες, οἱ ἡονιάδες, οἱ ἄσωτοι, οἱ παραστρατημένοι, οἱ αἰσχροκερδεῖς, οἱ φιλόδοξοι καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἀκουμποῦν τὸ χεῖρι τοὺς ἑαῶν του.

Κι' ὅμως ἡ λέξι εὐαγγέλιον σημαίνει τὴν εὐχάριστι ἀγγελίαν γιὰ μιὰ καλὴ καὶ χαρούμενη ζωὴ σὺν ὅσῃ ὁ Χριστὸς μὲ τὰ λόγια Του θέλει νὰ δώσῃ σιγουράδα καὶ αἰωνιότητα, καλωσύνη καὶ ἀγνότητα. Μὲ τὸ εὐαγγέλιόν Του ὁ Χριστὸς θέλει νὰ ἐφώσῃ τὴν ζωὴν, νὰ τὴν μεγαλώσῃ καὶ νὰ τὴν ὁμορφάσῃ μὲ τὴν ἀλήθεια καὶ τὸ φῶς.

Ὅταν ἀποσπῶνται ὁ ἀνθρώπος νὰ ἐφωθῇ ἐνθλιότερα ἀπὸ τὰ γήινα τῆς ζωῆς αὐτῆς λύνοντας τὰ δεσμά του μὲ τὸν βρώμικον ἄνθρωπο, γίνεται πολίτης τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ περνώνας ἀπὸ τὸ καμίνι τοῦ πόνου, τῶν θλίψεων καὶ τῶν δοκιμασιῶν ποῦ εἶναι ὁ σκληρὸς Γολγοθᾶς τοῦ κάθε ἀγωνιστοῦ τῆς ἀληθείας.

Στὶς μέρες μας, ποῦ ὁ πόνος ἄλλωσε τὰ πέπλα του παντοῦ, γιὰτὶ ξεκίνησε ἀπὸ τὴν χώρα τοῦ κακοῦ, εἶναι ἀνάγκη νὰ μάθῃ ὁ κάθε ἀγωνιστὴς ἔτι μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ θεραπεύει τὴν κάθε ἀδύνατη πλευρὰ τοῦ ἀνθρώπου τῆς ζωῆς καὶ δυναμώνει τὸν ἄνθρωπο νὰ ἀνεδιῇ τὸ Γολγοθᾶ μὲ τὸ ἱερόν του λειτωμοῦ γιὰ νὰ γηάσῃ σὺν ἀνάστασι ποῦ αἰώνια θὰ ἀπολαμβάμη, τὴ δόξα τοῦ Οὐρανοῦ.

Δημήτριος Β. Χαρίσης

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Τὰ πάθη τὰ σεπτὰ

Θὰ ἄξιζε, πραγματικά, τὸν κόπο νὰ παρακολουθήσῃ κανεὶς πῶς γιορτάζεται τὸ συγκλονιστικώτερο γεγονός τῆς αἰσεώς μας, ἡ Σταύρωσι καὶ ἡ Ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ. Κι αὐτὸ ὄχι ἀπὸ ἀπλῆ περιέργεια ἢ λαογραφικῇ ἐπιδιώξει, ἀλλὰ κυρίως - γιὰ τὸν πιστὸ τοῦλάχιστον - ἀπὸ μιᾶς εἰλικρινῆ διάθεσι νὰ σταθίῃ τὸ ἀντίκροσμα ποὺ ἔχει τὸ Πάθος στὴ ζωὴ ὅλων μας.

Ἡ πρώτη ἄμεση ἐντύπωσι τῆς κοινωνίας μας εἶναι ἡ ἀπογοητευτικὴ παρουσία δύο κυρίαρχων μεριδῶν, ποὺ παρὰ τὴς ἀντιθέσεις τοὺς συναντιῶνται σὺν σημείῳ τῆς ἀρνήσεως. Ἡ μιὰ, δεδηλωμένοι ἄνθρωποι καὶ ἄθεοι, βλέπει τὴς μέρες τοῦ Πάσχα σὰν ἀναγκαῖον καὶ εὐχάριστο, βεβαίως, διάλειμμα στὴν καθημερινὴ ζωὴ, ποὺ θὰ ἦσαν πρὸ ἐκπρόσδεκτο χωρὶς ὅλες ἐκεῖνες τὴς γιορτινῆς γαλήνης. Ἡ ἄλλη, οἱ χλιαροὶ Χριστιανοὶ τῆς «λαμπραδούρας», προσέρχεται μὲ ὅλην τὴν ματαιότητά τῆς ἐλιδεῖξέως νὰ καταθέσῃ τὸ ἀντίτιμο τῆς ἡσυχίας τῆς ἀπὸ τῆς συνείδησι, ποὺ ἀσφενδιᾷ σὺν νόθῳ κλῆμα τῆς ἐποποισίας τῆς.

Υπάρχει, ὁπωσδήποτε, καὶ τὸ «μικρὸ ποίημα», ποὺ μὲ συντριβὴ καὶ μετάνοια προσκονεῖ τὸν Ἑστανρωμένο καὶ νιώθει διπλὸ τὸν πόνο Του. Μὴ ἢ διαπίστῳσι παραμένει πικρὴ. Νιώθουμε ἀράγε αὐτὴ τὴν πίκρα, τὴν πίκρα τοῦ προδομένου Ἰησοῦ; Καὶ τί κάνουμε γιὰ νὰ μὴ ποιῶμε καὶ ἐμεῖς τὸν Αντιπότη μας μὲ ὄξος;

Ὁ πόνος καὶ τὰ Πάθη

Ἔχει δίκαιον ὁ ποιητής: «ὁ πόνος ἄλλω-

σε τὰ πέπλα τοῦ πατοῦ». Ἀρρώστειες ἀναρτίμητες, παράξενες πληρώνουν τὴν ἀνθρωπότητα. Παράξουν καὶ σφαδάζουν πλήθος ἀνθρωπίνων ἐπάρξεων χτυπημένων ἀπὸ τὰ βέλη τους. Γέμισε ἡ ζωὴ μας ἀπὸ ἀνασπαραγμῶν καὶ θογγητά.

Κι ὅμως ὁ Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ ἔχει πολλὰ νὰ πῇ σ' ὅλους τοὺς πορευμένους τῆς γῆς. Αὐτὸς ποὺ «ὀδονᾷται περὶ ἡμῶν» θὰ πρέπῃ ἰδιαίτερα νὰ μιᾷ σ' ὅσους καρφωμένοι σὲ κρεβάτι τοῦ πόνου γεύονται τὸ πικρὸ ποτήρι του. Φιάνει νὰ σιγέφουν τὸ βλέμμα μὲ ἐλπίδα καὶ ἐμπιστοσύνη στὸν Ζωοδότῃ· νὰ σπνιοτίσουν τὴν καρδιά τους στοὺς παλινὸς τῆς θείας καρδιάς, νὰ βρεθοῦν στὴν οὐκνότητα τῆς ἀγάπης Τῆς. Καὶ τότε, πόσο βάλαμο, πόση ἀνακούφισι, πόση γλύκα θὰ νοιώσῃς νὰ εἰσρέῃ ὡς τὰ κατὰ βὰθα τοῦ εἶναι σου, ἄνθρωπε τοῦ πόνου!

Ἡ Ἀνάστασι, πόθος καὶ ἀναζήτησι

Σηραγίζει τὴ ζωὴ μας ἡ ἀναζήτησι. Ζητοῦν οἱ ἄνθρωποι - τί ἄλλο; - τὴν εὐτυχία. Μὰ δὲν βρίσκουν παρὰ τὰ ὑποκατάστατά τῆς. Τὸ μαρτυροῦν τὸ ἄγχος, ἡ ἀνασφάλεια, ἡ μοναξιά, ἡ ἀνία ποὺ νιώθει ὁ ἐννοημένος τοῦ πλοῦτου, τῆς δόξας, τῆς γνώσεως ἀκόμη.

Ὡ ἄνθρωποι, πήρατε πάλι λάθος δρόμο! «Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν;». Γιατὶ γνῶστε τὴν ζωὴ στὴν γθορά, τὴν εὐτυχία στὰ παροδικὰ σχήματα; «Ἡ ἐρὸς οὐκ ἔστιν ὧδε». Πᾶμε νὰ συναντήσουμε τὸν Κύριο πέρα ἀπὸ τὰ μνῆματα τῶν παθῶν καὶ τῶν ἐλιδνμῶν μας! Στὴν ἀναστάσιμη χαρὰ ὡς ἀγκυλιάσουμε τὴν εὐτυχία μας!

Ξ

«ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ» Μηνιαῖον δοθόδοξον χριστιανικὸν περιοδικόν.

Ἰδιοκτησία καὶ Ἐκδοσις Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ», Πέλοπος 7, τηλ. 270-630 Θεσ/νίκη

Διευθυντής Συντάξιος: Σάββας Ν. Ξανθόπουλος, Πέλοπος 9, Θεσ/νίκη

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Β. Π. Μακρόγλου, Βελισσαρίου 35, Θεσ/νίκη

Ἐτησία συνδρομή: Ἑσωτερικοῦ δοχ. 30 — Ἐσωτερικοῦ δολλ. 2

Ἐπιστολαὶ - σνδρομαὶ εἰς Περιοδικὸν «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ», Πέλοπος 7, Θεσ/νίκη

Τύποις: ΤΥΠΟ-EXPRESS ΘΕΣ/ΝΙΚΗ

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

« Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ὀγισμὸς καὶ ἀπολύτρωσις » (Α' Κορ. 1, 30)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ' - ΕΤΟΣ ΛΒ'

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Μάιος 1977

Ἀριθμὸς φύλλου 377

ΤΑ ΤΡΙΑ ΠΑΣΧΑ

Ἐνα ἀπὸ τὰ καλύτερα μαθήματα ποὺ θὰ εἶχε νὰ μάθῃ καὶ νὰ σπουδάσῃ κάθε πιστὸς Χριστιανὸς εἶνε τὸ μάθημα ποὺ ἀποκαλύπτει ἱστορικά, προφητικά καὶ θεολογικά τὸ περιεχόμενο τῆς γιορτῆς τοῦ Πάσχα.

Τρία διάφορα πάσχα ἀποκαλύπτονται μέσα στὴν Ἀγία Γραφή καὶ ἡ μελέτη τους μᾶς βοηθᾷ νὰ καταλάβουμε πέρα γιὰ πέρα τὸ νόημα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ μας.

Τὸ πρῶτο πάσχα εἶνε τὸ πάσχα τῶν Ἑβραίων. Ἡ γιορτὴ αὐτὴ συνδέεται μὲ ἓνα μεγάλο γεγονὸς τῆς ἱστορίας τοῦ ἐβραϊκοῦ λαοῦ. Καὶ τὸ γεγονὸς αὐτὸ εἶνε ἡ διάβασις τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, ἡ ἀπελευθέρωσις ἀπὸ τὴν σκλαβιά τῶν Αἰγυπτίων. Πάσχα σὲν ἐβραϊκά σημαίνει διάβασις, σημαίνει φεύγω ἀπὸ μιὰ κατάστασι καὶ πηγαίνω σὲ ἄλλη, σημαίνει λύτρωσις. Ὅσοι ἔχετε τὴν εὐτυχία νὰ μελετᾶτε τὴν Ἀγία Γραφή θυμᾶστε καὶ ἀπὸ τὸ βιβλίον τῆς Ἐξόδου ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ ἄλλα βιβλία τῆς Π. Διαθήκης μὲ πόσες λεπτομέρειες περιγράφεται τὸ γεγονὸς αὐτό. Ὁ λαὸς τοῦ Ἰσραὴλ βρίσκεται ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἰωσήφ στὴν Αἴγυπτον. Καλοπερνοῦν στὴν ἀρχὴ ἀλλὰ ἀργότερα, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰωσήφ, μετὰ τὴν ἀνοδοὶ ἀλλων φαραὼ στὸ θρόνον, μετὰ τὴν μεγάλη αὐξηση τῶν Ἑβραίων βασανίζονται ἀπὸ τοὺς Αἰγυπτίους σκληρά. Ἐνα ἀπὸ τὰ φοβερά μέτρα ποὺ πῆραν οἱ Αἰγύπτιοι εἶνε νὰ ἐξοντώνουν ὅλα τὰ παιδιὰ τῶν Ἑβραίων. Ἔτσι βρέθηκε ὁ Μωϋσῆς πεταμένος σὶνὸν Νεῖλο. Τὸν σώζει θαυματουργικὰ ὁ Θεὸς καὶ τὸν ἀ-

ναδεικνύει ἡγέτη τοῦ Ἰσραὴλ γιὰ νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν λαὸν του. Οἱ φαραὼ καὶ δὲν θέλουν τοὺς Ἑβραίους σὴν χώρα τους, γιὰ τὸν τοῦς βλέπουν νὰ ξαπλώνουν ὅλο καὶ περισσότερο, ἀλλὰ καὶ δὲν τοὺς ἀφήνουν νὰ φύγουν. Τοὺς θέλουν σκλάβους νὰ καλλιεργοῦν τοὺς κήπους, νὰ κτίζουν πυραμίδες, νὰ τοὺς βασανίζουν. Βασανίζονται καὶ ὑποφέρουν μέχρι τὴ στιγμή ποὺ ὁ Θεὸς μὲ τὸ Μωϋσῆ ἐκπληρῶναι τὸ μεγάλο σχέδιον καὶ τοὺς ἀπελευθερώνει. Τοὺς ἀπελευθερώνει στίς 14 τοῦ Νισάν (ὁ Νισάν εἶνε ἓνας μῆνας τῶν Ἑβραίων ποὺ πᾶνει μισὸ Μάρτιον καὶ μισὸ Ἀπρίλιον) ἀφοῦ πατάσῃ πρῶτα μὲ τίς 10 πληγὰς τοὺς Αἰγυπτίους. Ἡ ἡμέρα τῆς ἀπελευθερώσεως ὀνομάζεται πάσχα καὶ γιορτάζεται ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους σ' ὅλη τὴν Π. Διαθήκην ἀλλὰ καὶ μέχρι σήμερον. Ἰδιαιτέρως συνδέονται μὲ τὴν μέρα αὐτὴ τὸ ἀρνὶ ποὺ ἔσφαξαν καὶ τὸ ἔφαγαν ψητὸ χωρὶς νὰ σπάσουν τὰ κόκκαλά του, τὰ πικρὰ χόρτα, οἱ πικρίδες, καὶ τὸ ἄζυμον ψωμί. Μετὰ τὸ πάσχα αὐτὸ πέρασαν θαυματουργικὰ τὴν Ἐρυθρὰ θάλασσαν. Γι' αὐτὸ τὸ μεγάλο γεγονὸς τῆς ἱστορίας τῶν Ἑβραίων γίνεται μιὰ γιορτὴ. Καὶ γιορτὴ θὰ πῇ νὰ ξαναζοῦν οἱ ἀπόγονοι τὸ γεγονὸς ὅπως τὸ ἔζησαν οἱ πρόγονοι. Τότε γιορτάζω διὰν ξαναζῶ τὴν ἡμέραν τῆς γιορτῆς, τὸ πρῶτον γεγονὸς. Μὲ δυὸ λόγια τὸ πάσχα τῶν Ἑβραίων εἶνε ἐλευθερία ἀπὸ τὴν σκλαβιά τῶν Αἰγυπτίων καὶ θαυματουργικὴ διάβασις ἀπὸ τὴν Ἐρυθρὰ θάλασσαν. Καὶ τὸ πάσχα αὐτὸ εἶνε μιὰ καταπληκτικὴ προφητεία γιὰ τὸ δεύτερον πάσχα, τὸ χριστιανι-

κό. Τὸ δεύτερο πάσχα εἶνε τὸ πάσχα τῆς Κ. Διαθήκης. «Ὅλες αὐτὲς τὶς μέρες ποὺ ἀκούσαμε τόσα εὐαγγελικὰ ἀναγνώσματα, καὶ ψάλλαμε τόσα τροπάρια ἐμβαθύνουμε στὸ πάσχα αὐτό. Συνοψίζεται τὸ βαθὺ νόημα τοῦ πάσχα τῆς Κ. Διαθήκης σ' ἓνα ἀπὸ τὰ πρῶτα πασχαλινὰ τροπάρια ποὺ ψάλλουμε στὸν ἀναστάσιμο κανόνα: «Ἀναστάσεως ἡμέρα...». Συνδέεται τὸ χριστιανικὸ πάσχα μὲ τὸ θάνατο καὶ τὴν ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ μας. Καὶ ὁ θάνατος καὶ ἡ ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ μας εἶνε τὸ μεγαλύτερο γεγονός ὅχι μόνο τῆς χριστιανικῆς ἱστορίας ἀλλὰ καὶ τῆς ἀνθρώπινης ἱστορίας. Ὁ θάνατος καὶ ἡ ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ μας εἶνε τὸ περιεχόμενο τοῦ εὐαγγελίου, εἶνε τὰ θεμέλια τῆς Ἐκκλησίας μας, εἶνε τὸ πᾶν στὴν πίστι μας, εἶνε οἱ δύο ὄψεις ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ εὐαγγελίου.

Ἡ πρώτη, ἡ μεγάλη ἀλήθεια, τὸ κέντρο τῆς πίστεώς μας εἶνε ὁ θάνατος καὶ ἡ ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ. Μεγάλο πρᾶγμα στὴν πίστι μας ἡ ἀγάπη, μεγάλο ἡ ἀλήθεια, ἀλλὰ ὅλα αὐτὰ εἶνε ἔννοιες, εἶνε θεωρίες. Ἡ ἀνάστασι εἶνε γεγονός. Ἀναστήθηκε ὁ Χριστός; «Ὅλα στέκονται. Δὲν ἀναστήθηκε; Τίποτε δὲν στέκεται ὀρθοῦ. Καὶ γιὰ τὸ γεγονός δὲν χρειάζομαστε οὔτε θεωρίες, οὔτε ἀποδείξεις, ἀλλὰ μαρτυρίες. Τέτοιες μαρτυρίες μᾶς καταθέτουν οἱ μάρτυρες ἐκεῖνοι ποὺ εἶδαν ἀναστημένο τὸ Χριστό. Ὁ Παῦλος γράφει τοὺς Κορινθίους (τὸ διαβάζουμε στὸ 15 κεφ. τῆς Α' πρὸς Κορινθίους Ἐπιστ.). Σὰς παρέδωσα πολλά, ἀλλὰ πρῶτα-πρῶτα οἷς παρέδωσα αὐτὸ ποὺ παρέλαβα. Καὶ ποῖο εἶνε αὐτό; Τὸ συνοψίζει σὲ 4 ρήματα ὅτι ὁ Χριστὸς πέθανε, θάφτηκε, ἀναστήθηκε καὶ φανερώθηκε. Πέθανε: Βεβαιώνεται μὲ τὴν ταφή του. Ἀναστήθηκε: Βεβαιώνεται καὶ ἀποδεικνύεται μὲ τὴν ἐμφάνισί του. Νὰ λοιπὸν τὰ ἀντικείμενα τῆς πίστεώς μας. Τὸ πρῶτο ὅτι ὁ Χριστὸς εἶνε ἄνθρωπος ἀφοῦ πέθανε καὶ θάφτηκε. Τὸ δεύτερο εἶνε Θεὸς ἀφοῦ ἀναστήθηκε καὶ φανερώθηκε. Εἶνε ὁ Χριστὸς Θεάνθρωπος. Αὐτὸ ἀποτελεῖ τὸ κέντρο τῆς πίστεώς μας, τὸ περιεχόμενο τοῦ δικοῦ μας πάσχα. Πάσχα Κυρίου πάσχα ψάλλει ἡ Ἐκκλη-

σία μας, ποὺ εἶνε μέρα ἀναστάσεως. «Ἐκ γὰρ θανάτου πρὸς ζωὴν καὶ ἐκ γῆς πρὸς οὐρανὸν Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμᾶς διεβίβασεν». Γιὰ τοὺς Ἑβραίους τὸ πάσχα ἦταν ἐλευθερία ἀπὸ τὴ σκλαβιὰ τῶν Αἰγυπτίων καὶ διάβασι τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης. Τὸ δικό μας πάσχα εἶνε ἡ μετάβασι ἀπὸ τὸ θάνατο στὴ ζωὴ, ἀπὸ τὴ γῆ στὸν οὐρανό. Θάνατος εἶνε ὁ θάνατος τῆς ἁμαρτίας, εἶνε τὰ μνήματα τῶν ἐπιθυμιῶν, εἶνε οἱ πλάκες τῶν παθῶν.

Διάβασι εἶνε τὸ πέρασμα ἀπὸ τὰ ρέματα τῆς ἀπιστίας καὶ τῆς φθορᾶς τοῦ κόσμου στὴ γῆ τῆς ἐπαγγελίας, στὴ χώρα τοῦ Θεοῦ, στὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ σιὴ βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Φαντασθῆτε τὴ ζωὴ τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς ἀπιστίας σὰν ἓνα νεκροταφεῖο γεμῆτο πλάκες παθῶν καὶ ἐπιθυμιῶν. Ὁ Χριστὸς σπάζει τὶς πλάκες καὶ μᾶς ἀνασταίνει ἀπὸ τὰ πάθη καὶ τὶς ἀδυναμίες. Ἐγὼ εἶμαι ἡ μεγαλύτερη ἀπόδειξις ὅτι ὁ Χριστὸς ἀναστήθηκε διακηρύττει ἓνας ποὺ τοῦ ζήτησαν ἀποδείξεις. Χρόνια πολλὰ ἤμουν μέσα σ' ἓνα μνημα. Σάπιζα, βρωμοῦσα, ἔνοιωθα δεμένος, μὲ πλάκωναν τὰ ἴδια μου τὰ πάθη. Δὲν μπορούσα νὰ νιώσω χαρά. Καὶ μιὰ μέρα ποὺ ἀκούστηκε τὸ Χριστὸς Ἀνέστη, μιὰ μέρα ποὺ διάβασα τὸ εὐαγγέλιο καὶ ἄκουσα τὸ μήνυμα τοῦ Χριστοῦ ἔνιωσα νὰ σπάζουν τὰ δεσμά, νὰ συντρίβωνται οἱ πλάκες, νὰ βγαίνω ἀπὸ τὸ μνημα, νὰ μεταφέρωμαι σὲ μιὰ νέα ζωὴ, στὴ ζωὴ τῆς χαρᾶς καὶ τῆς πραγματικῆς εὐτυχίας. Αἰσθάνομαι ἀναστημένος, χαρούμενος, ζωντανός, ὑγιής. Γιὰ τὸν ἑαυτό μου ἐγὼ εἶμαι ἡ μεγαλύτερη ἀπόδειξις ὅτι ὁ Χριστὸς ἀναστήθηκε. Πάρα πολλοὶ εἶνε, ὅχι ἓνας καὶ δύο, αὐτοὶ ποὺ καταθέτουν τὴν ἴδια μαρτυρίαν καὶ περιγράφουν ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος τὰ μνήματα ποὺ χρόνια κατοίκησαν δυστυχισμένοι καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο τὴ νέα ζωὴ, τὴν ἀλήθειαν ὅτι τὸ χριστιανικὸ πάσχα εἶνε μετάβασι ἀπὸ τὸ θάνατο τῆς ἁμαρτίας στὴ ζωὴ καὶ μιὰ μέρα ἀπὸ τὸ φυσικὸ αὐτὸ θάνατο στὴν αἰωνιότητα. Ἀπὸ τὴ γῆ, ἀπὸ ἓναν κόσμον περιορισμένο, ἀπὸ ἓναν κόσμον σκοτεινὸ στὸν οὐρανὸ τῆς Ἐκκλησίας, στὸν οὐρανὸ τῆς χάρι-

τος. Τὸ εὐαγγέλιον, ὁ Χριστὸς μας, μι-
λάει γιὰ δυὸ ἀναστάσεις. Ἡ μιὰ εἶνε ἡ
ἡθικὴ, ἡ πνευματικὴ ἀνάστασις, ἡ ἄλλη
εἶνε ἡ φυσικὴ ἀνάστασις. Μὲ τὴν ἡθικὴν
ἀνάστασιν ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴν πίστι καὶ τὴν
μετάνοιαν ἀλλάζει ζωὴν βγαίνει ἀπὸ τὸ
στρατόπεδον τοῦ σατανᾶ καὶ μπαίνει σὲ
στρατόπεδον τοῦ Χριστοῦ, φεύγει ἀπὸ τὴν
ἐλπί τοῦ κόσμου καὶ μπαίνει σὴν ἐλπί
τῆς χάριτος. Μὲ τὴν φυσικὴν ἀνάστασιν
ἔ' ἀναστηθούμε ὅλοι ἀπὸ τὰ μνήματά μας
διὰ προστάξιν ὁ Χριστός. Προηγείται ἡ
ἡθικὴ ἀνάστασις σὶν κόσμῳ γιὰ ν' ἀκο-
λουθήσῃ ἡ σωματικὴ ἀνάστασις σὶν ἑλ-
λῳ κόσμῳ. Νὰ λοιπὸν τὸ πάσχα «Ἀναστά-
σεως ἡμέρα...». Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῶν
τῶν δώρων τοῦ Χριστοῦ εἶνε νὰ λαμ-
πρυνθούμε. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ πάσχα λέγε-
ται λαμπρὴ. Ὅλα εἶνε λαμπρά, ὅλα λαμ-
πρύνονται μὲ τὸ λαμπρὸ φῶς, μὲ τὴν
λαμπάδα, μὲ τὰ λαμπρά ρούχα, μὲ ὅλα
ὅσα δίνουν τὴν ἐξωτερικὴν λαμπρότητα.
Ἀνώτερη εἶνε ἡ ἐσωτερικὴ λαμπρότης,
διὰ λαμπρύνει μὲ τὴν χαρὰ τοῦ Χριστοῦ,
μὲ τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου, διὰ
λαμπρύνει μὲ τὴν φωτιὰ τῆς πίστεως, δι-
ὰ ἀντικατοπτρίζουμε τὴν λαμπρότητα τοῦ
οὐρανοῦ καὶ ἀποπνέουμε τὸ ἄρωμα τῆς
χάριτος καὶ τὴν λάμπην τῆς αἰωνιότητος.
Εἶδαμε ποῖο εἶνε τὸ πρῶτον πάσχα τῆς
Π. Διαθήκης, ποῖο εἶνε τὸ δεύτερον πάσχα
τῆς Κ. Διαθήκης. Μένει νὰ δοῦμε καὶ
ποῖο εἶνε τὸ τρίτον πάσχα. Ὅπως τὸ
δεύτερον πάσχα εἶνε ἀνώτερον ἀπὸ τὸ
πρῶτον (τὸ πάσχα τῆς Κ. Διαθήκης εἶνε
ἡ οὐσία, τὸ πάσχα τῆς Π. Διαθήκης εἶνε
ὁ τύπος), ἔτσι καὶ τὸ τρίτον πάσχα εἶνε
ἀνώτερον ἀπὸ τὸ δεύτερον. Εἶνε τὸ πάσχα
στὴ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, εἶνε αὐτὸ τὸ
πάσχα ποὺ ἐπεθύμησε ὁ ἰδιὸς ὁ Ἰησοῦς
διὰ παρέδιδε τὸ πάσχα τῆς Κ. Διαθή-
κης στοὺς μαθητάς του. Τοὺς εἶπε: ἀφί-
νουμε τὸ πάσχα τὸ παλιό, σὰς δίνω και-
νούργιον πάσχα, καὶ τὸ καινούργιον πά-
σχα ποὺ μᾶς χαρίζει ὁ Χριστὸς δὲν τὸ
τελοῦμε μόνον μιὰ φορὰ τὸ χρόνο, τὴν
Κυριακὴν τοῦ πάσχα, ἀλλὰ κάθε Κυρια-
κὴ, κάθε Κυριακὴ ποὺ κοινωνοῦμε, ὅπως
λέει ἕνας ποιητὴς μας: «Πάσχα θὰ κάνω
πάλι σήμερον, κι εἶνε ἡ χαρὰ μου μεγάλη·

Πάσχα θὰ κάνω πάλι σήμερον γιὰτὶ θὰ
κοινωνήσω πάλιν». Τότε λοιπὸν ποὺ πα-
ραδίνει τὸ μυστικὸν δείπνον, τὸ σῶμά του
καὶ τὸ αἷμά του, γιὰ νᾶχοῦμε σ' ὅλην μας
τὴν ζωὴν πάσχα, γιὰ νᾶχοῦμε κάθε μέρα
Πασχαλιά, ποὺ θὰ κοινωνοῦμε καὶ θὰ ἀ-
γαποῦμε τὸν Χριστόν, ἐκφράζει καὶ τὴν ἐ-
πιθυμίαν τοῦ ὁ Κύριος ὅτι θέλει νὰ φάῃ
τὸ πάσχα τὸ καινούργιον, τὸ καινόν. Ποῦ;
Στὴ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. Εἶναι λοι-
πὸν τὸ πάσχα ποὺ περιμένουμε ὅλοι,
καὶ γιὰ τὸ ὁποῖον ψάλλει πάλιν ἡ Ἐκ-
κλησία μας σ' ἕνα ἀπὸ τὰ τροπάρια τοῦ
ἀναστασίμου κανόνος: «Ὡ Πάσχα τὸ μέ-
γα καὶ ἱερώτατον, Χριστέ, ὦ σοφία καὶ
λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ δύναμις, δίδου ἡμῖν
ἐκτυπώτερον σοῦ μετασχεῖν ἐν τῇ ἀνεσπέρ-
ῳ ἡμέρᾳ τῆς βασιλείας σου». «Ἐκτυπώ-
τερον». Τί θὰ πῇ «ἐκτυπώτερον»; Τώρα
δὲν βλέπουμε μὲ τὰ μάτια μας τὸν Χρι-
στόν, μὲ τὴν πίστιν μας τὸν βλέπουμε.
Δὲν βλέπουμε μὲ τὰ μάτια μας τὴν ἀνά-
στασιν, οὔτε τὸν πᾶνουμε τὸν Χριστόν, οὔ-
τε τὸν ἀκοῦμε. Ὅλα αὐτὰ τὰ βλέπουμε
μὲ τὴν πίστιν. Δὲν περπατοῦμε μὲ εἶδος,
λέει ὁ Παῦλος, ἀλλὰ μὲ τὴν πίστιν. Πολ-
λὲς φορὲς ἀκοῦμε τοὺς ἀπίστους νὰ λέ-
νε: Γιὰ ποῖα ἀνάστασις μᾶς μιλάτε; Καὶ
πρῶτα πέθαιναν οἱ ἄνθρωποι καὶ τώρα πε-
θαίνουν. Καὶ πρὶν ἀπὸ τὴν ἀνάστασιν καὶ
μετὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ ὁ κόσμος
τὸ ἴδιον εἶνε. Δὲν μποροῦν νὰ δοῦν τὴν
ἡθικὴ καὶ πνευματικὴ ἀνάστασιν γιὰτὶ λεί-
πει ἡ ἑκτὴ αἴσθησις, αὐτὴ ἡ αἴσθησις ποὺ
λέγεται πίστις. Ὅπως ἕνας τυφλὸς δὲν
βλέπει τὸν ἥλιον καὶ τὰ λουλούδια, ἔτσι
καὶ ὁ ἄπιστος δὲν βλέπει τὴν ἡθικὴ καὶ
πνευματικὴ ἀνάστασιν. Ὁ πιστὸς τὰ βλέ-
πει μὲ τὴν πίστιν. Ὅσο πιστὸς ὅμως κι ἂν
εἶνε ὁ ἄνθρωπος, ὅσο δυνατὴ κι ἂν εἶνε
ἡ πίστις του δὲν μπορεῖ νὰ χορτάσῃ τὰ
θαύματα τῆς πίστεως. Λαχτάρᾳ καὶ πε-
ρισσότερον, καὶ ἀνώτερον. Αὐτὴ τὴν λαχτά-
ραν εἶχε ὁ ἀπόστολος Παῦλος, αὐτὴ τὴν
λαχτάραν εἶχαν καὶ ἔχουν ὅλοι οἱ ἐκλε-
κτοὶ τοῦ Χριστοῦ: Νὰ ἔρθῃ ἡ μέρα τῆς
ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν. Ὅπως ὁ Χρι-
στὸς ἀναστήθηκε, ἔτσι κι ἡμεῖς θ' ἀνα-
στηθούμε γιὰ νὰ γιορτάσουμε τὸ τρίτον
πάσχα, τὸ πάσχα σὴν εὐλογημένη καὶ

αιώνια βασιλεία τῶν οὐρανῶν, πού εἶνε τὸ «ἐκτυπώτερον» καὶ τελειότερο πάσχα. Σὲ κεῖνο τὸ πάσχα ἡ χαρὰ μας καὶ ἡ εὐφροσύνη θὰ εἶνε ἀπερίγραπτη. Συγκεντρώστε τὶς ωραιότερες μέρες καὶ ὥρες τῆς ζωῆς σας. Ποιὲς εἶνε; οἱ ἐπιτυχίες σας, ἡ ἡμέρα τοῦ γάμου σας, ἡ ἡμέρα γεννήσεως παιδιῶν, ἀποκαταστάσεως παιδιῶν; Ποιὲς εἶνε; Μαζέψτε ὅλες τὶς ωραίες, εὐχάριστες κι ἀνώδυνες μέρες καὶ ὥρες πού ζήσατε στὴ ζωὴ σας. Ὅλες αὐτὲς εἶνε ἕνα ἴχνος τῆς χαρᾶς τῆς αἰωνιότητος. Εἶνε ἕνα δευτερεύοντο τῆς χαρᾶς τῆς αἰωνιότητος. Εἶνε ἀδύνατο νὰ περιγράψῃ γλῶσσα ἀνθρώπου, νὰ συλλάβῃ νοῦς ἀνθρώπου τὴν χαρὰ καὶ τὴν εὐφροσύνη τοῦ παραδείσου, τοῦ τρίτου πάσχα. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος πού ἀνέβηκε μέχρι τρίτου οὐρανοῦ καὶ ἀπῆλause γιὰ λίγο τὸ οὐράνιο αὐτὸ πάσχα, ἤλθε καὶ δὲν μᾶς ἔγραψε τίποτε. Καὶ ἐνῶ μᾶς περιέγραψε τόσα ἄλλα πράγματα, γι' αὐτὸ δὲν μπόρεσε. Καὶ ξέρετε γιατί δὲν μπόρεσε; Ὅπως ἂν παίρναμε ἕναν ἀπὸ τὴ χώρα του, κάποιον Ἑσκιμῶ, καὶ τὸν πηγαίναμε σὲ μιὰ πρωτεύουσα, στὴ Μόσχα, στὸ Παρίσι, στὸ Λονδίνο, στὴ Ν. Ὑόρκη, καὶ μετὰ τὸν πηγαίναμε πάλι στοὺς δικούς του δὲν θὰ μπορούσε νὰ πῇ τίποτε. Τί θὰ ἔλεγε; Πῶς θὰ περιέγραφε τὰ ἐργαστάσια, τὶς βιτρίνες, τὰ τόσα καταπληκτικά, ὅταν αὐτοὶ οἱ πρωτόγονοι ἄνθρωποι συνεννοοῦνται μὲ διακώσιες μόνο λέξεις; Ἔτσι, δὲν ἔχει λεξιλόγιο ἡ ζωὴ μας, δὲν ἔχει δύναμι σκέψεως νὰ συλλάβῃ καὶ νὰ περιγράψῃ τὰ κάλλη, τὴν εὐφροσύνη, τὰ τραπέζια καὶ τὴ δόξα ἐκείνου τοῦ πάσχα. Ὁ Παῦλος περιορίζεται μόνο νὰ πῇ: «Ἀγαθὰ ἃ ὁφθαλμὸς οὐκ εἶδε καὶ οὐς οὐκ ἤκουσε καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη». Οὕτε αὐτὰ τὰ ἔπασσε, οὕτε καρδιὰ τὰ αἰσθάνθηκε, οὕτε νοῦς τὰ συνέλαβε, οὕτε κανεὶς ποτὲ μπόρεσε νὰ τὰ πλησιάσῃ. Αὐτὰ εἶνε τὰ ἀγαθὰ στὸ οὐράνιο πάσχα. Τὸ ἄλλο πού μᾶς λέει ὁ Κύριος εἶνε ὅτι θὰ εἴμαστε ὅλοι ὅμοιοι μὲ αὐτόν. Ὅπως αὐτὸς ἀναστήθηκε, ἔτσι κι ἐμεῖς θ' ἀναστήθουμε. Τὸ δὲ ἀναστημένο σῶμα τοῦ Χριστοῦ εἶνε τὸ μοντέλλο, εἶνε τὸ πρότυπο τῶν σωμάτων πού θὰ ἔχουμε ἐ-

μεῖς μετὰ τὴν ἀνάστασι. Κι ὅπως ὁ Χριστὸς ἦταν καὶ στὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ στὴ Γαλιλαίᾳ τὴν ἴδια στιγμὴ, ἔτσι κι ἐμεῖς θὰ ἔχουμε πανταχοῦ παρουσία, θὰ ἔχουμε παντοδυναμία, θὰ ἔχουμε πανσοφία. Καὶ θέβαια ὁ Χριστὸς τὰ ἔχει αὐτὰ ἀπόλυτα, ἐμεῖς θὰ τὰ ἔχουμε σχετικά. Καὶ θὰ βλέπομαστε, καὶ θὰ γνωρίζομαστε. Θὰ γνωρίζομαστε! Τότε θὰ γνωρίζομαστε. Τώρα εἶνε τὸ παραπέτασμα τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ὑποκρισία, πού δὲν ἀφήνει νὰ γνωριστοῦμε. Τότε θὰ γνωρίζομαστε, θὰ βλέπομαστε, θὰ συνεννοοῦμαστε, θὰ συνδεόμαστε, θὰ ἐπικοινωνοῦμε, καὶ θὰ ἀπολαμβάνουμε. Θὰ χαιρόμαστε, καὶ θὰ ἀγαλλόμαστε, θὰ ψάλλουμε, καὶ θὰ ὑμνοῦμε τὸν Κύριο τῆς δόξης, τὸν Κύριο πού ἔδωσε τὸ πρῶτο πάσχα γιὰ τύπο, τὸ δεύτερο πάσχα γιὰ τὴ δική μας ἀνάστασι, καὶ πού προετοιμάζει τὸ τρίτο πάσχα, πού λαχταροῦμε, πού νοσταλγοῦμε, ἐπιθυμοῦν οἱ ψυχές μας καὶ μὲ τὴ λαχτάρᾳ αὐτὴ προσευχόμαστε σήμερα πού ἀπολαμβάνουμε τὸ δεύτερο πάσχα καὶ λέμε στὸν Κύριο νὰ μᾶς ἀξιῶσῃ νὰ ἀπολαύσουμε καὶ τὸ τρίτο Πάσχα. Κύριε, ὦ Πάσχα τὸ μέγα καὶ ἱερώτατον, Χριστέ, ὦ σοφία καὶ λόγε τοῦ Θεοῦ καὶ δύναμις, δίδου ἡμῖν ἐκτυπώτερον σοῦ μετασχεῖν ἐν τῇ ἀνεσπέρῳ ἡμέρᾳ τῆς βασιλείας Σου!

Στέργιος Ν. Σάουζος

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Κατόπιν ἐπιθυμίας μερικῶν συνδρομητῶν τοῦ περιοδικοῦ μας, οἱ ὁποῖοι ἤθελαν νὰ ἔχουν πλήρη σειρὰν τῶν τόμων τοῦ περιοδικοῦ, ἀνετυπώσαμε μερικὰ φύλλα πού ἔλειπαν καὶ διαθέτομε τώρα τόμους τῶν ἐτῶν 1946—1970 δεμένους ἀνὰ πενταετίαν. Ὁ κάθε τόμος τῶν πέντε ἐτῶν διατίθεται πρὸς ἑκατὸν πεντήκοντα (150) δρχ.

Ἐπίσης ὑπάρχουν καὶ νεώτεροι τόμοι τῶν ἐτῶν 1972—1976, δεμένοι ὁ καθένας χωριστὰ πρὸς 35 δρχ.

Διὰ κάθε παραγγελία γράψτε στὰ γραφεῖα μας, Πέλοπος 7, ἢ στὸ βιβλιοπωλεῖο μας, Πλάτωνος 2.

Ἀντισταθμιστικὴ στήλη

ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΟΥ ΙΕΧΩΒΑ

ΛΘ' Ἡ Ἀγία Τριάς στις καθολικὲς ἐπιστολὲς τοῦ Πέτρου

ΕΡ.: Ὅταν στὴν ἀρχὴ τῶν συνεντεύξεών μας γιὰ τὸ θέμα τοῦ τριαδικοῦ Θεοῦ μᾶς εἶπατε, κ. καθηγητά, ὅτι πράγματι δὲν ὑπάρχει στὴν Καινὴ Διαθήκη ἡ λέξις Τριάς, ὑπάρχει ὅμως ἡ ἀλήθεια περὶ τοῦ τριαδικοῦ Θεοῦ, νομίσαμε ὅτι θὰ εἶνε φτωχὴ καὶ ἀδύνατη ἡ ὑποστήριξις αὐτῆς τῆς ἀλήθειας. Ἡ σειρὰ τῶν συνεντεύξεών μας μέχρι στιγμῆς παρουσίασε τόσες πλούσιες μαρτυρίες. Ὑπάρχουν καὶ ἄλλες;

ΑΠ.: Θὰ ἐξαντληθῶν, ὅταν τελειώσουμε τὴν ἔρρενά μας σ' ὅλα τὰ βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ἦδη φθάσαμε στὶς καθολικὲς ἐπιστολές. Στὴν Α' ἐπιστολὴ τοῦ Πέτρου ὑπάρχει μίᾱ σπουδαία μαρτυρία στὴν ἀρχὴ τῆς ἐπιστολῆς. Ἀνοίξετε παρακαλῶ τὴν Καινὴ Διαθήκη σας Α' Πέτρου, κεφ. 1 στίχ. 2. Διαβάζουμε: «κατὰ πρόγνωσιν Θεοῦ πατρός, ἐν ἀγιασμῷ Πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ὅλοι οἱ καλοὶ ἐρμηνευταὶ δέχονται καὶ ὁμολογοῦν, ὅτι ἐδῶ ὁ Πέτρος παρουσιάζει τὸν τριαδικὸ Θεό. «Τὸ μυστήριον τῆς Τριάδος καὶ ἡ οἰκονομία τῆς σωτηρίας ἡμῶν ὑποδιλοῦνται ἐν τῷ στίχῳ, ὄντως δὲ τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν περίληψιν τῆς ὅλης ἐπιστολῆς» (BENGEL). Ἄν θέλαμε νὰ βάλουμε στὴ μεγάλη περικοπὴ ποὺ ἔχει ὁ Παῦλος στὴν Ἐφεσίους κεφ. 1 μίᾱ σύντομη ἐπικεφαλίδα, θὰ ἦταν, καταπληκτικὴ ἐπιτυχία μας νὰ βάζαμε τὰ λόγια τοῦ Πέτρου. Αὐτὸ ποὺ λέγει ἐδῶ ὁ Πέτρος μὲ ἓνα στίχο, ἀναπτύσσει ἐκεῖ ὁ Παῦλος μὲ 13. Μοιάζει δὲ ἡ μαρτυρία μας αὐτὴ πολὺ μ' ἐκείνη ποὺ ἐξετάσαμε στὴν Β' Θεσ. κεφ. 2, 13-14. Τὸ νόημα μὲ ἀπλὰ λόγια εἶνε: Ἄν ὁ Πέτρος ποὺ γράφει τὴν ἐπιστολὴ εἶνε ἀπόστολος καὶ οἱ Χριστιανοὶ ποὺ τὴν παίρνουν εἶνε ἐκλεκτοί, αὐτὸ ὁφείλεται στὴν πρόγνωσιν τοῦ Θεοῦ πατρός, στὴ θυσία καὶ στὸ αἷμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ στὸν ἁγιασμὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

ΕΡ.: Τί θὰ πῇ πρόγνωσις, κ. καθηγητά;

ΑΠ.: Μᾶς τὸ ἐξηγεῖ ὁ ἀπόστολος Παῦλος ὁ Θεὸς μᾶς γνώρισε, δηλ. μᾶς ἀγάπησε, προαίωνια. Στὴν Ἐφ. 1, 4 γράφει: «Κα-

θὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς κόσμου». Ἐπίσης ὁ ἅγιος Ἀβγουστίνος μᾶς δίνει μίᾱ ἀναλυτικὴ ἐρμηνεία αὐτῆς τῆς προγνώσεως τοῦ Θεοῦ: «Ἡ ἀγάπη μὲ τὴν ὁποία μᾶς ἀγαπᾷ ὁ Θεὸς εἶνε ἀκατάληπτη καὶ ἀναλλοίωτη. Δὲν ἄρχισε νὰ μᾶς ἀγαπᾷ ἀπὸ τότε ποὺ τὸ αἷμα τοῦ Υἱοῦ τοῦ μᾶς συμφιλώσε μαζί του. Μᾶς ἀγάπησε πρὸ καταβολῆς κόσμου. Μᾶς ἀγάπησε, γιὰ νὰ μᾶς κἀνὴ μὲ τὸν Υἱό του παῖδιά του, πρὶν ἐμεῖς ἔρθουμε στὴν ὑπαρξιν». Ἔτσι ὁ Θεὸς Πατέρας μᾶς διάλεξε καὶ μᾶς ἀγάπησε, πρὶν γίνῃ ὁ κόσμος. Πῶς ὅμως θὰ πλησιάσαμε ἐμεῖς τὸ Θεό, ἀδύνατοι, ἁμαρτωλοί, ἀκάθαρτοι, αἰχμάλωτοι στὴν ἁμαρτία, στὴ φθορά, στὸ θάνατο, στὸ σατανά; Ἔστειλε τὸν Υἱό του κοντὰ μας. Μὲ τὴ θυσία του ἔχυσε τὸ αἷμα του, γιὰ νὰ μᾶς ἐλευθερώσῃ, νὰ μᾶς ξεπλύνῃ καὶ νὰ μᾶς ἐμβολιάσῃ γιὰ νὰ γίνουμε ὅμοιοι του. Νὰ μοιάσουμε καὶ μεῖς τὸν Πατέρα. Καὶ γιὰ νὰ γίνῃ τὸ ἔργο τοῦ Χριστοῦ πραγματικότης, ἦρθε καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα ποὺ μᾶς χαρίζει τὸν ἁγιασμό. Μᾶς ξεχωρίζει ἀπὸ τὸν κόσμον τῆς φθορᾶς καὶ τοῦ θανάτου καὶ μᾶς ἐντάσσει στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, μᾶς κἀνὴ νὰ εἴμαστε πέτρα γιὰ πέρα ἀνδριώποι τοῦ Θεοῦ.

ΕΡ.: Ὀλοῖδιαι, κ. καθηγητά, ὅπως μᾶς τὰ κήρυξε καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος.

ΑΠ.: Βεβαίωτατα. Ἀποῦ τὸ ἴδιο ἅγιον Πνεῦμα φώτισε καὶ τὴ σκέψιν τοῦ Παύλου καὶ τὴ σκέψιν τοῦ Πέτρου καὶ ἔγραψε μὲ τὸ χέρι καὶ τῶν δυὸ ἀποστόλων. Τὴν ὁμοιότητα αὐτὴ θὰ διαπιστώσετε καλύτερα ἂν διαβάσετε καὶ τὴ συνέχεια, τὰ ὅσα ὁ Πέτρος γράφει στὸς στίχους 3-12. Σχεδὸν τὰ ἴδια νοήματα μὲ ἄλλα λόγια, πολλὰς φορὲς καὶ μὲ τὰ ἴδια λόγια, ποὺ γράφει ὁ Παῦλος Ἐφ. 1, 3-14.

ΕΡ.: Τώρα ἐξηγοῦμε καλύτερα γιὰτὶ μᾶς εἶπατε στὴν ἀρχὴ ὅτι ὁ στίχος 2 τοῦ πρώτου κεφαλαίου τῆς πρώτης ἐπιστολῆς τοῦ Πέτρου εἶνε ἡ ἐπιτυχημένη ἐπικεφαλίδα στὴν περικοπὴ Ἐφεσίους 1, 3-14, ἀφοῦ αὐτὴ μοιάζει μὲ τὴν Α'

Κήρυγμα**ΘΑΝΑΤΟΣ! ΣΤΟΝ ΠΑΛΙΟ ΑΝΘΡΩΠΟ**

«Ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον
σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ καὶ ἐνδυσά-
μενοι τὸν νέον» (Κολ. 3, 9).

Κάποτε ἕνας ἐφημέριος προσκάλεσε στὴν ἐνορία του ἕνα διάσημο ἱεροκῆρυκα γιὰ νὰ μιλήσῃ στὸ Ναό. Ὁ ἱεροκῆρυξ δέχθηκε τὴν πρόσκλησι καὶ πῆγε νὰ μιλήσῃ. Σὰν θέμα τῆς ὁμιλίας του διάλεξε τὸ ἐξῆς: «Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀλλάξουμε ζωὴ. Νὰ ἀπεκδυθούμε τὸν παλαιὸ ἄνθρωπο καὶ νὰ ἐνδυθούμε τὸ νέο».

Σὲ ἕνα σημεῖο τοῦ λόγου του ἦταν ὅλο ζῆλο καὶ φλόγα, καὶ ἔλεγε: — Πρέπει ὅλοι νὰ ἀποφασίσουμε νὰ σκοτώσουμε αὐ-

τὸ τὸν παλιὸ ἄνθρωπο, τὸ γέρο, ποὺ ἔχουμε μαζί μας.

Ἐκείνη τῇ στιγμῇ ἔμπαινε ἕνα γεροντάκι στὴν Ἐκκλησία ποὺ ὅλοι τὸ περιφρονοῦσαν καὶ τὸ περιέπαιζαν. Χωρὶς νὰ ἀκούσῃ τὴ συνέχεια, τρέχει φοβισμένο καὶ βρίσκει τὸν ἐφημέριο.

— Πάτερ μου,, πάτερ μου, φωνάζει κλαίοντας, βοήθησέ με. Αὐτὸς ὁ ἱεροκῆρυκας, ποὺ ἔφερε, θέλει νὰ με ξεκάνῃ. Προσκαλεῖ ὅλους τοὺς πιστοὺς νὰ ἐπιτε-

Πέτρον 1, 3-12. Τί λέγει λοιπὸν ὁ Πέτρος στὴ συνέχεια;

ΑΠ.: Δὲν σᾶς διαβάζω ὅλη τὴν περικοπή, γιατί εἶνε μεγάλη. Μπορεῖτε μόνοι σας νὰ τὴ διαβάσετε. Θὰ τονίσω μόνο τὰ σημεῖα ἐκεῖνα ποὺ φαίνονται τὰ τρία πρόσωπα τοῦ Θεοῦ. Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς πατέρας ποὺ μᾶς ἀναγέννησε. Πῶς; Μὲ τὴν ἀνάστασι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τὸ ἔργον τῆς ἀναγεννήσεως συνεχίζουν οἱ ἀπόστολοι. Πῶς; Μὲ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον. Πατὴρ, Τίος καὶ ἅγιο Πνεῦμα.

ΕΡ.: Κύριε καθηγητά, ὑπάρχουν ἐπὶ πλέον καὶ ἐνδείξεις ποὺ νὰ δείχνουν τὴ σχέση καὶ ἐνότητα τῶν τριῶν προσώπων;

ΑΠ.: Βεβαίως. Ὁ Τίος ὀνομάζεται Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Τὸ Κύριος ἀναφέρεται στὴ Θεότητά του, τὸ Ἰησοῦς στὴν ἀνθρωπίνη του γῆσι καὶ τὸ Χριστὸς στὸ Θεάνθρωπο. Εἶνε Θεὸς καὶ ἄνθρωπος. Σὰν Θεὸς ἔχει τὸ Θεὸ Πατέρα. Σὰν ἄνθρωπος ἔχει τὸ Θεὸ Θεό. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Θεὸς ὀνομάζεται «Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ».

ΕΡ.: Πολὸ σπουδαία ἡ ἐξήγησί σας. Γιὰ τὸ ἅγιο Πνεῦμα ὑπάρχει κατὶ σχετικὸ.

ΑΠ.: Μάλιστα. Τὸ ἅγιο Πνεῦμα ἀποστέλλεται ἀπὸ τὸν οὐρανό. «Ἐν Πνεύματι ἁγίῳ ἀποσταλλέντι ἀπ' οὐρανοῦ». Τὸ «ἀπ' οὐρανοῦ» σημαίνει τὴν πηγὴ, ἀπὸ τὸν Γιαχβέ. Ἀντὶ νὰ πῇ ἀπὸ τὸ Θεὸ λέγει ἀπὸ τὸν

οὐρανό. Αὐτὸ εἶνε τόσο συνηθισμένο στὴν ἁγία Γραφή, Καινὴ καὶ Παλαιὰ Διαθήκη. Καὶ ἐνῶ τὸ ἅγιο Πνεῦμα ἀποστέλλεται ἀπὸ τὸν Πατέρα, ὀνομάζεται λίγο πρὶ πάντων, στὸ στίχο 11, Πνεῦμα Χριστοῦ καὶ ὅχι Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ἢ ἁγιο Πνεῦμα. Καὶ ἄλλῃ φορὰ, σὺς ἐπιστολὰς τοῦ Παύλου εἶδαμε αὐτὸ τὸ χαρακτηρισμὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Αὐτὸ δείχνει τὴ συγγένεια καὶ ἐνότητα τοῦ Χριστοῦ, τοῦ Τίου τοῦ Θεοῦ μὲ τὸ ἅγιο Πνεῦμα, ποὺ ὀνομάζεται καὶ Πνεῦμα Θεοῦ ἢ Πνεῦμα Χριστοῦ.

Μὲ λίγα καὶ ἀπλὰ λόγια ὁ Πέτρος γράφει: «Ὅτι καλὸ καὶ πνευματικὸ ἔχουμε τὸ χρωστούμε στὴν ἀγάπῃ τοῦ Πατέρα, στὴ θυσία τοῦ Τίου καὶ στὸν ἁγιασμὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Τὸ ἅγιο Πνεῦμα εἶνε τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Τίου. Ὁ Τίος εἶναι τοῦ Πατρὸς. Ὁ Πατὴρ εἶνε τοῦ Τίου καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Τί συμπέρασμα θγάζετε ἀπ' αὐτὴ τὴ διδασκαλία;

ΕΡ.: Ὅτι ὁ ἕνας Θεὸς εἶνε τριαδικός, Πατὴρ, Τίος καὶ ἅγιο Πνεῦμα.

ΑΠ.: Εὐχομαι ὁλόκληρα νὰ φωτίσῃ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο τοὺς Μάρτυρας τοῦ Ἰεχωβά ποὺ μὲ ἀκοῦν νὰ πιστέψουν καὶ αὐτοὶ στὴ μεγάλη αὐτὴ ἀλήθεια τῆς θείας ἀποκαλύψεως καὶ νὰ γίνουν ἀληθινοὶ σπουδασταὶ τῆς Γραφῆς καὶ μάρτυρες τῆς ἁγίας Τριᾶδος.

Στέργιος Ν. Σάκκος

θοῦν ἐναντίον μου.

— Εἶναι ποτὲ δυνατόν; ἐρώτησε μὲ ἀπορία ὁ ἐφημέριος.

— Μάλιστα. Τὸν ἄκουσα ἐγὼ ὁ ἴδιος ποῦ ἔλεγε: Πρέπει νὰ ἀποφασίσουμε νὰ σκοτώσουμε τὸν παλιόγερο ποῦ ἔχουμε μαζί μας.

Ὁ ἐφημέριος καιάλαβε καὶ γελώντας καθησούχασε τὸ καχύποπτο γεροντάκι.

* * *

Παλαιός, λοιπόν, ἄνθρωπος, παλιάνθρωπος, ὅπως λέγεται στὴ δημοτικὴ γλῶσσα, δὲν εἶναι τὸ καχύποπτο γεροντάκι ποῦ ἀναφέρει τὸ περιστατικό. Οὔτε καὶ οἰοσδήποτε ἄλλος γέρος στὴν ἡλικία. Παλιός ἄνθρωπος, κατὰ τὸν Ἀπόστολο Παῦλο, εἶναι ὁ ἄνθρωπος τῆς ἁμαρτίας. Εἶναι, ὅπως σημειώνει ὁ ἐρμηνευτής, «ὁ πεπαιτωμένος ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας». Καὶ νέος ἄνθρωπος εἶναι ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀρετῆς. Ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ. Μερικὰ παραδείγματα:

1) «Παλιός ἄνθρωπος» εἶναι:

* Ὁ ἄνθρωπος τῆς πλεονεξίας: Ὁ πλεονέκτης ἄνθρωπος εἶναι, καὶ παραμένει πάντοτε, ἕνας παλιός ἄνθρωπος. Ἐνας ἄνθρωπος τῆς ἁμαρτίας. Γιατὶ ἁμαρτία εἶναι ἡ πλεονεξία. Καὶ μάλιστα ἁμαρτία ποῦ κάνει τὸν πλεονέκτη εἰδωλολάτρη, ἀφοῦ, κατὰ τὸν ἀπ. Παῦλο, «ἡ πλεονεξία ἐστὶν εἰδωλολατρία» (Κολ. 3, 5). Ὁ πλεονέκτης δίδει τὴν ψυχὴ καὶ τὴν καρδιά του ὅλη στὰ εἰδωλά του, στὰ ὑλικά ἀγαθά. Καὶ σὰν ἰδανικὸ ἕνα καὶ μόνο ἔχει: Πῶς ὁ κόσμος ὅλος νὰ γίνῃ δικός του. Πῶς τὰ ὑλικά ἀγαθά τοῦ κόσμου νὰ γίνουν δικά του. Εἶναι ἀχόρταγος ὁ πλεονέκτης. Εἶναι σὰν τὴ θάλασσα ποῦ μαζεύει τὰ νερά ἀπὸ ὅλα τὰ ποτάμια τῆς γῆς. Ὁ πλεονέκτης θυμίζει τὸν ταλαίπωρο καὶ ἄφρονα ἐκείνο πλοῦσιο τοῦ Εὐαγγελίου ποῦ μάζεψε σὺν σπῆι του πολλὰ γεννήματα καὶ ὕστερα τραγουδοῦσε καὶ ἔλεγε: «Ψυχὴ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πῖε, εὐφραίνου» (Λουκ. 12, 19), ὥσπου κάποια στιγμή ἄκουσε μὲ φρίκη

τὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ ποῦ τοῦ ἔλεγε: «Ἄφρον, ταύτῃ τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ ἡτοίμασας τί νὶ ἔσται;». Τραγικὸ τὸ τέλος ὅλων τῶν πλεονεκτῶν!

* Ὁ ἄνθρωπος τοῦ φθόνου καὶ τῆς ζήλειας: Ὁ ἄνθρωπος τοῦ φθόνου καὶ τῆς ζήλειας εἶναι καὶ αὐτὸς παλιός ἄνθρωπος, ἄνθρωπος τῆς ἁμαρτίας. Προσέξτε τον. Εἶναι πάντοτε ἔτοιμος νὰ χύσῃ τὸ φαρμάκι του, δταν ἐπαινῆται ὁ ἄλλος. Δυσχεστεῖται, κατὰ κανόνα, μὲ τὴν παρουσία τοῦ φθονομένου. Ἄν μωρῇ, τὸν ἀποφεύγει. Ὁ φθονερὸς δὲν μπορεῖ νὰ συνεργασθῇ ποτὲ ὀμαλά. Καὶ κάνει πάντα κακὸ στὸν φθονούμενο. Ἡ ἱστορία ἀναφέρει φρικτὰ καὶ ἀνατριχιαστικὰς πράξεις τῶν φθονερῶν ἀνθρώπων. Ὁ Κάϊν σκότωσε τὸν ἀδελφὸ του Ἄβελ. Τὰ παιδιὰ τοῦ Ἰακώβ πούλησαν τὸν ἀδελφὸ τους Ἰωσήφ. Καὶ ἕνα ἄλλο ἐγκλημα, τὸ μεγαλύτερο ἐγκλημα, ποῦ διαπράχθηκε πᾶνω στὴ γῆ. Οἱ Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι κατέδικασαν καὶ σταύρωσαν τὸ Χριστό. Ἦταν γνωστὰ σὲ ὅλους τὰ ἐλατήριά τους. Γνωστὰ καὶ σ' αὐτὸν τὸν Πιλάτο. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Εὐαγγελιστὴς σημειώνει: «Ἦδει δὲ — ὁ Πιλάτος — ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτὸν» (Ματθ. 27, 18).

* Ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀνηθι-κότητος: Ποιὸς μπορεῖ νὰ ἀρνηθῇ ὅτι ὁ ἀκόλαστος, ὁ ἀνήθικος ἄνθρωπος, εἶναι παλιός ἄνθρωπος; Ὁ ἀνήθικος γηράσκει πρόωρα καὶ καταντᾷ ἕνα ψυχικὸ καὶ σωματικὸ ράκος. Οἱ στατιστικὲς τῶν φρενοκομείων, τῶν σανατορίων, τῶν οἰκῶν τυφλῶν, μᾶς λένε πῶς, ἕνα μεγάλο ποσοστὸ ἀπὸ τοὺς τροφίμους τους, προσέρχεται ἀπὸ τὴν ἀκολασία. Ἀλήθεια λοιπόν! «Τὰ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος» (Ρωμ. 6, 23).

Ὁ Λατῖνος ποιητὴς Ὁράτιος συνήθιζε νὰ χρησιμοποιοῖ, γιὰ τοὺς φιλήδονους αὐτοὺς ἀνθρώπους, τὴ χαρακτηριστικὴ φράσι: «Φιλοβόρβορος χοῖρος».

* Ὁ ἄνθρωπος πάσης κακίας: Ὁ ἄνθρωπος τοῦ θυμοῦ καὶ τῆς ὀργῆς. Ὁ βλάσφημος. Ὁ κλέφτης. Ὁ ψεύτης. Ὁ ὑπερήφανος. Ὁ δοξομανής. Ὁ αἰσχρολόγος. Ὁ ἄσωτος. Ὁ φιλάργυρος

Πρόσωπα τῆς Βίβλου

Ο ΑΒΕΣΣΑΛΩΜ

§ 20.—Μὲ τῇ μάσκα τῆς εὐσεβείας

«Καὶ εἶπεν Ἀβессαλώμ πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ· πορεύσομαι δὴ καὶ ἀποτίσω τὰς εὐχάς μου, ὥς ἠϋξάμην τῷ Κυρίῳ ἐν Χεβρόν». (Β' Βασ. 15, 7)

Ἡ φήμη καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Ἀβессαλώμ ἔχουν ἀπλωθῇ παντοῦ. Πότε μὲ τις θεωροῦσιν ἐμφανίσεις του, πότε μὲ τις πορεῖς του πρὸς τὸν λαόν, καὶ πότε μὲ τις δημιουργικὲς του ἐπισχέσεις κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς ἀποκρίσεως πολλοὺς ἀνάμεσα σὲ λαϊκὰς μᾶζας. Αὐτὸς ἤξερε, λοιπόν, τόσον και-

ρὸ τί ἔκανε. Ὁ χρόνος του δὲν πῆγε χαμένος. Ἐργάστηκε νοσηματικά. Ἐβάδιζε πάνω σὲ προδιαγεγραμμένο σχέδιο. Κι' ἔφερε τὰ πράγματα ἐκεῖ πού ὁ ἴδιος ἤθελε. Ἦταν πῶς ὁ ἐκλεκτὸς τοῦ λαοῦ, τὸ ἴνδαλμα τῶν μαζῶν. Τώρα δὲν ἀπομένει ἄλλο παρὰ τὸ πῶς νὰ φράσῃ σὲ τέρμα. Τί συγκίνησι

καὶ ὁ τσιγγούνης. Ὁ ὀκνηρός. Ὁ συκοφάντης καὶ κακολόγος. Ὁ κόλακας. Ὁ μέθυσος. Ὁ φιλάρεσκος καὶ φίλαυτος. Ὁ προδότης. Ὁ κακοποιός. Ὁ φονιάς καὶ ὁ ἐγκληματίας.

2) «Νέος ἄνθρωπος» εἶναι:

* Ὁ ἄνθρωπος τῆς αὐταρκειᾶς. Αὐτὸς πού ἀρκεῖται στὰ λίγα. Σ' αὐτὰ πού κερδίζει μὲ τὸν τίμιον ἰδρώτα. Σ' αὐτὰ πού τοῦ δίδει ὁ Θεός. Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶναι εὐτυχής. Γιατὶ σ' αὐτὸ ἀκριβῶς συνίσταται ἡ εὐτυχία. Στὸ νὰ εἶναι εὐχαριστημένος μὲ ὅ,τι ἔχει. Ἡ αὐτάρκεια εἶναι ἕνας φυσικὸς πλοῦτος. Παράδειγμα αὐταρκειᾶς εἶναι ὁ ἀπ. Παῦλος, ὁ ὁποῖος γράφει καὶ λέγει: «Ἐγὼ γὰρ ἔμαθον ἐν οἷς εἰμι αὐτάρκης εἶναι» (Φιλ. 4, 11). Κι αὐτὸ πού λέγει ὁ ἀπόστολος, τὸ λέγει καὶ ὁ νέος ἄνθρωπος. Γιατὶ κι αὐτὸς εἶναι αὐτάρκης.

* Ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀγάπης: Ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀγάπης εἶναι νέος ἄνθρωπος. Εἶναι ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὅπως ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ ὅλο τὸν κόσμον, τὸ ἴδιο κάνει καὶ ὁ νέος ἄνθρωπος. Ἀγαπᾷ ὅλους καὶ θυσιάζεται γιὰ ὅλους. Εἶναι σὰν τὸν ἥλιο πού φωτίζει δικαίους καὶ ἀδίκους. Εἶναι σὰν τὴν βροχὴ πού βρέχει σὲ ἐχθροὺς καὶ φίλους. Εἶναι σὰν τὸν ἄερα πού ἀναπνέουν φτωχοὶ καὶ πλούσιοι.

* Ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀγνότη-

τος: Ἀγαποῦμε ὅλοι μας τὰ λουλούδια. Καὶ πὺδ πολὺ αὐτὸ πού τὸ λένε κρίνο. Ἔ, σὰν τὸ κρίνο εἶναι ὁ ἀγνὸς ἄνθρωπος. Ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ καὶ ἀναπαύεται στὴς ἀγνὲς ψυχές. Αὐτὸ ἔλεγε ὁ Πυθαγόρας: «Ὁ Θεὸς δὲν ἔχει καλύτερο μέρος πάνω στὴ γῇ ἀπὸ τὴν καθαρὴν ψυχὴν». Ὅποιος πιστεύει καὶ ἐλπίζει στὸ Θεὸ ἀγνίζει ἑαυτόν, καθὼς ἐκεῖνος ἀγνός ἐστι» (Α' Ἰωάν. 3, 3). Ὁ δὲ ἀπ. Παῦλος, σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς προτροπές του σὶν Τιμόθεο γιὰ τὴν ἀγνότητα, τοῦ γράφει «Σεαυτὸν ἀγνὸν τήρει» (Α' Τιμ. 5, 22).

* Ὁ ἄνθρωπος πάσης ἀρετῆς: Ὁ πρᾶος. Ὁ δίκαιος. Ὁ ταπεινός. Ὁ ἐλεήμων. Ὁ ἐργατικός. Ὁ εἰλικρινής. Ὁ ἐγκρατής. Ὁ εὐγνώμων. Ὁ ὑπάκουος. Ὁ ἄνθρωπος τῆς προσευχῆς καὶ τῆς μελέτης τοῦ Θεοῦ λόγου. Ὁ ἄνθρωπος τῆς ἱεραποστολῆς. Ὁ ἄνθρωπος πού ἐνσαρκώνει τὴ διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ μας.

Ἀδελφὴ ψυχὴ,

Εἶπαμε: «Παλαιὸς ἄνθρωπος» εἶναι αὐτὸς πού διαπράττει τὴν ἁμαρτία. Καὶ «νέος» εἶναι ἐκεῖνος πού ἐργάζεται τὴν ἀρετὴν. Θάνατος, λοιπόν, στὴν ἁμαρτία καὶ ζωὴ στὴν ἀρετὴ. Νὰ ξεντυθοῦμε τὸν «παλαιὸν ἄνθρωπον» μὲ τὶς φαῦλες πράξεις του καὶ νὰ ντυθοῦμε τὸν «νέον». Αὐτὸ μᾶς προστάζει ὁ ἀπόστολος. Κι αὐτὸ πρέπει νὰ κάνουμε.

Ἀρχιμ. Γερόσιος Ραλτόπουλος

τὸν πιάνει ἅμα σκέπεται πὺς δὲν ἀπέχει καὶ πολλὴ ἡ ἡμέρα πὺν θὰ μποροῦσε νὰ πάρῃ τὸ σκῆπτρο τῆς ἐξουσίας σὺν δικῇ του χερίῳ! Κι' ὁ ἀρχιερέας τότε θὰ τὸν ἔσπεφε βασιλεῖα.

Ὁ Ἀβεσσαλὼμ βασιλεῖας! Μιὰ ἀνατριχίλα περὶ πάντοτε ἀπ' τὸ κορμὶ του. Καὶ θὰ ἔλθῃ ὁ πῦρ δημοφιλὴς βασιλεῖας τῆς οἰκουμένης. Τότε θὰ γίνῃ αὐτὸς ὁ κυρίαρχος ὅλης τῆς χώρας. Κανένας δὲν θὰ λογαριάζῃ. Θὰ ἰσχυρὸς ὅλους ὅσοι θὰ σταθοῦν ἐμπόδιο στὴ θριαμβικὴ πορεία του. Ὁ δρόμος θὰ μελῇ ἀνοιχτὸς γιὰ νὰ περάσῃ ὁ καινούργιος ἄρχοντας. Κι' αὐτὸς ὁ πατέρας του θὰ χαθῇ ἀπ' τὸ πρόσωπο τῆς χώρας. Ἀνὰ τοῦτο ὁ Ἀβεσσαλὼμ γιὰ τὴν τύχη τοῦ Δαυὶδ. Ἀρκετὰ χρόνια ἀνέχτηκε τίς ταπεινώσεις τῶν ἀνακτόρων. Ἡ ὑπομονὴ του ἐξαντλήθηκε. Καιρὸς ὅλοι τοὺς νὰ παραμερίσουν. Αὐτὸς θὰ περάσῃ. Καὶ πρέπει ὅπως ὅπως νὰ περάσῃ.

Εἶπε τώρα δυὸ ἱερεῖς μέρες πὺν μέσα του ἦλθε καὶ φώλιασε μιὰ ἄγρια χαρά. Ὅλα τοῦ φαίνονται πὺς χαμογελοῦν. Καὶ θέλει μ' ὅλους νὰ κουβερτιάσῃ. Ἀκόμη κάνει καὶ τὴν παράτολμη σκέψιν νὰ ἔλθῃ σὺν Δαυὶδ καὶ νὰ τοῦ τὰ πῇ κατὰ πρόσωπο. «Φιάνει πὰ πατέρα. Ἀρκετὰ σ' ἀνεχίχαμε. Τραβήξουν ἀπὸ μπροστὰ μας. Δὲ σου φτάνει τόση δόξα πὺν κέρδιες; Σὲ μένα τί θ' ἀφῆσες; Ἀνὰ μπορὸ πὰ νὰ περιμένω. Θέλω τὸ θρόνο. Ὁ θρόνος αὐτὸς σὲ μένα ἀνήκει. Τ' ἀκούς; Σὲ μένα. Κι' ὅσο πὺν γρήγορα τόσο καὶ καλύτερα». Αὐτὰ θέλει νὰ τὰ πετάξῃ κατὰμουτρα σὺν βασιλεῖ, μὰ συγκρατεῖται. Καταλαβαίνει, πὺς κατὰ τέτοιο θάνατος ἔσται τρέλλα.

Γι' αὐτὸ κι' ἀποφασίζει νὰ φύγῃ ἀπ' τὰ Ἱεροσόλυμα γιὰ ἄλλη πόλιν. Ἐκεῖ πὺν ἐλεύθερος θὰ μελετοῦσε τίς λεπτομέρειες τῆς τελικῆς δυναμικῆς δράσεως. Καὶ πὺν ἄλλοι θάταν πὺν καλύτερα ἀπ' τὴν Χεβρόν; Ἀδὴ ἦταν ἡ παλαιὰ πρωτεύουσα τοῦ κράτους. Βυσικόταν κοντὰ σὺν Ἱεροσόλυμα. Κι' ἦταν ἀκόμη καὶ ἡ γενέτειρα τοῦ Ἀβεσσαλὼμ.

Πὺς ὅμως νὰ φύγῃ ἀπ' τὰ Ἱεροσόλυμα χωρὶς νὰ δημιουργήσῃ ἐποψίες; Ἦταν ἀπόλυτη ἀνάγκη, ὅλους νὰ τοὺς ἀποκοιμήσῃ μέχρι τὴν τελευταία στιγμή. Χρειαζόταν ἕνα πρόσημα. Πῶς ἀπ' αὐτὸ θὰ κατοχυρωνόταν. Καὶ δὲν ἄργησε νὰ τὸ βρῇ.

Παρουσιάζεται λοιπὸν ἕνα πρῶτον σὺν πατέρα του. Εἶπε σοβαρὸς καὶ λίγο συγκινημένος. Ἐχει πάρει τὸ πῦρ ἀπὸ τοῦ ὅπου τὸν κόσμον. Ἐρχεται σὺν πατρίτι γιὰ νὰ ζητήσῃ μιὰ χάρι ἀπ' τὸ βασιλεῖ. Θέλει νὰ τοῦ ἐπιτραπῇ νὰ πῇ στὴν Χεβρόν. «Πατέρα μου, δὲν θέλω νὰ κάνω βῆμα χωρὶς τὴν ἄδειάν σου. Ἀνὰ σκέπτομαι πὰ παιδικὲς τρέλλες. Ὁχι. Κάτι ἄλλο συμβαίνει. Ἀκούσέ με καὶ μετὰ κρίνε. Νά! Ὅταν ἀκόμα, πατέρα μου καὶ βασιλεῖ, θριαμβοῦν στὴ Γεδσοῦν, τότε σὺν μαῦρες μέρες τῆς ἐξουσίας, σὲ κάποια προσευχὴ μου ἔκανα ἕνα ἰσχυρὸν σὺν Θεό. Εἶπα: Θεέ μου! Ἀς πάρῃ ἡ ὁργὴ τοῦ πατέρα μου, ἄς μὲ δεχθῇ πάλιν κοντὰ του, κι' ἐγὼ, μόλις ἀκούσῃ καὶ γυρίσῃ στὴν πατρίδα γερός, θὰ ἔλθω προσκυνητὴς στὴ γενέτειρά μου καὶ κεῖ θὰ προσφέρω τίς θυσιὰς τῆς εὐχαριστίας μου. Ἡ ἐξουσία τελείωσε. Ἐγὼ γύρισα πάλιν κοντὰ σου. Εἶμαι ὅμως χορεύσας σὺν Θεό. Τοῦ θεοῦ τὸ ἰσχυρὸν. Ἀνὰ θέλω νὰ γίνω ἐπίσκοπος. Ἐκεῖνος δὲν εἶπε σὺν Τροά: «Ἀποδώσεις τοὺς ὄρκους σου τῷ Κυρίῳ»; Λοιπὸν βασιλεῖ μου καὶ πατέρα μου, ἀγῆσθέ με νὰ πάω στὴν Χεβρόν γιὰ τὸν ἱερὸ αὐτὸ σκοπόν. «Καὶ εἶπεν Ἀβεσσαλὼμ πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ πορεύσασθαι δὴ καὶ ἀποτίσαις τίς εὐχὰς μου, ἄς ἡδῆσῃ τῷ Κυρίῳ ἐν Χεβρόν» (Β' Βασιλ. 15, 7).

Ὁ Δαυὶδ δὲν ἠποσιβεῖται κακὸ. Πάντα ἀπλὸς καὶ ἀπονήρευτος. Αἰδεῖ λοιπὸν εὐχαρίστως τὴν ἄδειαν. «Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς: Βάδιζε εἰς εἰρήνην». Ἀχ! Δαυὶδ, τί ἔκανες; Γιατί εἶσαι τόσο ἀφελής; Ἀνὰ ἔμαθες ἀκόμα τὸ παιδί σου; Ἀνὰ ξέρεις τὴν κακότητα τοῦ χαρσκήτορος του; Ἀνὰ ἔμαθες ἀκόμα ποιά ἄγρια καρδιὰ βροσκαίει μέσα σ' αὐτὸ τὸ δημοφιλὲ κορμὶ;

*

Καὶ ὁ Ἀβεσσαλὼμ ξεκινᾷ. «Καὶ ἀναστὰς ἐπαρῆν εἰς Χεβρόν». Τοὺς ἀνθρώπους σκοποῦς του τοὺς ἐκάλυψε μὲ τὸ πρόσημα τοῦ ἱεροῦ ἱμνίου. «Εἶται ἐμὴ ἀντίστασις σ' ὅλους σὺν ἕνας νέος εὐσεβής, πὺν θέλει νὰ δείξῃ αἰσθήματα εὐγνωμοσύνης σὺν Θεό. Ποιὸς νὰ γαντασθῇ τί εἶχε σὺν μεγάλῳ του ὁ νεαρός πρίγκιπας; Ἀκόμα καὶ διακονία ἐπίσημα πρόσωπα τοῦ παλατιοῦ, ἀνέπτυκα κι' αὐτὰ, ἔρχονται μαζί του σὺν ἀκολουθία.

Τὸ σχέδιον πέτυχε. Κατωρῶσε νὰ φύγῃ

ἀπ' τὴν ἐπίβλεψι τοῦ πατέρα του. Μὲ τὴ μάσκα τῆς εὐσεβείας ὄλους τοὺς ξεγέλασε. Φεύγει γιὰ τὴν Χερσὼν καὶ σιὸ δρόμο χαμογελᾷ πονηρά. Χαμογελᾷ μὲ τὸν ἑαυτοῦ του. «Ἐ ρέ, καράγια Ἀβεσσαλώμ, εἶσαι σπουδαῖος. Μέχρις ἐδῶ πᾶς καλὰ. Μόνο πού κι' αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τὸ χρησιμοποίησες γιὰ νὰ ἐξαπατήσης τοὺς ἀνθρώπους»...

*

Ἡ θρησκεία πρόσχημα. Ἡ εὐσέβεια μάσκα, πού πίσω τῆς κρύβουν οἱ πονηροὶ καὶ οἱ δίδουλοι σκοποὺς ἰδιοτελεῖς καὶ σατανικούς. Θυμηθῆτε κι' ἐκεῖνον τὸν Ἡρώδη. Μπροστὰ στοὺς μάγους καμώθηκε πῶς ἤθελε τάχα νὰ προσκυνήσῃ τὸ νεογέννητο βασιλεῦσιν. Ἐδειχνε ἐντάδεια καὶ λαχτάρα γιὰ τὸ θρόνος. Πηγαίνει, τοὺς λέγει, καὶ ἐξετάσσετε ἀκριβῶς. Καὶ διὰ τὸ θρῆνε, ἐλάτε νὰ πῆτε καὶ σὲ μένα. Θέλω νὰ πάω κι' ἐγὼ νὰ προσκυνήσω. Οἱ πραγματικοὶ σκοποὶ τοῦ Ἡρώδη μᾶς εἶναι πολλὰ γνωστοί. Χρησιμοποίησε ὅμως τὴν ἐντάδεια γιὰ νὰ κρύψῃ πίσω ἀπ' αὐτὴν τὴν ἐγκληματικὴν του διάθεσιν. «Καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλέεμ εἶπε πορευθέντες ἀκριβῶς ἐξετάσατε περὶ τοῦ παιδίου ἐπὶ δὲ εὑρητε, ἀπαγγελάτε μοι, ὅπως κἀγὼ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ» (Ματθ. 2, 8).

Καὶ ὁ αὐτοκράτωρ Λέων ὁ Ἀρμένιος πῶς ἀπέθανε; Μᾶς ἀναφέρει ἡ ἱστορία: Οἱ ἐχθροὶ καὶ ἀντίπαλοί του ἐχρησιμοποίησαν καὶ αὐτοὶ τὸ πρόσχημα τῆς θρησκείας. Ντύθηκαν καλόγεροι μὲ κομποσκοίνια στὰ χέρια καὶ κουκούλα στὸ κεφάλι. Μαῖναν στὴν Ἐκκλησίαν. Τὴν ὥρα τοῦ θρόνου τῶν Χριστουγέννων. Ἀἴθεν γιὰ νὰ προσευχηθῶν. Στὴν πραγματικότητά ὅμως γιὰ νὰ σκοτώσουν τὸν ἀνίσταστο Λέοντα, ἐνῶ ἐκεῖνος ἔψαλλε τὸν Χριστουγεννιάτικο Κανόνα.

Τί γοβερό! Καὶ τὰ ἱερώτερα πράγματα νὰ τὰ κατεβάζῃ ὁ ἄνθρωπος τόσο χαμηλά. Νὰ τὰ χρησιμοποιοῦ γιὰ νὰ πετυχαίνει τοὺς πῶς εὐτελεῖς καὶ ἐγκληματικούς σκοποὺς. Ὁ Ναπολέων Βοναπάρτης κυριαρχοῦσα τὸ διεκίνησε στὸ Συμβούλιον τῆς ἐπικρατείας: «Μὲ τὸ νὰ γίνω Καθολικὸς τερμᾶτισα τὸν πόλεμον τῆς Βανδέας. Μὲ τὸ νὰ γίνω Μουσουλμάνος ἐπεβλήθηκα στὴν Αἴγυπτον. Καὶ μὲ τὸ νὰ γίνω Παπικὸς κέρδισα τοὺς παπάδες στὴν Ἰταλία. Ἄν κυβερνοῦσα ἓνα

λαὸ ἀπὸ Ἑβραίους, θὰ ξανάχιζα τὸ ναὸ τοῦ Σολομῶντος».

*

Καὶ μὴ μοῦ πῆτε πῶς αὐτὰ ἐγίνοντο σιὰ παλαιότερα μόνο χρόνια. Ὅχι, καλοὶ μου ἀναγνώστες. Καὶ σήμερον γίνονται. Καὶ οἷς μέρες μας πολλοὶ νέοι Ἀβεσσαλώμ ὑπάρχουν. Τὴ θρησκεία καὶ τὴν εὐσέβεια μερίζοι ἀπ' αὐτοὺς τὴν ἔχουν σὰν πρόσχημα. Γιὰ νὰ ξεγελοῦν τοὺς ἀρελεῖς. Φαίνονται εὐσεβεῖς καὶ θρησκευτικοί. Μὰ δὲν εἶνε. Μὴ σὰς ἀπατᾶνε.

Πόσοι ἐπιστήμονες δὲν μᾶς παρῶσιν αὐτὸν τοῦ χριστιανικοῦ μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ κάμουν πελατεῖαν τοὺς ὄλους τοὺς θρησκευομένους ἀνθρώπους τῆς περιοχῆς! Εἶδαν, οἱ πονηροί, διὰ μέσῳ σ' αὐτὴν τὴ σαχάρα τῆς ἀποστασίας λαχταροῦσαμε νὰ δοῦμε στὶς τάξεις μας μορφωμένους πιστοὺς, καὶ ἄραξαν τὴν ἐνδοκαρίην. Μερικοὶ προεχώρησαν δὴθεν στὴν ὁχμὴ τῆς πίστεως καὶ ἐπέγραψαν μάλιστα καὶ χριστιανικὰ μανιφέστα. Μέσα τοὺς ὅμως εἶχαν τὸ διάβολό τους. Καὶ ἐν ὀνόματι τῆς θρησκείας φρούκωνε τὸ κομπόδεμα...

Κι' ἄλλοι, νεαροί, γιὰ νὰ πέσουν μέσα σὲ τίμα καὶ καλὰ σπύτια παρουσιάστηκαν μὲ τὴ μάσκα τῆς θρησκευτικότητος. Τακτικοὶ στὴν Ἐκκλησίαν, τακτικοὶ σιὰ χριστιανικὰ μαθήματα. Κι' εἶται τὸ καλὸ τοὺς ὄνομα ὑπλώνεται. Καὶ ὄλοι μιλοῦσαν γι' αὐτοὺς. Τοὺς παρουσίαζαν ὡς ἡθικούς καὶ τίμιους, ὡς λαμπροὺς νέους. «Μακάρι νὰ παίρνατε ἓνα τέτοιο παιδί! Σωθήκατε! Εἶνε θεσσωτός. Θρησκεύει καὶ οχετίζεται μὲ τὴν χριστιανικὴν κίνησιν. Ξεγελιόταν καὶ τὸν ἔπαιρναν; Κι' ὅσοι ἀπὸ λίγο ἢ συμφορὰ. Ἡ μάσκα ἔλεφε. Κι' ἓνα οκιάχιρο ἀπαίσιον ἔβγαυε σιὸ φῶς. Πόσο καλὰ ἦσαν κρυμμένο τόσον καιρό...

Ἀδελφοί μου! Ὁ ἄνθρωπος πού δὲν ἔχει φόβον Θεοῦ εἶνε ἀδίστακτος. Μπορεῖ νὰ χρησιμοποίησιν ὅλα τὰ μέσα γιὰ νὰ γῆσῃ σιὸ σκοπὸν του. Ἀκόμα καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μπορεῖ νὰ τὸ κἀν μέσο ἐκμεταλλεύσεως, δημοσιοποιήσεως ἀνθηθικῶν σκοπῶν. Ὁ Κύριος νὰ μᾶς φυλάξῃ ἀπὸ μιὰ τέτοια πτώσι. Ἀπὸ ἓνα τέτοιο κατάντημα Ἀβεσσαλώμ...

Μιχαὴλ Κ. Εὐθυμίου

Τὸ διήγημά μας

Η ΗΛΟΝΗ ΤΗΣ ΤΙΜΙΟΤΗΤΑΣ

Τὰ δύο σπίτια ἦταν κολλητά, ἵνα διπλα στοὺς ἄλλοι. Μπροστά τους εἶχαν αὐλὲς μὲ πράσινο πολύ. Δέντρα, λουλούδια καὶ λαχανικά στόλιζαν τὸ γύρω χώρο κι οἱ ἔνοικοί τους θάπρεπε νάναί εὐχαριστημένοι. Ὁ κ. Βαγγέλης ἦταν καλὸς νοικοκύρης καὶ καλόκαρδος ἄνθρωπος. Ἀντίθετα ὁ ἔνοικος τοῦ διπλανοῦ ὁ κ. Πελοπίδας, ἦταν ἕνας σκληρὸς καὶ ἐγωιστὴς ἄντρας, ἀπ' ἐκείνους ποὺ τὰ ξέρουν ὅλα καὶ τοὺς πειράζουν ὅλα. Θύμωνε μὲ τὸ παραμικρὸ καὶ καυγάδιζε μ' ὅλους στὴ γειτονιά, ἀκόμη καὶ μὲ τὴ γυναῖκα του, πού, ἡ καυμένη, ἦταν πρότυπο ὑπομονῆς.

Μὲ τὸν κ. Βαγγέλη καὶ τὴν οἰκογένειά του πολλὰς φορὲς ἦρθε σὲ προστριβὲς καὶ πάντα κέρδιζε τὴν ὑπόθεσι γιατί ὁ κ. Βαγγέλης ὑποχωροῦσε. Τελευταία βρῆκε ἀφορμὴ νὰ φωνάξῃ γιὰ τὰ ὄμβρια ὕδατα τῆς στέγης. Καθὼς εἶχε μιὰ κλίσι πρὸς τὸ σπίτι του τὸ ἔδαφος μιὰ ποσότητα νεροῦ ἀπ' τὰ λούκια χυνόταν στὴν αὐλή του. Χρόνια δὲν εἶχε παρατηρήσει τὴν ἀνωμαλία παρὰ μόνο στὴν τελευταία νεροποντὴ. Τὰ νερὰ ξεχείλισαν τὸ αὐλάκι καὶ πλημμύρισαν ἕνα μέρος τῆς αὐλῆς του. Τὴν ἄλλη μέρα ἐγίνε θηρίο. Πῆγε στοὺς οἰκοκ. Βαγγέλη καὶ φώναζε ἀσταμάτητα.

— Σοῦ δίνω προθεσμία δεκαπέντε ἡμερῶν. Νὰ βάλῃς ὑδραυλικὸ νὰ συμμαζέψῃ τὰ νερὰ, ἀλλιῶς θὰ τὰ ποῦμε στοὺς δικαστῆς.

Εἶπε πολλὰ καὶ διάφορα. Ἀνακάτεψε παλιὰς ἱστορίες. Χτύπησε γροθιά στοὺς τραπέζι. Συνεχῶς μιλοῦσε σὲ πρῶτο πρόσωπο μὲ ἄφθονη χρῆσι τῆς λέξεως «ἐγώ».

— Ἐντάξει ἀγαπητέ μου, ἀπαντοῦσε ὁ κ. Βαγγέλης. Θὰ προσπαθῶ νὰ τακτοποιήσω τὸ ζήτημα. Μὴ φωνάζῃς ἄδικα. Δὲν ἀξίζει τὸν κόπο νὰ χαλᾶμε τίς καρδιές μας.

Βγῆκε κατακόκκινος ἀπ' τὸ σπίτι καὶ σὲ λίγο βάλθηκε νὰ περιποιῇ τὸν ἐξωτερικὸ μαντρότοιχο τοῦ σπιτιοῦ του ἀπ' τὴν ἄλλη πλευρά, διορθώνοντας μικροβλάβες

ποῦ προξένησε ἡ νεροποντὴ. Σὰν νόμισε πὺς κάτι ἔκαμε σταμάτησε τὴν προσπάθειά του καὶ μπῆκε στοὺς οἴκους του.

Λίγη ὥρα ἀργότερα ὁ Σταυράκης σχολώντας ἀπὸ τὸ σχολεῖο μὲ δυὸ ἄλλους συμμαθητὲς του γυρνοῦσε στοὺς οἴκους. Κάποια στιγμὴ στὴ ρίζα ἑνὸς δέντρου τοῦ πεζοδρομίου τὸ μάτι του πρόσεξε ἕνα πακέτο τυλιγμένο μὲ χαρτὶ ἐφημερίδας κ' ἀπ' ἔξω δυὸ λαστιχάκια ποῦ τὸ ἀσφάλιζαν σταυρωτά. Τὸ πῆρε μὲ περιέργεια καὶ τῷδειξε στοὺς φίλους του.

— Ἀνοίξε νὰ δοῦμε τί ἔχει, εἶπαν οἱ ἄλλοι μὲ περιέργεια.

Τὸ περιεργάστηκε γιὰ λίγο ἐξωτερικὰ καὶ μετὰ δὲν ἄντεξε σὶν πειρασμό. Ἐβγάλε τὰ λαστιχάκια καὶ ξετύλιξε τὸ πακέτο. Ἐμειναν καὶ οἱ τρεῖς ἀναυδοί. Μπροστά τους ἀποκαλύφθηκε ἕνα μάτσο μὲ χιλιάρικα.

— Πῶ, πῶ! Τύχη ποῦ τὴν ἔχεις! φώναξε ὁ ἕνας.

— Ἐμένα μου λές; Τί τύχη. Αὐτὰ τὰ χρήματα δὲν εἶναι δικά μου καὶ πρέπει νὰ ἐπιστραφοῦν σ' αὐτὸν ποῦ τὰ ἔχασε, δήλωσε κοφτὰ ὁ Σταυράκης.

— Βάλτα στὴν τσέπη καὶ λίγα - λίγα ξόδεψέ τα. Μὴν εἶσαι κοροῖδο. Ἀφοῦ τὰ βρήκες εἶναι δικά σου, εἶπε ὁ ἄλλος.

— Ἀδύνατο, θὰ πάω στὴν Ἀστυνομία εἶπε τελεσίδικα ὁ Σταυράκης.

Μιὰ καὶ δυὸ τράβηξε καὶ τοὺς ἄλλους στὴν Ἀστυνομία. Ὁ σκοπὸς μπροστὰ στὴν πόρτα τοὺς σταμάτησε.

— Οἱ κύριοι; Γιὰ ποῦ τὸ βάλατε; ρώτησε πειρακτικά.

— Θέλουμε τὸν Ἀστυνόμο νὰ τοῦ δώσουμε κάτι ποῦ βρήκαμε, εἶπε ὁ Σταυράκης.

— Περάστε, τρίτη πόρτα δεξιά.

Ὁ Ἀστυνόμος τηλεφωνοῦσε σὸν μῆχανε καὶ τοὺς ἔκανε νόημα νὰ καθίσουν. Ὅταν τελείωσε, τοὺς ζήτησε νὰ ἐξηγήσουν τὸ λόγο τῆς ἐπισκέψεώς τους.

— Αὐτὰ τὰ χρήματα τὰ βρήκα τυχαῖα στοὺς πεζοδρόμιος.

"Εδειξε τὸ πακέτιο μὲ τὰ χιλιάρικα καὶ ἰάφησε πάνω στὸ γραφεῖο.

Χαμογέλασε ὁ Ἀστυνόμος καὶ πλησίασε τὸν Σταυράκη. Τὸν ἀκούωμισε φιλικὰ στὸν ὄμο καὶ τοῦδωσε τὸ χέρι.

— Μπράβο παλληκάρι μου. Εἶσαι ἕνα ἄξιο Ἑλληνόπουλο καὶ καλὸς Χριστιανός. Ἡ τιμιότητά σου εἶναι συγκινητική. Ἄν ἡ Ἀστυνομία εἶχε νὰ κάνῃ μὲ πολῖτες τίμιους σὰν καὶ σένα, θάταν εὐκολὴ καὶ εὐχάριστη ἡ δουλειά της. Μπράβο!

Φώναξε ἔπειτα ἕναν ὑπαξιωματικὸ ἀπ' τὴν Γραμματεία, γιὰ νὰ γίνῃ ἡ τυλικὴ διαδικασίᾳ, ποὺ ἀπαιτοῦν παρόμοιες περιπτώσεις. Κι' ἐνῶ καταγράφονταν τὰ ἀπαραίτητα στοιχεῖα, ἔπιασαν κουβέντα τὰ τρία παιδιὰ μὲ τὸν Ἀστυνόμο, ποὺ βρῆκε εὐκαιρία νὰ κάνῃ μάθημα κοινωνικῆς ἀγωγῆς.

Ξαφνικὰ ἔκανε τὴν ἐμφάνισί του ὁ κ. Πελοπίδας. Τὸ πρόσωπό του ἦταν ξαναμμένο καὶ ἡ φωνή του ἔτρεμε. "Ερριξε μὰ ματιὰ στὰ χρήματα, ποὺ βρόσκονταν πάνω στὸ γραφεῖο, εἶδε τὸ Σταυράκη καὶ φώναξε.

— Εὐτυχῶς! Τὸν πιάσατε κιόλας τὸν κλέφτης λοιπόν. Μπράβο σας! Πάντα ἔλεγα πὼς ἔχουμε τὰ καλύτερα σῶματα ἀσφαλείας στὸν κόσμο.

— Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸ κομπλιμάν, κύριε, ἀλλὰ ἐξηγήστε μου κάτι. Τί σᾶς κάνει νὰ νομίζετε πὼς ὁ νεαρὸς εἶναι κλέφτης; Ἡ κατηγορία εἶναι πολὺ βαριά.

— Μὰ πρὶν ἀπὸ λίγη ὥρα εἴχαμε καυγὰ μὲ τὸν πατέρα του καὶ ξαφνικὰ κατάλαβα ὅτι λείπανε τὰ λεφτὰ μου. Τώρα βλέπω πὼς ὁ μικρὸς καὶ τὰ λεφτὰ εἶναι στὰ χέρια τῆς Ἀστυνομίας. Τί ἄλλο νὰ ὑποθέσω;

— Ἄ, ὥστε εἶσαι; Ἡ ἀστυνομία μόνο κλέφτες πιάνει; Ἐχεῖ κι' ἄλλη ἀρμοδιότητα, μάθετε κύριέ μου. Γίνεται πολλὰς φορὲς ὁ μεσάζων τῆς ἐνιμιότητος, ἀπάντησε ὁ ἀστυνόμος.

— Δὲν σᾶς καταλαβαίνω, κύριε, εἶπε κοφτὰ ὁ ἄλλος.

— Ὁ νεαρὸς ἀπ' ἐδῶ, ὅχι μόνο δὲν εἶναι κλέφτης, ἀλλὰ ἀντίθετα ἀπὸ τοὺς λίγους ἐνιμίους, ποὺ ὑπάρχουν στὸν τόπο μας. Καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ πάρετε πίσω τὴν κατηγορία ζητώντας συγγνώμην καὶ νὰ

προσπαθήσετε νὰ μᾶς ἀποδείξετε πὼς τὰ χρήματα εἶναι δικά σας, γιατί δὲν ὑπάρχει κανένα ἐνδεικτικὸ στοιχεῖο γι' αὐτό. Ὁ νεαρὸς ἀπέδειξε τὴν τιμιότητά του γιὰ τὴν ἐξομολόγησίν του, μάλιστα μὲ δύο μάρτυρες. Ἔσεῖς πὼς θὰ ἀποδείξετε ὅτι εἶναι δικά σας τὰ χρήματα;

— Μά... ἔκανε ἀμήχανα ὁ κ. Πελοπίδας. Σήμερα κι' ὅλας ἔκανα ἀνάληψη ἐνὸς τέτοιου ποσοῦ ἀπ' τὴν Τράπεζα. Νὰ σᾶς φέρω ἂν θέλετε καὶ τὸ βιβλιᾶριο καταθέσεών μου.

— Μπορῶ κι' ἐγὼ νὰ βοηθήσω; ρώτησε ὁ Σταυράκης.

— Ὅριστε, εἶπε ὁ Ἀστυνόμος.

— Τὸ πακέτιο τὸ βρῆκα στὸ πεζοδρόμιο, ποὺ περιβάλλει τὸ σπίτι τοῦ κυρίου Πελοπίδα.

— Ἄ! Θὰ μοῦ ἔπρεπε, φαίνεται καθὼς ἔφτιαχνα τὸν μαντρότοιχό μου. Ὅριστε ἀποδείχτηκε κ. Ἀστυνόμε, δήλωσε θριαμβευτικά.

— Δὲν ἀποδείχτηκε, ἀλλὰ βασιζέμαστε στὴ δήλωσή σας καὶ τὴ μαρτυρία τοῦ παιδιοῦ. Ὑπογράψτε ἐδῶ καὶ πάρτε τὰ χρήματά σας. Καὶ ποῦ εἶστε. Ὁ μικρὸς ἀπέδειξε τὴν ἀρετὴ τῆς τιμιότητος, σειρά σας τώρα νὰ ἀποδείξετε τὴν ἀρετὴ τῆς εὐγνωμοσύνης, εἶπε ὁ ἀστυνόμος.

Κούνησε τὸ κεφάλι του καὶ βγῆκε χωρὶς νὰ μιλήσῃ. Ὅλοι πιστέψανε πὼς ἔφυγε μὲ ἀλύγιστη καὶ ἀσυγκίνητη καρδιά. Ἀλλὰ τὴν ἄλλη μέρα ἄλλαξαν ὅλοι γνώμη.

Ὅταν πῆγε στὸ σπίτι καὶ διηγήθηκε τὰ καθέκαστα ὁ Σταυράκης εἰσέπραξε τὰ συγχαρητήρια τῶν γονέων του. Τὸν ἀγκάλιασαν καὶ τὸν φίλησαν μὲ καμάρι.

— Μπράβο, Σταυράκη, σήμερα ἀπέδειξες πὼς εἶσαι καλὸ παιδί. Μπράβο σου!

Τὴν ἄλλη μέρα τοὺς ἐπισκέφθηκε ὁ κ. Πελοπίδας μὲ τὴ γυναῖκα του. Στάθηκε στὴν πόρτα καὶ ρώτησε ἂν γίνεται δεκτὸς στὸ σπίτι. Τοὺς δέχθηκαν εὐγενικὰ καὶ καλὸκαρδα. Πῆρε ἐκεῖνος θάρρος καὶ ζήτησε συγγνώμην.

— Συγγνώμην γειτόνοι, γιὰ τὴν χθεσινὴ μου συμπεριφορά. Ἐνα τυχαῖο περιστατικὸ ἀπέδειξε πόσο ἄδικο εἶχα νὰ τὰ βάζω μαζί σας. Ἐλπίζω πὼς στὴν καλωσύνη σας θὰ θελήσετε νὰ μὲ συγχωρήσετε.

ΟΙ ΚΑΛΩΣ ΘΕΛΗΣΑΝΤΕΣ

Ὁ ὁσιος καὶ ὁμολογητὴς ΜΙΧΑΗΛ

Ἐπίσκοπος Συννάδων

23 Μαΐου

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΣΚΑΛΟΠΑΤΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ

Στόχος ἡ ἐνάρετη ζωὴ

Ἕνας πρέπει νὰ εἶναι ὁ βασικὸς στόχος τοῦ ἀγωνιστοῦ Χριστιανοῦ, ἡ ἐνάρετη ζωὴ. Στὴν ἐποχὴ μας, ποὺ τόσο ἔντονα εἶναι τὰ συμπτώματα τοῦ αὐτισμοῦ καὶ τῆς φιλαντίας, ἡ ἀνάγκη αὐτὴ πρέπει νὰ συνειδητοποιηθῇ ἰδιαίτερα, γιατί τότε μπορεῖ νὰ νιώσῃ κανεὶς πνευματικὰ σκιρτήματα γιὰ τὰ ἀνεβῆ περισσότερο σταθερὰ τὰ σκαλοπάτια ποὺ ὁδηγοῦν σὲ τὸν οὐρανό.

Ὁμοιοῦν μερικοὶ γιὰ κάποιες ἀδυναμίες τοῦ Χριστιανισμοῦ. Καλύτερα εἶναι νὰ ὁμιλοῦν γιὰ ἀδυναμίες τῶν Χριστιανῶν, ποὺ μὲ τὴν ἀτακτὴ καὶ χωρὶς ἀρετὴ ζωὴ τους δίδουν τὴν εἰκόνα τοῦ νεκροῦ ὁργανισμοῦ. Ἀγχιωρομένοσ σὲ δίκτυα τῆς ἁμαρτίας ὁ ἄνθρωπος τοῦ αἰῶνος μας, ἀγωνιᾷ κάτω ἀπὸ τὰ τραύματα ποὺ δέχεται ἡ συνείδησί του ἀπὸ τὴν ἀλλεπάλληλες ἀταξίες καὶ ἡθικὰς παρεκτροπές. Ἡ ἁμαρτία τὸν ἔχει ἀπομορφώσῃ ἀπὸ τὴν χαρὰ τοῦ ἀγῶνος γιὰ τὴν ἀπόκτησι ἐνάρετης ζωῆς. Καὶ εἶναι ἐνδιαφέρον νὰ ἐπισημανθῇ ὅτι ὅταν ὁ ἐνθουσιασμοὺς τοῦ Χριστιανοῦ γιὰ ἐνάρετη ζωὴ ἀποξηρανθῇ, τότε ἀναμφισβήτητα ἐγγίζουμε τοὺς ἔσχατους καιροὺς. Τότε τὰ μύση καὶ οἱ ἀντιθέσεις ἀτόμων καὶ λαῶν παίρνουν

τὴν πρώτη θέσι σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς ὁράσεως, ἡ φιλαλληλία διέρχεται μεγάλη κρίσις, τὸ ἐγωιστικὸ καὶ ἑλιστικὸ φρόνημα διασπᾷ τὴς κοινωνικὰς σχέσεις καὶ ἡ ἀπιστία μπαίνει στὴ θρησκευτικὴ πορεία τοῦ ἀνθρώπου.

Γιὰ τὰ καρποφορήσῃ κάποια δραστηριότητα πρέπει νὰ διαθεθῇ σὲ ὅλο τὸ βάθος καὶ τὸ πλάτος τῆς ἀπὸ τὸ αἶμα. Ἔτσι καὶ ἡ χριστιανικὴ ζωὴ γιὰ νὰ ἀποδώσῃ καρποὺς εἶναι ἀναγκαῖο νὰ κινηθῇ σὲ περίγραμμα τῆς χριστιανικῆς διδασχῆς. Γιατὶ τότε γίνεται ὁ ἄνθρωπος γνήσιος Χριστιανός, ποὺ εἶναι μιὰ ἐπιστολὴ Χριστοῦ στὰ μέλη καὶ στὴ ζωὴ τῶν Χριστιανῶν, οἱ ὁποῖοι τὴν διαβάξουν καὶ ἐμπνεόνται σὲ δικό τους ἀγῶνα. Κι' αὐτὸ εἶναι μιὰ θεϊκὴ καὶ σπουδαία προσφορά τοῦ Χριστιανοῦ σὲ τὰ θεοθητοῦν ἀνθρώπινες ψυχὰς γιὰ τὰ ὁργανώσῃ τὴν δική τους ἐνάρετη ζωὴ.

Ὁ Χριστιανὸς προτοῦ νὰ δώσῃ πρέπει νὰ ἀποκτήσῃ. Καὶ προτοῦ νὰ κινή τὸ δάσκαλο πρέπει νὰ μάθῃ νὰ γίνῃ μαθητής. Ἡ καλλιέργεια τῶν ἀρετῶν, ἡ ἀπόκτησι θερηκενικῶν γνώσεων ἢ θέωση τῆς πίστεως, ἡ πειθαρχία καὶ ἡ προετοιμασία εἶναι τὰ σκαλοπάτια ποὺ ὁδηγοῦν σὲ τὸν οὐρανό.

Πρᾶξι καὶ γνώσι εἶναι οἱ προϋποθέσεις

— Περαιομένα ξεχαιομένα, ἀγαπητέ μου, εἶπε καλόκαρδα ὁ κ. Βαγγέλης.

— Καὶ σὺ καλὸ παιδί, εἶπε γυρίζοντας σὲ τὸν Σταυράκη, δικαιόσσαι μιὰ ἀνταρμιβὴ γιὰ τὴν τιμότητά σου. Ἔλα κι' ἔμαθα ἐγὼ ποὺ εἶναι τὸ ὄνειρό σου. Ρώτησα τοὺς φίλους σου καὶ μοῦ τὸ εἶπαν. Νὰ λοιπὸν ποὺ τὸ ὄνειρό σου ἐγινε πραγματικότητα. Ἔλα λιγάκι ἔξω.

Τὸν πῆρε καὶ βγήκαν, ἐνῶ οἱ ὑπόλοιποι ἀκολούθησαν. Ἐξῶ στὴν αὐλὴ βρίσκονταν στητό, ἀθόρυβο, ὁλόρθο στὰ μικρὰ πτυσομένα στηρίγματά του, ἕνα θαυμάσιο ποδήλατο.

— Εἶναι δικό σου, σοῦ ἀξίζει, τοῦ εἶπε

ὁ κ. Πελοπίδας.

— Δικό μου; Τόσο μεγάλο δῶρο;

— Τὸ δικαιόσσαι.

— ὦ! Εὐχαριστῶ. Τί ἀπίθανο δῶρο! εἶπε ὁ Σταυράκης μὲ τὸ στόμα μισάνοιχτο ἀπὸ θαυμασμό.

— Ἐ, τί περιμένεις λοιπὸν; Τὰ ποδήλατα ἐγιναν γιὰ νὰ καβαλιούνται. Ἀνέβα λοιπὸν καὶ δεῖξε του πόσο καλὰ ξέρεις νὰ τὸ κουμαντάρῃς, εἶπε παρακινώντας τὸν ὁ κ. Πελοπίδας.

Μὲ θαυμαστὴ εὐκνησία τὸ πῆρε καὶ κάθηκε στὴ γωνιά τοῦ δρόμου ἀπολαμβάνοντας τὴν ἡδονὴ τῆς τιμότητος.

Σάββας Ν. Ξανθόπουλος

για να ανεβῇ ὁ Χριστιανὸς τὰ πνευματικά σκαλοπάτια. Πρέπει δηλαδή καὶ καλὰ νὰ γνωρίζῃ ὁ Χριστιανὸς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ καλὰ νὰ τὸ ἐφαρμόζῃ.

Αὐτὸ διδάσκει μὲ τὴν ζωὴν του καὶ τὴν δράσιν του ὁ ὁσιος Πατὴρ καὶ Ὁμολογητὴς ΜΙΧΑΗΛ ἐπίσκοπος Συννάδων, τοῦ ὁποῖου τὴν μνήμην τιμᾷ ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ στὶς 23 Μαΐου.

Ὁ ὁσιος Μιχαὴλ ἔζησε σὲ χρόνια τοῦ Λέοντι τοῦ Ἀρμενίου, γύρω στὶς ἀρχές τοῦ ἐνάτου αἰῶνος. Πατριῶδα του ἦσαν ἡ ἐνδοξὴ πόλις τῶν Συννάδων στὴ Φρυγία τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Καταγόταν ἀπὸ πλουσίους γονεῖς μὲ ἀξιώματα καὶ κοινωνικὴ προβολή καὶ ἡθικὰ συγκροτημένη προσωπικότητα.

Παράκλητοι τῶν γονέων του ἦσαν νὰ γεννηθῶν τέκνο καὶ ὑπόδοχοί των νὰ τὸ ἀφιερώσουν σὲ τὸν τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ. Καὶ οἱ παρακλήσεις εἰσακούσθηκαν καὶ ἡ ὑπόδοχοι ἐκτελέστηκε.

Ὁ Μιχαὴλ διακρινόταν γιὰ τὴν σεμνότητα, σοφροσύνη καὶ τὴν ἐπίδοσι στὶς σπουδές του. Οἱ καλοὶ του τρόποι καὶ ἡ πνευματικὴ του ἀνωτερότητα ἀπέσπασαν πολλὴ γοηγοῖα τὴν ἐμπιστοσύνη καὶ τὴν ἐκτίμησι τῶν συνανθρώπων του. Ὅλοι ἐθαύμαζαν τὴ μόρφωσί του καὶ χαιρόταν νὰ τὸν ἀκούουν διδάσκοντα.

Κύριο μέλημά του ὑπῆρξε ἡ προσπάθεια οργανώσεως ἐνάρετης ζωῆς. Γιὰ τὴν ἐπιτυχία αὐτῆς τῆς προσπάθειας ἀκολούθησε σὲ παρασκαρναστικὸ σιάδιον τὴν ἀσκησι καὶ τὴν ἐγκράτεια, τὴν ἐλεημοσύνη, τὴν ὑπομονή, τὴν ὑπακοή, τὴν πραότητα καὶ τὴν ἐσωτερικὴν ζωή.

Τὰ σκαλοπάτια τῆς ταπεινοφροσύνης καὶ τῆς ὑπακοῆς

Οἱ ἀληθινοὶ ἐργάτες τῆς χριστιανικῆς πίστεως γνωρίζουν διὰ χωρὶς τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ δὲν μποροῦν νὰ κάνουν τίποτε. Ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἐκεῖνη ποὺ ἐμπνέει καὶ παρακινεῖ τὶς ψυχές γιὰ τὴν ὁργάνωσι τῆς ἐνάρετης ζωῆς. Τὴν δύναμι αὐτὴ τὴν ἐκδηλώνει ὁ πιστὸς μὲ ταπεινοφροσύνη καὶ μὲ ὑπακοή.

Οἱ ἀλλοτρίοι τῆς πίστεως καὶ μιμηταὶ τοῦ Χριστοῦ κατανόησαν ὅλο τὸ βάθος τῆς ταπεινότητος τοῦ Θεοῦ, ποὺ κατέβηκε μὲ ἀν-

θρώπινη μορφή στὴ γῆ γιὰ νὰ σώσῃ τὸν ἄνθρωπο, καὶ τοποθέτησαν τοὺς ἑαυτοὺς των σὲ θέσι ποὺ νὰ θεωροῦνται ὡς οἱ τελευταῖοι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους καὶ στὴν ἐμφάνισι καὶ σὲ πνεῦμα καὶ στὴ γνώμη ποὺ ἔπρεπε νὰ ἔχουν γιὰ τὸν ἑαυτοὺς. Χωρὶς τὴ λάμπρι τοῦ πολυτίμου αὐτοῦ κοσμήματος δὲ θὰ μπορούσαν νὰ ἀντισταθοῦν στὶς σκοτεινὲς δυνάμεις καὶ νὰ συγκινήσουν τὶς ἁμαρτωλὲς ψυχές.

Ἡ ταπεινοφροσύνη τῶν ἁγίων ἦταν σὰν τὴν ἄδυσσο στὴν ὁποία κατέφταναν πρὸς τῆς ἀπερατοσύνης καὶ τοῦ μεγαλείου τοῦ Θεοῦ. Ὅσο περισσότερα χαρίσματα ἔδιδε σ' αὐτοὺς ὁ Χριστὸς τόσο πὺ πολλὴν ταπεινοὶ γινόταν, γιατί ἤξεραν διὰ τὴ ταπεινοφροσύνη εἶναι ὁ γυμνασιὸς ὅλων τῶν ἀρετῶν καὶ ἡ ἐκφορὰ τῆς ἀληθινῆς ἀγάπης πρὸς τὸν Χριστό.

Ἡ ταπεινοφροσύνη ἦταν ἡ ἀρετὴ ποὺ ἀγαποῦσε πολλὸ ὁ ὁσιος Μιχαὴλ καὶ τὴν θεωροῦσε σὰν τὸ σχοινὶ μὲ τὶς χάντρες τοῦ κομπολογιοῦ, ποὺ διὰν ἀφαιρεθῇ διασκορπίζονται οἱ χάντρες. Ἔτσι καὶ ἡ ταπεινοσύνη ἀν ἀφαιρεθῇ ὅλες τότε οἱ ἀρετὲς θὰ ἐξαφανισθοῦν.

Ἡ ἀληθινὴ ταπεινοσύνη εἶναι ἐπίγνωσι καὶ αἰσθημα εὐθύνης ποὺ κάνει τὸν πιστὸ νὰ ἐνεργῇ, νὰ διακρίνῃ καὶ νὰ ἐκλέγῃ, γιατί ὁ Χριστιανὸς «τὰ πάντα» δύναται διὰ τοῦ ἐνδυναμοῦντος «αὐτοῦ» Χριστοῦ (Φιλιπ. 4, 13).

Ἡ ταπεινοφροσύνη τῶν ἀλλοτρίων τῆς πίστεως εἶναι λαμπρότητα καὶ καθαρὴ γνώσι τῶν πραγμάτων τοῦ κόσμου καὶ τῆς αἰωνιότητος. Εἶναι ἀνώτερη τάξι εἰρήνης, συνεχῆς δραστηριότητα καὶ διάλυσι τῆς ἀνθρώπινης ἐπάρεξως μέσα στὴν ἀπειρὴ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ταπεινοφροσύνη κάνει τὸν πιστὸ ὑπάκουο καὶ πειθαρχικὸ. Ὁ Χριστὸς ἔγινε γιὰ τὸν ἄνθρωπο «ὡπλήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ στανροῦ» (Φιλιπ. 2, 8). Ἔτσι ἡ ὑπακοὴ γίνεται ὁ δρόμος ποὺ ὁδηγεῖ σὲ τὸν Θεό, ὅπως ἡ ἀνυπακοὴ ὑπῆρξε ὁ δρόμος ποὺ ἀπομάκρυνε τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὸν Θεό, καὶ ἀπετέλεσε τὸ κλειδὶ γιὰ τὸ ἀνοιγμα τῆς πόρτας τοῦ παραδείσου, ποὺ κλείστηκε μὲ τὴν ἀνυπακοὴ τοῦ Ἀδάμ.

Τὸ κλειδὶ τῆς ὑπακοῆς παραδόθηκε σὲ Λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ κανένας δὲν μπορεῖ νὰ

Ὁ,τι ἐνδιαφέρει τὴν χριστιανὴν γυναῖκα

ΤΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ ΑΡΩΜΑΤΑ

“Ὁ δόμος ἐνψύας...”

ΤΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ ΑΡΩΜΑΤΑ

Ἡ φιλαρέσκεια στὴν κοσμικὴ γυναῖκα δὲν ἔχει ὅρια. Δὲν εἶναι μόνο τὰ φορέματα στὰ ὁποῖα δίνει ὅλη της τὴν σκέψιν καὶ τὴν προσοχήν, ὥστε αὐτὰ νὰ εἶναι τὰ πῶς πολυτελεῖ καὶ πανάκριβα καὶ νὰ ταιριάζουν, ὅπως θέλει, στὴν ὁμορφιά της. Δὲν εἶναι, ἐπίσης, μόνο τὰ κοσμήματα, τὰ ὁποῖα τὰ θέλει νὰ εἶναι κι αὐτὰ βαρύτερα καὶ λαμπερά, ἔτσι πού νὰ προσθέτουν ὁμορφιὰ στὴν ὁμορφιά της. Δὲν εἶναι, πάλι, μόνο καὶ τὰ ποικίλα καλλυντικά, μὲ τὰ ὁποῖα μπορεῖ νὰ προσδίδῃ ὁποιαδήποτε ἀπόχρωσι, θέλει σὺν πρόσωπό της καὶ στὰ μάτια της, ἀλλὰ κοντὰ σὲ ὅλα αὐτὰ

εἶναι καὶ τὰ ἀρώματα.

Ἡ ἔξοδος μιᾶς κοσμικῆς φιλαρέσκης γυναίκας ἀπὸ τὸ σπῆτι της γιὰ μιὰ κάποια ἐπίσκεψιν καὶ πολὺ περισσότερο γιὰ μιὰ ἐμφάνισιν σὲ ἓνα κοσμικὸ κέντρο, σὲ μιὰ κοσμικὴ ἐκδήλωσιν, ἀπαιτεῖ μεγάλη, ἐπιμονὴ καὶ ἐκνευριστικὴ προετοιμασία. Ὡρες ὁλόκληρες ντύνεται, στολίζεται, μακιγιάρεται. Ὑπάρχουν φορὲς πού κάνει καὶ τὴ νύχτα μέρα, ὅταν πρέπει πρῶτὴ νὰ ἐμφανισθῇ κάπου γιὰ μιὰ ἐργασία καὶ ἀποστολὴ καὶ μάλιστα ὅταν σ' αὐτὴν τὴν ἀποστολὴ ἔχει νὰ κάνῃ μὲ ἐπίσημα καὶ ὑψηλὰ πρόσωπα. «Ὁρθροῦ βαθέος», βα-

πάγῃ σὺν Πατέρα παρὰ μόνο μὲ τὸν Χριστό.

Μὲ τὴν ὑπακοὴν ἢ καρδιὰ μεταμορφώνεται. Γι' αὐτὸ καὶ στὴ ζωὴ ὅλων τῶν ἁγίων κυριαρχοῦν ἡ ταπεινότης, ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ὑπακοή.

Τὴν ταπεινοφροσύνην καὶ τὴν ὑπακοὴν καλλιέργησε μέσα του ἰδιαίτερα ὁ δαίσιος Μιχαήλ. Φεύγει στὴν Κωνσταντινούπολιν ὅπου ἐνόησε μὲ τὸ Θεοφύλακτον σὲ μοναστήρι πού ὁ πατριάρχης Ταράσιος εἶχε κτίσει κοντὰ σὺν Εὐξείνῳ Πόντῳ. Ἀποφασιστικὴ καὶ συνεχὴς ἦταν ἡ ἀσκησίς τους σὺν μοναστηρίῳ καθὼς καὶ ἡ καλλιέργεια ὅλων τῶν ἀρετῶν. Ἡ πνευματικὴ τους ἀκτινοβολία ὑπῆρξε ἐκτονὴ, πρᾶγμα πού ἔκανε τὸν πατριάρχην Ταράσιον νὰ τοὺς πείσῃ νὰ δεχθῶν τὴν χειροτονίαν τους σὺν ἐπισκοπικῷ λειτουργίῳ. Ὁ Μιχαήλ ἔγινε ἐπίσκοπος τῆς Μητροπόλεως Συννάδων, ὅπου ἐργάσθηκε γιὰ τὴν δόξα τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ ποιμαίνοντας μὲ ζήλον τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Μιχαήλ χρησιμοποιοῦσε τὴν γλῶσσαν τῆς ἀληθείας χωρὶς νὰ κολακεύῃ. Ἦλεγε τις ἁμαρτωλὲς πράξεις χωρὶς διακρίσεις καὶ δυσσεβοῦς. Ἦλεγε ἀκόμη καὶ τὸν αὐτοκρατορὰ Λέοντα τὸν Ἀρμένιον γιὰ τὶς ἀσεβεῖς θέσεις του κατὰ τῶν εἰκόνων καὶ τῶν δογμάτων τῆς χριστιανικῆς πίστεως, ὁ ὁ-

ποῖος διέταξε τὴν ἔξοδόν καὶ τὴν φυλάκισιν τοῦ Μιχαήλ ἀπὸ τόπον σὲ τόπον μὲ σκοπὸ νὰ κάμῃ τὸ φρόνημα τοῦ ἐπισκόπου. Παρὰ τὶς πολλὰ ταλαιπωρίες ὁ ἐκλεκτὸς τοῦ Θεοῦ συνέχισε τοὺς ἀγῶνες του μέχρι τῆς παραδόσεως τοῦ πνεύματός του σὺν χερί τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ὁμολογώντας μὲ ταπεινότητα καὶ ὑπακοὴν τὸν Θεὸν καὶ τὸν Λόγον αὐτοῦ.

Ἡ ζωὴ τοῦ δαίσιου καὶ ὁμολογητοῦ Μιχαήλ ὑπῆρξε μία σκληρὴ πάλη κατὰ τῶν ἀγνητῶν τῆς ὀρθῆς πίστεως καὶ κατὰ τῆς ἐσωτερικῆς οργανώσεως τῆς ζωῆς καὶ διδάσκει διὰ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ ἐξαγιαζοῦνται μὲ τὴν ὑπακοὴν καὶ τὴν ὑποταγὴν σὺν ἐκκλησιαστικῶν κανονισμῶν καὶ μὲ τὴν ταπεινότητα βίωσιν τῆς χριστιανικῆς ζωῆς.

Ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ ἰδιαίτερα τὴν ὑπακοὴν γιατί τὸ πᾶν ὁδηγεῖ σὲ μιὰ καὶ μόνην κατεύθυνσιν - κορυφήν, πού χάνεται μέσα στὴν ἀπεραντισμένην τοῦ θελήματος τοῦ αἰωνίου Πατρὸς. Χωρὶς τὴν ὑπακοὴν οἱ ψυχὲς ἀπομακρύνονται ἀπὸ τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τὸ ὁποῖον εἶναι ἡ Ἐκκλησία.

Ἡ ὑπακοὴ στὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ εἶναι μία προᾶξι ζωῆς καὶ ἀναγεννήσεως καὶ ἡ δραστηριότης τοῦ πιστοῦ μὲ ταπεινότην εἶναι ἡ σταθερὴ ἀνάδωσις τῆς σκέψιν πού ὁδηγεῖ σὺν οὐρανῷ.

Δημήτριος Β. Χαρίσης

θεία χαράματα, ξυλνᾶ καὶ στέκεται ὄρθια μπροστὰ στὸν καθρέφτη γιὰ νὰ γίνη καὶ ἀπὸ τὸν ἥλιο πὺδ λαμπρὴ καὶ πὺδ φωτεινὴ.

Τὴν τελευταία λέξι στὸν καλλωπισμὸ τῆς κοσμικῆς γυναίκας τὴν ἔχουν τὰ ἀρώματα. Καλὰ τὰ φορέματα. Καλὰ τὰ κοσμήματα. Καλὰ τὰ καλλυντικά. Ἀλλὰ ἂν δὲν προστεθοῦν καὶ τὰ ἀρώματα, ὁ καλλωπισμὸς τῆς εἶναι ἀτελής. Ποικίλα καὶ τὰ ἀρώματα. Πανάκριβα κι αὐτὰ καὶ ἰδιαίτερα ἐκεῖνα τῶν Παρισίων. Ἀλλὰ ὅσο ἀκριβὰ κι' ἂν εἶναι, ἡ φιλάρεσκη κοσμικὴ γυναίκα βρίσκει τρόπο καὶ τὰ ἀγοράζει κι ὅταν ἀκόμη τὰ οἰκονομικά τῆς εἶναι πενιχρά. Κόβει ἀπὸ τὸ ψωμί πὺδ τρώγει, κόβει ἀπὸ τὸ φαγητὸ καὶ ἀπὸ ὅ,τιδήποτε ἄλλο χρήσιμο καὶ ἀναγκαῖο γιὰ τὴ ζωὴ τῆς καὶ μπορεῖ ἔτσι νὰ προμηθευθῇ τὰ ἀρώματά τῆς. Δὲν εἶναι σπάνιες οἱ περιπτώσεις πὺδ φιλάρεσκες καὶ ματαιόδοξες κοσμικὲς γυναῖκες πωλοῦν τὴν τιμὴ τους γιὰ νὰ μποροῦν ἔτσι ἄνετα νὰ ἐξευρίσκουν χρήματα γιὰ τὸν καλλωπισμὸ τους. Ἐκατομμύρια λεφτὰ ξοδεύουν κάθε χρόνο οἱ φιλάρεσκες γυναῖκες γιὰ ἀρώματα. Λεφτὰ πὺδ θὰ μπορούσαν νὰ γίνουν φάρμακα γιὰ τοὺς ἀπόρους τῆς πατρίδος μας. Ἡ μιὰ φιλάρεσκη γυναίκα συναγωνίζεται τὴν ἄλλη στὴ σπατάλη χρημάτων γιὰ ἀρώματα. Ἄν δὲν ἀρωματισθοῦν δὲν κάνουν βῆμα ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι τους οἱ γυναῖκες αὐτές. Κι' ἂν γιὰ ὁποιοδήποτε λόγο δὲν ἀρωματισθοῦν κάνουν τὶς ἄρρωστιες καὶ ἀναβάλλουν μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ κάθε ἐπίσκεψι.

Αὐτὰ συμβαίνουν μὲ τὶς κοσμικὲς φιλάρεσκες γυναῖκες. Τί συμβαίνει ὅμως μὲ τὶς χριστιανὲς γυναῖκες; Σὰν γυναῖκες εἶναι κι αὐτές φιλάρεσκες. Ἡ φιλάρεσκεια, ὅπως εἶπαμε καὶ ἄλλη φορά, εἶναι μὲσα στὸ αἷμα τῆς γυναίκας. Ἐκεὶ κι αὐτὴ τὰ ἀρώματά τῆς. Ἀλλὰ τὰ δικὰ

τῆς ἀρώματα διαφέρουν ἀπὸ ἐκεῖνα τῶν κοσμικῶν γυναικῶν. Οὕτε πολλὰ εἶναι αὐτά, οὔτε καὶ ἀκριβὰ. Κι' αὐτὸ γιὰτὶ δὲν εἶναι ὑλικά, ἀλλὰ εἶναι πνευματικά. Ἡ Χριστιανὴ γυναίκα δὲν νοιάζεται τόσο γιὰ τὸν ἐξωτερικὸ τῆς καλλωπισμὸ, ὅσο νοιάζεται γιὰ τὸν ἐσωτερικὸ, γιὰ τὸν καλλωπισμὸ τῆς ψυχῆς τῆς.

Τὰ ἀρώματα τῆς Χριστιανῆς γυναίκας, ἐπαναλαμβάνουμε, εἶναι πνευματικά. Μὲ αὐτὰ ἀρωματίζει τὴ φωνή τῆς, τὸ βλέμμα τῆς, τὴν ἀκοή τῆς, τὴν καρδιά τῆς, τὰ πόδια τῆς καὶ ἐν νένει ὅλη τῆς τὴν συμπεριφορά. Ἔτσι ἡ φωνὴ τῆς εἶναι πάντα ἡσυα, ἡρεμῃ, γλυκεῖα, εὐχάριστη. Τὸ βλέμμα τῆς εἶναι ἀπονήρευτο, ἀγνόν, ἀγγελικό. Ἡ ἀκοή τῆς πρόθυμῃ γιὰ κάθε ὑπόδειξι καὶ παρατήρησι, γιὰ ὁποιοδήποτε λάθος καὶ σφάλμα τῆς. Πρόθυμῃ γιὰ κάθε ὠφέλιμο λόγο. Εἶναι σὰν τὴν ἀκοή πὺδ ζητεῖ ἀπὸ ὅλους μας ὁ Ἰησοῦς, ὅταν λέγη: «Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω» (Λουκ. 8, 8). Ἡ καρδιά τῆς φιλοξενεῖ τὰ πὺδ ὠραῖα καὶ εὐγενῆ αἰσθήματα γιὰ τὸν κόσμον ὅλο καὶ τὴν ἀπεριόριστη ἀγάπη καὶ λατρεία στὸ Χριστό. Τὰ πόδια τῆς γίνονται φιερωτὰ γιὰ νὰ πᾶν ὅπου ὑπάρχει ὁ πόνος καὶ ἡ θλίψις καὶ νὰ πῇ στοὺς πονεμένους καὶ θλιμμένους ὅσα λόγια παρηγοριᾶς, σκορπώντας τὴ χαρὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἀγγέλων.

Ἀνθρωπος δὲν εἶναι αὐτὸ πὺδ βλέπουμε, ἀλλὰ αὐτὸ πὺδ δὲν βλέπουμε. Ἀνθρωπος δὲν εἶναι τὰ μάτια, τὸ πρόσωπο, τὰ χέρια, τὰ πόδια, ἀλλὰ ἡ ψυχὴ. Ἡ ψυχὴ, ἡ καρδιά, ἡ θέλησις, αὐτὰ εἶναι ὁ ἄνθρωπος. Ἔτσι δικαιολογεῖται πέρα ὡς πέρα ὁ καλλωπισμὸς τῆς ψυχῆς ἀπὸ τῆς χριστιανῆς γυναίκας μὲ τὰ πνευματικά ἀρώματα. Ἀλλὰ ποῖα εἶναι αὐτὰ τὰ πνευματικά ἀρώματα πὺδ προσδίδουν μιὰ ξεχωριστὴ ὁμορφιὰ στὴ χριστιανὴ γυναίκα; Αὐτὰ θὰ τὰ δοῦμε στὴ συνέχεια.

B.A.Ψ.

«ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ» Μηνιαῖον ὁρθόδοξον χριστιανικὸν περιοδικόν.

Ἱδιοκτησία καὶ Ἐκδόσις Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ», Πέλοπος 7, τηλ. 270-830 Θεσ/νίκη

Διευθυντής Συντάξεως: Σάββας Ν. Σαντόπουλος, Πέλοπος 9, Θεσ/νίκη

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Β. Π. Μακρόγλου, Βελισσαρίου 35, Θεσ/νίκη

Ἑτησία συνδρομὴ: Ἑσωτερικοῦ δρχ. 30 — Ἑξωτερικοῦ δολλ. 2

Ἐπιστολαὶ-συνδρομαὶ εἰς Περιοδικὸν «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ», Πέλοπος 7, Θεσ/νίκη

Τύποις: ΤΤΠΟ-EXPRESS ΘΕΣ/ΝΙΚΗ

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΟΝΥΜΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

« Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγισμὸς καὶ ἀπολύτρωσις » (Α' Κορ. 1, 30)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ' - ΕΤΟΣ ΑΒ'

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Ἰούnius 1977

Ἀριθμὸς φύλλου 378

ΑΜΑΡΤΙΑ - ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Σὲ ἓνα προηγούμενο ἄρθρο, ἀγαπητοί μου ἀναγνώσται, γνωρίσαμε τὴν ἀπάντησι τοῦ Θεοῦ στὸ ἐρώτημα: « Ποιὸ εἶνε τὸ μεγαλύτερο κακὸ στὴ ζωὴ μας ». Καὶ τὴν ἀπάντησι τὴ δίνει ὁ Θεὸς μὲ τὴν ἁγία του Γραφή, ἡ ὁποία διδάσκει σ' ὅλα τὰ βιβλία της ὅτι δὲν ὑπάρχει κακὸ μεγαλύτερο ἀπὸ τὴν ἁμαρτία. Ἡ ἁμαρτία εἶνε ἡ πρὸς μεγάλη συμφορὰ τοῦ ἀνθρώπου, ἡ τραγικώτερη περιπέτεια τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ ἁμαρτία εἶνε κακὸν μεγαλύτερον ἀπὸ τὴν φτώχεια καὶ δυστυχία, χειρότερον ἀπὸ τὴν ἀρρώστια, τραγικώτερον ἀπὸ τὸν πόλεμον, φοβερώτερον καὶ ἀπὸ τὸ θάνατον. Διότι ὅλα τὰ κακὰ ποὺ ἀνέφερα εἶνε προσωρινά, ἡ ἁμαρτία εἶνε αἰώνιον κακόν. Καὶ ἀκόμη ὅλα τὰ κακὰ προέρχονται ἀπὸ τὴν ἁμαρτία. Ἡ ἁμαρτία δημιουργεῖ τὴν φτώχεια, προξενεῖ τὴς περισσότερες ἀρρώστιες, προκαλεῖ τοὺς πολέμους, ἐπιφέρει τὸ θάνατον. « Τὰ ὁσώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος », διδάσκει ἡ ἁγία Γραφή.

Ἡ ἁμαρτία τὸ πρὸς μεγάλο κακὸν στὴ ζωὴ μας. Ἀλλὰ πῶς θὰ ξεφύγουμε ἀπὸ τὸ κακὸ αὐτό; Πῶς θ' ὀπαλλαγούμε ἀπὸ τὴν ἁμαρτία; Νὰ ἓνα καυτὸ ἐρώτημα, ἓνα σοβαρὸ πρόβλημα ποὺ θὰ εἶνε πάντοτε ἐπίκαιρον στὴ ζωὴ μας ἀφοῦ ὅλοι μας καθημερινὰ δεχόμαστε τὰ ὀδυνηρὰ καὶ θανατηφόρα πλήγματα τῆς ἁμαρτίας ποὺ θέτουν σὲ κίνδυνον τὴν πνευματικὴν μας ζωὴν, τὴν αἰώνιαν ζωὴν, τὴν ἀληθινὴν ζωὴν. Νὰ ζήσουμε ἀναμάρτητα; Αὐτὸ θὰ ἦσαν μιὰ μεγάλη ἐπιτυχία μας, ἡ πρὸς μεγάλη νίκη στὴ ζωὴ μας. Ἀλλὰ αὐτὸ εἶνε ἀδύνατον. Ἐνῶς μόνον ἔζησε ἀναμάρτητος πάνω στὴ γῆ.

Ὁ ἄσπιλος υἱὸς τῆς παρθένου, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἐγένετο ἄνθρωπος γιὰ νὰ μᾶς δώσῃ τὸ ὑπόδειγμα τοῦ τελείου καὶ ἀναμαρτήτου ἀνθρώπου. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ μόνος ἀναμάρτητος. Ὅλοι οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, ἁμαρτωλοί, ἀδύνατοι, μὲ τάσι νὰ καταρρέουμε πρὸς τὴν ἁμαρτία. Ἡ ἁγία Γραφή κηρύττει ὅτι « οὐδεὶς καθαρὸς ἀπὸ ρύπου καὶ ἂν μία ἡμέρα ἢ ζωὴ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς » (Ἰβ 14, 4). Καὶ ἐπαναλαμβάνει « ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν » (Α' Ἰω 1, 8). Σύμφωνα μὲ τὴν ἀδιάψευστη μαρτυρίαν τῆς Γραφῆς ὅλοι εἴμαστε λίγο-πολύ ἁμαρτωλοί, ἔνοχοι, καταδικασμένοι σὲ θάνατον. Τὴ μαρτυρίαν αὐτὴν τῆς Γραφῆς ἐπιβεβαιώνει κάθε μέρα ἡ ἴδια ἡ ζωὴ μας. Ἐγὼ εἶμαι ἁμαρτωλός. Ἀλλὰ καὶ σὺ ποὺ μ' ἀκοῦς, συνάνθρωπέ μου, εἶσαι ἁμαρτωλός, συναμαρτωλός μου. Εἴμαστε καὶ οἱ δύο σκλαβωμένοι στὸ πρὸς μεγάλο κακόν, στὴν ἁμαρτία, στὴ φοβρὰ, στὸ θάνατον. Ὁ Σατανᾶς μὲ τὴν ἁμαρτίαν μᾶς αἰχμαλώτισε καὶ μᾶς βασανίζει στὴν πρὸς φοβερὴ σκλαβιά. Ποιὸς θὰ μᾶς ἀπελευθερώσῃ; Ὁ Σατανᾶς μὲ τὴν ἁμαρτίαν δημιούργησε καρκίνωμα στὴν ψυχὴν μας. Ποιὸς θὰ μᾶς θεραπεύσῃ; Ὁ Σατανᾶς μὲ τὴν ἁμαρτίαν διεσάλεψε τὴς ἁρμονικὰς σχέσεις τοῦ ἑαυτοῦ μας μὲ τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτόν μας, μὲ τὸ συνάνθρωπό μας, μὲ τὸ Θεόν. Εἴμαστε διχασμένες προσωπικότητες, ἀντίπαλοι τῶν συνανθρώπων, ἐχθροὶ τοῦ Θεοῦ. Ποιὸς θὰ μᾶς ἡρεμήσῃ, θὰ μᾶς εἰρηνέυσῃ, θὰ μᾶς συμφιλιώσῃ; Ἡ ἀπάντησι εἶνε μία. Μόνον ὁ Ἰησοῦς

Χριστός! Τὴν ἀλήθεια τῆς ἀπαντήσεως βεβαιώνουν μυριάδες παραδείγματα ἀπὸ τὴν ἱστορία καὶ ἀπὸ τὴ σύγχρονη πραγματικότητα. Σὲ παρακαλῶ, συνάδελφε, συναρμωλῶ, ἀνοιξε τὴν Κ. Διαθήκη, καὶ διάβασε τὸ 7ο κεφάλαιο τῆς πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολῆς τοῦ Παύλου. Ἐκεῖ, ὁ θεόπνευστος ἀπόστολος, περιγράφει σύντομα, ἀλλὰ πολὺ ζωηρὰ τὴν πρὸς μεγάλη μάχη ποὺ ἔγινε πάνω στὴ γῆ. Καὶ ἡ πρὸς μεγάλη μάχη δὲν εἶνε τῆς Τροίας, οὔτε τῶν Πλαταιῶν, δὲν εἶνε στὰ Καταλανικὰ πεδία, οὔτε στὴν Κων/πολι, δὲν εἶνε στὸ Βατερλῶ ἀλλ' οὔτε καὶ στὸ Στάλιγκραντ. Εἶνε ἡ μάχη ποὺ διεξάγεται σκληρὰ καὶ ἀκατάπαυστα μέσα στὴν καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου. Σ' αὐτὴ τὴ μάχη, ποὺ τὸ κακὸ μὲ λύσσα καὶ μανία ὁρμαεῖ νὰ μᾶς κατακτήσῃ καὶ οἱ δυνάμεις μᾶς παραλύουν καὶ ἡ σκέψις θολώνεται, βογγοῦμε καὶ ἀναστενάζουμε, ζητοῦμε βοήθεια. Ὁ Παῦλος ἐξ ὀνόματος τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ποὺ καταρρέει στὸ κακὸ ἀνακράζει: «Ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος τίς με ρύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου;» (Ρω 7, 24). Στὴν κραυγὴ αὐτῇ, ποὺ εἶνε τὸ SOS τῆς ἀνθρωπότητας, ποῖός μπορεῖ νὰ μᾶς βοηθήσῃ; Οἱ ἄνθρωποι; «Ὅλοι εἶνε ὁμοιοπαθεῖς, ὅλοι πηνόμαστε στὴν ἴδια φωτιά, βράζουμε στὸ ἴδιο καζάνι, ναυαγοῦμε στὴν ἴδια θάλασσα. Ἀποκλείεται κάθε ἀνθρώπινη βοήθεια. Οἱ ἀγαπητοί μας, γονεῖς, ἀδελφία, τέκνα, συγγενεῖς, φίλοι, ὅλοι πάσχουν ὅπως καὶ μεῖς. Ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ τέχνη μὲ τίς καταπληκτικὲς ἀνακαλύψεις καὶ τὰ θαυμαστὰ ἐπιτεύγματα δὲν μποροῦν νὰ μᾶς βοηθήσουν. Δὲν ἔχουν καρμιά ἐιδικότητα, ἀλλὰ καὶ καρμιά ἀρμοδιότητα στὸν τομέα αὐτόν. Προσφέρουν φάρμακα γιὰ τίς ἀρρώστιες, ἀλοιφὲς καὶ ἐπιδέσμοις γιὰ τὰ τραύματα καὶ τίς πληγὲς τοῦ σώματος, εἰδικὰ καθαριστήρια ποὺ ἐξαλείφουν λεκέδες ἀπὸ τὰ ρούχα μας, ἀλλὰ κανένα φάρμακο, κανένα ὁπορρυσαντικὸ ποὺ νὰ ξεπλύνῃ τὰ στίγματα ἀπὸ τὴ συνείδησι, τίς πληγὲς ἀπὸ τὴν καρδιά μας καὶ τὴν ἀκαθαρσία ἀπὸ τὴν ψυχὴ μας. Ποῖός λοιπὸν θὰ μᾶς βοηθήσῃ ν' ἀπαλλαγοῦμε ἀπὸ τὴν ἁμαρτία; Ἡ μέθη μὲ τὸ ἀλκοόλ,

τὰ ναρκωτικά; Ἡ μουσικὴ καὶ τὰ γλέντια; Ὁ τουρισμὸς καὶ τὰ θεάματα; Οἱ ἀπολαύσεις τῶν ἡδονῶν; Ἡ ἀσωτία, τὸ κρῆμα, οἱ ἐγκόσμιες δόξες; Ἐκεῖνο ποὺ ἐπιτυγχάνουν ὅλ' αὐτὰ εἶνε νὰ σπάσουν πέρα γιὰ πέρα τὴ συνείδησί μας καὶ νὰ μᾶς καταντήσουν στὴν κατάστασι τῆς πωρώσεως, τῆς ἠθικῆς ἀναλγησίας, τοῦ ἀμοραλισμοῦ, ὅπως λέγεται. Ὅταν καταστραφῇ τὸ θερμόμετρο καὶ δὲν δείχνει τὸν πυρετὸ μας, αὐτὸ δὲν σημαίνει θεραπεία, ἀλλὰ ἀπάτη εἰς βάρος τοῦ ἑαυτοῦ μας ποὺ ὁδηγεῖται στὸ θάνατο. Ὅταν ὁ δείκτης στὸ θερμοστάτη δὲν ἀνεβαίνει γιὰτὶ χάλασε, αὐτὸ δὲν σημαίνει ἀσφάλεια καὶ τὰ πάντα ἐν τάξει, ἀλλὰ ἄγνοια τοῦ κινδύνου καὶ τῆς ἐκρήξεως ποὺ θ' ἀκολουθήσῃ. Ἡ πυξίδα, ἀγαπητοί μου, δυὸ φορὲς δὲν δείχνει τὸ βορρᾶ. Μία φορὰ ὅταν ταρασσεται καὶ μία φορὰ ὅταν σπάσῃ. Καὶ μεῖς δυὸ φορὲς δὲν αἰσθανόμαστε τὸν κίνδυνον τῆς ἁμαρτίας. Μία φορὰ ὅταν ταρασσεται ἡ ζωὴ μας ἀπὸ τὰ πάθη καὶ δεύτερη φορὰ ὅταν σπάσῃ ἡ συνείδησί μας, πωρωθῇ ἀπὸ τὸ ξεχείλισμα τῆς ἁμαρτίας καὶ τῶν παθῶν. Ὅταν ἔχουμε γνῶσι τοῦ ἑαυτοῦ μας, ὅταν δὲν εἴμαστε προκατειλημμένοι ἀπὸ τὴν ἀπιστίαν καὶ τὴ διαφθορά, ἀναγνωρίζουμε σὲ τί ἄβυσσος ἀλέα κατάστασι μᾶς ὁδηγεῖ ἡ ἁμαρτία καὶ πόσο φοβερὴ εἶνε ἡ σκληριὰ στὸ κράτος τοῦ διαβόλου καὶ ἐναγώνιοι ἐπαναλαμβάνουμε τὴν κραυγὴ τοῦ Παύλου «Ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος» τίς με ρύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου;» (Ρω 7, 24) καὶ τὴν κραυγὴ αὐτῇ στέλνουμε σὰν σῆμα κινδύνου στὸν οὐρανὸ, στὸν πανάγαθο καὶ παντοδύναμο Θεὸ καὶ Πατέρα μας. Καὶ ζητοῦμε τὴν συμμαχίαν του, τὴ βοήθειάν του, τὴ λύτρωσιν. Ζητοῦμε τὴ λύτρωσιν ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν μὲ περισσώτερη ἀγωνία καὶ μὲ θερμώτερη λαχτάρα ἀπ' ὅτι ὁ φτωχὸς τὰ πλούτη, ὁ ἄρρωστος τὴν θεραπείαν, ὁ ναυαγὸς τὸ ναυαγοσώστην, ὁ καϊόμενος τὸν πυροσβέστην, ὁ αἰχμάλωτος τὸν ἐλευθερωτήν, ὁ μαχόμενος τὴν νίκην. Ποῖός λοιπὸν θὰ μᾶς σώσῃ; Ἡ ἀπάντησι εἶνε παρήγορη καὶ ἐνθαρρυντικὴ. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶνε ὁ λυτρωτὴς μας! Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς μᾶς ἐλευθερώνει ἀ-

πὸ τὰ δεσμὰ τοῦ διαβόλου, μᾶς λυτρώνει ἀπὸ τῆ οκλαβιά τῆς ἁμαρτίας, μᾶς θεραπεύει ἀπὸ τὰ θανατηφόρα πάθη τῆς ψυχῆς, μᾶς ἐναρμονίζει μὲ τὸν ἑαυτὸ μας, μᾶς εἰρηνεύει μὲ τοὺς ἀνθρώπους, μᾶς συμφιλιώνει μὲ τὸ Θεό.

Πῶς ὅμως σώζει ὁ Χριστὸς τοὺς ἁμαρτωλούς; Ἡ ἀπάντησι τῆς ἁγίας Γραφῆς εἶνε μία· μὲ τὴν πίστι καὶ τὴν μετάνοια. Ἡ πίστι καὶ ἡ μετάνοια ἐκφράζουν θεωρητικὰ καὶ πρακτικὰ τὴ θέλησι καὶ τὸν πόθο τοῦ ἀνθρώπου νὰ σωθῇ. Γιὰ νὰ σώσῃ ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπο πρέπει ὁ ἄνθρωπος νὰ θέλῃ τὴν σωτηρίαν. Ὁ Θεὸς εἶνε δέξαια παντοδύναμος καὶ μπορεῖ νὰ κάνῃ τὰ πάντα· ἕνα ὅμως δὲν μπορεῖ νὰ κάνῃ ὁ παντοδύναμος Θεός· δὲν μπορεῖ νὰ σώσῃ τὸν ἄνθρωπο, ὅταν ὁ ἄνθρωπος δὲν θέλει νὰ σωθῇ. Καὶ τοῦτο διότι ἔπλασε τὸν ἄνθρωπο «κατ' εἰκόνα» του, δηλ. ἐλεύθερο, αὐτεξούσιο, μὲ ἀπόλυτο δικαίωμα νὰ ἀποφασίζῃ νὰ βάλῃ τὸ χέρι του στὴ φωτιά ἢ στὸ νερό, νὰ κάνῃ τὸ καλὸ ἢ τὸ κακόν, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν εὐθύνη νὰ ὑποστῇ τὶς συνέπειες τῶν πράξεών του καὶ ἐνεργειῶν του, νὰ κατ' ἢ νὰ ὀρσοισθῇ, νὰ δοξασθῇ ἢ νὰ καταδικασθῇ. Τὴ θέλησί του γιὰ νὰ σωθῇ τὴν ἐκφράζει ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴν πίστι στὸ Χριστὸ καὶ τὴν μετάνοια. Νὰ γιατί, ἐνῶ ὁ Χριστὸς εἶνε ὁ Σωτὴρ ὅλου τοῦ κόσμου, ὅλων τῶν ἀνθρώπων, στὴν πραγματικότητα σώζονται μόνον ἐκεῖνοι ποὺ πιστεύουν καὶ μετανοοῦν. Ἡ ἁγία Γραφή κηρύττει ὅτι ὁ Θεός, «θέλει πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν» καὶ «οὐ θελήσει θέλω τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ ὥς τὸ ἐπιστρέψαι καὶ ζῆν αὐτόν». Καὶ ὁ Χριστὸς καλεῖ ὅλους κονιά του, γιὰ νὰ τοὺς χαρίσῃ τὴν ἄφεσι τῶν ἁμαρτιῶν, τὴν σωτηρίαν καὶ τὴν χαρά. Καὶ σήμερα μᾶς καλεῖ μὲ τὸ εὐαγγέλιό του, ὅπως μὲ τὸ στόμά του, ὅταν ἦταν ἄνθρωπος πάνω στὴ γῆ. Ἡ ἱδια γλυκιά φωνὴ ἀκούεται «Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι· κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς (Μθ 11, 28).

Ὅσοι ὅμως ἀπὸ μᾶς ἀκοῦνε τὴ φωνὴ του καὶ ὑπακοῦνε στὸ θέλημά του, μόνον αὐτοὶ σώζονται. Οἱ ἄλλοι πεθαίνουν μὲ τὶς ἁμαρτίες των καὶ μένουν ἀλύτρωτοι, αἰ-

ώνια καταδικασμένοι. Γιὰ νὰ τὸ κάνω αὐτὸ πὸ ἀπλὸ, ἀγαπητέ μου ἀναγνώστα, ἀναφέρω μερικὰ παραδείγματα:

Ὑπέθεσε ὅτι μερικοὶ ἄνθρωποι εἶνε πεινασμένοι. Ἄλλοι διψασμένοι. Ἄλλοι ἄρρωστοι. Ἐρχεται κάποιος εὐεργέτης καὶ στρώνει ἕνα πλούσιο τραπέζι, ἀνοίγει μιὰ πηγὴ μὲ δαύδροσο νερό, προσφέρει φάρμακα γιὰ τοὺς ἄρρώστους. Ἀλλὰ τί βλέπω; Μερικοὶ κάθονται στὸ τραπέζι καὶ τρῶνε, ἄλλοι δὲν θέλουν. Ἄλλοι πίνουν νερό καὶ ἄλλοι ὄχι. Ἄλλοι παίρνουν τὰ φάρμακα κι ἄλλοι τὰ κλωτσοῦνε. Τί θὰ συμβῇ; Θὰ χορτάσουν μόνο ὅσοι τρῶνε, θὰ ξεδιψάσουν ὅσοι πίνουν νερό καὶ θὰ γιαιτρευτοῦν ὅσοι χρησιμοποιοῦν τὰ φάρμακα. Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ τὴ σωτηρία. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦρθε στὸν κόσμο καὶ ἔστρωσε ἕνα πλούσιο τραπέζι μὲ ὡραία φαγητὰ καὶ εὐχάριστα ποτὰ καὶ δίνει σ' ὅλους τοὺς ἄρρώστους τὰ φάρμακα τῆς θεραπείας. Τρῶνε ὅμως στὸ τραπέζι τοῦ Χριστοῦ μόνον ὅσοι πιστεύουν σ' αὐτὸν καὶ μετανοοῦν, πίνουν τὸ ζωντανὸ νερό του ὅσοι ἀκοῦνε τὰ λόγια του καὶ ἐκτελοῦν τὸ θέλημά του, σώζονται ὅσοι δέχονται τὰ φάρμακά του. Οἱ ἄλλοι ἀπιστοὶ καὶ ἀδιάφοροι δὲν θὰ χορτάσουν ποτὲ ἀφοῦ δὲν θέλουν νὰ φᾶνε, θὰ καοῦν ἀπὸ τὴ δίψα καὶ θὰ σαπίσουν ἀπὸ τὴν ἀρρώστια. Περιφρονῶντας τὸ Χριστὸ καὶ τὴ προσφορά του θὰ προσπαθήσουν νὰ χορτάσουν μὲ ζυλοκέρατα, νὰ σβύσουν τὴ δίψα τοὺς πίνοντας νερό ἀπὸ τὸ βουρκο ἢ ἀπὸ τὴ θάλασσα μὲ ἀποτελέσματα νὰ σιχαθοῦν τὴν ἴδια τους τὴ ζωὴ, νὰ ἀηδιάσουν ἀπὸ τὶς ἀπολαύσεις των καὶ νὰ διψάσουν πὸ πολὺ μὲ μιὰ ἐλπίδα, τὴν αὐτοκτονία, ἢ ἔστω τὴν τελευταία στιγμὴ νὰ μετανοήσουν καὶ νὰ ἐπιστρέψουν μὲ πίστι στὸ Χριστό, τὸ μοναδικὸ Σωτὴρα.

Πολὺ ζωντανὰ ἕνας σύγχρονος ἁμαρτωλὸς παρουσιάζει ἀπὸ τὴν ἴδια του τὴν πείρα τὴν ἀλήθεια ὅτι μόνο κοντὰ στὸ Χριστὸ βρίσκει ὁ ἄνθρωπος τὴν λύτρωσί του ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ ἡ ἀνθρωπότης τὴ λύσι τῶν μεγάλων καὶ καυτῶν προβλημάτων της. Ὁ ἁμαρτωλὸς αὐτὸς εἶνε ὁ Τζοβάνι Παπίνι, μεγάλος σύγχρονος λογοτέχνης ποὺ ἔφαγε — θὰ λέγαμε — τὴν ἁμαρτίαν μὲ τὴν «κουτάλα», ποὺ θέλη-

Ἀντιαιρετική στήλη

ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΟΥ ΙΕΧΩΒΑ

Μ' Ἡ Ἀγία Τριάς στὶς ἐπιστολὲς τοῦ Ἰωάννου καὶ τοῦ Ἰούδα

ΕΡ.: Μᾶς παρουσιάσατε, π. καθηγητά, στὴν προηγούμενη συνέντευξί μας τὶς μαρτυρίες γιὰ τὸν τριωδικὸ Θεὸ ἀπὸ τὴν Α' Ἐπιστολὴ τοῦ Πέτρου. Ἔχει κι' ἄλλες μαρτυρίες ἡ ἐπιστολὴ αὐτή;

ΑΠ.: Ἔχει ἀκόμη δύο, ἀλλὰ δὲν θὰ τὶς ἀντιπύξω σήμερα. Τὶς ἀρνήσω νὰ τὶς ἐξετάσουμε ὅταν θὰ μιλήσουμε γιὰ τὴν Θεότητα τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Τότε ἐπίσης θὰ δοῦμε καὶ μιὰ τρίτη μαρτυρία ἀπὸ τὴ Β' Πέτρου. Σήμερα θὰ σὰς παρουσιάσω τὶς μαρτυρίες ἀπὸ τὶς ἐπιστολὲς τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου καὶ τοῦ ἀποστόλου Ἰούδα, ὅποτε θὰ μᾶς μείνῃ γιὰ τὴν ἐπομένη συνάντησι ἡ Ἀποκάλυψις.

ΕΡ.: Ἀκούει, λοιπόν, μὲ χαρὰ καὶ ἐνδιαφέρον τὶς νέες μαρτυρίες.

ΑΠ.: Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ἔγραψε 3 ἐπιστολές. Μία μεγάλη καὶ δύο μικρές. Στὴν Α' ἐπιστολὴ τὴ μεγάλη, κερ. 3 στίχ. 23-24 ὁ Ἰωάννης ὁ μαθητὴς καὶ διδάσκαλος τῆς ἀγάπης γράφει «Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα πιστεύσωμεν τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀγαπώμεν ἀλλήλους καθὼς ἔδωκεν ἐντολήν, καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν τούτῳ γινώσκωμεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ Πνεύματος οὗ ἡμῖν ἔδωκεν». Πολὺ σωστά χαρακτηρίστηκαν

οἱ στίχοι αὗτοι ἕνα συνεπτυγμένο σήμολο πίστεως. Πρῶτα πρῶτα γίνεται λόγος γιὰ τὸν Θεὸ Πατέρα. Αὐτοῦ εἶνε οἱ ἐντολές καὶ σ' αὐτὸν μένουν οἱ πιστοὶ ποὺ τηροῦν τὶς ἐντολές του, καὶ ὁ Θεὸς μένει σ' αὐτούς. Πῶς ὅμως ἐπιτυγχάνονται ὅλα αὐτά; Μὲ τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶνε ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀρῶν εἶνε Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἔχει τὴ φύσι καὶ τὴν οὐσία τοῦ Πατέρα του, εἶνε καὶ αὐτὸς Θεός. Καὶ τὸ σπουδαῖο εἶνε ὅτι στὸ χωρίο ποὺ ἐξετάζουμε δὲν γίνεται λόγος γιὰ πίστι στὸ ὄνομα τοῦ Ἰεχωβά, ἀλλὰ γιὰ πίστι στὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ. «ἵνα πιστεύωμεν τῷ ὀνόματι τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ». Οὔτε γράφει νὰ πιστεύωμε στὸν Ἰησοῦ Χριστό ἀλλὰ στὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Λεγὼ θέλω νὰ τὸ προσέξουν καλὰ οἱ μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά, ἂν θέλουν νὰ λέγονται σπουδασταὶ τῆς Γραφῆς. Ὅπως σ' ὅλη τὴν Κ. Λαθήρη ἴτσι καὶ ἐδῶ γίνεται λόγος γιὰ πίστι στὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ποὺ εἶνε ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ ἄρα ὁ ἐνανθρωπήσας Γιαχβέ. Γι' αὐτὸ στὴν Κ. Λαθήρη τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀντικατέστησε τὸ ὄνομα τοῦ Γιαχβέ ἢ Ἰεχωβά, ὅπως τὸ προφέρουν λατρευμένα οἱ χιλιастαί, καὶ εἶνε τὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ γιὰ τὴν Κ. Λαθήρη, ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ Γιαχβέ στὴν Π. Λαθήρη. Πῶς ὅμως εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ἔχουμε σχέση μὲ τὸν Πατέρα καὶ πιστεύουμε στὸν Υἱό; «ἐκ τοῦ Πνεύματος οὗ ἡμῖν ἔδωκεν», ἀπαντᾷ ὁ Ἰωάννης. Τὸ ἅγιο Πνεῦμα, τὸ τρίτο πρόσωπο τῆς Θεότητος, εἶνε ἐκεῖνο ποὺ ἐλέγχει, βεβαιώνει καὶ ἀσφαλίζει τὴ σωτηρία μας καὶ τὸν ἀγιασμό μας.

ΕΡ.: Εἶναι, πράγματι, φανερό ὅτι, ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης πιστεῖ σὲ τριωδικὸ Θεό.

σε νὰ βρῇ λύτρωσι κι ὑπαξε παντοῦ καὶ πουθενά δὲν τὴν βρῆκε, παρὰ μόνον σὺν Χριστῷ. Ἀπὸ τὴ χώρα τῆς ἁμαρτίας ἐπέστρεψε οὖν ἄσωτος σὺν Χριστῷ, περπατώντας τὸ δρόμο τῆς μετανοίας μὲ ὁδηγὸ τὴν πίστι. Ἀς τὸν ἀκούσουμε ἡν ὥρα ποὺ γονατισμένος στὴ σκιά τοῦ Σιανοῦ προσεύχεται μὲ δάκρυα καὶ ἐγγενωροσύνη σὺν Χριστῷ... «Ὁ πεντασμένος φανιάζεται πῶς ζητᾷ τὸ φεῖν κι' ὅμως ζητᾷ εἶσεν· ὁ διηρασμένος νομίζει πῶς θέλει νερὸ κι' ὅμως διπᾷ εἶσεν· ὁ ἄρρωστος νομίζει πῶς εἶνε ἄρρωστος κι' ὅμως ἡ ἀρρώστια του εἶνε ἡ ἑλπίς σου...».

Στέφανος Ν. Σάκκος

ΑΠ.: Ἄν ἐμβαθύνουμε περισσότερο, θὰ δοῦμε νὰ λάμπη πῶς πολὺ ἡ ἀλήθεια τῆς ἁγίας Τριάδος. Ἐδῶ π.χ. λέει ὅτι ὁ Θεὸς κατοικεῖ μέσα στοὺς πιστοὺς καὶ οἱ πιστοὶ μέσα στὸ Θεό. Ἄλλοι στὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιο λέει ὅτι ὁ Χριστὸς κατοικεῖ μέσα

μας και εμεις σ' αὐτόν. Ἀλλοῦ πάλι ὅτι τὸ ἅγιο Πνεῦμα κατοικεῖ μέσα μας. Τί σημαίνουν ὅλα αὐτά;

ΕΡ.: Ὅτι εἶναι τρία πρόσωπα ἑνὸς Θεοῦ.

ΑΠ.: Τὴν ἴδια περίπου μαρτυρία ἐκκαλεῖται ὁ Ἰωάννης καὶ στὸ ἐπόμενο 4ο κεφάλαιο τῆς ἐπιστολῆς του. Στὸ στίχο 10 μιλάει γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ Πατρὸς καὶ γιὰ τὴν ἀποστολὴ στὸν κόσμον τοῦ Υἱοῦ του, ὁ ὁποῖος θυσιάστηκε γιὰ νὰ μᾶς λυτρώσῃ ἀπὸ τὴς ἁμαρτίες. Στὴ συνέχεια στὸ στίχο 13 γράφει: «ἐν ταύτῃ γινώσκωμεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν». Ὅπως ἀκριβῶς καὶ στὸ προηγούμενο κεφάλαιο.

ΕΡ.: Ἐστὶ μὲ τὴν ἐπαύλησι γίνεται πὺ κατανότη ἢ ἀλήθεια τῆς πίστεώς μας.

ΑΠ.: Μένει νὰ δοῦμε ἀκόμα τὴ μαρτυρία τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Ἰούδα.

ΕΡ.: Ἀλλὰ γὰ ποῖόν Ἰούδα, πρόκειται, κ. καθηγητά, ἀκριβῶς ὄχι γὰ τὴν προδοσί;

ΑΠ.: Στὴν Κ. Διαθήκη ἐκτὸς ἀπὸ τὸν προδοτὴ Ἰούδα ῥέουν καὶ ἄλλοι τὸ ὄνομα αὐτό. Ἦνας ἀπ' αὐτοὺς εἶνε αὐτὸς ποὺ ἔγραψε τὴν ἐπιστολὴν ποὺ ἀνήκει στὰ 27 κανονικὰ βιβλία τῆς Κ. Διαθήκης. Εἶνε ἀδελφὸς τοῦ Ἰακώβου καὶ ὀνομαζόνταν καὶ οἱ δύο ἀδελφόθεοι καὶ εἶνε παιδιὰ τοῦ Ἰωσήφ ἀπὸ προηγούμενῃ γυναῖκα ποὺ εἶχε καὶ πέθανε καὶ μετὰ μνηστεύθηκε τὴν παρθένον Μαρίαν. Ὁ Ἰούδας λοιπὸν στὴν ἐπιστολὴν του, ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ 1 κεφάλαιο στοὺς στίχοι 20-21 γράφει: «Τρεῖς δέ, ἀγαπητοί, τῇ ἀγιωτάτῃ ἡμῶν πίστει ἐποικοδομοῦντες ἑαυτοὺς, ἐν Πνεύματι ἁγίῳ προσευχόμενοι ἑαυτοὺς ἐν ἀγάτῃ Θεοῦ τηροῦσατε, προσδεχόμενοι τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ζωὴν αἰώνιον». Καὶ στὴν περικυπη αὐτὴ μνημονεύονται ὅλα τὰ πρόσωπα τῆς ἁγίας Τριᾶδας. Πρῶτα ἀναφέρεται τὸ ἅγιο Πνεῦμα. Οἱ πιστοὶ προσεύχονται μὲ ἅγιο Πνεῦμα, γιὰ νὰ εἶναι ἐνωμένοι μὲ τὴν ἀγιωτάτη πίστι, τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ ν' ἀποτέλουν τὰ πνευματικὰ τῆς λαοκρατίας. Μετὰ μνημονεύεται ὁ Θεός, ὁ Πατέρας. Ὁ Ἰούδας συμβουλεύει τοὺς πιστοὺς νὰ διατηρήσουν τὸν ἑαυτὸ τους στὴν ἀγάτῃ τοῦ Θεοῦ, στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Θεοῦ. Τρίτον γίνεται λόγος γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστό, ἀναφέρεται τὸ ὄνομα, τὸ ὅπερ πᾶν ὄνομα. Οἱ πιστοὶ προσδοκοῦν μὲ πολὺ νοσταλγία τὴν δευτέρα παρουσία

τοῦ Κυρίου, τὴν ὁποία οἱ ἀσεβεῖς τρέμουν. Καὶ τοῦτο ὄχι γιατί σπρωκόνται στὰ ἔργα τους ἀλλὰ γιατί ἐλπίζουν στὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καὶ ἐνὸς τὸ ἔλεος ἀνήκει μόνον στὸν Θεὸ κατὰ τὴν Π. Διαθήκην, ἐδὼ παρουσιάζεται ὅτι εἶνε τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ποιὸς λοιπὸν θὰ μπορούσε ν' ἀμφισβητήσῃ ὅτι στὸ χωρίο αὐτὸ ὁ ἀπόστολος Ἰούδας μιλάει γιὰ τὴν ἁγία Τριᾶδα;

ΕΡ.: Ἀσφαλῶς κανεῖς. Καὶ ἀποφῶμε πῶς οἱ μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά δὲν τὰ διαβάλλουν αὐτὰ τὰ χωρία.

ΑΠ.: Καὶ κατὰ ἀκόμα. Στὸ χωρίο αὐτὸ μαζί μὲ τὴν ἁγία Τριᾶδα ἀναφέρεται καὶ ἡ τριᾶδα τῶν ἀρετῶν: πίστις, ἀγάπη, ἐλπίς. Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἡ ἐλπίς (προσδοκία) τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ πίστι στὴν προσευχὴ ἐν ἁγίῳ Πνεύματι. Στὴ συνέχεια ὁ Ἰούδας ἔχει μιὰ δοξολογίαν: «Τῷ δὲ δυναμένῳ φυλάττει ἡμᾶς ἀπείραστος καὶ στήσαι κατενόστιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἀμόρητος ἐν ἀγκυλίᾳσει, μόνῳ σοφῷ Θεῷ σωτῆρι ἡμῶν, δόξα καὶ μεγαλοσύνη, κράτος καὶ ἐξουσία καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας: ἀμήν». Στὴ δοξολογία αὐτὴ ὁ Ἰούδας ἐνθυμεῖται τὰ τρία ἰδιώματα τοῦ Θεοῦ: δύνει, σοφία καὶ ἀγάπη (σωτηρία). Τὰ τρία πρόσωπα δοξολογοῦνται ὡς εἰς Θεός. Ὡστε εἶχε δίκαιον ὁ ἅγιος Γρηγόριος Παλαμᾶς, ὁ σοφὸς ἀρχιεπίσκοπος τῆς Θεσσαλονίκης, νὰ γράφῃ ὅτι ἡ δοξολογία ποὺ ὑπάρχει στὴ συνέχεια καὶ κατακλείει τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Ἰούδα ἀπευθύνεται στὴν ἁγία Τριᾶδα. «Ὁ ἀπόστολος δόξας δόξαν τῷ μόνῳ σοφῷ Θεῷ σωτῆρι ἡμῶν» κοινὴν εἶναι ἐν τῇ προσευχητῇ τριάδι τὴν σοφίαν ταύτην ἐδίδουξεν».

Στέργιος Ν. Σάκκος

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

— Μητροπολίτου Κίρρου Βαρνάβα Δ. Τζωριτζάτου: «Ἡ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ὑπαγωγὴ τῶν ἐν διασπορᾷ ἑλληνικῶν ἐκκλησιῶν καὶ ἀνάκλησος αὐτῆς». Ἀνάτυπον ἐκ τῆς «Θεολογίας». Σελίδες 14, Ἀθήναι 1977.

— Μητροπολίτου Δράμης Διονυσίου Κ. Κυράτσου: «Ἔργα ἀγάπης πρώτης δεκαετίας (1965-1975)». Σελίδες 53, Δράμα.

— Τοῦ αὐτοῦ: «Ὁρθοδοξία καὶ Ἑλληνισμός ἐν ὄψει σοβαρῶν γεγονότων», Σελίδες 30, Δράμα 1976.

Πρόσωπα τῆς Βίβλου

Ο ΑΒΕΣΣΑΛΩΜ

§ 21. - Οἱ κατάσκοποι

«Καὶ ἀπέστειλεν Ἀβессαλὼμ κατασκοπούς ἐν πάσαις φυλαῖς Ἰσραὴλ»
(Β' Βασ. 15, 10)

Τοὺς ξεγέλυσε λοιπὸν ὅλους ὁ Ἀβессαλὼμ. Πίστεψαν πὺς θὰ ἐρχόταν στὴ Χεβρών γιὰ νὰ ἐκκληρώσῃ τὸ παλιὸ του ἱμάμα. Τί κοιτοὶ ποὺ ἦσαν! Ἀκοὺς ἐκεῖ τὰ τὸν θαυμάζουν κιόλας. "Εἷας νέος, ἔλεγαν, καὶ νὰ δείχνῃ τόση ἐπίμονη προσήλωσι στὶς ἱερὲς παραδόσεις τῆς θεοσελείας μας, δὲν εἶνε ἓνα σννηθιομένο φαινόμενο. Γι' αὐτὸ καὶ ὅλοι τὸν ἀποχαιρετοῦν καὶ τοῦ εὐχονται καλὸ κατευόδιο. Αὐτὸς ὅμως μέσα του περιγελοῦσε τὴν τόση ἀπλοϊκότητα τῶν ἀνθρώπων. Ἀκοὺς ἐκεῖ πόσο εὐκόλα τὸ ἔχασαν! "Ε! εἶνε νὰ σκάψῃ στὰ γέλια μ' αὐτὴ τὴν ἀφέλεια τοῦ κοσμάκη. Ἀφῆσέ τους λοιπὸν στὴν ἀγνοία. "Εοῦ παιδί μου, κοίτα τὸν ἀντικειμενικὸ σου σκοπὸ. Πὺς θὰ καταφέρῃς ν' ἀρπάξῃς τὸ θρόνο καὶ τὴν ἐξουσία στὰ χέρια. Ὁ λαουτζίκος ἄς θαναλιζέται μὲ τὴν ἰδέα, πὺς ὁ ποίγκριπας τους θεροκεύει...

Καὶ ἡ συνοδεία προχωρεῖ. Μαζὶ του εἶνε ἀρκετοὶ συνοδοί. "Εκὶὸς ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους τοῦ Ἀβессαλὼμ ἦλθαν καὶ διακόσοι ἐπίσημοι παλατιανοί. Ὁ Λαυτὶδ τοὺς ἐστειλε σὰν τιμητικὴ φρουρὰ τοῦ παιδιοῦ του. Εἶνε ὅλοι τους ἐκλεκτοὶ πολῖτες τῆς χώρας. Καβάλα σι' ἄλογά τους πλαισιώνουν τὸ νεαρὸ ποίγκριπα. Καὶ τὸν κοιτᾶνε μὲ θαυμασμό. Ὁ Ἀβессαλὼμ ἦταν πάντα ἀξιαγάπητος. Εἶχε πάνω του κάτι παρὰξένο, πὺν σ' αἰχμαλώτιζε. Τὸ χαμόγελό του, οἱ κινήσεις του, ὁ λόγος του, ἐξασκοῦσαν μιὰ μνηστικὴ ἐπιτροπὴ στοὺς ἀνθρώπους πὺν τὸν πλησίαζαν. "Αν τὸν ἀκουγες νὰ σοῦ μιᾶ, δύσκολα μπορούσες νὰ τοῦ φέρῃς ἀντίρρηση. Μὲ τὴν ἀπλὴ κοιθῆντα του σὲ κέρδιζε, σὲ κατακτοῦσε. Μονάχα ἂν τὸν πλησίαζες ὡλισμμένος μὲ ἀρκετὴ ἐπιφύλαξι καὶ ἐρευνητικότητα, ἐπῆρχε περίπτωσι ν' ἀνακαλύψῃς πὺς δὴ αὐτὴ του ἡ γοητεία ἦταν ἓνα ψέμα καὶ μιὰ παγίδα. Μὰ κανένας δὲν ἐρχόταν

ἐτοὶ σὶν Ἀβессαλὼμ. "Ολοι τους ἦταν ἀπὸ καιρὸ πιασμένοι στὰ θρόνια του. Θὰ τοὺς ἔσερνε λοιπὸν ὅπου αὐτὸς ἤθελε. Καὶ μήπως τώρα δὲν τοὺς σέρνει; "Ολοι προχωροῦν «πορευόμενοι τῇ ἀπλότητι αὐτῶν».

Κάποτε γθάνουν σὶν προορισμὸ τους. Ξεπεξεύουν. "Εκεῖ τοὺς περιμένουν εἰδοποιημένοι οἱ Χεβρωνῖτες. Εἶνε καλοὶ καὶ φιλόξενοι ἄνθρωποι. Τρέχουν στοὺς δρόμους γιὰ νὰ μαμαρώσουν κι' αὐτοὶ τὸ γνιὸ τοῦ βασιλῆα τους. Χρόνια τώρα ἀκοῦνε νὰ λέγονται τόσα πολλὰ γι' αὐτόν. "Εξ ἄλλου δικὸς τους ἦταν. Στὴν πόλι τους γεννήθηκε. Πόσα χρόνια εἶχαν νὰ τὸν δοῦν! Ὑπάρχουν πολλοὶ ἀνάμεσά τους πὺν τὸν θυμοῦνται μικρὸ παιδάκι πὺν ἔπαιξε στοὺς δρόμους. Καὶ τώρα πόσο μεγάλωσε! Παλληκάρι σωστό! Καὶ τί δημοφρς! "Αν πῆς πιά καὶ γιὰ τὰ μαλλιά του; "Ονειρο! Καὶ τὸ ἐνδιαφέρον του γιὰ τὸ λαὸ μεγάλο. Δὲν ἔχασε τὴ γενέτειρά του. Ἀλλὰ ἦλθε ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια νὰ κἀνν ἐδῶ τὰ ταξίματά του. Αὐτὸ θὰ πῇ, πὺς ἰδιαιτέρως τοὺς ἀγαπᾶ. "Ε λοιπὸν, νὰ δῆς κι' αὐτοὶ τί ἀγάπη καὶ τί λατρεία θὰ τοῦ δείξουν ὅσες μέρες θὰ μείνῃ ἐδῶ κοντὰ τους!

Ὁ Ἀβессαλὼμ ζήτησε νὰ καταλύσῃ σὶν παλιὸ κτίριο πὺν ἄλλοτε χρησιμοποίησαν γιὰ βασιλικὴ κατοικία. "Ηθελε νὰ ξεκουρασθῇ λιγάκι. Ἀκόμα ἤθελε νὰ σνγκεντριώσῃ τὴ σκέψι του, γι' ἄλλη μιὰ φορὰ, καὶ νὰ ἐξετάσῃ μερικὲς τελευταῖες λεπτομέρειες τοῦ μεγάλου του σχεδίου. Μέχρι σιγμῆς εἶχε ξεπεράσει τὸ στάδιο τῆς προπαρασκευῆς γιὰ τὴ μεγάλη ἐξέγερσι. Ἐφοβῆτο μὲ διάφορα ἀπατηλὰ μέσα κι' ἐδημιούργησε ἓνα ρεῦμα ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός του. Εἶχε σνμπάθειες πολλὲς σὶν λαὸ. Τώρα χρειαζόταν νὰ δημοσιογηθοῦν καὶ ἀντιπάθειες μεγάλες γιὰ τὸ βασιλῆα. Μετὰ ἀπὸ κεῖ θὰ προχωροῦσε στὴν καθαρὴ ἐπαναστατικὴ δοῦσι.

Χρειαζόταν λοιπόν ανθρώπους δικούς του. Και είχε άρκετους άρρωστωμένους. Πάντα βρίσκονται τέτοιοι για να βοηθούν τους σαιτανικούς ανθρώπους στην πραγματοποίησι καταχθονίων σχεδίων. Αυτοί έπρεπε τώρα να παίξουν το ρόλο τους. Πάνω στην ώρα. Ήταν ανάγκη να σκορπιστούν παντού. "Όχι μόνο για να συγκεντρώσουν πολέμιες πληροφορίες που θα ήσαν χρήσιμες εν καιρώ, αλλά συνάμα και για να φροντίσουν όλοι αυτοί να αλλοιώσουν το φρόνημα του λαού. Ο Δαυίδ ήταν ένας λαοφιλής βασιλιάς. Οί έπηκόοι του τον λάτρευαν. Τα θρυλικά του κατορθώματα έμεναν ζωντανά ακόμα στή μνήμη μικρών και μεγάλων. Γι' αυτό και έπρεπε να κλονισθί το κύρος του μέσα στις ψυχές του λαού. Και το καταλυτικό αυτό έργο θα το αναλάμβαναν οί άνθρωποι του, οί έμπιστοι προπαγανδιστάι. Ήταν ανάγκη, προτού τον ρίξη τον Δαυίδ απ' το θρόνο, να τον γκρεμίση απ' τις καρδιές των έπηκόων του. «Και απέστειλεν Άβεσσαλώμ καισακόπους εν πάσαις φυλαίς Ισραήλ» (Β' Βασιλ. 15, 10).

Κι αφού πήραν τις ώρισμένες οδηγίες οί άνθρωποι του, ξεκίνησαν. Κανείς δεν έμαθε πως ήταν δικοί του άπεισialiμένοι. Μαζί τους έφεραν διαβολές και συκοφαντίες, έντυπωσιακά σοφίσματα και έλκυστικά ψεύδη. Θα τὰ μοίραζαν παντού. "Ετσι θ' άπλωναν τὰ δίκτυα τους και θάβλιαν άπλοϊκούς και άφελείς. Σιγά - σιγά, χωρίς κανείς να τὸ καταλάβη, τὸ ρεύμα τῆς άγανακτίσεως έναντίον του Δαυίδ θ' άρχιζε να διατρέχη τις λαϊκές μάζες. Και ἡ έκρηκτική ψυχολογία θα έρχόταν. Αυτό χρειαζόταν για τὴν ώρα. "Όλοι να ζητήσουν μιὰ αλλαγή. Μιὰ σωτήρια αλλαγή.

Ο Άβεσσαλώμ έιηρείτο ένήμερος δλης αὐτῆς τῆς προπαγανδιστικῆς έκστρατείας. Μάθαινε τὰ κατορθώματα των ανθρώπων του κι' έτριβε από χαρά τὰ χέρια. «Μπράβο σάβνια μου, μπράβο! "Ετσι οἶς θέλω. "Όλο και πάμε μπροστά. Θάβωθ σὲ λίγο και ὁ τελικός θρίαμβος. Έσεῖς μου ανοίγετε τὸ δρόμο. Νὰ ζήση λοιπόν ἡ προπαγάνδα...».

*

Και ἡ παλιὰ μέθοδος του Άβεσσαλώμ συνεχίζεται. Άνθρωποι, πολιτικές καταστάσεις, κοσμοθεωρίες και συστήματα χρησι-

μοποιοῦν ὡς μέσον επικρατήσεως τοὺς κατασκόπους, τοὺς ψιθυριστάς, τὴν προπαγάνδα γενικῶς. Μὲ τὸ πονηρὸ καὶ ύπουλὸ πλοῖον αὐτῶν, μὲ τὶς έντυπωσιακὰς ύποσχέσεις, μὲ τὰ έλκυστικὰ ψεύδη, μὲ τὰ άπαιτῆλά δόγματα, προσπαθοῦν ν' αλλοιώσουν τὸ φρόνημα τοῦ λαοῦ, γιὰ νὰ μπορέσουν ἔτσι νὰ τὸν παρασύρουν εύκολα σὲ δικές τους περιοχές καὶ τοποθετήσεις.

Στὶς ἡμέρες μας μάλιστα ἡ προπαγάνδα έγινε καὶ επιστήμη. Δημιουργήθηκαν σχολές καὶ ἱνστιτούτα, εἰδικὰ Πανεπιστήμια καὶ Ἀκαδημίες μὲ μοναδικὸ σκοπὸ νὰ εκμάθουν τοὺς ανθρώπους τὴν τέχνη τῆς ψυχικῆς διαστρωφῆς τοῦ λαοῦ. Ἀπ' ἐκεῖ μέσα βγαίνουν στρατιὲς προπαγανδιστῶν οἱ ὁποῖοι κατακλύζουν τὸν κόσμον καὶ διαθρώνουν τὸ κάθε τι. Αυτοὶ ξεσηκώνουν τὶς μάζες σὲ μιὰ ψυχικὴ άποστασία ἀπὸ τὰ Ἐθνικά καὶ Θρησκευτικὰ ἰδεώδη.

Γιὰ θυμηθῆτε πόσες δεκάδες καὶ εκατοντάδες ἦλθαν ἀπ' αὐτοὺς, προτού μᾶς κηρύξη ὁ Ἀξίως τὸν πόλεμον! Ἐπὶ μῆνες ὁλοκλήρους εἰσιμαζαν τὸ ἔδαφος. Εἶχαν τὰ συνθήματά τους. Προσπαθοῦσαν νὰ μᾶς διαβρώσουν ἐθνικῶς. Ήταν οἱ άπεισialiμένοι των μεγάλων τοῦ κόσμου. Ἐκαναν τὴν προπαγάνδα τους σὲ μιὰ μικρὴ μας χώρα.

Ὡραία, μὰ καὶ τόσο ἀποκαλυπτικὴ σκισμάρα τοὺς ανθρώπους αὐτοὺς ἕνας σύγχρονός μας σιοχαστής. Ο Ζ. Ντοριανκούρ. Γράφει: «Ἡ προπαγάνδα εἶνε ἕνα σύνολο, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ σχεδιασθῇ καὶ νὰ πραγματοποιηθῇ κατὰ τρόπον επιστημονικόν. Σὲ καμμιά περίπτωση δὲν εἶνε εμπειρικὸν έργο. Αὐτὸς ποὺ διενθύνει τὴν προπαγάνδα πρέπει νὰ εἶνε ἕνας άνθρωπος ἐξαιρετικὸς. Ο άρχηγὸς τῆς προπαγάνδας πρέπει νὰ εἶνε ταυτόχρονα καθοδηγητής, ψυχολόγος, άργανωτής καὶ διπλωμάτης... Ο υπεύθυνος τῆς προπαγάνδας θὰ εἶνε ἕνας πραγματικὸς διενθυνητής άρχηγος τῆς ἐθνικῆς γνώμης... Ἀγού δημιουργήση τὸ επιτελεῖόν του καὶ αφού συγκεντρώσῃ ὅλα τὰ δεδομένα ποὺ τοῦ χρειάζονται σὲ τὴν δράσιν του, τότε μπορεί νὰ καθαρτίσῃ τὸ πρόγραμμά του. Ἡ ὑπαρξὶς ενός ακριβοῦς προγράμματος εἶνε βασικῆς σημασίας. Τὸ πρόγραμμα τῆς ὑπηρεσίας προπαγάνδας πρέπει νὰ εἶνε ἕνας μεθοδικὸς πίνακας ποὺ νὰ καθορίσῃ μὲ τὴν πιὸ ακραία λεπτομέρεια καὶ χωρὶς νὰ ἀφήσῃ

Τὸ διήγημά μας

ΕΝΑΣ ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΙΩΒ

Κείνη τὴν ἡμέρα τὸ μάθημα στὸ Κατηχητικὸ εἶχε ἓνα ξέχωρο ἐνδιαφέρον. Ἦταν ἓνας φωτισμένος χριστιανὸς ὁ κ. Χάρης κι εἶχε τὸ ταλένιο νὰ συναρπάξῃ τὰ παιδιὰ μὲ τὸν ἰδιαίτερο ἀφηγηματικὸ τρόπο, ποὺ μιλοῦσε στὰ παιδιὰ. Κατηχητὴς μὲ ἀρκετὰ χρόνια πείρας ἔκανε τὰ παιδιὰ νὰ νιώθουν τὸν ἐαυτὸ τους μετὰ τὰ μαθήματα νὰ περᾷ σ' οὐράνιους κόσμους. Ὁ Σταυράκης ἦταν ἓνα ἀπ' τὰ καλύτερα κατηχητόπουλά του.

Δάκρυα στὰ μάτια τῶν παιδιῶν κυλοῦσαν ὅταν ὁ Κατηχητὴς τοὺς τοὺς διηγῆθηκε τὴν ἱστορία τοῦ μπάρμπα - Ἡλία*.

— Σήμερα παιδιὰ θὰ σᾶς μιλήσω γιὰ τὴν ὑπομονὴ στὶς θλίψεις. Οἱ ψυχὲς οἱ δο-

σόμενες στὸ Χριστὸ δέχονται τὶς δοκιμασίες τοῦ Θεοῦ μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ποὺ δέχονται καὶ τὶς εὐλογίες του. Οἱ πρῶτες μάλιστα ἀποδείχνουν ἰδιαίτερη ἀγάπη τοῦ Θεοῦ στὸν δοκιμαζόμενο. Ἀντὶ νὰ μιλήσω θεωρητικά, θὰ σᾶς μιλήσω πρακτικά καὶ κατανοητὰ ἱστορώντας σας μιὰ ἀληθινὴ ἱστορία, τὴν ἱστορία τοῦ μπάρμπα - Ἡλία, τοῦ ὁποίου θὰ σᾶς δείξω καὶ μιὰ πρόσφατη φωτογραφία. Θέλετε παιδιὰ;

— Θέλουμε, θέλουμε, φώναξαν μὲ μιὰ φωνὴ τὰ παιδιὰ καὶ στρογγυλοκάθησαν καλύτερα στὶς θέσεις τους.

* Πρόκειται γιὰ ὑπαρκτὸ πρόσωπο ποὺ πέθανε πρὶν 2 μῆνες.

τίποιε σὴν τύχη ὅλες τὶς πλευρές, σημεῖον πρὸς σημεῖον, τῆς σχεδιαζομένης ἐπιχειρήσεως. Τοὺς στόχους, τὴν διεξαγωγὴ τῆς δράσεως, τὴν μέθοδο, τοὺς τρόπους τὰ μέσα καὶ τὸν ἔλεγχο. Τὸ σχέδιο θὰ καθορίξῃ τοὺς τρόπους ἐκτελέσεώς του καὶ τὴν τακτικὴ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς. Ὅτ' ὁρίζῃ βῆμα πρὸς βῆμα τὴν πορεία τῆς προπαραγανδιστικῆς διαδικασίας καὶ τὸν συντονισμό τῆς στὸν χρόνον καὶ στὸν χώρον. Ἀφ' οὗ καταστρωθῇ ἓνα τέτοιο σχέδιο ἔρχεται ἡ σειρὰ τῆς ἐφαρμογῆς του. Τότε πᾶ ἀρχίζει ἡ πρακτικὴ δράσι τοῦ προπαραγανδιστοῦ...».

*

Ἀγαπητοὶ μου ἀναγνώσται! Σήμερα ὅλοι δογανίζονται. Συνέρονται καὶ μελετοῦν τὰ προβλήματά τους. Κουβεντιάζουν καὶ ἐρευνοῦν τὰ ζητήματά τους. Ψάχνουν νὰ βροῦν περαιοσότερους καὶ καλύτερους τρόπους γιὰ νὰ κερδίσουν τὶς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων. Προπαντὸς οἱ ἄνθρωποι τοῦ σκότους στὶς μέρες μας ἀνατιύσσουν μιὰ καταπληκτικὴ δραστηριότητα. Ὁ Σατανᾶς καὶ τὰ ὄργανά του δὲν κοιμποῦνται. Ἀγωνιοῦν καὶ ἀγωνιοῦν γιὰ τὴν τύχη τοῦ μαῦρου ἔργου των. Καὶ μεῖς οἱ Χριστιανοὶ τί κάνουμε; Οἱ ἀδελφεῖς! Ἐξαντιλούμεθα σ' ἓνα ἀσθητικὸ μονάχα ἀ-

γῶνα. Προσπαθοῦμε νὰ κρατηθοῦμε μακριὰ ἀπ' τὸ στρατιπεδο τοῦ Σατανᾶ. Σύμφωνοι. Naί, νὰ μεῖνουμε μακριὰ. Μὰ μονάχα αὐτό; Κι' ἀφ' οὗ ὁ Σατανᾶς ἔρχεται, ἦλθε μέσα στὸ δικό μας στρατιπεδο; Ἀπὸ δῶ καὶ πέρα τί θὰ πράξουμε; Πᾶνε χρόνια τώρα ποὺ οἱ ἄνθρωποι του τοιγυρίζουν ἀνενόχλητοι ἀνάμεσά μας. Ἀρχισαν κιόλας τὶς πολεμικὲς τὸς ἐπιχειρήσεις. Κατέλαβαν ὅλα τὰ πόσια. Τὶς στήλες τῶν ἐφημερίδων, τὶς ραδιοφωνικὲς ἐκπομπές, τὸ παλκοσένικο, τὴν λευκὴ δρόγη τοῦ κινηματογράφου, τὸ λογοτεχνικὸ βιβλίον, τὸ τραγούδι τοῦ λαοῦ μας, τὶς διδασκαλικὰς ἑδρες. Καὶ μᾶς βουβαρίζουν συνεχῶς. Ἀγωνίζονται ν' ἀλλοιώσουν τὸ ὁρθόδοξόν μας φρόνημα. Ἐπιζητοῦν νὰ κάνουν ἄτοιο τὸ αἶσθημα τῆς ἀγάπης καὶ ἀφροσύνης πρὸς τὸν μεγάλο μας Βασιλέα. Ἀδελφε, ἀνοίξε τὰ μάτια. Κάπου, δίπλα σου ἴσως, βριόκεται ἓνας ἀπειταλμένος τῆς κολάσεως, ἓνας μαῦρος προπαραγανδιστής. Μὴν ξεχνᾷς τὴν οὐράνια προειδοποίησι: «Κύκλῳ οἱ ἀσεβεῖς περιπατοῦσιν. Γι' αὐτὸ ἔσπινται. Ἐσπινται, ἂν θέλῃς νὰ σωθῇς. Ὅλοι νὰ ξυπνήσουμε. Ἀρκετὰ μέχει τώρα κοιμηθήκαμε...»

Μιχαὴλ Κ. Εὐθυμίου

— Τὸν γνώρισα πρὶν δέκα περίπου χρόνια. Σὰν μέλος τῆς ἀντιαιρετικῆς ὁμάδος τῆς Ἀπολυτρώσεως πήγαμε στὴν Ἰλιούπολι, γιατί πληροφορηθήκαμε ὅτι οἱ λεγόμενοι Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά σκέπονταν νὰ κάμουν κέντρο τῆς ὁργανώσεώς τους αὐτὸ τὸ οἰνοκιομό. Τὸ οὔσημα τῆς ἀντιμετωπίσεώς τους ἦταν νὰ ἰδρύνουμε διάφορους κύκλους μελέτης Ἀγίας Γραφῆς, ποὺ λειτουργοῦσαν σὲ διάφορα σπίτια εὐσεβῶν Χριστιανῶν, προσφέροντας τὴν Ὁρθόδοξη ἐρμηνεία τῆς καὶ καταδικάζοντας τὴν αἵρετική.

Ἔνα ἀπ' τὰ σπίτια ποὺ φιλοξένησαν τοὺς κύκλους μελέτης Γραφῆς, ἦταν καὶ τὸ σπίτι τοῦ μπάριμπα - Ἠλία, ποὺ ἦταν τότε 60 χρόνων περίπου. Ἦ πίστι αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἦταν κάτι τὸ σπάνιο. Αὐτὸς κι ἡ οἰκογένειά του δόθηκαν ὁλόψυχα στὸν ἀγῶνα κατὰ τῶν ξενοκινήτων ψευδομαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά, προσφέροντας ἐκτὸς ἀπὸ τὴ στέγη καὶ ὅλα τὰ ἀπαραίτητα γιὰ τὸν ἀντιαιρετικὸ ἀγῶνα.

Καὶ τώρα λίγα λόγια γιὰ τὴ ζωὴ του. Ὅσα θὰ ποῦμε ἔχουν σημασία γιὰ τὰ ὠφέλιμα γιὰ μᾶς συμπεράσματά μας. Ὁ μπάριμπα - Ἠλίας γεννήθηκε σποὺς Φιλιππίους Γρεβενῶν τὸ 1907. Ἔμεινε ὀρφανὸς ἀπὸ πατέρα ὅταν ἀκόμη ἦταν σχεδὸν παιδί. Ἐπειδὴ τὰ μεγαλύτερά του ἀδελφία ἦταν στὸν πόλεμο τῆς Μ. Ἀσίας, ἀνάλαβε αὐτὸς νὰ ἐργάζεται γιὰ νὰ συντηρήσῃ ὁλόκληρη τὴν ὑπόλοιπη οἰκογένειά του, μίνα κι ἀδερφάδες. Ἀργότερα νυμφεύθηκε καὶ κατοίκησε ἀπὸ τότε στὸ χωριὸ Λόφοι Ἐλασσόνας. Ἀπόκτησε πέντε παιδιά, ἀπ' τὰ ὁποῖα τὸ ἕνα σκοτώθηκε ἀπὸ χειροβομβίδα στὰ δεκάξι του χρόνια καὶ ἕνα ἄλλο πέθανε. Ἔτσι ἀπόμεινε μὲ τὰ τρία του παιδιά, δύο κορίτσια καὶ ἕνα ἀγόρι.

Μὰ οἱ δοκιμασίαι δὲν τέλειωσαν. Μαζὶ μὲ τὴν συντήρησι τῶν δικῶν του παιδιῶν ἀνέλαβε νὰ συντηρήσῃ καὶ τὰ παιδιά τοῦ ἀδελφοῦ του, μέχρι νὰ ἀποκατασταθοῦν. Δὲν πρόλαβε νὰ χαρῇ τὴν ἀποκατάστασι τῆς μεγάλης του κόρης καὶ νέα δοκιμασία τὸν βρῆκε. Πέθανε ὁ σύζυγος τῆς κόρης του ἀφήνοντας δύο ἀγόρια ὀρφανά. Καὶ καθὼς κι ὁ ἴδιος κάτεχε ἀπὸ ὀρφάνια βάλθηκε νὰ τὰ στα-

θῇ σὰν πατέρας.

Τὸ 1964 μὴ μπορώντας νὰ τὰ βγάλῃ πέρα στὸ χωριὸ ἀναγκάστηκε νὰ μετακινήσῃ στὴν Θεσσαλονίκη κι ἐγκαταστάθηκε στὴν Ἀνω Ἰλιούπολι. Φτωχὸς καὶ μεροκαματιάρης ἦταν, ἀλλὰ ἀφ' οὔτου γνωρίστηκε μὲ τὴν ἱεραποστολική μας ὁμάδα, δόθηκε ὁλόψυχα στὸν ἀγῶνα. Ἔτσι πέρασαν ἀρκετὰ χρόνια, ποὺ βρῆκαν τὸν πιστὸ πὰ Χριστιανὸ σὲς ἐπάλλξεις.

Μὰ οἱ ἀνεξερεύνητες βουλές τοῦ Θεοῦ τὸν θέλανε ἀθλητὴ σ' ἕνα ἄλλου εἶδους ἀγῶνα, γιὰ τὸν ὁποῖο ἦταν ἱκανὸς ὁ μπάριμπα - Ἠλίας. Τὸν τελευταῖο καιρὸ δοκιμάζεται ἀπὸ μιὰ δύσκολη ἀρρώστια. Πρὶν πέντε χρόνια παρουσιάσθηκαν στὸ πρόσωπό του τὰ πρῶτα συμπτώματα τοῦ καρκίνου. Μέρα μὲ τὴ μέρα ἡ πληγὴ μεγάλωνε, μέχρι ποὺ σήμερα ἔχει φτάσει νὰ εἶναι ὁλόκαιρο τὸ πρόσωπό του μιὰ πληγὴ. Ἐχει καλύψει τὸ ἕνα μάτι καὶ ὅλο τὸ δεξι μέρος τοῦ προσώπου παραμορφώθηκε, σὲ σημεῖο νὰ μὴ ὑπάρχουν πιά οὔτε τὸ στόμα οὔτε ἡ μύτη.

— Καὶ πῶς ἀναπνέει; ρώτησε ὁ Σταυ-

ράκης.

— Πώς τρώγει; ρώτησε ένα άλλο παιδί.

— Μιά όπη βρίσκεται κάτω απ' τὸ δεξί του μάτι.

Νὰ κοιτάξετε καὶ τὴ φωτογραφία του.

Ὅλα τὰ παιδιά ὤρμησαν ἀπὸ περιέργεια νὰ δοῦν τὴν ἐγχρωμὴ φωτογραφία ποὺ πολὺ εὐγλωττα ἀπόδειχνε τὸ σημεῖο αὐτὸ τῆς διηγήσεως.

— Ἐπὶ δεκατέσσερες μῆνες τρέφεται μὲ τοῖς, γάλα καὶ ἄλλες ὑγρὲς τροφές, ποὺ διοχετεύονται ἀπ' αὐτὴ τὴν όπη, συνέχισε ὁ κατηχητής. Οἱ πόνοι εἶναι φοβεροὶ καὶ ἀβάσταχτοι.

— Καὶ πῶς τοὺς ὑποφέρει; ρώτησε κάποιο παιδί, ἐνῶ τὰ μάτια τῶν περισσοτέρων ἄρχισαν νὰ βουρκώνουν.

— Στὸ σημεῖο αὐτὸ θέλω νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχή σας. Γι' αὐτὸ σὰς εἶπα τὴν ἱστορία του. Τί θάκανε κάθε ἄνθρωπος κι ἡ οἰκογένειά του σὲ τέτοια περίπτωσι;

— Θὰ κατὰριότανε τὴν κακὴ τους τύχη.

— Θὰ τὰ βάζανε μὲ δλους, ἀκόμη καὶ μὲ τὸ Θεό.

— Κι ὅμως ὁ μπάρμπα - Ἡλίας ἔδειξε τόσο μεγάλῃ πίστι στὸ Θεὸ καὶ τόση ὑπομονή, πού, πῶς θὰ μπορούσαμε παιδιά νὰ τὸν ὀνομάσουμε;

— Νέο Ἰώβ, κύριε.

— Ἀκριβῶς ἔτσι, παιδιά. Ἀλλὰ κι ἡ οἰκογένειά του εἶναι ἀξιοθαύμαστη. Δείχνει τὸ ἴδιο φρόνημα καὶ τοῦ συμπαρὰστέκεται ἀπόλυτα.

Στάθηκε γιὰ λίγο νὰ πάρῃ μιὰν ἀνάσα, ἀφήνοντας τὰ παιδιά νὰ δουλέψουν στὸ μυαλό τους τὰ συναισθήματά τους καὶ συνέχισε.

— Μιὰν ἄλλη δοκιμασία δοκιμάζει τώρα τελευταία ὁ μπάρμπα - Ἡλίας.

— Κι ἄλλῃ;

— Ὁ γυῶς του, ἔγγαμος μὲ τὴ γυναῖκα του κυφοροῦσα, ἔκαμε αἰμόπτυσι καὶ τώρα βρίσκεται στὸ σανατόριο. Μὰ ὅλα αὐτὰ δὲν λύγισαν τὸ μεγάλο ἀγωνιστὴ. Ἀθλεῖ μὲ μεγάλη καρτερικότητα καὶ ὑπομονὴ καὶ σηκώνει ἀγγόγυστα τὸ σταυρό, ποὺ ἐπέτρεψε ἡ ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ, ποὺ «δὲν ἀγαπᾷ παιδεύει».

Γερμᾶτα σκέψεις καὶ ἀποφάσεις διαλύθηκαν μετὰ τὴν προσευχὴ τὰ παιδιά. Στὸ

τέλος πλησίασε τὸν Κατηχητὴ ὁ Σταυράκης.

— Τί θέλεις Σταυράκη καὶ δὲν φεύγεις; τὸ ρώτησε ὁ κατηχητής.

— Ἦθελα νὰ σὰς παρακαλέσω γιὰ κάτι.

— Τί παιδί μου;

— Νὰ μαζέψουμε χρήματα καὶ νὰ πᾶμε νὰ τὰ δώσουμε, προσφέροντας συγχρόνως καὶ τὴν παρηγοριά μας, εἶπε μὲ συγκίνησι.

— Μπράβο, Σταυράκη, πολὺ καλὴ ἡ ἰδέα σου. Ἔτσι θὰ δῆτε ἀπὸ κοντὰ τὸν σύγχρονο Ἰώβ καὶ θὰ διδαχθῆτε ἀπ' τὸ παράδειγμά του.

Ἡ πρωτοβουλία τοῦ Σταυράκη καρποφόρησε. Μετὰ δεκαπέντε μέρες μὲ δυὸ ἄλλα παιδιά καὶ τὸν Κατηχητὴ, πῆγαν σιτὴν Ἡλιούπολι. Τὸν βρῆκαν ξαπλωμένο νὰ ὑπομένῃ τοὺς φοβεροὺς πόνους.

— Τί κάνεις μπάρμπα - Ἡλίας; ρώτησε ὁ Κατηχητής.

— Γύρισε τὴ ματιὰ του πρὸς τὸν ἐσταυρωμένο σὰν νᾶλεγε: Αὐτὸς εἶναι ὁ σταυρὸς ἄλλὰ κι ἡ χαρὰ κι ὁ στέφανός μου.

— Πρὶν ὅπο λίγο κοινώνησε μὲ πολλὴ συγκίνησι τὰ ἄκραντα μυστήρια. Τὸ φρόνημά του εἶναι ὑψηλὸ κι ἡ ὑπομονὴ του μεγάλῃ. Ζωὴ δὲν ἔχει ἄλλὰ εἶναι ἔτοιμος γιὰ τὴν αἰωνιότητα, εἶπε ἡ κόρη του μὲ δάκρυα στὰ μάτια.

Φύγανε ἀπὸ κεῖ μὲ τὴν ψυχὴ γεμάτη ἀνάκατα συναισθήματα, δίνοντας ὑπόσχεσι νὰ πηγαίνουν τακτικά. Δὲν χρειάστηκε ὅμως γιὰτὶ μέσα σὲ κείνη τὴ βδομάδα ὁ Θεὸς πῆρε πιά κοντὰ του τὸν δυνατὸ ἄνθρωπό του. Πέθανε σὰν καλὸς καὶ γνήσιος χριστιανὸς ἀνεπαίσχυντα καὶ εἰρηνικά, ἔτοιμος γιὰ τὴ μέλλουσα κρίσι, «μὲ καλὴ ἀπολογία μπρὸς στὸ βῆμα τοῦ δικαιοκρίτη».

Γιὰ τὰ παιδιά τοῦ Κατηχητικοῦ καὶ γιὰ ὅσους τὸν γνώρισαν ὁ μπάρμπα - Ἡλίας ἀπετέλεσε ἕνα ζωντανὸ κήρυγμα. Ἀν σὲ κάθε δοκιμασία θὰ φέρουν στὴ μνήμη τους τὴ μορφὴ του, θὰ βροῦν κι αὐτοὶ τὴ δύναμι νὰ ὑπομένουν κάθε δοκιμασία τους, ποὺ δὲν μπορεῖ νᾶναι μεγαλύτερη ἀπ' τοῦ μπάρμπα - Ἡλίας.

Σάββας Ν. Ξανθόπουλος

ΟΙ ΚΑΛΩΣ ΑΔΕΛΦΑΣΑΝΤΕΣ: 'Ο Ἅγιος

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ Πατριάρχης Κων/πόλεως

δ' ομολογητής

2 Ἰουνίου

ΟΙ ΚΑΡΠΟΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

«...Ἐν πάσῃ ἀγαθωσύνῃ...»

Ἄλλος γὰρ μιὰ ὁργανωμένη πνευματικὴ ζωὴ καὶ ἡ εὐσέβεια σὺν Θεῷ, γρήγορα φέρουν τοὺς καλοὺς καρπούς. Ὁ Ἀπ. Παῦλος συμβουλευόμενος τοὺς Ἑβραίους τοὺς παρώτρυνε νὰ συμπεριφέρονται μὲ ἀγαθότητα καὶ νὰ ἀποφεύγουν τὶς ψευδεῖς καὶ μάταιες ἰδέες τοῦ νοῦ τῶν. Ὁ νοῦς εἶναι ἡ πῦρ μεγάλη ἱκανότητα τῆς ψυχῆς σὺν τῇ κατανόῃ τὰ θεῖα, σὺν τῇ διακρίνῃ τὰ καλὰ καὶ σὺν τῇ ἀποστρέφειν τὶς φαντασίες.

Πρέπει νὰ συμπεριφέρῃς μὲ διαγωγὴν φωτεινὴν, παραγγέλλει ὁ Ἀπ. Παῦλος, ἐξελίξεως τί εἶναι εὐάρεστο σὺν Θεῷ. Νὰ ἐλέγχωνται οἱ πράξεις καὶ νὰ ἀπορρίπτονται ὅ,τι σκοτίζει τὸν νοῦ. Ὅσοι φωτίζονται ἀπὸ τὸ ἅγιον Πνεῦμα συμπεριφέρονται μὲ κάθε καλῶσυνῃ.

Σπουδαῖος καρπὸς τοῦ ἁγίου Πνεύματος εἶναι ἡ ἀγαθωσύνη. Εἶναι ἡ δρᾶσι τοῦ πιστοῦ γιὰ τὸ κοινωνικὸ σύνολο. Εἶναι ἡ καλοκαγαθία πρὸς φίλους καὶ ἐχθρούς, μικροὺς καὶ μεγάλους, πτωχοὺς καὶ πλουσίους. Εἶναι ἡ ἀγαθότητα τοῦ ἀνθρώπου πρὸς ἐκδηλώνεται ἀπὸ τὸ φωτισμὸ τοῦ Πνεύματος.

Στὸ πάνθεο τῶν ἀθλητῶν τῆς πίστεως ὑπάρχουν οἱ φωτισμένοι ἀπὸ τὸ ἅγιον Πνεῦμα πρὸς ἡ ἀγαθωσύνη τοὺς ἐπηρεάσας ἀποφασιστικὰ τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων τοὺς. Ὅλοι τοὺς καλλιεργήσαν, διατήρησαν καὶ ἀξιοποίησαν τὸν καρπὸ αὐτό, τὴν ἀγαθωσύνην καὶ κατώρθωσαν νὰ παρουσιάσουν ἅγια ζωὴ καὶ καρποφόρο ἐκκλησιαστικὴ διακονία.

Ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ἐργασιῶν τῆς ἀγαθωσύνης μνημονεύεται στὴ στήλῃ αὐτῇ ἡ ζωὴ τοῦ ὁμολογητοῦ ἁγίου ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ πατριάρχου τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Τὸν ἅγιον Νικηφόρο τιμᾷ ἡ Ἐκκλησία ἐορτάζοντάς τον στὴς 2 Ἰουνίου.

Ὁ Νικηφόρος γεννήθηκε στὴν Κωνσταντινούπολιν τὸ 758 μ.Χ. ἀπὸ εὐσεβεῖς γονεῖς.

Ὁ πατέρας τοῦ ἦταν γραμματέας καὶ νοτάριος τοῦ αυτοκράτορος. Θεόδωρος καὶ Εὐδοκία ὀνομαζόταν οἱ γονεῖς τοῦ. Φρόντισαν, οἱ γονεῖς τοῦ, νὰ τοῦ δώσουν χριστιανικὴ μόρφωσι. Ὁ Νικηφόρος διακρίθηκε γιὰ τὴν μόρφωσίν του καὶ τὸν καλὰ χαρακτήρα. Ἐγινε καὶ αὐτὸς γραμματέας τῆς αυτοκρατορίας Εἰρήνης (797—802) καὶ τοῦ συνεπαικότου τοῦ Νικηφόρου (802—811).

Ὁ ὁμολογητὴς Νικηφόρος εἶχε κλίσι πρὸς τὸν μοναχικὸ βίον. Ὅλα τὰ θεωροῦσε σκόβαλα καὶ μάταια. Ἐπὶ τοῦ βίου ἁγίου μὲ ἄσκησι καὶ πάλη κατὰ τοῦ πειρασμοῦ. Ἐγινε μοναχὸς σὲ μοναστήρι ἀπέναντι σὺν θαλάσσιον Βόσπορον μὲ ἄλλους συνασκητάς τοῦ. Γρήγορα φημίστηκε γιὰ τὶς ἀρετὲς τοῦ.

Ὑστερὰ ἀπὸ τὸ θάνατον τοῦ πατριάρχου Ταρρασίου, μὲ τὴν ψῆφον τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, ἔγινε πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. Ἡ ἀγαθωσύνη τοῦ εἶχε παρακινήσει πολλοὺς νὰ ἐμβαθύνουν σὺν περιεχόμενον τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Ὁργάνωσε πτωχοκομεία, ὁρκοτοροφεία καὶ ἄλλα ἰδρύματα. Ἐκαλλιεργήσε τὸ ἐκκλησιαστικὸ φρόνημα. Φρόντισε γιὰ τὴν ἐνότητα τοῦ ποιμνίου τοῦ. Ἐδίδε προῖκος τὸ παράδειγμα τῆς θυσίας καὶ τοῦ ἀγῶνος. Ἐδειξε ἀγάπην πρὸς τὸν κλῆρον καὶ τὸ λαόν. Ἡ παρουσία τοῦ ἦταν αἰσθητὴ καὶ δυναμικὴ, ὥπως ταιριάζει σὲ πραγματικὸ ποιμενάρχον. Προσευχόμενος καὶ μελετώντας τὸ λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ ζώντας ἁγνὴν ζωὴν, ἔδειξε τοὺς πλουσίους καρπούς τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

«...καὶ δικαιοσύνη...»

Τί θὰ πῇ ἐνάρετη ζωὴ καὶ πῶς ἐκφράζονται οἱ ἀρετὲς τοῦ ἀνθρώπου, μπορεῖ κανεὶς νὰ τὰ καταλάβῃ ὅταν μελετήσῃ τὴν ζωὴν καὶ τὴν δρᾶσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ ὅταν ἔλθῃ σὲ ἐπαφὴ μὲ τὰ ἔργα τῶν ἁγίων. Μέσα σὺν ἀπέραντον αὐτὰ δόσος τῶν διαφόρων ἀρετῶν καὶ χαρισμάτων πρὸς πλοῦσιν ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καλλιεργεῖ, θρῖσκει ὅποιος ποθεῖ νὰ γνωρίσῃ

τὸ Θεό, τὴν καθαρή ἀλήθεια καὶ τὴν μοναδική κατεύθυνσι γὰρ τὴ σωτηρία καὶ τὴν ἰερὰν γνώσι. Μονάχα ἡ ἀγία πνεύμα τῆς ζωῆς κάνει τὸν ἄνθρωπο τέτοιον πρὸς τὸν θέλει ὁ Θεὸς σωρωμένο γὰρ τὸν κόσμον καὶ ζωντανὸν γὰρ τὴν νέα ζωὴ τῆς πίστεως.

Στὴν ψυχὴ τοῦ ὁμολογητοῦ Νικηφόρου ἐπῆρχε κατὰ παραπάνω ἀπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς δικαιοσύνης. Ὡς ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν συνάνθρωπό του. Κλήρος καὶ λαός, δυνατοὶ καὶ ἀδύνατοι, πτωχοὶ καὶ πλούσιοι ἦσαν ἄδυνατο νὰ πλησιάσουν τὸν ποιμένα τους χωρὶς δίκαιη ἀνταπόκρισι στὸ προσβλήματά τους. Κρηταρχοῦσε ὁ χρονὸς κανόνας, «καθὼς θέλετε, ὅσα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως» (Λουκ. 6, 31), σ' ὅλη τὴ δοξὰ του. Ἔτσι σὲ κάθε περίπτωσι ἡ δίκαιη συμπαράστασι τοῦ πατριάρχου ἔδιδε τὸν τόνο τοῦ πνευματικοῦ θησαυροῦ τῆς ἐνάρετης ζωῆς του. Δὲν ἐδίστασε νὰ ἐλέγξῃ τοὺς Ἀρχιερεῖς ἐκείνους πρὸς ἔργων πολέμοι τῆς ὁρθοδόξου χριστιανικῆς πίστεως καὶ τῶν χριστιανικῶν εἰκότων πρὸς τὴν ἐπέσχεσι πρὸς ἔδωσαν διὰ τὰ σεβαστοῦν τὴν ὁρθόδοξον διδασκαλίαν καὶ πίστι. Στὶς πύσεις των ἀντιέδρασε ἀποφασιστικὰ ὁ Νικηφόρος μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἐκπομπῇ καὶ νὰ βασανισθῇ μὲ τις ἀλλεπάλληλες ἐξορίες στὸ σημερινὸ Σκούταρι (τότε Χερσονήσιον) καὶ στὴν περιοχὴ Ἀκρόα καὶ Προκοννήσου.

Οἱ πολυχρόνιες - περισσότερο ἀπὸ 13 χρόνια - ταλαιπωρίες τὸν κατέβαλαν καὶ σὲ ἡλικία 70 ἐτῶν παρέδωκε τὴν ψυχὴν του στὰ χεῖρα τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος ἀπονέμει τὸ στεφάνι τῆς δικαιοσύνης σ' αὐτοὺς πρὸς ἀγωνίζονται γὰρ τὴν δικαιοσύνην. Τὴν δικαιοσύνην ἐδίδασκε ὁ Νικηφόρος μὲ ὅλη τὴ δύναμι τοῦ καὶ αὐτὴν θέλει νὰ ἔχουν σὺν βάσι στὴ ζωὴ τους ὅλα τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, γιὰτὶ ἡμεῖς ἡ κοίτη τῶν ἀνθρώπων εἶναι δίκαιη καὶ ἀληθινὴ τότε ἐπικρατεῖ ἀγάπη, ἀγάπη, συνεργασία, φιλαλληλία καὶ σύνεσι.

«...καὶ ἀληθεία...»

Ἄλλος καρπὸς τοῦ ἁγίου Πνεύματος εἶναι ἡ Ἀλήθεια. Ὁ ἅγιος Νικηφόρος μὲ τὴν μόρφωσι πρὸς εἶχε καὶ τὴν πείρα τῆς χριστιανικῆς ζωῆς, ἐπῆρχε φιλαλήθης. Γνώρισε τὴν χριστιανικὴν ἀλήθειαν καὶ ἔγινε ἐλευθερὸς ἄνθρωπος καὶ στὴ θεωρίαν καὶ

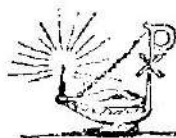
στὴν πράξι. Καθοδηγοῦσε τὶς ψυχὰς νὰ λάβουν πείρα αὐτῆς τῆς γνώσεως. Φωτισμένος μὲ τὴν «ἀντίθετον σοφίαν» ἀγωνιζόταν γὰρ τὴν μετάδοσι τῆς ἀληθείας στὸ ποίμνιό του. Νὰ εἶδε φιλαλήθεις, ἔλεγε.

Παραπονοῦνται καὶ διαμαρτύρονται οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς μας γιὰτὶ δὲν ἔκανοποιοῦνται αἰτήματά των. Ἐρχονται σὲ συγκρούσεις καὶ ἀντιδικίες. Προκαλοῦν ἀναταραχὰς καὶ ἀνομιλίες. Τὰ αἰτήματά τους περιορίζονται μόνο στὴ σφαῖρα τῆς ἑλῆς δὲν ἔκανοποιοῦν τὸ μῆτι τοῦ ἀνθρώπου. Χρειάζεται κατὰ ἄλλα ἡ ἀνθρώπινη ψυχὴ. Θέλει νὰ γνωρίσῃ, καὶ πρέπει νὰ τὴν γνωρίσῃ, τὴν ἀλήθειαν, γιὰτὶ αὐτὴ ἐλευθερώνει τὸν ἄνθρωπον.

Ἡ ἀποκάλυψις τοῦ Θεοῦ εἶναι ὅτι ἡ ἀλήθεια εἶναι καρπὸς τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ὁ ἅγιος Νικηφόρος τὸ ἔχει κατανοήσει, τὸ ἔχει βρεῖ καὶ μ' αὐτὸ τὸ δεδομένο ἀγωνίζονται νὰ κἀν διδασκαλίαν στὸ ποίμνιό του.

Κλήρος, λαὸς καὶ συνασκηταὶ τοῦ ἀποκτοῦ πείρα τῆς φιλαλήθειας τοῦ Νικηφόρου. Πρὸς ὅλους συμπεριφέρεται μὲ εὐλκρινείαν. Ἄν κολλακεῖ οὐτε ἐπαθάλπει ἀδυναμίες. Χρησιμοποιεῖ τὴν γλώσσα τῆς ἀληθείας τοῦ νῆματος διὰ οἱ πιστοὶ ἀφελόν νὰ μάθουν τί ἀρθεῖ σὺν Κύριῳ καὶ αὐτὸ νὰ πράττουν. Νὰ μάθουν διὰ πρέπει νὰ ἀποφεύγουν τὰ ἔργα τοῦ σκότους, πρὸς ἔργων βλαβεροῦς καρποῦ. Ἀγῆ τὴν ἀλήθειαν καὶ νὰ ἔχῃς τοῦ Θεοῦ τὴν βοήθειαν. Αὐτὸ σημαίνει πνευματικὴ ὁριμότητα καὶ πλούσια πνευματικὴ καρποφορία. Ἡ ἐποχὴ μας ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τέτοιαν κατεύθυνσι γὰρ νὰ περιορισθοῦν οἱ ἀντιθέσεις, γιὰτὶ τὸ ψεῦδος καὶ ἡ ἀπάτη αἰχμαλωτίζουν διασπάσεις.

Δημήτριος Β. Χαρίσης

1 «ΜΥΡΟΝ ΕΚΚΕΝΩΘΕΝ»

«Μύρον ἐκκενωθὲν ὄνομά σου»
(΄Λσμα ΄Λσμ. 1, 3)

Όλα τὰ δυνατὰ ἀρώματα ποὺ πωλοῦνται στὰ ἀρωματοπωλεῖα τῆς πατρίδος μας προέρχονται ἀπὸ χώρες τῆς Εὐρώπης. Ἔτσι, τὸ πιὸ δυνατὸ καὶ τὸ πιὸ πολύτιμο ἄρωμα εἶναι αὐτὸ ποὺ εἰσάγεται στὴ χώρα μας ἀπὸ τὴ Γαλλία. Αὐτὸ τὸ ἄρωμα γίνεται ἀνάρπαστο ἀπὸ τὶς κοσμικὲς φιλάρεσκες γυναῖκες. Μὲ αὐτὸ ἀρωματίζονται αὐτές, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ εὐωδιάζῃ κάθε τόπος καὶ χώρος σὺν ὁποῖο θὰ βρεθοῦν.

* * *

Υπάρχει ὅμως καὶ ἓνα ἄλλο ἄρωμα, τὸ ὁποῖο δὲν προέρχεται ἀπὸ καμμιά χώρα τῆς γῆς. Οὐτε ἀπὸ τὴ Γαλλία, οὐτε καὶ ἀπὸ τὴν πλουσιώτερη χώρα τοῦ κόσμου, τὴν Ἀμερική. Τὸ ἄρωμα αὐτὸ προέρχεται ἀπὸ τὸν οὐρανό. Εἶναι τὸ ἄρωμα τὸ ὁποῖον ἀγάπησαν, ἀγαποῦν καὶ θὰ ἀγαποῦν ὅλες οἱ καλὲς γυναῖκες τῆς γῆς. Τὸ ὄνομα τοῦ ἀρώματος: Ἰησοῦς. Μύρον, ἄρωμα, ἀποκαλεῖται ὁ Ἰησοῦς στὴν Ἀγία Γραφή. «Μύρον ἐκκενωθὲν ὄνομά σου». Μύρον, ἄρωμα, ἀποκαλεῖται καὶ στὴν ἐκκλησιαστικὴ μας ὕμνογραφία. «Μύρον τὸ ἀκένωτον» (΄Ωδὴ θ΄, Ἀκαθ. Ὑμνου).

Ὑπῆρχε ἐποχὴ ποὺ τὸ μύρον αὐτὸ δὲν σκορποῦσε τὴν εὐωδία του στὴ γῆ, γιατί ἦταν σὰν σὲ δοχεῖο κλειστό, «πεπωματισμένο». Ἦταν «ἐν τοῖς πατρικοῖς κόλποις». Δὲν εἶχε γεννηθῇ ἀκόμη «ἐν πόλει Δαυὶδ». Ὅταν ἦλθε ὅμως τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, τότε «ἐαυτὸν ἐκένωσε μορφὴν δούλου λαβών, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπου γενόμενος» (Φιλ. 2, 7). Τὸ οὐράνιο «πεπωματισμένο» μύρον, ἀνοίξε. Ὁ Ἰησοῦς χωρὶς νὰ ἀποβάλλῃ τὴν θεότητά του, ἐγίνε ἀνθρώπος, ἀλλὰ ἀνθρώπος χωρὶς ἁμαρτία. «Ἀμαρτίαν γὰρ οὐκ ἐποίησε»

(Ἰω. 53, 9). «Ἐκένωσε ἐαυτόν», ἔφησε, δηλαδή, τρόπον τινὰ τὴν πατρικὴ του δόξα καὶ «ἐγένετο ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων». Ὅσο τὸ θεῖο μύρο ἦταν «πεπωματισμένο», ὅσο ὁ Ἰησοῦς ἦταν «ἐν τοῖς πατρικοῖς κόλποις», ἡ γῆ μας ἀνέδιδε ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τῆς μιᾶς ἡθικῆς κακοσμία. Ὁ σταυλὸς τῆς Βηθλεὲμ, σὺν ὁποῖον ὁ Κύριος ἐγεννήθη, ἦταν ἓνα πνευματικὸ σύμβολο τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Συμβόλιζε τὴ δυσοσμία τῆς ἡμετέρας. Ὅλος ὁ κόσμος εἶχε καταντήσῃ ἓνας ἀπέραντος ἡθικὸς σταυλός. Παντοῦ δυσοσμία. Καὶ μέσα σὲ μιὰ τέτοια ἀνυπόφορη ἡθικὴ δυσοσμία πέθαιναν οἱ ἄνθρωποι.

Ἀπὸ τὴν ὥρα ὅμως, ποὺ τὸ οὐράνιο θεῖο ἄρωμα, ὁ Ἰησοῦς ἐκενώθη, ἐγεννήθη στὴ γῆ, οἱ ἄνθρωποι ἀνέπνευσαν. Τὸ «ἐκκενωθὲν Μύρον», «ἐπλήρωσε εὐοσμίας ἅπασαν τὴν οἰκουμένην». Ἀπὸ τότε, ὅλες οἱ ὥραιες ψυχὲς τῆς γῆς ποὺ ἀρωματίσθηκαν μὲ τὸ μύρον αὐτό, ἡ κάθε μιὰ χωριστὰ καὶ μὲ ἓνα δικό της τρόπο καὶ λεξιλόγιο, ἐκφράζουν τὸν θαυμασμό τους σὺν Ἰησοῦ. Ἔτσι μιὰ ψυχὴ ἀναφωνεῖ: «Τὸ ὄνομά Σου, Νυμφίε, μύρον ἐστίν, καὶ μύρον οὐκ ἀπλῶς, ἀλλὰ κεκενωμένον». Καὶ μιὰ ἄλλη ψυχὴ ἐκφράζει τὸν θαυμασμό της μὲ τοῦτα τὰ λόγια: «Ὅνομα γλυκό, γεμάτο ἐλπίδα, ποὺ χαρὰ σκορπίζει στὴν καρδιά καὶ ρίχνει ἀχτίδα μὲ ὁλόγλυκη παρηγορία».

* * *

«Μύρον ἐκκενωθὲν ὄνομά σου»

Μὲ αὐτὸ τὸ ἄρωμα ἀρωματίζεται ἡ χριστιανὴ γυναῖκα, κάθε πρωΐ, μόλις ξυπνήσῃ καὶ δῇ τὸ φῶς τῆς καινούργιας ἡμέ-

ρας. Ἀρωματίζεται καὶ γίνεται πνευματικὰ καλὴ καὶ ὡραία. Ἀλλὰ μὲ ποιὸ τρόπο γίνεται αὐτὸς ὁ ἀρωματισμός; Τρεῖς τρόποι ὑπάρχουν:

Ὁ πρῶτος: Ἡ «Χριστοῦ προσηγορία». Μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο ἀρωματίζεται ἡ χριστιανὴ γυναῖκα, Ὁ ἐρμηνευτὴς ποὺ ἐρμηνεύει τὸ «ἐκκενωθὲν Μύρον», αὐτὸν τὸν τρόπο ἀρωματισμοῦ σημειώνει. «Ἀρκεῖ ἡ Χριστοῦ προσηγορία οἰονεὶ μυρίσαι καὶ εὐωδίας ἀπάσης ἐμφορῆσαι τὰς ψυχὰς τῶν εὐσεβῶν». Τὸν ἴδιον τρόπο ἀναφέρει καὶ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: «Ὁ τὸ ὄνομα τοῦτο εἰπὼν εὐθέως εὐωδίας ἐνεπλήσθη».

Ἡ προφορὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ ἀρωματίζει πνευματικὰ τὴ χριστιανὴ γυναῖκα. Αὐτὸ τὸ πανάγιο ὄνομα γεμίζει τὴν καρδιά της ἀπὸ μιὰ ἀνέκφραστη καὶ ἀπερίγραπτη πνευματικὴ εὐωδία, εἶσι ὥστε νὰ ζῇ καὶ νὰ ἀναπνέῃ μέσα στὴν παρουσία τοῦ Θεοῦ, ὅπως τὰ ψάρια μέσα στὴ θάλασσα καὶ τὰ πουλιὰ στὸν ἀέρα. Μέσα σ' ἓνα τέτοιο πνευματικὸ, μυρωμένο χώρο, ἡ χριστιανὴ γυναῖκα, αἰσθάνεται ἡρεμὴ, γαλήνια, εὐτυχισμένη. «Τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ εἰσχωρεῖ στὴν ψυχὴ της, ὅπως μιὰ σταγόνα λαδίου ἀπλώνεται οἰωπηλὰ σ' ἓνα ὕφασμα». Ὁ Ἰησοῦς τῆς παρέχει ὅλες τὶς εὐλογίες του.

Ἡ χριστιανὴ γυναῖκα, μόλις ἀνοίξει τὰ μάτια της, ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀνάπαυσιν τῆς νύκτας, στρέφει τὴ σκέψιν της, πάντοτε στὸν Ἰησοῦ καὶ προφέρει μὲ λατρεία τὸ γλυκύτερο ὄνομα του. Ὁ Πασκάλ λέγει: «Ἄν ὁ Θεὸς δὲν ἔχει τὴν πρώτη θέσιν στὶς πρωῒνές σκέψεις μας, θὰ ἔχη τὴν τελευταία θέσιν κατὰ τὴν ὑπόλοιπὴν ἡμέραν». Στὴ χριστιανὴ γυναῖκα, ὅμως, ὁ Θεὸς ἔχει πάντα τὴν πρώτη θέσιν στὶς πρωῒνές σκέψεις της, ὅποτε ἔχει καὶ τὴν ἴδια πρώτη θέσιν καὶ κατὰ τὴν ὑπόλοιπὴν ἡμέραν. Τὸ πρῶτο ὄνομα ποὺ ψθυρίζουν τὰ χεῖλη τῆς ψυχῆς της, εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ. Μὲ γλῶσσα καὶ καρδιὰ ἀγίου Ἰγνατίου κρᾶζει: «Εκεῖνον ζητῶ, τὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἀποθανόντα. Ἐκεῖνον θέλω, τὸν δι' ἡμᾶς ἀναστάντα».

Ἡ χριστιανὴ γυναῖκα, ποὺ ζυτῶν μὲ τὴν σκέψιν στὸ Χριστό, δὲν εἶναι ποτὲ κακοκέφη. Δὲν εἶναι ποτὲ σκυθρωπὴ. Δὲν

εἶναι ποτὲ ἀμίλητη καὶ ἐκνευρισμένη. Ἀντίθετα εἶναι εὐδιάθετη. Εἶναι εὐχάριστη. Εἶναι χαρούμενη. Εἶναι φωτεινὴ σὰν τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Εἶναι καλὴ «ὡσεὶ ὀρθρος». Εἶναι ἕνας ἄγγελος. Μυρωμένη ἀπὸ τὸ «Μύρον τὸ ἐκκενωθὲν», μυρώνει καὶ ἀρωματίζει τὰ πάντα καὶ εἶναι εὐχάριστη, ὅσο καὶ ἀγαπητὴ. Ὁ Ἰησοῦς ἀρωματίζει τὶς ψυχὰς ποὺ τὸν ἀγαποῦν καὶ τὸν λατρεύουν μὲ τὴ χάριν του.

Ὅλες οἱ καλὲς ψυχὲς ζυτῶν πάντοτε μὲ τὴ σκέψιν στὸ Χριστό. Καὶ ὁ πρῶτος χτύπος τῆς καρδιᾶς του γιὰ Ἐκεῖνον χτυπᾷ. Χτυπᾷ σὰν ὀρθρινὸς χαιρετισμός. Χτυπᾷ σὰν ἔκφρασις λατρείας καὶ ἀφοσιώσεως σ' Αὐτόν. Μὲ γλῶσσα τῆς νύμφης τοῦ Ἰησοῦ ψθυρίζουν: «Ἐπὶ κοίτην μου ἐν νυκτὶ ἐζήτησα δὲν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου». (Ἰσ. 62, 1). Ὁ προφήτης Δαυὶδ ἔτσι πάντα ζυτῶσε κάθε πρωῒ. Μὲ τὴν σκέψιν στὸ Θεὸ «Ὁ Θεός, ὁ Θεός μου πρὸς σὲ ὀρθρίζω» (Ψαλμ. 62, 2). Μὲ τὰ ἴδια αἰσθήματα στὸ Θεὸ ζυτῶσε κάθε πρωῒ καὶ ὁ προφήτης Ἡσαΐας. Αἰσθήματα, τὰ ὁποῖα ἐκφράζουν θαυμάσια τὰ λόγια του: «Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμα μου πρὸς σὲ ὁ Θεός» (Ἠσ. 26, 9). Ἀπὸ τὴ νύκτα, ἀπὸ τὰ βαθεῖα χαράματα, τὸ Πνεῦμα τοῦ μεγάλου προφήτου, ὀρθρίζει πρὸς τὸ Θεὸ. Ἀλλὰ καὶ μήπως, ποῖα θεοφιλὴς ψυχὴ, ποὺ διακατέχεται ἀπὸ θερμὸ πόθο καὶ φλογερὴ ἀγάπη στὸ Θεό, δὲν ὀρθρίζει κι αὐτὴ, ὅπως ὁ προφήτης; Οἱ σεμνὲς καὶ εὐλαβεῖς μυροφόρες, «ὀρθρου βαθέος», μήπως δὲν πῆραν τὸ δρόμο γιὰ τὸ μνημεῖον τοῦ ἀγαπημένου τους Διδασκάλου, τοῦ Ἰησοῦ; Ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς, ἀναφερόμενος στὶς καλὰ καὶ ἀφοσιωμένες αὐτὰς μαθήτριες τοῦ θείου Ραββί, ἀφιερώνει στὸ Εὐαγγέλιό του τὶς ἐξῆς ὡραίες γραμμές: «Τῇ μὲ τῶν σαββάτων ὁρθρου βαθέος ἦλθον ἐπὶ τὸ μνημεῖον φέρουσαι ἃ ἐτοίμασαν ἀρώματα» (Λουκ. 24, 1). Ἐκεῖνες ποὺ πρῶτες ἀρωματίσθηκαν μὲ τὸ οὐράνιο μύρο, μὲ τὸν Ἰησοῦ, πηγαίνουν τώρα στὸ μνημεῖον γιὰ νὰ ἀρωματίσουν, μὲ τὴ σειρὰ τους, μὲ τὰ δικά τους μύρα, μὲ τὰ μύρα τῶν ἀρετῶν, τὸ μεγάλο τους καὶ λατρευτὸ νεκρὸ Ἰησοῦ.

Δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει ποῦ καὶ πῶς ἀρω-

ματίζονται οί κοσμικὲς γυναῖκες. Εἶναι κάτι πού δὲν μᾶς ὠφελεῖ σὲ τίποτε. Ἐπομένως γιατί νὰ τὸ μάθουμε; Οἱ χριστιανὲς ὅμως γυναῖκες ἀρωματίζονται ἀπὸ τὸ «Μύρον τὸ ἐκκενωθὲν» στὴν καρδιά, στὸ μέτωπο, στὰ χέρια, στὴ γλῶσσα, στὴν πέννα. Εἶναι χαρακτηριστικὴ ἡ παρατήρησις ἐνὸς ἐρμηνευτοῦ τῆς Ἁγίας Γραφῆς πού κάνει γιὰ τὸν Ἀπ. Παῦλο. Ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἑθνῶν ἀγαποῦσε πολὺ τὸν Ἰησοῦ. Στὶς ἐπιστολὰς του ἀναφέρει τὸ ὄνομα Ἰησοῦς διακόσιες φορές. Γράφει, λοιπόν, ὁ ἐρμηνευτὴς καὶ λέγει, διὸ ὁ Ἀπ. Παῦλος τὸ ὄνομα Ἰησοῦς «ἔφερεν εἰς τὴν καρδίαν του, ἀφοῦ Αὐτὸν ἡμέραν καὶ νύκτα ἐσκέπτετο, τὸ ἔφερεν εἰς τὸ μέτωπόν του, ἀφοῦ δι' Αὐτὸν ὑπερηφανεύετο, τὸ ἔφερεν εἰς τὰς χεῖράς του, ἀφοῦ πᾶν ὅτι ἔπραττε τὸ ἔπραττε πρὸς δόξαν Του, τὸ ἔφερεν εἰς τὴν γλῶσάν του, ἀφοῦ δι' Αὐτὸν ὠμίλει, τὸ ἔφερεν εἰς τὴν γραφίδα του, ἀφοῦ δι' Αὐτὸν ἔγραφε τὰς ἐπιστολάς». Τὸ ἴδιο κάνει καὶ ἡ χριστιανὴ γυναῖκα. Νύχτα καὶ ἡμέρα τὸν Ἰησοῦ κι αὐτὴ σκέπτεται. Μπορεῖ τὴ νύχτα νὰ κοιμᾶται ἀλλὰ «ἡ καρδιά της ἀγρυπνεῖ» (Ἰ. Α. 5, 2). Ἀγρυπνεῖ γιὰ τὸ Χριστό. Ἐχει καὶ ἡ χριστιανὴ γυναῖκα ὑπερηφάνεια. Ἀλλὰ ἡ ὑπερηφάνεια αὐτὴ εἶναι μὰ καὶ μοναδικὴ σὲ ὅλη της τὴ ζωὴ. Εἶναι ὁ Ἰησοῦς. Γι' Αὐτὸν ὑπερηφανεύεται. Γι' αὐτὸν καμαρώνει. Γι' αὐτὸν καυχίεται σὺν κόσμῳ ὅλο. Ἐργάζεται καὶ ἡ χριστιανὴ γυναῖκα. Τὰ χέρια της κινεῦνται διαρκῶς. Ἀλλὰ ὅποια ἐργασία κι ἂν ἀναλάβῃ, ἀποβλέπει σὲ κάποιον καλὸ, σὲ κάποια ὠφέλεια μὲ τὴν ὁποία δοξάζεται ὁ Κύριος. Ἐχει κι αὐτὴ γλῶσσα, ὅπως ὅλες οἱ γυναῖκες τοῦ κόσμου. Ἀλλὰ ἡ δικὴ της γλῶσσα δὲν κινεῖται γιὰ νὰ πῇ συκοφαντίες, φλυαρίες, ἕνα σωρὸ περιττὰ καὶ ἀνώφελα λόγια καὶ χίλια δυὸ ψέμματα. Ἡ δικὴ της γλῶσσα κινεῖται γιὰ νὰ προσφέρῃ τὸ ἀγαπημένο της ὄνομα, τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ. Κινεῖται νὰ μιλήσῃ γιὰ τὸ καλὸ καὶ τὴν ἀρετὴ καὶ κάθε τι πού εἶναι χρήσιμος, ὠφέλιμος καὶ οἰκοδομεῖ πνευματικά. Τὰ λόγια της εἶναι μετρημένα καὶ στοχαστικά. Καὶ ὅταν παίρνῃ νὰ γράψῃ κάτι, ποτὲ δὲν παραλείπει νὰ γρά-

ψῃ γιὰ τὸ Χριστὸ καὶ τὴ διδασκαλία του. Ἔτσι ἀρωματίζεται ἡ χριστιανὴ γυναῖκα, καὶ ἐκεῖ πού ἀναφέραμε, γι' αὐτὸ καὶ εἶναι πάντοτε καλὴ, πάντοτε ὡραία καὶ χαριτωμένη. Πάντοτε ἀρωματισμένη.

Ὁ δεύτερος: Δὲν εἶναι ἄρκετὸ στὴ χριστιανὴ γυναῖκα νὰ συλλογίζεται καὶ νὰ ἀγαπᾷ μόνο τὸ Χριστό, ἀλλὰ καὶ νὰ συνομιλῇ μαζί του. Κι αὐτὸ τὸ κάνει μὲ τὴν προσευχή. Καὶ εἶναι ἡ προσευχή, γι' αὐτὴν, ἕνας δεῦτερος τρόπος, μὲ τὸν ὁποῖον ἀρωματίζεται ἡ ψυχὴ της. Ἡ πρώτη της συνομιλία, κάθε πρωτῇ, εἶναι αὐτὴ πού κάνει μὲ τὸν Ἰησοῦ στὴν προσευχή της. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο ἐγείρεται καὶ πρωτῇ, πάντα, ἀπὸ τὸν ὕπνο. Πρωτῇ, γιὰ νὰ προσευχηθῇ ἀπερίσπαστη ἀπὸ τὶς τρέχουσες ἐργασίες τοῦ σπιτιοῦ της. Ὅπως οἱ μυροφόρες τῶν Εὐαγγελίων, ἔτσι κι αὐτὴ, τὴν ἴδια ὥρα· «ὄρθρου βαθέος», «λίαν πρωτῇ», «πρωτῇ σκοτίας ἔτι οὔσης», παρουσιάζεται «ἐνώπιος ἐνωπίω», γιὰ νὰ ἐκφράσῃ τὴ λατρεία της μὲ τροπάρια καὶ ὕμνους, σὰν ἐκεῖνα, ἰδιαίτερα, πού περιέχει ὁ «Κανὼν ἱκετήριος εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν» τοῦ θεοκτίστου μοναχοῦ, τοῦ Στουδίτου, καὶ μὲ δικὰ της λόγια, λόγια αὐθόρμητα, λόγια τῆς καρδιάς της. Ἐπὶ πλέον, νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνη της στὸ μεγάλο Εὐεργέτη, γιὰ ὅλες τὶς εὐλογίες Του σ' αὐτήν. Καὶ τέλος, νὰ ἀπευθύνῃ πύρινα αἰτήματα γιὰ τὴν ψυχὴ της, τοὺς δικούς της καὶ γιὰ τὸν κόσμῳ ὅλο, ἰδιαίτερα δὲ γιὰ τὶς ψυχὰς ἐκεῖνες πού ζοῦν στὴν ἄγνοια, στὴν πλάνη καὶ στὴν πίκρα τῆς ἁμαρτίας.

«Λίαν πρωτῇ» προσευχόταν στὸ Θεὸ κάθε φορὰ ὁ προφήτης, ἄλλοτε γιὰ νὰ πῇ τὸν πόνο του, καὶ ἄλλοτε τὴ χαρὰ καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη του. «Τὸ πρωτῇ ἡ προσευχή μου προφθάσει σε» (Ψαλμ. 87, 14). Τὸ πρωτῇ, πολὺ πρωτῇ, ἡ προσευχή μου θὰ ταχύνη τὸ βῆμα της πρὸς Σέ. Τὴν ἴδια ὥρα ὅλες, γενικά, οἱ εὐλαβεῖς ψυχὰς σπεύδουν, ὅπου καὶ ἂν βρεθοῦν, νὰ κάνουν τὴν προσευχή τους. Προσευχὴ ὅμως ὄχι νυσταγμένη, ὄχι ἄτονη, ὄχι ψυχρή, ὄχι τυπικὴ, ὄχι μηχανικὴ, ἀλλὰ προσευχὴ θερμὴ. Προσευχὴ ἐγκάρδια. Προσευχὴ μὲ κατάνυξι. Προσευχὴ μὲ δάκρυα. Προσευχὴ, πού δὲν τὶς κάνει

καρδιά να τελειώσει ποτέ. Προσευχή, που ανοίγει τις πόλες του παραδείσου. Προσευχή σαν εκείνη του πρώτου μάρτυρος της χριστιανικής μας πίστεως, του αγίου Στεφάνου, ο οποίος «υπάρχων πλήρης Πνεύματος Ἁγίου, ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν εἶδε δόξαν Θεοῦ καὶ Ἰησοῦν ἐστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ» (Πραξ. 7, 55).

Μία τέτοια προσευχή ἀρωματίζει ὅλη τὴν ὑπαρξὶ τῆς χριστιανικῆς γυναίκας. Κάτω ἀπὸ τὴν ἐπίδρασι μίας τέτοιας μύρινης προσευχῆς, ἡ χριστιανὴ γυναίκα περνᾷ τὴν ἡμέρα της μὲ εἰρήνη καὶ δημιουργικότητα. Κάθε ἐργασία της ἔχει τὴν χάρι καὶ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ καὶ ὡς ἐκ τούτου, θὰ ἔχη καὶ τὴν σφραγίδα τῆς ἐπιτυχίας. Ἀλλὰ καὶ ὁτιδήποτε νὰ τῆς συμβῇ, θὰ τὸ ἀντιμετωπίσῃ ψύχραιμα καὶ ἀποφασιστικά. Ἄν κάποιος, ὁποιοδήποτε, πειρασμὸς τὴν ἐνοχλήσῃ, θὰ ἔχη τὴν δύναμι, ἀπὸ τὴν πρωϊνὴ της προσευχῆς, νὰ τὸν ἀπομακρύνῃ, ἔτσι ὥστε νὰ μὴ θίξῃ μὲ κανένα τρόπο τὴν ἠθικὴ της ἀκεραιότητα. Ἄν, πάλι, κάποιος σταυρὸς, μικρὸς ἢ μεγάλος, βαρύνῃ στὸν ὄμο της, θὰ ἔχη τὴν δύναμι, ἀπὸ τὴν ἴδια πρωϊνὴ προσευχῆς, νὰ τὸν σηκώσῃ ἀγόγγυστα καὶ μὲ χαρὰ, ἀφοῦ ὁπωσδήποτε ὁ σταυρὸς αὐτὸς θὰ ἀποβλέπῃ στὸν ἁγιασμὸ τῆς ψυχῆς της. Ἡ χριστιανὴ γυναίκα, ἀρωματισμένη ἀπὸ τὴν πρωϊνὴ της προσευχῆς, ἀρωματίζει κάθε χώρο καὶ τόπο καὶ ἀποτελεῖ μὴ μαριτυρία τοῦ Ἰησοῦ μέσα στὴν κοινωνία.

Ὁ τρίτος: Ἀρωματίζεται ἀκόρη καὶ μὲ τὴ θεία Μετάληψι. Μὲ τὴ μετάληψι τοῦ Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ. Δὲν ἀρωματίζεται ἀπλῶς, ἡ χριστιανὴ γυναίκα, ἀλλὰ γίνεται ἓνα μυροδοχεῖο, θεῖο μυροδοχεῖο, ἀφοῦ μέσα της παίρνει, μυστηριακά, τὸ οὐράνιο μῦρο, τὸν Ἰησοῦ.

Βεβαίως, ἡ χριστιανὴ γυναίκα δὲν μεταλαμβάνει καθημερινά. Ὅποσδήποτε ὁ-

μως, μεταλαμβάνει συχνά. Ὑπάρχουν εὐλαβεῖς ψυχές, που ἔχουν εὐλογία ἀπὸ τὸν πνευματικὸ τους νὰ κοινωνοῦν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων κάθε ἐβδομάδα καί, μερικὲς φορές, συχνότερα. Ὅταν μιὰ ψυχὴ ἔχῃ σφοδρὸ τὸν πόθο της γιὰ τὸ Χριστό, ὅταν ἡ καρδιά της καίγεται ἀπὸ θεῖο ἔρωτα, γιὰ αὐτὴ ἡ ψυχὴ νὰ μὴ κοινωνῇ πολὺ συχνά; Γι' αὐτὴν, τὴν καλὴ ψυχὴ, δὲν ὑπάρχουν κωλύματα, ἀφοῦ καὶ τὰ πὺλ μεγάλα καὶ δύσκολα ἀπὸ αὐτά, βρίσκει τρόπο καὶ τὰ ξεπερνᾷ. Μπορεῖ στὸ ἐνδεχόμενο νὰ στερηθῇ τὴ θεία Κοινωνία, τὸ οὐράνιο αὐτὸ Μῦρο, ἡ χριστιανὴ γυναίκα εἶναι πρόθυγη νὰ ταπεινωθῇ ἀφάνταστα, νὰ παλαίψῃ σκληρὰ μὲ ὁποιοδήποτε πάθος, ἀκόμα καὶ νὰ ματώσῃ ἡ καρδιά της, ἀρκεῖ νὰ νικήσῃ καὶ νὰ προσέλθῃ ἀνάλαφρη ψυχικὰ στὴ θεία τράπεζα.

Ἡ θεία Κοινωνία, τὸ μῦρον αὐτὸ τοῦ οὐρανοῦ, ἀρωματίζει «τὴν ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα, τὸν νοῦ καὶ τὴν καρδιά, τοὺς νεφροὺς καὶ τὰ σπλάγχνα», ὅπως ἀναφέρει σὲ μιὰ εὐχὴ τοῦ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος.

Μιὰ ψυχὴ, φλεγόμενη ἀπὸ τὸν πόθο πρὸς τὸν Ἰησοῦ, τὸ «Μῦρον τὸ ἐκκενωθέν», παρακαλεῖ καὶ λέγει πρὸς τὸ Χριστό: «Μπές, Κύριε, μέσα στὴν καρδιά μου, σὺ, ὁ πρῶτος καὶ ταπεινὸς βασιλιάς, γιὰ νὰ βασιλεύσῃς μὲ τὴν πραότητα καὶ τὴν γλυκύτητά σου, μὲ τὴν ταπεινοφροσύνη σου καὶ τὴν ἀγάπη σου. Naί, ἔλα, γλυκε Ἰησοῦ, νὰ βασιλεύσῃς μέσα μου. Σοῦ δίνω τὴν πὺλ λαμπρὴ αἴθουσα τῆς καρδιάς μου, στολισμένη μὲ τὰ μυρωμένα ἄνθη τῶν προσπαθειῶν μου».

Γυναῖκες καὶ Νέες,

Ἀρωματισθῆτε κάθε πρωτὶ μὲ τὸ ὄνομα τοῦ γλυκυτάτου μας Ἰησοῦ. Ἀρωματισθῆτε μὲ τὴν πὺλ θερμὴ συνομιλία μαζί Του. Ἀρωματισθεῖτε μὲ τὴ θεία Κοινωνία, καί, τότε, θὰ εἰσθε ὡραῖες στὴν ψυχὴ. B.A.Ψ.

«ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ» Μηνιαῖον ὁρθόδοξον χριστιανικὸν περιοδικόν.

Ἱδιοκτησία καὶ Ἐκδόσις Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ», Πέλοπος 7, τηλ. 270-630 Θεσ/νίκη

Διευθυντής Συντάξας: Σάββας Ν. Σανθόπουλος, Πέλοπος 9, Θεσ/νίκη

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Β. Π. Μακρόγλου, Βελισσαρίου 35, Θεσ/νίκη

Ἑτησία συνδρομή: Ἑσωτερικοῦ δρχ. 30 — Ἑξωτερικοῦ δολλ. 2

Ἐπιστολαὶ - συνδρομαὶ εἰς Περιοδικὸν «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ», Πέλοπος 7, Θεσ/νίκη

Τύποις: ΤΤΠΟ-EXPRESS ΘΕΣ/ΝΙΚΗ

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

«Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγίασμός καὶ ἀσολότρωσις» (Α' Κορ. 1, 30)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ' - ΕΤΟΣ ΑΒ'

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Ἰούλιος 1977

Ἀριθμὸς φύλλου 379

ΦΩΣ ΚΑΙ ΜΑΤΙΑ

Γιὰ νὰ μποροῦμε νὰ βλέπουμε, ἀγαπητοί μου ἀναγνώσται, χρειαζόμαστε δύο πράγματα. Τὸ ἓνα εἶνε νὰ ἔχουμε μάτια καὶ τὸ δεύτερο νὰ ὑπάρξη φῶς. Ὅταν ἓνας ἄνθρωπος ἔχει μάτια, ἀλλὰ βρίσκεται σὲ ἓνα ὑπόγειο, σὲ μιὰ γαλαρία, ὅπου δὲν ὑπάρχει φῶς ἢ κατὰ τὴ διάρκεια μιᾶς σκοτεινῆς νύχτας δὲν μπορεῖ νὰ δῇ μπροστά του ὅσο καλὴ ὄρασι κι ἂν ἔχη. Ἕνας ἄλλος, μέρα μεσημέρι, πού ὁ ἥλιος φωτίζει κι ὅλα λάμπουν δὲν μπορεῖ νὰ κινηθῇ, δὲν βλέπει μπροστά του καὶ τοῦτο γιατί εἶνε τυφλός, δὲν ἔχει μάτια, ἔχει χάσει τὴν ὄρασί του. Δύσκολο καὶ σκληρὸ εἶνε νὰ ζῇ κανεὶς μέσ' τὸ σκοτάδι σὲ τύπο πού δὲν ὑπάρχει φῶς. Πιὸ δύσκολο καὶ πιὸ σκληρὸ θεωρεῖται νὰ ὑπάρξη φῶς, ἀλλὰ νὰ μὴ ἔχουμε μάτια νὰ δοῦμε.

Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ στὴν πνευματικὴ μας ζωὴ· γιὰ νὰ δοῦμε τὸν πνευματικὸ κόσμον καὶ νὰ ἔλθουμε σὲ ἐπικοινωνία μὲ τὸ Θεὸ καὶ μ' ὅλα ὅσα συνδέονται μὲ τὸ Θεὸ χρειαζόμαστε τὰ ἴδια πράγματα· μάτια καὶ φῶς. Ποιὰ εἶνε τὰ μάτια τοῦ πνευματικοῦ ἀνθρώπου καὶ ποῖο εἶνε τὸ φῶς; Νὰ ἓνα θέμα σπουδαῖο, ἐπίκαιρο, καὶ πολὺ ἀναγκαῖο γιὰ ὅλους μας, γιὰ τὸ ὁποῖο μᾶς μιλάει ἡ ἀγία Γραφή πολὺ καθαρά καὶ πολλὰς φορές.

Τὸ φῶς εἶνε, ὅσα φανέρωσε ὁ Θεὸς στὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος καὶ στὴ ζωὴ τοῦ καθενὸς μὲ τὴν ἀγία Γραφή, τὴ θεία Ἀποκάλυψι καὶ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ πού ἀποτελεῖ τὴν ἑταιρεία τοῦ Θεοῦ στὸν κόσμον γιὰ νὰ προσφέρῃ δωρεὰν φῶς στοὺς ἀνθρώπους.

Ἀπὸ τίς ἀφθονες μαρτυρίες πού ἔχει ἡ Γραφή γιὰ τὸ θέμα αὐτὸ ἀναφέρω ὀρισμένες. Πολλὰς φορές στὴν Π.Δ. ὁ Θεὸς ὀνομάζεται φῶς. Εἶνε ἐκεῖνος πού φωτίζει γιὰ νὰ τὸν δοῦν καὶ νὰ τὸν γνωρίσουν οἱ ἄνθρωποι. Ὁ προφήτης καὶ βασιλιάς Δαυὶδ συχνὰ ἐξομολογεῖται στοὺς ψαλμοὺς του, ὅτι ὁ Θεὸς εἶνε Ἐκεῖνος πού τὸν φωτίζει. Εἶνε ὁ φωτισμός του. Ὁ Ἡσαΐας βροντόφωνα διακηρύσσει ὅτι ὁ Θεὸς εἶνε φῶς. Τὸ ἴδιο κηρύττουν καὶ ὅλοι οἱ προφῆται. Καὶ μάλιστα ὑπάρχει σ' ὅλους τοὺς προφῆτας ἓνα κοινὸ μυστικὸ πού ἔχουν ἐντολὴ νὰ τὸ φανερῶσουν στοὺς ἀνθρώπους. Καὶ τὸ μυστικὸ αὐτὸ δὲν εἶνε ἄλλο ἀπὸ τὸ Μεσσία ὁ ὁποῖος θὰ ἔλθῃ σὰν ἥλιος δικαιοσύνης, σὰν φῶς ἀληθινὸ γιὰ νὰ φωτίσῃ τὸν κόσμον. Ὑπενθυμίζω τὰ λόγια τοῦ Κυρίου μας πού ἀκούσαμε ἢ διαβάσαμε πολλὰς φορές· «Ἐγὼ εἰμι τὸ Φῶς τοῦ κόσμου...». Ὅταν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦλθε στὸν κόσμον οἱ ἄνθρωποι εἶδαν νὰ ἐκπληρώνεται στὸ πρόσωπό του ἡ προφητεία τοῦ Ἡσαΐα· «Ὁ λαὸς ὁ καθημένος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρα καὶ σκιᾷ θανάτου, φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς» (Μθ 4, 16). Ὅπως ὁ ἥλιος μᾶς φωτίζει, μᾶς θερμαίνει καὶ μᾶς ζωογονεῖ ἔτσι καὶ ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς Χριστὸς ἦλθε στὸν κόσμον μὲ φῶς καὶ ἀγάπη, χαρὰ καὶ ζωὴ μὲ τὴ διδασκαλία του, τὴ ζωὴ του, τὸ θάνατό του καὶ τὴν ἀνάστασί του. Εἶνε ὁ ἥλιος τοῦ πνευματικοῦ κόσμου, εἶνε ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης. Δὲν ἀνήκει σ' ἓνα ἡμισφαίριο, οὔτε φωτίζει ἓνα ἔθνος, ἀλλὰ ὅλα τὰ ἔθνη. «Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν» (Λκ

2, 32). Εἶγε τὸ φῶς «ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον», γι' αὐτὸ καὶ δίκαια χαρακτηρίζεται «τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων» (Ίω 1, 2), καὶ ἀκόμη «τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν» (Ίω 1, 9).

Τῇ μεγάλῃ αὐτῇ ἀλήθεια τῆς ἀγίας Γραφῆς βεβαιώνει ἡ ἱστορία καὶ ἐπιβεβαιώνει ἀκόμη καὶ ἡ σύγχρονη πραγματικότητα. Λαοὶ καὶ ἔθνη, ἑκατομμύρια ἄνθρωποι ποὺ μὲ ἀγωνία καὶ λαχτάρια ἀναζητοῦσαν φῶς, ὄχι τὸ ὑλικὸ φῶς ἀλλὰ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸ ποὺ φωτίζει τὴ σκέψι καὶ τὴν καρδιά, ποὺ φωτίζει τὰ μνῆματα, ποὺ φωτίζει τὸν ἥλιο καὶ τὰ ἄστρα ἀκόμη, ὡμολόγησαν καὶ ὁμολογοῦν ὅτι τέτοιο φῶς χαρίζει μόνον ὁ Χριστός. Καὶ πράγματι Ποιὸς θὰ μοῦ μιλήσῃ γιὰ τὸ Θεό, γιὰ τὸν ἑαυτό μου, γιὰ τὸ συνάνθρωπό μου; Ποιὸς θὰ μοῦ μιλήσῃ γιὰ τὸ τί ὑπάρχει πέρα ἀπὸ τὰ ἄστρα καὶ τοὺς γαλαξίες; Ποιὸς θὰ φωτίσῃ τὰ μνῆματα; Ποιὸς θὰ διασχίσῃ τὸ ὑπερπέραν; Μόνον ὁ Χριστός. Ἡ ἐπιστήμη κατορθώνει μὲ τὴς ἀνακαλύψεις τῆς νὰ κάνῃ τὴ νύχτα μέρα, νὰ φωτίσῃ ὑπὸ γεια καὶ γαλαρίες, δὲν μπορεῖ ὅμως νὰ φωτίσῃ τὴ σκέψι μου γιὰ νὰ κατανόησῃ καὶ νὰ λύσῃ τὰ τόσα μεταφυσικὰ προβλήματα, γιὰ νὰ μάθῃ τὴν πὸ μεγάλη ἀλήθεια, τὴν ἀλήθεια ποὺ ἔχει σχέσι μὲ τὴν αἰωνικότητα. Ἡ ἐπιστήμη μπόρεσε νὰ φωτογραφίσῃ τὴν καρδιά μας καὶ τὰ σπλάγχνα μας, δὲν μπόρεσε ὅμως νὰ κύσῃ μέσα μας λίγο φῶς γιὰ νὰ φωτίξῃ καὶ τὴν πορεία τῆς καὶ τὴς ἀναζητήσεις τῆς οὔτε τὴ βοήθησῃ νὰ ξεπλωθῇ καὶ ν' ἀγκαλιάσῃ τὸ ἄπειρο. Μοναδικὸς καὶ ἀναντικατάστατος φωτοδότης τῆς σκέψεως καὶ φωτιστῆς τῆς καρδιᾶς παραμένει ὁ γλυκύτατος Κύριός μας ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ὁ ἕνας μεγάλος ἄνθρωπος ποὺ βασανίστηκε χρόνια σὺν θρησκευτικῷ σκοτάδι, ὁ ἀπόστολος Παῦλος, μᾶς μιλάει ἀπὸ τὴν ἴδια του τὴν πείρα γι' αὐτὴν τὴν προσφορὰ τοῦ Χριστοῦ: «Ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμπει, ὃς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Β' Κο 4, 6).

Ὁ Θεὸς εἶπε καὶ ἐγίναν ὁ ἥλιος καὶ τὰ ἄστρα, ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς μᾶς χαρίζει καὶ τὸ πνευματικὸ φῶς γιὰ νὰ μάθουμε τὴν ἀλή-

θεια, γιὰ νὰ μάθουμε τὸ σωστὸ δρόμο τῆς ζωῆς, γιὰ νὰ μάθουμε τί καὶ πῶς νὰ ἀγαποῦμε. Καὶ τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ διαλύει τὰ σκοτάδια τῆς ἀγνοίας, τῆς ἁμαρτίας, τοῦ μίσους, τῆς μελαγχολίας, τοῦ θανάτου.

Ἡ ἐποχὴ μας, ἀγαπητοί μου, χαρακτηρίζεται αἰὼν τοῦ φωτός καὶ τοῦ πολιτισμοῦ. Οἱ ἄνθρωποι κυριολεκτικὰ κολυμποῦν μέσα στὸ φῶς. Καὶ ὅμως ἡ ἀλήθεια εἶνε ἄλλη, ἐντελῶς ἀντίθετη· ἕνα βαρὺ, ἀπελπιστικὸ σκοτάδι, τὸ σκοτάδι τοῦ θανάτου, μᾶς πλακώνει καὶ κάτω ἀπ' αὐτὸ ἑκατομμύρια ἀναστενάζουν καὶ ζητοῦν φῶς. Θέλετε ν' ἀκούσετε τὴς σπαραξικάρδιες κραυγές των; Εἶνε γνωστές· «Ζητῶ φῶς, περισσότερο φῶς» ἀκούγεται ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος. «Ἰδοὺ ἐγὼ μὲ τόσα φῶτα τυφλός, τυφλὸς ὅπως καὶ πρῶτα» ἔρχεται σὰν μοιρολόγι ἡ φωνὴ ἀπὸ τὸ ἄλλο, γιὰ νὰ συμπληρωθῇ μὲ τὴν ἐπώδὸ ποὺ τραγουδοῦν μυριάδες παραστρατημένοι μέσ' στὰ ἠθικὰ σκοτάδια νέοι: «πῆραμε τὴ ζωὴ μας λάθος καὶ πίνουμε νερὸ γλυφύ».

Ἀλλὰ γιατί τόσοι ἄνθρωποι παραπονοῦνται καὶ διαμαρτύρονται γιὰ τὴν ἔλλειψι φωτός πνευματικοῦ; Ἐπαψε ὁ Χριστός, ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης νὰ φωτίζῃ τὸν κόσμον; Ἡ ἀπάντησι εἶνε μία· γιὰ νὰ δοῦν οἱ ἄνθρωποι δὲν φθάνει νὰ ὑπάρχῃ φῶς. Ἀλλὰ ὅπως εἴπαμε καὶ στὴν ἀρχὴ χρειάζονται καὶ μάτια. Ὅπως γιὰ νὰ δοῦμε μέσα στὸν ὑλικὸν κόσμον, γιὰ νὰ δουλέψουμε, γιὰ νὰ κινηθοῦμε χρειάζομαστε φῶς καὶ μάτια, τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ δύο δὲν φτάνει, ἔτσι καὶ γιὰ νὰ δοῦμε τὸν πνευματικὸν κόσμον, γιὰ νὰ κινηθοῦμε σὺν σωστῷ δρόμῳ ποὺ ὁδηγεῖ σὺν ἄπειρο καὶ στὴν αἰωνιότητα μὲ σιγουριά καὶ ἀγαλλίασι χρειάζεται νὰ ἔχουμε πάλι δύο πράγματα· φῶς πνευματικὸ καὶ μάτια πνευματικά. Καὶ εἴπαμε ὅτι φῶς ὑπάρχει, εἶνε ὁ Ἰησοῦς Χριστός, τὸ φῶς τοῦ κόσμου, εἶνε τὸ Εὐαγγέλιό του ποὺ συνεχίζει τὴ διδασκαλία του, εἶνε ἡ Ἐκκλησία του ποὺ συνεχίζει τὴ ζωὴ του. Ὑπάρχει φῶς, ἀγαπητοί μου. Ἐκεῖνο ποὺ λείπει εἶνε τὰ μάτια. Καὶ μάτια εἶνε ἡ πίστι μας καὶ ἡ ἀγάπη μας πρὸς τὸν Θεόν. Χωρὶς πίστι ὁ ἄνθρωπος τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ δῇ, χωρὶς πίστι στροβιλίζεται μέσα σὲ ἠθικὸ καὶ

πνευματικὸ σκοτάδι. Σὰν τὸν τυφλοπόν-
τικα καὶ τὸ σκουλήκι ἀνακατεύεται μὲ τὸ
κῶμα, μὲ τὴν ὕλη, τὴ σαπίλα καὶ τὴ βρω-
μιά καὶ δὲν μπορεῖ νὰ δῇ πὺς πέρα ἀπὸ
τὴ μύτη του. Πόσο δυστυχισμένος εἶνε ὁ
ἄπιστος ἄνθρωπος ποὺ δὲν ἀγαπάει τὸν
Θεό! Μεγαλύτερη συμφορὰ ἀπὸ τὴν ἀπι-
στία δὲν ὑπάρχει. "Ενας τυφλὸς ποὺ δὲν
βλέπει πὰς τίποτε ὑπαγόρευσε καὶ ἔγρα-
ψαν στὸ ἡμερολόγιό του κάτω πολὺ παρά-
δοξο· «Εὐχαριστῶ τὸν Θεὸ ποὺ μὲ τιμώ-
ρησε καὶ ἔχασα τὰ μάτια μου καὶ ἔγινε
αὐτὸ ἀφορμὴ νὰ ἀνοίξουν τὰ μάτια τῆς
ψυχῆς μου. Τί μικρὸς καὶ τί φτωχὸς ἦταν
ὁ κόσμος ποὺ ἔβλεπα. Πόσο μεγάλος καὶ
πλούσιος εἶνε αὐτὸς ποὺ βλέπω, πολὺ πὺς
ὠραῖος. Πόσο δυστυχὴς ἦμουν τότε ποὺ
δὲν πίστευα στὸ Θεό. Τώρα τὸν βλέπω
καὶ τὸν ἀγαπῶ. Τώρα βλέπω ὅτι ὅλοι οἱ
ἄνθρωποι ποὺ ἀκούω, γνωστοὶ καὶ ἄγνω-
στοι, εἶνε ἀδελφοί μου».

"Όταν ὁ Μ. Ἀντώνιος συνήντησε στὴν
Ἀλεξάνδρεια τὸν Δίδυμο, ποὺ ἂν καὶ τυ-
φλὸς ἤξερε τὴν ἀγία Γραφή, εἶπε· «ὦ
Δίδυμε, μὴ ταρασσεσαι ποὺ ἔχασες τὰ μά-
τια σου, διότι τέτοια μάτια ἔχουν καὶ οἱ
μυῖνες καὶ τὰ κουνούπια. Νὰ χαίρεσαι
ποὺ μὲ τὴν πίστι ἔχεις τὰ μάτια τῶν ἀγ-
γέλων καὶ βλέπεις τὸ Θεὸ καὶ τὰ μεγα-
λεῖα του». Οἱ Λατῖνοι μεταφράζοντας τὰ
συγγράμματα τοῦ Διδύμου τοῦ τυφλοῦ
μετέφρασαν καὶ τὸ ὄνομά του DIDYMUS
VIDENS = Δίδυμος ὁ βλέπων. Μὲ πίστι
λοιπὸν ποὺ φωτίζεται μὲ τὸ φῶς τοῦ Εὐ-
αγγελίου τοῦ Χριστοῦ μπορούμε νὰ δοῦ-
με καὶ τὸν ἑαυτὸ μας καὶ νὰ τὸν γνωρί-
σουμε καλὰ καὶ τὸν συνάνθρωπό μας καὶ
νὰ ἀναγνωρίσουμε σ' αὐτὸν τὸν ἀδελφὸ
μας καὶ τὸν Θεὸν ποὺ εἶνε πλάστης μας
καὶ πατέρας μας. Χωρὶς τὴν πίστι δὲν
μποροῦμε νὰ δοῦμε. Νὰ γιατί ἑκατομμύ-
ρια ἄνθρωποι στὸ σημερινὸ πολιτισμὸ δὲν
βλέπουν οὔτε τὸ Θεὸ οὔτε τὰ μεγαλεῖα
του. Ἡ ἀπιστία καὶ ἡ διαφθορὰ κατέστρε-
ψαν ἢ κρατοῦν σκεπασμένα τὰ μάτια
τους. "Ετσι μὲ τὸ μικροσκοπιο παρακο-
λουθεῖ ὁ ἐπιστήμων καὶ τὰ τελευταῖα πα-
ράσιτα στὸν ἀνθρώπινο ὀργανισμό, δὲν
διακρίνει ὅμως πούθενά τὴν ψυχὴ του.
Μὲ τὸ τηλεσκόπιο διεισδύει στὸ σύμπαν,
ἀνακαλύπτει καινούργιους γαλαξίες, δὲν

βλέπει ὅμως τὰ χέρια ἐκείνου ποὺ ἔκα-
νε καὶ κυβερνᾷ τὰ σύμπαντα. Μὲ ἡπα-
μότητα καὶ ἀλαζονεία διεκήρυξε ὁ ἄπι-
στος ὅτι ἔκανε περίπατο στὸ σύμπαν ἀλ-
λὰ πούθενά δὲν συνήντησε οὔτε Θεό,
οὔτε ἀγγέλους. Μὲ πανίσχυρο προβολέα
φωτίζει τὸ μνῆμα καὶ βλέπει μόνο κόκ-
καλα καὶ κῶμα καὶ τίποτε παραπέρα.
Κι ὅμως ὁ πιστὸς καὶ μὲ γυμνὸ μάτι καὶ
μὲ μικροσκοπιο καὶ μὲ τηλεσκόπιο καὶ μὲ
προβολέα καὶ χωρὶς προβολέα καὶ μὲ δια-
στημόπλοιο καὶ χωρὶς αὐτὸ βλέπει τὸν
Θεό, τοὺς ἀγγέλους, τὴν ψυχὴ. Ποιὸς ἔ-
χει δίκαιο, ἐκεῖνος ποὺ βλέπει ἢ ἐκεῖνος
ποὺ δὲν βλέπει; Ποιὸς ἔχει τὴν ἀλήθεια,
ὁ πιστὸς ποὺ μὲ τὰ μάτια τῆς πίστεως καὶ
τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ βλέπει τὰ πάντα ἢ ὁ
ἄπιστος ποὺ κατέστρεψε τὰ μάτια τῆς ψυ-
χῆς του καὶ περιφρόνησε τὸ εὐαγγέλιο
τοῦ Χριστοῦ καὶ ἰσχυρίζεται ὅτι ὅλα εἶνε
ψέμματα; Ἡ ἀπάντησι εἶνε ἀπλῆ. Δὲν
μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι δὲν ὑπάρχουν ὅ-
λα ὅσα ἐμεῖς δὲν βλέπουμε, τὰ ὁποῖα ὅ-
μως βλέπουν ἄλλοι ποὺ χρησιμοποιοῦν ἢ
τὸ μικροσκοπιο ἢ τὸ τηλεσκόπιο ἢ βρί-
σκονται κοντὰ στὰ πράγματα. "Ετσι δὲν
ἔχει δικαίωμα ἢ ἀπιστία νὰ ἀρνηθῇ τὴν
ὑπαρξὶ ὄλων ἐκείνων ποὺ οἱ πιστοὶ βλέ-
πουν καὶ ζοῦν μὲ τὰ μάτια τῆς πίστεως
καὶ τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ.

Στέργιος Ν. Σάκκος

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

Ὁ κ. Γεώργιος Τραχανᾶς προσέφερε
εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Ἀδελφότητος δρχ. δύο
χιλιάδες (2.000) εἰς μνήμην τοῦ πατρός
του Ζήση.

Ἡ κ. Εὐφημία Φιλιππίδου προσέφερε
δρχ. 500 εἰς μνήμην τοῦ συζύγου της
Γεωργίου.

Ἐπίσης ὁ κ. Μιχαὴλ Ἀντωνίου ἐκ
ΛΟΗΝΗΦ Δ. Γερμανίας προσέφερε δρχ.
πέντε χιλιάδες (5.000) εἰς μνήμην τῆς
μητρός του Ἀνδρονίκης.

Τὸ Διοικ. Συμβούλιον εὐχαριστεῖ καὶ
εὐχεται ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν
αὐτῶν.

Ἀντισταυρετική στήλη

ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΟΥ ΙΕΧΩΒΑ

ΜΑ' Ἡ Ἀγία Τριάς στήν Ἀποκάλυψι

ΕΡ.: Ἄν τὸ ἐνδιαφέρον μας περιορίζονταν, κ. καθηγητά, μόνο στὸ νὰ πειθοῦμε ὅτι ἡ Καινὴ Διαθήκη μιλάει γιὰ τριαδικὸ Θεό, θὰ ἔφθαναν τρεῖς καὶ μόνο μαρτυρίες. Ἄν, πάλι, θέλουμε νὰ ὀπλιστοῦμε μὲ ἐπιχειρήματα ἐναντίον τῶν χιλιαστῶν ἢ «μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά», ποὺ ἀρνοῦνται τὸ τριαδικὸ τοῦ Θεοῦ, θὰ σὰς λέγαμε νὰ σταματήσετε τὸ θέμα αὐτὸ καὶ νὰ μᾶς ἀναπτύξετε ἓνα ἄλλο θέμα. Φθάνουν τὰ ἐπιχειρήματα ποὺ μᾶς δώσατε. Εἶνε τόσα πολλὰ ποὺ πρέπει νὰ εἶνε ἓνας φοβερός ἐχθρός τῆς ἀλήθειας καὶ φανατικὸ ὄργανο τοῦ ψεύδους καὶ τοῦ Σατανᾶ ὥστε νὰ τολμᾷ νὰ κηρύττει ἐναντίον τοῦ δόγματος τῆς ἀγίας Τριάδος. Ἐπειδὴ ὅμως ἐπιθυμοῦμε νὰ μάθουμε ὅλη τὴ διδασκαλία τῆς Καινῆς Διαθήκης, σὰς παρακαλοῦμε νὰ συνεχίσετε τὴν ἔρευνα καὶ στὸ τελευταῖο βιβλίον ποὺ φθάσαμε, τὴν Ἀποκάλυψι, καὶ ἐμεῖς μὲ χαρὰ καὶ ἐνδιαφέρον σὰς ἀκοῦμε.

ΑΠ.: Στὴν Ἀποκάλυψι ἔχουμε ἀρκετὲς καὶ σοβαρὲς μαρτυρίες γιὰ τὸ τριαδικὸ τοῦ Θεοῦ. Διακρίνουμε βέβαια καὶ σ' αὐτὲς τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα ποὺ ἔχει καὶ ὅλο τὸ βιβλίον, ἡ Ἀποκάλυψι. Ὅλοι ξέροουμε ὅτι εἶνε βιβλίον συμβολικὸ καὶ προφητικὸ. Ἡ πρώτη μαρτυρία γιὰ τὸν τριαδικὸ Θεὸ εἶνε Ἀπ. κεφ. 1, 4-5 «χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, καὶ ἀπὸ τῶν ἐπτὰ πνευμάτων, ἃ ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μάρτυς ὁ πιστός, ὁ πρωτότοκος τῶν νεκρῶν καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλείων τῆς γῆς». Ὁ Θεὸς εἶνε ἓνας ἀλλὰ τριαδικός· Πατὴρ, Υἱὸς καὶ ἅγιον Πνεῦμα. Αὐτός ὁ τριαδικὸς Θεὸς ἀποκαλύφθηκε ἐν τῷ κόσμῳ. Στὴν Π. Δ. στὸ Μωδὴ φανέρωσε τὸ ἐπίσημο ὄνομα του, εἶμαι ὁ Γιωχέ, ποὺ ἐξηγεῖται ὁ «Ὡν» ἢ ὁ Κύριος. Καὶ ἀκόμη ὅτι εἶνε ὁ Παντοκράτωρ. Ἐδῶ ἔχουμε εὐρύτερα καὶ βαθύτερα ἀποκάλυψι τοῦ Θεοῦ γιὰ νὰ φανῇ καὶ ὅτι εἶνε ἓνας ἀλλὰ τριαδικός, ὁ ὢν, ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος. Αὐτοῦ τοῦ ἐνὸς τριαδικοῦ Θεοῦ ἦλθαν στὸν κόσμον τὰ δύο πρόσωπα, ὁ Υἱὸς καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα. Καὶ ὅπως

τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ παρουσιάζεται συμβολικὰ ἔτσι καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα «ἀπὸ τῶν 7 πνευμάτων». Ὁ ἀριθμὸς 7 στήν ἀγία Γραφὴ καὶ μάλιστα στήν Ἀποκάλυψι, εἶνε συμβολικός, δείχνει τὴν πληρότητα καὶ τὴν τελειότητα. Τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἦλθε γιὰ νὰ μᾶς ὁδηγήσῃ εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν, νὰ μᾶς ἀγιάσῃ. Εἶνε τὸ τέλειο, τὸ ἅγιον. Ἡ ἀγιότης τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐκφράζεται μὲ τὴν συμβολικὴ παράστασι 7 πνεύματα. Τὸ ἄλλο πρόσωπο εἶνε ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς «ὁ μάρτυς ὁ πιστός, ὁ πρωτότοκος τῶν νεκρῶν καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλείων τῆς γῆς». Μὲ ἀπλὰ λόγια, ὁ Θεὸς εἶνε ἓνας ἀλλὰ τριαδικός· Πατὴρ, Υἱὸς καὶ ἅγιον Πνεῦμα, ὁ ὢν, ὁ ἦν, ὁ ἐρχόμενος. Στὸν κόσμον ἦρθε ὁ Υἱός, ἦρθε καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα.

ΕΡ.: Περιφάνη εἶνε ἡ μαρτυρία αὐτή, κ. καθηγητά.

ΑΠ.: Στὰ κεφ. 2 καὶ 3 τῆς Ἀποκαλύψεως περιέχονται 7 σύντομες ἐπιστολὲς ποὺ εἶνε πολὺ σπουδαῖες καὶ ἱστορικῶς καὶ προφητικῶς καὶ ἐποικοδομητικῶς. Οἱ ἐπιστολὲς αὐτὲς στέλλονται στὶς 7 σπουδαιότερες Ἐκκλησίες τῆς Μ. Ἀσίας· οἱ Ἐκκλησίες αὐτὲς ἦταν στὶς πόλεις· Ἐφεσο, Σμύρνη, Πέργαμο, Θυάτειρα, Σάρδεις, Φιλαδέλφεια καὶ Λαοδίκεια. Τὶς ἐπιστολὲς τὶς γράφει ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ἀναστὰς καὶ κραταῖος Κύριος, ὁ ἰδρυτὴς καὶ ἄρχηγός τῆς Ἐκκλησίας. Στὸ τέλος κάθε μιᾶς ἐπιστολῆς σὰν ἐπαδὸς εἶνε γραμμένο «Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς Ἐκκλησίαις». Ἐνῶ λοιπὸν ὁ Χριστὸς γράφει τὴν κάθε ἐπιστολὴν σὲ μιὰ Ἐκκλησίαν, τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον στέλλει τὴν κάθε ἐπιστολὴν σ' ὅλες τὶς Ἐκκλησίες. Κάθε ἔργο τοῦ Χριστοῦ εἶνε καὶ ἔργο τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ὅπως εἶνε καὶ τοῦ Πατρὸς. Στὴν ἱστορία διακρίνουμε διαφορὰς ἐνέργειες ποὺ ἰδιαίτερα συνδέονται μὲ τὸ καθένα ἀπὸ τὰ πρόσωπα.

ΕΡ.: Καὶ γιατί γίνεται αὐτό, κ. καθηγητά;

ΑΠ.: Γιὰ νὰ διακρίνουμε τὰ τρία πρόσωπα, χωρὶς ὅμως νὰ ξεχωρίσουμε

και να μοιράσουμε τη θεία ουσία. Αυτή την αλήθεια της θείας 'Αποκαλύψεως ένισχύει και άλλη μία ομάδα χωρίων της 'Αποκαλύψεως που παρουσιάζουν τον 'Ιησού Χριστό να έχει δικό του το άγιο Πνεύμα όπως άλλου φαίνεται να είνε του Πατρός. Τα χωρία αυτά είνε 'Απ. κεφ. 3,1· 4,5·5, 6. Στο 3,1 λέγεται «τάδε λέγει ο έχων τα έπτά πνεύματα του Θεού». Τα 7 πνεύματα σημαίνει, όπως είδαμε, το άγιο Πνεύμα. Το άγιο Πνεύμα είνε του Θεού. Έκπορεύεται μόνο από τον Θεό Πατέρα, όπως γράφει και το κατά 'Ιωάννην «δ παρά του Πατρός εκπορεύεται». 'Αλλά ενώ εκπορεύεται από τον Πατέρα το έχει και ο Υιός. Και όχι μόνο το έχει, το στέλνει και στους πιστούς του. Δεν το εκπορεύει, το στέλνει. Το ίδιο αποκαλύπτεται και στα άλλα δύο χωρία. Στο 4, 5 μάλιστα λέγεται ρητώς ότι τα 7 πνεύματα, δηλ. το άγιο Πνεύμα, εκπορεύεται εκ του Θρόνου του Θεού, δηλ. εκ της ουσίας του Πατρός. Στο 5, 6 εμφανίζεται και ο Υιός ως άρνιον ή όποιος εξαποστέλλει το άγιο Πνεύμα εις όλην την γην.

ΕΡ.: Παρ' όλο που είναι τόσο ύψηλά θέματα αυτά, κ. καθηγητά, σάς δεβαιώνουμε ότι δεν έχουμε καμιά άπορία. Τα καταλάβαμε πολύ καλά. Βέβαια, για να τα κάνουμε κτήμα μας, χρειάζεται πολλές φορές να μελετήσουμε την άγία Γραφή.

ΑΠ.: 'Ακόμα μία σπουδαία μαρτυρία για τον τριαδικό Θεό βρίσκεται στο κεφ. 14, 13. Σας την διαβάζω: «Και ήκουσα φωνής εκ του ούρανοϋ λεγούσης· γράψον, μακάριοι οί νεκροί οί έν Κυρίω άποθνήσκοντες άπ' άρτι. ναί, λέγει το Πνεύμα, ίνα αναπαύσωνται εκ των κόπων αυτών· τά δέ έργα αυτών ακολουθει μετ' αυτών». Θα πουν οί μάρτυρες του 'Ιεχωβά, έδω δεν υπάρχει κανένας τριαδικός Θεός, ούτε ή λέξις Τριάς άκούγεται. 'Η λέξις άσφαλώς δεν άκούγεται γιατί ή άγία Γραφή δεν αποκαλύπτει λέξεις αλλά αλήθειες. 'Η αλήθεια όμως λάμπει. Καί έρωτώ· Ποιός είνε αυτός που μιλάει από τον ούρανό; Αυτός που έδωσε και τις έντολές από τον ούρανό, αυτός που μίλησε στο βάπτισμα και στη μεταμόρφωσι από τον ούρανό; Είνε ο Θεός Πατέρας. Και τί λέγει; «...μακάριοι οί έν Κυρίω άποθνήσκοντες...». Ποιός είνε ο Κύριος; Δεν τολμούν οί μάρ-

τυρες του 'Ιεχωβά να πουν ότι είνε ο Πατήρ, γιατί ή έκφρασι αυτή είνε στερεότυπη σχεδόν στην Κ. Διαθήκη, «εκκαμηνένοι έν Χριστώ» και αναφέρεται στον 'Ιησού Χριστό που είνε ο Κύριος, ο ένανθρωπήσας Γιαχβέ, όπως πολλές φορές εξήγησα και έτόνισα σίς συνεντεύξεις μας. 'Αλλά γι' αυτό δεν χρειάζεται να τρέξουμε σ' άλλα βιβλία της Κ. Διαθήκης όπου δεκάδες φορές όνομάζεται ο 'Ιησούς Χριστός Κύριος, γιατί ένα στίχο πιο πάνω στίχ. 12 ο Εδωγγελιστής 'Ιωάννης γράφει «...οί τηρουντες τάς έντολάς του Θεού και την πίστιν του 'Ιησού». Ο Θεός μίλησε από τον ούρανό, αλλά εκείνος που έκανε πίστι, πραγματικότητα τις έντολές είνε ο 'Ιησούς, ο Κύριος. 'Η άγία Γραφή ούδέποτε επιτρέπει και ούτε άνέχεται πίστι σ' άλλον εκτός από τον ένα Θεό. Στον ένα Θεό λοιπόν άνήκει ο Θεός 'Ιησούς, ο Κύριός μας. Και το τρίτο πρόσωπο το άγιο Πνεύμα. «Ναί, λέγει το Πνεύμα, ίνα αναπαύσωνται εκ των κόπων αυτών· τά δέ έργα αυτών ακολουθει μετ' αυτών». Τη φωνή του Θεού Πατρός συμπληρώνει το άγιο Πνεύμα. Όμιλεί με το ίδιο κύρος και με την ίδια αυθεντία όπως και ο Θεός Πατήρ.

ΕΡ.: Όλοκάθαρα λοιπόν στο χωρίο αυτό φαίνονται τά τρία πρόσωπα του Θεού.

ΑΠ.: Όταν έμβαδύνουμε περισσότερο, θα δούμε να λάμπη πιο πολύ ή μεγάλη αυτή αλήθεια της πίστεώς μας. Στη σκηνή ο 'Ιωάννης παρουσιάζει τον αναστάντα εκ νεκρών Κύριον, ώστε και οί νεκροί που άποθνήσκουν με την πίστι σ' αυτόν να είνε μακάριοι. 'Αναφέρει τη φωνή από τον ούρανό που επιβεβαιώνει αυτό που συνδέεται με τον Κύριο 'Ιησού Χριστό και ακόμη παρουσιάζει και το άγιο Πνεύμα να μιλάει και να εξηγεί γιατί οί νεκροί είνε μακάριοι άπ' έδω και πέρα, γιατί εισέρχονται στην άνάπαυσι.

Τί σας λέει αυτό το σκηνικό;

ΕΡ.: Φέρνει στη σκέψη μας τά δύο μεγάλα γεγονότα που και σίς αναφέρατε στην άρχή, της βαπτίσεως και μεταμορφώσεως του Σωτήρος Χριστού μας.

Μπροστά μας ο 'Ιησούς Χριστός στον 'Ιορδάνη για το βάπτισμα και το Πνεύμα το άγιο σάν περιστέρι στο κεφάλι του. Και από τον ούρανό άκούμε τη φωνή του Πατέρα που δεν φαίνεται. 'Η τη σκηνή της μεταμορφώσεως με τον 'Ιη-

Πρόσωπα τῆς Βίβλου

Ο ΑΒΕΣΣΑΛΩΜ

§ 22. — Ἡ κοινὴ γνώμη

«Καὶ παρεγένετο ὁ ἀπαγγέλλων πρὸς Δαυὶδ λέγων· ἐγενήθη ἡ καρδιά ἀνδρῶν Ἰσραὴλ ὀπίσω Ἀβεσσαλώμ. (Β' Βασιλ. 15, 13)

Οἱ κατάσκοποι τοῦ Ἀβεσσαλώμ ἐπέτυχαν στήν ἀποστολή τους. Μῆνες ὥργωσαν τὴ χώρα, δὲν ἄφησαν πολιτεία καὶ χωριὸ πού νὰ μὴν τὸ ἐπισκεφθοῦν. Ὅλους τοὺς ἐπληοίωσαν. Μὲ τέχνη καὶ περίσκεψι προχώρησαν σὺν σατανικῶς τοὺς ἔργοι. Δύσκολη ἐπιχείρησι τὸ νὰ παρὰσῃ ψυχὰς ἐκεῖ πού θέλεις τοῦ. Δὲν πρέπει οἱ ἄνθρωποι νὰ καταλάβουν πὼς πηγαίνει νὰ τοὺς κἀνης προσηλυτισμό. Ἡ καλύτερη μέθοδος προπαγάνδας εἶνε τὸ νὰ μὴ δείχνης πὼς κἀνεις προπαγάνδα. Καὶ αὐτὸ τὸ ἐφήρμιζαν οἱ ἀπεισιγμένοι τοῦ νεαροῦ πρίγκιπα. Σὲ

κάθε θῆμα τοὺς θυμόνταν τὶς τελευταῖες ὁδηγίες πού τοὺς ἔδωκε ἐκεῖνος.

Τὸ τελευταῖο βράδυ τοὺς κάλεσε σὲ ἰδιαιτέρη σύσκεψι. Ἐκεῖ συνεζήτησαν ὅλα τὰ προβλήματα πού θὰ ἀνέκυπταν κατὰ τὴν διάρκεια τῆς προπαγανδιστικῆς των ἐκστρατείας. Ἐμειναν μέχρις ὁρὰ τὴ νύκτα κοντὰ σὺν Ἀβεσσαλώμ. Τοὺς μίλησε μὲ θερμὴ πολλή. Τὰ λόγια του ἐβγαίνουν πτωμένα καὶ κενὰ. Ποιὲ δὲν τὸν εἶδαν σὲ τέτοια ἔξαρσι. Θαρρεῖς καὶ κάποιο καμίνι μέσα του ἄναβε. Ἀπ' τὰ μάτια του ὤρε - ὤρες πετιόνταν κάτι παρὰξενες ἀνταύγειες.

Ἐχουν περάσει τόσοι μῆνες καὶ ἀκόμα σὲ αὐτιά τους ἀντηχεῖ αὐτὴ ἡ καμπανιστὴ καὶ κοφτὴ φωνὴ τοῦ Ἀβεσσαλώμ. Ὅ,τι τοὺς εἶπε αὐτὸ τὸ βράδυ τὸ πῆραν μαζί τους φεύγοντας. «Προσέξτε παιδιά. Σὰς στέλνω σὲ μιὰ δύσκολη ἐπιχείρησι. Ἀπὸ σὰς ἐξαριᾶται τὸ ἄν θὰ γίνη ὁ Ἀβεσσαλώμ βασιλεὺς. Θέλω νὰ πάρετε σὲ ζεστὰ τὴν ὅλη ἐπὶδοσι. Νάχετε ἐπ' ὅρι σας πὼς θὰ δώσετε μάχη σκληρὴ καὶ μεγάλῃ. Τὴ μάχη τῆς προπαγάνδας. Προσέξτε! Δὲν πρέπει ν' ἀντιληφθῇ κανένας τοὺς πραγματικούς σας σκοπούς. Ἐδῶ θέλω νὰ δείξετε ὅλο τὸ ἰσχυρὸ καὶ ὅλη τὴ μαεστρία σας...».

Οἱ ἄνθρωποι του τὸν ἄκουαν ἀλόφει συνεπαρμένοι. Σὰ νὰ τοὺς εἶχε ὑπνωτίσει. Κανένας δὲν κοινοῖταν. Καὶ τὴν ἀναπνοὴν τοὺς ἀκόμα συγκρατοῦσαν. Τὰ μάτια τοὺς ἔαχναν σπινλωμένα πάντα σὺν φλογισμένῳ του πρόσωπῳ. Ἐκεῖνος συνεχῶς μιλοῦσε. Τοὺς προδιέγραψε τὸ χωρὸ μέσα σὺν ὁποῖον θὰ ἐκινούντο. Κατόπιν ἄρχισε νὰ τοὺς λέγῃ γιὰ τὴ δύναμι πού κρύβουν μέσα τους οἱ λέξεις. «Οἱ ὥραιες λέξεις πού γίνονται συνθήματα ἔχουν δύναμι μαγικὴ. Συνενώνουν ποικίλους πόθους ὥς καὶ τὴ λαχτάρα τῆς πραγματοποιήσεώς των. Αὐτὸ μὴν τὸ λησμονᾶτε ποτέ. Ὑπάρχουν λέξεις λάμπουσες.

σοῦ Χριστοῦ στήν κορυφὴ τοῦ δρους, τὸ ἅγιο Πνεῦμα σὺν φῶς μπροστά μας καὶ τὴ φωνὴ τοῦ Πατέρα.

ΑΠ.: Καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμα. Στὴ σκηνὴ τῆς ἱστορίας τῆς ἀνθρωπότητος ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ. Ἦρθε ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔγινε ἄνθρωπος καὶ ἔζησε ἀνάμεσά μας. Μετὰ τὴν Ἀνάστασιν του ἦρθε καὶ τὸ ἅγιο Πνεῦμα καὶ ἐπεφοίτησε σὺν μαθητάς καὶ μένει γιὰ πάντα στήν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ μαζί μας εἰς τὸν αἰῶνα γιὰ νὰ μᾶς ὁδηγῇ εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. Γι' αὐτὸ καὶ ἐδῶ, σὺν χωριὸ πού ἔξετάζουμε, τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο παρουσιάζεται νὰ συμπληρώνη τὴ φωνὴ τοῦ Πατέρα καὶ νὰ ἐξηγῇ γιατί εἶνε μακάριοι, εὐτυχισμένοι, οἱ νεκροὶ πού πεθαίνουν μὲ τὴν πίστιν σὺν Κύριῳ, διότι δὲν πεθαίνουν στήν πραγματικότητά, ἀλλὰ ζοῦν τὴν αἰώνια καὶ χαρούμενη ζωὴ.

ΕΡ.: Πολὺ σὰς εὐχαριστοῦμε, κ. καθηγητά. Μᾶς ἐνθουσίασε ἡ ἐξηγησί σας· οἱ ἀλήθειες τῆς ἁγίας Γραφῆς μᾶς ἐκκουράζουν καὶ μᾶς χαροποιοῦν.

ΑΠ.: Ὁμολογῶ καὶ ἐγὼ τὴ χαρὰ μου καὶ τὴν ἱκανοποίησί μου.

Στέργιος Ν. Σάκκος

Αὐτὸς θάναε τὰ ὄπλα σας. Τέτοιες λέξεις μὲ δύναμι εἶνε ἡ λέξι δικαιοσύνη, ἡ λέξι ἐλευθερία ἡ λέξι ἀδελφωσύνη. Ἡ ἔννοιά τους εἶνε θολή καὶ ἀσαφής. Μὰ τί μὲ τοῦτο; Οἱ μικροὲς τους, ἐν τοῦτοις, συλλαβὲς συνδέονται μὲ δύναμι ἐκρηκτικῇ. Τίποτε δὲν μπορεί νὰ παλέγῃ μὲ τὴ δύναμὶ τους. Σὰν θὰ παρουσιάζετε ἄλλοις τίς λέξεις αὐτὲς σὺ λαὸ ὁμοφυα καὶ μὲ τέχνη, τότε τὰ κείμενα θὰ σκύθουν ἐδλαστικά μορφοσά σας. Κερδίζετε τὴν κοινὴ γνώμη...».

Τώρα τὰ βλέματα μισόκλεισαν. Τὸν Ἀβερσαλὼμ τὸν κοιτᾶνε οἱ ἄνθρωποι τὸν συνωφρονωμένοι. Σκέπτονται αὐτὰ πὺν τοὺς εἶπε. Βλέπουν πὺν τοὺς δίνει σὺ χέρια ὄπλα φοβερά. Καὶ θὰ τᾶθαζαν μ' ὄλο τὸν κόπο. Πίστευαν σὶν ἐλικὴ τους νίκη. Ἀκόμα δὲν τέλειωσα. Ἐχω καὶ ἄλλα νὰ σᾶς πῶ. Ἀπόψε θὰ θίξουνε ὄλα τὰ θέματα τῆς προπαγάνδης. Θέλω νὰ προσέξετε ὁ ἕνα ἄλλο ζήτημα. Μὴν εἶσθε φειδωλοὶ σὺ νὰ χαρίζετε χονοὲς ἐλπίδες. Προσφέρετε ὅσες θέλετε. Ἐμᾶς αὐτὴ ἡ προσφορὰ δὲν πρόκειται τίποτα νὰ μᾶς κοστίσῃ. Θὰ ἀφροῖζετε τεχνήντως σὺ αὐτὰ τοῦ κοσμάκη, πὺν μὲ μιὰ ἀλλαγὴ οἱ δασμοὶ καὶ οἱ φόροι θὰ λιγοστεύουν. Οἱ ἀδικημένοι θὰ θροῦν οὐμπάρδοισι. Οἱ φτωχοὶ θ' ἀνασάνουν ἀπ' τὴν καταπίεσι. Οἱ διαμάχες θὰ σιανητίζουν. Τί ὁμοφυα ὄνειρα! Καὶ θὰ θροῦν, ὅπως ὀδητοῦν, πολλοὶ πὺν θὰ σᾶς πιστέψουν. Ἡ λαϊκὴ φαντασία θ' ἀρχίσῃ νὰ ὀργιάζῃ, καὶ ποίος θὰ μπορέσῃ νὰ τοὺς συγκρατήσῃ τότε;...».

Τὸ ἐρώτημα τοῦ Ἀβερσαλὼμ ἔμεινε κρεμασμένο σὺ χεῖλῃ του. Σταμάτησε νὰ δμῖλῃ καὶ κοίταξε σὺ μάτια τοὺς ἀνθρώπους τὸν. Σὰ νᾶθελε νὰ τρυπήσῃ μὲ τὸ βλέμμα τὸ μυστήριον ποῦ κρυβαν οἱ σιωπηλὲς τῶν φρεσιν γνώμης. Κατόπιν ἔγερε λίγο τὸ κεφάλι του καὶ συνέχισε τὸ μονόλογον. Ἡ φωνὴ του ὅμως τώρα ἄλλαξε τόνο. Ἐγινε σκληρὴ καὶ ὑπερήφανη. Ἐκρυβε μέσα τῆς μιᾶς ἀποπεποϊσμένης καὶ ἕνα κομπασμοῦ. «Μὴ ξεχνᾶτε ἀκόμα, παιδιὰ, πὺν πρέπει νὰ ἐκμεταλλευθῇτε τὸ προσωποικὸ γόητρο τοῦ πρίγκιπά σας. Λίγο τῶχτε αὐτό; Δὲν εἶμαι δὲ καὶ κανένας παρακεντῆς. Εἶμαι νέος, καὶ μάλιστα γοητευτικός. Θαρρεῖτε πὺν δὲν ἔχω ἀντιληφθῇ, ὅτι ἕνας μωσιζωδὸς μαγνητισμὸς ξεχνῆται ἀπ' τὴν προσωποικότη-

τα καὶ τὸ ὄνομά μου; Ἐχω ἐπάνω μου μιὰ σαγηνευτικὴ δύναμι. Εἶνε αὐτὸ πὺν λένε προσωποικὸ γόητρο. Καὶ πιάνει πολὺ σὺ λαὸ μας αὐτὸ τὸ προσόν. Ἀπ' τὰ μάτια μου, ἀπ' τὰ ὄρατα μαλλιά μου, ἀπ' τὰ χεῖλῃ μου, ἀπ' τὴ μικρὴ ἱστορία τῆς ζωῆς μου ξεχνῆται δύναμι. Καὶ πρέπει νὰ τὴν ἐκμεταλλευθῇτε. Νὰ κάνετε πολλὴ χρῆσι τοῦ θρόνου πὺν συνδέεται μὲ τὸ πρόσσόν μου. Μόλις μὲ φέρνετε σὺς συζητήσεις σας, τότε θὰ βλέπετε νὰ διαλύεται ἡ κοινὴ διάθεσι τοῦ κόμπου. Ξέρω τί σᾶς λέγω. Τοὺς ἐπηρεάζει ἡ προσωποικότητά μου καὶ δταν ἀκούῃ εἶμαι ἀπὸν».

Πάνω σ' αὐτὸ τὸ σὺλ συνεχίστηκε ἡ συζήτι ολόκληρο τὸ θρόν. Προάματα πὺν ἔχαν συζητήσεις τόσες φορὲς, ἀπὸψε ὁ Ἀβερσαλὼμ τὰ ἐπανελάμβανε γὰ τελευταία φορὰ. Καὶ ἐπεγράμμισε τὲς βασικώτερες θέσεις, πὺν ἰδιαίτερα ἔπρεπε νὰ προσέξουν.

Γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ ἐθαύμαζαν τὸν ἀρχηγὸ τους. Ἦταν μελετημένος καὶ πολύδερος. Ὅλα τᾶχε προβλέψει. Γιὰ ὄλα καὶ κατὶ εἶχε νὰ παρατηρήσῃ. Γι' αὐτὸ καὶ αὐτοὶ τὸν κοιτᾶνε μὲ ἔκστασι. Δὲν ἀφήνουν νὰ πάῃ χαμένος κανένας τὸν λόγος. Πόσο δίκιο εἶχε! Ποίος μποροῦσε νὰ ἀντισταθῇ σὶν προσωποικὴ γοητεία αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου;

Σὲ κάποια στιγμή πειάγτηκε ὁ πρίγκιπας τους ἐπάνω σὺν λάστιχο. Ἀπλῶσε τὰ χέρια ἐμπρός καὶ τοὺς γύναξε. «Καὶ μὴν ξεχνᾶτε πὺν ὄλα αὐτὰ δὲν θὰ τελειώσουν σὲ μιὰ ἐβδομάδα οὔτε καὶ σ' ἕνα μῆνα. Θὰ δουλέψετε πολὺ καὶ θὰ κουρασθῇτε ἀρκετά. Θὰ χρειασθῇ νὰ τὰ πῆτε καὶ μιὰ καὶ δυὸ καὶ τρεῖς καὶ πέντε καὶ δέκα. Στοιὺς ἴδιους ἀνθρώπους, σὺς ἴδιες πόλεις. Ἡ ἐπανάληψι δὲν βλάπτει. Ἰσα - ἴσα μάλιστα καὶ ὠφελεῖ. Καρφώνει πὺν γερὰ μέσα σὶν καρδιὰ τοῦ λαοῦ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖο θέλετε. Ἐὶν ἀκολουθήσετε πιστὰ τὲς ὁδηγίες μου, κερδίσουμε τὸ παγκνίδι. Ἡ κοινὴ γοητὴ θὰ σιραφῇ ἐνάντια σὺν Ἀνιδ. Θὰ ζητήσῃ τὴν ἀλλαγὴ. Καὶ τότε ἐμεῖς θὰ τὴν προσφέρουμε. Μονάχα σ' ἐμᾶς θὰ ἐλπίξῃ. Αὐτὸ θέλω ἀπὸ σᾶς. Φέρετε σὺν πόδια μου τὸ λαὸ, ὄλο τὸ λαὸ...».

*

Ὅλα αὐτὰ πὺν ἐλέγχθησαν ἐκεῖνο τὸ θρόν τὰ θυμῶνται οἱ ἄνθρωποι τοῦ Ἀβερσαλὼμ, καθὼς γινῶν καὶ ἀλωνίζονται τὴ

χώρα. Βαδίζουν ἀκριβῶς πάνω στίς γραμμές πού ἐκείνος τοὺς χάραξε. Καὶ στήν πρᾶξι ἐπάνω βλέπουν πῶς οἱ διαπιστώσεις του ἦταν ἀληθινές. Πραγματικά ἔχουν καταπληκτικὲς ἐπιτυχίες. Μπορεῖ δέβαια νὰ κουράσθηκαν στήν ἀρχή. Μὰ τώρα τὸ ἔργο τοὺς φαίνεται παιχιδάκι. Εἶνε ἐνθουσιασμένοι ἀπ' τ' ἀποτελέσματα τῆς προπαγάνδας. Σὲ τόσο σύντομο διάστημα μπόρεσαν καὶ ἄλλαξαν τὸ φρόνημα τοῦ λαοῦ! "Εοίρεσαν τὴν κοινὴ γνώμη πρὸς ἄλλες κατευθύνσεις. Ἐκεῖ πού ἤθελαν αὐτοί. Μεγάλῃ ἢ δυνάμει σου, σατανικὴ προπαγάνδα!

Τώρα ἀπ' ἄκρον εἰς ἄκρον ἄρχισε μιὰ ὑπόκαψη ἀγανάκτησι ἐναντίον τοῦ βασιλῆα. Αὐτὸ πού ἤθελε ὁ Ἀθεσσαλὼμ τὸ κατώρθωσε. Ὁ λαὸς δὲν ἦταν πιά μὲ τὸ μένος τοῦ Δαυὶδ. Μικροὶ καὶ μεγάλοι ἀσκοῦν ἀγρία κριτικὴ σὲ κάθε ἐνέργεια τῶν ἀνακτόρων. Ψάχνουν νὰ βροῦν ἐλαττώματα σὺν βασιλῆα τους. Καὶ οἱ παραμικρότερες πράξεις τοῦ Δαυὶδ συζητοῦνται. Ὁ κάθε πολίτης ἔγινε κι ἓνας δημόσιος κατήγορος. Κάθε βράδυ σὶά σπύτια, μέσα κεῖ πού μαζεύονται καὶ κουβεντιάζουν, δὲν ἀσχολοῦνται μὲ ἄλλο θέμα παρὰ μονάχα μὲ τὸν τρόπο τῆς διακυβερνήσεως τῆς χώρας. Καὶ βρίσκουν τὸν Δαυὶδ τυραννικό, ἀπάνθρωπο, ὑπερήφανο καὶ ἐπιπόλαιο, ἄδικο καὶ ἀσπλαγχνό κυβερνήτη.

Πόσο εὐμετάβολη εἶνε ἡ κοινὴ γνώμη! Ἀρκεῖ νὰ βρεθοῦν «οἱ γόνιτες» πού θὰ χτυπήσουν τίς εὐαίσθητες χορδὲς τῆς συλλογικῆς ψυχῆς καὶ θὰ τὴν κάνουν παιχιδάκι σὶά διαβολικά τους χέρια.

Ποῦ εἶνε ἐκεῖνοι οἱ ὄχλοι πού τὸν ζητωκραύγαζαν διὰν ἐπέστρεφε νικητὴς καὶ θριαμβευτὴς ἀπ' τίς μάχες ἐναντίον τῶν Φιλισταιῶν, τῶν Ἀμμωνιτῶν, τῶν Μωαβιτῶν καὶ τῶν Ἐδωμιτῶν; Ποῦ εἶνε ἐκεῖνοι πού τραγουδοῦσαν τὸν τροπαίουχο βασιλῆα τους; «Ἄρατε πύλας, οἱ ἄρχοντες ὁμῶς καὶ ἐπάρθητε, πύλαι αἰώνιοι, καὶ εἰσέλθουσιν ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης; Τίς ἐστὶν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης; Κύριος κραταίως καὶ δυνατὸς, Κύριος δυνατὸς ἐν πολέμῳ» (Ψαλμ. 23, 7-8). Λαὸς, ὄχλος, μάζα. Μὲ χίλια δυὸ ψέματα τὸν ξεγέλασαν καὶ τοῦ πήραν τὸ φρόνημα.

Καημένε Δαυὶδ! Στίς ψυχὰς τῶν πολιτῶν σου δὲν εἶσαι πιά ὁ ἡρωϊκὸς καὶ καλὸς

βασιλῆας ἀλλὰ ὁ ἀπαίσιος τύραννος. Τὸ φωτιστέφανο πού στόλιζε ἄλλοτε τὴν κόμη σου ἔσθησε. Καὶ ἡ μορφή σου ἔγινε φρικτὴ. Φυλάξου. Πολὺ φυλάξου. Νὰ τὰ μαντάτα, φτάνουν τώρα γοργά. "Ερχεται πιστός σου ἄνθρωπος γιὰ νὰ σοῦ τὰ πῇ. «Καὶ παρένετο ὁ ἀπαγγέλλων πρὸς Δαυὶδ λέγων ἔγενήθη ἡ καρδιά ἀνδρῶν Ἰσραὴλ ὅπισω Ἀθεσσαλῶμ» (Β' Βασιλ. 15, 13).

*

Ὁ μέγας δραματοποιὸς Σαίξπηρ μᾶς παρουσίασε ζωντανὰ τὸ εὐμετάβολο καὶ ἀσταθὲς τῆς κοινῆς γνώμης σκὴν «Ἰούλιο Καίσαρά» του. Ἐκεῖ ἓνας ἄνθρωπος, ὁ Μάρκος Ἀντωνίος, μὲ λίγα πλανευτικὰ λόγια πού λέγει σκὴν ἐπικήδειο λόγο πρὸς τὸν νεκρὸ Καίσαρα κατορθώνει νὰ μεταστρέψῃ ὁλοκληρωτικὰ τὸ φρόνημα ἐνὸς ὠγισμένου πλήθους. Αὐτοὶ πού προηγουμένως ἠμνοῦσαν τοὺς δολοφόνους τοῦ Ἰουλίου καὶ τοὺς θεωροῦσαν σωτήρες τῆς πατρίδος. Αὐτοὶ πού φώναζαν σὶά φονιά: «Νὰ ζήσης, Βρούτιε! Ζήτω, ζήτω, ζήτω!». Αὐτοὶ πού πρότειναν νὰ κάνουν θρίαμβο καὶ νὰ στέφουν Καίσαρα τὸν ἐγκληματία. Αὐτοὶ οἱ ἴδιοι μὲ τὰ ἴδια τους στόματα, ὅποτε ἀπὸ τὴν σύνομη ὁμίλια τοῦ Ἀντωνίου ἐκράσθασαν: «Νὰ κάψουμε τοῦ Βρούτιου ἐντὺς τὸ σπῆν» (Σαίξπηρ: «Ὁ Ἰούλιος Καίσαρας» Μει. Κλέανδρου Καρθέου. Πράξι Γ' σκηνή Β').

Ἀλλὰ γιὰ τί ἔρχονται στοὺς κοσμικοὺς συγγραφεῖς καὶ δὲν πᾶμε σὶά ἱερὰ κείμενα τῶν Ἐθαγγελίων γιὰ νὰ δοῦμε τὸ εὐμετάβολο τοῦ φρονήματος τοῦ λαοῦ; Ποιὸς δὲν θυμᾶται τὴν θριαμβευτικὴ εἴσοδο τοῦ Ἰησοῦ σὶά Ἱεροσόλυμα; "Ενας λαὸς ὁλόκληρος συνεπαρμένος ὑποδέχεται τὸν Μεσσία σκὴν Ἀγία πόλι. «Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ» (Ἰωάν. 12, 13). Τὰ Ἱεροσόλυμα συνταράσσονται ἀπ' τὰ ἐνθουσιῶνα πλήθη. Καὶ ὁ Κύριος, πού βλέπει μακριὰ δὲν συνεπαίρεται ἀπ' τὸν ἐνθουσιασμό, παρὰ κλαίει. «Καὶ ὡς ἤγγισεν, ἰδὼν τὴν πόλιν ἐκλαυσεν ἐπ' αὐτῇ» (Λουκ. 19, 41). Αὐτὸ τὸ πλήθος πού τώρα τὸν ὑποδέχεται μὲ τὰ «θαῖτα τῶν φοινίκων» (Ἰωάν. 12, 13), ὅποτε ἀπὸ λίγες μέρες θὰ μαζευνθῇ ἔξω ἀπὸ τὸ πραιτώριο γιὰ νὰ φωνάξῃ πάλι τὸ τρομερὸ «σταυρωθήτω». Τέτοιοι εἶναι ὁ κόσμος. Ἀπ' τὰ θριαμβικὰ

Τὸ διήγημά μας

Ο ΚΑΤΑΖΗΤΟΥΜΕΝΟΣ

Μιά μεγάλη χαρά χάρισε ὁ Σταυράκης τοὺς θετοὺς γονεῖς του καὶ τ' ἀδέλφια του, καθὼς τοὺς ἔδειχνε κουλουριασμένο στὴ φούχτια του τὸ Ἀπολυτήριό του. Εἶχε ἀποφοιτήσει ἀπὸ τὸ Δημοτικὸ Σχολεῖο μὲ βαθμὸ «ἄριστα» 10 καὶ δίκαια καμάρωνε γι' αὐτό. Κι ἄλλα παιδιὰ καὶ κορίτσια πῆραν τὸν ἴδιο βαθμὸ, μὰ γιὰ τὸ Σταυράκη οἱ δάσκαλοι ἐκφράστηκαν μὲ τὰ καλύτερα λόγια.

Τὸ βράδυ γιόρτασε ὅλη ἡ οἰκογένεια

«Ὁσαννὰ» πολὺ γρήγορα ξεπέφτει σὰ ἀ-
παισία ἐκείνα: «Ἄρον ἄρον σταύρωσον αὐ-
τόν».

*

Καὶ ὅποτερα μοῦ μιλάτε γιὰ κοινὴ γνώμη καὶ γιὰ σταθερότητα τοῦ λαϊκοῦ φρονήματος. Ποιὰ κοινὴ γνώμη, ἀγαπητοί μου; Αὐτὴ ποὺ ἄγεται καὶ φέρεται πέρα ὧδε; Αὐτὴ ποὺ σήμερα ἀνεβάζει τὴν ἀρετὴν σὰ μεσοῦρα καὶ αὐριο τὴν κατεβάζει σὰ πέταν-
ρα τοῦ Ἄδου; Ποιὰ κοινὴ γνώμη; Αὐτὴ ποὺ ἀλλάζει σιόχους χίλιες φορὲς τὸ εἰ-
κοσιετρώρο; Αὐτὴ ποὺ ξεπερνᾷ καὶ τὸ κύμα τῆς θάλασσας στὴν ἀσιάνεια; Αὐτὴ ποὺ ἔπαυε ν' ἀγαπᾷ καὶ νὰ θαυμάζῃ ἓνα Λατῖδ, καὶ τώρα ἐρωτοτροπεῖ μὲ ἓνα τέντυ-
μπό, τὸν Ἀθεσσαλῶ;

Ἀχ! μὴ δίνετε ποτὲ μεγάλη ἐμπιστοσύνη στὴν κοινὴ γνώμη, μὴ σιγηρίζετε πολὺ πά-
νω σ' αὐτή. Μάθετε, πὼς τὸ πλῆθος μπορεῖ νᾶνε σήμερα μαζί σας κι αὐριο νὰ σᾶς ἐγκαταλείνῃ καὶ νὰ σᾶς λιθοβολήσῃ μάλι-
στα. Δὲν πιστεύουν οἱ πολλοὶ ποὺ ἀποτε-
λοῦν τὸ πλῆθος σὲ αἰώνιες καὶ ἀφθαρτες ἀλήθειες. Δὲν ἔχουν ἀλάθανοιο κριτήριο τὸ λόγῳ τοῦ Θεοῦ. Δὲν φωντίζουν τὸ σκότος τῆς σκέψεως καὶ τῆς βουλήσεώς των μὲ τὴν αἰώνια ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν μένουν σταθεροί. Σέρονται καὶ παρασέρονται ἀπ' τὸν πρῶτο τοῦχοδιώ-
κτη τοῦ πνεύματος, ὁ ὁποῖος ἔχει τὴ χάρι νὰ σιολίξῃ τὸ πρέμα μαστορικὰ καὶ ἐπιδέ-
ξια.

Μιχαὴλ Κ. Εὐθυμίου

τὸ γεγονός. Ὁ Σταυράκης μὲ τὰ λεπτὰ ποὺ ὑποταμίευσε ἀπ' τὸ χαρτζηλίκι του, τοὺς κέρασε παγωτὸ καὶ εἰσέπραττε φι-
λιὰ καὶ συγχαρητήρια.

— Μπράβο, γιέ μου, τοῦ εἶπε μὲ ἱκα-
νοποίησι ὁ πατέρας. Σοῦ εὐχομαι πάντα ν' ἀριστεύῃς.

— Καὶ πάντα νᾶσαι καλὸ κι ὑπάκουο
παιδί, πρόσθεσε ἡ μητέρα.

— Καὶ μεῖς θὰ προσπαθήσουμε νὰ σὲ
μιμηθοῦμε, εἶπαν τὰ ἄλλα ἀδελφάκια, φι-
λώντας τὸν μὲ καμάρι.

— Ἀ! δὲν σᾶς εἶπα, εἶπε χαρούμενος
ὁ Σταυράκης. Τὴ Δευτέρα φεύγουμε γιὰ
τὴν κατασκήνωσι μὲ τὸ κατηχητικό. Φέ-
τος θὰ πάω μὲ τὰ παιδιὰ τοῦ Γυμνασίου,
καὶ θέβαινα θάναι καλύτερα. Ἐχω μιὰ λα-
χτάρα καὶ ἀνυπομονῶ ἀφάνιαστα. Μόνο
ποὺ θὰ μοῦ λείψετε εἴκοσι μέρες καὶ
πρὸ παντὸς ἐοῦ μητέρα, ποὺ μὲ κακόμα-
θες μὲ τὴς περιποιήσεις σου, εἶπε συγκι-
νημένος.

— Δὲν πειράζει. Πρέπει νὰ μάθῃς νὰ
τὰ θγάζῃς πέρα μόνος σου, ἀφοῦ ἄλλωστε
θὰ εἶσαι ἀπὸ τοῦ χρόνου καὶ Γυμνασιό-
παιδο.

Ἐπὶ τέλους, ἔφτασε ἡ πολυπόθητη σι-
γμὴ. Τὰ μεγάλα πολύχρωμα πούλμαν γέ-
μισαν μὲ χαρούμενους καὶ φωνακλάδες
ἐπιβάτες καὶ ξεκίνησαν. Τὰ τραγούδια καὶ
τὰ ἔξυπνα ἀστεῖα ἔδιναν καὶ ἔπαιρναν.
Μέσα ἀπ' τὰ μεγάλα παράθυρα τὰ παι-
διὰ ἀπολάμβαναν τὴν ἐναλλαγὴ τῶν το-
πίων καὶ τὸ ἄφθονο πράσινο.

Σὰν ἔφτασαν στὴν κατασκήνωσι τοὺς
ὑποδέχτηκαν οἱ ὁμαδάρχες καὶ οἱ ἄλλοι
διοργανωτὲς καὶ τοὺς μοίρασαν σὲ σκη-
νὲς κατὰ ὁμάδες. Μετὰ φάγανε μὲ ὄρεξη,
πῆραν τὴς σχετικὲς ὁδηγίες καὶ τὸν κα-
νονισμὸ καὶ ρίχτηκαν στὸ παιχνίδι. Κου-
ρασμένοι τὸ βράδυ κοιμήθηκαν σὰν που-
λάκια στὴς ὁροσερὲς σκηνὲς μέχρι τὸ πρωῒ.

Στὸ Σταυράκη ἄρεσε τὸ πρόγραμμα,
γιατὶ περιελάμβανε καθημερινὴ προσευ-
χὴ καὶ μελέτῃ τῆς Ἀγίας Γραφῆς. Πό-
σες γνώσεις καὶ πνευματικότητες δὲν φύ-

τεψε στην αδόλη παιδική ψυχή του ό καλός άρχηγός τής κατασκηνώσεως και οί ομάδάρχες! Καθώς τούς θαύμαζε για τίς γνώσεις τους και τήν άρετή τους, έπιασε τόν έαυτό του νά εΰχεται, μάλλον νά υπόσχεται, νά τούς μοιάση και νά τούς ξεπεράση. Ναί πήρε τήν άπόφασιν νά γίνη ένας εργάτης του Εύαγγελίου.

Μιά άπ' τίς μέρες εκείνες πραγματοποιήσαν μερικά παιδιά μιá έκδρομή στό λόφο του Άη-Λιά. Είχε ένα άνηφορικό μονοπάτι άνάμεσα σέ πανύψηλα δέντρα και φτέρες δεξιά κι άριστερά, μá σάν έφτανες στην κορυφή έπαιρνες άνταμοιβή για τόν κόπο σου μιá εξάισια θέα. Πάνω κεί ένιωθες νά κυριαρχής πάνω άπό τόν κάμπο του όροπεδίου, ενώ σιό βάθος του όρίζοντα, μέσα στή σκοτεινιά, διακρίνονταν τά χωριά κι οί εγκαταστάσεις του γεγονικού κράτους.

— Δέν είναι μακριά άπ' έδω τά σύνορα, και μιá μέρα θά ζητήσουμε άπ' τόν άρχηγό νά τά έπισκεφθούμε, είπε ό ομάδάρχης, γεννώντας χαρούμενες προσδοκίες στην φαντασία των παιδιών.

— Άχ, ναι. Πρέπει. Δέν πήγαμε ποτέ στα σύνορα πολλοί άπό μáς, φώναξαν άναπηδώντας χαρούμενα.

Εσφονικά, κι ενώ έβγαιναν άπό τό ξωκκλήσι, θρέθηκαν άνημέτωποι μ' ένα νεαρό γενειοφόρο, με άγρια χαρακτηριστικά. Τόν κοίταξαν με δέος και περίμεναν νά τούς έξηγήση για τήν παρουσία και τή στάση του.

— Μήπως είδατε έδω γύρω κανένα χωροφύλακα; ρώτησε.

— Όχι, άπάντησαν τά παιδιά.

Έβγαλε άπ' τόν κόρφο του ένα μικρό περιστροφικό και καθώς τό κατηύθυνε έναντίον τους είπε:

— Λοιπόν άκούστε. Έσύ, έσύ και σύ, και εδειξε τό Σταυράκι και δυό άλλα άπ' τά μικρότερα παιδιά, μΰητε μέσα σιό έκκλησάκι. Οί υπόλοιποι νά φροντίσετε νά μάθη ή Άστυνομία ότι κρατώ για όμήρους τά παιδιά. Πήτε τους εκεί κάτω, ότι αν δέν μ' άφήσουν νά περάσω τά σύνορα, οί γονείς των παιδιών αυτών δέν πρόκειται νά τά ξαναδοϋν ζωντανά. Και τώρα μπρός, δρόμο, φώναζε άγρια, ενώ πυροβολούσε σιόν άέρα για έκφοβισμό.

Ό ομάδάρχης με τά υπόλοιπα παιδιά έξαφανίστηκαν άμέσως και κατέβηκαν στην κατασκήνωσι. Άναστατώθηκαν οί πάντες με τό τρομερό μαντάτο. Κινητοποιήθηκε ή Άστυνομία και σύνιομα βρέθηκε στην κορυφή του λόφου. Μή μπορώντας όμως νά δράση άρχισε μιá άγωνιώδης άναμονή.

Τά τρία παιδιά πέρασαν στιγμές άγωνίας παρέα μ' ένα άνθρωπο άποφασισμένο, νά τά παίξη όλα για όλα. Ό όπλοφόρος καταζητούμενος καθόταν κοντά στην πόρτα και περίμενε νά άρχισή τήν πραγματοποίησιν του σχεδίου του. Έπιασε όμως ή νύχτα και άποφάσισε νά κινηθή τά ξεμερώματα. Έτοιό λάκαιρη τή νύχτα θάπρεπε νά μείνουν τά παιδιά μαζί του σιό ξωκκλήσι του Άη-Λιά, ενώ άπ' έξω θά περίμεναν άνήμποροι για δρási οί χωροφύλακες.

— Άφησέ μας νά φύγουμε, σέ παρακαλώ. Τί σου φταίσαμε έμείς μικρά παιδιά και μáς βασανίζεις; είπε ένας με δάκρυα στα μάτια.

— Σκασμός, βρυχήθηκε ό άλλος. Άν μιλήσης άλλη φορά θά σου τήν άνάψω.

Έγινε πάλι ήσυχία. Ό Σταυράκης κρατούσε τήν μεγαλύτερη ψυχραιμία. Κάποια στιγμή είπε σι' άλλα παιδιά.

— Ελάτε, παιδιά νά προσευχηθούμε. Ό καλός Χριστός θά βοηθήση νά βγοϋμε σΰοι άπ' αύτήν τήν τρομερή περιπέτεια. Μπορούμε, κύριε, νά προσευχηθούμε, θά μáς άφήσετε;

— Κάντε ό,τι νομίζετε. Άλλά νά ξέρετε ότι μόνο ένα πράγμα θά σáς σώση. Άν σκεφθούν λογικά εκείνοι εκεί κάτω και μ' άφήσουν νά πραγματοποιήσω τό σχέδιό μου.

Γονάτισαν τά τρία παιδιά μέσα σιό έκκλησάκι και έκαμαν τήν πιό θερμή προσευχή τής ζωής τους. Τό λόγο είχε ό Σταυράκης.

— Χριστέ μου, σέ παρακαλώ βοήθησε μας αύτήν τήν τρομερή στιγμή. Βοήθησε τόν άγνωστο κύριο πού μáς κρατά όμήρους, νά κάνη ό,τι είναι πιό σωστό. Μήν τόν άφήσης νά έγκληματίση σέ βάρος μας, πού στην πραγματικότητα βαρύ κρίμα θά φορτώση στην ψυχή του. Άνοιξε τά μάτια τής ψυχής του και μετάνιωσε

Ὅ,τι ἐνδιαφέρει τὴν χριστιανὴν γυναῖκα

ΤΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ ΑΡΩΜΑΤΑ

...Ὁσμὴν εὐδοίας...

2 «ΜΥΡΟΝ ΠΟΛΥΤΙΜΟΝ»

«...Χαῖρε, ἡδύπνοον κρίνον, Δέσποινα,
πιστοὺς εὐωδιάζον· θυμίαμα εὐοσμὸν,
μύρον πολύτιμον».

(Ἄκ. Ὕμνος, Ὁδὴ α')

τὸ μῖσος καὶ τὴν κληρὴ καρδιὰ ο' ἀγάπη καὶ ἔλεος. Κάμε τὸν Κύριε νὰ καταλάβῃ πὺς καλύτερα κανεῖς νὰ ἀδικεῖται ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἀπ' τὴ δικαιοσύνη τους, ἀκόμη κι ὅταν τὸν διώκουν γιὰ τὴν ἀρετὴ του, παρὰ νὰ τοὺς ἐκδικηθῇ κάνοντας ἀδικαιολόγητα ἐγκλήματα, γιὰ τὰ ὁποῖα θὰ δώσῃ λόγο μπροστὰ Σου ὅπως δήποτε στὴ μεγάλη ἐκείνη μέρα τῆς κρίσεως. Κέντρισε, Κύριε τὴ φαντασία του, γιὰ νὰ ἀναλογιστῇ σὲ τί πένθος θὰ βυθίσῃ τῆς οἰκογένειάς μας καὶ τί κακὸ θὰ κάνῃ στὴ καρδιὰ τριῶν μητέρων. Εἴμαστε σίγουροι, Κύριε ὅτι ἂν μετανοήσῃ καὶ ζητήσῃ τὴ συγγνώμη Σου θὰ τὸν συγχωρήσῃς καὶ θὰ τὸν δεχτῇς κοντὰ Σου. Ἀπ' τὰ βάθη τῆς καρδιάς μας σὲ παρακαλοῦμε, ὡς ἐμᾶς καὶ τὸν ἄγνωστο κύριο ἀπ' τὴν παγίδα πὺς μᾶς ἔσπασε ὁ διάβολος...

Μιά ὥρα κράτησε ἡ προσευχή. Στὸ τέλος ἀπ' τὸ μέρος τοῦ ὀπλοφόρου ἀκούστηκαν λυγμοί. Τὸ θαῦμα ἔγινε.

— Φτάνει παιδιά. Σᾶς εὐχαριστῶ πὺς μοῦ δώσατε τὴν εὐκαιρίαν νὰ προσευχηθῶ γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωὴ μου σωστά. Εἶστε πραγματικὰ ἀγγελούδια. Πηγαίνετε, εἶστε ἐλεύθεροι.

Πρὶν βγοῦν ἔξω ὁ Σταυράκης ἔσφιξε θερμὰ τὸ χέρι του καὶ τοῦ εἶπε:

— Ὅ,τι κι ἂν ἐκανες ἐμπιστεύσου στὴ Δικαιοσύνη τῆς πατρίδας μας. Θὰ ἔρθουμε στὴ δίκην νὰ σὲ ὑπερασπίσουμε, κι ὁ Θεὸς βοηθός. Παράδωσε τὸ σῶμα σου στοὺς δεσμοφύλακες καὶ ἐλευτέρωσε τὴν ψυχὴ σου παραδίνοντάς τὴν στὸ Χριστό.

— Παραδίνομαι, φώναξε δυνατὰ καὶ ἄπλωσε τὰ χέρια του σὲ λίγο στὶς χειροπέδες...

Σάββας Ν. Ξανθόπουλος

Ἡ κοσμικὴ φιλάρεσκη γυναῖκα, δὲν κάνει θῆμα ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι της, ἂν στὸν καθημερινὸ καθιερωμένον καλλωπισμὸ της, δὲν προσθέσῃ καὶ τὸ ἄρωμα. Εἶναι, γι' αὐτὴν, τὸ ἄρωμα ἀνάγκη. Σὰν τὸ φορὶ καὶ τὸ νερό. Ἐτσι, ἀρωματισμένη, μὲ τὰ πῶ πολύτιμα ἀρώματα, παίρνει τὸ δρόμο εἴτε γιὰ τὴν ἐπαγγελματικὴ τῆς ἐργασία, εἴτε γιὰ τὴν ἀγορά, εἴτε γιὰ μιὰ Ὑπηρεσία, εἴτε, πολὺ περισσότερον, γιὰ μιὰ ἐπίσκεψιν ἢ γιὰ μιὰ κοινωνικὴ ἐκδήλωσιν. Εὐωδιάζει ὁ δρόμος πὺς περνᾷ. Εὐωδιάζει ὁ τόπος στὸν ὁποῖον θὰ σταθῇ. Εὐωδιάζει καὶ ὁ καθένας πὺς θὰ βρεθῇ κοντὰ της.

Παρόμοια ἐνεργεῖ καὶ ἡ Χριστιανὴ γυναῖκα. Κι αὕτη, δὲν κάνει θῆμα, ὅχι μόνο ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι, ἀλλὰ καὶ μέσα σ' αὐτό, ἂν πρῶτα δὲν ἀρωματισθῇ. Ἀρωματίζεται καὶ ἡ Χριστιανὴ γυναῖκα. Μόνο πὺς τὰ δικὰ της ἀρώματα εἶναι διαφορετικὰ ἀπὸ ἐκεῖνα τῆς κοσμικῆς γυναίκας. Εἶναι ἀρώματα πνευματικά. Τὸ πρῶτον ἄρωμα τὸ ἀναφέραμε. Εἶναι ὁ Ἰησοῦς. Τὸ δεύτερον εἶναι ἡ Παναγία Μητέρα του. «Μύρον», ἄρωμα, τὴν ἀποκαλεῖ ὁ ὑμνογράφος. «Μύρον πολύτιμον». Μύρον πανάκριβο. Ἄς ἀντιγράψουμε τὸν ὕμνον. «Ἀγγελίας θησαυρίσμα, χαῖρε, δι' ἧς ἐκ τοῦ πτώματος ἡμῶν ἔξανέστημεν»· χαῖρε, ἡδύπνοον κρίνον, Δέσποινα, πιστοὺς εὐωδιάζον· θυμίαμα εὐοσμὸν, μύρον πολύτιμον». Εἶναι ὁ ὕμνος πὺς ἐκφράζει ὅλον τὸ ψυχικὸ μεγαλεῖο τῆς Παρθένου Μαρίας. Ἐνα μεγαλεῖο, τὸ ὁποῖον ἀπεκάλυψε καὶ ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Θεοῦ, ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ, μὲ τὸν χαιρετισμὸ πὺς τῆς ἀπεψύχονε τὴν ἡμέραν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ: «Χαῖρε, κεχαριτωμένη· ὁ Κύριος μετὰ σοῦ» εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν» (Λουκ. 1, 28).

Μύρο πολύτιμο, μύρο πανάκριβο, μύρο πανάγιο είναι ή Πανάγιη Κόρη της Ναζαρέτ. Με αυτό το θαυμάσιο πνευματικό άρωμα, ή Χριστιανή γυναίκα, αρωματίζει καθημερινά:

*** Τὸ μυαλό της.** Σὰν ἄνθρωπος μὲ μυαλό, ή Χριστιανή γυναίκα, σκέπτεται καὶ αὐτή. Ἡ μιὰ σκέψι διαδέχεται τὴν ἄλλη. Ἀλλὰ ὅλες οἱ δικές της σκέψεις εἶναι αρωματισμένες μὲ τὸ ἄρωμα ποὺ ἀναφέραμε. Μὲ τὸ «μύρον πολὺτιμον». Μὲ τὴν Παναγία. Προσπαθεῖ, καὶ τὸ πετυχαίνει, οἱ σκέψεις της νὰ προσεγγίζουν τίς σκέψεις τῆς Παναγίας. Νὰ σκέπτεται, ὅπως σκεπτόταν ή Μητέρα τοῦ Κυρίου μας. Νὰ ἔχη «νοῦν» Παναγίας, ὅπως τὸ ἴδιο μπορεῖ νὰ ἔχη καὶ «νοῦν Χριστοῦ» (Α' Κορ. 2, 16). Ἔτσι οἱ σκέψεις της εἶναι ὅλες καλές. Ὅλες ἄγνές καὶ ὠφέλιμες. Καὶ εἶναι πάντα καλές. Πάντα ἄγνές καὶ ὠφέλιμες, ὅσο σκέπτεται τὴν Παναγία. Εἶναι πάντα μυρωμένες, ἀροῦ διαρκῶς σκέπτεται τὴν Παρθένη Μαρία. Τὴν σκέπτεται παιδούλα, τριῶν χρονῶν, κοντὰ στοὺς καλοὺς καὶ ἁγίους γονεῖς της, τὸν Ἰωακείμ καὶ τὴν Ἄννα. Τὴν σκέπτεται μέσα στὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων διηθισμένη στὴν προσειχή καὶ στὴν περισυλλογή. Τὴν σκέπτεται στὴν πόλιν της Ναζαρέτ, σεμνὴ καὶ ταπεινὴ, νὰ κἀνὴ τίς δυνεῖς τοῦ σπιτιοῦ. Τὴν σκέπτεται νὰ στέκεται μὲ εὐλάβεια μπροστὰ στὸν ἄγγελο Γαβριὴλ καὶ νὰ ἀκοῦν ἔντρομη τὴν βουλὴ τοῦ Θεοῦ: «Ἰδοὺ συλλήψῃ ἐν γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν» (Λουκ. 1, 31). Τὴν σκέπτεται νὰ πορεύεται «εἰς τὴν ὁρεινὴν», στὸ σπῖτι της Ἐλισάβετ, καὶ νὰ ἐκμυστερεύεται στὴ συγγενή της τὴ μεγάλη τιμὴ ποὺ τῆς ἔκαμε ὁ Θεὸς ὥστε αὐτὴ νὰ γίνῃ ή κατὰ σάρκα Μητέρα τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ ἐκεῖ, γεμάτη εὐγνωμοσύνη, νὰ ἀπευθύνῃ στὸ Θεὸ τὴν περὶ ἑρμη ὁδὴ της: «Μεγαλάνει ή ψυχὴ μου τὸν Κύριον...» (Λουκ. 1, 46-55). Τὴν σκέπτεται στὸ μακρινὸ ταξίδι της ἀπὸ τὴ Ναζαρέτ στὴ Βηθλέεμ γιὰ τὴν ἀπογραφὴ ποὺ διέταξε ὁ Καῖσαρ Αὐγουστός. Τὴν σκέπτεται στὴν κρῖα φάτνη τῆς Βηθλέεμ νὰ παρὰ γάτων τὸ λυτρωτὴ τοῦ κόσμου, ἐνῶ τὴν ἴδια στιγμὴ ἓνα ἀστὲρι σκορπᾷ τὸ λαμπρὸ του φῶς πάνω στὴ φάτνη, ἄγγελοι αἰνοῦν τὸ Θεὸ καὶ οἱ βοσκοὶ «σπεύσαντες ἀνεῦρον τὴν τε Μαρίαν καὶ τὸν Ἰωσήφ καὶ τὸ βρέφος

κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ» (Λουκ. 2, 16). Τὴν σκέπτεται νὰ φεύγῃ διασπική, μέσα στὴ νύχτα, μὲ τὸ θεῖο βρέφος στὴν ἀγκαλιὰ καὶ τὸν Ἰωσήφ ὡς ὁδηγὸ, πρὸς τὴν Αἴγυπτο γιὰ νὰ σώσῃ τὸν μικρὸ Ἰησοῦ ἀπὸ τὴν ἀπειλὴ τοῦ Ἡρώδη. Τὴν σκέπτεται, ἀργότερα, στὴ Ναζαρέτ, ὅπου ὁ Ἰησοῦς ἐφθάσε στὰ τριάντα τοῦ χρόνια. Τὴν σκέπτεται, μὲ τὸν δῆμιλο τῶν Μυροφόρων γυναικῶν, νὰ ἀκολουθῇ τὸν Ἰησοῦ μὲ τοὺς μαθητὰς τοῦ στὴν ἱεροποστολικὴ πορεία καὶ νὰ προσφέρῃ καὶ αὐτὴ, μὲ τίς Μυροφόρες, τὴν διακονίαν της. Τὴν σκέπτεται πονεμένη, κάτω ἀπὸ τὸν ἐσταυρωμένο τοῦ Ἰησοῦ, ν' ἀκοῦν τὰ τελευταῖα τοῦ λόγιου: «γύναι, Ἴδε ὁ υἱός σου» (Ἰωάν. 19, 26) μὲ τὰ ὁποῖα τῆς ἐμπιστεύεται στὴν πρόνοια τοῦ Ἰωάννου. Τὴν σκέπτεται χαρούμενη τὴν ἡμέρα τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Τὴν σκέπτεται στὸ ὑπερῶς τῆς Ἱερουσαλὴμ τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς. Τὴν σκέπτεται στὰ κατοπινὰ χρόνια. Τὴν σκέπτεται στὴν κοίμησί της μὲ τοὺς Ἀποστόλους συναθροισμένους γύρω ἀπὸ τὸ σεντόν της σκηνώμα. Τὴν σκέπτεται, τέλος, στὸν οὐρανὸ ἐκ δεξίων, τοῦ Χριστοῦ, ἐν ἱματισμῷ διαχρῶσφ περιβεβλημένη, πεποικιλμένη» (Ψαλμ. 44, 10).

Ὅταν τὸ μυαλό τῆς Χριστιανῆς γυναικὸς σκέπτεται τὸ «Μύρον τὸ πολὺτιμον», τὴν Παναγία, ἀναπόρρητα αρωματίζεται πνευματικῶς. Καὶ ἓνα μυαλό αρωματισμένο δὲν μπορεῖ νὰ σκεφθῇ ποτὲ κάτι τὸ ἄσχημο καὶ τὸ ἄτοπο, κάτι ποὺ νὰ εἶναι ἀντίθετο στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Μόνο τὸ καλὸ σκέπτεται καὶ τὴν ἀρετὴ. Γυναίκα μὲ «νοῦν» Παναγίας, εἶναι ὁμορφὴ γυναίκα στὸ Χριστὸ καὶ στοὺς ἀγγέλους. Εἶναι ὁμορφὴ στὸν κόσμον ὅλο. Εἶναι μύρο πολὺτιμο, ποὺ σκορπᾷ πλούσια τὴν εὐδοιὰ τῶν ἀρετῶν της.

*** Τὰ μάτια της.** Ὑστερα ἀπὸ τὸ μυαλό, ή Χριστιανή γυναίκα, αρωματίζει τὰ μάτια της, τὸ βλέμμα της. Κι αὐτὸ τὸ κάνει μὲ τὸ νὰ βλέπῃ συχνὰ τὴν μορφήν τῆς Παναγίας σὲ κάποια εἰκόνα της. Καὶ ποῦ δὲν ὑπάρχει ή εἰκόνα τῆς Παναγίας; Παντοῦ. Στὶς ἐκκλησίες, στὰ ἐξωκκλήσια, στὰ μοναστήρια, στὰ εἰκονοστάσια κατὰ μῆκος τῶν δρόμων τῆς πατρίδος μας, στὰ λεωφορεῖα, στὰ ταξί, στὸ σπῖτι της, στὴ τσέπη της. Ἔτσι μπορεῖ συχνὰ νὰ ἀτενίζῃ μὲ εὐλάβεια τὴ μορφή της ὥρες ὁλόκληρες. Ὡ! αὐτὲς οἱ ὥρες! Τότε ή Χριστιανὴ γυναίκα γίνεται

ἄλλος ἄνθρωπος. Ἀρωματίζεται ὄχι μόνο τὸ ὄλεγμα της, ἀλλὰ καὶ ὅλη ἡ ὑπαρξίς της. Ὅταν κοιτάξῃ τὴ γλυκεῖα μορφή της, ἂν εἶναι ταραγμένη, ἡρεμεῖ. Ἄν εἶναι πονεμένη, παρηγορεῖται. Ἄν ἔχῃ κάποιο πειρασμό, ἐλευθερώνεται. Ἄν ἔχῃ κάποια ψυχρότητα καὶ ἀντιπάθεια, μαλακώνει ἡ καρδιά της. Στὴ θέα τῆς μορφῆς τῆς Παναγίας ξεπερνᾷ ὅλες τὶς δυσκολίες ποὺ ἀναπόφευκτα ἀντιμετωπίζει στὴ ζωὴ της. Ἐκεῖ μπροστὰ στὴν εἰκόνα της ἐμπνέεται, διὰ καλὸ καὶ ὁμορφο. Γίνεται ἡρεμὴ καὶ γλυκεῖα, ὅπως ἡρεμὴ καὶ γλυκεῖα εἶναι καὶ ἡ Ἁγία Παρθένος. Παίρνει κάτι ἀπὸ τὸ ἡθικὸ μεγαλεῖο της. Δανεῖζεται κάτι ἀπὸ τὸν ὁμορφο ψυχικὸ της κόσμος. Γίνεται κι αὐτὴ μιὰ μικρὴ Παναγία. Γίνεται κι αὐτὴ, ὅπως Ἐλεῖνη, μύρο, ἄρωμα, εὐωδία πνευματικὴ. Ἔτσι, ὅπως βλέπει μὲ ἀφοσίωσι τὴν ἁγίαν της μορφή στὴν εἰκόνα, νιώθει νὰ ξεκολλᾷ ἀπὸ τὴ γῆ, νὰ ἐγγίξῃ τὰ ἄστρα, καὶ ν' ἀζοῦν ὕμνους ἀγγελικούς. Ἐνας εὐσεβὴς πλάτος εἶχε μπροστὰ στὸ χειριστήριον, στὸ τιμόνι, τοῦ ἀεροπλάνου του, μιὰ εἰκόνα τῆς Παναγίας καὶ κάτω ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἐπιγραφή: «Κοίταξέ την καὶ πέτα ψηλά». Αὐτὸ ἀκριβῶς κάνει καὶ ἡ Χριστιανὴ γυναῖκα. Κοιτάξῃ πάντα τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας καὶ πετᾷ πάντα ψηλά καὶ ὅλο ψηλότερα.

* *Τὰ χεῖλη της.* Ἡ Χριστιανὴ γυναῖκα ἀρωματίζει καὶ τὰ χεῖλη της, ἀρωματίζει καὶ τὴ γλῶσσα της, ἀρωματίζει καὶ τὸ στόμα της. Καὶ τὰ ἀρωματίζει κάθε φορὰ ποὺ ψάλλει ἓνα ὕμνον πρὸς τὴν Παναγία Μητέρα τοῦ Ἰησοῦ μας. Καὶ ὑπάρχουν ὕμνοι πολλοί. Δὲν ὑπάρχει ἀκολουθία στὰ βιβλία τῆς Ἐκκλησίας μας χωρὶς νὰ ἔχῃ καὶ ἐκεῖνα τὰ «Θεοτοκία» ποὺ εἶναι τροπάρια ἀφιερωμένα στὴν Παναγία. Πέρα ὅμως ἀπὸ τὰ τροπάρια αὐτά, ἔχουμε καὶ ὁλόκληρες ἀκολουθίες ποὺ ἀναφέρονται εἰδικὰ στὸ πρόσωπο τῆς Παναγίας. Εἶναι ὁ Μικρὸς Παρακλητικὸς κανόνας, ὁ Μέγας Παρακλητικὸς κανόνας, ὁ Ἀκάθιστος Ὕμνος, καὶ ἄλλες. Ὅσοι εἶναι καὶ οἱ γιορτὲς τῆς Θεοτόκου, οἱ Θεομητορικὲς ἑορτὲς, ὅπως λέγονται, τῶν ὁποίων οἱ ἀκολουθίες ἀναφέρονται στὰ διάφορα περιστατικὰ τῆς ζωῆς της. Εἶναι: Τὸ Γενέσιον στίς 8 Σεπτεμβρίου. Τὰ Ἐλσόδια στίς 21 Νοεμβρίου. Ὁ Ἐπαγγελισμὸς στίς 25 Μαρτίου. Ἡ Σύναξις στίς 26 Δεκεμβρίου. Ἡ Κοίμησις στίς 15 Αὐγούστου. Ἡ Κατάθεσις τῆς

Τιμίας Ἐσθῆτος στίς 2 Ἰουλίου. Ἡ Κατάθεσις τῆς Τιμίας Ζώνης στίς 31 Αὐγούστου. Ἡ Ἁγία σκέπη στίς 28 Ὀκτωβρίου. Στίς ἀκολουθίες τῶν ἑορτῶν αὐτῶν ὑπάρχει πληθὺς ὡραιότατων τροπαρίων, τὰ ὁποῖα ἡ Χριστιανὴ γυναῖκα ψάλλει μὲ ὅλη τὴ θέρμη τῆς καρδιάς της καθημερινά, ἰδιαίτερα ὅταν βοήσεται στὸ σπίτι της καὶ ἀσχολεῖται μὲ τὶς οἰκιακὰς ἐργασίες. Ἀς ἀντιγράψουμε ἓνα ἀπὸ τὰ τροπάρια: «*Ὁ γλυκασμὸς τῶν Ἀγγέλων, τῶν θλιβομένων ἡ χαρὰ, χριστιανῶν ἡ προστάτις, Παρθένε Μήτηρ Κυρίου, ἀντιλαβοῦ μου καὶ ρῦσαι, τῶν αἰωνίων βασάνων*». Ἡ ὑμνοδία αὐτὴ δημιουργεῖ στὴ Χριστιανὴ γυναῖκα ἀνάλογα αἰσθήματα καὶ διώματα. Εἶναι θαυμαστὴ ἡ περὶπτωσης ἐνὸς μοναχοῦ ποὺ εὐλαβεῖτο πολὺ τὴν Παναγία μας, ὅπως τὴν διαβάσαμε στὴν «Ἀμαρτωλῶν Σωτηρία». Γράμματα ὁ μοναχὸς δὲν ἤξερε. Χάρις ὅμως στὴν ἐπιμονή του, μὲ τὴν βοήθεια τῶν πατέρων τῆς Μονῆς, κατώρθωσε νὰ μάθῃ, καὶ νὰ ψάλλῃ αὐτὸ καὶ μόνον διαρκῶς, τὸ «Χαῖρε κεχαριτωμένη Μαρία». Ἦταν ὁ μοναδικὸς καὶ προσφιλέστατος τοῦ ὕμνος. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ πατέρες τὸν ἀποκαλοῦσαν «Χαῖρε Μαρία». Κάποτε ὁ εὐλαβὴς μοναχὸς ἐκοιμήθη. Δὲν πέρασε ὅμως πολὺς καιρὸς καὶ συνέβη τοῦτο τὸ θαυμαστό. Πάνω στὸν τάφο του φύτρωσε ἓνας κρῖνος μὲ μιὰ εὐωδιά ποὺ τράβηξε τὴν προσοχὴ ὧν. Οἱ πατέρες εἶχαν τὴν περιέργεια νὰ διαπιστώσουν ἀπὸ ποῦ ἔβγαινε ὁ κρῖνος καὶ ποῦ εἶχε τὶς ρίζες του. Πῆραν εὐλογία ἀπὸ τὸν Γέροντα καὶ ἔσκαψαν τὸν τάφο. Καὶ εἶδαν τότε μὲ κατάπληξη, συγκίνησι, καὶ ἱερὸ δέος, διὰ τὸν κρῖνον ἔβγαινε ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ μοναχοῦ, ἔνω οἱ ρίζες του ἀπλωνόταν στὸ κέντρο τῆς καρδιάς του.

* *Τὰ αὐτιά της.* Ἡ Χριστιανὴ γυναῖκα ἐκκλησιάζεται τακτικά. Ἐκκλησιάζεται κάθε Κυριακὴ καὶ γιορτῇ. Ἀλλὰ στίς γιορτὲς τῆς Παναγίας δέχναι μιὰ προτίμησι, χωρὶς μὲ αὐτὸ νὰ ἱποτιμᾷ τὶς ἄλλες γιορτὲς καὶ μάλιστα τὶς Κυριακὰς. Ἐκεῖ, στὴν Ἐκκλησίαν, ἀκούει μὲ μεγάλη προσοχὴ καὶ ἀφοσίωσι τοὺς ψάλτες νὰ ψάλλουν. Ἀκούει τὰ τροπάρια τῆς Παναγίας καὶ εὐφραίνεται ψυχικά. Ἀκούει τοὺς ὕμνους καὶ ἀρωματίζεται ἡ ἀκοή της, ἀρωματίζονται τὰ αὐτιά της. Τὰ δικὰ της τραγούδια εἶναι οἱ ὕμνοι τῆς Παναγίας. Κι αὐτοὺς τοὺς ὕμνους μπορεῖ νὰ τοὺς ἀκούῃ στὸ σπίτι, στὴν ἐργασία, στὸ ταξίδι,

παντοῦ. Ἐνα μαγνητόφωνο μὲ κασσέτες ὕμνων τῆς Παναγίας ἐξυπηρετεῖ θαυμάσια τὴν ἀνάγκη αὐτῆς τῆς ψυχῆς τῆς Χριστιανῆς γυναίκας. Κάτω ἀπὸ τὴν ἐπίδρασι αὐτῶν τῶν ὕμνων, ἡ Χριστιανὴ γυναίκα διαμορφώνει ἓνα ὑπέροχο χαρακτῆρα, ἓνα θαυμάσιο ψυχικὸ κόσμο, ἀνάλογο μὲ ἐκείνον τῆς Παναγίας.

*** Τῇ ζωῇ της.** Ἡ Χριστιανὴ γυναίκα μὲ τὸ «Μύρον τὸ πολύτιμον ἀρωματίζει τὸ μυαλό της, ἀρωματίζει τὰ μάτια της, ἀρωματίζει τὰ χεῖλη της, ἀρωματίζει τὰ αὐτιά της. Καὶ τέλος ἀρωματίζει ὅλη τὴ ζωὴ της. Ἡ ζωὴ τῆς Παρθένου ἐπιδραῖ περισσότερο ἀπὸ κάθε τι ἄλλο στὴ Χριστιανὴ γυναίκα.

Ἡ Παναγία εἶναι «ἀσπὴν, ἀμόλυντη, ἁγιορῶν, ἄχραντη, ἀγνή παρθένος, θεόνημηρ Δέσποινα». Εἶναι «ὅλη καλὴ καὶ μῶμος οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῇ» (Ἄσμ. Ἀσμ. 4, 7). Εἶναι «καλὴ ὡς σελήνη, ἐκλεκτὴ ὡς ὁ ἥλιος» (Ἄσμ. Ἀσμ. 6, 9). Εἶναι «Ἁγία Ἀγίων μεζών». Μέσα στὸν ψυχικὸ διακόσμο τῆς Παναγίας βλέπουμε τὴν ταπεινοφροσύνη, τὴν πραότητα, τὴν ὑπακοή, τὴ σεμνότητα, τὴν διάκρισι, τὴν εὐγένεια, τὴν λεπτότητα καὶ πληθὺς ἄλλων ἀρετῶν.

Ἡ κοσμικὴ γυναίκα ἔχει σὰν πρότυπα στὴ ζωὴ της ὅλες τὶς καλλονές καὶ προσπαθεῖ μὲ κάθε τρόπο νὰ ντύνεται ὅπως ἐκεῖνες καὶ νὰ ἀντιγράψῃ στὴ ζωὴ της τὸ δικό τους τρόπο ζωῆς.

Ἡ Χριστιανὴ γυναίκα στὴ ζωὴ της ἔνα καὶ μοναδικὸ πρότυπο ἔχει, τὴν Παναγία. Κι αὐτὴν προσπαθεῖ ν' ἀντιγράψῃ στὴ ζωὴ της μὲ ὅλο, τὸ δυνατό, ψυχικὸ μεγαλεῖο της. Ἔτσι ἀγωνίζεται μὲ ὅλες τὶς δυνάμεις τῆς ψυχῆς της νὰ γίνῃ κι αὐτὴ, ὅπως Ἐκείνη, ταπεινὴ, πραεῖα, ὑπάκουη, σεμνὴ, διακριτικὴ, εὐγενὴς, λεπτὴ, ὑπομονητικὴ. Καὶ τὸ ἐπιτυγχάνει μὲ τὴν χάρι τοῦ Κυρίου. Τὸ ἐπιτυγχάνει, ὅπως τὸ πέτυχαν ἑκατοντάδες γυναῖκες σ' ὅλο τὸν κόσμον καὶ σ' ὅλους τοὺς αἰῶνες. Ὁ λόγος τοῦ προφήτου «ἀπενεχθήσονται παρθένοι ὀπίσω αὐτῆς» (Ψαλμ. 44, 15) βραβεύει ἐφαρμογὴν στὰ πρόσωπα πολλῶν παρθένων καὶ μητέρων ὡς τὰ σήμερον καὶ ὡς τὴ συντέλεια τῶν αἰώνων. Πάντοτε ὑπάρχουν ψυχές ποὺ ἀκολουθοῦν μὲ ἀφοσίωσι καὶ εὐλάβεια τὰ ἴχνη τῆς Παρθένου Μαρίας, ἀποτελοῦσαι τὴν τιμητικὴ συνοδεία της.

Β.Α.Ψ.

Αὐτοσυστάσεις

ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΚΑΙ ΖΩΣΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Πρὶν ἀπὸ λίγες ἡμέρες ζήσαμε στὴν αἴθουσα τῆς Ἀδελφότητος μιὰ Πεντηκοστή. Ζήσαμε λίγες ὥρες ἀπὸ τὴ ζωὴ τῆς πρώτης Ἐκκλησίας. Μέσα σὲ μιὰ ἀτμόσφαιρα πλήρη Πνεύματος Ἀγίου ἐγίνε ἡ λήξις τῶν μαθημάτων τῶν κύκλων μελέτης Ἀγ. Γραφῆς τῆς ἀδελφότητός μας. Ἀδελφοὶ ἀπὸ τὸ κέντρο τῆς Θεσσαλονίκης, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς γύρω συνοικισμοὺς κατέκλυσαν ἀσφυκτικὰ τὴν αἴθουσα τῆς ἀδελφότητος. Ἡ αἴθουσα παρουσίαζε μιὰ ἀσυνήθιστη εἰκόνα, τὰ πρόσωπα τῶν ἀδελφῶν ἔλαμπαν, χέρια καὶ καρδιές σφιγγόταν καὶ ἀγκαλιαζόταν αὐθόρμητα, τίποτε τὸ τεχνητὸ, τίποτε τὸ ψεύτικο. Κυριαρχοῦσε πέρα ὡς πέρα ἡ ἀγάπη καὶ ἡ χαρὰ ποὺ δίδει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον.

Τὸ πρόγραμμα εἶχε μερικὰ τραγούδια, ἓνα σύντομο ἀπολογισμὸ, μαρτυρίες ἀδελφῶν γιὰ τὸ ἔργο τῶν κύκλων καὶ κλείσιμο ἀπὸ τὸν ὑπεύθυνον τοῦ ἔργου τῆς ἀδελφότητος.

Οἱ ὥρες κυλοῦσαν, ἀλλὰ οἱ ἀδελφοὶ δὲν ζοῦσαν στὴν αἴθουσα, ζοῦσαν στὸ ἀνώγειο τῆς Πεντηκοστῆς. Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον κατηύθυνε τὴν ὅλη συγκέντρωσι. Οἱ καρδιές μας παλλόταν ἀπὸ συγκίνηση, ὅταν δυὸ ἀδελφοὶ μας ἀνέβηκαν στὸ βῆμα, — ἦταν νεοφώτιστοι, — καὶ μὲ ἀπλότητα καὶ χάρι ἀνοίξαν τὶς καρδιές των καὶ μὲ δάκρυα στὰ μάτια τόνισαν, τί ἔκανε ὁ Χριστὸς μέσα στὴ ζωὴ τους.

Ἐκεῖνο ποὺ ἐνίσχυσε ὁ καθένας δὲν περιγράφεται. Δάκρυα χαρᾶς, συγκίνηση, δοξολογία, εὐχαριστία στὸ Θεὸ ξεχείλισε ἀπὸ τὴν καρδιὰ τοῦ καθενός μας.

Εἶδαμε ἀκόμη μιὰ φορά, τί μπορεῖ νὰ κάνῃ ὁ Χριστὸς καὶ τὸ Εὐαγγέλιο μέσα στὴ ζωὴ μας.

Ἐκκλησία, ποὺ εἶσαι δέσμη τοῦ κράτους καὶ τοῦ κόσμου, ὁπᾶσε τὶς ἀλυσίδες, χτύπησε τὰ φτερά τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀλήθειας καὶ πέταξε ψηλὰ στοὺς ὀρίζοντας τοῦ Πνεύματος, πάρε τὴν σάλπιγγα τοῦ Εὐαγγελίου τῆς ἀγάπης καὶ ἔλα κοντὰ στὰ παιδιὰ σου· σὲ καρτεροῦν, σὲ περιμένουν, θέλουν νὰ ἀκούσουν τὴ γλυ-

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Ἡ νομιμοποίησης τῶν ἀμβλώσεων

1. Τὸ τελευταῖο καιρὸ καταβάλλονται, δυστυχῶς, καὶ στὴ χώρα μας ἔτιοις προσπάθειες πρὸς τὴν κατεύθυναι τῆς νομιμοποίησης τῶν ἀμβλώσεων! Ὡς γνωστόν, ἡ ἀμβλώσις ἀπαγορεύεται κατὰ κανόνα στὴ χώρα μας, θεωρουμένη καὶ ἀπὸ τὸν Ποινικὸ Κώδικα σὰν ἔγκλημα κατὰ τῆς ζωῆς. Ὁρθῶς ὁ νομοθέτης δέχεται μὲ τὸ ἄρθρο 304 Π.Κ. ὅτι ἡ ἀμβλώσις, ἡ βίατα δηλαδὴ διακοπὴ τῆς κυήσεως, προσβάλλει εὐθέως τὸ πολυτιμότερον ἀπὸ τὰ ἔννομα ἀγαθὰ, πὺν προσαιτεῖται ὁ νόμος, δηλαδὴ τὴ ζωὴ, γι' αὐτὸ καὶ τὴν ἀπαγορεύει, τὴν δὲ παράβασι τοῦ ἀπαγορευτικοῦ αὐτῆς κανόνος τιμωρεῖ μὲ αὐστηρὰς ποινάς. Μόνον κατ' ἐξαίρεσι σὲ ὥριμους περιπτώσεις ἐπιτρέπεται ἀπ' τὸν νόμο ἡ ἀμβλώσις. Οἱ περιπτώσεις αὐτὲς εἶναι μόνον δύο καὶ καθιστοῦν ἀναγκαῖα τὴν διακοπὴ τῆς κυήσεως χάριν α) τῆς προστασίας τῆς ζωῆς τῆς ἰδίᾳς τῆς ἐγκύου καὶ β) τῆς ἡθικῆς αὐτῆς ὑποστάσεως, διὰ τὴν ἄλλῃ ἔλαβε χώραν κατόπιν βιασμοῦ, ἀποπλανήσεως κόρης ἡλικίας κατωτέρας τῶν 15 ἐτῶν ἢ αἱμορριζίας (304 παρ. 5 Π.Κ.). Σὲ κάθε ἄλλῃ περίπτωσι ἡ ἀμβλώσις εἶναι καὶ παραμένει ἔγκλημα.

2. Ἀλλὰ ἡ ἀμβλώσις δὲν ἀπαγορεύεται μόνον ἀπὸ τὸν ἀνθρώπινον νόμο. Ἀπαγορεύεται πρωτίτως ἀπὸ τὸν αἰώνιον νόμο τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος καὶ εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ εἶναι τελειότερος τοῦ ἀνθρωπίνου καὶ δὲν ἐπιδέχε-

ται καμμία ἐξαίρεσι, ἡ δὲ Ἐκκλησία τόσῃ τοῖς γυναῖκες πὺν προτιμοῦν νὰ χάσουν τὴ δική τους ζωὴ παρὰ νὰ ἀφαιρέσουν τὴ ζωὴ τῶν σπλάγγων τους, μεταξὺ τῶν μαρτύρων. Ἡ ἀμβλώσις ἀποτελεῖ ἁμαρτία ἰσοδύναμη πρὸς τὸ φόνον! «Οὐ φονεύσεις» εἶναι τὸ ἅγιον θέλημα τοῦ Θεοῦ. Φόνον ὅμως διαπράττει τόσον ὁ ἱερεὺς πὺν προβαίνει στὴν ἀμβλώσις, ὅσον καὶ ἡ ἐγκύος πὺν συγκατατίθεται εἰς αὐτήν. Διότι καὶ διὰ τῆς ἀμβλώσεως ἀφαιρεῖται ἀνθρώπινη ζωὴ, ἐφ' ὅσον διακόπεται μ' αὐτὴν ἡ περαιτέρω ἐξέλιξις αὐτῆς. Παρὰ ταῦτα ὅμως, ἐνῶ δηλαδὴ τόσον ὁ θεὸς, ὅσον καὶ ὁ ἀνθρώπινος νόμος ἀπαγορεύουν τὴν ἀμβλώσις, ἐν τοῖσις τὸν τελευταῖο καιρὸ, ὅπως σημειώσαμε στὴν ἀρχή, καταβάλλονται προσπάθειες νὰ νομιμοποιηθοῦν, σὺν πεδίον θεβαίως τοῦ ἀνθρωπίνου νόμου, οἱ ἀμβλώσεις. Εἶναι καὶ οἱ προσπάθειες αὐτὲς ἀποτελέσμα τοῦ ἡθικοῦ ἐκτραχηλισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου τῆς ἐποχῆς μας, τῆς ἀπομακρύνσεως, κάθε μέρου καὶ περιοσότερου, ἀπὸ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, τῆς ἐγκαταλείψεως μὲ τρόπο προκλητικὸν κάθε ἡθικῆς ἀξίας. Ἐκεῖνο ὅμως πὺν ἔχει σημασία ἐν προκειμένῳ εἶναι τὸ ἐπιχείρημα τὸ ὅποῖον ἐπικαλοῦνται ὅλοι ἐκεῖνοι πὺν ἐπιδίδωκουν τὴν νομιμοποίησι τῶν ἀμβλώσεων.

3. Προβάλλεται ἐν προκειμένῳ ὅτι στὴν Ἑλλάδα, σύμφωνα μὲ τὰ πορίσματα σχετικῆς ἐρεῦνης, ὑπάρχει ὁδὺν δημογραφικὸν πρόβλημα. Οἱ γεννήσεις κάθε χρόνο μειώνονται καὶ τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους γενικῶς διαγράφεται σκοτεινόν. Ἡ Ἑλλάς, λέγουν οἱ εἰδικοί, θὰ ἔλθῃ ἐποχῇ, σὺν πολὺν κοντινὸν μέλλον, πὺν θὰ κατοικεῖται στὴ συντριπτικὴ πλειοψηφία ἀπὸ μεσήλικες καὶ γέροντες. Μέχρις ἐδῶ δὲν μπορούμε νὰ μὴ συμφωνήσωμε μὲ τὸ ἀπογορευτικὸν αὐτὸ συμπέρασμα τῶν εἰδικῶν. Ἐκεῖνο ὅμως πὺν αὐτὸς βάζει σὲ πολλὰς σκέψεις ἐν προκειμένῳ, ὥστε νὰ διερωτώμεθα ἀκόμη καὶ γιὰ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὅποῖο λειτουργεῖ σὲ πολλοὺς ἀπ' τοὺς συγχρόνους ἀνθρώπους αὐτὸ τὸ θεῖον ὄρωρον πὺν λέγεται λογικόν, εἶναι αὐ-

κειὰ φωνὴ σου, θέλουν νὰ νίκωσιν τὸ χάδι σου.

Νύμφη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ἔφτασε ἡ ὥρα, ντύσου καὶ πάλι τὸν λευκὸν χιτῶνα σου, βάλε τὸ στεφάνι τῆς δόξας σὺν κεφάλι σου, ὁ νυμφίος σὲ καρτερεῖ, οἱ φίλοι σου σὲ περιμένουν.

Μὲ αὐτοὺς τοὺς πόθους καὶ μὲ αὐτὲς τὲς σκέψεις κλείσαμε τὴν συγκέντρωσι τῶν κύκλων, μὲ τὴν ἐλπίδα πὺς ἡ Ἐκκλησία μας θὰ ξανάβρῃ τὴ παλὴά της δόξα, τὸ παλὴό της μεγαλεῖο.

τὸ τὸ ὅποῖον ὑποστηρίζουν ὅλοι ὅσοι προσπαθοῦν γιὰ τὴν νομιμοποίησι τῶν ἀμβλώσεων. Ὑποστηρίζουν δηλαδὴ διὰ τὸ δξύτατο δημογραφικὸ πρόβλημα ποὺ ἀντιμετωπίζει ἡ χώρα μας μπορεῖ νὰ ἐπιλυθῇ μετὰ τὴν ...νομιμοποίησι τῶν ἀμβλώσεων! Ὁμολογοῦμε διὰ δὲν ἀντιλαμβάνομεθα τὴν συλλογιστικὴ τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν. Ἀφήστε, μᾶς λέγουν, ἐλεύθερες τὶς ἀμβλώσεις καὶ θὰ αὐξηθοῦν οἱ γεννήσεις! Ἡ ἔκδηλη ἀντιφαικτικότητα ποὺ περιέχει ἡ πρότασις τους καθιστᾷ περὶ τὰ οὐχόλια καὶ δείχνει πὼς αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ὁτιῶς μωραίνονται. Εὐλόγως δέ, ἀφοῦ ζοῦν μακριὰ ἀπ' τὸ Θεό.

4. Δημογραφικὸ πρόβλημα ὑπάρχει βεβαίως στὴν Ἑλλάδα καὶ μάλιστα δξύτατο. Τοῦτο ὀφείλεται ὅμως στὸ γεγονὸς διὰ σκοτώσαμε τὴ ζωὴ μὲ μεγάλῃ εὐκολίᾳ, ποῖν ἀκόμη καλὰ - καλὰ τελειωθῇ, μετὰ τὴν διάδοσι τῶν ἀμβλώσεων ἢ ἀποφεύγουμε τὴν τεκνοποιῆσιν μετὰ τὸν ἔλεγχον τῶν γεννήσεων. Ἡ ἀντιμετώπισις τοῦ μεγάλου τοῦτου δημογραφικοῦ προβλήματος ἀποτελεῖ ἐπιτακτικὴ, ἐθνικὴ ἀνάγκη. Ἐμεῖς, μετὰ τὴν ἀσθενῆ φωνή μας, ἔχουμε τοῦτο νὰ προτείνουμε· νὰ γίνῃ αὐστηρότερη ἡ ἀπαγόρευσις τῶν ἀμβλώσεων, νὰ καταργηθῇ κάθε εἶδους ἔλεγχος ἐπὶ τῶν γεννήσεων καὶ νὰ ἐλοποιηθῇ ἡ κρατικὴ μέριμνα γιὰ τὸ γάμο καὶ τὴν οἰκογένεια, μετὰ τὴν παράλληλῃ θέσπισις περισσοτέρων περιορισμῶν στὸ διαζύγιον, ἀντὶ τῶν μελετωμένων διευκολύνσεων μετὰ τὴν φόρμουλα τοῦ αὐτομάτου διαζυγίου, τέλος δὲ καὶ πρὸ παντὸς ἐπιστροφὴ ὅλων μας στὸ Θεὸ ποὺ μᾶς θέλει συνεργοὺς Του στὸ ἔργον τῆς ἀναπαγωγῆς τοῦ ἀνθρώπινου εἶδους μετὰ τὴν ἀγιογραφικὴ ἐντολὴ «αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ κατακυριεύσατε τῆς γῆς».

Βασίλειος Εἰδ. Νικόπουλος

Πρωτοδίκης

† ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Τὸ περιοδικὸ μας βρίσκονταν στὸ τελευταῖο στάδιο τῆς ἐκτυπώσεώς του, ὅταν μαθεύτηκε τὸ ξαφνικὸ νέον, ποὺ συγκίνησε τὴν καρδίαν ὅλων μας. Ὁ μεταστάς ἦταν πολὺ γνωστὸς στὴν Ἀδελφότητά μας καὶ σὲ ὁλόκληρην τὴν Θεσσαλονικὴ ἁλλωστε. Ἐδράσε μετὰ πολὺ ζῆλον καὶ ἐπιτυχίαν στὸ χριστιανικὸ ἔργον τῆς πώλεως τοῦ Ἁγίου Δημητρίου σὰν ἅγιος καὶ θεοκίνητος ἐργάτης τοῦ Εὐαγγελίου μετὰ τὰ θαυμάσια κηρύγματά του ἀπὸ τοῦ ἁμβωνος, μετὰ τὶς τεκμηριωμένες καὶ ἐπιβλητικὰς διαλέξεις του καὶ μετὰ τὴν ἀναμφισβήτητῃ ἡγετικὴ καὶ ὀργανωτικὴ του φυσιογνωμία ποδηγετῶντας ἰδιαιτέρως τὴν νεότητα. Ὁ θάνατός του ἀφήνει ἓνα μεγάλο κενὸ στὴν διοίκησιν τοῦ ἀδελφοῦ Σωματοῦ «ὁ Σωτήρ» καὶ στὴν ὀργανωμένη προσπάθεια τῆς ζωντανῆς Ἐκκλησίας. Εἴμαστε βέβαιοι, διὰ τὸ ἀκαταπὸνήτος διδάσκαλος τοῦ Εὐαγγελίου καὶ μαχητὴς θὰ προσθεύῃ παρὰ τῷ Κυρίῳ ὑπὲρ τῆς ἀγωνιζομένης Ἐκκλησίας ὡς μέλος πλέον τῆς θριαμβευούσης, στεφανωμένος μετὰ τὸν δικαιοσύνης στέφανον καὶ διὰ τὸ δίκαιος κριτὴς θὰ τὸν τάξῃ μετὰ τῶν δικαίων.

Αἰωνία του ἡ μνήμη.

«ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ» Μηνιαῖον ὁρθόδοξον χριστιανικὸν περιοδικόν.

Ἰδιοκτησία καὶ Ἐκδόσις Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ», Πέλοπος 7, τηλ. 270-880 Θεσ/νίκη

Διευθυντὴς Συντάξας: Σάββας Ν. Σανθόπουλος, Πέλοπος 9, Θεσ/νίκη

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Β. Π. Μακρόγλου, Βελισσαρίου 85, Θεσ/νίκη

Ἐτήσια συνδρομὴ: Ἐσωτερικοῦ δοχ. 80 — Ἐξωτερικοῦ δολλ. 2

Ἐπιστολαὶ - συνδρομαὶ εἰς Περιοδικὸν «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ», Πέλοπος 7, Θεσ/νίκη

Τύπος: ΤΤΠΟ-EXPRESS ΘΕΣ/ΝΙΚΗ

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

« Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός καὶ ἀπολύτρωσις » (Α' Κορ. 1, 30)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ' - ΕΤΟΣ ΛΒ'

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Αὐγούστου 1977

Ἀριθμὸς φύλλου 380

ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ - ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ

Ἐκτὸς ἀπὸ τῆς ἀνακαλύψεως καὶ τὰ ἐπιτεύγματα ποὺ παρουσιάζει ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ τέχνη ὑπάρχουν στὴ ζωὴ μας καὶ οἱ ἀποκαλύψεις ποὺ μᾶς προσφέρει ὁ Θεός. Καὶ ὅπως μὲ τῆς ἀνακαλύψεως ἐπιτυχάνεται ὁ τεχνικὸς πολιτισμὸς, ἔτσι μὲ τῆς ἀποκαλύψεως ὁ πνευματικὸς πολιτισμὸς. Γιὰ νὰ εἶνε ἡ ζωὴ μας πλούσια καὶ χαριτωμένη, ὁμορφὴ καὶ ἁρμονικὴ, καὶ γιὰ νὰ μὴν εἶνε ὁ ἄνθρωπος ἀνισόρροπος, εἶνε ἀνάγκη παράλληλα πρὸς τὴν τεχνικὴ ἀνάπτυξιν νὰ ὑπάρξη καὶ ἡ πνευματικὴ πρόοδος. Ἡ ἐπιστήμη εἶνε μία δύναμις ποὺ μὲ τῆς ἀνακαλύψεως τῆς δημιουργεῖ τὴν τεχνοκρατίαν μὲ τῆς τόσας ἀνέσεις καὶ τὰ τόσα ἀγαθὰ στὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ ἡ πίστις εἶνε μία δύναμις ποὺ μὲ τῆς ἀποκαλύψεως τοῦ Θεοῦ δημιουργεῖ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τὴν ἐκκλησίαν.

Ποιά εἶνε ἡ θέσις τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου στὶς δυὸ αὐτὲς δυνάμεις καὶ ποιά μορφή παρουσιάζει ἡ ζωὴ του; Δύο ὅψεις παρουσιάζει σήμερον ὁ κόσμος. Στὸ ἓνα μέρος παρουσιάζεται τὸ ἔργον τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τέχνης μ' ὅλα τὰ ἐπιτεύγματά της. Ἐφευρέσεις, ἀνακαλύψεις, κατακτήσεις στὸ σῶμα. Στὸ ἄλλο μέρος παρουσιάζεται ἡ ἀθλιότης, τὰ ἐγκλήματα, οἱ ἀτιμίες, ἡ διαφθορά, ἡ ἀδικία, τὸ ἄγχος, ἡ ἀγωνία, ἡ ἀπελπισία. Καὶ μὲ μιὰ ἀπλήρωσι σὲ τὴν ἡμετέραν, ποὺ ἀποτελεῖ τὴν φωτογραφίαν τῆς κοινωνίας, μπορούμε νὰ δοῦμε τὴν ἀνισορροπίαν τοῦ συγχρόνου κόσμου, ποὺ ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος ἔχει μιὰ καταπληκτικὴ πρόοδον μὲ τὰ τόσα ἐπιτεύγματα, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τόση ἀθλιότητα ποὺ προκαλεῖ τὴν φρίκην. Ν' ἀναφέ-

ρουμε παραδείγματα; Δὲν χρειάζεται, γιατί τὰ διαβάζουμε κάθε μέρα στὶς ἐφημερίδες καὶ τὰ περιοδικά. Τερατώδης εἶνε πράγματι ἡ ζωὴ τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου ποὺ ἔχει ἓνα πόδι τεραστίων διαστάσεων καὶ καταπληκτικῆς δυνάμεως καὶ τὸ ἄλλο ἀτροφικὸ, καχεκτικὸ, ἀνήμπορον. Ἐλα ἐπιστήμη, τέχνη, ἐλάτε ἀνακαλύψεις, δώστε βοήθειαν στὸν κόσμον ποὺ ὑποφέρει σ' ὅλη αὐτὴ τὴν τραγωδίαν, σὴν διεφθαρμένην ζωὴν, στὸ ἐγκλημα ποὺ παφλάζει, σὴν ἀνηθικότητα ποὺ μᾶς κατακλύζει! Σῶσε, ἐπιστήμη, τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὸν ἠθικὸ σεισμό, τὸν μαρασμὸ ποὺ ἀπλώνεται, ἀπὸ τὸ ἄγχος, τὴ μελαγχολίαν καὶ ὅλα τὰ ψυχικὰ νοσήματα! Καμνὰ ἡ προσφορά τῆς ἐπιστήμης παρὰ μόνο τελειότερα μέσα γιὰ νὰ διαπράττῃ στυγνέωτερα ἐγκλήματα καὶ νὰ ἐξευρίσκη τρόπους ἐξαφανισμοῦ τοῦ ἐγκληματία καὶ τῶν ὀργάνων τοῦ ἐγκλήματος. Τραγικὴ ἡ ζωὴ τῆς ἀνθρωπότητος! Δὲν ξέρουμε τί θέλουμε, τί ζητοῦμε, ποῦ κατευθυνόμαστε. Πολὺ σωστὰ ἔγραψε κάποιος ὅτι: Φτιάχνουμε θαυμάσιους ἀσφαλιστρωμένους δρόμους κι ὅμως δὲν φτιάχνουμε «τρίβους εὐθείας» τῶν ψυχῶν. Ὑψώνουμε τεράστιες πολυκατοικίες, ὅχι ὅμως καὶ «κατοικητήρια τοῦ Θεοῦ ἐν Πνεύματι». Κατασκευάζουμε μηχανὲς ἐσωτερικῆς καύσεως, ὅχι ὅμως καὶ «καρδίας καίμενας». Ἐπικοινωνοῦμε μὲ τὸ ἄλλο ἡμισφαίριον μὲ τηλέφωνον καὶ δὲν μπορούμε νὰ ἐπικοινωνήσουμε μὲ τὸν οὐρανόν. Κατακτήσαμε τὸ διάστημα μὲ πυραύλους, κι ὁ ἑαυτός μας μένει ἀνεξερεύνητος. Παρατείνουμε τὴν ἐπίγεια ζωὴν μας γιὰ νὰ τὴν κάνουμε πιὸ γήινην καὶ μηχανικὴν. Βρήκα-

με πολλά φάρμακα για τὸ σῶμα καὶ δὲν ζητοῦμε κανένα γιατὴν ψυχῇ. Μὲ τὴν τηλεόρασι βλέπουμε ὅλα τὰ παράδοξα ὅχι ὅμως καὶ τὸ ποθητὸ πρόσωπο τοῦ Θεοῦ. Διασπάσαμε τὸ ἄτομο ὅχι ὅμως καὶ τὴν ἁμαρτία.

Ὁ κόσμος ψάχνει νὰ βρῇ πίστι νὰ πιστέψῃ καὶ τραγοῦδι νὰ τραγουδήσῃ. Ἐνα μεγάλο μέρος τῆς νεολαίας ὅλου τοῦ κόσμου κυριεύτηκαν ἀπὸ πνεῦμα ἄλλalon με ἀποτελεσμα νὰ τρίζουν τὰ δόντια καὶ νὰ πέφτουν ἄλλοτε σὶδ βοῦρκο τῆς ἀπελπισίας καὶ ἄλλοτε σὶθ φωτιά τῆς αὐτοκτονίας. Κάποιος δυστυχισμένος πῆγε σὸν ψυχίατρο, γιὰ νὰ θεραπευθῇ ἀπὸ τὸ ἄγχος. Ὁ ψυχίατρος τοῦ δίνει τὰ φάρμακα καὶ μαζί μ' αὐτὰ τοῦ συστήνει νὰ παρακολουθῇ ἕνα διάσημο γελωτοποιὸ πού διασκεδάζει τὴν ἀνία. Καὶ ὁ ἄρρωστος ἀπαντᾷ σὸν ψυχίατρο. «Γιατρὲ αὐτὸς ὁ γελωτοποιὸς εἶμαι ἐγώ». Δὲν εἶνε χρόνια πού γινόνταν λόγος γιὰ μιὰ ἡθοποιὸν πού πολλοὶ ἔδιναν τὸ ὄνομά της στὰ παιδιὰ τους. Μιὰ μέρα σὰν βόμβα ἔπεσε ἡ εἶδησι, ὅτι αὐτοκτόνησε ἀφήνοντας γιὰ διαθήκη λίγες γραμμές: «Ἐκανα τοὺς ἀνθρώπους νὰ γελοῦν, ἀλλὰ ἡ ἴδια δὲν ἔνοιωσα οὔτε στιγμὴ χαρᾶς.

Ἐνας ἀπὸ τοὺς μεγαλυτέρους καλλιτέχνες τῆς τηλεοράσεως, πού διακρίθηκε πολὺ, αὐτοκτόνησε καὶ ἄφησε ἕνα σημείωμα: «Εἶμαι ἀπελπιστικά μόνος — μπορῶ αὐτὸ νὰ τὸ διακηρύξω παντοῦ». Ἡ ἀπαισιοδοξία πού δέρνει τὸν ἄνθρωπο ἐκφράζεται γενικὰ στὶς τέχνες καὶ εἰδικώτερα στὴ μουσική, τὴ ζωγραφικὴ, τὸ θέατρο, τὴν ποίησι, τὴν πεζογραφία.

Ὅλα αὐτὰ στὰ ὁποῖα καταφεύγει ὁ ἄνθρωπος γιὰ νὰ χαρῇ, τὸ σέξ, τὰ ἐκλεκτὰ φαγητά, τὰ ποιά, τὰ ναρκωτικά, ὁ πλοῦτος, οἱ ἡδονές, τοῦ ἀφήνουν ἕνα ἀνικανοποίητο κενό. Ἀπὸ τὸν μεθυσμένο μαθαίνει τὴν ἀλήθεια, λέει ὁ λαός, γιατί μέσα στὴ παραζάλη τῆς μέθης τὸν ἐκφράζει τὸν πόνο τῆς καρδιᾶς του, ὅτι δὲν χαίρεται οὔτε σὸ ποτὸ οὔτε στὴν ἡδονή. Γιὰ τοὺς περισσότερους ἀνθρώπους ἡ ζωὴ δὲν ἔχει νόημα. Ὁ ἄνθρωπος αἰσθάνεται μόνος ἂν καὶ στροβιλίζονται χιλιάδες γύρω του, δὲν χαίρεται. Καὶ ὅμως ὁ ἄνθρωπος εἶνε ζητιάνος τῆς χαρᾶς, ὁδοιπόρος

τῆς εὐτυχίας, ἐξερευνητῆς καὶ κυνηγὸς τῆς ἀλήθειας.

Γιατὶ αὐτὴ ἡ ἀνισορροπία; Γιατὶ ψυχωραγεῖ ἡ ἀνθρωπότης; Ποῦ ὀφείλεται ἡ χρεωκοπία τοῦ κόσμου; Γιατὶ φτάσαμε στὸ ἔσχατο τῆς ἀπογοητεύσεως καὶ ἀπελπισίας; Ἀπλῇ ἡ ἀπάντησι. Διότι φύγαμε ἀπὸ τὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ, διότι πᾶμε ἐνάντια πρὸς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος, μεθυσμένος ἀπὸ τὴς ἀνακαλύψεις του καὶ ὠπλισμένος μὲ τὰ ἐπιτεύγματά του μὲ ἱταμότητα καὶ ἀλαζονεία λέει πρὸς τὸ Θεό: «Φύγε, Θεέ, ἀπὸ μπροστά μου, σκιάχτρο τοῦ νοῦ καὶ τῆς καρδιᾶς, ποῖος εἶπε πὼς σὺ τὸν κόσμο κυβερνᾷς»; Ἡ μηχανὴ τρέχει πρὸς γρήγορα ἀπὸ τὴ συνειδήσι τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ ἄνθρωπος ἔπαυσε νὰ εἶνε ἄνθρωπος μὲ αἰσθήματα, ἰδανικά καὶ ὁρατισμοὺς μεταφυσικοῦς, καὶ κατήντησε ἕνα ἔλσεινδ ρυμουλκούμενο μιᾶς μηχανῆς, ἕνα ἄψυχο ρομπότι. Ὅλοι τὸ βλέπουμε καὶ τὸ ζοῦμε ὅτι, τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς ἀνθρωπότητος σήμερα ὑπακούει μὲ θαυμασμὸ καὶ λατρεῖα στὶς ἐντολὰς τῆς ἐπιστήμης καὶ ἐφαρμόζει μὲ εὐλάβεια τὰ ἐπιτεύγματα καὶ τὴς ἀνακαλύψεις τῆς τέχνης, ἀδιαφορεῖ ὅμως γιὰ τὴν ἀποκάλυψι τοῦ Θεοῦ. Μποροῦμε ἀκόμη νὰ ποῦμε ὅτι ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος ἔχει ἀπέχθεια Θεοῦ καὶ μῖσος σατανικὸ ἐναντίον τῶν ἀποκαλύψεων Του. Δὲν ἀρκεῖ ὅμως ἡ ἐπιστήμη, γιὰ νὰ καλύψῃ τὸ σύνολο τῶν ἀναγκῶν του, γιατί ἄνθρωπος «οὐ τὸ ὀρώμενον μόνον», δὲν εἶνε μόνον αὐτὸ πού φαίνεται, ἀλλ' ἔχει καὶ τὸ πνευματικὸ μέρος μὲ τὴς πνευματικὲς του ἀνάγκες. Τί προσφέρει στὶς ἀνάγκες αὐτὲς τοῦ ἀνθρώπου ἡ ἐπιστήμη; Μηδέν. Ἀπολύτως τίποτα. Δὲν ἔχει δύναμι νὰ προχωρήσῃ στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ ἀνθρώπου. Δὲν ὑπάρχει οὔτε ἕνα παράδειγμα ἀνθρώπου πού ἄλλαξε ζωὴ μὲ τὴ βοήθεια τῆς ἐπιστήμης, τῆς τέχνης καὶ τῶν ἀνακαλύψεων. Ἀκούσατε ποτὲ κανένα ἄνθρωπο, πού ἦταν μεθυσος, διαζευγμένος, χαριτοπαίκτης, ν' ἀλλάξῃ ζωὴ ἀπὸ τότε πού ἀνακαλύφθηκαν οἱ πύραυλοι καὶ τὰ διάφορα μηχανήματα; Ἀσφαλῶς ὅχι. Στὸ σημεῖο αὐτὸ πού ἡ ἐπιστήμη δὲν μπορεῖ νὰ κάνῃ τίποτα, ἔρχεται ἡ ἄλλη δύναμι πού ἔχει ἀρμοδιότητα καὶ σχέσι μὲ τὸν κόσμον αὐτό,

καὶ ἀνήκει σ' αὐτόν. Αὐτὴ εἶνε ἡ ἀποκάλυψι τοῦ Θεοῦ, τὴν ὁποία ἀξιοποιούμε με τὴν πίστι σὶ τὸ Θεὸ καὶ τὴν ὑπακοή μας σὶς ἐντολές του. Καὶ ἡ ἀποκάλυψι αὐτὴ τοῦ Θεοῦ περιέχεται στὴν ἁγία Γραφή, σὶ τὸ εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ μας. Ἀκούγοντας ὅμως εὐαγγέλιο κανεὶς καυχάζεται καὶ ἀποφαίνεται ὅτι τὸ εὐαγγέλιο πάλιωσε. Εἶνε ἓνα μπαγιάτικο πράγμα. Κι ὅμως δὲν ὑπάρχει πὶδ σύγχρονο βιβλίον ἀπὸ τὴν ἁγία Γραφή καὶ πὶδ ἐπικαίρη καὶ ἀναγκαία ἀνακάλυψι ἀπὸ τὴν ἀποκάλυψι τοῦ Θεοῦ ποὺ περιέχεται στὴν ἁγία Γραφή. Καὶ ἐρωτῶ ποῖο εἶνε πὶδ σύγχρονο καὶ πὶδ ἐπικαίρο; Ὁ ἥλιος ἢ τὸ ἠλεκτρικὸ φῶς; Ἀσφαλῶς ὁ ἥλιος. Κι ὅπως τὸ πέρασμα τῶν αἰώνων καὶ ἡ διάβα τῶν ἐτῶν δὲν μειώνει καθόλου τὴν ἀναγκαιότητα καὶ τὴν ἐπικαιρότητα τοῦ ἡλίου, ἔτσι καὶ τὴν ἁγία Γραφή με τὶς ἀποκαλύψεις τοῦ Θεοῦ δὲν μπορεῖ νὰ τὶς μαράνη καὶ νὰ τὶς ἀχρηστεύσῃ ὁ χρόνος. Ἡ ἁγία Γραφή εἶνε ἡλιος ποὺ φωτίζει με τὶς ἀλήθειες της, θερμαίνει με τὴν ἀγάπη της καὶ ζωογονεῖ με τὰ μυστήριά της. Κι ἂν εἶνε τρέλλα νὰ σκεφθῇ κανεὶς ν' ἀντικαταστήσῃ τὸν ἥλιο με τὸ ἠλεκτρικὸ φῶς, ν' ἀντικαταστήσῃ τὴ θροχὴ με τὴν τεχνητὴ θροχὴ, ν' ἀντικαταστήσῃ τὸ ὀξυγόνο τῆς ἀτμοσφαίρας με τὴς φιάλας τοῦ ὀξυγόνου ποὺ παρασκεύασε ἢ ἐπιστήμη καὶ ἡ τέχνη ἐξ Ἰσοῦ τρέλλα εἶνε νὰ σκεφθῇ κανεὶς ν' ἀντικαταστήσῃ τὶς ἀποκαλύψεις τοῦ Θεοῦ ποὺ περιέχονται στὴν ἁγία Γραφή καὶ ἐφαρμόζονται στὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ με ἀνθρώπινες θεωρίες καὶ ἀνθρώπινα ἐπιτεύγματα. Τὴν μεγάλη αὐτὴ ἀλήθεια ἀποδεικνύουν τὰ τραγικὰ πειράματα καὶ οἱ θανατηφόρες προσπάθειες τῆς ἀνθρωπότητας νὰ ζῆσῃ με τὶς ἀνακαλύψεις τῆς ἐπιστήμης χωρὶς τὴν ἀποκάλυψι τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἀποκάλυψι τοῦ Θεοῦ εἶνε αὐτὴ ποὺ πρόσφερε τὶς μεγαλύτερες δωρεὰς στὴν ἀνθρωπότητα. Παρηγόρησε χιλιάδες, ἑκατομμύρια ἀνθρώπων. Φέρνει στὸν κόσμο τὴν πρώτη καὶ μεγάλη ἀποκάλυψι. Κι αὐτὴ εἶνε ὅτι ὑπάρχει Θεός. Βλέπει ἀνθρώπε καὶ μελετᾷ τὰ συμπεράσματα τῆς ἐπιστήμης ποὺ μιλάει γιὰ οὐράνια σώματα ποὺ ἀπέχουν χιλιάδες ἔτη φωτὸς μεταξύ τους καὶ ζαλίζεσαι! Ἡ ἐπιστήμη ἀδυνατεῖ νὰ προχω-

ρήσῃ καὶ ἔρχεται ἡ πίστι ποὺ διαβεβαιώνει ὅτι: «Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν». Αὐτὴ ἡ ἀποκάλυψι ἐξηγεῖ καὶ δικαιολογεῖ τὴ σκοπιμότητα, τὸ ρυθμὸ καὶ τὴν ἁρμονία τῆς φύσεως. Μόνο ἡ πίστι ὅτι ὑπάρχει δημιουργὸς τοῦ σύμπαντος, ὅτι τὸ σύμπαν ἔχει ἀφέντη αὐτὸν ποὺ κυβερνᾷ, κατευθύνει καὶ ρυθμίζει τὰ πάντα ὡς Ὑψιστος τροχονόμος με τάξι καὶ ἀκρίβεια μᾶς κάνει νὰ γονατίζουμε κατὰ πληκτοὶ καὶ νὰ λέμε: «Μέγας εἰ Κύριε καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου καὶ οὐδεὶς λόγος ἐξερκέσει πρὸς Ὑμνον τῶν θαυμασίων Σου»! Ἀποκαλύπτεται ὁ Θεὸς με τὴ φυσικὴ του δημιουργία στὸ σύμπαν ἀποκαλύπτεται καὶ με τὴν πνευματικὴ του δημιουργία ποὺ εἶνε ἡ Ἐκκλησία στὴ θεία Γραφή. Μιὰ ἀπλὴ σύγκρισι ἐπιτευγμάτων ἐπιστήμης καὶ ἐκκλησίας ἀρκεῖ γιὰ ν' ἀποδειχθῇ ἡ ὑπεροχὴ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Ὁ γεωπόνος καλλιεργεῖ τὰ ἄνθη τῆς γῆς, ἡ ἐκκλησία καλλιεργεῖ μέσ' τὶς ψυχὰς τὰ ἄνθη τῶν ἀρετῶν. Ὁ μηχανικὸς χαράσσει τὰ σχέδια γιὰ τὴν ἀνοικοδόμησι σπιτιῶν, ἡ ἐκκλησία καταρτίζει τὸ σχέδιον τῆς σωτηρίας. Ὁ δικηγόρος προετοιμάζει τὸν κατηγορούμενο γιὰ ἀπολογία στὸ ἐδῶλιον τοῦ δικαστηρίου, ἡ ἐκκλησία προετοιμάζει τὸν πιστό, γιὰ νὰ ἔχῃ παρηγοία στὸν οὐράνιον δικαστή. Ὁ ὁδηγὸς ὁδηγεῖ τὸ ὄχημα με ἀσφάλεια σὲ ἓνα προσωρινὸ σταθμό, ἡ ἐκκλησία ὁδηγεῖ τὸ σκάφος της μέσα ἀπὸ τὴν κοσμοκαλασιὰ καὶ ἀθλιότητα τῆς παρούσης ζωῆς στὸ λιμάνι τοῦ Θεοῦ. Ὁ γιατρὸς θεραπεύει τὰ τραύματα τοῦ σώματος, ἡ ἐκκλησία τὰ ψυχικὰ τραύματα τῶν παιδιῶν της καὶ καθαρίζει τοὺς λεκέδες ποὺ ἀφήνει στὴν ψυχὴ ἡ ἁμαρτία, τοὺς λεκέδες ποὺ δὲν καθαρίζονται στὰ χημικὰ καθαριστήρια παρὰ μόνο με τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ ποὺ κύθηκε στὸ Γολγοθᾶ.

Ἡ πίστι ἀποκαλύπτει ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἔχει ψυχὴ ποὺ εἶνε ἀνεκτίμητος καὶ πολύτιμος θησαυρός. Ἀκούστε τὰ λόγια τοῦ Θεοανθρώπου γιὰ τὴν τρισμέγιστη αὐτὴ ἀποκάλυψι: «Τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον ἔαν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιώσῃ;» (Μθ 16, 26).

Δηλαδὴ δὲν ἀξίζει ὁλόκληρος ὁ κόσμος με ὅλα του τὰ πλοῦτη, ὅσο ἀξίζει ἡ ψυχὴ

Ἀντιαιρετική στήλη

ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΟΥ ΙΕΧΩΒΑ

ΜΒ'. Ἡ θεότης τοῦ Χριστοῦ

ΕΡ.: Στὴν προηγούμενη συνέντευξί μας ὁλοκληρώσατε, κ. καθηγητά, τὸ θέμα γιὰ τὴν τριαδικότητα τοῦ Θεοῦ. Περιμένουμε ν' ἀκούσουμε τὸ δεύτερο θέμα.

ΑΠ.: Τὸ δεύτερο θέμα εἶνε γιὰ τὴν πίστι μας στὴ Θεότητα τοῦ Χριστοῦ. Εἶνε θέμα σοβαρό, σπουδαῖο, πολὺ βασικὸ γιὰ τὴ σωτηρία μας καὶ ἔχει πάρα πολλές, ἀναρίθμητες μπορῶ νὰ πῶ, μαρτυρίες, καὶ στὴν Παλαιὰ καὶ στὴν Καινὴ Διαθήκη. Ἐχει δὲ ἄ-

τοῦ ἀνθρώπου, καὶ συμπληρώνει ὅτι ἡ ψυχὴ δὲν πεθαίνει μὲ τὸ σῶμα, ἀλλὰ ζῇ καὶ πέρα ἀπὸ τὸν τάφο. Καὶ δὲν σταματᾷ ἐδῶ ἢ ἀποκάλυψι τοῦ Θεοῦ ἀλλὰ προσθέτει, ὅτι καὶ τὰ σῶματα ποὺ μπαίνουν στὴ γῆ θ' ἀναστηθοῦν ὅπως βλαστᾷ τὸν χειμῶνα. Ἡ παρούσα ζωὴ δὲν εἶνε ἀναγκαῖο κακό, οὔτε κάτι γιὰ νὰ τὸ σπαταλήσουμε ἄσκοπα, ἀλλὰ δῶρο τοῦ Θεοῦ, εἶνε τὸ στάδιο στὸ ὁποῖο κάθε ἄνθρωπος θὰ ἀσκηθῇ, γιὰ νὰ γίνῃ δόκιμος, κατάλληλος γιὰ τὸν οὐρανό. Καὶ τελευταῖα ἀποκαλύπτει ὁ Θεός, ὅτι ὅλοι ὅσοι μᾶς περιβάλλουν εἶνε ἀδελφία μας. Δὲν ὑπάρχει βάρβαρος ἢ Ἑλληνας, σκλάβος ἢ ἐλεύθερος, ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι Χριστός. Κλέπτες μὴν κλέπτετε, ἄτιμοι μὴν ἀτιμάζετε, συκοφάντες μὴ συκοφαντῆτε, ὅλοι εἶνε ἀδελφία σας.

Ἡ ἐποχὴ μας περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη μπορεῖ νὰ καυχηθῇ γιὰ τὰ ἐπιτεύγματα τῆς ἐπιστήμης. Ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος μὲ ἐνδιαφέρον παρακολουθεῖ καὶ χρησιμοποιεῖ στὴ ζωὴ του τίς ἀνακαλύψεις τῆς ἐπιστήμης. Ἄν πιστέψῃ καὶ ὑπακούσῃ στὶς ἀποκαλύψεις τοῦ Θεοῦ, ὅσο πιστεύει καὶ ὑπακούει στὶς ἀνακαλύψεις τῆς ἐπιστήμης, τότε θὰ ἐπέλθῃ ἰσορροπία δυνάμεων, θὰ σταματήσῃ ἡ χρεωκοπία, θὰ παύσῃ τὸ ψυχορράγημα, ἡ ἀπελπισία καὶ ἡ ἀγκώδης ζωὴ, θὰ γεμίσῃ χαρὰ καὶ αἰσιοδοξία.

Στέργιος Ν. Σάκκος

μεση σχέσι μὲ τὸ προηγούμενο θέμα μας γιὰ τὸ τριαδικὸ τοῦ Θεοῦ. Ἄν ὁ Θεός εἶνε τριαδικός, ὁ Χριστός, ὡς ὁ ἕνας τῆς ἁγίας Τριάδος, εἶνε Θεός. Ἄν ὁ Χριστός εἶνε Θεός τότε ὁ Θεός εἶνε τριαδικός ἀφοῦ δὲν ἐννοοῦνται ποτὲ στὴν ἁγία Γραφὴ δύο ἢ τρεῖς Θεοί.

ΕΡ.: Παρ' ὅλο πὺν τὰ ἐπιχειρήματά σας, κ. καθηγητά, γιὰ τὸ ὅτι ὁ Θεός εἶνε τριαδικός ἦταν ἀναντίρρητες καὶ ἀπόλυτα πειστικὲς μαρτυρίες τῆς Καινῆς Διαθήκης καὶ πιστεύουμε καὶ ὁμολογοῦμε τὴν ἁγία Τριάδα, ἐν τούτοις, μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον περιμένουμε ν' ἀκούσουμε καὶ τίς μαρτυρίες γιὰ τὴ Θεότητα τοῦ Χριστοῦ.

ΑΠ.: Ἐπειδὴ, ὅπως σᾶς εἶπα, οἱ μαρτυρίες εἶνε ἀναρίθμητες, θὰ διαλέξω ἀντιπροσωπευτικὰ ἐκείνες ποὺ φθάνουν νὰ πείσουν τὸν καλαπροαίρετο σπουδαστὴ τῆς Γραφῆς καὶ νὰ οἰκοδομήσουν, νὰ στηρίξουν στὴν ἀλήθεια τὸν πιστὸ Χριστιανό.

Καὶ πρῶτα πρῶτα ἐρωτῶ τοὺς μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά νὰ μοῦ ποῦν, αὐτοὶ ποὺ τόσο πολὺ ἐνδιαφέρονται γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ποῖα ὀνόματα δίνει ἡ Καινὴ Διαθήκη στὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ ποὺ ἐγίνε ἄνθρωπος, στὸ Χριστό. Ἡ ἀπάντησι ἡ σωστή, φυσικὰ, εἶνε μία: Ἰησοῦς καὶ Ἐμμανουήλ.

ΕΡ.: Καλὰ τὸ Ἰησοῦς· λέγεται τόσες φορές· ποῦ ὅμως λέγεται τὸ Ἐμμανουήλ, κ. καθηγητά;

ΑΠ.: Καὶ τὰ δύο ἀναφέρονται στὴ γέννησι τοῦ Χριστοῦ. Ὁ ἄγγελος λέει στὸν Ἰωσήφ: «Ἰωσήφ υἱὸς Δαυὶδ, μὴ φοβηθῇς παραλαβεῖν Μαριὰμ τὴν γυναῖκά σου· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Πνεύματός ἐστιν ἄγιον· τέξεται δὲ υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν» (Μθ 1, 20-21). Καὶ ἀμέσως στὴ συνέχεια ἀναφέρεται καὶ τὸ Ἐμμανουήλ· «τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ρηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· Ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, ὃ ἔστι μεθερμηνευόμενον· μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός»

(22-24). 'Από τις δυὸ αὐτὲς μαρτυρίες φαίνεται καθαρὰ ὅτι ὁ Θεὸς μὲ τὸν ἄγγελό του ἀποκαλύπτει ἢ δίνει τὸ ὄνομα τοῦ παιδίου 'Ιησοῦς. Καὶ ὅτι οἱ ἄνθρωποι θὰ τὸν ὀνομάσουν 'Εμμανουήλ. Τὸ ὄνομα 'Εμμανουήλ 8 αἰῶνες πρὶν γεννηθῇ ὁ Χριστὸς τὸ ἀναφέρει ὁ προφήτης 'Ησαίας. Καὶ στὸν 'Ησαία καὶ στὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιο φαίνεται ὅτι ὁ λαὸς, οἱ ἄνθρωποι θὰ ὀνομάσουν τὸν Χριστὸν 'Εμμανουήλ. Καὶ πράγματι οἱ ἄνθρωποι φαίνεται νὰ λένε συχνὰ αὐτὸ τὸ ὄνομα.

ΕΡ.: Πού φαίνεται, κ. καθηγητά, νὰ ὀνομάζουν οἱ ἄνθρωποι τὸν Χριστὸ 'Εμμανουήλ;

ΑΠ.: Πράγματι ἂν διαβάσῃ κανεὶς ὅλη τὴν Καινὴ Διαθήκη, δὲν θὰ βρῇ οὔτε μιὰ φράση νὰ τὸν ὀνομάζουν μὲ τὸ ὄνομα 'Εμμανουήλ. Καὶ ὅμως ὁ προφήτης 'Ησαίας τὸ γράφει καὶ ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος τὸ ἐπαναλαμβάνει. Καὶ ἡ ἐξήγησι εἶνε ἀπλή. Οἱ ἄνθρωποι βλέποντας τὴ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ, τὰ σημεῖα του, ἀκούοντας τὴ διδασκαλίαν του, ἔλεγον συνεχῶς· ὁ Θεὸς μᾶς ἐπισκέφθηκε. 'Ο Θεὸς εἶνε μαζί μας. 'Ο Θεὸς εἶνε μέσα στὸν 'Ιησοῦ. "Ἄλλοι πάλι, ἐχθροὶ του, ἔλεγον· αὐτὸς μιλάει σὰν νᾶνε Θεός! Αὐτὸς διορθώνει καὶ τὶς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ. 'Ακούς ἐκεῖ, ἄνθρωπος αὐτός, νὰ κάνῃ τὸν ἑαυτοῦ τοῦ ἴσου μὲ τὸν Θεό! 'Εμμανουήλ, 'Εμμανουήλ, 'Εμμανουήλ... Νὰ πῶς ὁ Χριστὸς, τὸ ἀντιλεγόμενον σημεῖο, ὀνομάσθηκε 'Εμμανουήλ. Τί σημαίνει, λοιπόν; 'Ο Θεὸς μαζί μας. 'Ο Χριστὸς εἶνε λοιπὸν ἄνθρωπος τὸ φαινόμενον, Θεὸς τὸ κρυπτόμενον. 'Ο Θεὸς ἐπισκέφθηκε τοὺς ἀνθρώπους. "Ὅπως ἔγραψε ὁ προφήτης· «'Ο Θεὸς ἐπὶ γῆς ὤκηθῃ καὶ τοῖς ἀνθρώποις συναναστρέφη».

ΕΡ.σ Ποιὸς προφήτης τὸ λέει αὐτό, κ. καθηγητά;

ΑΠ.: 'Ο προφήτης Βαρούχ κεφάλαιο 3, 38. 'Ο δὲ 'Ησαίας πού προφητεύει τὸ ὄνομα, μιλάει ὁλοκάθαρα καὶ γιὰ τὴ Θεότητα καὶ τὴν ἀνθρωπότητα τοῦ Χριστοῦ. 'Ο υἱὸς τῆς παρθένου περιγράφεται σὰν ἄνθρωπος νὰ τρώῃ καὶ νὰ πίνῃ ὅπως ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ἀλλὰ ἀναμάρτητος ἀπὸ τὴν πρώτη σιγμὴ, θὰ ἐμφανισθῇ στὸν κόσμον σὰν φῶς· θὰ φωταγωγηθῇ ἡ Παλαιστίνη. 'Ο λαὸς πού βαδίζει στὸ σκοτάδι, θὰ δῇ ἕνα μεγάλο ἥλιον. Σ' αὐτοὺς πού κατοικοῦν στὴ σκοτεινὴ περιοχὴ πού ἐξουσιάζει ὁ θάνατος, θὰ ἀνα-

τείλῃ ὁ ἥλιος. Θὰ λυτρωθοῦν ἀπὸ τὸ ζυγὸ πού θὰ τοὺς τυραννᾷ καὶ θ' ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὶς πιέσεις τῶν κατακτητῶν. Καὶ κλείνει τὴν προφητείαν τοῦ ὁ 'Ησαίας γιὰ τὸν 'Εμμανουήλ μὲ τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τοῦ Μεσσίας. «Παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν, υἱὸς καὶ ἐδόθη ἡμῖν· οὗ ἡ ἀρχὴ ἐγενήθη ἐπὶ τοῦ ὄμιου αὐτοῦ, καὶ καλεῖται μεγάλῃς βουλῆς ἄγγελος, θαυμαστὸς σύμβουλος, Θεὸς ἰσχυρὸς, ἐξουσιαστὴς, ἀρχὼν εἰρήνης, πατήρ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος.

ΕΡ.: Τόσο καθαρά μιλάει ὁ 'Ησαίας γιὰ τὸν Χριστό! Σπουδαία προφητεία.

ΑΠ.: Φθάνει πού τὸν ὀνομάζει «Θεὸν ἰσχυρόν». "Ὅταν θὰ παρουσιάσετε στοὺς μάρτυρες τοῦ 'Ιεχωβά μαρτυρίες πού ἡ ἁγία Γραφὴ ὀνομάζει τὸ Χριστὸ Θεό, οἱ σπουδασταὶ τῆς Γραφῆς θὰ κλείσουν ἀμέσως τὴ Γραφὴ, θ' ἀνοίξουν τὰ λεξικά καὶ θὰ ρωτήσουν τί σημαίνει Θεός; Θεὸς λένε εἶνε ἐπίθετο καὶ σημαίνει ἰσχυρὸς. Πολὺ σωστά ὅτι τὸ Θεὸς εἶνε ἐπίθετο, ἀλλὰ ἔγινε γιὰ τὸν ἀληθινὸ Θεὸ καὶ ὄνομα. "Ὅπως τόσα ὀνόματα ἦταν ἐπίθετα. Π.χ. Διαλεχτή, Κωνσταντινιά, Εὐσταθία, 'Αγαπητός, Κωνσταντῖνος, Εὐσταθῖος, Σωτήριος, Εὐδόκιμος καὶ ἔγιναν ὀνόματα γιὰ τὰ συγκεκριμένα πρόσωπα πού τὰ φέρουν. Καὶ ἐρωτῶ τοὺς μάρτυρες τοῦ 'Ιεχωβά, τί σημαίνει Θεὸς ἰσχυρὸς; = 'Ισχυρὸς ἰσχυρός. 'Ὅπωςδήποτε διωγμοὶς τὸ ἕνα εἶνε ὄνομα καὶ τὸ ἄλλο ἐπίθετο. Λένε ἕναν 'Αγαπητὸ καὶ τοῦ γράφεις γράμμα. Θὰ γράψῃς λοιπὸν ἐπάνω· 'Αγαπητὴ 'Αγαπητέ. Τὸ ἕνα εἶνε ὄνομα, τὸ ἄλλο ἐπίθετο. "Ετσι καὶ ἐδῶ τὸ Θεὸς ἰσχυρὸς καὶ ἂν ἀκόμα τὸ κάνουν 'Ισχυρὸς ἰσχυρός, πάλι δὲν μποροῦν νὰ σκεπάζουν τὴ θεότητα τοῦ 'Εμμανουήλ. Λάμπει καὶ καίει σὰν τὸν ἥλιον. Μπορεῖς νὰ σβήσης τὸν ἥλιον μὲ τὸ φύσημα, ὦ χιλιαστή! "Ελα, σὲ παρακαλῶ, στά λογικά σου.

ΕΡ.: Πράγματι, κ. καθηγητά, τὸ ὄνομα 'Εμμανουήλ πού ἄνθρωποι ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ πράγματα ἔδωσαν στὸ Χριστό, φανερῶναι τὴν Θεότητα. Δηλαδή ὁ Χριστὸς εἶνε ὄνομα καὶ πρᾶγμα Θεός.

ΑΠ.: Πολὺ σωστά.

ΕΡ.: Πέστε μας, σὰς παρακαλοῦμε, καὶ γιὰ τὸ ἄλλο ὀνομά του, τὸ ὄνομα 'Ιησοῦς τί σημαίνει;

ΑΠ.: "Ὅπως εἶπα καὶ στὴν ἀρχή, τὸ ὄνομα αὐτὸ τὸ φανέρωσε ὁ Θεὸς μὲ τὸν ἄγγελό του στὸν 'Ιωσήφ, ὅταν τοῦ ἐξήγησε ὅτι

Πρόσωπα τῆς Βίβλου

Ο ΑΒΕΣΣΑΛΩΜ

23. - Τὸ ρεῦμα

«Καὶ ἐγένετο σύστρομμα ἰσχυρόν, καὶ ὁ λαὸς ὁ πορευόμενος καὶ πολλὸς μετὰ Ἀβεσσαλώμ.»
(Β' Βασιλ. 15, 12)

Οἱ ἄνθρωποι τοῦ Ἀβεσσαλώμ δούλεψαν μαστορικά. Μὲ πολὺ τᾶκι καὶ μεγάλη ἐξυπνάδα ἐπλεξαν τὴν ὅλη ὑπόθεσιν πού τοὺς εἶχε ἀναθέσει ὁ κύριός τους. Τὰ δίστινα τῆς προπαγάνδας τοὺς ἐπίασαν πολλοὺς. Αὐτὸ πού ἐπιζητοῦσαν τὸ πένυχαν. Ἡ κοινὴ γνώμη σιγήθηκε πρὸς τὸ μέρος τοῦ πρίγκηπά τους. Τί ἄλλο θέλουν λοιπόν; Γι' αὐτὸ δὲν κοπίασαν μῆρες καὶ μῆρες;

Δὲν ὑπάρχουν τώρα σιτὴ χώρα οἱ παλαιοὶ ἐκείνοι φανατικοὶ θανμασται τοῦ βασιλεῖα. Κι ὁ κόσμος δὲν μιλά πλέον μὲ λαιρεῖα

ἢ Μαρία εἶνε παρθένος καὶ ὅτι τὸ παιδί πού θὰ γεννηθῇ εἶνε ἀπὸ τὸ ἅγιον Πνεῦμα. Πῶ μπροστά, στὴν ἴδια τὴν παρθένον Μαρία, ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ εἶπε: «ἰδοὺ συλλήψῃ ἐν γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν» (Λκ 1, 31). Τί σημαίνει λοιπὸν τὸ ὄνομα Ἰησοῦς; Τὸ ὄνομα Ἰησοῦς πού τὸ εἶχαν καὶ ἄλλοι Ἰσραηλίτες πῶ μπροστά ἀπ' τὸ Χριστό, σημαίνει «ὁ Γιαχβὲ σώζει». Ὁ Γιαχβὲ εἶνε ὁ ἀληθινὸς Θεός, ὁ μόνος Θεός πού ὑπάρχει. Οἱ ἄλλοι πῆραν τὸ ὄνομα Ἰησοῦς, διότι τὸ πῆραν ἀπ' τὸν πάπο τους. Γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστό ὅμως ὁ ἄγγελος ἐξηγεῖ: «καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν» αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ». Αὐτὸ σημαίνει, ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος εἶνε ὁ Γιαχβὲ, ὁ μόνος ἀληθινὸς Θεός, πού εἶνε ἴσος καὶ ἕνα μὲ τὸν Πατέρα Θεόν. Ποῦ εἶνε λοιπὸν οἱ ψευδομάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά, πού λένε, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός δὲν εἶνε ὁ Ἰεχωβά ἢ Γιαχβὲ, ἀλλὰ ὅτι τάχα εἶνε μόνον ἄνθρωπος ἢ ἀρχάγγελος; Νὰ ποῖς εἶνε ὁ Ἰεχωβά, ὁ Χριστός. Σ' αὐτὸν νὰ πιστέψουν καὶ αὐτοῦ νοῦ μάρτυρες νὰ γίνουν, ἂν θέλουν νὰ εἶνε πραγματικοὶ μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά καὶ ὄχι ψευδομάρτυρες. Αὐτοὶ ὅπως μιλάνε γιὰ τὸ Χριστό εἶνε οἱ συγκοράνται καὶ οἱ ὑβρίζονται τοῦ Ἰεχωβά.

Στέργιος Ν. Σάκκος

γιὰ τὸν Δαυίδ. Ἔμαθαν ὅλοι ποιὰ εἶνε τὰ ἰσχυρὰ τοῦ χαρακτῆρος του. Καὶ ξέρουν καλὰ πόσες ἀστοχίες ἔχει κάνει σιτὴ διακινδύνευσι τοῦ λαοῦ. Τώρα ἀνοιχτὰ μιλάνε μικροὶ καὶ μεγάλοι, χωρὶς δισταγμὸ καὶ φόβον, ἐναντίον του. Καὶ εἶνε ἀρεταὶ πού προκλητικὰ εἰσέρχονται συνδήματα κατὰ τοῦ βασιλεῖα.

Εἶναι μικρὸ κατόρθωμα αὐτό, τὸ ὅτι ἐξοσκήκωσαν τὸ λαὸ καὶ ἐδημιούργησαν ἕνα ἀντιδαντικὸ ρεῦμα; Ἴσως ἀκόμα νᾶνε λίγοι μὲ τὸ μέρος τοῦ Ἀβεσσαλώμ. Ἀῦρις ὅμως θὰ γινόνταν πῶ πολλὰ καὶ ὑστερα ἀπὸ λίγο καιρὸ ἀκόμα περισσότεροι. Δὲν φοβοῦνται πιά. Ἀφοῦ μπῆκε τὸ νερὸ σι' αὐλάκι ἢ μεγάλῃ ἐπιτυχίᾳ εἶνε ζήτημα ὑπομονῆς. Ὁ χρόνος θάνη ὁ πῶ μεγάλος σῦμμαχος τοῦ πρίγκηπά τους.

Τὸ ρεῦμα ποτὲ δὲν στρέφεται πρὸς τὰ πίσω. Προχωρεῖ πάντα μπροστά. Κυλᾷ καὶ παρασύρει. Τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ τοῦ ἀντισταθῇ. Καὶ σιτὸ ἐπαναστατικὸ ρεῦμα πού ἐδημιούργησαν σιτὴ χώρα ὁ Ἀβεσσαλώμ καὶ οἱ ἄνθρωποι του, ποῖς θὰ ἀντισταθῇ; Κανένας δὲν εἶνε τόσο ἰσχυρός. Ὁ γνὺς τοῦ Δαυὶδ ἐχρησιμοποίησε τὰ μεγάλα αὐτοῦ γιὰ νὰ ὁργανώσῃ τὸ κίνημα. Ὅλοι τοὺς θὰ προσχωροῦσαν.

Καὶ σιγὰ - σιγὰ προσεχώρησαν. Βλέπετε ἢ ἀγάπη πού ἔτρεφε ὁ λαὸς πρὸς τὸν Δαυὶδ δὲν εἶχε θάνατο γερά, γι' αὐτὸ καὶ λίγοι σκαινοὶ ἄνθρωποι τὴν ἐκλόνισαν.

*

Οἱ πῶ θερμόαιμοι μάλιστα ὁπαδοὶ τοῦ Ἀβεσσαλώμ ἐκινούσαν ἀπ' τὰ χωριὰ τους καὶ ἰς πολιτεῖες καὶ ἐρχόνταν γιὰ νὰ τὸν συναντήσουν. Εἶχαν μάθει πὼς δρισκόταν σιτὴ Χεβρών. Ἐδῶ τὸν ἀντάμωναν. Τοὺς δεχόταν ὅλους μὲ προσήνετα καὶ καλωσύνη. Τοὺς ἱακτοποιοῦσε σιτὸ παλὸ παλάτι τῆς μικρῆς πολιτείας. Ἐκεῖ θάμεναν σὺν φιλοξενούμενοί του. Ἐπρεπε νὰ τοὺς περιποιηθῇ μὰ καὶ εἶχαν κάνει τὸν μεγάλο κόπο νᾶρθουν

ἀπὸ μακρὰ γὰρ τὰ τὸν δοῦν. Οἱ σκοποὶ τοῦ ὅμως ἦσαν βαθέστεροι. Καθ' ἓνας ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ζωηροὺς καὶ ὑπαικτοὺς νεαροὺς θὰ γινόταν κι ἓνας συνεργάτης στὴ μεγάλη ἐπανόστασι. Τοὺς χρειαζόταν λοιπόν. Ἐπρεπε νὰ τοὺς προετοιμάσῃ καὶ νὰ τοὺς ἐκπαιδεύσῃ. Καὶ τίς νύχτες διανέλα ἡσυχάζαν, οὐ κάποια αἰθούσα τοῦ ἀνακτόρου τοὺς συνεκέντρωνε δλους καὶ κεῖ τοὺς παρουσίαζε τὰ τολμηρὰ σχέδιά του. «Πρέπει νάστε εὐτυχεῖς, γιατί καὶ οἱ θὰ δοθῇσιν σὸ μεγάλο ἔργο. Εἶναι ἀνάγκη νὰ λευτερώσουμε τὸ λαὸ μας ἀπ' τὴν ἀφόρητη τυραννία τοῦ Δαυὶδ. Θὰ χρειασθοῦν δυοῖς γὰρ τὸν ἀγῶνα. Ἀσφαλῶς. Πάρτε παρὰδειγμα ἐμένα. Πνίγω μέσα στὴν καρδιά μου ὅλα τὰ αἰσθήματα λατρείας ποὺ τρέφω στὴν πατέρα μου. Θυσιάζω τὴν ἀγάπην καὶ τὸν σεβασμὸ γιὰ τὸ καλὸ τοῦ λαοῦ μας».

Ἔτσι τοὺς κατεχοῦσε καὶ τοὺς προετοίμαζε. Κι αὐτοὶ ὅλοι τοὺς συνεκινεῖτο γιὰ τὸν ἔλαχε ὁ κληρὸς νὰ γκορεμίσουν ἀπ' τὸ θρόνο τὸ φοβερὸ τύραννο. Συνεπαρμένον λοιπόν καὶ μεθυμένον ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ Ἀθεσσαλῶνι ὠρμιζόνταν ἀγῶνα μέχρι θανάτου. «Καὶ ἐγένετο σύσπρηγμα ἰσχυρὸν, καὶ ὁ λαὸς ὁ πορευόμενος καὶ πολλὸς μετὰ Ἀθεσσαλῶν» (Β' Βασιλ. 15, 12).

Ὅλα μέχρι στιγμῆς θανατοῦσα. Κανένα ἀπορροπία δὲν χάλασε τὰ σχέδια τοῦ νεαροῦ πολέμη. Ὁ ἀφελὴς βασιλεὺς τὸν νομίζει ἀπασχολημένο στὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἰματιῶς του. Ὁ λαὸς τὸν λατρεῖ. Ὅλοι τοὺς κοιμούνται. Καὶ τὸ ρεῦμα ὅλο καὶ μεγαλώνει. Αὐτὸ ὅλα θὰ τὰ παρὰσῃ...

*

Τὸ ρεῦμα ποὺ παρὰσῃ! Μὴ καὶ δὲν γίνεται πάντοτε ἔτσι; Ἡ κοινωνία πάντοτε συγκλονίζεται ἀπὸ διάφορα ρεύματα, ἀπὸ διαφόρους συρμούς. Ἀμα βρεθοῦν δὲ καὶ οἱ κατάλληλοι προπαγανδιστὰς ποὺ ἂν ἀρχίσουν ἐπιμονὴ διαφήμις μιᾶς ὀριζόμενης ἰδέας ἢ ἐνὸς συγκεκριμένου προσώπου, τότε τὸ κατευθυνόμενον ρεῦμα μέρα μετὰ τὴν μέρα ἀπλώνεται κι ἀποκτᾷ τεράστιες διαστάσεις. Μπορεῖ νὰ γίνῃ μόδα, συρμός, μανία, πρόβλημα κοινωνικόν.

Ἰδιαίτερος οἷς ἡμέρες μας ἔξυπνοι καὶ γόητες κατορθώνουν νὰ δημιουργοῦν καὶ νὰ κατευθύνουν διάφορα τέτοια ρεύματα γύρω ἀπὸ πρόσωπα, σοτήματα καὶ ἰδέες. Μὲ

κατάλληλα διαφημιστικὰ ἐμφὰ κατευθύνουν τὸ λαὸ ἐκεῖ ποὺ αὐτοὶ θέλουν. Ὁ δὲ κοσμάκης τρέχει. Μὰ βέβαια, ἀφοῦ ἔγινε παιχιδάκι στὰ χέρια τῶν ποικιλιανύμων κραχιῶν...

Στὴν πατρίδα μας, γιὰ ν' ἀναφέρουμε ἓνα παράδειγμα, πρὶν κάμποσα χρόνια ζούσε ἓνας συγγραφέας. Ξεκίνησε ἀπ' τὸ νηοί του κι ἦλθε στὴν Ἀθήνα γιὰ νὰ πιάσῃ μιὰ θεοσύλα στὰ ἑλληνικὰ γράμματα. Ἐπὶ μιὰ αἰῶνα ἔγραφε καὶ τυπῶνε ἀσταμάτητα. Καὶ ποῖς τὸν πρόσχε; Κανένας. Τὰ βιβλία του ἔμεναν ἀποσπῆστα καὶ σωριάζονταν οἱς ἀποθήκες τῶν βιβλιοπωλείων. Τέλεια ἀδιαφορία τοῦ κοινῷ γιὰ τὸ λογοτεχνικὸ τοῦ ἔργο. Μέχρι ποὺ τὰ κατάφερε νὰ γίνῃ «σοσιαλιστὴς ὑπουργὸς» οὐ μιὰ φρενοφιλελεύθερη κυβένηση. Ἔτσι ἔχοντας σὰν ὑπόβαθρον ἓνα φηγοράκι καὶ δυναμικὸ τίτλο, πήγε στὴν Εὐρώπην καὶ κεῖ κατάφερε νὰ τυπώσῃ ἓνα δυὸ βιβλία του. Ἐ τότε ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα ἐμφανίσθηκαν οἱ προπαγανδιστὰς του. Ὅλες οἱ μεσοσοφίαι τῶν λογοτεχνικῶν περιοδικῶν ἀφιερώθηκαν σ' αὐτόν. Πῶ! πῶ! πῶ! πῶς τὸν ἀφήσαμε τόσα χρόνια σὸ περιθώριον; Τί μεστωμένος ὁ λόγος του! Πόσο δουλεμένη ἡ φράσις του! Πόσο τολμηρὸς οἱ ἰδέες του! Κι ἀρχίζει τὸ ρεῦμα ν' ἀπλώνεται. Ἀνάρπαστα γίνονται τὰ βιβλία του. Μικροὶ καὶ μεγάλοι τὸν διαβάθουν. Ἐνας πελώριος θανυμασμός ἐσχόνεται στὴ μικρὴν μας χώρα γιὰ τὸν λογοτέχνη. Καὶ συνέβηκε νὰ γενῇ ἀπὸ τὴν μιὰ στιγμὴ στὴν ἄλλην, αὐτὸς ὁ ἀγνωστὸς, ὁ πῦρ μεγάλος ἀπ' ὅλους τοὺς συγχρόνους συγγραφεῖς τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς. Καὶ ἡ κακόμοιρη γυναίκα του βλέποντας τὸ τεργητὸ ρεῦμα θανυμασμοῦ ποὺ ξεσηκώθηκε γιὰ τὸν σύζυγόν της συλλογιζόταν μετὰ τὸ δίκην της: «Μὰ δὲν ἦταν τὰ ἴδια αὐτὰ μυθιστορήματα, ποὺ κυκλοφοροῦσαν λίγον πρὶν δακτυλογραφημένα, χωρὶς νὰ δοῦν ἐκδότῃ νὰ τ' ἀναλάβῃ, τόσον, ὥστε ὁ ἄνδρας μου νὰ γράφῃ καταπιεσμένος: «Στὰ ξένα ἔχω ἐκδόσεις καὶ σὶν τόπο μας δὲν ὑπάρχει κανένας γιὰ μένα» (Ἰδε Γαλάτειας Καζαντζάκη «Ἀνδρῶποι καὶ ὑπεράνθρωποι», ἔκδοσις «Πυξίδα», Ἀθήνα 1957 σελ. 262).

Μήπως τὰ ἴδια δὲν συμβαίνουν καὶ στὴν περιοχὴ τῆς πολιτικῆς; Ἀνδρῶποι ποὺ σήμερα δὲν ἔχουν καμμὶ ὑπόληψιν καὶ ζοῦν

Τὸ διήγημά μας

ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ

Ἡ τελευταία χαρούμενη προσμονή τῶν διακοπῶν ἦταν τὸ κυνήγι. Ὁ Σταυράκης εἶχε ἀποσπάσει ἀπ' τὸ θεῖο του τὸ Λάμπρο τὴν ὑπόσχεση, ὅτι τὸν Αὐγουστο πού θά-παιρνε τὴν ἀδειά του καὶ θά πήγαινε γιὰ κυνήγι, θά τὸν ἔπαιρνε κι' αὐτὸν μαζί του.

— Θέλω κι' ἐγὼ νὰ πάω, γκρίνιαζε κι' ὁ μικρὸς Γιαννάκης.

— Ναί, πῶς. Ἐγὼ δὲν θέλω οὔτε στὸν Σταυράκη νὰ ἐπιτρέψω καὶ μιᾶς καὶ σύ; δῆλωσε κοφτὰ ἡ μητέρα.

— Ὅχι δά, ἐγὼ εἶμαι πιά μεγάλος κι' ὁ θεῖος Λάμπρος συμφωνεῖ ἀπόλυτα, εἶπε κάπως ἀπότομα ὁ Σταυράκης.

— Καλά, θά δοῦμε, ἔκοψε τὴν κουβέντα ἡ μητέρα.

Τὸ παιδί βηματίζει νευρικά πηγαίνοντας διαρκῶς πρὸς τὰ παράθυρα. Μόλις ἀπὸ μακριὰ φάνηκε ὁ θεῖος του πέταξε ἀπ' τὴ χαρά του. Δὲν πρόλαβε νὰ μπιῇ ἐκεῖνος μέσα καὶ οἱ ἐρωτήσεις πέφτανε βροχή.

οὐτὴ σκιά καὶ οὐτὴν ἀφάνεια μπορεῖ μὲ μιὰ θεαματικὴ ρεκλάμα καὶ δημιουργία, μὲ λίγα φωτεινὰ σλόγκαν, νὰ παρουσιασθοῦν σὲ προσκήνιο καὶ νὰ δημιουργήσουν ἓνα καταπληκτικὸ ρεῦμα πὸν θά σαρώσῃ τοὺς ἀντιπάλους.

Κι ἀκόμα κοσμοθεωρίες καὶ ἰδεολογίες πὸν ἐμφανίζονται μὲ τὸ ροῦχο τῆς μοντέρνας σκέψεως ὑπερὰ ἀπὸ κατάλληλη θεωρητικὴ προπαγάνδα κατακτιοῦν τὰ πλήθη καὶ γίνονται μανίες καὶ σαρμοί.

*

Κι ὁ χοριστιανὸς πὸν ζῇ μέσα σ' αὐτὴ τὴν κοινωνία, πὸν διαρρέεται ἀπὸ τὰ διάφορα ρεύματα, τί πρέπει νὰ κάμῃ; Ποιὰ εἶνε ἡ θέσι του; Θά μιλέξῃ καὶ κείνος μέσα στὸν στρόβιλο αὐτὸ καὶ θά γίνῃ ἓνα ἀπαλὸ καὶ ἀδύναμο χροινάκι πὸν θά τὸ παρασέρνουν οἱ ἀλλοπαρόσκαλοι σύγχρονοι σαρμοί; Ὅχι. Αἰσθί ὁ πραγματικὸς χοριστιανὸς ἔχει σιγή-γμα καὶ κοιτῆριο. Κρατώντας τὴν αἰώνια ἀλήθεια σὲ χέρι του θά ζυγίξῃ τίς μόδες, τὰ νέα κύματα, τοὺς σαρμούς καὶ τὰ ρεύματα. Δὲν θά ἐντάσσεται σὲ νεοφανῆ κινήματα ὅταν οἱ ὁγνεῖς θεωρητικὲς του ἀρ-

— Τί γίνεται θεῖο; Πότε φεύγουμε;

— Σταυράκη, εἴμαστε τυχεροί. Θά πά-με μὲ μιὰ Μερσεντὲς ἀεροδυναμική.

— Μερσεντὲς; Θά πάμε μὲ Μερσεντὲς; Πότε; φώναξε χτυπώντας παλαμάκια.

— Αὔριο πρωί. Ἔραθε ὁ κ. Διευθυντῆς τὸ πρόγραμμά μου γιὰ τὸ κυνήγι καὶ δέ-χθηκε νὰ ρθῇ κι' αὐτὸς διαθέτοντας τὸ αὐτοκίνητό του. Ἔτσι θά βρεθοῦμε ἔγκαι-ρα χωρὶς νὰ χάσουμε χρόνο στὸν τόπο τοῦ κυνηγιοῦ.

— Ζήτω! φώναξε ὁ Σταυράκης. Θά ζή-σω τίς πιὸ εὐχάριστες στιγμὲς τῆς ζωῆς μου.

— Θέλω κι' ἐγὼ νὰ πάω, γκρίνιαζε κι' ὁ Γιαννάκης πρὸς τὸ θεῖο του.

— Γιαννάκη μου, εἶσαι πολὺ μικρὸς γι' αὐτὴ τὴ δουλειά, πουλάκι μου. Ὅταν γυρίσουμε θά σᾶς πάω μὲ τὴ Λίζα στὶς κούνιες. Θά σοῦ πάρω καὶ γλυκά.

Ἔτσι τὸν καθησύχασε καὶ ἤρχισε τίς συνεννοήσεις μὲ τὸ Σταυράκη δίνοντας

ζῆς τὰ καταδικάζουν ἐξ ὑπαρχῆς. Κι οὐτε ὃ' ἀφήνῃ τὴν ψυχὴν του νὰ σέρνεται ἀπ' τὴν ἐγείματα περιτρεφούσα ἀτιμωφαιρα. Μὰ κι ἂν ὅλοι οἱ φίλοι του, κι ἂν ὅλοι οἱ δικοὶ του ἐνταχθῶν, νὰ προτιμήσῃ ἐκεῖνος νὰ μεί-νῃ ἀπομονωμένος. Νὰ προτιμήσῃ αὐτὴ τὴν ἄγρια μοναξιά. Τότε στὶς μέρες μας αὐ-τὸς ὁ χοριστιανὸς θά ἐνσαρκώσῃ τὸν ὡραῖο ἐκεῖνο τύπο τοῦ ἀντιστασιακοῦ ἀνθρώπου πὸν τίς νύχτες ἔβγαίνει σιὸς δρόμους κι ἔδινε ἀπάνητοι σιὸς Οὐνους τοῦ Βορρᾶ γράφοντας πάνω σιὸς τοίχους τὸ «Ἀγοῦ-μαι». Ἀγοῦμαι νὰ ὑποταχθῶ σὲ κῆμα τῆς βίας. Ἀγοῦμαι νὰ σκλαβωθῶ. Ἀγο-νοῦμαι νὰ ὑποκύνω.

Ἀχ! Ποῦνε ὁ σημερινὸς ἀντιστασιακὸς χοριστιανὸς νέος πὸν θά πειτάξῃ σὲ σύγ-χρονα ρεύματα τῆς ἀποστασίας, τῆς ὁλο-φροσύνης, τῆς κοσμικότητος, τοῦ συμβιβα-σμοῦ καὶ τῆς ἀνθρωπικότητος τὴν κραυγὴ: «Ἀγοῦμαι»; Ποῦνε αὐτὸς πὸν δὲν θά δε-χθῇ νὰ ἐνταχθῇ σὲ «σύστημα» τῶν νέων Ἀθεοπαλῶν, ἀλλὰ θά μείνῃ πιστὸς στὶς ἀρχὲς τοῦ μεγάλου Βασιλεῖς του;

Μιχαὴλ Κ. Εὐθυμίου

οδηγίες γιὰ τὴν προετοιμασία.

— Ἐγὼ τώρα φεύγω, τοῦ εἶπε μετὰ ἄβριο πολὺ πρῶτ' ἢ περάσω νὰ σὲ πάρω. Μόλις ἀκούσης τὸ κουδούνι, ἀμέσως νὰ κατέβης κάτω μὲ τὰ πράγματά σου.

Εἶναι ζήτημα ἂν κοιμήθηκε δύο ὥρες ἐκείνη τὴ νύχτα. Στὸ χτύπημα τοῦ κουδουνιοῦ ἦταν πανέτοιμος. Τὸν περίμενε κάτω μὰ Μερσεντις, μαζὺ μὲ τὸ θεῖο του καὶ τὸ ἀφεντικό του, τὸν κ. Πολύδωρο. Μὲ συγκρατημένο ἐνθουσιασμὸ μπῆκε μέσα στὸ αὐτοκίνητο, ἐσωτερικὰ ὅμως πετοῦσε ἀπ' τὴ χαρὰ του. Ἰδιαίτερα τρελλάθηκε ἀπ' τὴ χαρὰ του καὶ ξεφώνιζε ἐπιδοκιμαστικά, ὅταν ὁ κ. Πολύδωρος βγαίνοντας στὴν ὑπαιθρο, πάτησε γκάζι καὶ τὸ αὐτοκίνητο ἀνέπνυξε ταχύτητα.

Δὲν ἄργησε ὅμως νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν ἔθνικὴ ὁδὸ κ' ἔπιασε τὴν ἀνηφόρα καὶ τὴς προφές. Ἐκεῖ τοῦ ἤρθε ναυτία, ἀλλὰ δὲ μίλησε γιὰ νὰ μὴ ρεζίλευτῇ. Ὅμως κάτι κατὰλαβαν οἱ ἄλλοι καὶ τὸν ρώτησαν.

— Γιατί δὲ μιλάς πιά, Σταυράκη; Κουράστηκες;

— Ὅχι, γιατί νὰ κουραστώ. Εἶναι ὅλα ἁράϊα!

Σὰν ἔπιασαν τὸν ἴσιο δρόμο, τὸν πέρασε τὸ κακό, κ' ἄρχισε τὰ τραγούδια. Ἐπιφωνήματα θαυμασμοῦ γιὰ τὸ ὁμορφο τοπίο ἔβγαιναν διαρκῶς ἀπ' τὸ στόμα του, καθὼς τὸ αὐτοκίνητο διέσχιζε ἕνα χωματὸδρομο ἀνάμεσα στὸ δάσος.

— Ἐδῶ πάνω, θάχῃ πολὺ κυνῆγι, εἶται δὲν εἶναι; ρώτησε.

— Νὰ δοῦμε. Μάλλον πρέπει νὰ πᾶμε καὶ μὲ τὰ πόδια σὲ ἀπρόσιτες περιοχές. Ἐδῶ δὲν κάθονται τὰ ζῶα, ἀφοῦ ἔχει κίνηση ὁ δρόμος, εἶπε ὁ Λάμπρος.

Σὲ λίγο πάγκρασαν τὸ αὐτοκίνητο σ' ἕνα ὄρεινὸ χωριό, πῆραν τὰ σύνοργά τους κ' ἄρχισαν ν' ἀνηφορίζουν στὸ βουνό. Ὁ ἥλιος ὑψώθηκε ἀρκετά, μὰ γιὰ τοὺς ὁδοιπόρους δὲν εἶχε σημασία. Πανύψηλα ἔλατα τοὺς ἐσκίαζαν, ἐνῶ ἕνα δροσερὸ ἀεράκι χάιδευε τὰ πρόσωπά τους. Τὰ πουλάκια πιίβιζαν ξένοιαστα καὶ τὸ βουητὸ ἀπ' τὸ ποταμάκι, ποὺ κυλοῦσε στὸ φαράγγι, ἦταν τὸ ἀκοπανισμέντο τῆς μουσικῆς τους.

— Τί ὁμορφα εἶναι ἐδῶ στὴν καθαρὴ φύση! Ὅλα σὲ φέρνουν πρὸ κοντὰ στὸ

Θεό, εἶπε ὁ Σταυράκης, κ' ἄρχισε ἕνα τραγουδάκι τοῦ Κατηχητικοῦ.

«Ὅταν τριγύρω βλέπω τῆς φύσεως
τὰ κάλλη
τὸν ἥλιο, τὴ σελήνη, τ' ἄστρα τὰ
φωτεινά
καὶ τ' ἄνθη ποὺ στολίζουν ἀγρούς
καὶ μονοπάτια
σ' εὐχαριστῶ, Θεέ μου, ποὺ μοῦδω-
σες τὰ μάτια».

Ἡ ζωντάνια αὐτοῦ τοῦ παιδιοῦ ἐντυπωσίασε τοὺς ἄλλους καὶ τοὺς χάριζε μιὰ ἀνεξήγητὴ αἰσιοδοξία. Σάφνου ἕνα πέταγμα πουλιῶν ἀκούστηκε πάνω στὰ δέντρα. Ἀκίνητοποιήθηκαν μονομιᾶς καὶ ἐτοίμασαν τὰ δίκανα. Μὲ προφύλαξη προχώρησαν λίγο καὶ μὰ ὁμοβροντία ἔρριξε κάτω τρεῖς πέρδικες. Ὁ Σταυράκης τὴς πῆρε καὶ τὴς κρέμασε στὴ ζώνη του χαρούμενος.

Κόντευε μεσημέρι, ὅταν φτάσανε σὲ μιὰ πηγὴ μὲ γάργαρο κρῦο νερό. Φάγανε μὲ ὄρεξη καὶ συνέχισαν τὸ κυνῆγι. Μὰ τίποτε πιά δὲν τοὺς ἔδωσε τὴν εὐχαρίστηση ποὺ περιμένανε. Κόντευε τὸ σούρουπο κ' ἔπρεπε νὰ γυρίσουν στὸ χωριό, γιὰ νὰ ξαναρχίσουν τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρῶτ'. Κι' ἐνῶ ἦταν ἔτοιμοι γιὰ τὴν ἐπιστροφή, βρέθηκαν μπροστὰ σὲ μιὰ σιάνη.

Ἕνας ἄντρας κ' ἕνα ἀγόρι στὴν ἡλικία τοῦ Σταυράκη πᾶσχιζαν νὰβάλουν τὰ πρόβατα στὸ μαντρί. Τοὺς χαιρέτισαν φιλικὰ καὶ τοὺς κάλεσαν στὸ φτωχὸ καλύβι τους. Τοὺς περιποιήθηκαν καλόκαρδα προσφέροντας γάλα, τυρί, ξυνόγαλο καὶ χωριάτικο ψωμί.

— Τί νόστιμα ποὺ εἶναι, δήλωσε ὁ Σταυράκης καὶ συμφώνησαν κ' οἱ ἄλλοι. Λοιπὸν θὰ μ' ἄρεσε κ' ἐμένα μιὰ τέτοια ζωὴ, φίλε. Πῶς σὲ λένε ἀλήθεια;

— Φώτη. Τὸ λὲς γιατί εἶσαι στὴν πόλη μ' ὅλα τὰ καλά, εἶπε μὲ δυσθυμία ὁ ἄλλος. Γιὰ ρῶτα ὅμως κ' ἐμένα;

— Ἐ, τί συμβαίνει Λοιπὸν; ρώτησαν.

— Νὰ θέλω νὰ πᾶω στὸ Γυμνάσιο κ' ὁ πατέρας δὲν συμφωνεῖ. «Πρέπει νὰ μείνῃς στὰ πρόβατα», μοῦ λέει.

— Βέβαια, εἶπε κ' ὁ βοσκός. Ποῦ νὰ τρέχῃ τώρα στὴν πόλη, καὶ πῶς θὰ βγοῦν τὰ ἔξοδα;

— Δὲν χρειάζεται τίποτε, πατέρα. Ἐγὼ

θὰ δουλέψω καὶ θὰ σπουδάσω, χωρὶς νὰ σ' ἐπιβαρύνω.

— "Ετσι λὲς γιατί δὲν ξέρεις. Τέλος πάντων, θὰ δοῦμε. "Εχουμε ἀκόμη καιρό, ἔκλεισε τὴ συζήτηση ὁ πατέρας του.

Μετὰ ἡ κουβέντα γύρισε στὸ κυνήγι. Τὴν ἀπογοήτευση τῶν κυνηγῶν τὴν μετέτρεψε σὲ αἰσιοδοξία ὁ μικρὸς Φῶτης.

— Νὰ σὰς πᾶω ἐγὼ σ' ἕνα μέρος!... Μέχρι καὶ ἀγριογούρουνο μπορεῖτε νὰ χτυπήσετε.

— Τί λὲς βρὲ παιδί. Εἶναι μακρυὰ; ρώτησαν.

— "Ισα μὲ τρεῖς ὥρες ψηλά.

— Μακρυὰ εἶναι, δὲν προλαβαίνουμε.

— Γιατί δὲν μένετε ἐδῶ κι' αὔριο τὸ πρωὶ σὰς πᾶω, ἂν δὲν ἔχη ἀντίρρηση ὁ πατέρας;

— Θὰ βγάλῃς γερὸ μεροκάματο ἂν μᾶς πᾶς, τοῦπε ὁ κ. Πολύδωρος. Σὰς παρακαλῶ δώστε μας τὸ παιδί γιὰ ὁδηγό, εἶπε πρὸς τὸν πατέρα.

— Καλά, πάρτε τον, εἶπε καλόκαρδα κι' ἄρχισε τὴν προετοιμασία τῆς φιλοξενίας.

Δὲν ὑπῆρχαν ἀνέσεις, ἀλλὰ κουρασμένοι ὅπως ἦταν ἐνοικωθάν πῶς ἔπρεσαν πάνω σὲ πούπουλα. Τοὺς πῆρε ἀμέσως ὁ ὕπνος καὶ χαράματα τὸ πρωὶ ξεκίνησαν. Ἡ διαδρομὴ ἦταν ἐξαίσια. Πυκνὴ ἡ βλάστηση, πηγὲς μὲ γάργαρα νερά καὶ συμφωνία πουλιῶν. Σὰν ἔφτασαν στὸ μέρος ποὺ ἔλεγε ὁ Φῶτης σταμάτησαν.

— "Ετοιμασῆτε τώρα. Πιὸ πάνω ἔχει σπηλιὲς γεμάτες ζῶα. Νᾶστε ἔτοιμοι, μήπως κανένα ἀγριογούρουνο ἢ ἀρκούδα μᾶς ἐπιτεθῇ. Μπρός, πᾶμε λοιπόν.

Μουγκρητὰ θηρίων ἔφταναν σι' αὐτιά τους καθὼς περπατοῦσαν. Παίρνοντας ἕνα μονοπάτι βρέθηκαν σὲ κάτι βράχια, ἐνῶ κάτω σὲ μιὰ εὐρύχωρη κλειστὴ πεδιάδα κυκλοφοροῦσαν τὰ θηρία. Ἡ καρδιά τους πῆγε νὰ σπάσῃ ἀπ' τὸ χτυποκάρδι. Ὁ Φῶτης πρὸ ψόχραιμος τοὺς ὠδηγοῦσε ἔξυπνα στὴν ἐπιτυχία.

Μὲ πολλὴ δυσκολία καὶ κίνδυνο χτύπησαν κι' ἕνα μικρὸ ἀγριογούρουνο, κοντὰ σ' ἕνα ἄλλο σωρὸ μικρότερα ζῶα. Γύρισαν στὴ στάνη φορτωμένοι μὲ τὰ λάφυρά τους. Σὲ δυὸ κοντρά ξύλα φόρτωσαν τὸ ἀγριογούρουνο καὶ μὲ πολλὴ δυσκο-

λία καὶ ἀγκομαχητὰ τὸ κατέβασαν.

Ὁ κ. Πολύδωρος ἦταν ἐνθουσιασμένος καὶ ξεφώνιζε σὰν μικρὸ παιδί.

— Τέτοιο κυνήγι πρώτη φορά στὴ ζωὴ μου ἔκανα. Θὰ τὸ λέω στοὺς φίλους μου καὶ δὲ θὰ τὸ πιστεύουν. Θὰ βγάλουμε ἕμως φωτογραφίες μὲ τὰ θηράματά μας. Μπράβο Φῶτη!.. Εἶσαι σπουδαῖος. Σὲ παίρνω στὴ δούλεψή μου καὶ μὲ τὰ λεφτὰ ποὺ θὰ βγάλῃς θὰ σπουδάξῃς ἄνετα. "Ενα παιδί σὰν καὶ σένα πρέπει νὰ προκόψῃ. Τί λὲς; Τί λὲς κι' ἐσὺ κ. Μπάρτη; ρώτησε τὸ βοσκό.

— Δὲν ἔχω ἀντίρρηση, ἅμα εἶναι γιὰ τὸ καλὸ τοῦ παιδιοῦ, δήλωσε ὁ ἄλλος.

— Ζήτησ' φώναξαν τὰ δυὸ παιδιά κι' ἀγαλιώστηκαν. Θάμαστε συμμαθητές.

— Καὶ πότε - πότε θὰ σὰς παίρνω μαζί μου γιὰ κυνήγι ἐδῶ πάνω. "Ετσι Φῶτη; Θὰ τὰ τaráξουμε τὰ ἀγριογούρουνα.

— Μάλιστα, κύριε Πολύδωρε. Καμμὴ ἀντίρρηση, ἀφοῦ εἶμαι κι' ἐγὼ θήραμά σας.

Τσοῦγκρισαν εὐχαριστημένοι τὰ ποτήρια τους κάμοντας εὐχές. Τὰ δυὸ παιδιὰ ὅμως ἦταν πραγματικὰ εὐτυχευμένα.

Σάββας Ν. Ξανθόπουλος

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

Ὁ κ. Κωνσταντῖνος Δοβεστινὸς προσέφερεν εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Ἀδελφότητος δρχ. ἑξακόσιες (600) εἰς μνήμην τῆς συζύγου του Μαρίας.

Ἐπίσης ἡ οἰκογένεια Τραχανᾶ προσέφερε δρχ. δύο χιλιάδες (2.000) μὲ τὴν συμπλήρωσι χρόνου ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς μητέρας καὶ γιαγιάς των "Ολγας Τσολέκα.

Τὸ Διοικ. Συμβούλιον εὐχαριστεῖ καὶ εὐχεται γιὰ τὴν ἀνάπαυσι τῶν ψυχῶν των.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΣΙΣ

Παρακαλοῦνται ὅσοι δὲν ἀνανέωσαν ἀκόμη τὴν συνδρομὴν τους νὰ μᾶς τὴν ἀποστείλουν τὸ συντομώτερον μὲ ταχυδρομικὴ ἐπιταγή, στὴν διεύθυνσι:

Περιοδικὸν «Ἀπολύτρωσις»

Πέλοπος 7, Θεσσαλονίκη

3. ΤΑ ΜΥΡΙΠΝΟΑ ΑΝΘΗ

«Τὰ μυρίπνοα ἄνθη τοῦ παρα-
δείσου...» (Δοξ. Ἀγ. Πατέρων)

Ποιά γυναίκα δὲν ἀγαπᾷ τὰ ἄνθη; Ποιά λεπτὴ ψυχὴ δὲν λαχταρᾷ τὸ ἄρωμά τους; Γιὰ νὰ ἐκφράσουμε τὴν ἀγάπη μας σὲ ἀγαπητὰ καὶ σεβαστὰ μας πρόσωπα, ἄνθη τοὺς προσφέρουμε. Μάλιστα ἡ γυναίκα ἀγαπᾷ ἰδιαίτερα τὸ μύρο, τὸ ἄρωμα τῶν λουλουδιῶν. Εἶναι, ἄλλωστε, τὸ πιὸ ἀγνὸ ἄρωμα. Εἶναι φυσικόν. Ἀπὸ κανένα, σχεδόν, σπῆτι δὲν λείπουν οἱ γλάστρες μὲ λουλούδια. Καὶ ἀπὸ κανένα, πάλι, σαλόνι δὲν ἀπουσιάζει τὸ ἀνθοδοχεῖο.

* * *

Εἶναι ὥραϊα τὰ ἄνθη. Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ τὰ φυσικὰ ἄνθη, ὑπάρχουν καὶ τὰ πνευματικὰ ἄνθη, τὰ ὁποῖα ἀναδίδουν τὴν πνευματικὴν τους εὐωδίαν. Πρῶτο ἄνθος, πρῶτο κρίνο, «ἄνθος τοῦ πεδίου κρίνον τῶν κοιλάδων» (* Ἀσμ. Ἀσμ. 2,1), ποὺ εὐωδιάζει τὸν κόσμον ὅλο μὲ τὴ ζωὴ του καὶ τὴ διδασκαλίαν του, εἶναι ὁ γλυκύτατος Ἰησοῦς. Δεύτερο ἄνθος, «ἄνθος τῆς ἀφθαρσίας», «κρίνον τὸ ἡδύπνοον», εἶναι ἡ Παναγία. Εἶναι «ἡ μόνη ἁμωμος ἐν γυναιξὶ καὶ καλὴ». Καὶ στὴ συνέχεια ἀκολουθοῦν ἄλλα ἄνθη. Ἄνθη πολλὰ, ἀναρίθμητα. Εἶναι τὰ «μυρίπνοα ἄνθη τοῦ παραδείσου», ὅπως ἀποκαλεῖ τοὺς ἁγίους τῆς Ἐκκλησίας μας ὁ εὐλαβὴς ὑμνογράφος. Τὰ ἄνθη αὐτὰ πνέουν μύρα, πνευματικὰ μύρα, πνευματικὰ ἀρώματα. Κι' αὐτὰ τὰ ἀρώματα εἶναι οἱ ἀρετὲς τῶν ἁγίων. Γιατί, ὅπως παρατηρεῖ πατὴρ τῆς Ἐκκλησίας μας, «αἱ ἀρεταὶ διὰ τῶν ἀρωμάτων σημαίνονται».

Κάθε ἅγιος, κάθε ἁγία, εἶναι ἓνας «κῆπος κεκλεισμένος» (* Ἀσμ. Ἀσμ. 4,12). Εἶναι ἓνα ἀνθοκήπιο, πνευματικὸ ἀνθοκήπιο, μὲ ποικίλα μυροβόλα ἄνθη, μὲ ποικίλα πνευματικὰ χαρίσματα, μὲ ποικιλία ἀρετῶν.

Ἡ χριστιανὴ γυναίκα, κάθε πρωτῇ, μπαίνει μέσα σ' ἓνα ἀπὸ τὰ πνευματικὰ αὐτὰ ἀνθοκήπια καὶ ἀρωματίζεται. Μὲ ἄλλα λόγια, διαβάζει μὲ προσοχὴ καὶ ἀφοσίωσι τὸ βίβλιον τοῦ ἁγίου ἢ τῆς ἁγίας τῆς ἡμέρας καὶ ἀρωματίζεται στὴν ψυχὴ μὲ τὰ μύρα τῆς πίστεως τῆς ἀγάπης καὶ τῆς θυσίας τῶν ἁγίων. Ἀλλὰ ὥς δοῦμε, ἐνδεικτικὰ, τὰ τρία αὐτὰ μύρα, ἀρώματα, τῶν ἁγίων, ποὺ ἔχουν τὴ δύναμι νὰ κάνουν τὴ χριστιανὴν γυναίκα νὰ γίνῃ κι' αὐτὴ ἓνα μυρίπνοο πνευματικὸ ἄνθος.

* *Μύρο· ἡ πίστις*, ἡ πίστις στὸ Χριστό, ἡ χριστιανικὴ πίστις. Οἱ ἅγιοι, πρὶν γνωρίσουν τὸ Χριστό, ζοῦσαν στὴν ἄγνοια, στὴν πλάνη καί, μερικοί, στὴν ἁμαρτία. Ἄλλοι μάλιστα ἦσαν καὶ ἐχθροὶ τοῦ Χριστοῦ, ὅπως ὁ Ἀπ. Παῦλος. Ὡστόσο ὅμως ὅλοι τοὺς ἦσαν ψυχὲς ἀνήσυχες ποὺ ἐρευνοῦσαν νὰ βροῦν τὴν ἀλήθειαν. Ἀλλὰ ἡ ἀλήθεια εἶναι μόνο ὁ Ἰησοῦς. «Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ» (Ἰωάν. 14,6). Ὅταν κανεὶς ψάχνῃ νὰ βρῇ τὴν ἀλήθειαν, τὴν βρίσκει. Αὐτὸ ἔγινε καὶ μὲ τοὺς ἁγίους. Βρῆκαν τὴν ἀλήθειαν. Γνώρισαν τὸ Χριστό. Καὶ τὸν πίστεψαν. Ἔτσι στὸ ἐξῆς ἐπαυσαν νὰ ζοῦν στὴν ἄγνοια, στὴν πλάνη, στὸ ἠθικὸ σκοτάδι. Ζοῦσαν στὴ χριστιανικὴ ἀλήθειαν. Ζοῦσαν στὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ, ποὺ διαλύει ὅλα τὰ σκοτάδια τῆς ψυχῆς. Ἦσαν ὅλοι τοὺς, ὅπως καὶ ὁ Κύριος, τὸ «φῶς τοῦ κόσμου» (Ματθ. 5,14).

Ἡ πίστις τῶν ἁγίων στὸ Χριστό εἶχε τεράστια ἐπίδρασι στὴ ζωὴ τους. Δὲν ἦταν «πίστις νεκρὰ χωρὶς τῶν ἔργων». Ἦταν πίστις ποὺ ἔκανε τὸν πιστὸ «καινὴ κτίσις». Ἡ χριστιανικὴ πίστις ἔδιδε ἄλλο νόημα στὴ ζωὴ τῶν ἁγίων, ἄλλο περιεχόμενο. Ὅλοι τοὺς εἶχαν καρδιά καὶ νοῦν Χριστοῦ. Ἡ ἁμαρτία, ὁποιαδήποτε ἁμαρτία,

δὲν εἶχε πιά καμμιὰ θέσι στὴ ζωὴ τους. Θέσι εἶχε μόνο ἡ ἀρετὴ. Καὶ ἡ ἀρετὴ αὐτὴ σκορποῦσε τὴν εὐωδίαν τῆς παντοῦ.

Οἱ ἐχθροὶ τοῦ Χριστοῦ μηχανεύθηκαν χίλιους δυὸ τρόπους νὰ κλονίσουν τὴν πίστι τῶν ἀγίων, ἀλλὰ δὲν μπόρεσαν νὰ ἐπιτύχουν ἀπολύτως τίποτε. Οὔτε τὰ σπαθιά, οὔτε οἱ φωτιές, οὔτε οἱ ἀκρωτηριασμοί, οὔτε οἱ παγωμένες λίμνες, οὔτε τὰ πεινασμένα λιοντάρια, οὔτε οἱ ταῦροι, οὔτε ἡ πείσσα, οὔτε ὁποιοδήποτε ἄλλο ἀπάνθρωπο καὶ βάρβαρο μέσο, στάθηκε ἱκανὸ νὰ κλονίσῃ τὴν πίστι τῶν ἀγίων. Κανένα βασανιστήριον δὲν φόβιζε τοὺς μάρτυρας. Ἀπτόητοι καὶ μὲ ὕμνους στὸ Χριστὸ κατέβαιναν στὰ ἀμφιθέατρα, γιὰ νὰ γίνουν τροφὴ τῶν λιονταριῶν. Εἶναι χαρακτηριστικὴ καὶ θαυμαστὴ ἡ ψυχικὴ ἡρεμία μὲ τὴν ὁποία οἱ μάρτυρες ἀντιμετώπισαν καὶ τὰ πρὸ σκληρὰ καὶ ὀδυνηρὰ βασανιστήρια. Εἶναι ἐξαιρετικὰ ἐντυπωσιακὸ τὸ μαρτύριο ἐνὸς νεαροῦ μάρτυρος, στὰ πρῶτα χριστιανικὰ χρόνια. Ὁ νεαρὸς χριστιανὸς ὁδηγεῖται μπροστὰ στὸν εἰδωλολάτρην Ἐπαρχο. Ἡ διαδικασία εἶναι συνηθισμένη. Τὸν πρῶτο λόγο ἔχουν ἡ κολακεία καὶ οἱ ὑποσχέσεις γιὰ μιὰ ἄνετη καὶ πλούσια ζωὴ. Ἀλλὰ αὐτὰ τὰ ἀπορρίπτει σὰν «σκύβαλα ἵνα Χριστὸν κερδήσῃ». Τὸ δεύτερο, τότε, λόγο ἔχουν οἱ ἀπειλές καὶ ἡ ἐκτέλεσι τῶν ἀπειλῶν, ἀφοῦ τὸ φρόνημα τοῦ χριστιανοῦ παραμένει ἀκαμπτο. Ἔτσι ὁ Ἐπαρχος διατάζει τὴν ἀποκοπὴ τῶν ποδιῶν τοῦ μάρτυρος. Ἡ ἀντίδρασι τοῦ νεαροῦ χριστιανοῦ ἦταν τὰ λόγια: «Ἐπαρχε, πιστεύω στὸ Χριστό». Ὁργισμένος ὁ τύραννος διατάσσει τὴν ἀποκοπὴ τῶν αὐτιῶν. Ἡ ἴδια, καὶ πάλι, ἀντίδρασι τοῦ μάρτυρος. «Ἐπαρχε, καὶ δίχως αὐτιά πιστεύω στὸ Χριστό». Ἐξω φρενῶν ὁ ἄρχοντας διατάζει τὴν ἀποκοπὴ τοῦ ἀριστεροῦ χεριοῦ. Ὁ μάρτυρας σφαδάζει ἀπὸ πόνο καὶ πνίγεται στὸ αἷμα, ἀλλὰ ἀλόγιστος ὥστος ὅσο ἀπαντᾷ: «Ἐπαρχε, καὶ μὲ ἓνα μόνο χέρι πιστεύω στὸ Χριστό». Ὁ ἀξιωματοῦχος δὲν μπορούσε ἄλλο ν' ἀκούῃ τὴ σταθερὴ ἀπάντησι τοῦ μάρτυρος καί, μεθυσμένος ἀπὸ τὴν ὀργή, διατάζει τὴν ἀποκοπὴ τῆς γλώσσας τοῦ ἁγίου. Ἡ γλώσσα κόπηκε. Τὸ στόμα γέμισε αἷμα. Πῶς ὅμως τώρα νὰ ὁμολογήσῃ τὴν πίστι

του; Μὲ τί γλώσσα; Βρίσκει τὸν τρόπο. Βάζει τὸ δεξιὸν χέρι, ποῦ τοῦ ἀπέμεινε, στὸ αἷμα καὶ μὲ τὸ αἷμα, σὰν μελάνι, γράφει στὸν τοῖχο: «Τύραννε, καὶ δίχως γλώσσα πιστεύω στὸ Χριστό». Ὁ Ἐπαρχος, ἄρρωστος λιὰ ἀπὸ τὸ θυμὸ του, διατάζει τὸν ἀποκεφαλισμό τοῦ μάρτυρος.

Ἡ χριστιανικὴ αὐτὴ πίστι κατέπληξε ὅλο τὸν εἰδωλολατρικὸ κόσμον. Στὰ πρῶτα τριακόσια χριστιανικὰ χρόνια, μαρτύρησαν, ποικιλοτρόπως, ἔνδεκα ἑκατομμύρια χριστιανοί. Ἡ ἀρχὴ τῶν τυράννων ἦταν τὰ μαρτύρια νὰ γίνωνται μπροστὰ σέ, ὅσο τὸ δυνατόν, περισσότερον κόσμο. Κι' αὐτὸ τὸ ἔκαναν γιὰ παραδειγματισμό. Ἀλλὰ, πάντοτε, τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν ἀντίθετο ἀπὸ τὴν προσδοκίαν τους. Ἀντὶ οἱ θεατὲς νὰ τρομάζουν, θαύμαζαν τὴν πίστι τῶν χριστιανῶν μαρτύρων, μὲ ἀποτέλεσμα πολλοὶ νὰ γίνωνται χριστιανοί. Δὲν ὑπῆρχε, σχεδόν, κανένα μαρτύριο χωρὶς ἓνας ἢ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς θεατὰς νὰ ἀσπάζωνται τὸ χριστιανισμό, ἔστω κι' ἂν τὸ ἴδιο τέλος τοὺς περίμενε κι' αὐτοὺς καὶ μάλιστα ἐκείνη τὴ στιγμὴ. Ἐνδεικτικὰ ἀναφέρουμε τὸ μαρτύριο τῆς Ἁγίας μεγαλομάρτυρος Χριστίνης, τὸ ὁποῖο ἔγινε αἰτία νὰ ἀσπασθοῦν τὴ νέα θρησκεία τοῦ Ἰησοῦ τρεῖς χιλιάδες ἄνδρες. Κόρη στρατηγοῦ ἡ Χριστίνα, εἰδωλολάτρου, δυστυχῶς, στρατηγοῦ, κατάρθωσε νὰ αἰχμαλωτίσῃ, μὲ τὸ μύρο τῆς πίστεως, γιὰ τὸ Χριστό, τόσους ἄνδρες εἰδωλολάτρες, ὅσους δὲν πέτυχε ποτὲ νὰ αἰχμαλωτίσῃ ὁ πατέρας τῆς στὰ πεδία τῶν μαχῶν. Συμπέρασμα: Τὸ μύρο, τὸ ἄρωμα τῆς χριστιανικῆς πίστεως, προσελακύει στὴν ἀλήθεια τοῦ Χριστοῦ ὅλες τὶς εὐγενεῖς ψυχὰς ποὺ ἀναζητοῦν τὴν ἀλήθεια καὶ τὴν πνευματικὴν χαρὰ στὴ ζωὴ τους.

* *Μύρο· ἡ ἀγάπη*, ἡ χριστιανικὴ ἀγάπη, ἡ ἀγάπη στὸ Χριστό. Οἱ ἅγιοι ἀγάπησαν δυνατὰ τὸ Χριστό. Ἦταν τόσο μεγάλη ἡ ἀγάπη τους, ὅσο καὶ ἡ πίστι τους. Ἀγάπη χωρὶς ὅρια. Ἀγάπη, «ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος» (Μάρκ. 12, 30). Ἀγάπη μὲ ὅρια, ἀγάπη

μὲ μέτρο, δὲν εἶναι δεκτὴ ἀπὸ τὸ Χριστό. Πρῶτα ὁ Ἰησοῦς καὶ ὕστερα οἱ γονεῖς, τὰ παιδιά, τὰ ἀδελφία, οἱ συγγενεῖς καὶ ὅλος ὁ κόσμος. Ὅποια ἀγαπᾷ ἀτιδήποτε πρᾶγμα ἢ πρόσωπο περισσότερο ἀπὸ τὸ Χριστό, αὐτὴ δὲν εἶναι χριστιανή. Δὲν εἶναι ἀπολύτως τίποτε. Εἶπε ὁ Κύριος: «Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστι μου ἄξιος» (Ματθ. 10, 37). Ἐδῶ σκονιάτουν πολλές μητέρες, ἀλλὰ καὶ νέες. Οἱ μητέρες ἀπαιτοῦν ἀπὸ τῆς θυγατέρας τους νὰ τῆς ἀγαποῦν περισσότερο ἀπὸ τὸ Χριστό. Τὴν ἴδια ἀπαίτησι ἔχουν καὶ οἱ θυγατέρες ἀπὸ τῆς μητέρας τους. Ἀλλὰ αὐτὸ εἶναι ἀντίθετο μὲ τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου. Ὁ ἐρημνευτὴς Ζιγαβηνὸς παρατηρεῖ: «Ἀεὶ κακὸν τὸ φιλεῖν αὐτοὺς — τοὺς γονεῖς — ὑπὲρ τὸν Θεόν». Μπορεῖ μιὰ χριστιανὴ νὰ μὴ ἔχη κανένα κακὸ στὴ ζωὴ της. Ἄν ὅμως δὲν ἀγαπᾷ τὸν Ἰησοῦ «πλεῖον τούτων», δὲν εἶναι χριστιανή. «Οὐκ ἔστι ἄξια» γὰρ τὸ Χριστό.

Ἡ πὺδ ὁμορφὴ ἀγάπη τῶν ἁγίων ἦταν ὁ θεῖος Νυμφίος, ὁ Ἰησοῦς. Μιὰ ἀγάπη πὺδ τὴν τραγουδοῦσαν σὲ ὅλη τους τὴ ζωὴ, μέρα καὶ νύχτα, μὲ ἐκεῖνα τὰ λόγια τοῦ Ἀπ. Παύλου: «Τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; Θλίψις ἢ στενοχωρία ἢ διωγμὸς ἢ λιπὸς ἢ γυμνότης ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα;...» (Ρωμ. 8, 35). Ναί. Τίποτε δὲν τοὺς χωρίζε ἀπὸ τὴ θεία τους ἀγάπη. Ὅχι μόνο τὰ μαχαίρια καὶ τὰ σπαθιά τῶν τυράννων, ἀλλὰ οὔτε καὶ ἡ ἁμαρτία, οὔτε καὶ οἱ ἄσχημοι λογισμοί. Γιατὶ τὴν ψυχὴ δὲν τὴν χωρίζει ἀπὸ τὸ Χριστό μόνο τὸ ἔξφορ, ἀλλὰ καὶ ἡ ἁμαρτία, κ' αὐτὸς ἀκόμη ὁ ἄπρεπος λογισμὸς. «Σκολλοὶ λογισμοὶ χωρίζουσιν ἀπὸ Θεοῦ» (Σοφ. Σειρ. 1, 3). Οἱ ἅγιοι εἶχαν καρδιὰς καθαρὰς καὶ «νοῦν Χριστοῦ» (Α' Κορ. 2, 16). Ἦσαν πραγματικὰ ἄνθη, μυρί-πνοα ἄνθη, πὺδ μοσχοβολοῦσε ὁ τόπος ἀπὸ τὰ πνευματικά τους μύρα.

Ἀλλὰ ὅποια ψυχὴ ἀγαπᾷ τὸ Χριστό, ἀγαπᾷ καὶ τὸν συνάνθρωπό της, ὅποιος κ' ἂν εἶναι αὐτὸς ὁ συνάνθρωπος, εἴτε ἐχθρὸς, εἴτε καὶ δῆμιος ἀκόμη. Οἱ ἅγιοι δὲν εἶχαν μόνο «νοῦν Χριστοῦ», ἀλλὰ εἶχαν καὶ καρδιὰ Χριστοῦ. Μιὰ καρδιὰ πὺδ

ἀγκάλιαζε τὸν κόσμο ὅλο. Τὰ παρακάτω λόγια τοῦ Ἰησοῦ φυτεύτηκαν βαθειὰ μέσα στὶς καρδιὰς τους: «Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν» (Μάρκ. 12, 31). «Ἀγαπᾷτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς καὶ προσεῦχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς καὶ διωκόντων ὑμᾶς» (Λουκ. 5, 44). Ὁ Ἰησοῦς τὸ ζοῦσε αὐτὸ πὺδ κήρυττε. Θεωρίες δὲν ἔλεγε ποτέ. Δὲν ἦταν ὁ Κύριος ἕνας διδάσκαλος καὶ σοφὸς τοῦ «αἵωνος» τούτου. Ὅταν ὁ φθόνος καὶ ἡ κακία τῶν Φαρισαίων τὸν ἀνέβασαν πάνω στὸ σταυρό, δὲν εἶπε σὲ καμμιά στιγμὴ κατάρες. Μόνο λόγια ἀγάπης ἔλεγε. Λόγια πὺδ προβλημάτισαν τὸν φρούραρχο τοῦ Γολγοθᾶ, τὸ Ρωμαῖο Λογγίνο. Κ' ὅταν, πὺδ ὕστερα, ἀκούσθηκε ἡ θερμὴ του προσευχὴ πρὸς τὸν οὐράνιο πατέρα γιὰ τοὺς ἐχθροὺς του: «πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἶδασιν τί ποιοῦσι» (Λουκ. 23, 34) ἔβρινε κατὰπληκτος. Ἄν ἔτσι πολιτευθῇκε ὁ θεῖος Διδάσκαλος, μποροῦσαν νὰ πολιτευθοῦν διαφορετικὰ οἱ ἄνθρωποι του, οἱ πιστοὶ του, οἱ Χριστιανοί; Χτυποῦσαν οἱ δῆμιοι τοὺς μάρτυρας, τοὺς ἐγδερναν, καὶ ἐκεῖνοι τοὺς ἔλεγαν λόγια ἀγάπης. Τοὺς λιθοβολοῦσαν καὶ ἐκεῖνοι, ὅπως ὁ πρωτομάρτυς Στέφανος, ἔκαναν προσευχὴ γι' αὐτοὺς. Τί μεγαλεῖο ἢ προσευχὴ τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, τὴν ὁποίαν μᾶς διέσωσε ὁ Λουκᾶς στὶς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων! Τὴν ἀντιγράφουμε: «Κύριε, μὴ στήσης αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην» (Πράξ. 7, 60). Ἔτσι προσευχόταν ὁ Στέφανος, τὸ «μυρίπνοο ἄνθος», τὴ στιγμὴ πὺδ ἔπεφταν βροχὴ οἱ πέτρες πάνω του καὶ ἔκαναν κομμάτια τὸ νεανικὸ του σῶμα.

Ἡ γλῶσσα τῶν ἁγίων ἦταν ἡ γλῶσσα τῆς ἀγάπης. Ἐκεῖνος ὁ ὕμνος τοῦ Ἀπ. Παύλου πὺδ εἶναι γραμμένος στὸ δέκατο τρίτο κεφάλαιο τῆς πρώτης πρὸς τοὺς Κορινθίους ἐπιστολῆς: «ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων...», τοποθετοῦσε σωστὰ στὴ ζωὴ τους τὸ ἀληθινὸ νόημα τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης. Μπορεῖ κανεὶς νὰ κάνῃ πράγματα ἐντυπωσιακά, πὺδ νὰ δημιουργοῦν ἄριστοι ἐντυπώσεις στὸν κόσμο καὶ νὰ προξενοῦν θαυμασμό. Μπορεῖ νὰ γνωρίζῃ πολλά, «πᾶσαν

τὴν γνῶσιν». Μπορεῖ νὰ μετακινή βουνά. Μπορεῖ νὰ δώσῃ ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του στοὺς φτωχοὺς. Μπορεῖ ἀκόμη καὶ νὰ θυσιασθῇ; Ἄν ὅμως δὲν ἔχει ἀγάπῃ, ὅλα αὐτὰ γιὰ τὸ Θεὸ εἶναι «οὐδέν», τίποτε. Καὶ καρμιά ὠφέλεια δὲν κερδίζει «οὐδὲν ὠφελοῦμαι».

Ἡ ἀγάπῃ τῶν ἁγίων κατέπληξε κι' αὐτοὺς τοὺς ἀντιπάλους τους, οἱ ὅποιοι ὠμολογοῦσαν καὶ ἔλεγαν: «Ἴδετε πῶς οἱ χριστιανοὶ οὗτοι ἀγαπῶσιν ἀλλήλους». Ἀλλὰ ἡ ἀγάπῃ τους δὲν περιωριζόταν μόνο σ' αὐτοὺς ποὺ γνῶρίζαν, ἀλλὰ καὶ σ' αὐτοὺς ποὺ δὲν γνῶρίζαν, ποὺ ὥστόσο μάθαιναν γι' αὐτούς. Ὁ Μινούκιος Φηλιξ, ἔλεγε γιὰ τοὺς χριστιανούς: «Ἀγαπῶσιν ἀλλήλους πρὶν ἢ γνωρισθῶσιν». Καὶ ὁ Λουκιανὸς ὠμολογοῦσε: «Ὁ διδάσκαλὸς τῶν τούς ἔκαμε νὰ πιστεύσουν, ὅτι εἶναι ὅλοι ἀδελφοί». Ὅπως, ἐξ ἄλλου, λέγει ὁ Τερτυλλιανός, «οἱ χριστιανοὶ ἦσαν γνωστοὶ διὰ τῆς πρὸς ἀλλήλους ἀγάπης».

Ἐκφρασι τῆς ἀγάπης τῶν ἁγίων, μεταξὺ τους, καὶ σ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, καλοὺς καὶ κακοὺς, ἀποτελοῦσε καὶ τὸ καθήκον τῆς ἱεραποστολῆς. Στὴ σκέψι πῶς τόσος κόσμος ζοῦσε στὴν ἄγνοια καὶ στὴν πλάνη, φούντωνε μέσα τους ὁ πόθος τῆς ἱεραποστολῆς. Πονοῦσαν νὰ βλέπουν ἀνθρώπους νὰ λατρεύουν τὰ εἰδωλά, πράγματα ἄψυχα καὶ φανταστικά. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο καὶ κάθε πιστὸς ἦταν καὶ ἕνας ἱεραπόστολος στὸ περιβάλλον ποὺ ζοῦσε. Τὸ σύνθημα ἦταν καθέννας νὰ φέρῃ κοντὰ στὸ Χριστὸ ἕνα εἰδωλολάτρη. Αὐτὸ τὸ βλέπουμε στὴ ζωὴ τοῦ Ἀγίου Δημητρίου. Δὲν περνοῦσε ἡμέρα, δὲν βασίλευε ὁ ἥλιος, ἂν ὁ χριστιανὸς Δημήτριος δὲν ἔκαρνε καὶ ἕναν εἰδωλολάτρη χριστιανό. Ἔτσι διαδόθηκε ὁ χριστιανισμός. Μὲ τὴν ἱεραποστολική φλόγα τῶν ἁγίων.

Εἶναι, λοιπόν, ἡ δὲν εἶναι μύρο πνευματικό, μύρο οὐράνιο, μύρο ἀγγελικό, μιὰ τέτοια ἀγάπῃ ποὺ ζοῦσαν τὰ «μυρίπνοα ἄνθη» τῆς Ἐκκλησίας μας; Γι' αὐτὸ τὸ λόγο ἡ χριστιανὴ γυναίκα μὲ τὴ μελέτη τῶν βίων τῶν Ἀγίων, καθημερινά, ἀρωματίζει τὴν καρδιά της, γιὰ νὰ εὐωδιάζῃ καὶ ἡ δική της καρδιά ἀπὸ μιὰ τέτοια ἀγάπῃ, σὰν τὴν ἀγάπῃ τῶν Ἀγίων.

* *Μύρο· ἡ θυσία.* Ἡ ζωὴ τῶν ἁγίων ἦταν μιὰ διαρκὲς θυσία. Θυσίασαν ὅλα τους τὰ ὑλικά ἀγαθὰ, ὅσοι ἦσαν πλούσιοι, καὶ ἔγιναν φτωχοὶ γιὰ τὸ Χριστό. Ἡ ἀγία Ὀλυμπιάς, ἡ ἐκλεκτὴ καὶ ἀφωσιωμένη αὐτὴ μαθήτρια τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου, εἶχε τεράστια περιουσία. Σύμφωνα μὲ τὴς πληροφορίες τοῦ βιογράφου της, εἶχε: «μυρίας λίτρας χρυσοῦ, διομυρίας λίτρας ἀργυρίου, οἰκίας μεγαλοπρεπεσιάτας ἐν τῇ βασιλευσούσῃ, κτήματα πολλῆς ἀξίας εἰς τὰ προάστεια τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἄλλας ἀκινήτους αὐτῆς κτήσεις ἀνὰ τὴν Θράκην, τὴν Γαλατίαν, τὴν Καππαδοκίαν καὶ τὴν Βιθυνίαν». Ὅλη αὐτὴ τὴν περιουσία τὴν ἀφιέρωσε στὴν Ἐκκλησία. Γιὰ τὸν ἑαυτὸ της κράτησε τὰ ἀπαρτῆτα, σύμφωνα μὲ τὸ λόγο τοῦ Ἀπ. Παύλου: «ἐχοντιες δὲ διατροφὰς καὶ σκεπάσματα, τούτοις ἀρκεσθυσόμεθα» (Α' Τιμ. 6, 8).

Ἀλλὰ ἡ θυσία αὐτὴ, ἴσως, εἶναι εὐκολή. Οἱ ἅγιοι θυσίασαν καὶ κάτι περισσότερο. Θυσίασαν ὅλα τους τὰ προσωπικά θελήματα. Μόνο ἕνα θέλημα ρύθμιζε τὴ ζωὴ τους. Τὸ θέλημα τοῦ Χριστοῦ. Ἔλεγαν: «Τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου γινέσθω» (Πράξ. 21, 14). Θυσίασαν ὅλα τους τὰ ἐλαττώματα. Ἐκαναν ἐκεῖνο ποὺ ἔκανε ὁ Ἅγιος Ἰερώνυμος, ὅπως ἀναφέρει ἕνα ἀνέκδοτο. «Μιὰ χριστογεννητικὴ νύχτα, ὁ Ἅγιος Ἰερώνυμος προσεύχεται στὸ σπῆλαιο τῆς Βηθλεέμ, ὅπου γεννήθηκε ὁ Χριστός. Ξαφνικὰ ἄκουσε τὴ γλυκεῖα φωνὴ τοῦ Ἰησοῦ. — Ἰερώνυμε, τί θὰ μοῦ δώσῃς τὴν ἡμέρα τῆς γεννήσεώς μου; — ὦ θεῖο Βρέφος! τὸ ξέρεις, γιὰ σένα ἄφησα τὸ καθετί. Καὶ τὴν αὐλὴ τῶν Αὐτοκρατόρων. Καὶ τὰ μεγαλεῖα τῆς Ρώμης. Καὶ τὴν εὐχαρίστησι τῆς ἀνετῆς ζωῆς. Καὶ αὐτὴ τὴν ὥρα ἢ διάνοιά μου, ἢ καρδιά μου, ἢ σκέψι μου, ὅλα σοῦ ἀνήκουν. Τί μπορῶ νὰ σοῦ δώσω; Δὲν ἔχω τίποτα... — Ἰερώνυμε, ἔχεις κάτι ἀκόμα καὶ τὸ ξεχνᾷς. Τὸ θέλω... — Ἀλλὰ, θεῖο Βρέφος, ἀγάπῃ τῆς ἀγάπης μου, ζωὴ τῆς ζωῆς μου, θὰ ἤμουν δυστυχισμένος νὰ εἶχα κάτι καὶ νὰ τὸ κρατοῦσα γιὰ μένα, χωρὶς νὰ σοῦ τὸ προσφέρω. Πῆς μου, τί θὰ μπορούσα ἀκόμη, νὰ σοῦ προσφέρω; Κι' ἔπειτα ἀπὸ μιὰ στιγμὴ σιωπῆς, ἄκουσα, διηγεῖται πάν-

Επιστολές

ΤΟ ΑΥΤΟΜΑΤΟ ΔΙΑΖΥΓΙΟ

Ἐλάβαμε ἐπιστολὴ καὶ φωτοαντίγραφο τοῦ κειμένου διαμαρτυρίας γιὰ τὸ αὐτόματο διαζύγιο ποὺ ὑπέγραψαν 1501 γυναῖκες τῶν Τρικάλων καὶ κατέθεσαν σὲ συμβολαιογραφὸ τῶν Τρικάλων πρὸς φύλαξιν μὲ ἀριθμὸ 18696 καὶ ἡμερομηνία 21.6.77. Συγχαίρουμε τίς ἀξίες αὐτὲς Ἑλληνίδες καὶ εὐχόμαστε ὁ ἀγὼνας τοὺς νὰ βοηθῇ καὶ ἄλλους μμητάς. Τὸ κείμενο ποὺ ὑπέγραψαν ἔχει ὅς ἑξῆς:

«Αἱ ὑπογεγραμμέναι γυναῖκες ἑλληνίδες τῆς πόλεως Τρικάλων - Θεσσαλίας διαμαρτυρόμεθα ἐντόνως πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὴν βουλὴν τῶν Ἑλλήνων διὰ τὸ κατατεθὲν ἀπεθινκόν, ἀντιχριστιανικὸν καὶ ἀντισυνταγματικὸν νομοσχέδιον περὶ τοῦ αὐτομάτου διαζυγίου. Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο χαριστικὸν ἐπὶ ὀλίγους ἀσυνεπεῖς συζύγους εἶναι ἐπιζημιῶν διὰ τὸ σύνολον τῶν Ἑλληνοχριστιανικῶν οἰκογενειῶν τῆς Πατρίδος μας καὶ θέλει ἀποτελέσει δυναμίτιδα εἰς τὰ θεμέλια τοῦ Ἑθνους μας. Πλήττει δὲ καιρίως αὐτὴν τὴν Δικαιοσύνην ἐφ' ὅσον ἐπιβραβεύει τὴν μοιχείαν, δικαιώνει τὴν παρανομίαν, δημιουργεῖ δράματα εἰς τὰς τιμὰς μητέρας καὶ τὰ ζωντάσφρανα τέκνα τῶν. Ζητοῦμεν τὴν ψήφισιν Νόμων, οἱ ὅποιοι θὰ στηρίζουν καὶ θὰ προστατεύουν τὴν οἰκογένειαν καὶ τὸν χριστιανικὸν γάμον καὶ ὅχι νὰ τὰ καταλύουν. Διαμαρτυρόμεθα ἐπίσης διὰ τὴν μὴ ἀντικειμενικὴν παρουσίαν τοῦ θέματος ἀπὸ τὴν τηλεόρασιν καὶ τὸν τύπον, ὅπου δὲν ἀκούγεται ἡ γνώμη τῆς συντριπτικῆς πλειοψηφίας τοῦ λαοῦ καὶ πλείστων ὅσων μεγάλων νομομαθῶν, δικαστῶν καὶ λοιπῶν ἐπιστημόνων, ταχθέντων ἀνεπιφυλάκτως κατὰ τοῦ αὐτομάτου διαζυγίου. Αὐτόματον διαζύγιον δύναται νὰ ἰσχύσῃ μόνον εἰς χώρας ὁ-

ψεις, τὰ φρονήματα, τὰ λόγια, τὰ ἔργα, τὰ πάντα. Ἔτσι κοντὰ στὰ ἄλλα μύρα, πρόσθεσαν καὶ τὸ μύρο τῆς ἀγνότητος. Συνέπεια αὐτῆς τῆς ἀγνότητος, τῆς ἠθικῆς καθαρότητος ποὺ ἐπέτυχαν μὲ τὸ θεῖο Βάπτισμα, μὲ τὴν Μετάνοια καὶ μὲ τὸν πνευματικὸν τοὺς ἀγῶνα, ὁ ὁποῖος ἦταν διαρκής, ἰσόβιος, ἦταν νὰ εὐωδιάζουν καὶ τὰ ἱερά τοὺς λείψανα ὡς τὰ σήμερα, μετὰ τὴν ἀποδημίαν τοὺς σὶν οὐρανῷ.

* * *

Ἡ χριστιανὴ γυναῖκα ἀρωματίζεται κάθε ἡμέρα μὲ τὰ «Μυρίννοα ἄνθη», μὲ τοὺς Ἀγίους τῆς Ἐκκλησίας μας. Μὲ τὴ μελέτη τῶν βίων τῶν Ἀγίων, ἀρωματίζεται μὲ τὸ μύρο τῆς πίστεως, μὲ τὸ μύρο τῆς ἀγάπης, μὲ τὸ μύρο τῆς θυσίας, μὲ τὸ μύρο τῆς ἀγνότητος καὶ μὲ τὸ μύρο τῶν ἱερῶν Λειψάνων ποῦ, ἂν δὲν ὑπάρχουν σὶν σπίτι τῆς, ὑπάρχουν σὲ κάποιο ἐνοριακὸ Ναό. Ἡ χριστιανὴ γυναῖκα ποὺ διαβάσει βίους ἁγίων, θὰ γίνῃ ὅπως ὁποῦτε κι' αὐτὴ ἓνα μυρίννοο ἄνθος τοῦ Χριστοῦ, ποὺ θὰ σκορπᾷ παντοῦ τὸ πνευματικὸν ἄρωμα τῆς ζωῆς τῆς.

B.A.Φ.

τὰ ὁ ἴδιος ὁ Ἅγιος, τὴ φωνὴ τοῦ Βρέφους, τοῦ Ἰησοῦ: — Ἱερώνυμε, δῶσε μου τίς ἁμαρτίες σου! — Τίς ἁμαρτίες μου! Πάναγνε Θεέ! Τίς ἁμαρτίες μου, ἀλλὰ τί θὰ τίς κάνης; — Δός μου τες, γιὰ νὰ σοὺ τίς συγκωρέσω! Καὶ ἡ καρδιὰ τοῦ Ἀγίου γέροντα ξέσπασε σὲ δάκρυα εὐτυχίας καὶ ἀγάπης».

Οἱ ἅγιοι θυσίασαν τὰ ὑλικά τοὺς ἀγαθά. Θυσίασαν τὰ προσωπικά τοὺς θελήματά. Θυσίασαν τὰ ἐλαττώματα καὶ τίς ἁμαρτίες. Τέλος, θυσίασαν καὶ τὴν ἴδια τοὺς τὴ ζωή. Ἐγιναν πραγματικὰ ὁλοκαυτώματα στὴν ἀγάπην καὶ λατρεῖαν τοῦ γλυκυτάτου Ἰησοῦ. Μύρο καὶ ἡ θυσία τῶν ἁγίων, ἡ θυσία, ὅπως τὴν ἀναφέρουμε. Μύρο, μὲ τὸ ὁποῖο ἀρωματίζεται καθημερινὰ ἡ χριστιανὴ γυναῖκα.

* **Μύρο ἡ ἀγνότητος.** Οἱ ἅγιοι, ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ γνώρισαν, πίστεψαν καὶ ἀγάπησαν τὸ Χριστό, ἐξαγνίσθησαν καὶ στὴν ψυχὴ καὶ στὸ σῶμα. Τὸ Μυστήριον τοῦ θείου Βαπτίσματος δὲν ἄφησε καμμιὰ ἡθικὴ κηλίδα πάνων τοὺς. Κι' αὐτὴ τὴν ἀγνότητα τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος τὴν διατήρησαν μέχρι τέλους. Ἀγνίζαν πάντοτε τὸν ἑαυτὸ τοὺς. Ἀγνίζαν τίς σκέ-

που υπάρχει ο πολιτικός γάμος. Διὰ τοῦτο, ζητοῦμεν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἀποσύρῃ ὁριστικῶς τὸ ἐπάρατον τοῦτο νομοσχέδιον χάριν τῆς ἐλληνικῆς οἰκογενείας»

Η ΑΘΩΝΙΑΣ ΙΕΡΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Ἐλάβαμε τὴν κατωτέρω ἐπιστολὴ καὶ συμφωνοῦμε πλήρως μὲ τὸν ἐπιστολογράφον, ποὺ εἶναι καὶ παλαιὸς συνεργάτης τοῦ περιοδικοῦ μας. Πιστεύουμε πὼς οἱ ἀρμόδιοι θὰ προβούν στὴ διόρθωσιν τοῦ σφαλμάτος, ποὺ ἐπισημαίνει ὁ ἐπιστολογράφος μας. Γράφει, λοιπόν, ὁ κ. Σταθόπουλος

Ἀγαπητέ μοι κ. Διευθυντά,

Ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν παρακολουθῶ τὸ Ἡμερολόγιον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Εἰς τὰς σελίδας του, τὰς ἀφορώσας τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ εἰς τὸ μέρος ἐνθα γίνεται λόγος διὰ τὴν Ἀγιορειτικὴν ἱστορικὴν Ἀθωνιάδα Σχολὴν, ἀναγράφονται τὰ κάτωθι: Αὕτη ἰδρύθη τὸ 1749 ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν τῆς Μονῆς Βατοπεδίου καὶ ἐν τῇ περιοχῇ αὐτῆς, ὡς «Φροντιστήριον ἐλληνικῶν μαθημάτων, παιδείας τε καὶ διδασκαλίας παντοδαπῆς, ἐν τε λογικαῖς, φιλοσοφικαῖς καὶ θεολογικαῖς ἐπιστήμαις». Τῷ 1753 διορίσθη ἐν αὐτῇ «διδάσκαλος» ὁ σοφὸς Εὐγένιος Βούλγαρις, ἐπὶ τῶν χρόνων τῆς Σχολαρχίας τοῦ ὁποῖου ἡ Σχολὴ ἐκθάρσεν εἰς τὴν μεγίστην αὐτῆς ἀκμὴν. Τοῦ Εὐγενίου παραιτηθέντος τῷ 1757, ἡ Σχολὴ παρήκμασεν ἔκτοτε. Μετὰ τὸ 1813 ἡ Σχολὴ ἐγκατεστάθη ἐν Καρυαῖς, διακόψασα δὲ ἐν τῷ μεταξύ τὴν λειτουργίαν αὐτῆς, ἐπανάλαβεν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1953-54 ἐν Καρυαῖς...».

Ἡ τελευταία πρότασις τοῦ ἀνωτέρω σημειώματος ἀνήκει εἰς τὸν κύκλον τῶν ἀμφιλεγόμενων, τῶν ἀμφισβητούμενων ἢ καὶ ἀγνωσμένων. Ἡ ἱστορικὴ Ἀγιορειτικὴ Ἀθωνιάς Ἱερατικὴ Σχολή, μετὰ τὴν διακοπὴν τῆς λειτουργίας της κατὰ τὸν δέκατον ἕνα-

τον αἰῶνα, ἤρχισεν πάλιν νὰ λειτουργῇ κατὰ τὸν τρέχοντα εἰκοστὸν αἰῶνα καὶ δὴ ἀπὸ τοῦ 1931 καὶ ἐντεῦθεν καὶ ὄχι ἀπὸ τοῦ 1953-54. Τὸ γνωρίζω αὐτὸ πολὺ καλά, διότι ἐπηρέτησα ἐπὶ συμβάσει ὡς καθηγητῆς Θεολογίας ἐν αὐτῇ, μετ' ἄλλων συναδελφῶν ἐπιτηρείαν ὁλόκληρον, ἥτοι ἀπὸ τοῦ 1931 ἕως τὸ 1934. Ἡ Ἀθωνιάς Ἱερατικὴ Σχολὴ ἐλειτουργεῖ, κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα, ὡς Ἐπατάξις, ἂν δὲν λησμονῶ, Ἐκκλησιαστικὴ Ἀκαδημία, βάσει τῶν Ὁργανισμῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης καὶ τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς τῶν Ἀθηνῶν. Ἐν αὐτῇ τότε ἐδιδάσκοντο ὅλα τὰ ἐγκυκλοπαιδικὰ μαθήματα τῶν Ἀνωτέρων Γυμνασίων καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν, ἰδιαίτερος δὲ ὅλα σχεδὸν τὰ θεολογικὰ μαθήματα τῶν Θεολογικῶν μας Σχολῶν. Ἡ λειτουργία τῆς ἱστορικῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς κατὰ τὴν ὡς ἄνω χρονικὴν περίοδον ὑπῆρξεν λίαν δημιουργικὴ, εὐεργετικὴ, λαμπρά, φωτεινὴ καὶ ἀποδοτικὴ καὶ διὰ τὸ Ἀγιώνιον Ὅρος, ποὺ τὴν ἴδρυσεν τότε, καὶ διὰ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ διὰ τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, ὡς τοῦτο μαρτυρεῖται καὶ βεβαιεῖται ὑπὸ τῶν μαθητῶν αὐτῆς, ἀγιορειτῶν, μοναχῶν, δοκίμων καὶ λαϊκῶν, τῶν διδασκάλων - καθηγητῶν της, ἱερομονάχων, μοναχῶν καὶ λαϊκῶν, τῶν Ἀγιορειτῶν πατέρων καὶ ὅλων ἐκείνων, οἵτινες ἐγνώρισαν καὶ παρηκολούθησαν τὴν εἰς τὸ Ρωσικὸν Σεράγιον τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου Ἀθωνιάδα Ἱερατικὴν Σχολὴν τῆς ὡς ἄνω ἐποχῆς. Τούτων ἕνεκα, ἐρχόμεθα διὰ τῆς παρουσίας νὰ παρακαλέσωμεν τοὺς ἀρμοδίους τῆς συντάξεως τοῦ Ἡμερολογίου τῆς Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὅπως σπεύσουν καὶ διορθώσουν τὰ περὶ τῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς γραφόμενα.

Μετὰ τιμῆς καὶ εὐχαριστιῶν
ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐπίτ. Γυμνασιάρχης - Θεολόγος

«ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ» Μηνιαῖον ὁρθόδοξον χριστιανικὸν περιοδικόν.

Ἱδιοκτησία καὶ Ἐκδοσις Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ», Πέλοπος 7, τηλ. 270-630 Θεσ/νίκη

Διευθυντῆς Συντάξεως: Σάββας Ν. Σανθόπουλος, Πέλοπος 9, Θεσ/νίκη

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Β. Π. Μακρόγλου, Βελισσαρίου 35, Θεσ/νίκη

Ἐτησία συνδρομή: Ἑσωτερικοῦ δοχ. 30 — Ἑσωτερικοῦ δολλ. 3

Ἐπιστολαὶ - συνδρομαὶ εἰς Περιοδικὸν «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ», Πέλοπος 7, Θεσ/νίκη

Τύποις: ΤΥΠΟ - EXPRESS ΘΕΣ/ΝΙΚΗ

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

«Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις» (Α' Κορ. 1, 30)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ' - ΕΤΟΣ ΛΒ'

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Σεπτέμβριος 1977

Ἀριθμὸς φύλλου 381

Η ΠΙΟ ΜΕΓΑΛΗ ΑΝΑΚΑΛΥΨΙ

Ὁ τίτλος, ἀγαπητοί μου ἀναγνώσται, θέτει ἓνα ἐρώτημα: *Ποιά εἶνε ἡ πιὸ μεγάλη ἀνακάλυψι* ποὺ ἔγινε σ' ὁλόκληρη τὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος; Οἱ περισσότεροι ἔχουν ἔτιμη κι ὅλας τὴν ἀπάντησι, δὲν χρειάζεται νὰ σκεφθοῦν· εἶνε οἱ ἀνακαλύψεις τῆς ἐποχῆς μας, ὁ ἠλεκτρισμὸς καὶ ἡ ἀτομικὴ ἐνέργεια. Ἄλλοι σκέπτονται τὴν τηλέρασι καὶ τὰ ἀεροπλάνα ἢ τὸ διαστημόπλοιο. Ἵσως νὰ ὑπάρχουν καὶ μερικοὶ ποὺ ὑποστηρίζουν ὅτι ὁ ἀτμὸς καὶ ἡ ἀτμομηχανὴ ἢ καὶ ὁ τηλεγράφος ὑπῆρξαν ἐπαναστατικὲς γιὰ τὴν ἐποχὴ τους ἀνακαλύψεις. Καθόλου ἀπίθανον νὰ σκεφθῇ κανεὶς τὴ φωτιά καὶ τὸν τροχὸ σὺν τὴν πιὸ μεγάλη ἀνακάλυψι. Ἄν ὅμως πιὸ πράγμα καὶ ἀποκατάληκτα δοῦμε τὰ πράγματα, ἂν ζυγίσουμε λογικὰ καὶ ἐπιστημονικὰ καὶ ἀξιολογήσουμε σωστὰ καὶ δίκαια ὅλες τὶς ἀνακαλύψεις καὶ ἐφευρέσεις τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τέχνης, θὰ καταλήξουμε ὅλοι στὸ ἴδιο συμπέρασμα. Ἡ πιὸ μεγάλη ἀνακάλυψι στὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος εἶνε ἡ ἀνακάλυψι τῆς γραφῆς, δηλαδὴ τὸ γράψιμο, μὲ ἀπλὰ λόγια, ἡ ἀνακάλυψι τοῦ ἀλφαβήτου. Μὲ τὴν ἀνακάλυψι αὕτη μπόρεσαν οἱ ἄνθρωποι νὰ κάνουν τὶς σκέψεις τους καὶ τὰ λόγια τους δέμα καὶ νὰ τὰ στεῖλουν ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος στὸ ἄλλο καὶ ἀπὸ τὴν μιὰ ἐποχὴ στὴν ἄλλη. Στὴν ἀνακάλυψι τῆς γραφῆς, τῆς δυναμώσεως νὰ γράφῃ ὁ ἄνθρωπος καὶ νὰ παρουσιάσῃ τὶς σκέψεις του γραπτὰ, στηρίχθηκαν καὶ ἀναπτύχθηκαν ὅλες οἱ ἐπιστήμες καὶ ὅλες οἱ τέχνες. Καὶ οἱ ἀνακα-

λύψεις τῆς ἐποχῆς μας καὶ τὰ ἐπιτεύγματα τοῦ παρελθόντος εἶνε καρποὶ καὶ ἀποτελέσματα τῆς πρώτης αὐτῆς ἀνακαλύψεως. Ὅλοι οἱ πολιτισμοὶ τοῦ κόσμου ξεκινοῦν ἀπὸ τὴν ἀνακάλυψι τῆς γραφῆς.

Καὶ ὅπως ἡ γραφὴ εἶνε ἡ πιὸ μεγάλη ἀνακάλυψι στὴν ἱστορία τοῦ ἀνθρώπου, ἔτσι στὴν ἱστορία τοῦ Θεοῦ ἡ πιὸ μεγάλη ἀνακάλυψι εἶνε ἡ ἁγία Γραφή, τὰ ἱερὰ γράμματα, ὅπως χαρακτηρίζει τὴν Γραφὴν ὁ ἀπόστολος Παῦλος.

Δὲν σκοπεύω νὰ συγκρίνω, ἀγαπητοί μου ἀναγνώσται, τὶς δυὸ ἀνακαλύψεις γιὰ νὰ ἐξάρω τὴν ὑπεροχὴ τῆς θ. ἀποκαλύψεως καὶ νὰ ὑποτιμῶ καὶ νὰ καταφρονήσω τὶς ἀνθρώπινες ἀνακαλύψεις. Ὅχι. Ὁ σκοπὸς μου καὶ ἡ ἐπιθυμία μου εἶνε νὰ δοῦμε τὶς δυὸ αὐτὲς προσφορὲς στὴ ζωὴ μας ξεκάθαρα, νὰ ξεχωρίσουμε τὶς ἀρμοδιότητες καὶ τὴν ἀποστολὴ τῆς κάθε μιᾶς, ὥστε ἐξ Ἰσου νὰ ἀξιοποιήσουμε καὶ τὶς δυὸ γιὰ τὴν ἀρμονικὴ μας ἀνάπτυξι καὶ πρόοδο, γιὰ τὴν πραγματοποιήσι ἰσορροπημένης ζωῆς.

Ἀσφαλῶς εἶνε ἀσύγκριτη ἡ ὑπεροχὴ τῆς ἀποκαλύψεως τοῦ Θεοῦ ἀπὸ ὅλες τὶς ἀνακαλύψεις τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ἁγία Γραφή εἶνε ἀνώτερη ἀπὸ τὴ γραφὴ, ὅσο ἡ αἰωνιότης ἀπὸ τὸν αἰῶνα· τὰ ἱερὰ Γράμματα εἶνε πιὸ χρήσιμα ἀπὸ τὰ γράμματα ὅσο ἀνώτερη εἶνε ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τὴν σοφία τῶν ἀνθρώπων. Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει ὅτι μόνον τὰ ἱερὰ Γράμματα ἔχουν ἀξία καὶ τὰ ἀπλὰ γράμματα δὲν ἔχουν καμμιά ἀξία. Χρειάζονται καὶ αὐτὰ ὅπως καὶ ἐκεῖνα.

Μᾶς χρειάζεται βέβαια ὁ Θεός, μᾶς χρειάζεται ὅπως καὶ ὁ ἄνθρωπος· σπουδαία ἡ ψυχὴ, ἀναγκαῖο καὶ τὸ σῶμα. Πόθος μας ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἔναυσμα ὅμως γιὰ τὸν πόθο αὐτὸν ἡ παρούσα ζωὴ. Στόχος μας ὑψηλὸς καὶ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς ὁ οὐρανός· σίβος ἀγῶνος καὶ δρόμος πορείας γιὰ τὸν οὐρανό, ἡ γῆ. Ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς ποὺ μᾶς προσφέρει τὴν ἀγία του Γραφή, σὰν τὴν πῶ μεγάλη ἀποκάλυψί του, ὁ ἴδιος μᾶς ἐφύτευσε τὸν νοῦν καὶ μᾶς βοήθησε ν' ἀνακαλύψουμε τὴ γραφὴ καὶ ν' ἀναπτύξουμε ἐπιστήμες καὶ τέχνες χρήσιμες καὶ ἀναγκαῖες στὴ ζωὴ μας.

Τὰ ἱερὰ Γράμματα ποτὲ δὲν στρέφονται ἐναντίον τῶν γραμμάτων. Οὔτε καὶ τὰ γράμματα ἔχουν κανένα παράπονο ἢ πάθος ἐναντίον τῶν ἱερῶν Γραμμάτων. Ὅταν βλέπουμε ὅτι τὰ γράμματα στρέφονται ἐναντίον τῶν ἱερῶν Γραμμάτων, πίσω ἀπ' αὐτὸ κρύβονται οἱ κακοὶ ἄνθρωποι ποὺ δὲν θέλουν νὰ ἀξιοποιήσουν τὴν ἀποκάλυψι τοῦ Θεοῦ, ποὺ δὲν θέλουν νὰ ὑποτάξουν τὸ θέλημά τους στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ προσπαθοῦν νὰ πολεμήσουν τὸν Θεὸ καὶ νὰ μειώσουν τὴν ἀξία τῆς Θείας Ἀποκαλύψεως. Κατὰ τὰ ἄλλα, τὰ ἱερὰ Γράμματα καὶ τὰ ἀπλὰ γράμματα βαδίζουν ἁρμονικὰ καὶ δημιουργεῖ καθένα τὸν πολιτισμὸ του. Ὅλα ἀπὸ τὸ Θεὸ εἶνε καὶ ἔχουν σκοπὸ νὰ βοηθήσουν τὸν ἄνθρωπο.

Πῶς μᾶς βοηθοῦν τὰ γράμματα; Ὅλοι τὸ ξέρουμε. Τὰ γράμματα ξυπνοῦν τὸ μυαλό μας, καλλιεργοῦν τὴν ἀνθρώπινη σοφία, ἀναπτύσσουν τέχνες καὶ ἐπιστήμες, δημιουργοῦν τὸν ὕλικὸ πολιτισμὸ. Συμβάλλουν, μὲ δυὸ λόγια, στὴν ἐπαγγελματικὴ μας ἀποκατάστασι καὶ στὴν ἐπίγεια καὶ προσωρινὴ σταδιοδρομία μας. Προβλήματα διατροφῆς, ἐνδυμασίας, κατοικίας, συκοινωνίας καὶ ἐπικοινωνίας ἀντιμετωπίζονται καὶ λύνονται μὲ τὴν ἀνθρώπινη σοφία, μὲ τὰ γράμματα. Ἐπίσης θέματα ὑγείας τοῦ σώματος, ἐμπορικῆς συναλλαγῆς, ἀναπαύσεως καὶ διασκεδάσεως, τὰ ἀναλαμβάνει ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ τέχνη, ἄλλο βέβαια ἂν τις περισσότερες φορὲς δὲν μπορεῖ νὰ τὰ λύσῃ μὲ ἐπιτυχία καὶ ἔχουμε παραστρα-

τήματα.

Πίσω ὅμως ἀπὸ τὰ προβλήματα αὐτὰ καὶ μέσα στὰ θέματα αὐτά, ποῦ εἶνε γιὰ τις ἐφήμερες ἀνάγκες τοῦ ἀνθρώπου καὶ τις προσωρινές του ἀναζητήσεις καὶ ἐπιθυμίες, ὑπάρχουν τὰ μεγάλα προβλήματα καὶ τὰ καυτὰ θέματα ποὺ ἔχουν σχέση μὲ τις μεταφυσικὲς ἀναζητήσεις καὶ ἀνησυχίες τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ἀγωνία του γιὰ τὴν πραγματικὴ ἀλήθεια δὲν ἱκανοποιεῖται μὲ τις διάφορες ἱστορικὲς, μαθηματικὲς, μηχανικὲς, φυσικὲς, φιλολογικὲς κλπ. ἐπιστημονικὲς ἀλήθειες. Δὲν νιώθει οὔτε χαρούμενος, οὔτε ἀσφαλισμένος ὁ ἄνθρωπος, ἂν καὶ προσφέρῃ τόσα μέσα χαρᾶς καὶ ἀσφαλείας ἡ τέχνη. Δὲν αἰσθανόμαστε ἄνετα ἂν καὶ ἡ ἐπιστήμη παρουσιάσῃ τόσο τεράστιο τὸ σῶμα. Ὁ ὕλικὸς πολιτισμὸς ἱκανοποιεῖ τις ὕλικές μας ἀνάγκες. Τὸ πνεῦμα μας, ἡ καρδιά μας, ἀναζητοῦν ἕναν πνευματικὸ πολιτισμὸ, ἀναζητοῦν μὴ αἰώνια σταδιοδρομία. Πάνω ἀπ' ὅλα τὰ ἀγαθὰ ἔχουμε ἀσφαλῶς τὴν ὑγεία. Ἀλλὰ καὶ πάνω ἀπὸ τὴν ὑγεία, ἀγαθὸ αἰώνιο, εἶνε ἡ σωτηρία, ἀγαθὸ αἰωνιότητος, ἐνῶ ἡ ὑγεία εἶναι ἀγαθὸ αἰῶνος. Ὅπως ὁ ἄρρωστος θέλει τὴν ὑγεία του, ὁ πεινασμένος τὴν τροφή, ὁ σκλάβος τὴν ἐλευθερία, ὁ τυφλὸς τὸ φῶς, ἔτσι, χωρὶς νὰ τὸ καταλαβαίνουμε, ζητοῦμε τὴ σωτηρία. Ἡ σωτηρία εἶνε ἀποτέλεσμα τοῦ πνευματικοῦ πολιτισμοῦ. Αὐτὸν τὸν πολιτισμὸ τὸν δημιουργεῖ ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ καὶ τὴ σοφία τοῦ Θεοῦ τὴν ἀποκτοῦμε μὲ τὰ ἱερὰ Γράμματα καὶ τὰ ἱερὰ Γράμματα τὰ ζοῦμε, τὰ ἐρμηνεύουμε, τὰ κάνουμε κτῆμά μας μὲ τὴν πίστι στὸν Χριστό, τὸν Θεάνθρωπο Κύριό μας ποὺ θυσιάστηκε γιὰ τὴ σωτηρία μας. Νὰ τί γράφει ὁ ἀπόστολος Παῦλος στὸν Τιμόθεο γιὰ τὸ θέμα αὐτό· «Ἀπὸ βρέφους τὰ ἱερὰ γράμματα οἶδας, τὰ δυνάμενά σε σοφίαι εἰς σωτηρίαν διὰ πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Β' Τι 3, 15). Ἱερὰ γράμματα, σοφία, σωτηρία, πίστις εἰς Ἰησοῦν Χριστόν. Ἡ πορεία τῆς σωτηρίας μας καὶ τῆς ἀποκαταστάσεώς μας στὴν αἰωνιότητα.

Ἀγαπητέ μου ἀναγνώστα, ἐπιθυμῶ νὰ προσέξουμε μὲ ἐνδιαφέρον καὶ νὰ ἐμ-

βαθύνουμε περισσότερο σιὴ μεγάλη αὐτὴ ἀλήθεια ποὺ μᾶς διδάσκει τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο μὲ τὸν ἀπόστολό του, μὲ τὸν ἀπόστολό ποὺ τὸν στέλνει σὲ μένα καὶ σὲ σένα, ὅπως καὶ σιὸν Τιμόθεο γιὰ νὰ φᾶς φέρῃ τὸ εὐαγγέλιο τῆς σωτηρίας. Καὶ ἐρωτῶ: θέλεις νὰ σωθῇς; Θὰ θυμώσῃς μὲ τὸ ἐρώτημά μου μόνο ἂν δὲν ξέρῃς τὴν ἀρρώστια σου, τὴν πραγματικὴ συμφορὰ σου, ἂν δὲν διακρίνῃς τὸν μεγάλο κίνδυνο ποὺ σὲ ἀπειλεῖ, ὅπως ἀπειλεῖ καὶ ἐμένα καὶ τὸν καθένα μας.

Ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ τέχνη μᾶς προσφέρουν πολλὰ γιὰ τίς διαφορὲς ἀνάγκες μας: τίποτε, ἀπολύτως τίποτε δὲν ἔχουν νὰ μᾶς δώσουν γιὰ τὴ σωτηρία. Δὲν ἔχουν νὰ μᾶς προσφέρουν τίποτε γιὰ νὰ μᾶς λυτρώσουν ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, ἀπὸ τὴν φθορά, ἀπὸ τὸν θάνατο καὶ νὰ μᾶς χαρίσουν τὴν Ἀνάστασι καὶ τὴν αἰώνια ζωὴ. Προσφέρουν, ἐπιστήμη καὶ τέχνη, φαγητά, ποτά, γιαιτρούς, φάρμακα, καλλιεργοῦν τὴ γῆ, φτιάχνουν δρόμους, πολυκατοικίες, πολυτεῖες, φωτίζουν τὰ ὑπόγεια, κάνουν τὴ νύχτα μέρα, θερμαίνουν τὸν χειμῶνα, δροσιζοῦν τὸ καλοκαίρι, μεταφέρουν ἀκαριαῖα σχεδὸν τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος τῆς γῆς σιὸ ἄλλο, ἐξασφαλίζουν συνομιλίες μὲ τοὺς γνωστούς μας ποὺ εἶνε στὰ πέρατα τοῦ κόσμου ἢ καὶ σιὸ φεγγάρι ἀκόμα, ἀλλά... πρόσεξε, μὴ θαμπώνεσαι, μὴ σὲ πᾶνει ἡ μέθη, μὴ φεύγεις ἔξω ἀπὸ τὴν τροχιά τῆς αἰωνιότητος, ποὺ εἶνε ἡ ἀληθινὴ πραγματικότης. Μόνο τὰ ἱερὰ Γράμματα μὲ τὴν πίστι σιὸν Χριστὸ θὰ σὲ κάνουν σοφὸ πνευματικά, καὶ θὰ σὲ βοηθήσουν νὰ σωθῇς. Ἡ σοφία αὐτὴ θὰ σὲ φέρῃ σὲ ἐπαφὴ μὲ τὸν Θεό, θὰ τὸν βλέπῃς κα' θὰ τὸν ἀκοῦς, θὰ τοῦ μιλάς καὶ θὰ τὸν ἔχῃς πατέρα σου καὶ βοηθό. Τὰ ἱερὰ Γράμματα καλλιεργοῦν τὸ χωράφι τῆς ψυχῆς μας, τὰ ἱερὰ Γράμματα ἀνοικοδομοῦν τὸν ναὸν τοῦ Πνεύματος, τὰ ἱερὰ Γράμματα θεραπεύουν μὲ τὰ φάρμακα τὰ ὁποῖα μᾶς δείχνουν τίς διαφορὲς πληγές μας, τὰ ἱερὰ Γράμματα μᾶς μιλοῦν γιὰ τὰ δικαιώματα τοῦ Θεοῦ, τὰ ἱερὰ Γράμματα ἀναπτύσσουν τὴν ἱερὰν ἐπιστήμη, τὴν ἐπιστήμη τῆς ἀγάπης καὶ τὴν

τέχνη τῆς ἀληθείας, τὰ ἱερὰ Γράμματα χαρίζουν σιὸν καθένα μας τὴν σοφία τῆς σωτηρίας. Τὰ ἱερὰ Γράμματα ἀναπτύσσουν τὴν ἐπιστήμη τῆς ἀληθείας καὶ τὴν τέχνη τῆς ἀγάπης. Μ' αὐτὰ καλλιεργοῦνται ψυχές, τρέφονται πνευματικὰ οἱ ἄνθρωποι. Αὐτὰ μᾶς προσφέρουν τὴ συνταγὴ, τὰ φάρμακα τῆς σωτηρίας. Αὐτὰ κατασκευάζουν τὸ δρόμο πρὸς τὴν σωτηρία, τὴ γέφυρα πρὸς τὸν οὐρανό, τὴν πολιτεία τοῦ Θεοῦ, τὴν Ἐκκλησία, σιὴν ὁποία βασιλεύει ἡ χαρὰ, ἡ ὁμόνοια, ἡ ἁρμονία, ἡ ἀδελφωσύνη, ἡ δικαιοσύνη. Εἶναι ἡ ἀρίστη πολιτεία ποὺ δημιουργεῖ τὴν πραγματικὴ ἀριστοκρατία.

Ὅλοι λαχταροῦμε καὶ ἀγωνιοῦμε γιὰ τὴ σωτηρία μας. Ὁ Παῦλος λύνει τὸ πρόβλημά μας. Μᾶς κηρύττει ὅτι ἡ πρὸ μεγάλης ἀνακάλυψι σιὴν ἱστορία τοῦ Θεοῦ εἶνε τὰ ἱερὰ Γράμματα ποὺ μὲ τὴ θυσία καὶ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ μᾶς κάνουν σοφοὺς καὶ μᾶς ὁδηγοῦν σιὴ σωτηρία.

Στέργιος Ν. Σάκκος

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΕΩΣ»

Α' Ἐποικοδομητικά

1. Ἀναγκαιότης σωτηρίας	Δρχ. 5
2. » μετανοίας	» 5
3. Πορεία πνευματικῆς ζωῆς	» 5
4. Σῶμα καὶ αἷμα Χριστοῦ	» 5
5. Ὁ ἀγῶνας καὶ τὰ ὄπλα τοῦ πιστοῦ	» 5

Β' Διηγήματα

1. Φάρσι σιὸ σκοτάδι	» 10
2. Ἐπιχειρηματίας τῆς ἀγάπης
(Νέα ἔκδοσις, κυκλοφορεῖ ἐνιὸς ὀλίγων ἡμερῶν)	

Γ' Ἀντιαρετικά

1. Ἀντιαρετικὸν ἐγκώλιον
(ἔκδοσις βελτιωμένη)	» 10
2. Οἱ ψευδομάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά
Ἐπίσης τὸ βιβλιοπωλεῖον μας διαθέτει ὅλα τὰ βιβλία ὅλων τῶν ὀρθοδόξων χριστιανικῶν ἐκδόσεων.	» 25

Γράψατε: Βιβλιοπωλεῖον «Ἀπολύτρωσις», Πλάτωνος 2, Τηλ. 274-518 Θεο/νίκη

Ἀντισειρητική στήλη**ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΟΥ ΙΕΧΩΒΑ****ΜΓ'. Ἡ θεότης τοῦ Χριστοῦ**

ΕΡ.: Μᾶς εἶπατε, κ. καθηγητά, στὴν προηγούμενη συνέντευξί μας ὅτι τὰ ὀνόματα τοῦ Χριστοῦ μας Ἑμμανουήλ καὶ Ἰησοῦς ἀποκαλύπτουν, κηρύττουν καὶ θεβαιώνουν ὅτι ὁ Χριστὸς εἶνε Θεός.

ΑΠ.: Τὸ ἐπιχείρημα εἶνε ὅπως βλέπετε πολὺ ἀπλό καὶ πολὺ δυνατό. Γιατί τὰ ὀνόματα αὐτὰ δόθηκαν, γιὰ νὰ κηρύττουν ποιὸς εἶνε αὐτὸς ποὺ τὰ φέρει. Πῶς τὸν λένε; Ἑμμανουήλ = Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός. Εἶνε Θεός, καὶ μάλιστα Θεὸς ὁρατός, κοντὰ μας. Θεὸς ποὺ ἐγίνε ἀνθρώπος. Ποιὸ εἶνε τὸ ὄνομά σου, διδάσκαλε; Ἰησοῦς = ὁ Γιαχβὲ σώζει. Ἀλλὰ γιὰ νὰ μὴ φανῇ ὅτι ἄλλος εἶνε αὐτὸς ποὺ σώζει καὶ ἄλλος αὐτὸς ποὺ φέρει τὸ ὄνομα Ἰησοῦς - γιατί καὶ ἄλλοι ἔφεραν αὐτὸ τὸ ὄνομα - ὁ ἴδιος ὁ ἄγγελος ποὺ φανερώνει τὸ ὄνομα τονίζει ὅτι «αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν» (Μθ 1, 21).

Τὸ συμπέρασμα εἶνε ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶνε Θεός καὶ μάλιστα ὁ ἕνας ἀληθινὸς Θεός, ὁ Γιαχβέ.

ΕΡ.: Ἐκτός ἀπὸ τὰ ὀνόματα ὑπάρχουν, κ. καθηγητά, ἄλλες ρητὲς μαρτυρίες ποὺ ὁ Χριστὸς ν' ἀποκαλεῖται Θεός καὶ μάλιστα Γιαχβέ;

ΑΠ.: Ὑπάρχουν καὶ πολλές μάλιστα. Ἀναφέρω τὰ χωρία στὰ ὁποῖα ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὀνομάζεται ἀπερίφραστα Θεός.

1. Ἰω 1, 1 «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος».

2. Ἰω 10, 33 «ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὢν ποιεῖς σεαυτὸν Θεόν»;

3. Ἰω 20, 28 «Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου».

4. Πρξ 20, 28 «...τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ, ἣν περιποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἱματος».

5. Ῥω 9, 5 «ἐξ ὧν ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα, ὁ ὢν ἐπὶ πάντων Θεός ἐλλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας».

6. Β' Κο 5, 19 «Θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ κόσμον καταλλάσσων ἑαυτῷ...».

7. Κλ 2, 9 «ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ

πλήρωμα τῆς Θεότητος σωματικῶς...».

8. Β' Θε 1, 12 «ὅπως ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν ἡμῖν, καὶ ἡμεῖς ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ».

9. Α' Τι 3, 16 «Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί».

10. Ττ 2, 13 «προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα καὶ ἐπιράνεια τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ».

11. Ἐβ 1, 9 «...διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε, ὁ Θεός, ὁ Θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιᾶσεως παρὰ τοῖς μετόχους σου...».

12. Ἰα 1, 1 «Ἰάκωβος, Θεοῦ καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ δούλος».

13. Β' Πέ 1, 1 «τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ».

14. Α' Ἰω 5, 20 «καὶ ἐμὲν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ, οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς Θεός καὶ ζωὴ αἰώνιος».

15. Ἀπ 1, 8 «Λέγει Κύριος ὁ Θεός, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὁ παντοκράτωρ».

Εὐαγγέλια, Πράξεις, Ἐπιστολαὶ Παύλου, Κατολικά, Ἐπιστολαὶ, Ἀποκάλυψις, ὁλόκληρη ἡ Κ. Διαθήκη ἀποκαλύπτει καὶ κηρύττει τὴ Θεότητα τοῦ Χριστοῦ. Ἀνέφερα 15 μαρτυρίες, ὅχι ἕνα, ὅχι δύο, ἀλλὰ 15 χωρία, ἀπὸ ὅλα σχεδὸν τὰ βιβλία τῆς Κ. Διαθήκης ποὺ ὀνομάζουν τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ ρητῶς καὶ κατηγορηματικῶς Θεόν.

ΕΡ.: Βρισκόμαστε, κ. καθηγητά, ἀνάμεσα σὲ δύο ἐντελῶς ἀντίθετες καταστάσεις. Ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος ὑπάρχει φῶς, τόσο πολὺ φῶς, ποὺ μᾶς χαρίζει ἡ Κ. Διαθήκη γιὰ τὴ Θεότητα τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο βλέπουμε σκοτάδι, φοβερὸ σκοτάδι, ποὺ ἔχουν οἱ αὐτοκαλούμενοι σπουδασταὶ τῆς Γραφῆς, αὐτοὶ ποὺ ἐν ὀνόματι τῆς ἁγίας Γραφῆς ἀρνοῦνται τὴν Θεότητα τοῦ Χριστοῦ μας. Μὰ πῶς τέλος πάντων ἐξηγοῦν τὰ τόσα χωρία;

ΑΠ.: Οὔτε τὰ ἐξηγοῦν οὔτε ἐνδιαφέρονται νὰ τὰ ἐρημνεύουν· τὰ παρεξηγοῦν καὶ φροντίζουν μὲ κάθε τρόπο νὰ τὰ παρερμηνεύσουν. Κριτήριο ἔχουν τὸ λογικόν. Ἐνῶ κρα-

των στα χέρια τους τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ ῥω-
πῶν τοὺς ἀφελεῖς ὁπαδοὺς των ν' ἀπαντή-
σουν πῶς μπορεί νὰ ὑπάρχουν δύο Θεοί; Πῶς
μπορεῖ ὁ Χριστός, ἓνας ἄνθρωπος, ἓνας ἄγ-
γελος, ἓνας ἔστω υἱὸς Θεοῦ, νὰ εἶνε Θεός;
Δὲν χρειάζεται σκέψις· ἡ Γραφὴ τὸ λέγει
ξάστερα. Τότε ἀρῶνουν πάλι τὴ Γραφὴ καὶ
πηγαίνουν στὰ λεξικά. Τί σημαίνει Θεός;
Θεός εἶνε ἐπιθετο, λένε, καὶ σημαίνει ἰσχυ-
ρός! Γιὰ τὸ ἐπιχείρημα αὐτὸ οἱ εἶπα στὴν
προηγούμενη συνέντευξιν ὅταν ὁ Ἡσαΐας
λέη· «Θεὸς ἰσχυρὸς, θὰ τὸ ἐξηγήσου-
με ἰσχυρὸς Ἰσχυρός;» Ἐπειτα ἀνέφερα τόσα
ὀνόματα ποὺ ἦταν πρῶτα ἐπιθετα. Τὸ Θεός
εἶνε πράγματι ἐπιθετο, ἀλλὰ γιὰ τὸν Χρι-
στό, γιὰ τὸν ἀληθινὸ Θεό, εἶνε ὄνομα, γι'
αὐτὸ καὶ τὸ γράφουμε μὲ κεφαλαῖο Θ, γιὰ
νὰ ξεχωρίξῃ ἀπὸ τοὺς ψεύτικους θεοὺς.
Ἀναφέρουν ὥκομα σὺν ἐπιχείρημα, ὅχι ἀπὸ
τὴ λογικὴ καὶ τὰ λεξικά, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἁγία
Γραφὴ αὐτὴ τὴ φορὰ τὸ ὅτι καὶ οἱ ἄνθρωποι
ὀνομάζονται θεοί, καὶ ὁ Μωϋσῆς ὀνομάσθη-
κε θεός.

ΕΡ.: Ὑπάρχουν στὴν ἁγία Γραφὴ τέτοιες μαρ-
τυρίες, κ. καθηγητά;

ΑΠ.: Βεβαίως ὑπάρχουν. Αὐτὸ ὅμως δὲν
κλονίζει τίς τόσες μαρτυρίες. Ἐξ ἄλλου καὶ
ἡ κοιλία τοῦ ἀνθρώπου ὀνομάζεται θεός· «ὃν
ὁ θεός ἡ κοιλία» (Φι 3, 19)· καὶ ὁ σατανᾶς
ὀνομάζεται θεός τοῦ αἰῶνος τούτου· «...ὁ θε-
ὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτίθλωσε τὰ νοήματα
τῶν ἀπίστων...» (Β' Κο 4, 4). Καὶ τὰ εἰδω-
λα ὀνομάζονται θεοί. Ἀλλὰ ὁ Ἰησοῦς Χρι-
στός, ὅπως εἶδαμε στὰ χωρία ποὺ ἀνέφερα,
ὀνομάζεται ἀληθινὸς Θεός· πραγματικὸς Θε-
ός· «οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς Θεός καὶ ζωὴ αἰ-
ῶνιος» (Α' Ἰω 5, 20). Μεγάλος Θεός· εὐ-
λογητὸς Θεός· ἐπὶ πάντων Θεός· ἀναρχος
Θεός· Κύριος Θεός, ἔχων ὁλόκληρο τὸ πλῆ-
ρωμα τῆς Θεότητος στὸ σῶμα του, παντο-
κράτωρ Θεός. Τὸ θεοὶ ποὺ χρησιμοποιεῖται
γιὰ τὸν Μωϋσῆ (Ἐξ 4, 16) ἢ γιὰ τοὺς ἄν-
θρώπους (Ψα 81, 6· Ἰω 10, 35), σημαίνει
ὅτι μὲ τὴ χάρι νιόθετοῦνται καὶ ὀνομάζονται
«θεοί» ἐνῶ ὁ Χριστὸς εἶνε ἐκ φύσεως Θεός.
Ἐπειτα, γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ ὑπάρχουν
καὶ ἄλλα χωρία ποὺ χαρακτηρίζεται ὁ Χρι-
στός ἴσος μὲ τὸν Θεὸν ἢ ἕνα μὲ τὸν Θεόν.

ΕΡ.: Ποιά χωρία εἶναι αὐτά, κ. καθηγητά;

ΑΠ.: α'. Ἰω 5, 18 «Διὰ τοῦτο σὺν μῦλ-
λον ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι

ὅτι οὐ μόνον ἔλυε τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ
πατέρα ἴδιον ἔλεγε τὸν Θεόν, ἴσον ἑαυτὸν
ποιῶν τῷ Θεῷ».

6'. Φι 2, 6 «Ὁς (Ἰησοῦς Χριστός) ἐν μορφῇ
Θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἄρπαγιν ἡγήσατο τὸ
εἶναι ἴσα Θεῷ...».

γ'. Μθ 11, 27 «Οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τὸν υἱ-
ὸν εἰ μὴ ὁ πατήρ, οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἐ-
πιγινώσκει εἰ μὴ ὁ υἱὸς καὶ ὃ ἐὰν βούλη-
ται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι» (Πρβλ. Λκ 10,
22).

δ'. Ἰω 10, 30 «Ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ ἐν ἑσμεν».

ε'. Ἰω 14, 9 «Ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ ἑώρακε τὸν
Πατέρα».

στ'. Ἰω 14, 10 «Ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ καὶ
ὁ Πατήρ ἐν ἐμοί».

Ὁ Πατὴρ ὡς ἀπόλυτο θν εἶνε τελείως
ἀκατάληπτος, δὲν μπορεί κανένας νοῦς ἄν-
θρώπινος καὶ ἀγγελικὸς νὰ τὸν συλλάβῃ καὶ
νὰ τὸν γνωρίσῃ πέρα γιὰ πέρα. Στὸ χωρίο
τοῦ Ματθαίου ποὺ ἔχει καὶ ὁ Λουκᾶς, ὅχι
μόνο τονίζει ὅτι ὁ Υἱὸς ἐπιγινώσκει τὸν Πα-
τέρα, καὶ ὥκομα ὅτι ἔχει ἀπόλυτο ἐξουσία
καὶ δύνامي νὰ ἀποκαλύπτῃ τὸν Πατέρα «ὃ
ἐὰν βούληται», σ' ὅποιον θέλει, ἀλλὰ καὶ ὅτι
καὶ ὁ Υἱὸς εἶνε ἐξ ἴσου ἀκατάληπτος, ἀσύλλη-
πτος ὅπως καὶ ὁ Πατήρ καὶ κανένας δὲν
γνωρίζει καλὰ τὸν Υἱὸ παρὰ μόνον ὁ Πα-
τήρ. Τί σημαίνουν τὰ λόγια αὐτά;

ΕΡ.: Νομίζουμε ὅτι τὴν ὁρθὴ ἀπάντησιν τὴ δι-
νονν τὰ ἄλλα χωρία ἀπὸ τὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγ-
γέλιον καὶ τοῦ ἀποστόλου Παύλου ποὺ ἀναφέ-
ρατε: «Ὅτι ὁ Υἱὸς εἶνε ἴσος μὲ τὸν Πατέρα».

ΑΠ.: Καὶ ὅχι μόνο ἴσος ἀλλὰ καὶ ἕνα
μὲ τὸν Πατέρα ὅπως λέγει ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς
στὸ κατὰ Ἰωάννην· «Ἐγὼ καὶ ὁ Πατήρ ἐν
ἑσμεν» καὶ «ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ ἑώρακε τὸν Πα-
τέρα».

Δὲν μποροῦν νὰ λένε οἱ χιλιασταὶ ὅτι θέ-
λουν, τί δικαιολογεῖ τὸ λογικὸ τους καὶ τί
οἱ ἴδιοι μποροῦν νὰ καταλάβουν. Τότε δὲν
εἶνε οὔτε μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά οὔτε σπου-
δασταὶ τῆς Γραφῆς. Ἡ Γραφὴ ὀνομάζει τὸν
Ἰησοῦν Χριστὸν ὁλοκάθετα Θεόν. Ὁ Ἰη-
σοῦς Χριστὸς δὲν εἶνε Θεός δευτέρας ἢ τρί-
της κατηγορίας, γιατί τότε ἡ ἁγία Γραφὴ θὰ
καθιέρωνε πολυθεΐα. Ἀπεναντίας ἡ ἁγία Γρα-
φὴ τονίζει τόσο πολὺ καὶ τόσο δυνατὰ τὴν μα-
νοθεΐα ὅσο κανένα ἄλλο βιβλίον στὸν κόσμον.
Εἰς Θεός ἢ χεῖ ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον σ' ὅ-
λη τὴν Παλαιὰ καὶ τὴν Ν. Διαθήκην. Ὁ ἀπ.

Πρόσωπα τῆς Βίβλου

Ο ΑΒΕΣΣΑΛΩΜ

§ 24. - Ἡ ἐκθρόνισις

«Καὶ ἀπέστειλεν Ἀβессαλὼμ κατασκόπους ἐν πάσαις φυλαῖς Ἰσραὴλ λέγων· ἐν τῷ ἀκοῦσαι ὑμᾶς τὴν φωνὴν τῆς κερατίνης καὶ ἐρεῖτε· δεδασίλευκε βασιλεὺς Ἀβессαλὼμ ἐν Χεβρόν». (Β' Βασιλ. 15, 10)

Ὁ Ἀβессαλὼμ τὶς τελευταῖες αὐτὲς ἡμέρες ἔχει μιὰ παράξενη ἡρεμία. Θαρρεῖς κι ἔγινε ἄλλος ἄνθρωπος. Νιώθει μέσα του ἕνα αἰσθημα βεβαιότητος καὶ αὐτοπεποιθήσεως. Γιὰ τίποτα δὲν ἀνησυχεῖ. Σὰν νὰ μὴν εἶνε ἐκεῖνος ὁ πρωταγωνιστὴς ὅλων αὐτῶν τῶν φοβερῶν γεγονότων ποὺ πρόκειται νὰ ξετυλιχθοῦν. Μὰ καὶ γιατί ν' ἀνησυχῇ; Ὅλα πῆγαιναν θαυμάσια. Μέχρι στιγμῆς δὲν παρουσιάστηκε κανένα ἀπορόβλεπτο καὶ δυσάρεστο γεγονός. Ἐχρησε τὶς βαθύτερές του σκέψεις δοῦ μόρσεσε. Κοίταξε ἄκρα μυστικότητα σὺς ἐνέργειές του. Ἐτοί θάλωσε τὰ νερά καὶ ἐμψύχισθη διαψορευτικὸς ἀπὸ διαι

Παῦλος ποὺ τόσες φορές ὀνομάζει τὸν Χριστὸ Θεόν, τονίζει «ὅτι οὐδεὶς Θεὸς ἕτερος εἰ μὴ εἰς, καὶ γὰρ εἶπερο εἰσὶ λεγόμενοι θεοὶ εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ τῆς γῆς, ὥσπερ εἰσὶ θεοὶ πολλοὶ καὶ κύριοι πολλοί, ἀλλ' ἡμῖν εἰς Θεὸς ὁ Πατήρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν, καὶ εἰς Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, δι' οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ» (Α' Κο 8, 4-6). Ὁ Ἰωάννης ποὺ γράφει τὰ λόγια τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τὴν προσευχὴ του «ἵνα γινώσκωσί σε τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν καὶ δὲν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν» (Ἰω 17, 3) ὁ ἴδιος γράφει στὴν ἐπιστολὴ του γιὰ τὸν Χριστό· «οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς Θεός καὶ ζωὴ αἰώνιος» (Α' Ἰω 5, 20).

Ὅπως βλέπετε, ἕνα πλῆθος ἀπὸ ἀπλές, ἀναντίρρητες καὶ δυνατές μαρτυρίες ἐξηγοῦν γιατί ὁ Χριστὸς ὀνομάσθηκε Ἐμμανουήλ, ποὺ θὰ πῇ «μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός». Τὸ ὄνομα Ἐμμανουήλ ἀποκαλύπτει καὶ χρησιμεύει ὅτι ὁ Χριστὸς εἶνε Θεός. Τὸ ὄνομα Ἰησοῦς δὲ εἶνε ὁ Γαλαθὲ Θεός. Ἀλλὰ γι' αὐτὸ θὰ δοῦμε στὴν ἄλλη συνέντευξί μας.

Στέργιος Ν. Σάκκος

ἦταν στὴν πραγματικότητα. Μιὰ χαρὰ τὰ κατάφερε ὅλα κάτω ἀπὸ τὴ μὴν τοῦ Δαυὶδ. Ξεσηκώσε τοὺς ὄχλους καὶ ἐξεπαίδευσε τόσους καὶ τόσους συνεργάτας. Ὅλοι τοὺς θὰ δουλέψουν γι' αὐτόν. Θὰ θυσιασθοῦν, ἂν παραστῇ ἀνάνκη, γιὰ τὸ ἱνδαλμά τους. Γιατί λοιπὸν ν' ἀνησυχῇ; Ἰσα - ἴσα τώρα πρόπει νὰ μείνῃ φύζραιμος μέχρι τέλους. Καὶ νῦν τὰ μάτια του δεκατέσσαρα. Ἦ ἵντριγκα μιὰ χορὰ πάει θαυμάσια. Ἀναμένεται μονάχα ἕνα σὺνθημα. Κι αὐτὸ θὰ τὸ δώσῃ ὁ ἀρχηγός, ἡ κεφαλὴ τῆς ὄλης κινήσεως. Καὶ τότε θὰ ξεσπάσῃ τὸ κακό, τὸ μεγάλο κακό.

Ἐνα θραδάκι λοιπὸν καλεῖ ὅλα τὰ βασιλὰ σιελέγῃ τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος. Ἐπίασε ἡ στιγμὴ γιὰ νὰ παίξουν κι αὐτοὶ τὸ δικὸ τους ρόλο. Θὰ τοὺς ἀκόρπιζε σ' ὅλην τὴ χώρα. Καὶ μιὰ μέρα ποὺ κανεὶς δὲν θὰ τὴν περιμένε θ' ἀρχίζε ἡ δοῦσι. Θὰ ἡχοῦσε τότε ἡ κερατὴν σάλπιγγα. Αὐτὴ θὰ δινε τὸ σὺνθημα τοῦ ξεσηκωμοῦ. Ὅλοι οἱ μεμνημένοι στὸ μυστικὸ θὰ φώναζαν τότε: «Ἀρεκηρόζη σὶ Χεβρόν βασιλεὺς ὁ Ἀβессαλὼμ». Ἐτοί συμψώνησαν. Καὶ ἀποῦ ἔυαθαν ἡμέρα καὶ ὥρα ἐνάρξεως τῶν ἐπαναστατικῶν ἐπιχειρήσεων πῆραν τὶς τελευταῖες ὁδηγίες καὶ ξεκίνησαν. «Καὶ ἀπέστειλεν Ἀβессαλὼμ κατασκόπους ἐν πάσαις φυλαῖς Ἰσραὴλ λέγων· ἐν τῷ ἀκοῦσαι ὑμᾶς τὴν φωνὴν τῆς κερατίνης καὶ ἐρεῖτε· δεδασίλευκε βασιλεὺς Ἀβессαλὼμ ἐν Χεβρόν» (Β' Βασιλ. 15, 10).

Ἦ σάλπιγγα ἀκούστηκε νὰ ξεσχίλῃ τὸν ἄερα μέσα σὺς θαθεῖα χαράματα. Ἦσαν ἔνα ἐπίμονο καὶ τρομακτικὸ οὐρλιαχτιό. Κάποιος θαρρεῖς καὶ ἐκλαυγε σὶν διαπασῶν. Ὁ ἀλλόκοτος αὐτὸς δοῦνος τὴν πολιτεία ὀλόκληρη. Ἐρχόταν κι εἰκοίκε τοὺς κοιμισμένους ἀνθρώπους σὺς κρεβάτια τους.

Τρυπούσε τὰ μηλίγγια τους κι ἔφτανε ὡς δαδειὰ στὴν καρδιά τους. Σύντησαν ὅλοι τους παραξετεμένα. Πειτάχτηκαν πάνω. Ἐρριξαν καὶ πρόχειρο σιτούς ἄμους τους καὶ βγήκαν σὰ παράθυρα. «Μὰ τί συνέβαινε λοιπόν;», ρωτοῦσε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον. Κανένας δὲν ἤξερε. Ἐὰν ἤθελαν νὰ μάθουν ἔπρεπε νὰ βγοῦν σιτοὺς δρόμους, νὰ κατέβουν στὴν πλατεῖα. Ἐκεῖ κάποιος θὰ μπορούσε νὰ τοὺς πληροφορήσει. Τώρα ὁ ἦχος τῆς σάλπιγγος σιγὰ - σιγὰ παραισιωνεμένους ἔσθηνε. Κι ἀπὸ μακριὰ ἀκουγόταν μιὰ χλαολή. Ἦταν οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ Ἀβερσαλὼμ. Ἐφαρμόζαν τὸ δεύτερο στάδιο τοῦ σχεδίου τους. Τρέχαν μέσα σιτοὺς δρόμους ξαναμμένοι καὶ ὠρόντο. «Ανεκηρύχθη βασιλεύς ὁ Ἀβερσαλὼμ. Ἀνεκηρύχθη βασιλεύς ὁ Ἀβερσαλὼμ. Ζήτω ὁ Ἀβερσαλὼμ!». Ἡ κλίκα τοῦ νεαροῦ πρίγκηπα ξεσήκωνε τὰ πνεύματα τῶν ἀνθρώπων. «Ὡστε ὁ τύραννος ἔπεσε. Δὲν ὑπάρχει πιά σιὸ θρόνο ὁ ἀπαίσιος Δαυὶδ. Τὸ λαμπρὸ μας πάληκάρι, ὁ ἐξαίσιος Ἀβερσαλὼμ, εἶνε ὁ βασιλεύς καὶ Κύριός μας. Τί μέρι χαρᾶς γιὰ τὴ χώρα! Λευτεριά σιὸ λαό, λευτεριά σιὸ λαό. Θάνατο σιτοὺς τυράννους».

Σιγὰ - σιγὰ ἄρχισαν μικροὶ καὶ μεγάλοι νὰ ξεπορτίζουν. Ἐβγαῖναν ἀπ' τὰ σπιτία τους καὶ ξεχνόνταν μέσα σιτοὺς δρόμους. Καὶ ἡ μέρα εἶχε γέξει γιὰ καλὰ. Τὰ πιὸ ἱερὰ στοιχεῖα ἀφοῦ ἐνώθησαν μὲ τοὺς ἀπεισιμένους τοῦ Ἀβερσαλὼμ τριγυρνοῦσαν στὶς γειτονιὲς καὶ πειτοῦσαν συνθήματα. Ὀρυσαστικά καλοῦσαν τὸν καθένα νὰ βγῇ ἔξω καὶ νὰ ἔλθῃ μαζί τους. «Ἔτσι μιὰ ἀναταραχὴ κι ἕνας ἀναθρασμός ἀπλώθηκε. Παρουσιάστηκαν καὶ ὀπλισμένοι. Αὐτοὶ μίλησαν σὰ πλήθη. «Τί κάθεστε λοιπόν; Σύρτε σὰ σπιτία καὶ ὀπλισθῆτε. Σελῶστε τ' ἄλογά σας κι ἐλάτε. Ξεκινάμε γιὰ τὴ Χεβρών. Ἐκεῖ θ' ἀνταμώσουμε τὸν ἐλευθερωτὴ μας, τὸν καινούργιο μας βασιλιά. Ὅσοι πιστοί...». Καὶ ξεκινοῦσαν ὁμάδες - ὁμάδες γιὰ τὴ Χεβρών.

Αὐτὲς οἱ σκηνές, μὲ μικρὸς μονάχα παραλλαγές, ξετυλίχτηκαν σ' ὅλες τὶς πόλεις καὶ τὰ μικρὰ χωριά. Τέτοιο ἔξ ἄλλον ἦταν καὶ τὸ πρόγραμμα. Γενικὸς ξεσηκωμός. Ὅλες οἱ φυλὲς ἔπρεπε νὰ λάβουν μέρος σιὸ κίνημα.

Καὶ τὸ βραδάκι ὁλόκληρη ἡ χώρα ἦταν

ἀνάστατη. Ὁ λαὸς ἀνυγκράτητος ἔπεσε στὴν περιπέτεια τῆς ἐπαναστάσεως. Ἐνας χειμαρρὸς θολὸς ξεκινοῦσε ἀπὸ παντοῦ καὶ προχωροῦσε πρὸς τὴ Χεβρών. Αὐτὸς ἦταν ὁ ἰόπος τῆς συναντήσεως ὄλων. Ἀπὸ κεῖ θὰ ξεκινοῦσαν γιὰ τὴν τελικὴ ἀναμέτρηση μὲ τὸ παλὸ καθεστῶς. Καὶ τὰ πλήθη ἐρχόνταν καὶ σιαματημὸ δὲν εἶχαν. Ἀκόμα κι ὅταν βράδυνασε συνεχίστηκε ἡ προσέλευσις. Μέσα στὴν κατασκότεινη νύχτα προχωροῦσαν ἀπὸ χαράδες καὶ μονοπάτια σὰν βρυκόλακες τοῦ γάτοι κόσμου.

Ἡ Χεβρὼν γέμισε. Πλημμύρισαν οἱ δρόμοι καὶ τὰ σοκάκια τῆς ἀπ' τοὺς ἐξαγριωμένους ἐπαναστάτες. Ὀλόκληρη τὴ νύχτα δὲν ἤσπασαν καθόλου. Πότε δὴ καὶ ποτε κεῖ. Τραγουδοῦσαν καὶ φώναζαν. Καλωσώριζαν τοὺς νιοφερμένους. Βλαστημοῦσαν καὶ ἔδραζαν. Ζητοῦσαν τακτοποιήσι καὶ τροφή. Καὶ οἱ ἄνθρωποι τοῦ Ἀβερσαλὼμ εἶχαν ἀναλάβει τὴν φροντίδα ὄλων αὐτῶν τῶν ἀτάκτων στοιχείων. Ἐπρεπε κάποιον νὰ τοὺς βολέγουν. Καὶ τὰ κατάρτεσαν μιὰ χαρά. Τοὺς προώθησαν λίγο ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη πρὸς τὰ χωριά. Ἐκεῖ ἔστιαζαν ἕνα σιγατόπεδο. Καὶ θὰ περιμέναν μερικὲς ἡμέρες ὥσπου νὰ ἐρχόταν κι οἱ τελευταῖοι ἀπ' τὰ πιὸ μακρινὰ χωριονάκια.

Ὁ Ἀβερσαλὼμ ἀπ' τὰ ψηλὰ παράθυρα τοῦ παλινοῦ ἀρχοντικοῦ ξεδιγλίζει ὅλο τὸ ἀπὸγευμα τὴ γύρω περιοχὴ. Βλέπει τὰ κοπάδια τῶν ἀνθρώπων ποὺ καταγίνονται καὶ τριβεῖ τὰ χέρια του ἀπὸ ἐνθουσιασμό. «Ἐρχονται, ἔρχονται. Καλὸς νὰ ὀρίσουν». Ὡ! Σήμερα εἶνε ἡ πιὸ ἐνθουσιωμένη μέρα τῆς ζωῆς του. Ἀρχίζει ἡ ἐπανάστασις. Ἐκδροπίζεται ὁ βασιλεύς. Ὁ ἴδιος ἀνακηρύσσεται ἀρχοντας τοῦ τόπου. Ἐπὶ ἔλουν! Τὰ ὄνειρα τῶν παιδικῶν του χρόνων παίρνουν σάρκα καὶ ὀσά. Καὶ τί παράξενο πᾶγμα! Δὲν ριῶθει μέσα τον καμινιά τῆρι, κανένα πηγμὸ στὴ συνείδησί του. Καὶ γιατί νὰ ριῶσῃ; Ἐπειδὴ τάχα ἐκδροπίζει τὸν πατέρα του; Βλακεῖς! Αὐτὰ εἶνε ψευδοσυναίσθηματισμοὶ ἔξωτι πρὸς τὴν ψυχονύθεισί του. Ἀφοῦ δ' ἴδιος ὁ Δαυὶδ δὲν τὸ καταλάβαινε πὼς ἔπρεπε νὰ γάρῃ πέρα, θὰ τοῦ τὸ ὑποδείκνυε ὁ Ἀβερσαλὼμ δυναμικά. «Ζήτω λοιπὸν ἡ ἐπανάστασις! Φύγε πατέρα καὶ βασιλιά. Ἀδειασέ μας τὴ γωνιά. Σήμερα οὐ ἐκδροπίζουμε. Εἶσαι ἕνας ἐκλιπτός...».

Καὶ θὰ θυμηθοῦμε τὴ σιάσι τῶν Γεργερηνῶν ἀπέναντι σὶν Κύριε. Εἶχε κάμει θαῦμα μεγάλο σὶν περιοχὴ τους. Τοὺς ἀπῆλλαξε ἀπ' τὸν τρόπο καὶ σκορποῦσαν δυὸ δαιμονισμένοι. Καὶ οἱ κάτοικοι τῶν περιοχῶν μήπως ἤλθαν γιὰ νὰ προσφέρουν σὶν Ἰησοῦ αἰσθήματα θαυμασμοῦ καὶ λατρείας; Μήπως ἔτρεξαν γιὰ νὰ τὸν καλέσουν σὶν πόλι τους καὶ νὰ τὸν ἀκούσουν διδάσκοντα; Μήπως τὸν δέχτηκαν ὡς Σωτῆρα καὶ βασιλῆα τῶν καρδιῶν τους; Τίποτα ἀπ' ὅλα αὐτὰ. "Ὅλα τὰ Γέργεσα ἔξαγριωμένα βγήκαν γιὰ νὰ τοῦ ἐποδίσουν πὺς πρέπει νὰ φύγῃ ἀπὸ τὰ ὄριά τους. Ἦσαν ἀνεπιθύμητος. Ἡ παρουσία του ἐπληττε τὰ ὀνικά τους συμφέροντα. Δὲν ἦταν δεκτὸς σὰν σπίτια τους. Αὐτὸ ἔπρεπε νὰ τὸ καταλάβῃ ὁ παράξενος αὐτὸς Ναζωραῖος. Δὲν τοῦ ἀνεγνώρισαν καρμιά πνευματικὴ ἐξουσία πάνω τους. «Καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἰδόντες αὐτὸν παρεκάλουν ὅπως μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν» (Ματθ. 3, 34). Ἔτσι ἔδωξαν τὸν Κύριον, ὅπως κάποτε σὰν παλῆα χρόνια τὰ ἐπαναστατημένα πλήθη τοῦ Ἰσραὴλ μετὰ μὲ τὸν Ἀθεσσαλόμιν ἐξεθερόνουν τὸν καλὸν Δαυὶδ.

*

Τὸ γράφημα καὶ ἄλλοις. Δὲν θὰ πάρουμε ποτὲ νὰ τὸ τοιζόνμε. Εἶπε ἓνα θλιβερὸ σύμπτωμα τῶν χρόνων μας. Οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς μας ξεγελασμένοι καὶ γοητευμένοι ἀπὸ διωγμόνους Ἀθεσσαλόμιν τῶν ἡμερῶν μας ξεσηκώθηκαν σὲ μιὰ ἐπανάστασι ἐναντίον τοῦ Θεοῦ. Ζητᾶνε νὰ ἐκθρονίσουν ἀπὸ τὸ σῆματι καὶ ἀπὸ τῆς ἀνθρώπινες καρδιῆς τὸν βασιλῆα τῶν βασιλέων. Ἀνακαλέσθε σὶν μνημὴ σας τὰ μεγάλανχα λόγια ἐνὸς ἀθέου ὑπονοχοῦ Παιδείας τῆς Σοφ. Ἐνώσεως σὰν πρῶτα χρόνια τῆς ἐπαναστάσεως. Ὁ Λουτακόσων σ' ἐνι τὸν λόγο ἐκραύγασεν. Ποῦ θὰ πᾶς, Θεέ. Ὅποιον καὶ νὰ καταβῇς θὰ σὲ κηρυγίσουνμε. Ἀζόμια καὶ οκαλωσιὲς θὰ στήσουνε γιὰ νὰ σὲ στήσουνε σὶν γηλὸ σου θρόνον καὶ ἀπὸ κεῖ νὰ σὲ γχορεῖσουνμεν.

Τὰ ὄργανα τοῦ σκότους δοῦλεσαν ὑποῦλα καὶ καταλυτικὰ τόσα χρόνια καὶ ἐσαήκωσαν τὰ πλήθη σὲ μιὰ τρομερὴ ἀποστασία.

Δὲν θὰ σὲ ποῦμε πιά Πατέρα,
δὲ θὰ σὲ ποῦμε Πλάστη πιά
ποδοῦμε λευτεριᾶς ἀγέρα,

κοιτᾶ σὲ σένα εἰν' ἡ οκαλιβιά.

Ἐπερίφηρα ὑψόνουν τότῳ τὰ κεφάλια τους οἱ ἄνθρωποι καὶ πετᾶνε σὶν οὐρανὸ τὰ βλάστημα συνθήματά τους. Ζητᾶνε μιὰ τέλεια χειραφέτησι. Πιστεύουν πολλὸ σὶς ἀνθρώπινες τῶν δυνάμεις καὶ ἀρνοῦνται τὴν ἐποταγὴ σὶν Θεό. Μεθυσμένοι ἀπ' τῆς ἐπιτεχνίς τοῦ μυαλοῦ τῶν σφίγγουν τῆς γροθιῆς καὶ οὐλοιάζουν:

Φύγε, Θεέ! Ποιὸς τῶπε; Πλάνη
πὺς κνθερονᾶς τὸν κόσμο εἶν'
ἔλῃ καὶ δύναμι μᾶς φτάνει
γιὰ μιὰ ζωὴ γλυκειά, χρυσή.

Εἶπε πολλὸ ἐπικαιρὸς οἱ μελαγχολικὲς σκέψεις ἐνὸς σιοχαστικοῦ ἐργάτου τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ ὁποῖος πάνω σὶν σύγχρονη τάσι τῶν ἀνθρώπων νὰ ἐκθρονίσουν τὸ Θεό, ἔλεγε: «Βλέπετε, ἀδελφοί μου, τὴν θλιβερὴ κατὰστασι τῆς σύγχρονης κοινωνίας; Ἐχομεν ἐξορίσει τὸν Βασιλέα μας. Οἱ πολιτικοὶ εἶπαν: Καὶ τί σκέσι μπορεῖ νᾶχῃ μαζί μας ὁ Χριστός; Οἱ ἔμποροι εἶπαν: Οἱ δοσοληψίτες ἀρνοῦν τὴν ἠθική. Οἱ ἐργατικοὶ εἶπαν: Τί θέλετε νὰ κίνουμε τὸν Χριστόν; Στῆς θροῖδες τῶν τραπεζῶν τοῦ εἶπαν: Πήγαινε, δὲν ὑπάρχει τίποτε γιὰ σένα. Στὰ ἐπιστημονικὰ ἐργαστήρια εἶπαν: Ἡ πίστις καὶ ἡ ἐπιστήμη ἀποκλείουν ἡ μία τὴν ἄλλη. Καὶ εἶσι ἐδημιουργήθηκε ἡ σύγχρονη κατὰστασις: Δὲν ἔχομε πιά Χριστόν...».

Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ τελειώσω μὲ τὰ λόγια τοῦ μεγάλου χοισιανοῦ ποιητοῦ Τ.Σ. "Ἐλιν «Ὁ κόσμος πειραματίζεται δοκιμάζοντας νὰ διαμορφώσῃ μιὰ πολιτισμένη, ἀλλὰ μὴ χοιστιανικὴ νοοτροπία. Τὸ πείραμα θὰ ἀποτύχῃ» ὅμως πρέπει νὰ δεῖξουμε μεγάλῃ ἐπομονὴ περιμένοντας τὸ γχοέμισμά του σὶν ἀναμεταξὺ ἐξαγοράζοντας τὸν καιρὸ ὥστε ἡ Πίστι νὰ κροτηθῇ ζωντανή σιτὸς οκατεινὸς αἰῶνας πὺν ἔχομε προσιὰ μας» ὥστε νὰ ἀναγεῖνουμε καὶ νὰ ἐαναχρίσουμε τὸν πολιτισμὸ καὶ νὰ σώσουμε τὸν κόσμο ἀπὸ τὴν ἀποστονίαν.

Μιχαὴλ Κ. Εὐθυμίου

τὸ διήγημά μας

ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΠΕΠΟΙΘΗΣΕΙΣ

Ζώντας σὲ μιὰ ἡρεμὴ οἰκογενειακὴ ἀτμόσφαιρα ὁ Σταυράκης ἔβρισκε εὐκαιρίες νὰ ἰσορροπήσῃ τὴν ζωερὴ παιδική του φύση ἔξω ἀπ' τὸ σπίτι. Στὸ Σχολεῖο, στὴν Ἐκκλησίᾳ καὶ σὶδ Κατηχητικὸ ἡ παρουσία του ἦταν πάντα αἰσθητὴ. Χωρὶς νὰ ἔχῃ ἰδιαίτερα θρησκευτικὴ κλίση συνδέθηκε μὲ παρέα παιδιῶν ποὺ καθοδηγούμενα ἀπ' τὸν κατηχητὴ τους ζοῦσαν διωματικά καὶ σιτὴν πράξη τῆ χριστιανικῆ ζωῆ. Τακτικὴ ἐξομολόγηση, προσέλευση στὴ θεία Κοινωνία, ἀπάρνηση κάθε νεανικῆς κοσμικότητας, ἦταν τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τῆς παρέας.

Στὸ Γυμνάσιο, ὅταν ὁ Σταυράκης ἦταν στὴ δευτέρᾳ τάξῃ καὶ μερικὸι τῆς παρέας στὴν τρίτῃ κι ἄλλοι λίγο μεγαλύτεροι δύναντε ἔνα δυναμικὸ παρὼν καὶ κερδίζανε, πολλὰς φορὲς νικηφόρες μάχες. Τὸ μεγαλύτερο ὅπλο τῶν ἀντιπάλων τους, ὅταν δὲν εἶχαν πιά ἐπιχειρήματα ἦταν ἡ εἰρωνεία. Μὰ ἡ χριστιανικὴ συντροφιά τὸ εἶχε πάρει ἀπόφαση, ὅτι στὸν κόσμῳ μέσα ὁ χριστιανὸς πρέπει νὰ περιμένῃ σὰν ἀνταμοιβὴ τῆς ἐπαφῆς του μὲ τὸ Χριστὸ «τὸν ὀνειδισμόν τοῦ Κυρίου». Νιώθανε πῶς μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ μοιάζανε μὲ τοὺς μάρτυρες καὶ τοὺς ὁμολογητὰς ποὺ σιτήριζαν καὶ διέδωσαν τὴν χριστιανικὴ πίστι.

Τὶς παραμονὲς τῶν Χριστουγέννων τὸ Σχολεῖο ἐτοίμαζε μιὰ γιορτὴ Χριστουγεννιάτικη. Τὰ παιδιὰ πληροφορήθηκαν πῶς ἡ αὐτόκλητῃ ἐπιτροπὴ ποὺ πῆρε καὶ ἀπὸ τὸν γυμνασιάρχη τὴν ἄδεια νὰ ἐτοιμάσῃ τὴ γιορτὴ, ἐτοίμαζε ὁμιλίαι, ἀπαγγελίες ποιημάτων καὶ τραγούδια, ποὺ πολιτικοποιούσαν καὶ διέστρεφαν τὸ χριστουγεννιάτικο μήνυμα. Ἀμέσως μπῆκαν στὴ δράση. Ἐτοίμασαν συλλογικὰ μιὰ ὁμιλία γεμάτῃ πίστι στὸ γεγονός τῆς θείας ἐνανθρωπήσεως ἀλλὰ καὶ μὲ εὐκαιριακὰς σκέψεις ποὺ χτυποῦσαν κάθε εἶδος στείρου κατεστημένου.

Πρῶτος καὶ καλύτερος ἀνάμεσά τους ὁ Σταυράκης. Μὲ τὸ θάρρος ποὺ τοὺς

διέκρινε παρουσιάστηκαν σὶδ Θεολόγῳ τοῦ Σχολείου κι ἐκεῖνος τοὺς παρουσίασε στὸν Γυμνασιάρχη.

— Κύριε γυμνασιάρχα, σὰς παρακαλοῦμε νὰ μᾶς βοηθήσετε νὰ ἐτοιμάσουμε μιὰ γιορτὴ ποὺ ταιριάζει στὴν περίστασι, εἶπαν μὲ θάρρος, ἀνακοινώνοντας καὶ τοὺς φόβους τους γιὰ ἐκτροπὴ τῆς γιορτῆς.

— Ἐν τάξει, παιδιά, δώστε στὸν κ. Συνάδελφο τί ἔχετε ἐτοιμάσει κι ἐκεῖνος μὲ τὴν ἐπιτροπὴ τῶν μαθητῶν ποὺ δὲν μπορῶ πιά ν' ἀλλάξω θὰ κάμῃ τὸ πρόγραμμα.

Ἡ προσπάθεια πέτυχε μὲ πολλὴ δυσκολία. Τὴν ἡμέρα τῆς γιορτῆς, λίγο πρὶν ἀρχίσῃ, τὰ χειρόγραφα τῆς ὁμιλίας εἶχαν ἐξαφανισθῇ καὶ ἡ ἐπιτροπὴ μὲ τὸ πρόσχημα ὅτι ἔκαμε μιὰ ἄλλη ὁμιλία ποὺ θὰ εἶχε τμήματα τῆς χαμένης ἄφησε τὰ πρωτότυπα σὶδ σπίτι ἐνὸς μαθητοῦ.

— Ὅχι, εἶπε ὁ Θεολόγος, καὶ συμφώνησε ὁ Γυμνασιάρχης, ἡ ὁμιλία θὰ διαβασθῇ ὅπως τὴν ἔγραψαν τὰ παιδιὰ.

Ὅταν δὲ διάβασε τὴν ἄλλη, τὴ γεμάτῃ ἀνακρίβειαι καὶ πολιτικοποιημένη, ἔδωσε ἐντολὴ νὰ βρεθῇ ἡ ὁμιλία. Καὶ ἐπειδὴ κανεὶς δὲν ἤξερε ποῦ βρισκόταν, πετάχτηκε ὁ Σταυράκης καὶ δήλωσε:

— Μὴν ἀνησυχῆτε, ἐγὼ κράτησα ἓνα φωτοαντίγραφο σὶδ σπίτι καὶ σὲ 10 λεπτὰ μπορῶ νὰ τὸ φέρω.

Ἔτσι μὲ τὴν ὠραία ὁμιλία τῶν παιδιῶν, τὴ χορωδία ποὺ ἐτοίμασε ὁ Θεολόγος μὲ τὰ παιδιὰ καὶ τὶς ἀπαγγελίες ποὺ διαλέξαντε τὰ παιδιὰ ἔγινε μιὰ ὁμορφὴ καὶ συγκινητικὴ χριστουγεννιάτικη γιορτὴ.

Τέτοιαι μάχαι πολλές κέρδισαν τὰ παιδιὰ. Ἐκεῖ ὅμως ποὺ ἐνίσωσαν μεγάλη ἀπογοήτευση ἦταν στὴν Ἐκκλησίᾳ. Ἐκεῖνη τὴν ἐποχὴ ἄλλαξε ὁ ἐφημέριος κι ἦρθε ἓνας ἄλλος. Ἀπ' τὴν ἀρχὴ δὲν εἶδε μὲ καλὸ μάτι τὴν χριστιανικὴ συντροφιά.

— Δὲν εἶστε παιδιά τῆς Ἐκκλησίας,

τούς ἔλεγε.

— Γιατί, πάτερ; ρωτοῦσαν φανερά πειραγμένα τὰ παιδιά.

— Ἐκεῖνος ὁ Κατηχητής σας ἀνήκει στὴν ἐξωεκκλησιαστικὴ ὀργάνωση «Ἀναστασις» καὶ οὖν τραβᾷ συνέχεια ἐκεῖ.

— Δὲν κάνουμε τίποτε κακὸ ἐκεῖ, πάτερ. Εἶναι κι ἄλλα παιδιά, παίζουμε, ἀκοῦμε μαθήματα πνευματικά καὶ πᾶμε ἐκδρομὲς μὲ παιδιά ἄλλων περιοχῶν. Μᾶς ἀρέσει πολὺ γιατί ζοῦμε τ'ς θρησκευτικές μας πεποιθήσεις ὁλόκληρο τὸν ἐλεύθερο χρόνο μας ἀποφεύγοντας τίς κακοτοπιὲς ποὺ ὁ διάβολος θὰ μᾶς παράσερνε ἂν ζοῦσαμε τὴ ζωὴ τῶν λεγομένων μοντέρνων νέων, εἶπε μὲ τόνο θαρρετὸ ὁ Σταυράκης.

— Τίποτε, τίποτε. Δὲν εἶστε πραγματικὰ παιδιά τῆς Ἐκκλησίας, ἂν πᾶτε ἐκεῖ, τοὺς ἔλεγε ὁ παπᾶς.

Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο παρασύρθηκαν μερικὰ παιδιά καὶ πῆγαιναν σὲ ἰδιαίτερα μαθήματα ποὺ ἔκανε ὁ παπᾶς. Τὰ καθαρὰ ἐκκλησιαστικά, ὅπως ἔλεγε.

Ὅμως τὰ ὑπόλοιπα δὲν χάλασαν τὴ συντροφιά. Ἄρχισαν μάλιστα μεγαλύτερη δράση. Πῆγαιναν σὲ διάφορα ἱδρύματα καὶ μὲ συμβολικά δῶρα, τραγούδια καὶ ὁμιλίες σκορποῦσαν παρηγοριά καὶ αἰσιοδοξία στὶς πονεμένες καὶ τυραννισμένες ψυχές.

Ἡ ἄλλη ὁμάδα, ἡ ὁμάδα τοῦ παπᾶ διαλύθηκε ἄδοξα. Αἰτία ἦταν ὁ δύστυχος ἄνθρωπος ποὺ ἀπερίσκεπτα κατέληξε στὴν ἱερωσύνη. Ὅταν ἄκουγε κανεὶς τὴν ὁμιλία του καὶ τὰ πνευματικά του λόγια νόμιζε πὼς βρισκόταν μπροστὰ σὲ μεγάλη πνευματικὴ προσωπικότητα. Μὰ εἶχε μὴ ἀδυναμία ποὺ τὴν συνδαύλιζε ὁ πονηρὸς καὶ τὸν χρησιμοποίησε γιὰ νὰ προκαλέσῃ φοβερὸ σκανδαλισμὸ στὶς συνειδήσεις τῶν ἐνοριτῶν.

Ἀκόμη κι ὁ προστάτης του, ὁ δεσπότης, δὲν μπόρεσε νὰ καλύψῃ τὰ βρωμερὰ ἠθικά του παραπτώματα, ποὺ καταγγέλλθηκαν μὲ μάρτυρες καὶ τὸν πῆρε ἀπ' τὴν ἐνορία. Τὰ παιδιά ποὺ ἀποτελοῦσαν τὸ κατηχητικὸ του διαλύθηκαν καὶ σκανδαλισμένα ἀπ' τὸ κακὸ του παράδειγμα παραδόθηκαν στὰ νύχια τοῦ διαβόλου ἀπροστάτευτα. Τίποτε πιά δὲν τὰ συγκρά-

τησε κοντὰ στὸ Χριστό. Δύο μόνο περιώθηκαν χάρι στὸ Σταυράκη ποὺ μὲ πολὺ κόπο καὶ ἀγώνα, μέρες ὁλάκερες τὰ παρακαλοῦσε νὰ πᾶνε μαζὶ στὸν Κατηχητὴ τους, γιὰ νὰ δώσουν μὴ ἐξήγησιν στὸ σκανδαλιστικὸ γεγονός. Στὸ τέλος τοὺς κατάφερε νὰ τὸν ἀκολουθήσουν. Ὁ Κατηχητὴς τους, φωτισμένος χριστιανὸς καὶ μὲ πείρα πολλή τοὺς εἶπε:

— Παιδιά τοῦ Θεοῦ ἐλεύθερα εἶμαστε ὅλοι μας. Ὁ οὐράνιος πατέρας δὲν δίνει κοντὰ του τὰ παιδιά του. Οἱ χριστιανοί, ἀκόμη καὶ οἱ κληρικοὶ εἶμαστε ὅλοι ἀπόλυτα ἐλεύθεροι.

— Μὰ γιατί ἀφήνει τοὺς ἀνθρώπους του ποὺ ἔχουν πόστο στὴν Ἐκκλησία νὰ χάνωνται καὶ νὰ σκανδαλίζουν τὸ ποίμνιό του; ρώτησε ἓνα παιδί.

— Ἄν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι τοῦ ἦταν δοῦλοι του καὶ ἀνελεύθεροι θὰ τῷκανε. Μὰ ποιά ἀξία θάχε αὐτὴ ἡ παραμονὴ κοντὰ του; Μὴ σκανδαλίζεσθε λοιπὸν παιδιά ἀπ' τὸ κακὸ παράδειγμα. Ἡ ἁμαρτία εἶναι μὴ ἀρρώστια, μὴ τρέλλα, ἓνας δαιμονισμός. Ἄν δῆτε κάποια μέρα ἕναν ἐπιστήμονα ποὺ τὸν θαυμάζετε γιὰ τ'ς γνώσεις του νὰ τρελλαίνεται ξαφνικὰ καὶ νὰ λέη βλακεῖες, θὰ ντρεπόσασταν ποὺ δὲν εἶστε τρελλοὶ καὶ θὰ θέλατε καὶ σεῖς νὰ τρελλαθῆτε;

— Ποιὲ δὲν θὰ ἀρνιόμουν τὸ Χριστό, ἔστω κι' ἂν ἦμουν ὁ μόνος ἄνθρωπος στὸν κόσμον, ποὺ θὰ ἔμενε πιστὸς σ' Αὐτόν, πετάχτηκε κι εἶπε ὁ Σταυράκης, μὲ ἐνθουσιασμό.

— Κι ἐμεῖς, κι ἐρεῖς, φώναξαν ὅλα τὰ παιδιά.

— Οἱ ψυχές ποὺ ἀμαρτάνουν εἶναι ἀξιολύπητες κι ὄχι ἀξίες μισησεως, κατέληξε ὁ Κατηχητής.

— Ναί, ποτὲ πιά δὲν πρόκειται νὰ σκανδαλιστοῦμε, δήλωσαν ὁμόφωνα τὰ παιδιά.

Σάββας Ν. Σανθόπουλος

Οἱ καλῶς ἀθλήσαντες:

Ὁ ὅσιος ΚΥΡΙΑΚΟΣ ὁ ἀναχωρητῆς

29 Σεπτεμβρίου

ΤΑ ΕΠΑΚΟΛΟΥΘΑ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

Νέοι τρόποι στίς ἐκδηλώσεις

Ἐκ τῶν νύχια μπορεῖς νὰ γνωρίσεις καὶ νὰ ξεχωρίσεις τὸ λιοντάρι λέγεται πολλὴ συχνά. Ἀπὸ τοὺς τρόπους ποὺ ἐκδηλώνει τὸ πνευματικὸ τον περιεχόμενον ὁ ἄνθρωπος μπορεῖς νὰ καταλάβῃς τὸ βαθμὸν τῆς ἀναγεννήσεώς του. Γιατὶ τὸ πρῶτο καὶ τὸ πιὸ ἀξιοπρόσεκτο ἐπακόλουθο τῆς πίστεως εἶναι ἡ ἀναγέννησις, ποὺ δείχνει μιὰ καινούργια πνευματικὴ κατὰστασι.

Ὁ ἀναγεννημένος ἄνθρωπος σκέπτεται διαφορετικὰ ἀπὸ ὅ,τι προτοῦ ἀναγεννηθῇ, συμπεριφέρεται μὲ λεπτότητα καὶ καλωσύνη, δραστηριοποιεῖται μὲ σιῶχη τὴν ἐξυπηρετήσῃ τοῦ πλησίον, ποὺ τὸν θεωρεῖ ὡς ἀδελφὸν Χριστοῦ, νιώθει ἐλεύθερος ἄνθρωπος καθὼς ἀγωνίζεται νὰ ἀπομακρύνῃ τὸ καθεὶν ποὺ ἐνδέχεται νὰ τὸν ἐμποδίσῃ στὴν πνευματικὴ του πορεία. Αἰσιοποιημένος ἀπὸ τὸ ὥδωρ τῆς ζωῆς, τὸ ἀλλόμενον εἰς ζωὴν αἰώνιον ὁ νοῦς του καὶ ἡ καρδιά του εἶναι στραμμένα πρὸς τὸν οὐρανόν.

Ἡ πνευματικὴ ἀναγέννησις δείχνει ὅτι τὸ σάπιο, τὸ χαλασμένο καὶ τὸ γκρεμισμένο μποροῦν νὰ ἐπανορθωθῶν ὅταν ὁ ἄνθρωπος δυναμώσῃ μέσα του τὴν πίστιν εἰς Θεόν.

Πολλὰς φορές γίνεται λόγος γιὰ ἡ ἀναγεννήσεις» μέσα στὰ ἱστορικὰ σχήματα. Εἶναι οἱ ἀνθρώπινες συνλιτοῦρες ἀπὸ τὴς ὁποῖες λείπει τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. Εἶναι οἱ σπασμωδικὰς κινήσεις τῶν ἀνθρώπων ποὺ δὲν ἔχουν πιστέψῃ στὸν Ἀληθινὸ Θεόν. Εἶναι οἱ πελαγοδρομήσεις τοῦ ἀνθρώπου σὺν μολυσμένα νερά τοῦ ἐλιστικῆς φρονήματος ποὺ θέλει νὰ λατρεύῃ τὸν «Χρυσὸν Μόσχον» διώχνοντας τὴν Θεία Χάρη ποὺ τοῦ τὴν προσφέρει δωρεάν ὁ Ἱησοῦς Χριστός μετὰ τὸ Τίμιον Αἷμα Του.

Διαφορετικὴ εἶναι ἡ ἀναγέννησις τῶν ἀνθρώπων τοῦ Θεοῦ. Τὰ ἀναγεννημένα παιδιά τοῦ Θεοῦ ἔχουν νέες ἀρχές, νέα συναισθήματα, νέους σκοποὺς. Ἔχουν ροπὲς καὶ τάσεις ποὺ εἶναι οὐράνιες καὶ ἐργάζονται

γιὰ τὸν οὐρανόν. Γιὰ αὐτὸ καὶ οἱ ἄνθρωποι τοῦ κόσμου δὲν μποροῦν νὰ καταλάβουν γιατί ἀφήνουν τὰ ἀγαθὰ τοῦ κόσμου καὶ φεύγουν σὺν θοῦν καὶ σὺν σπηλιὰς οἱ ἀσκηταὶ καὶ οἱ ἐρημίται. Ὁ φυσικὸς ἄνθρωπος κατανοεῖ τίς ἐνέργειες τοῦ ἀναγεννημένου ἀνθρώπου ὅταν γίνῃ πνευματικὸς. Αἰσιορετικὰ θὰ μένῃ μετὰ τὸ ἐρώτημα γιατί ἐγκαταλείπει τὸν κόσμον ὁ ἀσκητὴς ἢ γιατί θυσιάζει ἀνιδιοτελῶς ὁ Χριστιανὸς γιὰ τὸν συνάνθρωπό του.

Ἀγαθὰ εἶναι τὰ παραδείγματα τῶν ἀναγεννημένων ἀνθρώπων. Ἀπὸ τὸ πλῆθος αὐτῶν θὰ ἀναφερθῇ ὁ αὐτὴ τὴ σιγή ὁ βίος καὶ ἡ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς Κυριακοῦ τοῦ Ἀναχωρητοῦ, ποὺ τὴν μνήμη του ἡ Ἐκκλησία μας τιμᾷ σὺν 29 Σεπτεμβρίου.

Σὲ μιὰ ζωὴ γεμάτη ἀπὸ πνευματικὴ ἀσκησι θὰ ἀνατρέξουμε γιὰ νὰ ἀντλήσουμε τίς πιὸ εὐχέλους ἀποδείξεις ὅτι τὰ ἐπακόλουθα τῆς πίστεως εἶναι ἡ ἀναγέννησις ποὺ δίνει πυρὸς στὸν ἄνθρωπο γιὰ εὐγενεῖς πράξεις φιλαλληλίας καὶ ἀγάπης, θάρρους στὸν καθημερινὸ ἀγῶνα, παρηγοριὰ σὺν θλίψεις, σὺν ἀγωνίες καὶ σὺν κατατρεγμούς, δύναμις σὺν δυσκολίαις καὶ φωτισμὸς σὺν προσηγορίαις.

Ὁ ὁσιος Κυριακὸς γεννήθηκε κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Θεοδοσίου Β' τοῦ μικροῦ (408—450) στὴν Κόρινθο ἀπὸ ἱερέα πατέρα καὶ εὐσεβῆ μητέρα. Οἱ γονεῖς του Ἰωάννης καὶ Εὐδοξία φρόντισαν μετὰ τὴν σωματικὴ ἀνάπτυξιν νὰ τοῦ προσφέρουν πλούσια πνευματικὴ τροφή. Στὴν πνευματικὴ του συγκρότησιν βοηθῆσε ἀποτελεσματικὰ καὶ ὁ θεὸς του ἐπίσκοπος Κορίνθου Πέτρος.

Πόθος του ἦταν νὰ βαδίσῃ πάνω σὺν ἴγν τοῦ Χριστοῦ γιὰ αὐτὸ καὶ ἔφυγε στὴν ἁγία πόλιν. Ἐκεῖ γίνεται μοναχός. Ὁ μέγας Εὐδότης τὸν ἀποπέμπει στὸν ἀσκητὴ Γεράσιμο. Ἐμεῖς ἀσκητὰ χρόνια ἀσχοῦμενος κοντὰ σὺν Γεράσιμῳ καὶ ἐπέστρεψε πάλιν κοντὰ σὺν Εὐδότημῳ. Χειροτονεῖται πρεσβύ-

τερος σὲ ηλικία 40 ἐτῶν. Μετέβη σὴν ἔρημο Νατουφά καὶ ἀσκήτευσε σὲ ἄβατο μέρος ἐπὶ χόρνια καὶ σὴν ἔρημο Σουσακείμ θπου ἀσκήτευσε ἐπὶ ἐπίσης χόρνια. Στὸ διάστημα τῶν 107 χρόνων τῆς ἐπίγειας ζωῆς του παρέμεινε κατὰ μακρὰς περιόδους σὴν ἔρημο καὶ σὲ ἄβατα μέρη ζώντας με αὐστηρὴ ἀσκησι, με συνεχῆ προσευχὴ καὶ ἐπικοινωνία με τὸν Θεό. Στὴν ηλικία τῶν 107 ἐτῶν παρέδωκε τὸ πνεῦμα του σὲ τὰ χέρια τοῦ δικαιοτάτου Θεοῦ.

Ἀναφέρονται πολλές περιπτώσεις ἐπεξεργασίας τῆς Θείας Χάριτος με ὄργανο τὸν ὅσιον Κυριακὸν θεραπεύοντα ἀσθενεῖς καὶ δαιμονισμένους. Τὰ θαύματα αὐτὰ ὁ ὅσιος τελοῦσε με τὴν προσευχὴ καὶ τὴν νηστεία.

Ἡ πειθαρχημένη ζωὴ

Ὁ ἀναγεννημένος ἄνθρωπος διακρίνεται ἀπὸ τὴν πειθαρχημένη ζωὴ του. Ὑποτάσσεται με ταπεινῶσι γιατί ἡ ἀγιότητα διαμορφώνει τὸν ἄνθρωπο σὲ τύπο ποὺ εἶναι ἀρεστὸς σὺ Θεοῦ. Γίνεται ἕνας ἄνθρωπος στανρωμένος γιὰ τὸν κόσμον καὶ ζωντανὸς σὴ νέα ζωὴ.

Ἄν ἔχει ἰδιαίτερες ἐπιθυμίες, ὅπως οἱ ἄνθρωποι τοῦ κόσμου, οὐτε ἐπιδιώξεις ποὺ νὰ τὸν ἐμποδίζουν ἀπὸ τὴν πνευματικὴ πρόοδο. Προσπαθεῖ νὰ ἀναπτύσῃ ὅσο μπορεῖ περισσότερα τὴν ταπεινοφροσύνη, ποὺ εἶναι καὶ αὐτὴ σοβαρὸ ἐπακόλουθο τῆς πίστεως. Γνωρίζει ὅτι ἡ ἐπερηφάνεια ἐμποδίζει τὸν ἄνθρωπο νὰ σκύψῃ καὶ νὰ σταθῇ με σεβασμὸ μπροστὰ σὺ μεγαλεῖο τῆς ἀγιότητος. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ ὁργάνωσι τῆς ὅλης πνευματικότητος με τὴν ἀρετὴ τῆς φρονήσεως ἦταν βασικὴ ἐπιδίωξη τῶν ἀθλητῶν τῆς πίστεως.

Οἱ ἀναχωρηταί, ὅπως καὶ ὅλοι οἱ ἀγωνισταὶ τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνα γιὰ τὴν κατάνησι τοῦ οὐρανοῦ με ταπεινῶσι ἄφηναν τὴν Χάρη τοῦ Θεοῦ νὰ εἰσχωρῇ ἐλεύθερα μέσα τους, νὰ ρυθμίσῃ ὅλες τὶς δυνάμεις τους καὶ νὰ φωτίσῃ τὸ τοῦ καὶ τὴν καρδιά τους. Πῶς ἄνθρωποι φρόνησι ποὺ ἐκίζαν πάνοι σὲ γενὰ θευέλια. Ἡ φρόνησι ἐκφράζει μιὰ ἐλεύθερη λογικὴ, μιὰ ἀγνή διανοητικὴ δραστηριότητα ταπεινὰ σὺ ἔργο τοῦ Θεοῦ.

Ὁ φρόνημος ἀγωνιστὴς τῆς ζωῆς προσέχει νὰ μὴ κυριευθῇ ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ ἀπα-

ροφοῦν τὴν ζωτικότητα τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἀποτοῦν τὶς ἀρετές, ὥστε συχνὰ νὰ χάνῃ ὁ Χριστιανὸς τὴν ἐπαρῆ του με τὴν ἀλήθεια καὶ νὰ ἀποπροσανατολίζεται ἀπὸ τὴν κατεύθυνσι τοῦ δρόμου τῆς σωτηρίας καὶ τῆς ἰσχύος γνώσεως.

Ἡ μελέτη τῆς ζωῆς τῶν ἀθλητῶν τῆς πίστεως ὅπως ὁποῖοτε βοηθᾷ τὸν ἄνθρωπο νὰ προσβληματισθῇ καὶ νὰ ἐπιθυμῇ νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ παράδειγμα τους.

Τὸ πόσο εἰλικρινὰ πίστευε σὺ Θεοῦ ὁ ὅσιος Κυριακὸς ἀποδείχνει ἡ ταπεινωσύνη του. Ὑποτάσσεται σὲ ὅσα τοῦ ἱποδεικνύουν οἱ ἡγοῦμενοί του. Λέγεται ὅσα ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἀποκαλύπτει καὶ γιὰ τὴν ἀκριβὴ ἡγήσοι τους προχωρεῖ θαυότερα σὴν ἔρημο γιὰ νὰ ἐκφράσῃ περισσότερο ἐλεύθερα τὶς ταπεινώφρονες διαθέσεις του. Θέλει ἐκεῖ σὴν ἄβατη σπηλιά του νὰ φεγγολοῖ ἡ ὥραιότητα τῆς ψυχῆς του σὲ μάτια τοῦ Θεοῦ. Εἶναι τοῦτο τὸ ἀπόσταγμα τῆς θαυείας πίστεως του σὺ ἔλεος καὶ σὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ.

Οἱ ἄνθρωποι παγιδευμένοι ἀπὸ τὰ θέλγητρα τῆς ζωῆς καὶ ζαλισμένοι ἀπὸ τὶς ἀπειρώσεις προσφορῆς τοῦ κόσμου θὰ κλείνουν τὰ μάτια τους γιατί δὲ θὰ μποροῦν νὰ δοῦν τὸ μεγαλεῖο τῆς ταπεινότητος τοῦ ἀσκητοῦ. Θὰ εἶναι ὅμως ἕνα δῆμα θεικὸ καὶ θὰ ἀκολουθήσουν πολλὰ ἀγαθὰ ἂν ἀφήσουν τὴν πίστι καὶ τὴν Χάρη τοῦ Θεοῦ νὰ φέρουν τοὺς ὥραιους καὶ εὐχυνους καρποὺς σὴν ἀνθρώπινη ζωὴ. Ὁ ὅσιος Κυριακὸς με τὴν πειθαρχημένη ζωὴ του, θὰ εἶναι τότε ἕνας ὁδηγὸς γιὰ τὴν οὐράνια κατοικία τοῦ κάθε ἀνθρώπου.

Δημήτριος Β. Χαρίσης

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Πήραμε τὰ παρακάτω βιβλία:

Μητροπολίτου Δράμας Διονυσίου: «Τὰ ἱδανικά τῆς παιδείας καὶ ἡ νεότης», σελίδες 16, Δράμα, 1976.

Τοῦ ἰδίου: «Ἐγκαινισμὸς κατασκηνώσεων», σελίδες 16, Δράμα 1976.

Εὐσταθίου Σταθοπούλου: «Ἰωάννης Π. Κατράλης», σελίδες 16, Ἀθῆναι 1977.

Ι.Ν. Ἀγ. Θεράποντος Κάτω Τοῦμας: «Παρακλητικὰ κανόνες εἰς τοὺς ἁγίους Θεράποντα - Ἰωάν καὶ Κοσμᾶν τὸν Αἰτωλόν», σελίδες 32, Θεσσαλονίκη 1977.

4. « ΟΥΡΑΝΙΟΝ ΜΥΡΟΝ »

Α'

«Τὸ κήρυγμα οὐράνιον ἐστὶ μύρον»
(Οἰκουμένιος) «Τὸ εὐαγγέλιον εὐ-
ὠδὲς ἐστὶ» (Ἰ. Χρυσόστομος).

Ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι μόνον σῶμα. Εἶναι καὶ ψυχὴ. Καὶ ὥπως τὸ σῶμα ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τροφῆς, τὸ ἴδιο ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τροφῆς καὶ ἡ ψυχὴ. Ἡ δὲ τροφή, ἡ ὁποία τρέφει καὶ στηρίζει τὴν ψυχὴ μας εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Μὲ τὸ ψωμὶ ζῇ τὸ σῶμα. Μὲ τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ ζῇ ἡ ψυχὴ. «Οὐκ ἐπ' ἄρτι μόνω ζήσεται ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ρήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος Θεοῦ» (Ματθ. 4, 4). Ἡ διακήρυξις αὐτῆ τοῦ Κυρίου βεβαιώνει ἀκριβῶς αὐτά. Δὲν διατηρεῖται, λοιπόν, στὴν ζωὴ ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ ψωμὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ.

Ὅσο διαφέρει ἡ ψυχὴ ἀπὸ τὸ σῶμα, τόσο διαφέρει καὶ ἡ τροφή τῆς ψυχῆς, ἀπὸ τὴν τροφὴ τοῦ σώματος. Ἔτσι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀνώτερος ἀπὸ τὸ ψωμὶ. Γι' αὐτὸ καὶ στὴν Ἀγία Γραφὴ ἀναφέρεται μὲ πολλὰ ὀνόματα, τὰ ὁποῖα, ἀκριβῶς, προσδιορίζουν τὴ μεγάλη του ἀξία. Ὁνομάζεται **φῶς**: «Ἡ ἐντολὴ τοῦ Κυρίου ἠλαυνήσῃ» (Ψαλμ. 18, 9). Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ σκορπίζει μέχρι τὰ πέρατα ἀφθονοῦ τὸ φῶς. «Λύχνος τοῖς ποσὶ μου ὁ νόμος σου καὶ φῶς ταῖς τρίβοις μου» (Ψαλμ. 118, 105). Λυχνάρι στὴν πορεία τῆς ζωῆς μας εἶναι ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ καὶ πλούσιο φῶς στὸ δρόμο μας. Ὁνομάζεται **χρυσάφι**, **πέτρα πολύτιμη καὶ μέλι**. «Τὰ κρίματα Κυρίου ἐπιθυμητὰ ὑπὲρ χρυσίον καὶ λίθον τίμιον πολὺν καὶ γλυκύτερα ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον» (Ψαλμ. 18, 11). Τὰ λόγια τοῦ Κυρίου, γιὰ τοὺς καλοπροαίρετους ἀνθρώπους, εἶναι ἐπιθυμητὰ περισσότερο ἀπὸ τὸ χρυσάφι, τὴς πέτρες τὴς πολυτιμίας καὶ γλυκύτερα ἀπὸ τὸ μέλι. Ἄλλοτε ὀνομάζεται **ὑδωρ ζῶν** πού δρο-

οῖζει τὴν κάψα τῆς ψυχῆς. «Ὅς δ' ἂν πῇ ἐκ τοῦ ὕδατος οὐ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα» (Ἰωάν. 4, 14). Ὅποιος πιῇ ἀπὸ τὸ νερὸ ποῦ θὰ τοῦ δώσω ἐγώ, αὐτὸς δὲν θὰ διψήσῃ ποτέ. Ὁνομάζεται **ζωή**. «Τὰ ρήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, πνεῦμά ἐστὶ καὶ ζωὴ ἐστίν» (Ἰωάν. 6, 3). Τὰ λόγια, τὰ ὁποῖα σᾶς λέω, ἐπειδὴ εἶναι λόγια Θεοῦ, ἔχουν μέσα τοὺς Πνεῦμα καὶ γι' αὐτὸ μεταδίδουν ζωὴ.

Ἐξ ἄλλου ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ χαρακτηρίζεται **ἁρωμα**. «Ὁ νόμος τοῦ Κυρίου ἁρωμα, ἐπιστρέφων ψυχὰς» (Ψαλμ. 18, 8). Ὁ νόμος εἶναι ἁμεμπτος καὶ ἐπιστρέφει πλανημένες ψυχὰς στὸ δρόμο τῆς σωτηρίας, στὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ. Χαρακτηρίζεται **εὐθὺς**. «Τὰ δικαιώματα Κυρίου **εὐθέα**, εὐφραίνοντα καρδίαν» (Ψαλμ. 18, 9). Οἱ ἐνιολὲς τοῦ Κυρίου εἶναι ἀληθινὲς καὶ τέλειες καὶ εὐφραίνουν τὴν καρδιὰ ἐκείνου ποῦ τὶς ἐφαρμόζει.

Ἀλλὰ καὶ οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, ἀναφερόμενοι στὸ λόγο τοῦ Θεοῦ, δίδουν κι αὐτοὶ τοὺς δικούς τους χαρακτηρισμούς. Ἔτσι ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος σημειώνει: «Τὸ Εὐαγγέλιον εὐὠδὲς ἐστὶ». Ὁ δὲ ἐρμηνευτὴς Οἰκουμένιος ἀποκαλεῖ τὸ κήρυγμα, τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ, «οὐράνιον μύρον». Εἶναι, λοιπόν, μύρο ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Εἶναι ἄρωμα. Ἄρωμα πνευματικόν. Ἄρωμα οὐράνιο, τὸ ὁποῖο ἀρωματίζει τὴν ψυχὴ ποῦ τὸν διαβάσει. Ἔτσι, ἡ χριστιανὴ γυναῖκα, κοντὰ στὰ ἄλλα πνευματικὰ ἀρώματα, ἔχει καὶ τοῦτο τὸ ἄρωμα. Ἐχει καὶ τοῦτο τὸ μύρο: **Τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ**. Μὲ τὴν καθημερινὴ μελέτη τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, ἀρωματίζεται πνευματικὰ καὶ ἀποβάλλει,

μέ τον τρόπο αυτό, όλες τις ήθικες κακοσμιές που επιφέρει η άμαρτία.

Ἀποβάλλει:

* *Τὴν κακοσμία τοῦ θυμοῦ.* Ὁ θυμὸς εἶναι ήθική κακοσμία. Ὅσο ὠραία κι ἂν εἶναι μιὰ γυναῖκα, μετὶ τὸ θυμὸ γίνεται ἀπαίσια καὶ ἀποκρουστική. Νιώθεις τὴν ἀνάγκη νὰ ἀπομακρυνθῇς ἀπὸ κοντὰ της, καὶ νὰ φύγης μακριά, ὅπως ἀκριβῶς ἀπομακρύνεσαι ἀπὸ τὸν τόπο σὶν ὁποῖο ὑπάρχει μιὰ ὑλική κακοσμία. Δὲν μπορεῖς νὰ μείνης κοντὰ της. Δὲν ἀντέχεις. Ἐξαντλεῖται κάθε ὑπομονή. Ὅσο δύναμι κι ἂν ἔχης, ὑποχωρεῖς καὶ ἀπομακρύνεσαι. Ἐνα παράδειγμα: Ὁ φιλόσοφος Σωκράτης εἶχε μιὰ γυναῖκα ποὺ τὴν ἔλεγαν Ξανθίππη. Ἦταν μιὰ καλὴ σύζυγος. Ἦταν νοικοκυρά. Ἦταν ἐργατική. Ἦταν τίμια. Εἶχε πολλὰ χαρίσματα. Ὅπως εἶχε ἕνα ἐλάττωμα. Εἶχε μιὰ πνευματική κακοσμία. Ἦταν νευρική. Ἦταν θυμῶδης. Θύμωνε μετὶ τὸ παραμικρό. Μετὶ τὴν πρὸ ἀσήμαντὴ ἀφορμὴ ἀναστάτῳνε τὸ σπῆτι της. Μιὰ φορὰ ἀπὸ κάποια αἰτία θύμωσε. Τὸ αἷμα της ἀνέβηκε σὶν κεφάλι καὶ ἔβαλε τὶς φωνές. Μέσα σὶν ἔξαπν τοῦ θυμοῦ ἔγινε ἀγνωρίστη. Ὁ Σωκράτης ἔκανε, ὅσο μπορούσε, ὑπομονή. Ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπομονὴ ἔχει τὰ ὅριά της. Πάνω σὶν θυμὸ της, ἡ Ξανθίππη, τὰ ἔβαλε καὶ μετὶ τὸν ἴδιο. Τὸν «στόλισε» μετὶ λόγια πολλὰ καὶ ἄπρεπα. Ὁ φιλόσοφος δὲν μπορούσε νὰ ὑποφέρῃ ἄλλο τὴν κατὰστασι. Ἡ ήθικὴ κακοσμία τοῦ θυμοῦ της τὸν ἀνάγκασε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ σπῆτι του. Νὰ βγῇ ἔξω καὶ νὰ ἀπομακρυνθῇ, ὥστε νὰ μὴ ἀκοῦῃ ἄλλο τὶς φωνές της. Ἀλλὰ αὐτὸ ἐκνεύρισε περισσότερο τὴν Ξανθίππη, ἡ ὁποία πῆρε, τότε, ἕνα κουβᾶ νερό καί, τὴν ὥρα ποὺ ὁ Σωκράτης ἔβγαине ἀπὸ τὸ σπῆτι, ἀπὸ τὸ παράθυρο τὸν ἄδειασε πάνω του. Βρεγμένος ὁ φιλόσοφος, ἀλλὰ ἀτάραχος ὡστόσο, γύρισε πρὸς τὸ παράθυρο, ποὺ ἔξακολουθοῦσε νὰ στέκεται ἡ θυμῶδης γυναῖκα του, καὶ τῆς εἶπε: «Τὸ περίμενα. Ὑστερα ἀπὸ τὶς βροντὲς νὰ ρθῇ καὶ ἡ βροχή».

Ἀσχημο πρᾶγμα ὁ θυμὸς. Ἀσχημο καὶ σὶν ἄνδρα. Ἀλλὰ περισσότερο ἄσχημο σὶν γυναῖκα. Πραγματικὴ κακο-

σμία. Ἡ χριστιανὴ ὅμως γυναῖκα ἀποβάλλει τὴν ήθική κακοσμία τοῦ θυμοῦ. Τὴν ἀποβάλλει μετὶ τὸ «οὐράνιο μύρο». Μετὶ τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ. Διαβάζει τὴν Καινὴ Διαθήκη καὶ ἀρωματίζεται. Ἀρωματὰ λόγια: «Μακάριοι οἱ πρᾶεις, οἱ αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν» (Ματθ. 5, 5). «Μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πρᾶός εἰμι» (Ματθ. 11, 29). Μετὶ τὸ ἄρωμα τῶν λόγων αὐτῶν τοῦ Ἰησοῦ, ἡ χριστιανὴ γυναῖκα, ἀποβάλλει, ὅπως εἶπαμε, τὴν ήθική κακοσμία τοῦ θυμοῦ καὶ γίνεται πρᾶεια, ἡρεμὴ καὶ εὐγενής.

* *Τὴν κακοσμία τῆς ὑπερηφανείας.* Εἶναι ἀντιπαθητικὴ ἡ ὑπερήφανη γυναῖκα. Κι αὐτό, γιατί ἡ ὑπερηφάνεια εἶναι ήθική κακοσμία. Μιὰ κακοσμία, ἡ ὁποία προέρχεται ἀπὸ τὴν καρδιά. «Ἐσῳθεν γάρ ἐκ τῆς καρδίας ἐκπορεύονται... ὑπερηφανία...» (Ματθ. 7, 21-22). Σ' αὐτὴ τὴν κακοσμία ἐκδηλώνει τὴν ἀντιπάθειά του καὶ ὁ ἴδιος ὁ Θεός. Εἶναι χαρακτηριστικὸς ὁ λόγος τοῦ Ἀπ. Πέτρου, τὸν ὁποῖο διαβάζουμε σὶν πρώτη του καθολικὴ ἐπιστολή, ὅτι «ὁ Θεὸς ὑπερηφάνους ἀντιτάσσειται» (Ἀ' Πέτρ. 5, 5). Ναί. Ἀποστρέφεται ὁ Θεὸς τὶς ὑπερήφανες ψυχές.

Ἡ ὑπερηφάνεια προσβάλλει καὶ τὸν ἄνδρα. Ἀλλὰ ἰδιαίτερα προσβάλλει τὴ γυναῖκα. Εἶναι πολὺ ἐκδηλῇ σὶν γυναῖκα ἡ ὑπερηφάνεια. Εἶναι ἐκδηλῇ σὶν περπάτημα, σὶν βλέμμα, σὶν ὕφος, σὶν ἐνδυμασία, σὶν λόγια καὶ σὶν κάθισμα μετὶ ἐκεῖνο τὸ σταυροπόδι. Ἡ ὑπερήφανη γυναῖκα ξεχωρίζει ἀπὸ μακριά. Καὶ ὅσο ξεχωρίζει, τόσο καὶ ἡ δυσἀρέσκεια τῶν ἀνθρώπων, μετὶ τὰ ποικίλα σκόλια, δίνει καὶ παίρνει.

Ἡ ὑπερηφάνεια εἶναι ξεπεσμός. Ὅπως εἶπε ὁ Πάρκερ, «τὸ χαμηλότερο σημεῖο σὶν ὁποῖο μπορεῖ ἕνας ἄνθρωπος νὰ ξεπέσῃ, εἶναι νὰ μὴ βλέπῃ κανέναν καλύτερο ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του». Κι αὐτὸ ἀκριβῶς συμβαίνει καὶ μετὶ τὴν ὑπερήφανη γυναῖκα. Εἴτε γιατί εἶναι ὁμορφὴ ἐξωτερικά, εἴτε γιατί ἔχει λεπτὰ πολλὰ, εἴτε γιατί ἔχει κάποιο ἀξίωμα, εἴτε γιατί εἶναι ἐξυπνῇ, εἴτε γιατί ἔχει γνώσεις πολλές, εἴτε γιατί ἔχει φωνὴ καλὴ, εἴτε γιατί ἔχει ὁποιαδήποτε ἰκα-

ΑὐτοσυστάσειςΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΟΧΗΣ

Δὲν πρόφτασε ἡ Ἀδελφότης νὰ χαρῇ τοὺς καρπούς, πού θὰ ἔδρεπε ἀπ' τὸ νεότευκτο πνευματικὸ τῆς κέντρο. Εἶχε ἐπιδωθῇ ἀπερίσπαστη πᾶς στὴν ἐπέκταση τοῦ ἱεροῦ τῆς ἔργου. Καθὼς ὁ θεορισμὸς ἦταν πολὺς καὶ λίγοι οἱ ἐργάτες, ὑπῆρχε πλοῦσια καρποφορία. Σ' αὐτὴ τὴν ἀνοδικὰ πορεία βρῆκε τὴν Ἀδελφότητα ἡ μεγάλη δοκιμασία, πού πέρασε ἡ πατρίδα μας.

Στὰ χρόνια τῆς ἔνδοξης πάλης τοῦ ἔθνους ἐναντίον τῶν ἐπιδρομέων, διακόπηκαν οἱ συγκεντρώσεις. «Ὅλα γιὰ τὴ σωτηρία τῆς πατρίδος», ἦταν τὸ σύνθημα. Γι' αὐτὸ ἡ δραστηριότητά τῆς εἶχε πατριωτικὸ χαρακτήρα. Ὅταν ὅμως ἡ Ρωμιοσύνη ξέπεσε ἀπ' τὸ θρίαμβο στὸ Γολγοθᾶ κι ἔκλαιγαν τὰ παιδιὰ τῆς τὰ συντηρήμια, τὰ θύματα καὶ τὴ λευτεριά

τους, πρόσφερε στὶς ἀπεγνωσμένες καὶ τυραγνισμένες ψυχὰς βάλασμο παρηγοριᾶς ἀπ' τὸ πλούσιο ἀπόθεμα τοῦ θείου Λόγου.

Τὰ μαθήματα, καὶ γενικὰ οἱ συγκεντρώσεις πού εἶχαν διακοπεί λόγῳ τοῦ πολέμου ξανάρχισαν τὸ Σεπτέμβριον τοῦ 1941. Ὅπως καὶ πρὶν, διάφοροι ἦταν οἱ ὁμιλητές. Ἐκτὸς ἀπ' τὴς τακτικὰς ὁμιλίαις, πού γίνονταν κάθε Κυριακὴ πρῶτῃ καὶ κάθε Πέμπτῃ βράδυ, ἀρχισαν ἀπ' τὴς ἀρχὰς τοῦ 1943 νὰ γίνωνται καὶ ἐσπερινὰ Κυριακὰ μαθήματα, ὅπου μιλοῦσε ὁ μακαρίτης Θεολόγος καθηγητὴς καὶ γιὰ ἕνα διάστημα πρόεδρος τῆς Ἀδελφότητος Δημήτριος Τζωαννόπουλος.

Ἀλλὰ ἡ πνευματικὴ τροφοδοσία προσφέρονταν πλοῦσια καὶ μὲ τὸ γραπτὸ θεῖο Λόγο. Ὁ τότε πρόεδρος Ἰ. Μαλιούμο-

νοῖητα, δὲν βλέπει ποτὲ ὄχι μόνον καμμιὰ γυναίκα καλύτερη ἀπὸ αὐτήν, ἀλλὰ καὶ κανέναν ἄνδρα. Σ' αὐτὸ τὸ ἠθικὸ βάραθρο ξεπέφτει ἡ γυναίκα μὲ τὴν ὑπερηφάνεια. Στὸ ἴδιο βάραθρο πού ξέπεσε καὶ ὁ λαμπρότερος τῶν ἀγγέλων, ὁ Ἐωσφόρος, ὅταν προσβλήθηκε καὶ δέχτηκε τὴν ὑπερήφανη σκέψιν νὰ γίνῃ ἴσος μὲ τὸ Θεό. Ἄγγελος ἦταν πρῶτα, Ἐωσφόρος ἀπὸ τοὺς λαμπρότερους ἀρχαγγέλους. Σὰν ἀστέρι πρῶτου μεγέθους ἀκτινοβολοῦσε στὸν πνευματικὸ οὐρανό. Καὶ γι' αὐτὴ ἀκριβῶς τὴν ἐξαιρετικὴ λαμπρότητα ὠνομάσθηκε Ἐωσφόρος, ἄστρο τῆς αὐγῆς. Κι ὅμως ὁ πρωτοστάτης αὐτοῦς ἄγγελος, κατὰ τὴν ἔκφρασι τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, «ἔπεσεν». Ἐπὶ ἀπὸ λαμπρότατος πού ἦταν πρῶτα, τώρα ἔγινε σκοτεινότερος καὶ πῆρε νέα ὀνόματα. Ὀνόματα, τὰ ὁποῖα καὶ ἐκφράζουν τὴς κακίαις του. Ὀνομάζεται: Πονηρός, Βεελζεβούλ, Σατανᾶς, Βελίφ, Διάβολος.

Κακοσμία ἡ ὑπερηφάνεια. Ἡθικὴ κακοσμία, ἡ ὁποία προσβάλλει περισσότερο τὴ γυναίκα. Τὴν κοσμικὴ γυναίκα. Γιατὶ ἡ χριστιανὴ γυναίκα, μόλις ἀντιληφθῇ

τὰ πρῶτα συμπτώματα τῆς ἠθικῆς κακοσμίας τῆς ὑπερηφανείας, ἀμέσως ἀνοίγει τὸ Εὐαγγέλιον, τὴν Καινὴ Διαθήκην, καὶ μὲ τὸ μύρο τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ ἀποβάλλει καὶ τὴν ἐλαχίστην κακοσμίαν τῆς ὑπερηφανείας. Ἡ χριστιανὴ γυναίκα δὲν ἀφήνει ποτὲ τὸν ἑαυτὴ τῆς νὰ γίνῃ ἠθικὰ κάκοση γιατί ἀρωματίζεται συχνότατα μὲ τὰ θεῖα ῥήματα. Ἀς ἀντιγράψουμε μερικὰ ἀπὸ αὐτά: «**Ἐταπεινώσεν** ἑαυτὸν γενόμενος ὑπὸ ἥκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ» (Φιλίπ. 2, 8). «**Ταπεινώθηκε** ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, καὶ ὑψώσεται ὑμῶς» (Ἰακ. 4, 10). «Ὅστις οὖν **ταπεινώσει** ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν» (Ματθ. 18, 4). «Ὁ Θεὸς **ταπεινοῖς** δίδωσι χάριν» (Α' Πέτρ. 5, 5). «Μακάριοι οἱ **πτωχοὶ τῷ πνεύματι**, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν» (Ματθ. 5, 3).

Λόγια πού εὐωδιάζουν. Λόγια πού ὅταν τὰ διαβάξῃ ἡ χριστιανὴ γυναίκα γίνεται καὶ ἡ ἴδια ἕνα μύρο, «εὐωδία Χριστοῦ» (Β' Κοριν. 2, 15).

(Συνεχίζεται)

Β.Α.Ψ.

γλου έρριξε τὸ σύνθημα νὰ δραστηριοποιηθῇ τὸ δανειστικὸ τμήμα τῆς βιβλιοθήκης. Καὶ τὸ σύνθημα ἔγινε πράξη. Οἱ ὑπεύθυνοι τοῦ τμήματος τὸ ὠργάνωσαν κατὰ τέτοιο τρόπο, ὥστε τὰ μέλη, ἀλλὰ καὶ οἱ ἀκροαταί, νὰ δανεῖζονται κάθε βδομάδα περισσότερα ἀπὸ ἑκατὸ βιβλία.

Γιὰ τὴν ἐνίσχυση τῆς δανειστικῆς βιβλιοθήκης, ἐκτὸς ἀπὸ ἄλλες ἐνέργειες τῆς, ἐξέδωσε καὶ εἰδικὸ φυλλάδιο μὲ τίτλο «ζητοῦμε βιβλία». Ποιὸς ὁ ἀντίκτυπος καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς τῆς προσπάθειας μόνο ὅσοι ἔζησαν τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, εἶναι δυνατὸ νὰ συλλάβουν καὶ ἐκτιμήσουν. Μὲ τὰ σημερινὰ δεδομένα τῆς καταναλωτικῆς κοινωνίας καὶ τοῦ ἐκδοτικοῦ ὑπερκορεσμοῦ φαίνονται ἀστεῖες προσπάθειες. Ἄς μὴ ξεχνοῦμε ὅμως ὅτι, τότε κυκλοφοροῦσαν ἐλάχιστα βιβλία, ἀλλὰ καὶ ἀκόρη περισσότερο ἐλάχιστοι ἦταν ἐκεῖνοι, ποὺ εἶχαν τὴν οἰκονομικὴ εὐχέρεια νὰ τὰ ἀγοράσουν.

Αὐτὴ τὴν ἐποχὴ τέθηκαν οἱ βάσεις γιὰ τὴν ἔκδοση τοῦ παρόντος περιοδικοῦ, ὅταν, τὸν Ἰούνιο τοῦ 1943 ἐξέδωσε ἡ ἀδελφότης τὸ πρῶτο τετρασέλιδο φύλλο μὲ τὸν τίτλο «Ἀπολύτρωσις». Ἀλλὰ γιὰ τὴν ἱστορία αὐτῇ τοῦ περιοδικοῦ μας θὰ ἀσχοληθοῦμε σὲ ἄλλο σημεῖωμα τῶν αὐτοσυστάσεων.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν προσπάθεια τῆς πνευματικῆς τροφοδοσίας, ἄλλος τομέας στὸν ὁποῖο ἐργάστηκε μ' ὅλες τῆς δυνάμεις ἡ ἀδελφότης, ἦταν ὁ τομέας τῆς φιλανθρωπίας. Στὸ πρακτικὸ τῆς συνεδριάσεως τοῦ Δ.Σ. τῆς 25-3-42, ἀλλὰ καὶ ἄλλων συνεδριῶν, βλέπουμε νὰ διεκτραγωδῆται «ἡ δημιουργηθεῖσα οἰκτρὰ κατάσταση εἰς πλείστας οἰκογενεῖας καὶ αἰομα λόγῳ τῆς ἐλλείψεως τροφίμων». Ἀ-

ποφαίνεται νὰ δραστηριοποιηθῇ ἡ Ἀδελφότης καὶ γίνονται συστάσεις στὰ μέλη καὶ τοὺς ἀκροατάς, ὅταν ἔρχονται στὰ μαθήματα νὰ φέρουν, ὅσοι μποροῦν, ἕπι τροφίμα διαθέτουν γιὰ νὰ προωθοῦνται ἔπειτα αὐτὰ σὲ δεινοπαθοῦσες οἰκογένειες. Κι ἦταν πόσες οἱ ἀνάγκες σ' αὐτὴ τὴν ἀπαισίαν μνήμης ἐποχὴ! Ποῦ νὰ προφτάσῃ κανεὶς;

Στόχος ἐπίσης τῆς Ἀδελφότητος ἦταν κι ἡ βοήθεια τῶν ἐγκλείστων στὴ φυλακὴς Ἐπαυργίου καὶ στὸ στρατόπεδο Παύλου Μελά. Οἱ τρόφιμοι ἐκεῖ μέσα ἦταν οἱ περισσότεροι ἀγωνιστὰ ἐθνικῆς ἀντιστάσεως ἢ ἁθῶα θύματα. Μεταξὺ αὐτῶν ἦταν κι ἓνας καλὸγερος, ὅπως τὸν ἀποκαλοῦσαν τὰ μέλη, ποὺ ἔκαμαν τίς ἐπισκέψεις. Ὁ καλὸγερος ἐκεῖνος δὲν ἦταν ἄλλος ἀπὸ τὸν κατοπινὸ Μητροπολίτη Λήμνου καὶ στὴ συνέχεια Τρίκκης καὶ Σταγῶν ἀεμίμητο Διονύσιο. Πενήντα ὁκάδες ψωμί, σαποῦνι καὶ ἄλλα ἀναγκαῖα πρόσφερε ἡ ἀδελφότης κάθε βδομάδα μέσω τῆς εἰδικῆς ἀποστολῆς μελῶν τῆς. Ἡ προσπάθεια αὐτὴ συνεχίστηκε ἐπὶ ἓνα χρόνο περίπου.

Τὰ ὅσα ἀναφέρθηκαν παραπάνω εἶναι πυχὲς μόνο τοῦ πολὺπλευρου ἔργου τῆς Ἀδελφότητος στὰ μαῦρα χρόνια τῆς κατοχῆς. Τὸ ἔργο τῆς εἶναι μεγάλο καὶ θὰ συνεχισθῇ. Οἱ ἄνθρωποι ξεχνοῦν καὶ τὰ μεγάλα ἔργα ξεχνιοῦνται, μὰ στὸ βιβλίον τῆς ζωῆς εἶναι γραμμένα μὲ χρυσὰ γράμματα. Σ' αὐτὸ τὸ αἰώνιον βιβλίον τοῦ οὐρανοῦ παραπέμπομε τὸν ἀναγνώστη γιὰ τὰ ὑπόλοιπα ἔργα ἀγάπης καὶ ἱεραποστολῆς ποῦ, φανερά καὶ κρυφὰ καὶ σὰν ὠργανωμένο σύνολο καὶ μὲ τὸ καθένα ἀπὸ τὰ μέλη τῆς πρόσφερε ἡ Ἀδελφότης.

«ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»

Μηνιαῖον ὁρθόδοξον χριστιανικὸν περιοδικόν.

Ἱδιοκτησία καὶ Ἐκδόσις Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ», Πέλοπος 7, τηλ. 270.630 Θεσ/νίκη Διευθυντῆς Συντάξεως: Σάββας Ν. Ξανθόπουλος, Πέλοπος 9, Θεσσαλονίκη.

Προϊστάμενος Τυπογραφείου Β. Π. Μακρόγλου, Βελισσαρίου 35, τηλ. 841.623, Θεσ/νίκη

Ἐτησίᾳ συνδρομή: Ἐσωτερικοῦ δοχ. 30 — Ἐξωτερικοῦ δολλ. 2.

Ἐπαιστωλὶ - συνδρομαὶ εἰς Περιοδικὸν «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ», Πέλοπος 7, Θεσσαλονίκη.

Τύποις: ΤΥΠΟ EXPRESS ο.ε. - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

«Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγισμὸς καὶ ἀπολύτρωσις» (Α' Κορ. 1, 30)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ' - ΕΤΟΣ ΑΒ'

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Ὀκτώβριος 1977

Ἀριθ. φύλλου 382

ΤΟ ΚΗΡΥΓΜΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗ

Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ μας κηρύττει πάντοτε τὴν ἐλεημοσύνη, ὅλη τὴ χρονιά, μὰ ἰδιαίτερα τὴν περίοδο τοῦ χειμῶνος. Γιατί; Διότι ἡ ἐποχὴ αὐτὴ εἶνε σκληρὴ καὶ δύσκολη γιὰ ὅλους, μὰ ἰδιαίτερα γιὰ τοὺς πτωχοὺς. Οἱ πτωχοὶ τὸν χειμῶνα δὲν ἔχουν μόνο τὸ πρόβλημα τῆς διατροφῆς, ἀλλὰ καὶ τὸ πρόβλημα τῆς θέρμανσεως, τῆς ἐργασίας, τῆς ἐνδυμασίας καὶ τῶν φαρμάκων. Ἡ ἐκκλησία μας λοιπόν, ἡ φιλόστοργη μητέρα μας, ἀπευθύνει μῆνυμα ἀγάπης, προσκλητήριον θυσίας, κήρυγμα φιλανθρωπίας στὰ παιδιά τῆς. Μὲ πολλοὺς τρόπους κηρύττει τὴν περίοδο αὐτὴ τὴν ἐλεημοσύνη. Ὁ ἕνας τρόπος εἶνε τὰ ἀποστολικά ἀναγνώσματα, ὁ δεύτερος εἶνε τὰ εὐαγγελικὰ ἀναγνώσματα καὶ ὁ τρίτος οἱ γιορτὲς τῆς ἐκκλησίας. Ἀπὸ τὰ ἀποστολικά ἀναγνώσματα, ὑπενθυμίζω δύο. Τὸ ἓνα εἶνε τὸ κήρυγμα τοῦ ἀποστόλου Παύλου γιὰ τὴν λογία, γιὰ τὸν ἔρῳ. Γιὰ τὴν λογία ποὺ ἔκανε ὁ Παῦλος σὺς ἐκκλησίες τῆς Ἑλλάδος γιὰ νὰ στείλουν βοηθήματα στοὺς Χριστιανοὺς τῆς Παλαιστίνης, ποὺ ὑπέφεραν ὕστερα ἀπὸ μιὰ μεγάλῃ πείνᾳ ποὺ εἶχε πέσει στὰ μέρη ἐκεῖνα. Καὶ μὲ τὴ λογία ὁ Παῦλος συγκέντρωσε ἀπὸ τὶς ἐκκλησίες τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τῆς Ἀχαΐας ἐφόδια καὶ ἀντιμετώπισε τὸ πρόβλημα τῆς διατροφῆς χιλιάδων ἀνθρώπων. Τὸ δεύτερο ἀνάγνωσμα εἶνε αὐτὸ ποὺ μιλάει γιὰ τὴν ἐλεημοσύνη τοῦ Χριστοῦ ποὺ «πλοῦσιος ὢν ἐν ἐλέει», ποὺ ἐνῶ ἦταν πλούσιος, ἔγινε πτωχὸς γιὰ νὰ πλουτήσουμε ἡμεῖς. Ὁ Χριστὸς μας στὴ φτώχεια τῆς ἁμαρτίας, στὴν πείνᾳ τῆς ἀθλιότητος,

μᾶς ἔθρεψε, μᾶς πότισε ὄχι μὲ ψωμὶ καὶ μὲ νερὸ ἀλλὰ μᾶς ἔθρεψε μὲ τὸ σῶμα του καὶ μᾶς πότισε μὲ τὸ αἷμα του. Γιὰ σκεφτῆτε! Ὅταν ὁ Ἰησοῦς μᾶς τρέφει μὲ τὴ σάρκα του καὶ μὲ τὸ αἷμα του ποῖα εἶνε ἡ εὐθύνη μας καὶ ἡ ὑποχρέωσίς μας στὰ παιδιά τοῦ Χριστοῦ ποὺ πεινοῦν, ποὺ πάσχουν καὶ ὑποφέρουν; Καὶ μὲ τὰ εὐαγγελικὰ ἀναγνώσματα κηρύττεται καὶ μάλιστα πολὺ περισσότερο τὸ μῆνυμα τῆς φιλανθρωπίας. Θυμηθῆτε τὴν παραβολὴ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ πτωχοῦ Λαζάρου. Μιὰ παραβολὴ τοῦ Ἰησοῦ μας, πολὺ παραστατικὴ ἀλλὰ καὶ πολὺ χαρακτηριστικὴ. Παρουσιάζονται μπροστά μας δυὸ εἰκόνες. Ἡ μία εἶνε ἡ εἰκόνα τοῦ πλουσίου ποὺ ζῇ μὲ σπατάλῃ μὲ χλιδῇ, μὲ ἀπολαύσεις, μὲ ὁστώτα. Ἡ ἄλλη εἶνε τοῦ πτωχοῦ Λαζάρου ποὺ εἶνε πεταμένος ἔξω ἀπὸ τὸ ἀρχοντικὸ τοῦ πλουσίου καὶ προσπαθεῖ νὰ χορτάσῃ μὲ τὰ ψίχουλα, ποὺ χρησιμοποιεῖ σκυλιὰ γιὰ νοσοκόμους καὶ γιατροὺς τὴν ὥρα ποὺ ὁ πλούσιος κάνει τόσες σπατάλες. Ἡ ἀπλὴ αὐτὴ παραβολὴ εἶνε ἡ μεγαλύτερη κοινωνικὴ ἀνατομία ποὺ ἔγινε ποτὲ στὸν κόσμον ἀπὸ μεγάλους κοινωνιολόγους καὶ κοινωνικὰ συστήματα. Παρουσιάζεται πολὺ ὥρᾳ καὶ τραγικὰ ἡ ἀντίθεσις τῆς ζωῆς, ἡ ἀντίθεσις μεταξὺ τῆς φτώχειας, τῆς δυστυχίας, τῆς ἀρρώστιας ἀλλὰ καὶ τοῦ πλούτου ποὺ συνδέεται μὲ τὴν ἀδικία καὶ τὴν ἁμαρτία. Δίδεται μὲ τὴν ἀδικία καὶ τὴν ἁμαρτία. Δίδεται ἀκόμη μὰ ἀπάντησι στὸ πρόβλημα γιατί ὑπάρχουν πτωχοὶ ἀφοῦ ὁ Θεὸς πλούσιος ἔδωσε τὰ ἀγαθὰ του. Ἡ ἀπάντησι εἶνε: Ὑπάρχουν πτωχοὶ γιατί ὑπάρχουν πλούσιοι. Τὰ πλούτη τῶν πλουσίων

γίνονται από τις μπουκές των πτωχών. Ἀλλά δὲν μένει ἐδῶ ἡ περιγραφή τῆς παραβολῆς. Πίσω ἀπ' αὐτὴ κρύβεται τὸ βαθύτερο νόημα τῆς ζωῆς. Ἡ ζωὴ μας αὐτῇ, ἀγαπητοί μου ἀκροαταί, θέατρο εἶνε καὶ θά πέση ἡ αὐλαία νὰ φανῇ ἡ πραγματικότητα. Ὁ Λάζαρος στοὺς κόλπους τοῦ Ἀβραάμ. Μιὰ ἔκφρασις ἀλληγορικὴ ποὺ σημαίνει, ὁ Λάζαρος στὴ χώρα τοῦ Θεοῦ μετὰ τὴν αἰώνια εὐτυχία καὶ ὁ πλούσιος στὴν κόλασι. Τὸ δεύτερο εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα εἶνε ἡ παραβολὴ τοῦ ἄφρονος πλουσίου, ποὺ σκέπτεται ποῦ νὰ χωρέσῃ τὰ ἀφθονα ἀγαθὰ του γιατί δὲν τὸν χωροῦν οἱ ἀποθήκες του. Καὶ μετὰ τὴν παραβολὴ αὐτὴ ὁ Κύριός μας κηρύττει καὶ στὴ σημερινὴ ἐποχὴ τὸ κήρυγμα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς φιλανθρωπίας καὶ φωνάζει σ' ὅλους αὐτοὺς ποὺ ἔχουν χιλιάδες ἀγαθὰ ποὺ δὲν ξέρουν ποῦ νὰ τὰ βάλουν: Ἐμμερὸς λοιπόν! Εἶνε μπροστά σας ἀνοιγμένες τόσες ἀποθήκες ποὺ περιμένουν νὰ γεμίσουν ἀπὸ σὰς. Τὰ στομάχια τῶν πτωχῶν. Χοριτάστε τοὺς πεινασμένους, ντύστε τοὺς γυμνοὺς, ζεστάνετε τοὺς κρυωμένους, στεγάστε τοὺς ἀστέγους, θεραπεύστε τοὺς ἀσθενεῖς γιὰ νὰ ἀξιοποιηθοῦν τὰ ἀγαθὰ ποὺ σὰς χάρισε πλοῦσια ὁ Θεός. Καὶ ἂν σεῖς δὲν ἀκοῦτε τὴ φωνὴν τοῦ Θεοῦ, τότε θ' ἀκούσατε ὁπωδήποτε τὴ φωνὴν τοῦ θανάτου «Ἄφρον, ἄφρον...». Τὸ πόσο ἀληθινὸ εἶνε τὸ εὐαγγέλιο δὲν χρειάζονται ἄλλες ἀποδείξεις, θεωρίες καὶ θεολογίες. Φαίνεται ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν πραγματικότητα. Τί παίρνουν μαζί τους οἱ ἄφρονες πλούσιοι; Οὔτε τὰ καράβια τους οἱ ἐφοπλισταί, οὔτε τὶς ἐκτάσεις τους οἱ γαιοκτήμονες, οὔτε τὰ χρηματοκιβώτια οἱ τοκογλύφοι. Γυμνὴ φεύγει ἡ ψυχὴ ἀπὸ τὸν κόσμον αὐτὸ καὶ τὴ συνοδεύουν μόνο τὰ ἔργα εἴτε καλὰ εἴτε ὀσχημα. Τὸ τρίτο ἀνάγνωσμα εἶνε ἡ παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρείτου. Ἔρχεται μετὰ τὴ σειρά τῆς νὰ διδάξῃ ὅτι ὅλοι μποροῦν νὰ γίνουν στρατιῶτες στὴ μάχῃ τῆς ἀγάπης γιατί ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ἐλεημοσύνη δὲν γίνεται μόνο μετὰ τὸ χρῆμα καὶ μετὰ τὸν πλοῦτο ἀλλὰ γίνεται μετὰ ζεστὴ καρδιά, μετὰ αὐταπάρνησι καὶ θυσία. Γιατί στὴν περίπτωσι αὐτῇ ἔχουμε ἕναν ἄνθρωπον ποὺ εἶνε ἐτοιμοθάνατος σὲ μιὰ χαράδρα καὶ βογ-

γάζει καὶ ζητάει βοήθεια. Περνᾷ ὁ ἱερεὺς, περνᾷ ὁ λευῖτης καὶ φεύγουν, χωρὶς νὰ τοὺς περάσῃ καθόλου ἀπὸ τὸ μυαλὸ ὅτι ἔκαναν μιὰ μεγάλη ἁμαρτία, δὲν βοηθήσαν τὸν ἐτοιμοθάνατον. Τὸ εὐαγγέλιο αὐτὸ ἀποκαλύπτει ὅτι δὲν εἶνε ἁμαρτήματα μόνον ὅταν ἀδικῇς, εἶνε ἁμαρτήματα καὶ ὅταν μπορῇς νὰ κάνῃς τὸ καλὸ καὶ δὲν τὸ κάνῃς. Εἶνε μεγάλη ἀδικία ὅταν ἕνας ὑποφέρῃ καὶ σὺ μπορεῖς καὶ δὲν τὸν βοηθῇς. Δὲν ἁμαρτάνει μόνο ὁ πλούσιος ποὺ ἔχει καὶ δὲν δίνει ἀλλὰ καὶ ὁ φτωχὸς ποὺ μπορεῖ νὰ βοηθήσῃ μετὰ τὴν θυσία του καὶ δὲν τὸ κάνει. Ἡ παραβολὴ τοῦ καλοῦ σαμαρείτου μᾶς διδάσκει ἀκριβῶς τὴ φιλανθρωπία ποὺ γίνεται μετὰ τὴ θυσία καὶ μετὰ τὴν ἀγάπη, ὅπως τὴν ἔκανε ὁ Σαμαρεῖτης. Καὶ τὸ τελευταῖον εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα εἶνε τοῦ πλουσίου νεανίσκου. Ἡ συνομιλία ἐνὸς νέου ἄρχοντα μετὰ τὸν Χριστό, ποὺ ἦλθε καὶ ρώτησε τί πρέπει νὰ κάνῃ γιὰ νὰ κερδίσῃ τὴν αἰώνιον ζωὴ. Καὶ ὁ Χριστὸς ἀποκάλυψε μετὰ δόσεις τὴν ἀλήθεια. Στὴν πρώτη δόσι ζήτησε τὴν ἡγήρησι τῶν ἐντολῶν, στὴ δεύτερῃ δόσι ἦταν πρὸς ἀπαιτητικὸς. Τὸν κοιτάζει ὁ Χριστὸς μας καλὰ, βυθίζει τὸ βλέμμα του μέσα στὴν ὑπαρξί του καὶ τοῦ λέει: Πούλησε τὰ πλοῦτή σου, δόσια στοὺς πτωχοὺς καὶ ἀκολούθησέ με. Βαρὺς ὁ λόγος. Βόμβα ἔπεσε. Σκυθρώπιασε ὁ νέος καὶ ἀπομακρύνθηκε. Ἐπρεπε νὰ πετάξῃ τὰ πλοῦτή, νὰ σκύψῃ, νὰ ταπεινωθῇ γιὰ νὰ μῇ στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ νικήθηκε ἀπὸ τὰ πλοῦτή. Πόσο μεγάλο δίκηο εἶχε, γλυκύτατε διδάσκαλε, ὅταν ὀνόμασες τὸν πλούσιον ἄφρον, γιατί πράγματι εἶνε τρέλλα ὁ πλοῦτος κι ὅς μᾶς φαίνεται καπατωσύνῃ, ἐξυπνάδα καὶ ἐπιτυχία! Δὲν εἶνε τρελλοὶ οἱ φιλάργυροι ὅταν καταποντίζονται στὸν πυθμένα τοῦ ὠκεανοῦ καὶ ὅμως φορτώνονται καὶ μετὰ τὰ χρήματά τους γιὰ νὰ τὰ καϊδεύουν ὅταν ξεψυχοῦν; Ἡ ἐκκλησία μας λοιπὸν μετὰ τὰ εὐαγγελικὰ ἀναγνώσματα κηρύττει τὴν περίοδο αὐτὴ τοῦ χειμῶνος τὴν φιλανθρωπία, μετὰ τὰ ἀποστολικά ἀναγνώσματα, τὴν ἔμπρακτῃ ἀγάπῃ, καὶ τὴν ἐλεημοσύνη. Ἀλλὰ καὶ οἱ γιορτὲς τῆς περιόδου αὐτῆς εἶνε ἕνα δυνατό κήρυγμα ἀγάπης στὸν συνάνθρωπό μας. Ἀναφέρω τὴν ἐορτὴ

τοῦ Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας. Τοῦτο μόνο οἷς λέω γιὰ νὰ καταλάβετε γιατί ὁ Ἰωάννης ὀνομάστηκε Ἐλεήμων. Μιὰ μέρα χειμωνιάτικη, κρύα καὶ παγερὴ βλέπουν οἱ κληρικοί τοῦ Πατριαρχείου νὰ ἔρχεται ὁ Πατριάρχης μὲ τὰ ἐσώρουχα. Τρόμαξαν ὅλοι. Τί συμβαίνει, πάτερ, τὸν ρώτησαν, τί ἐπαθες; Τίποτε παιδιά μου στὰ λογικά μου εἶμαι. Ποιὸς σὲ γύμνωσε; Κι ὁ Πατριάρχης ἔβγαλε ἀπ' τὸν κόρφο του τὸ εὐαγγέλιο, τοὺς τὸ ἔδειξε καὶ τοὺς εἶπε: Τοῦτο μὲ γύμνωσε, μὲ διέταξε νὰ ξεγυμνωθῶ γιὰ νὰ ντύσω ἕναν ποὺ πέθαινε ξεπαγιασμένος μέσα στὸ κρῦο. Ἄλλη γιορτὴ τῆς περιόδου αὐτῆς εἶναι τοῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Ὁ Χρυσόστομος δὲν κήρυξε μόνο τὴν ἐλεημοσύνη ἀλλὰ «ἐποίησε», ἀλλὰ τὴν ἔκανε. Τὸ πρῶτο ποὺ ἔκανε μετὰ τὴν ἀπόφασί του νὰ ἱεουργήσῃ τὸ εὐαγγέλιο, νὰ γίνῃ οἰκονόμος τοῦ Χριστοῦ ἦταν νὰ μοιράσῃ ὅλη του τὴν περιουσίαν τοὺς φτωχοὺς. Δὲν κράτησε τίποτε περισσότερο ἀπὸ τὰ ρούχα ποὺ φοροῦσε. Ἡ ζωὴ του ἦταν λιτὴ ὅλα τὰ χρόνια, ὅχι μόνο στὸ ἀσκητήριον ἀλλὰ καὶ τὰ χρόνια ποὺ ἦταν πρεσβύτερος καὶ Πατριάρχης. Αὐτὰ ἀποτελέσαν τὴ γερὴ βάσιν στὴν ὁποία στηρίχτηκε γιὰ νὰ κηρύξῃ γιὰ τὴν ἐλεημοσύνη σ' ὅλη του τὴ ζωὴ. Εἶχε γλῶσσα γλυκερά, φαντασία μεγάλη, ἀκαταμάχητη, περιγραφικὴ ἰκανότητα καὶ ἔδινε ζωηρὰς εἰκόνας καὶ περιγραφὰς τῆς ἐλεημοσύνης. Ὤνόμαζε συχνὰ τὴν ἐλεημοσύνη βασιλίαν, ἄλλοτε τὴν παρουσίαζε σὰν χρυσοῦ περιστερὰ. Τὴν ὀνομάζει σπορά. Ὅπως ὅποιος σπέρνει συγκεντρώνει ἔτσι καὶ ὅποιος κάνει ἐλεημοσύνη συγκεντρώνει. Ὤνόμασε τὴν ἐλεημοσύνη τράπεζα τοῦ Θεοῦ. Ὅποιος καταθέτει στὴν τράπεζα τοῦ Θεοῦ αὐτὸς οἶγουρα παίρνει καὶ τὰ χρήματά του καὶ ἐπιτόκιο. Τὴν ὀνόμασε συνάλλαγμα γιὰ τὴν αἰώνια χώρα. Τί παίρνουμε ἀπὸ τὸ κόσμον αὐτό; Τίποτα. Ἄν φύγουμε ἀπὸ τὴ ζωὴ αὐτῇ, ἂν περάσουμε τὰ σύνορα τὴν ὥραν τοῦ θανάτου καὶ πᾶμε στὴ χώρα τοῦ Θεοῦ δὲν ἰσχύει κανένα ἄλλο συνάλλαγμα παρὰ μόνο τὸ συνάλλαγμα τῆς ἐλεημοσύνης. Καὶ τέλος ἡ γιορτὴ τῶν Χριστουγέννων στὴν καρδίᾳ τοῦ χειμῶνα μᾶς κηρύττει

καὶ αὐτὴ τὴν ἐλεημοσύνη. Θὰ θέλατε νὰ γεννηθῇ ὁ Χριστὸς στὶς μέρες μας, νὰ τὸν πάρετε σπῆν σας, νὰ τὸν ντύσετε, νὰ τὸν ζεστάνετε, νὰ τοῦ δώσετε ἀπὸ τὸ φαγητό σας; Τί λέτε; Γεννιέται καὶ σήμερα ὁ Χριστὸς «Ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων ἐμοὶ ἐποιήσατε». Ντύνεις φτωχό, ντύνεις τὸ Χριστό. Ταῖζεις φτωχό, ταῖζεις τὸ Χριστό. Σπιώνεις φτωχό, σπιώνεις τὸ Χριστό.

Αὐτὸ εἶνε, ἀγαπητοί μου ἀκροαταί, τὸ κήρυγμα ποὺ ἀπευθύνει ἡ ἐκκλησία μας τώρα, τὴν περίοδο τοῦ χειμῶνος ποὺ εἶνε πιὸ βαρεὰ καὶ πιὸ σκληρὴ γιὰ τοὺς φτωχοὺς ἀδελφούς μας. Καὶ τὰ ἀποστολικά καὶ τὰ εὐαγγελικά ἀναγνώσματα καὶ οἱ γιορτὲς κηρύττουν τὴν ἐλεημοσύνη, τὴν ἔμπρακτὴ ἀγάπην στοὺς πάσχοντας ἀδελφούς μας. Κηρύττουν τὴν ἐλεημοσύνη ποὺ δὲν εἶνε δόσις ἀλλὰ λῆψις, δὲν εἶνε προσφορά ἀλλὰ εἰσφορά, εἶνε σπορά, εἶνε κατάθεσις στὴν τράπεζα τοῦ οὐρανοῦ, εἶνε συνάλλαγμα, ποὺ θὰ πάρουμε καὶ πέραν τοῦ τάφου, γιὰ νὰ ζήσουμε στὴν εὐλογημένη χώρα τοῦ οὐρανοῦ Πατέρα.

Στέργιος Ν. Σάκκος

Μεγάλα τὰ πτερά τῆς ἐλεημοσύνης: τέμνει τὸν αἶρα, παρέρχεται τὴν σελήνην, ὑπερβαίνει τὰς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου, εἰς αὐτὰς ἀνέρχεται τὰς ἀνῆλδας τῶν οὐρανῶν. Ἄλλ' οὔτε ἐκεῖ ἴσταται, ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανὸν παρέρχεται, καὶ τοὺς δῆμους τῶν ἀγγέλων παρέρχεται, καὶ τοὺς χοροὺς τῶν ἀρχαγγέλων, καὶ τὰς ἀνωτέρας πάσας δυνάμεις, καὶ αὐτῶ παρίσταται τῷ θρόνῳ τῷ βασιλικῷ καὶ ἐξ αὐτῆς διδάχθητι τῆς Γραφῆς τοῦτο λεγούσης: «Κορνήμιε, αἱ προσδοχαὶ σου, καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ». Τὸ δέ, Ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐστὶ, καὶ πολλὰς ἔχης ἁμαρτίας, ἐλεημοσύνη δέ ἡ συνήγορος, μὴ φοβοῦ σὺδεμία γὰρ αὐτῇ τῶν ἄνω δυνάμεων ἀντιτάσσεται: χοεὺς ἀπαιτεῖ, ἴδιον ἔχει χειρόγραφον μετὰ χειρὸς βαστάζουσα.

(Ἐκ τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου. Περί ἐλεημοσύνης καὶ εἰς τὰς δέκα παρθένας PG 49, 293).

Ἀντιαιρετική στήλη

ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΟΥ ΙΕΧΩΒΑ

ΜΔ'. Ἡ θεότης τοῦ Χριστοῦ

ΕΡ.: Μᾶς εἶπατε, κ. καθηγητά, ὅτι τὸ ὄνομα Ἑμμανουήλ πού δόθηκε στὸν Χριστὸ φανερῶνει ὅτι εἶνε Θεός. Μᾶς παρουσιάσατε στὴ συνέχεια καὶ πολλές μαρτυρίες στὶς ὁποῖες ὁ Χριστὸς ἀπερίφραστα ὀνομάζεται Θεός. Περιμένουμε σήμερα ν' ἀκούσουμε τίς μαρτυρίες πού ἀποδεικνύουν ὅτι ὁ Χριστὸς εἶνε Θεός, ἴδιος μὲ τὸν Γιαχβέ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

ΑΠ.: Ἐπαναλαμβάνω ὅτι ὅπως τὸ ὄνομα Ἑμμανουήλ σημαίνει ὁ Θεὸς μαζί μας, ἔτσι καὶ τὸ Ἰησοῦς σημαίνει ὁ Θεὸς σώζει ἢ ἀκριβέστερα, ὁ Γιαχβέ σώζει. Ὁ Χριστὸς ὅμως δὲν φέρει τὰ ὀνόματα αὐτὰ ὅπως τὰ φέρουν οἱ ἄνθρωποι. Γιατὶ πολλοὶ π.Χ. ἔφεραν τὸ ὄνομα Ἰησοῦς καὶ πολλοὶ μ.Χ. ὀνομάζονται μὲ τὸ ὄνομα Ἑμμανουήλ. Οἱ ἄνθρωποι φέρουν τὰ ὀνόματα συμβολικά, ὁ Χριστὸς ὅμως τὰ ἔφερε πραγματικά. Ἦταν ὄνομα καὶ πρᾶγμα Ἑμμανουήλ, ὄνομα καὶ περιεχόμενο καὶ οὐσία Ἰησοῦς. Μὲ τὸ Ἑμμανουήλ δὲν ἐσυμβόλιζε ὅτι ὁ Θεὸς ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ἀόρατα θὰ εἶνε μαζί μὲ τοὺς ἀνθρώπους ἀλλὰ ὅτι ὁ Θεὸς ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ἔγινε ἄνθρωπος καὶ εἶνε ὁρατὸς ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους.

ΕΡ.: Καὶ πού; μᾶς τὸ δεβαιώνει αὐτό, κ. καθηγητά;

ΑΠ.: Οἱ τόσες μαρτυρίες πού ἀνέφερα στὴν προηγούμενη συνέντευξί πού χαρακтерίζουν τὸν Χριστὸ Θεό. Φθάνει νὰ ἐπαναλάβω μία· ὅτι ὁ Λόγος πού ἦταν Θεὸς ἔγινε ἄνθρωπος καὶ κατασκήνωσε ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους (Ἰω. 1, 1 καὶ 14).

Θέλετε ἀκόμα μία μαρτυρία; Σᾶς ὑπενθυμίζω ἐκείνη πού ἔγραψε ὁ Ἡσαΐας ὅτι ὁ Θεὸς ἰσχυρὸς θὰ γίνῃ παιδί καὶ θὰ ὀνομασθῇ Ἑμμανουήλ.

ΕΡ.: Φθάνουν οἱ δύο αὐτὲς μαρτυρίες. Εἶνε ἀπόλυτα πειστικές. Καμμία ἀντίρρησης.

ΑΠ.: Ἔτσι ὁ Χριστὸς μὲ τὸ ὄνομα Ἰησοῦς δὲν συμβολίζει, ὅπως ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ, ὁ Ἀρχιερεὺς Ἰησοῦς καὶ ἄλλοι ὅτι ὁ Γιαχβέ θὰ σώσῃ τὸν λαὸ του ἢ ὅτι ὁ Ἰεχωβά εἶναι ἡ σωτηρία, ἀλλὰ ὁ Ἰησοῦς ὁ

ἴδιος εἶνε ὁ ἐνανθρωπήσας Γιαχβέ πού σώζει τὸν λαὸ του. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ Ἰησοῦς μεταφράζεται Σωτὴρ. Πολλοὶ εἶχαν τὸ ὄνομα Ἰησοῦς, ἓνας ὅμως ὑπῆρξε ὁ Σωτὴρ.

ΕΡ.: Μὲ ποιὰ ἐπιχειρήματα, κ. καθηγητά, κατοχυρώνετε αὐτὴ τὴ θέσι;

ΑΠ.: Σᾶς διαβάζω γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ τὸ πειστικὸ καὶ ἀτράνταχτο ἐπιχείρημα· «Τέξεται δὲ Τὶδν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν» (Μθ 1, 21). Τὸ ἴδιο τὸ Εὐαγγέλιο ἐξηγεῖ τὸ ὄνομα Ἰησοῦς καὶ τονίζει μὲ ἔμφρασι μάλιστα ὅτι αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς θὰ σώσῃ τὸν λαόν του ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν. Εἶνε ἄξιο προσοχῆς ὅτι καὶ ὁ λαὸς ἐδῶ θεωρεῖται λαὸς αὐτοῦ, δηλ. τοῦ Ἰησοῦ καὶ αὐτὸ εἶναι ἓνα στοιχεῖο ἐπὶ πλεόν ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶνε ὁ Γιαχβέ, ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ του, ὁ ἀληθινὸς Θεός, ὁ ἓνας Θεός, ἀφοῦ ἓνας εἶνε ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ καὶ δὲ τῆς ἀνθρωπότητος.

ΕΡ.: Πάραχουν, κ. καθηγητά, καὶ ἄλλα χωρία στὴν Καινὴ Διαθήκη πού νὰ ὑποστηρίζουν τὴν ἀλήθεια αὐτή;

ΑΠ.: Βέβαια ὑπάρχουν. Τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ Γιαχβέ ἢ Ἰεχωβά οἱ Ὁ' τὸ μεταφράζουν Κύριος, ἢ Κύριος ὁ Θεὸς ἐπειδὴ καὶ στὴν ἑβραϊκὴ Π. Διαθήκη εἶνε Γιαχβέ Ἑλωχίμ. Τὸ ἴδιο κάνουν καὶ οἱ συγγραφεῖς τῆς Κ. Διαθήκης, οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ εὐαγγελισταί. Ποτέ, πούθενά δὲν γράφουν, δὲν ἀναφέρουν τὸν Θεὸν μὲ τὸ ὄνομα Γιαχβέ ἢ Ἰεχωβά ὅπως εἶναι χιλιάδες φορὲς γραμμένο στὴν Π. Διαθήκη τῆς ἑβραϊκῆς γλώσσας. Ἀντὶ Γιαχβέ ἔχουν, ὅπως εἶπα, Κύριος καὶ ἀντὶ Γιαχβέ Ἑλωχίμ ἔχουν Κύριος ὁ Θεός.

ΕΡ.: κύριε καθηγητά, μᾶς συγχωρεῖτε, τί σχέσι ἔχει αὐτό, τὸ ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ γράφεται ἔτσι στὴν Καινὴ Διαθήκη, μὲ τὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ;

ΑΠ.: Τὸ σπουδαῖο εἶνε ὅτι στὴν Κ. Διαθήκη ἐνῶ ὁ Πατὴρ ὀνομάζεται ἀπλῶς Θεός, τὶς πλείστες φορὲς ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὀνο-

μάζεται Θεός και πάρα πολλές φορές Κύριος, δηλαδή Γιαχβέ. Άρκετές φορές μάλιστα Κύριος ο Θεός. Αυτό που σημαίνει το όνομα Του Ίησους, ότι είναι ο Γιαχβέ Θεός που σώζει τον λαόν του το αποκαλύπτουν και το κηρύττουν και πολλές μαρτυρίες.

ΕΡ.: Μπορούμε ν' ακούσουμε τις μαρτυρίες αυτές, κ. καθηγητά;

ΑΠ.: Δεν μπορείτε να τις ακούσετε όλες γιατί είχε εκατοντάδες. Όπου άνοιξε την Κ. Διαθήκη μετά την άνάστασι, θά ήθε να ονομάζεται ο Ίησους Κύριος, δηλαδή Γιαχβέ. Σας υπενθυμίζω πρώτα πρώτα από εκείνες που ανέφερα στην προηγούμενη συνέντευξι. Δες δεν έχουν μόνον το όνομα Θεός αλλά το Κύριος ο Θεός. Ο Θωμάς π.χ. μετά την άνάστασι του Ίησού όταν βεβαιώνεται ότι ο Ίησους αναστήθηκε πράγματι και είχε ζωντανός μπροστά του, αναφωνεί την όμολογία του: «Ο Κύριός μου και ο Θεός μου» (Ίω 20, 28). Ο άπόστολος Παύλος στην όμιλία του προς τους πρεσβυτέρους της Εφέσου παραγγέλλει να ποιμαίνουν άγρυπνοι το ποίμνιον της Εκκλησίας την όποίαν άπέκτησε Κύριος ο Θεός με το αίμα του (Πρξ 20, 28). Και στις έπιστολές του ο Παύλος (Α΄ Θε 4, 1) καθώς και οι άλλοι άπόστολοι Πέτρος (Β΄ Πε 1, 1) και Ιάκωβος (1, 1) άποκαλούν τον Ίησουν Χριστόν Κύριον και Θεόν, ή Θεόν Κύριον. Οι θεόπνευστοι συγγραφείς τον πιστεύουν Ίησουν με το περιεχόμενο του ονόματός του. «Είπε ο Κύριος ο Θεός μου», είχε ο Γιαχβέ Έλωχίμ που έγινε άνθρωπος για να μās σώση τα πλάσματά του, το λαό του από τις άμαρτίες μας. Θέλετε να συγκρίνετε τους μάρτυρας του Έχωβά με τους άποστόλους και ευαγγελιστάς, που θεόπνευστα έγραψαν την Κ. Διαθήκη; Ρωτήστε τους. Όμολογείτε, κύριοι Χίλιασταί, ότι ο Ίησους Χριστός είχε ο Κύριος ο Θεός σας όπως το όμολογεί ο Θωμάς, ο Πέτρος, ο Ιάκωβος, ο Παύλος; Το γράφετε ποιθενά αυτό στα βιβλία σας, στα περιοδικά σας; Άν σας άπαντήσουν ναι τότε να το δείξετε και σεμένα, που ψάχνω χρόνια και δεν το βρίσκω, που ρωτάω και άπάντησι δεν παίρνω.

ΕΡ.: Αυτό, κ. καθηγητά, είχε πολύ μεγάλο έπιχείρημα. Αυτό έποδεικνύει ότι 100% είχε

ψευδομάρτυρες, άφου δεν συμφωνούν με τα έερά κείμενα της Καινής Διαθήκης και δεν όμολογούν την όμολογία των άποστόλων.

ΑΠ.: Και ακόμα ένα έπιχείρημα. Το ότι ο Ίησους είχε αυτό που λέει το όνομα: ο Θεός Κύριος, ο Γιαχβέ, που έγινε άνθρωπος για να σώση τον κόσμο, το κηρύττει πολύ καθαρά και πολύ δυνατά το πρώτο σύμβολο πίστεως.

ΕΡ.: Ποιό είχε αυτό, κ. καθηγητά;

ΑΠ.: Η όμολογία: Κύριος ήμων Ίησους Χριστός. Το Κύριος σημαίνει τον Γιαχβέ, το ή μ ω ν ότι είμεθα ο λαός του, τα πλάσματά του, που τον χάσαμε έξαιτίας των άμαρτιών μας, αλλά που έγινε πάλι δικός μας ή μ ω ν και ήμεις άδέρφια. Πώς κατορθώθηκε αυτό; Το λέει το Ίησους, είχε ο Θεάνθρωπος και το Χριστός ο Μεσσίας αυτός που περίμεναν οι λαοί. Κύριος ήμων Ίησους Χριστός. Ο Γιαχβέ όποσχεθήκε να στείλη τον Μεσσίαν, τον Χριστόν, για να σώση τον κόσμο. Και ο Μεσσίας ήλθε. Ποιός είχε ο Χριστός; Είπε ο Ίησους. Ο Ίησους είχε ο ίδιος ο Γιαχβέ που έγινε άνθρωπος. Δηλαδή ο Θεός Γιαχβέ έστειλε τον δεύτερο εαυτό του, τον Τίο του, και αυτός ήνε ο Κύριος ήμων Ίησους Χριστός. Δεκάδες φορές υπάρχει αυτή ή όμολογία στις έπιστολές των άποστόλων. Άνοιξτε, παρακαλώ, την Καινή Διαθήκη σας, Α΄ Κορινθίους κεφ. Α΄, στην άρχή και μετρήστε. Θά βρήτε ότι μόνο στους 10 πρώτους στίχους 6 φορές αναφέρεται ή όμολογία πίστεως: Κύριος ήμων Ίησους Χριστός. Άνοιξτε τα βιβλία και τα περιοδικά των Μαρτύρων του Έχωβά. Στις χιλιάδες σελίδες πόσες φορές θά το βρήτε; Άλλά μην κάνετε τον κόπο να ψάχνετε: Έφαξαν άλλοι και διέπιστωσαν πόσο πλανεμένοι και πόσο αίρετικοί είχε οι άντακαλούμενοι μάρτυρες του Έχωβά και σπουδασταί της Γραφής.

Στέργιος Ν. Σάκκος

Πρόσωπα τῆς Βίβλου

Ο ΑΒΕΣΣΑΛΩΜ

§ 25. - Οἱ ἄδρῳι....

«Καὶ πᾶς ὁ λαὸς παρεπορεύετο ἐχόμενος αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ περὶ αὐτὸν καὶ πάντες οἱ ἄδρῳι... καὶ παῖσαν ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ».

(Β' Βασιλ. 15, 18)

Οἱ εἰδήσεις θνάνουν ἡ μιὰ πάνω σὴν ἄλλη. Ὁ ξεσηκωμὸς τοῦ λαοῦ γενικεύτηκε. Ἀνέβρινε πολιτεία ἢ χωριὸ πὸν νὰ μὴν ἔλαβε μέρος σὴν ἐπαναστασι. Οἱ πῖο ἄξι-οι πολεμισταί, ξεγελασμένοι ἀπὸ τὰ ἀπαιτ-λὰ συνθήματα τῶν ἀναρχικῶν, πῆσαν τὸ δρόμο γιὰ ν' ἀνταμώσουν τὸν Ἀβεσσαλὼμ καὶ τοὺς ἀνθρώπους του. Ἔτσι ἡ Χεβρὼν γίνεται τὸ κέντρο τῶν ἐπαναστατικῶν κινήσεων. Ἐδῶ μαζεύονται ὅλοι. Κι ἀπ' ἐδῶ θὰ ξεκινήσουν γιὰ τὰ Ἱεροσόλυμα. Ἐἵνε ἀνάγκη ν' ἀντιμετωπίσουν ἐντὸς ὀλίγου τὸ βασιληᾶ καὶ τὶς δυνάμεις του.

Ὁ Ἀβεσσαλὼμ, ὅταν εἶδε πὼς μαζεύτη-καν κοπά του ἀρκετὲς χιλιάδες, ἀπεφάσι-σε νὰ ξεκινήσουν οὐντομα. Θὰ κατευθυνό-ταν, αὐτὸς καὶ τὸ λεφούσι του, πρὸς τὴν πρωτεύουσα τοῦ βασιλείου. Ἐκεῖ θὰ γινό-ταν ἡ τελικὴ ἀναμέτρηση. Μόνον σὺν ἔπε-φταν τὰ Ἱεροσόλυμα σὶ χέρια του θὰ μπο-ροῦσε νὰ λήῃ πὼς ἡ ἐπανάστασι του ἐπε-κράτησε. Κι ἔπρεπε νὰ βιασῇ. Γιὰ νὰ μὴν προλάβῃ ὁ Δαυὶδ νὰ ἐτοιμασθῇ. Μὲ λίγα λόγια ἔπρεπε νὰ τὸν αἰφνιδιάσῃ.

Καλεῖ λοιπὸν τοὺς σιεινούς του συνεργά-τες καὶ τοὺς δίνει ἐντολὴ νὰ ἐτοιμάσουν τὰ πλήθη τῶν ἐπαναστατῶν γιὰ ἐκκίνηση. Θὰ τοὺς συγκεντρώσουν ὅλους ἔξω σὶ πε-ρίχωρα τῆς Χεβρὼν. Θὰ τοὺς τακτοποιή-σουν σὲ ομάδες, θὰ τοὺς ὀπλίουν καὶ θὰ τοῖς δώσουν τὶς τελευταῖες ὁδηγίες. Θὰ προδιαγράψουν τὴν πορεία πὸν ἔχουν νὰ κάνουν καὶ κατόπιν θὰ τὸν καλέσουν γιὰτι ἔχει νὰ πῇ κι αὐτὸς δυν-τρία πράγματα σὶ σιράτευμά του. Πράγματι ἔτσι κι ἔγινε. Ὁλο-τὸ πρωῒν τὸ ἀφίερωσαν σὲ προετοιμασίες. Ἦταν δύσκολο ἔργο νὰ τακτοποιήσῃς ἕνα πλῆθος ἀτάκτων ἀνθρώπων. Οἱ συνεργά-ται δμως τοῦ Ἀβεσσαλὼμ ἦσαν ἀταίιδες. Τὰ κατὰφεραν μιὰ χαρά. Καὶ κατὰ τὸ ἀ-

πογευματιάκι ἦσαν ὅλα ἔτοιμα.

Τότε παρουσιάστηκε ὁ νεαρὸς πρίγκιπας. Οἱ ἄγριοι ἐπαναστάται τὸν ὑποδέχτηκαν μὲ κροωνγὲς καὶ ζωηρὲς ἐπεσημίες. Στὶς τὰ-ξεις τῶν ξεχύθηκε ἕνας τρολλὸς ἐνθουσια-σμοῦ κι ἕνα παραλήρημα χαρᾶς. Ἐνῶσαν ἐπερηφάνεια γιὰτι θὰ πολεμοῦσαν κάτω ἀπ' τὶς διαταγὲς ἐνὸς τέτοιου ἀρχηγοῦ. Ὁ Ἀ-βεσσαλὼμ διασχίζει τὸ σιρατόπεδὸ τους σιη-τὸς κι ὠραῖος. Τοὺς χαιρετᾷ καὶ τοὺς χα-μογελά. Προχωρεῖ καὶ φτάνει σ' ἕνα ση-μεῖο τοῦ ἐδάφους πὸνε ψηλότερα ἀπ' τοὺς ἄνδρες καὶ κεῖ σταματᾷ. Θὰ τοὺς μιλήσῃ γαίνεται. Ὁλοι τοὺς τώρα σωπαίνουν.

Ἀργὰ καὶ μὲ σταθερὴ φωνὴ ἀρχίζει τὴν ὁμιλία του. Ὅσο προχωρεῖ τόσο καὶ ἡ εὐγλωττία του γίνεται χειμαρρῶδης. Πρα-γματικὰ ὁ Ἀβεσσαλὼμ ἦταν μάγος σὶδ λόγο-του. Καὶ τί δὲν τοὺς εἶπε! Ἀφοῦ σὴν ἀρχὴ τοὺς εὐχαρίστησε γιὰ τὴν προθυμία πὸν ἔ-δειξαν σὶδ κάλεσμα τοῦ ἐπαναστατικοῦ κι-νήματός του, μετὰ ἄρχισε σιγά - σιγά νὰ παρουσιάζῃ μὲ σικεινὰ χρώματα τὴ διοί-κησι τοῦ Δαυὶδ. Παρουσίασε τὸ βασιληᾶ καὶ πατέρα του σὺν ἰδιοτελέστιατο ἄνθρωπο, σὺν σκληρὸ καὶ ἀπαίσιο ἄρχοντα, σὺν ἀ-ποτυχημένο κυβερνήτη. Ἀμὲ τὴν τακτικὴ πὸν ἀκολουθοῦν, ὁ βασιληᾶς καὶ οἱ σύμ-βουλοὶ του, ὀδηγοῦν τὴ χώρα μας σὶδ γκε-μὸ. Ὁ λαὸς ἀναστενάζει καὶ ζητᾷ τὴ λύ-τρωσί του. Ἀλλοίμονό μας ἂν μείνουμε μὲ τὰ χέρια δεμένα. Θὰ εἵμαστε ὑπεύθυνοι ἔ-ναντι τοῦ μέλλοντος καὶ τῆς Ἱστορίας μας. Ἀπ' τοὺς τάφους τῶν ἐγείρονται σήμε-ρα οἱ ἱερεῖς σικτὲς τῶν παλαιῶν Κριτῶν καὶ μᾶς προτρέπουν νὰ προχωρήσουμε σὴν ἀ-πελευθέρωσι τῆς χώρας μας. Τιμὴ σὲ σᾶς πὸν ὅς ἔλαχε ὁ βαρὺς αὐτὸς κλῆρος νὰ δώ-σετε καὶ πάλι τὴ χαρὰ σιὸς ἀνθρώπους τοῦ λαοῦ μας. Ἐντὸς ὀλίγου ξεκινᾷμε. Σιὸ-

χος μας θάνε τὰ Ἱεροσόλυμα. Ἐκεῖ μέσα εἶναι ταμπουρωμένοι οἱ τύραννοι. Θὰ πάμε γιὰ πολιορκία. Μὴ φοβᾶστε. Ὅλα εἶνε κατοικημένα. Καὶ μέσα στὴν πρωτεύουσα βρῖσκονται πολλοὶ δικοὶ μας. Περιμένουν ἐμᾶς νὰ ἐμφανισθοῦμε. Θὰ ξεσηκωθοῦν κι αὐτοί. Τὸ πιστεύω πὼς ἡ φλόγα ποὺ κρύβετε μέσα στὰ σιγήθη σας θὰ γκρεμίση τὰ κἀστρα τοῦ παληοῦ ἐφθαρμένου πιά καθεσιώτος. Βλέπω ἀπὸ τώρα ν' ἀνασταίνεται τὸ καινούργιο μεγαλεῖο τοῦ Ἰσραήλ. Θάρθῃ ἡ ἀνοιξι. Ἐσεῖς εἰσθε τὰ χελιδόνια αὐτῆς τῆς ἀνοίξεως. Ἐμπρός, γενναῖοι μου, προχωρεῖτε. Μᾶς εὐλογοῦν οἱ ψυχὲς τοῦ Μωϋσῆ, τοῦ Ἰησοῦ, τοῦ Γεδεών, τοῦ Ἰεφθάε. Καὶ οἱ νεκροὶ εἶνε μαζί μας. Καὶ ὅλοι οἱ ζωντανοί. Θὰ δῆτε. Καθὼς θὰ κατεβαίνουν με θάρσυνται κι ἄλλοι νὰ προσιεθοῦν στὴν ἱερή μας παράταξι. Εἴμαστε οἱ πολλοί, καὶ οἱ ἀντίπαλοί μας εἶνε οἱ ὀλίγοι...».

Ἐνα παραιτιαμένο χειροκρότημα σκέπασε τὰ τελευταῖα λόγια τοῦ Ἀβессαλώμ. Μιὰ φρενίτιδα κατέλαβε τὶς ψυχὲς τοῦ παραστατημένου ὄχλου. Ἀναφε ἡ φαντασία τους. Τώρα πιά εἶνε ἀσυγκράτητοι. Σὰν τρελλοὶ οὐρλιάζουν. Καὶ τὸ σύνθημά τους εἶνε ἕνα «Στὰ Ἱεροσόλυμα... Στὰ Ἱεροσόλυμα... στὰ Ἱεροσόλυμα...».

Στὴν πρωτεύουσα σὰν ἀσπραπὴ διαδόθηκαν οἱ εἰδήσεις. Κι ἐδῶ ἐπικρατεῖ ἕνας ἀναθρασμός. Ἄλλοι φοβοῦνται καὶ σιωποῦν κι ἄλλοι, πιὸ ζωηροὶ αὐτοί, ἐκδηλώνονται καὶ φωνάζουν. Ὁ Δαυὶδ στὸ παλάτι δέχεται τοὺς ἀγγελιαφόρους ποῦρχονται ὁ ἕνας ἀπανωτὰ στὸν ἄλλον. Τοῦ φέρουν τὰ θλιβερὰ μηνύματα. Ἡ ἐπαράστασι εἶνε πιά μιὰ πραγματικότητα. Ὀλόκληρη τὴ χώρα τὴν διατρέχει ὁ ἄνεμος τῆς ἀνατροπῆς. Δὲν πισεῖται ὅμως ἀπ' τὴν κατάστασι αὐτὴ ὁ Δαυὶδ. Μέχρι τώρα ἀντιμετώπισε στὴ ζωὴ του δυσκολώτερες σιγμὲς κι ἔδωσε μάχες μὲ στρατοὺς γυμνασμένους καὶ πολεμόχαρους. Δὲν τὸν φοβίζει λοιπὸν ἡ ἀναπόφευκτη πολεμικὴ σύγκρουσι μὲ τοὺς ἐπαναστάτες. Τοῦ φαρμακώνει μονάχα τὴν καρδιά ἡ σκέψι πὼς ἐκεῖνος ποὺ ἡγεῖται σ' ὅλη αὐτὴ τὴν κίνησι εἶνε τὸ παιδί του, ὁ δικός του Ἀβессαλώμ.

Σὰν δέχτηκε ὅλες τὶς ἀναφορὲς ὁ βασιλεὺς ἀποσύρθηκε στὰ ἰδιαιτερά του διαμε-

ρίσματα. Ἐπρεπε νὰ μείνῃ μονάχος. Ἐκεῖ, μακριὰ ἀπὸ ἀδιάκριτα βλέμματα, ἤθελε νὰ σκεφθῇ. Νὰ σιαθμοῖ τὰ πράγματα κι ἔτσι ν' ἀποφασίσῃ.

Καθισμένος ὁ Δαυὶδ σ' ἕνα ντιθάνι τοῦ ἰδιαιτέρου βασιλικοῦ του δωματίου προσπαθεῖ νὰ συμμαζέψῃ τὴ σκορπισμένη του ψυχὴ. Ἐχει τὰ χέρια πλεγμένα ἔτσι ποὺ φανερώνουν ὅλη τὴν ἀπόγνωσί του. Τὸ βλέμμα του εἶναι σκοτεινὸ καὶ τὰ χεῖλη του σφιγμένα. Ὁ Ἀβессαλώμ νὰ ζητᾷ τώρα νὰ γκρεμίση ἀπ' τὸ θρόνο τὸν πατέρα του! Μὰ γιατί; Μήπως δὲν τὸν συνεχώρησε διὰ κατέσφαξε τὸν Ἀμνών; Μήπως δὲν τὸν ἔφερε πίσω ἀπ' τὴν ἔξορά; Μήπως δὲν τοῦ εἶχε δώσει ἐλευθερία κινήσεων; Καὶ γιατί ξεσηκώσε τὸ λαὸ ἐναντίον τοῦ πατέρα του; Γιατί μάζεψε αὐτὲς τὶς χιλιάδες στὴ Χεβρών; Γιατί ξερχεται τώρα κατὰ πάνω του; Δὲν μπορεῖ πιά νὰ σκέπτεται. Θὰ τοῦ σπάσουν τὰ μηλίγγια. Κι ἐδῶ στὸ λαιμὸ αὐθάνεται ἕνα κόμπο. Κάι σὰν νὰ τὸν πνίγῃ. Εἶνε τὰ δάκρυα ποῦρχονται πλημύρα. Δὲν βαστάει πιά. Ρίχνεται σ' ἕνα ἀπλαζένιο μαξιλάρι κι ἀρχίζει τὸ θοῖνο. «ὦ Ἀδωνάι! Τὸ παιδί τὸ δικό μου. Τὸ σπλάγγνο μου. Αὐτὸς ὁ μικρούλης ποὺ ἄλλοτε κράτησα σὲ τοῦτα τὰ χέρια καὶ τὸν χόρευα. Πόσα ὄνειρα δὲν ἔκανα τότε γι' αὐτὸ τὸ παράξενο ἀγόρι! Ποῦ νὰ περιμένω...». Καὶ τὰ δάκρυα τρέχουν ποτάμι. Τ' ἀναφιλητὰ γεμίζουν τὸ ἔρημο δωμάτιο. Σιγὰ - σιγὰ τὰ λόγια γίνονται στίχος, τραγούδι, παραγμός.

«Κύριε, τί ἐπληθύνθησαν οἱ θλιβοντές με; πολλοὶ ἐπανίστανται ἐπ' ἐμέ· πολλοὶ λέγουσι τῇ ψυχῇ μου· οὐκ ἔστι σωτηρία αὐτῷ ἐν τῷ Θεῷ αὐτοῦ. Σὺ δέ, Κύριε, ἀντιλήπτωρ μου εἰ, δόξα μου καὶ ὑψών τὴν κεφαλὴν μου...».

Συγκράτησε τὸν πόνο σου, θλιμμένε πατέρα. Ἄς σιερέψουν τώρα τὰ δάκρυά σου. Οἱ ἀντίπαλοί σου φτάνουν. Σὲ λίγο θὰ βρῖσκονται ἔξω ἀπ' τὰ τείχη σου. Τί θὰ κάμῃς; Θὰ τοὺς ἀντιμετωπίσης; Θὰ κρίνῃς τὴν πρωτεύουσά σου στὴν περιπέτεια τῆς πολιορκίας; Νά, ἔξω ἀπ' τὸ δωμάτιό σου περιμένουν οἱ ἄνθρωποι τοῦ παλατιοῦ τὶς ἀποφάσεις σου.

Ὁ Δαυὶδ σηκώνεται. Βρίσκει πάλι τὴν

αυτοκυριαρχία του. Ἀφ' οὗ τακτοποιήσε λίγο τὸν ἑαυτοῦ του ἀνοίγει διάπλατα τὴς θύρας καὶ καλεῖ τοὺς ὑπαοπιστοὺς καὶ τοὺς σιεινοὺς του συνεργάτες. Θὰ τοὺς ἀνακοινώσῃ τὴς ἀποφάσεις του. «Πῆρα τὴν ἀπόφασιν ὑστερα ἀπὸ σκέψι. Δὲν συμφέρει σὶν ἐνόητα τῆς χώρας νὰ ὀργανωθοῦμε γιὰ πολιτοκρία. Καὶ μέσα στὰ Ἱεροσόλυμα ὑπάρχουν πολλοὶ ποῦνε μὲ τὸ μέρος τῆς ἐπαναστάσεως. Δὲν μπορούμε νὰ ἐλπίζουμε σὲ μιὰ ἀποτελεσματικὴ ἀμυνα. Γι' αὐτὸ πρόκειται νὰ φύγουμε. Ὅσοι μένετε πιστοὶ σὶν παληό σας βασιλῆα ἀκολουθήστε με. Φεύγουμε». Κανένας δὲν σάλεψε. Ὅλοι κοιτᾶνε τὸ Δαυὶδ σὰν χαμένοι. Δὲν περιμεναν μιὰ τέτοια ἀπόφασι. Ἡξεραν πόσο γενναῖος ἦταν ὁ βασιλῆας τους. Καὶ τώρα φοβάται ἔναν ἐπαναστατημένο πρίγκιπα; Ἀσιεῖο πρᾶγμα. Μὰ τί ἐπαθε λοιπὸν ὁ Δαυὶδ; «Μὴ μὲ κοιτᾶτε ἀμήλητοι. Ὅ,τι εἶχα νὰ πῶ τὸ εἶπα. Τώρα πηγαίνετε. Ἀς ἐτοιμασιοῦμε. Λίγες ὥρες μᾶς μένουν. Ὅσοι θέλουν ἀπ' τοὺς ἄνδρες τῆς φρουρᾶς ἄς μ' ἀκολουθήσουν. Εἰδοποιήστε καὶ τὸ λαό. Ἐὰν ἐπάρχουν πολῖται ποὺ ἀγαπᾶνε ἀκόμα τὸν Δαυὶδ, ἄς ἔλθουν καὶ αὐτοὶ μαζί μας». «Καὶ εἶπε Δαυὶδ πᾶσι τοῖς παισὶν αὐτοῦ τοῖς μετ' αὐτοῦ τοῖς ἐν Ἱερουσαλὴμ ἀνάστητε καὶ φύγωμεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν σωτηρία ἀπὸ προσώπου Ἀβερσαλώμ ταχύνετε τοῦ πορευθῆναι, ἵνα μὴ ταχύνῃ καὶ καταλάβῃ ἡμᾶς καὶ ἐξώσῃ ἐφ' ἡμᾶς τὴν κακίαν καὶ πατάξῃ τὴν πόλιν ἐν σιόματι μαχαίρας» (Β' Βασιλ. 15, 14).

Ἡ εἰδησι πὺς φεύγει ὁ Δαυὶδ διεδόθη ἀστραπιαίως σὶν πόλιν. Κατάπληκτοι κι ἀπορρομῆνοι ἄρχισαν οἱ Ἱεροσολυμίτες νὰ σγαλιάζουν ποικιλοτρόπως τὴν φυγὴ τοῦ βασιλῆα. Μάλιστα ἐξέπασαν καὶ ταραχές. Τί εἶχαν πιά νὰ φοβηθοῦν; Ὁ τύραννος φεύγει...

Καὶ πόσοι πῆγαν μαζί του; Λιγοστοί. Μᾶς τοὺς ἀναφέρει ἡ Γραφή. Εἶνε οἱ σωματοσφύλακες του Χελεθὶ καὶ Φελεθί. Εἶνε οἱ ὑποῖτες τοῦ παλατιοῦ. Εἶνε μερικοὶ Ἱεροσολυμίτες καὶ ἐξακόσιοι γενναῖοι πολεμισταί. «Καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀνὰ γεῖον αὐτοῦ παρήγον καὶ πᾶς Χελεθὶ καὶ πᾶς ὁ Φελεθὶ καὶ ἔστησαν ἐπὶ τῆς ἐλαίας ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ πᾶς ὁ λαὸς παρε-

πορεύετο ἐχόμενος αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ περὶ αὐτὸν καὶ πάντες οἱ ἄνδρες καὶ πάντες οἱ μαχηταὶ ἐξακόσιοι ἄνδρες, καὶ παρήσαν ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ» (Β' Βασιλ. 15, 18).

Τὸ παλάτι ἀδειάζει. Μονάχα δέκα γυναικες ἀπ' τὴν οἰκογένεια τοῦ βασιλῆα θὰ μείνουν. Ἐλπίζει πὺς θὰ τὴς σεβαστοῦν οἱ ἐπαναστάτες. Οἱ ἄλλοι ἀναχωροῦν. Μιὰ μικρὴ συνοδεία σὲ λίγο ξεκινᾶ. Ὁ Δαυὶδ ἔχει γιὰ συντηροῦν τοῦ ὀλίγους πιστοὺς ἐνῷ οἱ ἐχθροὶ του εἶναι πολλοί. Πλήθος ὀλόκληρο. Μιλλιοῦντα ἀρκετά. Ἔτσι δὲν εἶπε κι ὁ Ἀβερσαλώμ; «Ἐλμαστε οἱ πολλοὶ καὶ οἱ ἀντίπαλοί μας οἱ ὀλίγοι...».

✱

Ἔτσι ὁ διωκόμενος Δαυὶδ μὲ τοὺς ὀλίγους του πιστοὺς σὲ σημεῖο αὐτό, γίνεται τύπος καὶ εἰκόνα ἐνὸς ἄλλου διωκόμενου βασιλῆα. Ἀσφαλῶς θ' ἀντιληφθήκατε γιὰ ποῖον μιλάμε. Γιὰ τὸν Κύριό μας. Μήπως καὶ ὁ Ἰησοῦς μέσα σὶν διαδρομὴ τῶν αἰώνων δὲν ἐγκαταλείφθηκε ἀπ' τοὺς πολλοὺς; Ἐκεῖνοι ποῦ μείναν κοτὰ του πιστοὶ καὶ ἀφρωσιωμένοι εἶνε οἱ ὀλίγοι. Πάντοτε ὁ Ναζωραῖος ἦταν μὲ τὴν μειονότητα. Αὐτὸ θυμὸς ποτὲ δὲν τὸν ἐπτόχε. Ἰσα - ἴσα μάλιστα μᾶς ἔδωσε πολὺ θάρρος καὶ μεγάλο κουράγιο λέγοντάς μας: «Μὴ φοβοῦ τὸ μικρὸν πόντον» (Λουκ. 12, 32).

Γι' αὐτὸ, χριστιανέ, βλέποντας τὰ πλήθη νὰ ἐγκαταλείπουν συνειδητὰ ἢ ἀσυνειδητὰ τὴν αἰετὰ μάνδραν τοῦ Κυρίου καὶ νὰ ξεπορτίζουν γιὰ ἄλλες «θέσεις», ἐὼν μὴν ἀπογοητευθῆς. Βέβαια θὰ θλίβεσαι, θὰ πονᾶς γιὰ τὴν προδοσία, ἀλλὰ ἄς μὴ σὲ καταλάβῃ ἕνα πνεῦμα ἡτιοπαθείας καὶ ἀπελπισίας. Μείναμε λιγοστοί; Ἀραίωσαν οἱ τάξεις μας; Τὰ σιγατόπεδα τῶν ἀνιπάλων ἀδελφῶν καὶ καταπληκτικά; Φωνάζουν σὶν διαπασῶν οἱ ἐχθροὶ τῆς πίστεως πὺς ὁ Χριστιανισμὸς ψυχροαγεῖ; Ἐρχεται σατανικὴ ἢ σκέρι γιὰ νὰ σὲ βεβαιώσῃ πὺς ξεμεινεις καὶ μόνος καὶ πὺς εἶνε καιρὸς καὶ σὺ νὰ ἐνδώσῃς καὶ νὰ πᾶς μὲ τοὺς πολλούς; Τότε θὰ πρέπη νὰ μείνῃς ἀκλόνητος στὰ πόδια τοῦ Ἐσταυρωμένου. Μὴ φοβάσαι. Ὑπάρχουν κι ἄλλοι συναγωνισταὶ ποὺ δὲν ἔκαμραν γόνυ τῇ Βάβελ. Μᾶς τὸ βεβαιώνει ὁ Παῦλος: «Ὅπως οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ λείμμα κατ' ἐκλογὴν χάρι-

Τὸ διήγημά μας

ΓΙΑ ΜΙΑ ΣΩΣΤΗ ΑΠΟΦΑΣΗ....

Τὸ καλοκαίρι πέρασε ζεστὸ κι ἀφόρητο καὶ τὰ παιδιὰ δὲν μπορούσαν νὰ συγχωρήσουν τοὺς ὑπεύθυνους τῆς καταργήσεως τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κατασκηνώσεων. Τὰ προηγούμενα καλοκαίρια ἡ ζωὴ ποὺ πέρασαν στὶς κατασκηνώσεις τοὺς ἔμεινε ἀλησμόνητη. Ἡ ἐπίσημη Ἐκκλησία εἶχε καλέσει τότε τὶς χριστιανικὲς ὁργανώσεις καὶ μὲ τὴ συνεργασία τοὺς ἐπανδρώθηκαν μὲ στελέχη ἔμπειρα καὶ μὲ θεῖο ζήλο. Θὰ μπορούσαν ἀνεπιφύλακτα νὰ ὁμολογήσουν ὁμόφωνα τὰ παιδιὰ, πὼς τὶς λίγες ἐκεῖνες μέρες, ποὺ ζοῦσαν μιὰ κοινοβιακὴ χριστιανικὴ ζωὴ, θεμελιώθηκαν μέσα τους ὅλες ἐκεῖνες οἱ πνευματικὲς βάσεις, ποὺ τὰ κρατοῦσαν κοντιὰ σὺν Χριστῷ καὶ τὴν Ἐκκλησίᾳ, παρὰ τὰ σκάνδαλα καὶ τὰ ἀρνητικὰ παραδείγματα τῶν ταγῶν τῆς Ἐκκλησίας.

Τώρα τὰ πράγματα ἄλλαξαν ἄρδην. Νέος μητροπολίτης καὶ νέος ἐφημέριος μῆκαν στὴ ζωὴ τῶν παιδιῶν. Μπορεῖ οἱ περισσότεροὶ κληρικοὶ νᾶναι πιστοὶ καὶ καλοπροαίρετοι, μὰ χρειάζεται καὶ ἡ ἱκανότητα νὰ πιάνουν τὸ σφυγμὸ τῶν καιρῶν. Ἡ ἱκανότητα ἐνὸς ἀρχιεποῦ δὲν εἶναι, νὰ περιχαράκωνεται πίσω ἀπὸ μερικοὺς «καλοθελητὲς» τοῦ περιβάλλοντός του καὶ νὰ ἀγνοῇ δυνάμεις, ποὺ θὰ μπορούσαν νὰ βοηθήσουν θετικὰ στὴ λύση τῶν πολλῶν προβλημάτων τῆς Ἐκκλησίας. Ὡς οἱ Μητροπολὶς ἐγκατέλειπε πολλὰ ἀπὸ τὰ πνευματικὰ ἔργα, ποὺ εἶχε καθιερώσει ὁ προκατόχος Μητροπολίτης καὶ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τὶς κατασκηνώσεις.

τοὺς γέγονει» (Ρωμ. 11, 5). Εἶπε οἱ ὀλίγοι, οἱ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί, οἱ γενναῖοι, οἱ ἄδικοι, ποὺ μέσα σὲ μιὰ γενεὰ σχολιά μένουν δίπλα σὺν Χριστῷ. Δὲν φοβοῦνται τοὺς πολλούς. Δὲν τοὺς ζηλεύουν. Οὐτε καὶ τοὺς ἰσέμουν. Αὐτοὶ ἀκολουθοῦν τὸν Ναζωραῖο ἡρωϊκὰ «τὸν ὀνειδιζομένον αὐτοῦ φέροντες» (Ἐβρ. 13, 13).

Μιχ. Κ. Εἰθιμίου

Τὰ παιδιὰ σχολίαζαν τὰ πράγματα καὶ ἀβίαστα κατέληγαν στὰ ἀνάλογα συμπεράσματα. Θὰ μπορούσε καὶ μόνο τὸ γεγονός τῆς ἐγκαταλείψεώς τους ἀπ' τὴν Ἐκκλησία, μαζὶ μὲ τὸ σκάνδαλο τοῦ ἐφημερίου τῆς ἐνορίας τους, νὰ τοὺς διαλύσει, ἀλλὰ χάρις σὺν τὸν σύνδεσμό τους μὲ τὴν Ἀδελφότητα τῆς Ἀναστάσεως καὶ σὺν τὸν καλὸν τοὺς κατηχητὴ διατήρησαν τὴν ὁμάδα καὶ τὸ σύνδεσμό τους μὲ τὴν Ἐκκλησία.

Μετὰ τὴν ἀπομάκρυνση τοῦ παλαιοῦ ἐφημερίου ὁ Μητροπολίτης ἔφερε ἕνα πολὺ καλὸ ἀντικαταστάτη. Ὁ νέος ἐφημέριος ἦταν ἱερομόναχος ἀπ' τὸ Ἅγιον Ὅρος, ποὺ σπούδαζε Θεολογία. Ἀπ' τὶς πρῶτες κι ὅλες μέρες τὰ παιδιὰ ἄρχισαν τὰ σχόλια.

— Φαίνεται πολὺ καθὼς πρέπει, εἶπε ὁ Σταυράκης.

— Εἶναι καλόγερος αὐστηρὸς καὶ λιγομίλητος, εἶπε ἄλλος.

— Κάνει πολὺ κατανυκτικὴ λειτουργία, πρόσθεσε τρίτος.

Ἡ γενικὴ ἐντύπωση ἦταν καλὴ. Ὁ κόσμος ἐκτίμησε τὴν προσωπικότητα τοῦ νέου ἐφημερίου καὶ ἀνταποκρίθηκε στὶς ἐκκλήσεις του. Πιὸ πολὺς κόσμος πῆγαινε τώρα σὺν τὸν Ναὸ μετὰ τὸν πνευματικὸ σεισμό ποὺ πέρασε ἡ ἐνορία καὶ ἀπομάκρυνε ἀρκετοὺς ἐνορίτες.

Ὁ π. Ἀντώνιος χάρηκε ποὺ γνώρισε τὴ συντροφιά τῶν παιδιῶν καὶ πολλὰς φορὲς τὰ μάζευε καὶ τὰ μιλοῦσε μ' ἕνα πνεῦμα κάπως διαφορετικὸ ἀπ' ἐκεῖνο, ποὺ εἶχαν συνηθίσει ν' ἀκοῦνε τὰ παιδιὰ ἀπ' τὸν κατηχητὴ τους. Τώρα ὁ λόγος ἦταν πιὸ πολὺ γιὰ τὸ πῶς θὰ ζήσουν πιὸ βαθιά, πιὸ ἐσωτερικὰ τὴν χριστιανικὴν ζωὴ.

Στὸ σπίτι τοῦ Σταυράκη, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων παιδιῶν, ἄρχισαν νὰ παρατηροῦν μιὰν ἀλλαγὴ στὴ συμπεριφορά του. Ἦταν σχεδὸν ἀμίλητος καὶ κλεινόταν μὲ τὶς ὥρες ὁλομόναχος σ' ἕνα δωμάτιο, παρακαλώντας νὰ μὴ τὸν ἐνοχλοῦν. Οἱ γονεῖς του ἀπέδωσαν τὴ συμπεριφορά του

στο όπι περνούσε την έφηβεία.

Δέν πέρασε ύμως πολύς καιρός και άλλαξε πάλι ξαφνικά. Αύτή ή άλλαγή όφείλονταν σέ μιá συζήτηση μέ τόν κατηχητή του.

— Κύριε κατηχητά, είπε ό Σταυράκης λίγο μετά τη θεία Λειτουργία της Κυριακής, έχω μιá άπορία.

— Νά την άκούσωμε, Σταυράκη.

— Υπάρχει κανένας τρόπος χριστιανικής ζωής, πού νάναι ό καλύτερος άπ' άλλους;

— Δέ σέ καταλαβαίνω, ρώτησε ό κατηχητής μέ άπορία.

— Νά άπ' όσα μäs λέει ό π. 'Αντώνιος, βγαίνει πώς δέν μπορεί νά πη κανείς ότι τελειοποιήθηκε έν Χριστώ, άν δέν γίνη μοναχός. Προσπάθησα νά ζήσω σάν μοναχός, αλλά δέν μπόρεσα. Τί μου λείπει; 'Η πίστη ή ή ικανότητα;

— Ούτε τό ένα ούτε τό άλλο, παιδί μου. 'Απλούστατα τό χάρισμα πού έχεις άπ' τό Θεό σέ όδηγεί άλλοι. Τό ίδιο "Άγιο Πνεύμα πού στέλνει σίς έρήμους τά παλληκάρια της έρήμου, τό ίδιο θα σέ κρατήσει μέσα στόν κόσμο έσένα, άγωνιστή κατά τοις κακοις και της άμαρτίας. "Όλοι τόν ίδιο σκοπό υπηρετούμε και στόν ίδιο Κύριο ύπακοϋμε. Μή φοβάσαι λοιπόν, άκολουθήσε την κλίση σου και περίμενε την κλήση τοις Θεοις για τό πού σ' έχει τάξει στο έργο του.

— Εύχαριστιώ κ. Κατηχητά. Τώρα ήούχασα.

Κατά καιρούς ό π. 'Αντώνιος έφερνε στήν ένορία άπ' τό "Άγιο "Όρος τό γέροντα και πνευματικό του π. 'Ηούχιο. 'Η έντύπωση πού σοι δημιουργούσε ή μορφή του ήταν δυνατή. 'Αφού σέ κέρδιζε έτσι μέ την έξωτερική του αγιότητα, σέ καθήλωνε μέ τη γλυκύτητα των λόγων του, πού απέπνεαν όλο τό άρωμα της πατερικής σοφίας των μεγάλων νηπτικων πατέρων.

Πολλά άπ' τά παιδιά έπηρεάστηκαν σέ τέτοιο σημείο, ώστε σκέφθηκαν νά έγκαταλείψουν τό έγκόσμιον και νά κλειστούν στο μοναστήρι τοις γέροντα κάνοντας μιá ζωή αύταπαρνήσεως και ύπακοης. Μία μέρα λοιπόν τρεις άπ' αυτούς έξαφανίστηκαν άπ' τη γειτονιά χωρίς νά πουν τί-

ποτε σέ κανένα. Μόνο ό Σταυράκης είχε καταλάβει τίς προθέσεις τους από κάτι μισόλογά τους κι όταν έξαφανίστηκαν, κατάλαβε τί είχε συμβή.

"Όταν μαθεύτηκε τό νέο της έξαφανίσεως οι γονείς πήγαν στήν 'Αστυνομία. Κανείς δέν ύποπτεύθηκε στήν αρχή ότι πήγαν στο μοναστήρι. Κινητοποιήθηκε και ή 'Αστυνομία μέ τοις κάκου τοις αναζητήσανε. 'Ο Σταυράκης για νά δώση τέλος στήν άγωνία των γονέων ανακοίνωσε τίς ύποψίες του. Και τότε ή άγωνία μετατράπηκε σέ άγανάκτηση.

Οι περισσότεροι γονείς της ένορίας, πού ως τώρα εκτιμούσαν τόν π. 'Αντώνιο πήγαν και τοις ζήτησαν εύθυνες για την έξαφάνιση των παιδιων. "Εγραψαν οι έφημερίδες πικρόχολα άρθρα κατά τοις μοναχισμού και κατατέθηκαν μηνύσεις κατά των ύπευθύνων των παιδομαζώματος.

"Ο Σταυράκης έβραζε από τό κακό του. "Εγινε άγρια έκμετάλλευση ένός γεγονότος, πού δέν άξιζε τόν κόπο νά δώση κανείς τέτοια έκταση. Σέ μιá συγκέντρωση στήν 'Εκκλησία, πού έγινε μέ άγριες διαθέσεις εναντίον τοις π. 'Αντωνίου ό Σταυράκης πήρε τό λόγο και έδωσε ένα καλό μάθημα στοις γονείς.

— Συμφωνώ πώς τά παιδιά δέν σās ρώτησαν και φύγανε χωρίς νά σās γνωστοποιήσουν τίς προθέσεις τους. 'Αλλά σās ρωτώ: θα τοις αφήνατε νά πάνε εκεί άν ζητούσαν τη γνώμη σας; Χαλάσατε τόν κόσμο επειδή τρία παιδιά θέλησαν νά έκφράσουν την άγάπη τους για τό Χριστό μέ μιá γενναία άπόφαση. Μά δέν είστε Χριστιανοί έσείς; Τί σημαίνει για σās Χριστός; "Αν καθημερινά ή χριστιανική κοινωνία θυσιάζει στο βωμό τοις κάθε έδους Βάσιλ χιλιάδες παιδιά, είναι πολύ μεγάλη θυσία νά χαρίση και μερικά στόν Κύριο της 'Ιησού Χριστό; Ποιός από σās διαμαρτυρήθηκε για τίς χιλιάδες παιδιων πού καταστρέφουν οι κάθε είδους έκμυλιστές; Τό θεωρείτε φυσικό όταν ένα παιδί καπνίζει, ξενυχτά, ξημεροβραδυάζεται σιτά σφαιριστήρια, κάμνη χρήση ναρκωτικων, πέφτει στο νύχια των άθεων άναρχικων ή των άπάτριδων χλιαστών, ένω ένα παιδί ακολουθώντας την κλίση

4. « ΟΥΡΑΝΙΟΝ ΜΥΡΟΝ »

B'

* *Τὴν κακοσμία τῆς πλεονεξίας.*
 «Πλεονεξία ἐστὶ τὸ πλεόν ἔχειν τοῦ ὠρισμένου». Ἡ πλεονεξία προσβάλλει κυρίως τὸν ἄνδρα. Ὡστόσο ὅμως δὲν ἀφήνει ἀπρόσβλητη, ἡ ἠθικὴ αὐτὴ κακοσμία, καὶ τὴ γυναῖκα. Εἶναι καὶ ἡ γυναῖκα πλεονέχτρια. Πλεονέχτρια στὴν προίκα: Ἡ ὑποψήφια νύφη δὲν ἀρκεῖται στὰ λίγα. Θέλει πολλά. Ὅσο γίνεται περισσότερα. Μεθυσμένη ἀπὸ τὴν πλεονεξία τῆς προίκας, δημιουργεῖ, κάθε τόσο, προστριβές με τοὺς γονεῖς της, ἔστω καὶ ἂν οἱ γονεῖς της εἶναι φτωχοί. Ποῦ νὰ βροῦν οἱ φτωχοὶ γονεῖς ὅσα ἡ πλεονέχτρια κόρη τοὺς θέλει; Κι ὅμως ἐκείνη ἐπιμένει καὶ τυραννεῖ με τὶς ὑπερβολικὰς ἀπαιτήσεις, τοὺς καλοὺς γονεῖς της. Δὲν βλέπει τὰ οἰκονομικὰ τοῦ σπιτιοῦ της. Δὲν σκέπτεται τὰ περιορισμένα ἔσοδά της. Αὐτὴ βλέπει μόνο τὶς συνήλικες φίλες της πού, χάρις στὰ μεγάλα ἔσοδα τῶν γονέων τους, καθημερινὰ μεγαλώνουν τὶς προίκες τους, καὶ πεισμώνει τοὺς δικούς της με συνέπεια νὰ ἐπικρατήσῃ με τὴ συμπεριφορὰ της

αὐτῇ, σ' ὅλη τὴν οἰκογένεια μιὰ καταθλιπτικὴ ἀτμόσφαιρα. Πλεονέχτρια στὰ χρήματα. Μὲ τὸ κήρυγμα τῆς ἰσότητος τῶν δύο φύλων, ἡ γυναῖκα παίρνει ἀπὸ τὸν ἄνδρα ὅλες σχεδόν, τὶς κακίες. Κι αὐτὸ τὸ διαπιστώνουμε, μέρα με τὴ μέρα, ὅλο καὶ περισσότερο. Ἔτσι ἔχει προσβληθῇ κι αὐτὴ ἀπὸ τὴν ἠθικὴ ἀρρώστια, ἀπὸ τὴν ἠθικὴ κακοσμία τῆς φιλαργυρίας. Εἶναι φιλάργυρος ὁ ἄνδρας; Τὸ ἴδιο καὶ ἡ γυναῖκα. Φιλάργυρη κι αὐτὴ. Φιλάργυρη ὅπως ὁ ἄνδρας. Ἀλλὰ ἡ φιλαργυρία ἔχει κακὰς συνέπειες, ἰδιαίτερα στὴ γυναῖκα. Πνίγεται κυριολεκτικὰ στὴ δουλειὰ με σκοπὸ τὴν ἀπόκτησι, ὅσο τὸ δυνατόν, περισσότερων χρημάτων. Εἴτε ἐργάζεται στὸ σπίτι, εἴτε στὸ Γραφεῖο, εἴτε στὸ ἐργοστάσιο, εἴτε ὅπουδήποτε ἄλλου, δὲν παύει νὰ ἐπιδιώκῃ νὰ κἀνῃ καὶ ὑπερωρίες στὴν ἐργασία της. Ἔτσι βρίσκειται μακριὰ ἀπὸ τὸ σπίτι περισσότερες ὥρες καί, πολλές φορές, ὀλόκληρη τὴν ἡμέρα με ἀποτέλεσμα τὰ παιδιὰ της, ὅταν εἶναι μητέρα, νὰ μένουν σπῆτι ἔρημα καὶ ἐγκαταλελειμμένα. Ἡ παραμὰνα, ὅποια κι ἂν εἶναι αὐτὴ, δὲν μπορεῖ νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴ μάννα. Ἡ ἀπουσία τῆς μάννας ἀπὸ τὸ σπίτι ἔχει ὀλέθριες συνέπειες στὴν ἀνατροφή τῶν παιδιῶν της. Πέρα ὅμως ἀπὸ αὐτὸ καὶ ἡ ἴδια καταλαμβάνεται ἀπὸ τὸ ἄγχος τῆς φιλαργυρίας. Ἐνα ἄγχος πού προσβάλλει κυρίως τὸ νευρικὸ της σύστημα καὶ φυγαδεύει ἀπὸ τὴν ψυχὴ της τὴ γαλήνη καὶ τὴν ἡρεμίαν. Μεθυσμένη ἀπὸ τὴ δόξα τοῦ χρήματος παραμελεῖ τὸ νοικοκυριό, με ἀποτέλεσμα στὸ σπίτι νὰ ὑπάρχῃ ἡ ἀκαταστασία. Ἀλλὰ ὑπάρχει καὶ ἄλλη συνέπεια, ἡ ὁποία καὶ ἀποβαίνει μοιραία γιὰ τὴν ἠθικὴ σταδιοδρομία τῆς γυναίκας. Ἡ ἀγάπη στὸ χρήμα τὴν

του γίνῃ μοναχὸς ἐξεγείρεσθε ἀδικαιολόγητα, ἀντὶ νὰ καμαρώνετε γιὰ τὰ παιδιὰ, πού μπόρεσαν καλύτερα ἀπὸ σᾶς νὰ καταλάβουν πόσο μάταια εἶναι ἡ ζωὴ.

Εἴτε κι ἄλλα πολλά καὶ τοὺς καθήλωσε κυριολεκτικὰ. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ διαλυθοῦν ὅλοι με σκυρμένο τὸ κεφάλι ἀναγνωρίζοντας τὰ λάθη τους. Ἀλλωστε κατάλαβαν πόσο θιάσθηκαν στὶς κρίσεις καὶ ἐνέργειάς τους, γιατί τὰ παιδιὰ γύρισαν με τὴν ὑπόσχεση νὰ καταλήξουν στὴ σωστικὴ καὶ τελικὴ ἀπόφαση με τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου.

Σάββας Ν. Ξανθόπουλος

ώθει ακόμη και στις πιο ακατανόμαστες ενέργειες και πράξεις. Ἐνέργειες και πράξεις που προκαλούν τη ντροπή. Ἀλλά ἡ φιλαργυρία εἶναι ἀκόρεστο πάθος. «Ὁ ἀγαπῶν ἀργύριον, οὐ πλησθήσεται ἀργυρίου» (Ἑκκλ. 5, 9). «Ὅποιος ἀγαπᾷ τὸ χρῆμα δὲν θὰ χορτάσῃ ποτὲ ἀπὸ χρήματα. Πλεονέχτρα στὰ ἀκίνητα. Κι ἐδῶ, ἡ πλεονέχτρα γυναίκα, δὲν ἀρκεῖται στὰ λίγα. Θέλει πολλά. Πολλά χωράφια στὸ χωριό. Δυὸ και τρία οἰκόπεδα ἢ διαμερίσματα στὴν πόλι. Ὅχι μόνο χειμερινὴ κατοικία, ἀλλὰ και θερινὴ και μάλιστα στὴν πιο μαγευτικὴ τοποθεσία τῆς Ἑλλάδος. Ὑπάρχουν γυναῖκες πλουσίων ἀνδρῶν, οἱ ὁποῖες πᾶν τοὺς ἀνδρες τους γιὰ μιὰ κατοικία σὲ μιὰ ἢ και περισσότερες πόλεις τοῦ ἐξωτερικοῦ. Καὶ κάτι ἄλλο, θέλουν τὰ σπίτια τους νὰ εἶναι στὰ πιο κεντρικὰ σημεῖα τῶν πόλεων. Καὶ σπίτια ὅχι μόνο τοῖχοι ἢ μὲ λίγα ἔπιπλα. Σπίτια πού νὰ ἔχουν ἀπ' ὅλα. Σπίτια «Σούπερ Μάρκετ». Πλεονέχτρα στὰ ροῦχα. Δὲν ξέρω, ἂν εἶναι υπερβολή, ἂν σημειώσουμε, ὅτι ἐκεῖ πού ἡ πλεονεξία τῆς γυναίκας δὲν ἔχει ὅρια εἶναι τὰ ροῦχα. Ἡ πλεονεξία αὐτὴ εἶναι πάντοτε αἰσθητὴ στὴ γυναίκα. Ἀλλὰ τότε πού γίνεται περισσότερο αἰσθητὴ, εἶναι ἡ περίοδος τῶν ἐκπτώσεων. Οἱ δρόμοι στοὺς ὁποίους εἶναι τὰ καταστήματα νεωτερισμῶν, εἶναι κατάμεστοι ἀπὸ γυναῖκες. Παρατηρεῖται τέτοιος συνωστισμός, τῆς ἡμέρας τῶν ἐκπτώσεων, στοὺς δρόμους αὐτοὺς πού μοιάζει μὲ μιὰ ἀπέραντη «καρμπολά». Εἶναι, ἐξ ἄλλου, χαρακτηριστικὲς οἱ γελοιογραφίες τῶν σκιτσογράφων πού, ἐκεῖνες τῆς ἡμέρας, δημοσιεύονται στὶς ἐφημερίδες και ἰδιαίτερα στὰ περιοδικά. Γελοιογραφίες πού ἐκφράζουν τὸ βάθος και τὴν ἔκτασι τῆς γυναικείας πλεονεξίας στὰ ροῦχα. Καὶ ὅσες ἔχουν χρήματα ἀγοράζουν ὅσα μποροῦν περισσότερα ὥστε νὰ γίνωνται τὰ σπίτια τους μικροκαταστήματα νεωτερισμῶν. Ὅσες όμως εἶναι φτωχές, πλεονέχτρες ὥστόσο κι αὐτές, στέκονται στὶς βιτρίνες, βλέπουν τὰ ἐκθέματα, ἀναστενάζουν και φεύγουν πικραμένες...

Ἡ ἠθικὴ κακοσμία τῆς πλεονεξίας προσβάλλει και τὴ χριστιανὴ γυναίκα.

Ἀλλὰ αὐτὴ σπεύδει ἀμέσως και ἀποβάλλει τὴν κακοσμία. Καὶ τὴν ἀποβάλλει μὲ τὸ «οὐράνιο μύρο», μὲ τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ. Ἀνοίγει τὴν Καινὴ Διαθήκη και διαβάζει: «Ὅρατε και φυλάσσεσθε ἀπὸ πάσης πλεονεξίας» (Λουκ. 12, 15). «Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σὴς και βρώσις ἀφανίζει, και ὅπου κλέπται διορύσσουσι και κλέπτουσι: θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σὴς οὔτε βρώσις ἀφανίζει, και ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν» (Ματθ. 6, 19-20). Μὴ μαζεύετε θησαυροὺς ἐδῶ στὴ γῆ, ὅπου ὁ σκῶρος και ἡ φθορὰ τῆς σαπίλας τοὺς ἀφανίζουν και ὅπου οἱ κλέφτες παραβιάζουν τὰ σπίτια και τοὺς κλέβουν. Μαζεύετε θησαυροὺς στὸν οὐρανό, ὅπου οὔτε σκῶρος, οὔτε σαπίλα και σκωρία ἀφανίζουν τὰ θησαυριζόμενα και ὅπου κλέφτες δὲν μποροῦν νὰ τὰ κλέβουν. «Ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος, ἀρκούμενοι τοῖς παροῦσιν: αὐτὸς γὰρ εἶρηκεν» οὐ μὴ σε ἀνῶ οὐδ' οὐ μὴ σὲ ἐγκαταλείψω» (Ἑβρ. 13, 5). Νὰ εἴσθε ἀφιλάργυροι και εὐχαριστημένοι μὲ ἐκεῖνα πού ἔχετε πρὸς τὸ παρόν, ἐμπιστευόμενοι στὴ θεία Πρόνοια. Γιατὶ αὐτὸς ὁ Θεὸς εἶπε: δὲν θὰ σὲ ἀφήσω, οὔτε θὰ σὲ ἐγκαταλείψω ποτέ. «Ἐχοντες διατροφὰς και σκεπάσματα, τούτοις ἀρκησόμεθα» (Α' Τιμ. 6, 8). «Ὅταν ἔχουμε σὲ ὅλη μας τὴ ζωὴ κατοικία, τροφίμα και ἐνδύματα γιὰ νὰ σκεπαζώμαστε, αὐτὰ θὰ εἶναι ἀρκετὰ γιὰ μᾶς.

* *Τὴν κακοσμία τῆς ἀργολογίας.*
Ἀργὸς λόγος εἶναι ὁ μάταιος λόγος, ὁ περιττός, ὁ ἀνώφελος, ὁ ἄκαρπος. Ὁ ἀργὸς λόγος δὲν ὠφελεῖ οὔτε αὐτὸν πού τὸν λέγει, οὔτε ἐκεῖνον πού τὸν ἀκούει. Ὁ λόγος αὐτὸς δὲν συντελεῖ ποτὲ στὴν πνευματικὴ οἰκοδομὴ τοῦ πιστοῦ. Μὲ ἄλλα λόγια ἡ ἀργολογία εἶναι φλυαρία. Καὶ φλυαρία, ὅπως διατύπωσε κάποιος τὸν ὀρισμὸ τῆς, «εἶναι ἡ τέχνη νὰ μὴ λὲς τίποτα και νὰ μὴ ἀφήνῃς τίποτα πού νὰ μὴ τὸ πῆς». Ὁ φλύαρος δὲν ἀκούει ποτέ του κανένα, γιατί πάντοτε ὁμιλεῖ. Καὶ τὸ πού μεγάλο κακὸ πού παθαίνει ὁ φλύαρος, εἶναι ὅτι δὲν ἔχει καιρὸ ν' ἀκούσῃ τὴ γνώμη κανενός.

Ἀργολόγος, φλύαρος, εἶναι και ὁ ἄν-

δρας, αλλά, κατὰ κανόνα, είναι ἡ γυναίκα. Αὐτὴ διαπρέπει στὴν ἀργολογία καὶ φλυαρία. Καὶ εἶναι ἡ ἀργολογία ἠθικὴ κακοσμία. Εἶναι μιὰ ἀνυπόφορη κατάστασις. Στὴν παρουσία μιᾶς φλύαρης γυναίκας, ὅλοι μας δυσανασχετοῦμε καὶ προσπαθοῦμε νὰ βροῦμε τρόπους νὰ ἀπαλλαγοῦμε ἀπὸ τὴν παρουσία της. Τίποτε ἄλλο δὲν μᾶς κουράζει ψυχικὰ, ὅσο ἡ φλυαρία τῆς γυναίκας. Ἡ παρέα μὲ μιὰ φλύαρη γυναίκα εἶναι χαμένος χρόνος. Ὅχι μόνον δὲν ὠφελοῦμαστε τίποτε, ἀλλὰ καὶ ζημιωνόμαστε πνευματικὰ. Γι' αὐτὸ ὅσο εὐγενεῖς κι ἂν εἶναι οἱ ἀκροαταὶ της, ὅσο κι ἂν χαρακτηρίζονται γιὰ τὴ λεπιότητα καὶ διακριτικότητά τους, κάποια στιγμή παίρνουν τὸ λόγο καὶ συστήνουν στὴ φλύαρη γυναίκα τὴν ἀξία τῶν λόγων, πού προκαλοῦν ἀποκλειστικά καὶ μόνον ὠφέλεια πνευματική. Καὶ ὑποδεικνύουν, ὡς τὰ πὺρ ὠφέλιμα λόγια, ἐκεῖνα πού εἶπε τὸ σίγμα τοῦ Ἰησοῦ.

Δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἀμφιβολία ὅτι ἡ ἀργολογία εἶναι ἠθικὴ κακοσμία. Μιὰ κακοσμία ἀνυπόφορη. Αὐτὸ τὸ ξέρεῖ ἡ χριστιανὴ γυναίκα. Καὶ μάλιστα ξέρεῖ καὶ κάτι ἄλλο· ὅτι ἡ ἀργολογία τὴν καθιστᾷ ὑπόδικη μπροστὰ στὸ Θεό. Γι' αὐτὸ καὶ μετῶ τὰ λόγια της. Σκέπτεται πρῶτα κι ὕστερα ὁμιλεῖ. Καὶ ὅ,τι λέγει, εἶναι πάντα ὠφέλιμο καὶ οἰκοδομητικὸ πνευματικὰ. Τὰ λόγια της εἶναι μυρωμένα, ἀφοῦ τὰ παίρνει ἀπὸ τὸ «οὐράνιο μύρο», τὴν Ἀγία Γραφή. Δικὰ της λόγια αὐτὴ δὲν λέγει ποτέ. Μόνο λόγια Θεοῦ ἀρθρώνει ἡ γλῶσσά της. Συχνὰ δὲ τονίζει τὴν εὐθύνῃ πού ἔχει ὁ καθένας γιὰ τὰ λόγια πού λέγει. Ἀνοίγει, τότε, τὴν Καινὴ Διαθήκη καὶ διαβάζει τὸ λόγο τοῦ Κυρίου: «Πᾶν ῥῆμα ἀργὸν ὃ ἐὰν λαλήσωσιν οἱ ἄνθρωποι, ἀποδώσουσι περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως· ἐκ γὰρ τῶν λόγων σου δικαιωθήσῃ καὶ ἐκ τῶν λόγων σου καταδικασθήσῃ» (Μαθ. 12, 36 - 37). Γιὰ κάθε λόγο περιττὸ καὶ ἀνωφελεῖ πού θὰ ποῦν οἱ ἄνθρωποι, θὰ δώσουν λόγο στὸ Θεὸ τὴν ἡμέρα τῆς κρίσεως. Ἀπὸ τὰ καλὰ τους λόγια θὰ δικαιωθοῦν, καὶ ἀπὸ τὰ πονηρά τους λόγια θὰ καταδικασθοῦν.

Ἡ χριστιανὴ γυναίκα μυρώνεται, ἀρωματίζεται, διαρκῶς μὲ τὸ «οὐράνιο μύρο»

καὶ δὲν προσβάλλεται ἀπὸ τὴν κακοσμία τῆς ἀργολογίας. Νὰ τὸ μύρο, μὲ τὸ ὁποῖο μυρώνεται: «Εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει, οὗτος τέλειος ἀνὴρ» (Ἰακ. 3, 2). Ὁποῖος δὲν φταίει στὰ λόγια του, αὐτὸς εἶναι τέλειος ἄνθρωπος. Μὲ αὐτὸ τὸ μύρο μυρώνεται αὐτὴ καὶ μὲ τὸ ἴδιο μυρώνει, ἀρωματίζει καὶ τὶς ἄλλες γυναῖκες.

* *Τὴν κακοσμία τῶν ἀκαθάρτων λογισμῶν.* Ἀκάθαρτοι λογισμοὶ εἶναι οἱ πονηροί, οἱ ἀνῆθικοι, κυρίως, λογισμοί. Ἀλλὰ καὶ κάθε ἄλλος λογισμὸς πού ἐρχεται σὲ ἀντίθεσι μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ πού, κατὰ συνέπειαν, μολύνει τὴν ψυχὴ. Τὰ δίκτυα τοῦ Διαβόλου, εἶπε κάποιος, εἶναι οἱ κακὲς σκέψεις. Ἀπὸ τὶς σκέψεις ἀρχίζει ἡ ἁμαρτία, ἡ οποιαδήποτε ἁμαρτία. Ἡ κακὴ σκέψις εἶναι ἡ ρίζα ὅλων τῶν κακῶν πού διαπράττει ὁ ἄνθρωπος. Πρῶτο στάδιο τῆς ἁμαρτίας ὁ λογισμὸς. Δεύτερο στάδιο ἡ ἐπιθυμία. Τρίτο στάδιο ἡ ἀπόφασις. Καὶ τελευταῖο στάδιο ἡ πρᾶξι. Ὁ ἄνθρωπος μολύνεται πολὺ πρὶν ἀπὸ τὴ στιγμή πού θὰ διαπράξῃ τὴν ἁμαρτία. Μολύνεται, λερώνεται ἠθικὰ, μὲ τὸν πρῶτο λογισμὸ πού δέχεται στὸ μυαλὸ καὶ στὴν καρδιά. Εἶναι χαρακτηριστικὰ τὰ λόγια τοῦ Κυρίου: «Ἔσθθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται μοιχεῖαι, πορνεῖαι, φόνοι, κλοπαί, πλεονεξίαι, πονηρίαι, δόλος, ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πονηρὸς, βλασφημίαι, ὑπερηφανία, ἀφροσύνη· πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσθθεν ἐκπορεύεται καὶ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον» (Μαρκ. 7, 21 - 23).

Κάθε κακὸς λογισμὸς μολύνει ἠθικὰ τὴ γυναίκα. Ἀλλὰ ὁ λογισμὸς ὁ ὁποῖος γίνεται ἰδιαίτερα πηγὴ ἠθικῆς κακοσμίας, εἶναι ὁ πονηρὸς, ὁ ἀνῆθικος λογισμὸς, πού χαρακτηρίζεται ὡς ὁ πὺρ ἀκάθαρτος λογισμὸς. Αὐτὸς ὁ λογισμὸς, ὅταν γίνῃ δεκτὸς ἀπὸ τὴ γυναίκα, καὶ περάσῃ ὅλα τὰ στάδια, πού ἀναφέραμε, γίνεται πρᾶξι. Μιὰ πρᾶξι πού δὲν ἀφήνει τίποτε τὸ ἀγνὸ στὸν ψυχικὸ κόσμον τῆς γυναίκας. Οἱ δὲ ἄνθρωποι προσφέρουν τὶς πρᾶξεις κουδέντες προκειμένου νὰ χαρακτηρίσουν τὴν ἠθικὴ αὐτὴ πρᾶξι της.

Ἡ χριστιανὴ γυναίκα δὲν δέχεται κατένα λογισμὸ κακὸ, γιατί γνωρίζει τὶς

ΚΡΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

Πρὸ μηνῶν ἐκδόθηκε τὸ βιβλίο «Μαρία ἡ Μαγδαληνή», Ἀθῆναι 1977, σελ. 96, τοῦ θεολόγου - φιλολόγου καθηγητοῦ Εὐαγγέλου Καραδήμου. Πρόκειται γιὰ μιὰ θεολογικὴ μελέτη κατοχυρωμένη πάνω σὲ κείμενα καὶ πηγές, ποὺ δείχνει ὅτι ὁ συγγραφεὺς ἐρεύνησε πολὺ τὸ θέμα, ὅπως φαίνεται ἀπ' τὴν σχετικὴ βιβλιογραφία ποὺ παραθέτει. Καὶ ἔπρεπε νὰ διερευνηθῇ καὶ διασαφηνισθῇ τὸ θέμα τῆς Μαρίας Μαγδαληνῆς, διότι «τὸ πρόσωπόν της ἐγένετο ἀντικείμενον θανάτου δυσφημίσεως», ὥστε νὰ παρεξηγηθῇ καὶ νὰ σπλωθῇ τόσο ἀπὸ τὰ διάφορα μυθιστορήματα καὶ κινηματογραφικὰ ἔργα, ὅσο καὶ ἀπὸ θεολόγους συγγραφεῖς τῆς Δύσεως. Πρόθεσι τοῦ συγγραφέως δὲν εἶναι ἡ ἀποκατάστασι τοῦ προσώπου τῆς Μαρίας, διότι ἀκριβῶς ποτὲ δὲν ὑπῆρξε τέτοια ποὺ τὴν παρουσιάζουν οἱ ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ ἡ παρουσίασι τῆς Μαγδαληνῆς στὸ χριστιανικὸν πλήρωμα τῆς

φρικτὲς συνέπειες ποὺ ἔχει συνήθως ὁ λογισμὸς αὐτός. Δέχεται λογισμοὺς. Ἀλλὰ λογισμοὺς ποὺ ὁδηγοῦν στὸ καλὸ καὶ στὴν ἀρετὴ. Λογισμοὺς ποὺ μυρῶνουν τὴν ψυχὴ της. Λογισμοὺς ποὺ τοὺς παίρνει ἀπὸ τὸ «οὐράνιο μύρο», ἀπὸ τὴν Καινὴ Διαθήκη. Ἀνοίγει τὸ «Οὐράνιο μύρο» τους καὶ διαβάζει: «Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σερνά, ὅσα δίκαια, ὅσα ἀγνά, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὐφρημα, εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος, ταῦτα λογίζεσθε» (Φιλιπ. 4, 8).

Γυναῖκες,

Προλάβετε κάθε ἡθικὴ κακοσμία. Μύρο ἔχετε. Εἶναι τὸ «οὐράνιο μύρο». Εἶναι ἡ Ἀγία Γραφή. Πρὶν ξεκινήσετε στὴν ἐργασία σας, ἀνοίξτε τὸ «οὐράνιο μύρο», διαβάστε μερικοὺς στίχους. Πάρτε τὸ σύνθημα τῆς ἡμέρας, καὶ ἀρωματισμένες πνευματικὰ πάρτε τὸ δρόμο ποὺ ὁδηγεῖ στὸ καθῆκον τῆς ἡμέρας. Κι ἂν ποτε οὕτως προσβάλλει ἡθικὴ κακοσμία, ἐνεργῆστε γρήγορα καὶ ἀποβάλλτε τὴν μὲ τὸ ἴδιο «οὐράνιο μύρο».

Β.Α.Ψ.

Ἐκκλησίας μας βάσει τῆς ἀγίας Γραφῆς καὶ τῆς Παραδόσεως, ὥστε νὰ δοῦμε στὸ πρόσωπό της μιὰ παρθένο, ἀγνή, ἱεραπόστολο Μαρία, γεμάτη εὐγνωμοσύνη, ἀγάπη καὶ ἀφοσίωσι στὸ διδάσκαλό της Ἰησοῦ.

Ἔτσι ὁ συγγραφεὺς παρουσιάζει τὴν καταγωγή της καὶ τὴν γνωριμία μὲ τὸν Χριστό, τὴ θέσι της στὸν κύκλο τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰησοῦ, τὴν διάκρισι ἀπὸ τις ἄλλες Μαρίες τῶν Εὐαγγελίων ἢ τις γυναῖκες ποὺ μύρωσαν τὸν Κύριο. Ἐξετάζει ἂν εἶναι ἀμαρτωλὴ ἢ σόφρων, ἔγγαμη ἢ παρθένα, καὶ ἂν πρώτη εἶδε τὸν ἀναστάντα Κύριο. Τελικὰ βγάζει σπουδαῖα θεολογικὰ συμπεράσματα γιὰ τὸ πρόσωπό της, ποὺ ἴσως νὰ βλέπουν τὴ δημοσιότητα γιὰ πρώτη φορά.

Ἀπ' ὅλα αὐτὰ φαίνεται ὅτι ἡ μελέτη αὐτὴ ἔχει ἐνδιαφέρον ὅχι μόνον ἐποικοδομητικὸ γιὰ κάθε Χριστιανό, ἀλλὰ καὶ ἐπιστημονικὸ - θεολογικὸ γιὰ κάθε θεολόγο καὶ εἰδικὸ ἐπιστήμονα.

Σημ: Τὸ βιβλίο τοῦ κ. Ε. Καραδήμου «Μαρία ἡ Μαγδαληνή», πωλεῖται ἀπὸ τὸ βιβλιοπωλεῖο μας - Πλάτωνος 2 - ἀντὶ δρχ. 100.

Εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον μας
(Πλάτωνος 2 - Τηλ. 274.518)

Θὰ δοῦντε ὅλα τὰ βιβλία, δλων τῶν δο-
δοδύων χριστιανικῶν ἐκδόσεων.

- * Ἀγιογραφικά * Οἰκοδομητικά
- * Ἑρμηνευτικά * Βιογραφικά ἁγίων
- * Ἀντιαιρετικά * Ληγῆματα παιδικὰ
- * Πατερικά * Ληγῆματα νεανικά
- * Ἐκκλησιαστικά * Εἰκόνες διαφορῶς
- * Λειτουργικά * Κασέτες βυζ. ὕμνων

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Η ΨΗΦΟΣ ΜΑΣ

Μέσα στο γενικότερο κλίμα τῶν ἐκλογῶν, πού ἀπηχοῦν ἤδη πολὺ κοντὰ μας, εἶναι πολὺ φυσικὸ καὶ γιὰ τὸν πιστὸ νὰ ἐντάξει τὸ δικό του ἰδιαίτερο προβληματισμὸ πάνω στὸ σοβαρὸ αὐτὸ θέμα. Καὶ συγκλείει ὄντως μιὰ ἰδιαιτερότητα ἀξιοπρόσεκτη ὁ προβληματισμὸς τοῦ πιστοῦ, ἀπόλυτα καθορισμένη ἀπ' αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ἴδια τὴν πίστιν του. Τὸ ἀπλὸ ἐρώτημα τῶν ἐκλογῶν «ποιὸς μὲ ἀντιπροσωπεύει καλύτερα;» ἀποκτᾷ γι' αὐτὸν μιὰ πολυδιάστατη σημασία, καθόσον δὲν περιορίζεται στὸν ἀσφυκτικὸ χρόνον μιᾶς τετραετίας, ἀλλὰ ἀγκαλιάζει συνέπειες μιᾶς αἰωνιότητος.

Ἀπὸ τὴ στιγμή πού πιστέψαμε στὸν ἐσταυρωμένον καὶ ἀναστημένον Ἰησοῦ, ἀπὸ τὴ στιγμή πού ἀποταχθήκαμε τὸ σατανὰ καὶ συνταχθήκαμε μὲ τὸ Χριστὸ συνειδητὰ καὶ ἔμπρακτα, πολιτογραφηθήκαμε αὐτόματα σὲ μιὰ καινούργια πολιτεία, στὴ «βασιλεία τῶν οὐρανῶν». Καὶ ἀποκτήσαμε ἀμέσως ὅλα τὰ δικαιώματα καὶ ὅλες τὲς ὑποχρεώσεις τῆς οὐράνιας ὑψηλοῦτάς μας, πού μὲ σαφήνεια ἀπαριθμοῦνται στὸ θεῖο κώδικα τῆς Ἀγίας Γραφῆς. Ἐν τούτοις ὅμως, — καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ παράδοξο — δὲν πάψαμε οὔτε στιγμή νὰ ἀνήκουμε καὶ στὴν πολιτεία τοῦ «αἰῶνος τούτου», νὰ λειτουργοῦμε στὰ ὀργανωμένα συστήματα τῆς κοινωνίας τῶν ἀνθρώπων. Ἡ εἰσδοχή μας στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ δὲν ἔκοψε, ἀλλὰ συνέπλεξε μυστηριακὰ τοὺς δεσμοὺς τῆς ἐπίγειας καὶ ἐπουράνιας ζωῆς μας.

Ἔτσι ἡ συμπεριφορὰ μας σὰν πρόσωπα μὲ πολιτικὴ συνείδηση, θάλεγε κανεὶς πῶς καθορίζεται ἀπὸ τὴ συνισταμένη δύο ἀντιρρόπων καὶ ἀνίσων δυνάμεων, τοῦ κόσμου καὶ τοῦ Θεοῦ, μὲ βέβαιη τὴ φορὰ πρὸς τὴν ὑπερκόσμη θέσιν. Κι ὅμως, θάκανε λάθος. Ἐνας τέτοιος συλλογισμὸς, βασισμένος στὰ φυσικὰ δεδομένα, ὅχι μό-

νο ἀδικεῖ τὸ βεληνεκὲς τῶν δυνάμεων τοῦ πιστοῦ, ἀλλὰ παραχαράσσει καὶ αὐτὴν τὴν πραγματικότητα τῆς πολιτικῆς του πορείας. Ἡ ἀνίληψη τῆς συνισταμένης ὁδηγεῖ στὸν παράγοντα τῆς ὑποχώρησης καὶ τοῦ συμβιβασμοῦ, πρᾶγμα ἀπαράδεκτο γιὰ τὴν ἐπαναστατικὴ ὑφὴ τοῦ Εὐαγγελίου. Δὲν μπορεῖ ποτὲ ἓνας συνεπὴς καὶ ἀληθινὸς πιστὸς νὰ βαδίζει μὲ τὴν ὑποτονικὴ ταχύτητα τοῦ ρυμουλκοῦ!

Στὴ συγκεκριμένη περίπτωσι, ὅπως καὶ σὲ κάθε ἄλλῃ τῶν ὑψηλῶν τοῦ Θεοῦ, ἰσχύει ἡ ὑπερφυσικὴ καὶ ὑπέρλογη τάξις τοῦ θεοῦ θελήματος. Αὐτὸ καὶ μόνο ἀποκλειστικὰ καθορίζει τὴ στάση μας σὰν πολιτικῶν προσώπων, διαποτίζοντας καὶ τὴν τελευταία ἵνα τῆς προσωπικῆς καὶ κοινωνικῆς μας ζωῆς μὲ τὰ ἐντάλματά του. Δὲν καταργεῖ, βέβαια, τὴν κοσμικὴ μας ὑπόστασι, καταυγάζει ὅμως, σὰν φάρος ὁδηγητικὸς, τοὺς σκοτεινοὺς πόντους τοῦ «κοσμοκράτορος τοῦ αἰῶνος τούτου» καὶ δείχνει στὴν κιβωτὸ τῆς Ἐκκλησίας τὸν ἀσφαλὲς πλοῦ. Ὁ πιστὸς εἶναι ἐλεύθερος νὰ πολιτικοποιηθεῖ σὲ ὅποιεσδήποτε τάσεις, ἀλλὰ ποτὲ δὲν θὰ ἀπαλλοτριωθεῖ ἀπὸ τὸν κοσμικὸ σκοπὸ αὐτῶν τῶν τάσεων. Γι' αὐτὸν ἓνα εἶναι τὸ «τέλος»: ἡ δόξα τοῦ Κυρίου του.

Τὸ καυτὸ ἐρώτημα, ὅμως, ἴσως παραμένει: «Σὲ ποῖον, λοιπόν, θὰ ρίξουμε τὴν ψῆφον μας;». Ὑποτυπώδης ἔστω γνῶσις τῆς σημερινῆς πολιτικῆς καταστάσεως δὲν μᾶς ὑπαγορεύει παρὰ ἀπαισιοδοξία καὶ ἀδιέξοδο. Τὰ συνθήματα γεώδη, οἱ ὑποσχέσεις ὑλικές, τὰ πρόσωπα στιγματισμένα ἀπὸ τὴ μασονία καὶ τὴν ἀνεντιμότητα καὶ τὰ πῶς συντηρητικὰ ἀκόμη κόμματα δὲν μᾶς ἐμπνέουν περισσότερη ἐμπιστοσύνη ἀπὸ τὰ σωματοεῖα τῶν σκοτεινῶν δυνάμεων. Ἡ ἐκλογή μας θὰ εἶναι δύσκολη. Ἄς εἶναι καὶ ὅσο τὸ δυνατόν ὑπεύθυνη. Μὲ προσευχὴ καὶ προσοχὴ θὰ ἐρευνήσου-

Ο ΕΡΑΣΤΗΣ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ

Συγκλονιστική χαρακτηρίστηκε — και ήταν — η περίπτωση του αγράμματου βοσκοῦ ἀπὸ τὴν Πίνδο, πὺν εἶχαμε τὴν εὐκαιρία νὰ τὸν ἀκούσουμε πολλὰς φορές αὐτὴν τὴν ἐβδομάδα νὰ ἀπαγγέλλει ἀνετα ὁποιοδήποτε χωρίο τῆς Ἀγίας Γραφῆς. Θαυμάσαμε τὴ μνήμη του, μείναμε κατὰπληκτοι γιὰ τὴν ἐρμηνευτική του ἱκανότητα, ἐντυπωσιαστήκαμε ἀπ' τὴν ταπεινότητά του. Πῶς ἔνας ἄνθρωπος χωρὶς κἀν τὶς στοιχειώδεις γραμματικὰς γνώσεις, μὲ ἐλαττωμένη ἐμπλέον τὴν ὄραση, μπορούσε νὰ ἀποστηθίζει ὅλη τὴ Βίβλο, νὰ τὴν καταλαβαίνει καὶ νὰ τὴν ἐρμηνεύει; Αὐθόρμητη βγῆκε ἀπ' τὶς καρδιές μας ἡ δοξολογία πρὸς τὸ Θεό, τὸν πατέρα κάθε χαρίσματος, πὺν ἔξερει νὰ ἀποδεικνύεται «θαυμαστὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ».

Μὰ ἐκεῖνο κυρίως πὺν ἔβαλε τὴ σφραγίδα τῆς γνησιότητας στὸ χάρισμα τοῦ Γιάννη ἀπ' τὴ Μηλιά, ἦταν σίγουρα ἡ ἀνεπιτήδευτη ταπεινότητά του κι ἡ ἀπλότητα καὶ ἀγνότητα τῆς ζωῆς του. Ὁ Γιάννης εἶναι πρῶτα ἀπ' ὅλα πιστός, κι ἔπειτα ἔνας χαρισματοῦχος· καὶ κάτω ἀπ' αὐτὸ τὸ πρίσμα ἡ ἰδιαίτερη ἱκανότητά του φωτίζεται στὶς σωσιές τῆς διαστάσεις. Ἰσως θάπρεπε σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο

με, ὥστε νὰ βραβεύσουμε ἄνθρώπους μὲ φόβο Θεοῦ, μὲ μυστηριακὴ ζωὴ, μὲ ἐνδιαφέρον ὑγιὲς γιὰ τὴν Ἐκκλησία. Ἀνεξάρτητα σὲ ποιοῦ κόμμα ἀνήκουν καὶ ποιὲς πεποιθήσεις ὑπηρετοῦν, αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ἀξίζουν τὴν ψῆφο μας. Γιατὶ μᾶς ἀντιπροσωπεύουν.

νὰ θυμηθοῦμε τὴ θέση τοῦ ἀποστόλου Παύλου πάνω στὸ θέμα, γιὰ νὰ κατανοήσουμε πῶς ἀκριβῶς τὸ πνευματικὸ χάρισμα λειτουργεῖ «πρὸς δόξαν Θεοῦ». Δὲν εἶναι ἀπλῶς ἐξαιρετικὸ καὶ μοναδικὸ τὸ φαινόμενο, ἀλλὰ ἀνάγεται βασικά καὶ ἐξαρτᾶται ἄμεσα ἀπὸ τὸν Κύριο.

Γι' αὐτὸ καὶ ἡ μόνη ἱκανοποιητικὴ ἀντίδραση μπροστὰ σ' αὐτὸν τὸν βιβλικὸ τομπάνο εἶναι ὅχι ὁ θαυμασμός, πὺν σταματᾶ στὰ ὅρια τῆς συναισθηματικῆς συγκίνησης, ἀλλὰ ὁ κραδασμός, πὺν ὁδηγεῖ σὲ δημιουργικὰς ἀποφάσεις. Τὸ χάρισμα τοῦ Γιάννη δὲν μπορεῖ παρὰ μὴ ἐπιθυμία νὰ ἐμπνεύσει καὶ νὰ διδάξει: τὴν ἀγάπη γιὰ τὴν Ἀγία Γραφή· μὴ ἀγάπη, πὺν θὰ μᾶς καταστήσει ἐραστές τῆς μὲ φλογερὸ τὸν πόθο τῆς γνωριμίας καὶ τῆς κατὰκτησῆς τῆς. Φυσικά δὲν θὰ ἐπιδιώξουμε νὰ γίνουμε ὅλοι σὰν τὸν Γιάννη: αὐτὸ θὰ ἦταν παρεξήγηση τοῦ μηνύματος του κι ἴσως μὴ μάταιη κι ἄγονη προσπάθεια. Ὅμως θὰ ἀγωνιστοῦμε νὰ αἰχμαλωτίσουμε τὸ πνεῦμα τῆς Γραφῆς, πὺν εἰσβάλλοντας θεόπνευστα μέσα μας θὰ αἰχμαλωτίσει μὲ τὴ σειρά του τὸν ἑσωτερικὸ μας κόσμο, ὥστε νὰ μπορούμε νὰ ἀναφωνοῦμε μαζί μὲ τὸν Παῦλο: «διώκω εἰ καὶ καταλάβω ἐφ' ᾧ καὶ κατελήφθην ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ».

«ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ» Μηνιαῖον ὁρθόδοξον χριστιανικὸν περιοδικόν.

Ἰδιοκτησία καὶ Ἐκδοσις Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ», Πέλοπος 7, τηλ. 270.630 Θεσ/νίκη
Διευθυντὴς Συντάξεις: Σάββας Ν. Σανθόπουλος, Πέλοπος 9, Θεσσαλονίκη.

Προϊστάμενος Τυπογραφείου Β. Π. Μακρόγλου, Βελισσαρίου 35, τηλ. 841.623, Θεσ/νίκη
Ἑτησία συνδρομή: Ἑσωτερικοῦ δρχ. 30 — Ἑξωτερικοῦ δολλ. 2.

Ἐπιστολαὶ - συνδρομαὶ εἰς Περιοδικὸν «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ», Πέλοπος 7, Θεσσαλονίκη.

Τύποις: ΤΤΠΟ EXPRESS ο.ε. - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

« Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἄνθρωπος ἀπὸ θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις » (Α' Κορ. 1, 30)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ' - ΕΤΟΣ ΛΒ'

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Νοέμβριος 1977

Ἀριθ. φύλλου 383

ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΑΠΙΣΤΙΑΣ

Σ' αὐτὸ τὸ ἄρθρο, ἀγαπητοί μας ἀναγνώσται, θὰ δώσουμε μία ἀπάντησι στὸ ἐρώτημα ποὺ συχνὰ ἀκούγεται, γιατί δὲν πιστεύουν οἱ περισσότεροὶ ἄνθρωποι. Ἀνρωτήσουμε τοὺς Ἰδιους, τοὺς ἀπίστους καὶ ἄθεους, θὰ μᾶς ποῦν διάφορες θεωρίες γιὰ νὰ δικαιολογήσουν τὴ θέσι τους. Οἱ ἄθεοι θὰ ποῦν ὅτι ἡ θρησκεία εἶνε δημιούργημα τῶν πρωτογόνων ἀνθρώπων, κανένας δὲν εἶδε καὶ δὲν ἄκουσε τὸ Θεό, Θεὸς δὲν ὑπάρχει, τὰ πάντα ἔγιναν μόνα τους καὶ κατευθύνονται τυχαῖα. Δὲν παραδέχονται Θεὸ οἱ ἄθεοι γιατί δὲν τὸν βλέπουν, οὔτε τὸν ἀνακαλύπτουν πνευματικά. Οἱ ἄπιστοι θὰ ἀπαντήσουν ὅτι ἡ ἐκκλησία εἶνε ἀνθρώπινο κατασκεύασμα, ὅτι ὁ Χριστὸς ἢ δὲν ὑπῆρξε ἢ ἦταν ἓνας ἀπλὸς ἄνθρωπος ἢ ἔστω ἓνας μεγάλος μεταρρυθμιστής, ἠθικοδιδάσκαλος, λαϊκὸς ἡγέτης, σπουδαῖος γιὰ τὴν ἐποχὴ του καὶ τίποτε περισσότερο. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ ἐκεῖνοι ποὺ πιστεύουν στὴν ὑπαρξὶ τοῦ Θεοῦ, ἀναγνωρίζουν τὴ θεότητα τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀγωνίζονται νὰ ζήσουν σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὅπως ἀποκαλύπτεται στὴν ἁγία του Γραφή. Ἀντὶ τὰς αἰτίας οἱ πιστοὶ εἶνε ὀλίγοι καὶ οἱ ἄπιστοι πάρα πολλοί, καὶ οἱ ἄθεοι εἶνε περισσότεροι ἀπὸ τοὺς θεοσεβεῖς αὐτὸ δὲν ἀποδεκνύμεν ὅτι τὸ δίκαιο καὶ ἡ ἀλήθεια εἶνε μὲ τὸ μέρος τῶν ἀθέων καὶ τῶν ἀπίστων. Στὸν ἀνήφορο δύσκολα κανεὶς ἀνεβαίνει, στὸν κατήφορο εὐκόλα κατρακυλοῦν οἱ πολλοί. Ἡ ἀλήθεια εἶνε μία, τὰ ψέμματα ποὺ θέλουν νὰ τὴν ἀντικαταστήσουν εἶνε ἄπειρα. Τὰ μπουλούκια εὐκόλα ξε-

γελιοῦνται ἀπὸ τὸ ψέμμα καὶ τὴν ἀπάτη, ἀπὸ τὴς ἡδονῆς καὶ τὴς ἀπολαύσεως, δύσκολα ὅμως ἐμπνέονται ἀπὸ τὰ μεγάλα καὶ ὑψηλά. Δὲν ἔχει καμμιά σημασία ἂν εἶνε περισσότεροι οἱ ἄθεοι καὶ οἱ ἄπιστοι, ἐκεῖνο ποὺ ἔχει σημασία εἶνε νὰ δοῦμε ποιά εἶνε ἡ ζωὴ τῶν πιστῶν καὶ ποιά τῶν ἀπίστων. Ποιά ἡ πορεία τῶν ἀθέων καὶ ποιά ἡ διαγωγὴ τῶν ἀνθρώπων τοῦ Θεοῦ. Μὴ τέτοια ἔρευνα θ' ἀποδείξη μὲ ἀναρίθμητα παραδείγματα ὅτι ἡ αἰτία τῆς ἀθεΐας καὶ τῆς ἀπιστίας δὲν εἶνε θεωρητικὴ, ἀλλὰ πρακτικὴ. Δὲν ἀρνοῦνται οἱ ἄνθρωποι τὸ Θεὸ γιατί δὲν τὸν βλέπουν, ἀλλὰ δὲν τὸν βλέπουν γιατί τὰ μάτια τους εἶνε χαλασμένα ἀπὸ τὰ πάθη ἢ γιατί ζοῦν μέσα στὸ σκότος καὶ στὴν ἀντίρρηση τῆς διαφθορᾶς καὶ δὲν τὸν βλέπουν. Δὲν ἀρνοῦνται τὸ Χριστὸ οἱ ἄπιστοι γιατί δὲν τὸν ἀκούνε, ἀλλὰ γιατί δὲν θέλουν νὰ ὑπακούσουν στὰ λόγια του καὶ νὰ ἐκτελέσουν τὸ θέλημά του. Αὐτὴ τὴν ἀλήθεια γιὰ τὰ αἴτια τῆς ἀπιστίας καὶ τῆς ἀθεΐας θὰ τὴ δοῦμε νὰ λάμπη μέσα στὴν ἁγία μας Γραφή.

Ἀναφέρω ὀρισμένα πολὺ χαρακτηριστικὰ γιὰ τὸ θέμα μας περιστατικά. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐπισκέπτεται τὴν χώρα τῶν Γαδαρηνῶν. Μ' ἓνα του λόγου κατατροπώνει λεγεῶνα δαιμονίων ποὺ βασάνιζαν ἓνα δυστυχισμένο ἄνθρωπο ποὺ τὸν εἶχαν ὀργανό τους καὶ τὸν κατέστησαν τὸν φόβο καὶ τὸν τρόμο τῆς περιοχῆς. Οἱ Γαδαρηνοὶ ἔβλεπον τὸ καταπληκτικὸ θαῦμα, τὸ σημεῖο ποὺ ἔκανε ὁ Χριστὸς στὸν τόπο τους. Θὰ περίμενε κανεὶς νὰ

πλησιάζουν ὅλοι τὸν Χριστό, νὰ γονατίσουν, νὰ φιλήσουν τὰ πόδια του, νὰ τὸν προσκυνήσουν καὶ νὰ τὸν παρακαλέσουν νὰ μείνῃ στὴ χώρα τους ἄρχηγός τους, αὐτὸς ὁ μέγας εὐεργέτης τους, ὁ τόσο σπλαγχνικός καὶ δυνατός. Ἀντὶ αὐτοῦ βλέπουμε κάτι ἄλλο: νὰ γονατίζουν καὶ νὰ τὸν παρακαλοῦν νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴ χώρα τους! Ἐνας μόνον τὸν παρακαλᾷ νὰ μείνῃ, μόνο ὁ δαιμονισμένος ποῦ ἔγινε καλά. Οἱ ἄλλοι τί ἔπαθαν; Τρελλάθηκαν; Γιατί παρακαλοῦν νὰ φύγῃ ὁ εὐεργέτης; Γιατί; Ἡ ἀπάντησι εἶνε πολὺ διδακτική. Διότι πνίχτηκαν τὰ γουρουνία τους! Μὲ τὰ γουρουνία, ποῦ ἀπαγορεύονταν σύμφωνα μὲ τὸ νόμο, αὐτοὶ ἔκαναν χρυσὲς δουλειές. Ἐκαναν λαθρεμπόριο. Ἐτρεφαν ἀπόμερα καὶ κρυφὰ τοὺς χοίρους, ὅπως ἕνας σήμερα καλλιεργεῖ κρυφὰ ὄπιο καὶ χασίς, γιὰ νὰ θγάλῃ λεφτὰ καὶ ἀδιαφορεῖ γιὰ τὴν καταστροφή τῶσων ἀνθρώπων. Νὰ ἡ αἰτία τῆς ἀπιστίας των. Τὰ γουρουνία, τὰ πάθη τους.

Ἐνα δεύτερο παράδειγμα μᾶς ἀναφέρουν οἱ Πράξεις τῶν Ἀποστόλων. Ἐνας Δημήτριος ἐκμεταλλευτὴς τῶν ἱερῶν καὶ δόσων, ποῦ ζοῦσε στὴν Ἐφεσο καὶ κέρδιζε πάρα πολλὰ ἐμπορευόμενος τὰ ἀγάλματα τῆς θεᾶς Ἀρτέμιδος ξεσήκωσε ὅλη τὴ συντεχνία τῶν ἀγαλματοποιῶν καὶ τὸν ἄξεστο ὄχλο ἐναντίον τοῦ ἀποστόλου Παύλου. Κατάλαβε καλὰ ὁ Δημήτριος ὅτι ἂν ἐπικρατήσῃ τὸ εὐαγγέλιον ποῦ κήρυττε ὁ Παῦλος, θὰ χάσῃ τὴν πηγὴ ἀπὸ τὴν ὁποία πλούτιζε. Κι ἐνῶ ἦταν ἕνας σκέτος θεοεμπαίκτης ἄρξισε νὰ κόβεται γιὰ τὴν Ἀρτέμιδα, τὴ μεγάλη θεὰ τῶν Ἐφεσίων. Λίγο ἔλλειψε νὰ λιντζαριστῇ ὁ Παῦλος καὶ οἱ συνεργάτες του στὸ κίνημα αὐτὸ ποῦ ξεσήκωσε ὁ ἐκμεταλλευτὴς τῆς εὐσεβείας Δημήτριος. Πῶς νὰ πιστέψῃ αὐτὸς στὸ Εὐαγγέλιον ὅταν ἔβλεπε πολὺ καλά ὅτι ἡ ἐπικράτεια τοῦ εὐαγγελίου ἔθιγε τὰ οἰκονομικά του συμφέροντα; Ἐνα πλῆθος συμφεροντολόγων διαμαρτύρονται κάθε φορὰ λέγοντας: «Μὴ μιλάτε γιὰ Θεὸ ὅταν θίγονται τὰ συμφέροντά μας».

Ὁ βασιλεὺς Ἀγρίππας ἀκούγοντας

τὸν ἀπόστολο Παῦλο εἶπε: «Ἐν ὀλίγῳ μὲ πείθεις χριστιανὸν γενέσθαι» (Πρξ 26, 29).

Προτύτερα ὁ Ῥωμαῖος διοικητὴς τῆς Παλαιστίνης Φῆλιξ τρόμαξε ἀκούγοντας τὸ κήρυγμα τοῦ ἀποστόλου Παύλου γιὰ δικαιοσύνη, ἐγκράτεια καὶ μέλλουσα κρίσι. Πῶς νὰ πιστέψουν οἱ ἄδικοι καὶ βάναυσοι αὐτοὶ τύραννοι ποῦ καταδυνάστευαν τὸν πτωχὸ λαὸ τοῦ Θεοῦ, τὸν ἀπομυζοῦσαν πίνοντας τὸ αἷμα του, γιὰ νὰ ζήσουν μὲ χλιδὴ, πολυτέλεια καὶ σπατάλη, ἔρμαια ἁμαρτωλῶν καὶ διεφθαρμένων γυναικαρίων, δοῦλοι στὸ χρήμα, στὴ σάρκα καὶ στὴν ψεύτικη δόξα;

Τέτοια παραδείγματα ἔχει πολλὰ νὰ μᾶς παρουσιάσῃ καὶ ἡ ἱστορία καὶ ἡ σύγχρονη πραγματικότητα. Κι ὅλα αὐτὰ μᾶς διδάσκουν τὴν ἀλήθεια, ὅτι ἡ αἰτία ποῦ πολλοὶ ἄνθρωποι δὲν παραδέχονται Θεὸ καὶ δὲν πιστεύουν στὸ Χριστὸ εἶναι τὰ πάθη καὶ οἱ ἀδυναμίες.

Ἐνας κατηχητὴς γιὰ νὰ διδάξῃ τὸ μάθημα αὐτὸ στοὺς μαθητὰς σχημάτισε σ' ἕνα πίνακα ἕνα κύκλο καὶ ἔγραψε μέσα στὸν κύκλο τὴ λέξι Θεός. Δίπλα σχημάτισε ἕνα ὀρθογώνιον παραλληλόγραμμο καὶ ἔγραψε τὴ λέξι εὐαγγέλιον. Καὶ πρὸ πέρα ζωγράφισε ἕνα δισκοπότηρον καὶ ἔγραψε τὴ λέξι σῶμα καὶ αἷμα Χριστοῦ. Μετὰ εἶπε στοὺς μαθητὰς νὰ διαβάσουν αὐτὰ ποῦ ἔβλεπαν στὸν πίνακα Καὶ οἱ μαθηταὶ ὅλοι μαζί, ἁρμονικὰ ἀπήγγειλαν Θεὸς - Εὐαγγέλιον - Σῶμα καὶ αἷμα Χριστοῦ. Μετὰ ὁ κατηχητὴς ἔβαλε πάνω στὸ κύκλο ἕνα τάληρον καὶ στὴν ἐρώτησι νὰ ποῦν τὰ παιδιὰ τί βλέπουν, ἀπήντησαν ὅτι βλέπουν ἕνα τάληρον καὶ ὄχι τὴ λέξι Θεός. Μετὰ ἔβαλε πάνω ἀπὸ τὸ σχῆμα τοῦ εὐαγγελίου ἕνα τραπουλόχαρτο καὶ τὰ παιδιὰ εἶπαν ὅτι βλέπουν τραπουλόχαρτο καὶ ὄχι τὸ εὐαγγέλιον. Κι ἂν μπροστὰ ἀπὸ τὸ δισκοπότηρον θάλουμε ἕνα μπουκάλι μὲ οἶνοπνευματώδες ποτὸ αὐτὸ θὰ κρύψῃ τὸ ἅγιον ποτήρι. Καὶ τὸ δίδαγμα βγῆκε ἀβίαστα. Ὅτι πολλὰς φορὰς στὴ ζωὴ μας ἡ φιλαργυρία δὲν μᾶς ἀφήνει νὰ δοῦμε τὸ Θεόν, τὸ καρτοπαίγνιον δὲν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ διαβάσουμε τὸ εὐαγγέλιον, ἡ μέθη καὶ ἡ κραιπάλη

μᾶς ἀπομακρύνει ἀπὸ τὰ θεῖα μυστήρια, ποὺ μᾶς μεθοῦν μὲ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον.

Ἡ πίστι μας, ἀγαπητοί μου, συνδέεται στενὰ μὲ τὴν ζωὴ μας. Ὅταν ἡ ἁμαρτία φθείρει τὸ ἦθος μας καὶ τὴ ζωὴ μας ἀμέσως ἀρχίζει νὰ διαφθείρεται καὶ νὰ κλονίζεται ἡ πίστι μας καὶ νὰ μᾶς καταλαμβάνη ἡ ζάλη τῶν ἀμφιβόλων λογισμῶν. Ἄραγε νὰ ὑπάρξη Θεός; Ἄραγε νὰ εἶνε ἀληθινὸ τὸ εὐαγγέλιο; Ὑπάρχει ἄλλη ζωὴ πέραν τοῦ τάφου; Ὑπάρχει μέλλουσα κρίσις; Ὁχι! Ὁχι! Δὲν ὑπάρχει. Ὅλα εἶνε ψέμματα, μῦθοι, παραμύθια. Δὲν πρέπει νὰ ὑπάρξη, δὲν πρέπει νὰ εἶνε ἀληθινά! Ἄν εἶνε ἀληθινά, ἀλοίμονό μου, χάθηκα, εἶμαι ἔνοχος. Τί λόγο θὰ δώσω στὸ Θεὸ γιὰ τίς πράξεις μου, ἂν ὑπάρξη; Ἀλλὰ ὁ Θεός, ἂν ὑπάρξη, εἶνε πανάγαθος καὶ σπλαγχνικός καὶ θὰ μὲ συγχωρήσῃ. Ναί, ἀλλὰ γιὰ νὰ μὲ συγχωρήσῃ πρέπει νὰ μετανιώσω. Νὰ μετανιώσω; Ν' ἀλλάξω ζωὴ; Δηλαδή νὰ πάψω νὰ κλέβω; Νὰ σταματήσω τίς ἀδικίες; Νὰ κόψω σχέσεις μὲ πρόσωπα καὶ πράγματα, μὲ τὰ ὁποῖα συνδέομαι τόσο στενὰ καὶ ἀπὸ τὰ ὁποῖα ρουφῶ ἡδονὴ καὶ ἀπόλαυσι; Αὐτὸ ποτέ. Τότε εἶναι ἀδύνατον νὰ μὲ συγχωρήσῃ ὁ Θεός. Καὶ γιατί νὰ μὴν εἶνε ἀδύνατον νὰ ὑπάρξη Θεός; Λοιπὸν; Ποιὸ ἀπὸ τὰ δυὸ νὰ διαλέξω; Τὸ δεσμὸ μὲ τὴν ἁμαρτία ἢ τὴν πίστι στὸ Θεό; Ποιὸ ἀπὸ τὰ δυό; Νὰ ἡ κρίσι, ἀγαπητοί μου, ποὺ δημιουργεῖται μέσα μας. Κι ὅσοι ἔχουν τὴ δύναμι νὰ δώσουν κλωτσίδα στὴν ἁμαρτία, καὶ ν' ἀποσπασθοῦν ἀπὸ τὴν ἔλξι τῆς βρωμίας καὶ τῆς σαπίλας, αὐτοὶ μποροῦν νὰ πιστέψουν. Ὅσοι ὅμως εἶνε αἰχμάλωτοι στὰ πάθη τους, αὐτοὶ χάνουν σιγὰ - σιγὰ τὴν πίστι τους καὶ καταντιοῦν ἄπιστοι καὶ ἄθεοι. Τὸ εἶπε πολὺ καλὰ ὁ Κύριός μας καὶ τὸ διαβάζουμε στὸ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγέλιο. Ὅποιος δὲν πιστεύει σὲ μένα, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, καταδικάζεται κιόλας. Καὶ γιατί δὲν πιστεύει; Νὰ ἡ ἀπάντησι. «Αὕτη δέ ἐστίν ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἡγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς, ἦν γὰρ πονηρὰ αὐτῶν τὰ ἔργα. πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσων μισεῖ τὸ φῶς καὶ

οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ· ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα, ὅτι ἐν Θεῷ ἐστὶν εἰργασμένα» (Ἰω 3, 19-21).

Δύο ἄνθρωποι ξεσήκωσαν ὅλο τὸ χωριό τους σὲ διαδήλωσι γιὰ νὰ μὴ ἐπιτρέψουν στὴ ΔΕΗ νὰ ἐγκαταστήσῃ ἡλεκτρικὸ φῶς. Εἶνε δυνατόν αὐτό; Ἄν αὐτοὶ οἱ δυὸ εἶνε οἱ κλεφτοκοτάδες καὶ διαρρήκτες τοῦ χωριοῦ ἀσφαλῶς ποτὲ δὲν θὰ ἤθελαν τὸ ἡλεκτρικὸ φῶς νὰ φωτίζῃ τὸ χωριὸ καὶ νὰ κάνῃ τὴ νύχτα μέρα. Ὅπως παλαιότερα τὰ παράνομα ζευγάρια ἔσπαζαν τοὺς ἡλεκτρικοὺς λαμπτήρες στὰ πάρκα γιὰ ν' ἀσχημονήσουν ἀπαρατήρητα. Αἰώνιο κύρος ἔχουν τὰ λόγια τοῦ Κυρίου μας: «Πᾶς ὁ φαῦλα πράσων μισεῖ τὸ φῶς». Πληροφορούμεθα ἀπὸ τίς ἐπιστολὰς τοῦ Παύλου ὅτι μερικοὶ ἀπὸ τοὺς μαθητάς του τὸν ἐγκατέλειψαν, δηλαδή ἐγκατέλειψαν τὴν πίστι καὶ τὸν Χριστό. Γιατί; Γιατί ὁ Ἰούδας πρόδωκε τὸ Χριστό; Γιὰ τὰ τριάκοντα ἀργύρια. Καὶ οἱ λιποτάκτες μαθηταὶ τοῦ ἀποστόλου Παύλου δὲν εἶχαν ἀγαθὴ συνείδησι. Γλίστησαν σὲ ἀσχημίες, ξεγελάστηκαν ἀπὸ τὴν ἀγάπῃ τοῦ κόσμου, ἀπὸ τὰ θέλητρα τῆς ἁμαρτίας καὶ ναυάγησαν στὴν πίστι.

Ἀγαπητέ μου ἀναγνώστα, θέλεις νὰ διῇς τὸ Θεό, θέλεις νὰ πιστέψῃς στὸ Χριστό, καὶ νὰ παραδεχθῇς τὸ εὐαγγέλιό του; «Μετανοεῖτε» φωνάζει ὁ Χριστός. Θὰ καθάρσις τὸν ἑαυτό σου. «Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὁρῶνται» συνεχίζει ὁ Κύριος στὸ εὐαγγέλιό του. Κι ἕνας ἀρχαῖος διδάσκαλος τῆς Ἐκκλησίας ἐξηγοῦσε: Τοῖς τὰ φαῦλα πράσουςι Θεὸς οὐκ ἐμφανίζεται. Ὑπάρχει Θεός! Ναὶ ὑπάρχει! Κι ὅταν τὰ σύννεφα τῆς ἁμαρτίας καὶ ἡ σκόνῃ τοῦ κόσμου καὶ ἡ ἀντάρα τῶν παθῶν τὸν κρύβουν. Ὅπως ὑπάρχει ἡλιος καὶ στὴ συννεφιασμένη μέρα, καὶ ὅταν δὲν τὸν βλέπουμε. Ὁ Χριστὸς εἶνε ἀληθινός, εἶναι ἀληθινὸς Θεὸς καὶ σωτήρας μας. Κι ὅταν οἱ πολλοὶ δὲν τὸν πιστεύουν, κι ὅταν ὁ κόσμος τὸν περιφρονεῖ. Θέλεις νὰ τὸν διῇς; Προσευχῆσου ἀληθινὰ καὶ μὲ καθαρὴ καρδιά.

Ἀντιαιρετική στήλη**ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΟΥ ΙΕΧΩΒΑ****ΜΕ'. Ἡ θεότης τοῦ Χριστοῦ**

ΕΡ.: Περιμένουμε, κ. καθηγητά, νὰ μᾶς πῇ-
τε καὶ τίς ἄλλες μαρτυρίες τῆς Καινῆς Διαθήκης
ποὺ φανερώουν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Κύ-
ριός μας, εἶνε Θεὸς ἀληθινός, ὁμοίος καὶ ἴσος
μὲ τὸν Πατέρα του, ἕνας Θεὸς μὲ τὸν Πατέρα
του.

ΑΠ.: Ὅπως ξέρουμε ὅλοι, ἡ Κ. Δια-
θήκη πάρα πολλές φορές χρησιμοποιεῖ χω-
ρία, ρητὰ ἀπὸ τὴν Π. Διαθήκη. Πολλὰ
ἀπὸ τὰ χωρία αὐτὰ στὴν Π. Διαθήκη συν-
δέονται ἄμεσα μὲ τὸν Γιαχβὲ ἢ Ἰεχωβά καὶ
τὰ ἴδια στὴν Κ. Διαθήκη ἀναφέρονται στὸν
Κύριο ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστό.

ΕΡ.: Δὲν τὸ καταλαβαίνουμε αὐτὸ καλά, κ.
καθηγητά. Σὰς παρακαλοῦμε νὰ μᾶς τὸ κάνετε
πιο ἀπλό.

ΑΠ.: Οἱ θεόπνευστοι ἀπόστολοι, Πέτρος,
Παῦλος κ.ἄ., κηρύττουν στοὺς λόγους των
καὶ στίς Ἐπιστολές των τὸν Ἰησοῦ Χριστό,
ποὺ πέθανε καὶ ἀναστήθηκε καὶ εἶνε ὁ Σω-
τήρας μας καὶ ὁ Κύριός μας. Γιὰ ν' ἀποδεί-
ξουν, ὅτι πράγματι αὐτὸς εἶνε ὁ ἀληθινὸς
Ἰησοῦς, ὁ Γιαχβὲ ποὺ σώζει, ἀναφέρουν
χωρία καὶ μαρτυρίες ἀπὸ τὴν Π. Διαθήκη.
Ἀλλὰ στὴν Π. Διαθήκη οἱ μαρτυρίες αὐ-
τὲς εἶναι γιὰ τὸν Γιαχβὲ, γιὰ τὸν ἕνα ἀληθινὸ
Θεό. Καὶ ὁμοῦς τὰ λεγόμενα γιὰ τὸν Γιαχβὲ
στὴν Π. Διαθήκη τὰ χρησιμοποιοῦν καὶ τὰ
ἐφαρμόζουν στὸ Χριστό οἱ συγγραφεῖς τῆς
Κ. Διαθήκης.

ΕΡ.: Μᾶς λέτε, κ. καθηγητά, μερικά παρα-
δείγματα;

ΑΠ.: Εὐχαρίστως. Ὁ ἀπόστολος Πέτρος
στὸ λόγο του κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκο-

Θέλεις νὰ τὸν ἀκούσης; Μελέτησε μὲ τα-
πεῖνωσι τὸ εὐαγγέλιό του. Θέλεις νὰ τὸν
ἔχης πιὸ κοντὰ ἀπὸ τοὺς φίλους σου καὶ
τοὺς συγγενεῖς σου; Καθάρισε τὸν ἑαυτό
σου μὲ τὴ μετάνοια καὶ τὴν ἐξομολόγησι
καὶ τότε «Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ
ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὁρνοῦνται».

Στέργιος Ν. Σάκκος

στῆς, ἀναφέρει μία περικοπὴ ἀπὸ τὴν προ-
φητεία τοῦ Ἰωήλ, ἡ ὁποία περιέχει μεταξὺ
τῶν ἄλλων καὶ τοῦτο: «πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέ-
σῃται τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται» (Πρξ
2, 21). Αὐτὸ στὴν Π. Διαθήκη ἀκούγεται
«ὅποιος θὰ ἐπικαλεσθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Γιαχβὲ
θὰ σωθῇ». Στὴ συνέχεια, ὅταν οἱ ἀκοροῦνται
μὲ κατάνυξι στὴν καρδιὰ ρωτοῦν τοὺς ἀπο-
στόλους: «τί ποιήσωμεν, ἄνδρες ἀδελφοί;», ὁ
Πέτρος τοὺς συνιστᾷ νὰ μετανοήσουν καὶ νὰ
βαπτιστοῦν στὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.
Τὸ ὄνομα λοιπὸν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶνε
τὸ ἴδιο μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Γιαχβὲ.

ΕΡ.: Ἐμεῖς ξέρουμε, κ. καθηγητά, ὅτι τὸ
βάπτισμα γίνεται στὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Τριάδος.

ΑΠ.: Πολὺ σωστὴ ἡ παρατήρησί σας.
Μόνοι σας μπορεῖτε νὰ βγάλετε τὸ συμπέ-
ρασμα τώρα ὅτι ὁ Γιαχβὲ εἶνε τριαδικὸς
Θεὸς καὶ ὅτι ὅταν λέγεται βάπτισμα στὸ
ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐννοεῖται τὸ βά-
πτισμα στὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ
καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ἐπὶ πλέον καὶ μιὰ
ἀπλὴ ἀνάγνωσι τῶν κεφαλαίων 3, 4 καὶ 5
ποὺ ἀκολουθοῦν, μᾶς πείθει μὲ ἕνα πλῆθος
χωρίων, ὅτι ἐδῶ πρόκειται γιὰ τὸ ὄνομα
τοῦ Ἰησοῦ ποὺ σώζει ἐκείνους ποὺ τὸ ἐ-
πικαλοῦνται, καὶ ἄρα ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς
εἶνε ὁ Γιαχβὲ τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ἐ-
πίσης καὶ ἄλλες φορές στίς Πράξεις ἐ-
παναλαμβάνεται τὸ ἐπιχείρημα αὐτό. Γράφε-
ται γιὰ τὸν Παῦλο, ὅτι ὅταν ἦταν ἀκόμα
διώκτης, εἶχε ἐξουσία ἀπὸ τοὺς ἀρχιερεῖς
νὰ δέσῃ «πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄ-
νομα» τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (Πρξ 9, 24).
Ὅταν βραδύτερον ὁ Παῦλος ἔγινε ἀπόστο-
λος ἀνέφερε συχνὰ τὸ δράμα τῆς Δαμα-
σκοῦ σὰν τὴν πιὸ δυνατὴ ἀπολογία του γιὰ
τὴ δύναμι τοῦ Χριστοῦ. Μὲ συγκίνησι θυ-
μᾶται καὶ ἀναφέρει τὰ λόγια ποὺ τοῦ εἶπε
ὁ Ἀνανίας στὴ Δαμασκὸ: «Σαοὺλ ἀδελφέ,
ἀνάβλεψον, καὶ γὰρ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς
αὐτόν. ὁ δὲ εἶπεν ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡ-
μῶν προεχειρίσατό σε γινῶναι τὸ θέλημα αὐ-

τοῦ ἰδεῖν τὸν δίκαιον καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, ὅτι ἔση μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους ὧν ἑώρακας καὶ ἤκουσας, καὶ νῦν τί μέλλεις; ἀναστὰς βάπτισαι καὶ ἀπολῶσαι τὰς ἁμαρτίας σου, ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου» (Πρξ 22, 14-16). Ὑπάρχουν πολλές μαρτυρίες ποὺ μᾶς πείθουν ἀπόλυτα, ὅτι οἱ ἀπόστολοι καλοῦσαν τοὺς ἀνθρώπους νὰ μετανοήσουν καὶ νὰ ἐπικαλεσθῶν τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ γιὰ νὰ σωθοῦν. Ὅπως ἡ Π. Διαθήκη ζητεῖ νὰ ἐπικαλεσθῶν τὸ ὄνομα τοῦ Γιαχβέ, ἔτσι ἡ Κ. Διαθήκη κηρύττει στοὺς ἀνθρώπους νὰ ἐπικαλεσθῶν τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, γιατί ὁ Ἰησοῦς εἶνε ὁ Γιαχβέ ποὺ ἔγινε ἄνθρωπος γιὰ νὰ μᾶς σώσῃ.

ΕΡ.: Θαυμάσια, κ. καθηγητά. Πέστε μας καὶ ἄλλες τέτοιες μαρτυρίες;

ΑΠ.: Ὅπως ὁ ἀπόστολος Πέτρος στὸ λόγο του στὴν Πεντηκοστή, ἔτσι καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος στὴν πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολὴ ἀναφέρει τὸ ἴδιον χωρίο τοῦ Ἰωήλ: «πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται» (Ρω 10, 13). Καὶ μὲ βάσι τὸ χωρίο αὐτὸ ἀποδεικνύει, γιατί οἱ Ἰουδαῖοι δὲν σώθηκαν, ἐνῶ ἔκριναν τόσα γιὰ τὸν Χριστό. Δὲν θέλησαν νὰ πιστέψουν σ' αὐτὸν καὶ νὰ τὸν ὁμολογήσουν. Δὲν θέλησαν νὰ ἐπικαλεσθῶν τὸ ὄνομά του. Καὶ ὅμως τὸ ὄνομα τοῦ Γιαχβέ τὸ πίστευαν, τὸ σέβονταν, τὸ ὁμολογοῦσαν. Ἀλλὰ δὲν σώθηκαν. Τώρα ὑπάρχει νέο κριτήριο σωτηρίας, ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Αὐτός εἶνε ὁ Γιαχβέ ποὺ σώζει.

ΕΡ.: Αὐτὸ εἶνε, κ. καθηγητά, πολὺ διδακτικὸ καὶ ταιριάζει πολὺ στοὺς μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά, ποὺ πολὺ κόβονται γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ Ἰεχωβά, ἀλλὰ δὲν ἐπικαλοῦνται τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μὲ πίστι ὅτι εἶναι ὁ Γιαχβέ τῆς Καινῆς Διαθήκης.

ΑΠ.: Χαίρω ποὺ τὸ λέτε αὐτὸ μόνοι σας. Σκόπευε νὰ γάνω τὴ σύγκρισιν καὶ νὰ τὸ διακηρύξω εὐχόμαι, ὅσοι πλανήθηκαν ἀπὸ τὴν αἵρεσιν τῶν μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά ν' ἀκούσουν τὸ φρονηρὸ κατάντημα τῶν Ἰουδαίων ποὺ ἀπὸ παιδιὰ τοῦ Ἰεχωβά καὶ λάτρεις τοῦ ὀνόματός του, ὅταν ἔγινε ἄνθρωπος ὁ Γιαχβέ καὶ ἤρθε ἀνάμεσά τους, τὸν σταύρωσαν, καὶ ὅταν ἀναστήθηκε πάλιν δὲν θέλησαν νὰ τὸν ἐπικαλεστοῦν καὶ καταδι-

κάζτηκαν. Πολὺ θὰ ὠφεληθοῦν ἂν οἱ μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά, ὅσοι εἶνε καλοπροαίρετοι καὶ ταπεινοὶ σπουδασταὶ τῆς ἀγ. Γραφῆς, θελήσουν νὰ μελετήσουν ὁλόκληρο τὸ 10ο κεφ. τῆς πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῆς. Ἔχουν ζῆλο Θεοῦ οἱ μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά, ἀλλὰ μήπως οἱ Ἰουδαῖοι δὲν εἶχαν; Ζῆλο εἶχαν, ἀλλὰ δὲν εἶχαν ἐπίγνωσιν. Καὶ οἱ μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά μποροῦν νὰ κόβονται γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ Ἰεχωβά, ἀλλὰ δὲν θὰ σωθοῦν, ὅταν δὲν ὁμολογοῦν τὸν Ἰησοῦ Κύριο, δηλαδὴ ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶνε ὁ Γιαχβέ, ἕνας Θεὸς μὲ τὸν Πατέρα, ἄλλο ὅμως πρόσωπο, καὶ ὅταν δὲν πιστεύουν στὴν ἀνάστασίν του μὲ σώμα: «ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί σου Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ Θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν» (Ρω 10, 9-10).

ΕΡ.: Μακάρι ν' ἀκοῦνε τὴ συνέντευξίν μας καὶ οἱ μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά καὶ νὰ ἐπιστρέψουν στὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν μας.

ΑΠ.: Μιὰ ἀκόμα ὁμοία μαρτυρία βρίσκουμε στὴν Α' πρὸς Κορινθίους Ἐπιστολῇ. Στὴν ἀρχὴ τῆς Ἐπιστολῆς οἱ Χριστιανοὶ χαρακτηρίζονται «ἡγιασμένοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ», ὀνομαζόμενοι «κλητοὶ ἅγιοι» καὶ εἶνε αὐτοὶ ποὺ ἐπικαλοῦνται τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν παντί τόπῳ» (Α' Κο 1, 2).

ΕΡ.: Ἐπὶ λέξει πῶς τὸ γράφει, κ. καθηγητά;

ΑΠ.: «...τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῇ οὐσῃ ἐν Κορίνθῳ ἡγιασμένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς ἁγίοις, σὺν πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν παντί τόπῳ αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν» (1, 2).

ΕΡ.: Ἀλλή μαρτυρία, κ. καθηγητά;

ΑΠ.: Ἔχω γιὰ σήμερα ἀκόμα μία. Γιὰ τὸ θέμα τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ καὶ τῆς σχέσεώς του μὲ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ ἔγινε ἡ πρώτη Σύνοδος τῶν ἀποστόλων στὰ Ἱεροσόλυμα. Μίλησαν ὁ Παῦλος καὶ ὁ Πέτρος. Μίλησε καὶ ὁ ἀπόστολος Ἰάκωβος ὁ ἀδελφός. Στὸ λόγο του ὁ Ἰάκωβος ἀναφέρει μιὰ προφητεία τοῦ Ἀμώς (9, 11 ἐ.) στὴν ὁποία μεταξὺ τῶν ἄλλων λέγεται, ὅτι ὁ Γιαχβέ θὰ ἐπισκερθῇ τὰ ἔθνη, γιὰ νὰ λάβῃ ἀνθρώπους καὶ νὰ τοὺς δώσῃ τὸ ὄνομά του, τὸ ὄνομα τοῦ

Πρόσωπα τῆς Βίβλου

Ο ΑΒΕΣΣΑΛΩΜ

§ 26.- Ὁ θρῆνος στοῦ ὅρος τῶν ἐλαίων

Μποροῦν πιά νά ἐνεργήσουν ἐκ τοῦ ἀκραλοῦς οἱ ἀντίπαλοι τοῦ Δαυὶδ πού θοῖσκονται μέσα σιά Ἱεροσόλυμα. Ὁ βασιληάς φεύγει. Δέν θά προβάλλῃ ἀντίστασι καμμιά οὔτε καί θά ὀργανώσῃ τήν πόλιν σέ πολιορκία. Γιατί νά εἶνε ἀκόμα διστακτικοί; Γιατί νά κρύβονται; Καιρός νά ἐκδηλωθοῦν. "Ἐφτασε ἡ ὥρα νά δώσῃ καί ἡ πρωτεύουσα τῆς χώρας τὸ δικό της «παράν» στήν ἐπανάστασι. Ὁργανώνουν λοιπὸν κι αὐτοὶ ἀστραπιαῖα τίς δικές των ομάδες. Νεαροὶ κράχτες θά ξεκινθοῦν μέσα σιτούς δρόμους καί σιτὶς πλατεῖες φωνάζοντας συνθήματα ἐναντίον τοῦ βασιληᾶ. "Ἐτοι θά δημιουργήσουν παρικό καί σιτούς λίγους φίλους τοῦ Δαυὶδ, ἀλλά καί θά ξεσηκώσουν τίς μάζες. Κι διὰν θά ἔλθῃ ὁ Ἀββεσσαλὼμ μὲ τὸ λεφοῦσι του, θά βρῇ τήν πρωτεύουσά του νά τὸν ὑποδέχεται σὺν σσιτῆρα καί ἐλευθερωτῇ.

Μὰ ἐνῶ ἡ πόλιν σιγὰ - σιγὰ ξεσηκώνεται, σιτὸ παλάτι ἐκτυλίσσονται σκηρὲς γεμάτες συγκίνησι. Ἡ ὥρα τῆς ἀναχωρήσεως ἔφτασε. Οἱ πρόχειρες ἐτοιμασίες ἔγιναν.

Γιαχδὲ (Πρξ 15, 13-17). Καί ὅλως παραδόξως αὐτοὶ δὲν ὀνομάζονται Γιαχβίται ἢ μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά, ἀλλὰ Χριστιανοὶ ἢ μάρτυρες τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Σιτὴν ἐπιστολή του ὁ Ἰάκωβος γράφει τὸ ἴδιον «Οἱ αὐτοὶ βλασφημοῦσι τὸ καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ' ἡμᾶς;» (Ἰα 2, 7). Καί τὸ ὄνομα αὐτό, εἶνε τὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τὸν ὁποῖο πῶς πάνω ὀνόμασε ὁ ἀπόστολος «Κύριον τῆς δόξης», δηλ. ἐνδοξο Γιαχδὲ.

Τί ἔχουν νά πουν σ' ὅλες αὐτὲς τίς ἀναντίρρητες μαρτυρίες οἱ μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά; Καί νά ἦταν μόνο αὐτὲς! Ὑπάρχουν καί ἄλλες καί θά τίς ἀκούσσιμε σιτὴν ἄλλη συνέντευξί μας.

Στέργιος Ν. Σάωκος

«Καί Δαυὶδ ἀνέβαινεν ἐν τῇ ἀναβάσει τῶν ἐλαίων ἀναβαίνων καί κλαίων καί τήν κεφαλὴν ἐπικεκαλυμμένος, καί αὐτὸς ἐπορεύετο ἀνυπόδετος». (Β' Βασιλ. 15, 30).

Σιτὴν αὐτὴ ἔχουν συγκεντρωθῇ οἱ ὑποσιπταὶ τοῦ Δαυὶδ, οἱ οἰκογενεῖς του καί μερικοὶ ἄλλοι θερμοὶ δπαδοὶ του. Περιμένουν τὸν βασιληᾶ νά κατεβῇ. Νάτος καί φάνηκε σιτὸ κατώφλι τῆς μεγάλης θύρας τοῦ ἀνακτόρου. Εἶδε προσσιτὰ του σιτούς λιγοσιτούς ἀνθρώπους πού τοῦ ἔμειναν πιστοί. Τούς κοίταξε ὅλους σοδαρά καί θλιμμένα. Μάλισιτὰ προσπάθησε λίγο νά χαμογελάσῃ, ἔτσι γιὰ νά σιτάσῃ τήν θαρυνθιμία τῆς τειταμένης ἀτμοσφαιρας πούχε ἀπλωθῇ. Εὐθιυνεῖς καί ὠραῖος κατέβηκε τὰ σκαλιὰ. "Ἐκανε μιὰ πρόχειρη ἐπιθεώρησι σιτούς ἄνδρες του, ῥώτησε ἐὰν εἰδοποιήθηκε ὁ ἀρχισιτράτηγός του, ὁ Ἰωάβ, καί μετὰ ἔδωσε τὸ σύνθημα τῆς ἐκκινήσεως. Θά ἔβγαιναν ἀπ' τήν πόλιν ἀκολοιυνῶντας μικροὺς δρομῖοσους πού δὲν ἦταν πολιοῦχασιοι.

Ἡ ὀμάδα ἐκκίνησε. Προσιτὰ πάει ὁ βασιληᾶς πού τὸν περισιοιχιζοῦν οἱ ἄνδρες Χελεθὶ καί Φελεθὶ. Πίσω ἔρχονται οἱ ὑπόλοιποι τῆς σινοδστας. Προσιτὸ ὁμως δροῦν ἀπ' τὸν περίβολο τοῦ παλατιοῦ, θέλει ὁ Δαυὶδ νά ρίξῃ μιὰ τελενιταία ματιὰ σιτὸ ἀνάκιορο ἐκεῖνο, μέσα σιτὸ ὁποῖο πέρασε μέχρι τῶρα μέρες χαρᾶς καί εὐτυχίας. Σιτὰ παράθυρα θοῖσκονται κρεμασμένα δέκα γυναικειὰ πρόσωπα. Εἶνε κοπέλλες ἀπ' τήν οἰκογένειά του. Τίς ἄρρεσε γιὰ νά φυλάξουν δ,τι ἄρρεσε πίσω του. Πισιτεῖει πῶς ὁ Ἀβεσσαλὼμ θά τίς σεδασθῇ. Αὐτὲς τῶρα τὸν χαιρεῖταινε. Κουρᾶνε τὰ χέρια καί φαῖνονιαι σὰ νά χαμογελοῦν. Τὰ μάτια σιτούς ὁμως εἶναι δουρκοιμένα. Μόλις καί σιγκρατοῦνιαι γιὰ νά μὴ ξεσπᾶσουν σὲ θρῆνο. Φεύγει ὁ καλὸς Δαυὶδ. Φεύγει ὁ βασιληᾶς. Φεύγει ὁ προσιτάτης τῆς χώρας. Χάθηκε πιά ἀπὸ τὰ μάτια σιτούς. Σὰ νᾶνε δλα τοῦτα ἔνα ῥέμμα. "Ἐνα δνειρο. Δέν μποροῦν νά πισιτέψουν.

"Ἐπρεπε νά φύγῃ ὁ Δαυὶδ. "Οχι διότι

λιποψύχου. Ούτε διότι τοῦλειτουργοῦ τοῦ θάρρους. Ἦσαν γενναῖα καρδιά ὁ Δαυὶδ, κι εἶχε πολλὰ ἀντιμετωπῶσει σὴν ζωὴν του. Νὰ ὁμοῦς πὺν ἡ ἐπανόστασι ξεόπασε ξαφνικά, χωρὶς νὰ πάρη εἶδῃαι, καὶ τὸν δρῆκε τελείως ἀπροετοίμαστο. Ἐξ ἄλλου τὴν κα-τάλαβε πόσο εἶχαν διαβρωθῇ οἱ ἄνθρωποι του. Δὲν γνώριζε ὁ δύσινχος οὐ ποῖον νὰ σιηοιχθῇ. Μιὰ πὺν ξεόπασε τὸ κακό, θὰ μάθαινε ποιοὶ θὰ τοῦμεναν πιστοὶ καὶ ποιοὶ θὰ πῆγαιναν μὲ τὸν ἐπαναστάτη. "Ἐτσι θὰ κερδίξε χρόνον καὶ θάχε ὅλον τὸν καιρὸ νὰ μελετήσῃ ψύχραιμα τὴν κατάστασι, ν' ἀνα-αντιτάξῃ ὅσους δὲν τὸν ἐπροόδωσαν καὶ στήν κατάλληλῃ στιγμή νὰ ἐνεργήσῃ.

Κάποιος αὐτὸς τις σκέψεις ὁ Δαυὶδ προ-χωρεῖ σιωπηλός. Οἱ ἄνθρωποι του βαδίζουν δίπλα του κι αὐτοὶ ἀμύλητοι. Περνᾶνε ἀπὸ δρόμους ξερημικούς. Δὲν θέλει νάχη καμμιὰ δυσάρεστη συνάντησι μὲ τὸν ὄχλο. Κάποιον - κάποιον μονάχῃ ἀνοίγει κανένα παραθυρόφυλλο καὶ θραίνει τὸ πρόσωπο καμμιᾶς τοικο-κυρῆς. Τότε αὐτῇ, σὺν βλέπει πὺς περνᾷ ὁ βασιλεὺς ἀπ' τὴ γειτονιά της, παραξενεύεται καὶ χαίρει μὲ σεβασμό. "Ὅσες γυναί-κοὶ ὅμως ἔχουν μάθει πὺς ὁ βασιλεὺς τοὺς πῆρε τὴν ἀπόφασιν νὰ φύγῃ, θραίνουν σὺν παρῶντα καὶ σὺν μπαλκόνια καὶ κλαί-νε, γιατί θὰ χάσουν τὸν καλὸν τοὺς βασιλεῖ.

Σὺν ἔγτασε ἡ βασιλικὴ συνοδεία σὺν τε-λευταῖο σπύι τῶν Ἱεροσολύμων, σιαμάτη-σε. Τώρα ὁλοκοντιμὶ πὰ ἐξῶ ἀπὸ τὴν πό-λιν. Ψηλά σ' ἕνα ὄψωματάκι. Μπροστὰ τοὺς ἀπλώνεται ἡ πρωτεύουσα τοῦ βασιλείου. Κοιτοσιάθηκε ὁ Δαυὶδ πάλιν. Γυρνᾷ πίσω καὶ κοιτᾷ τὴν πολιτείαν, πὺν αὐτὸς ἐδημιούρ-γησε. Τὴν ἀρχαλιάζει μὲ τὸ κουρασμένο του βλέμμα. Θὰ ξαναγυροῦσε; Θὰ τὴν ξανά-βλεπε; «Χαῖρε, Ἱερουσαλὴμ ἀγαπημένη. Μὲ πόσες ἀγαπήσεις δὲν εἶνε δεμένη μαζί σου ἡ ψυχὴ μου. Χαῖρε, λαέ μου! Στὴ δική σου εὐμερῖα ἀφιέρωσα ὅλες μου τίς δυνάμεις. Τώρα σ' ἀφήνω. Χαῖρε λοιπόν». Κι ἐτοι-μάστηκε νὰ στείλῃ χαιρετισμὸ μὲ τὸν ἀέρα. Μὰ σιαμάτησε. Κάτι σὰ νὰ πῆρε τ' αὐτὴν του. "Ἐως ἐδῶ ἔφτασε μιὰ ἀπόμακρη γλα-λοὴ ἀπὸ θροιστὲς καὶ κατάρρες. Τώρα ξεχώ-ριζε καθαρά. Πολλὰ σιόματα μαζί σὲ συνδι-κὸ τόπον κάτι ἔλεγον ἐναντίον του. "Ὅστε ἔ-τοι λοιπόν; Κι ἡ πρωτεύουσά του κι αὐτὴ

τὸν ἀπαρνιόταν. Ἐκανε μεταβολή. Γύρισε τὰ πόδια σὺν Ἱερουσόλυμα καὶ προχώρησε. Τὰ δῆματά του κλονισμένα. Περπατᾷ σὺν ζαλισμένος. Οἱ δικοὶ του τὸν κοιτᾶνε καὶ τὸν συμπονοῦν. Τώρα ὁ Δαυὶδ κλαίει. "Α-γῆσε τὸν ἐναντὶ του καὶ ξεόπασε. Τὸν πῆρε τὸ παράπονο.

Ἀχάριστε κόομε! Ἐκεῖνος δὲν εἶνε πὺν σοῦ χάρισε τίς μεγάλες νίκες; Ἐκεῖνος δὲν εἶνε πὺν σοῦ ἔφερε πλοῦτη καὶ λάφυρα ἀπ' τοὺς πολέμους; Ἐκεῖνος δὲν εἶνε πὺν πρὶν ἀπὸ λίγο καιρὸ ἦσαν τὸ καμάρι σου καὶ τὸ καύχημά σου; Ἀσπαστε κόομε! Ποῦ εἶνε ἡ πόρτι σου ἀγάπη καὶ ἀφοσίωσι; Ὁ-λα τὰ ληρόνησες.

Ὁ Δαυὶδ προχωρεῖ καὶ κλαίει μ' ἀναρι-λητὰ ἀσταμάτητα. Δὲν προσπαθεῖ πὰ νὰ κρύβῃ τὴν ἀπέρατη θλίβιν του καὶ πίκρα. Δὲν τὸν τοιάζει γιατί τὸν βλέπουν σὲ τέ-τοιαν κατάστασι οἱ ἄνθρωποι του. Τώρα ἔ-χουν περάσει τὸν χείμαρρο τῶν Κέδρων. Ἐγῆσαν κιόλας σὺν ὄρος τῶν ἐλαιῶν. Ἀ-νεβαίνουν σ' αὐτό. Τὸ κεφάλι τοῦ βασιλεῖ εἶνε σκεπασμένο μ' ἕνα μαντήλι. Περπατᾷ πεζός. Εἶνε καὶ ἀνυπόδητος. Σὲ μιὰ κα-τάστασι πλήρους ἐξαθλιώσεως. Καὶ ὅλο θρη-νεῖ. Κλαίει συνεχῶς. «Καὶ Δαυὶδ ἀνέβαινε ἐν τῇ ἀναβάσει τῶν ἐλαιῶν ἀναβαίνων καὶ κλαίων καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπικεκαλυμμένος, καὶ αὐτὸς ἐπορεύετο ἀνυπόδετος» (Β' Βα-σιλ. 15, 30). Τώρα ἀνοῖξαι ἕνας μακρό-στροφος, λυπητερός δρόμος. Κλαίει ὁλόκλη-ρη ἡ συνοδεία μαζί μὲ τὸν Δαυὶδ.

*

Οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας σὺν προ-σωπο τοῦ Δαυὶδ εἶδαν τὸν τύπο καὶ τὴν εἰ-κόνα τοῦ Κυρίου. Τὸ τονίσαμε κι ἄλλοι. Πολλὰ σημεῖα τῆς ζωῆς τοῦ προσχητάναντος ἔχουν θανυμαστὴ ἀντιστοιχία μὲ τὴν ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ. Ποιὸς θὰ διαβάσῃ σὺν Βίβλο γὰ τὸ θρῆνο τοῦ Δαυὶδ σὺν ὄρος τῶν ἐλαιῶν καὶ δὲν θὰ θυμηθῇ τίς ἀνάλογες σιγμὲς τῆς ἐπερῆτης ἀγωνίας τοῦ Κυρίου σὺν ἴδιο τόπο, ὅταν ὁ λαὸς του τὸν ἀπέρριπτε; «Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔδος εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν ἡκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ» (Λκ 22, 39). Ἐκεῖ, μέσα σὺν Γεδοθημανῇ, λίγο πέρα ἀπ' τὸ χεί-μαρρο τῶν Κέδρων, ἀφοῦ πῆρε μαζί του τοὺς ιρεῖς μάστορες τῆς Μειτμορφώσεως,

τοὺς ἀγαπημένους Πέτρο, Ἰάκωβο καὶ Ἰωάννη, «ᾤρεξαιτο λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν». Τότε ἐπανελάβε τὰ λόγια τοῦ Δαυὶδ· «Περὶ λυπὸς ἐστὶν ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου» (Ψαλμ. 41, 6).

Καὶ ὅσοι ἀπὸ χρόνια αὐτὲς τὶς σιγμὲς τῆς ἀγωνίας, τῆς λύπης καὶ τῶν δακρύων τοῦ Ἰησοῦ θὰ ἐνθυμηθῇ ὁ ἱερός συγγραφεὺς τῆς πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολῆς καὶ θὰ γράψῃ τοῦτα τὰ λιτὰ καὶ συγκλονιστικὰ λόγια γιὰ τὸν Κύριο: «Ὡς ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ δέησεις τε καὶ ἰκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον σώζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσήνεγκεν» (Ἑβρ. 5, 7).

*

Ἐλυπήθη, ἔκλαψε καὶ ἐθρήνησε τότε ὁ Κύριος πὺν θρισκότιαν ὡς ἄνθρωπος πάντων σὺν πλανήτῃ μας. Μήπως ὅμως νομίζετε πὺς τὰ δάκρυα τοῦ Ἰησοῦ μας ἐοτέρωσαν; Κλαίει ἀκόμα καὶ τώρα ὁ Κύριος. Καὶ οἱ αἰτίες πὺν γέγονον τὰ δάκρυα σὺν εἶδὸν τῆς παρθένου εἶνε πολλές.

Κλαίει γιὰ τὴ μεγάλη ἀποστασία τῆς νεολαίας μας. Πᾶνε τὰ χαριτωμένα του ἀδρᾶν. Ἐφυγαν. Ἀνοιξε ἡ μάνδρα καὶ οὐκ ὤρισαν ὁ ἀφιλόξενης σιγάτες καὶ σὲ πονηρὰ μονοπάτια. Καὶ δὲν θέλουν πίσω νὰ γυρίσουν. Περιφρονοῦν ὅλες του τὶς προσκλήσεις. Ἀπορρίπτουν τὸ ἔργον του. Τὴν πλατεῖα ἀγκαλιά του θεωροῦν στενόχωρη, καὶ τὴν ἀγάπῃ του τὴν παίρνουν γιὰ σκληριά. Σαγηνεύονται ἀπὸ τὸ οὔρος τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ μεθοῦν μὲ τὸ γλυκὺ ποτὶ τῆς ἀπολύτου ἐλευθερίας. Πὺς νὰ μὴν κλαίῃ λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς; Πὺς νὰ μὴ στενάξῃ;

Καὶ νᾶταν μονάχα ἡ νεολαία μας γιὰ κλάματα! Στὸ κάτω - κάτω τῆς γραφῆς τὰ παιδιὰ εἶνε τὰ ὀλιγώτερον ὑπεύθυνα. Οἱ μικροὶ ἐδάδιον πάνων σὶα ἴχρη τῶν μεγαλυτέρων. Τί παράδειγμα δώσαμε ἑμεῖς σὶα παιδιὰ; Εἴχαμε μέσα μας κανένα ἀνώτερο περιεχόμενο γιὰ νὰ μπορέσῃ ἡ συμβολὴ μας νὰ συγκινήσῃ τὰ παιδιὰ; Καὶ πᾶς εἴκνυσε ποτὲ ἡνιχλὸς σιόχος γιὰ νᾶχουμε τὸ δικαίωμα νὰ ἡνῶνουμε τὸ δάκτυλο καὶ νὰ δείχνουμε σὶα παιδιὰ τοὺς ὠραίους ἀστερισμοὺς τῶν ἰδανικῶν; Ὁχι. Φροντίσαμε μονάχα πὺς νὰ δεθοῦμε σὶα ἄρμα τῆς ὕλης καὶ τοῦ συμφέροντος, κατεβάσαμε τὴ ζωὴ

ἀπ' τ' ἄγιο τῆς θάδρου καὶ τὴ σῶσαμε μέσα σὶης ἰδιοτελείας καὶ τῆς σκοπιμότητος τὰ θαλιονέτια. Ἦ μιτιὰ μας ἔχασε τὴν ἱερὴ καὶ ἀθῶα πλαστικότητα καὶ ἔγινε ὀλλίζουσα λαχιάρι. Ξεπέσαμε τόσο, πὺν τὰ παιδιὰ δὲν μᾶς βλέπουν μ' ἐμπιστοσύνη. Κρατήσαμε μονάχα τὰ μεγάλα καὶ θαρρύδοντα λόγια, τοὺς θεωρητισμοὺς, τὶς ἡχηρὲς μεγαλοστομίες. Τοὺς ὕμνους γιὰ τὸ μεγαλεῖο τῆς ἀρετῆς... Γι' αὐτὸ λοιπὸν κλαίει ὁ Ἰησοῦς. Γιὰ τὸ πνεῦμα τῆς ζωῆς μας. Γι' αὐτὴν μας τὴν ὑποκρισία.

Τὸ κλάμα του ὅμως γίνεται θρήνος καὶ ὁ θρήνος ὀλοφνερμός, γόος καὶ ἐλεγεία διὰν ὁ Κύριος βλέπει τὴν κατακόρυφη πύσιν τῶν ἀρχιερέων τῆς Ἑλλαδικῆς του Ἐκκλησίας. Ἐδῶ πᾶ ὁ Ἰησοῦς γίνεται ἀπαρηγόρητος. Σὶν ἄλλος Δαυὶδ ὀρίπει τὸ θουρκομένο του βλέμμα πρὸς τὴν αμῆτέρα Σιών, ἀντικρύζει τὸ κατάντημά της, καὶ τὰ μάτια του ἀρχίζουν νὰ τρέχουν ποτάμι. Βλέπει τοὺς ἀντιπροσώπους του νὰ ζοῦν ἀνάμεσα ὁ ἓνα περὸμερο λαὸ σὶν μαχαραγιάδες τύπου Ἀγᾶ Χάν. Τοὺς βλέπει νὰ θησανορίζουν, νὰ κάνουν ἀγῶνες γιὰ εὐτελεῖ καὶ ἐλεεινὰ σιμ-γέροντα, ν' ἀδιαφοροῦν γιὰ τὴν ἐρημιὰ τῶν κατῶν, νὰ διώκουν τὶς ἐνλάβεῖς ψυχὲς καὶ νὰ κανχῶνται πρὸς τὸν ἄγιον Πνεῦμα τοὺς ἐξέλεξε καὶ τοὺς εἰποποθέτησε σὶους θρόνους. Καὶ τὸ κλάμα του δὲν ἔχει σιαμα-τιμὸ.

Τώρα τελευταῖα πῆρε ἀπόφασι ὁ Κύριος νᾶρθῃ σὶην ὁδὸ Φιλοθέης, ἐκεῖ πὺνε τὸ Σινοδικὸ Μέγαρο. Ἐγνώριζε πὺς θὰ συνεδριάσῃ ἡ Ἱεραρχία. Ἐνα πρῶτὸ λοιπὸν ἔγτασε. Βρῆκε τὴν πόρτα κλειστή. Δὲν ἔγνε, παρὰ ἔμεινε ἔξω. Κάθησε ἐκεῖ σὶα σκαλοπάτια. Ἄκουσε τὶς ἀντεγκλήσεις τῶν ποιμένων τοῦ λαοῦ, τὶς θουσιές των, τὰ πινθουσιὰ παζαρέματα τῶν θρόνων καὶ τὶς ἀπειλές των πρὸς τὴν Πολιτεία. Κι ἄρχισε ὁ Κύριος ἐκεῖ μπροστὰ σὶην θαρεῖα πλουμιστὴ πόρτα τῆς Συνόδου, νὰ κλαίῃ, νὰ θρη-νῇ μ' ἓνα θρήνο ἀτελείωτο. Τ' ἄνρυχα τῆς αὐλῆς καὶ τοῦ δρόμου συνεκινήθησαν ἀπ' τὸ θρήνο τοῦ Κυρίου. Ἄλλ' οἱ ἀντιπροσώ-ποι Του δὲν συνεκινήθησαν.

Ἀλλοίμονον! Ὁ θρήνος τοῦ Χριστοῦ θὰ μᾶς κάρη...

Μιχαὴλ Κ. Εὐθυμίου

Τὸ διήγημά μαςΤΟ ΙΕΡΟ ΠΕΙΡΑΜΑ

— "Αχ, κυρά 'Αγνή μου, τί νά σᾶς πῶ καί τί ν' ἀφήσω ἀπ' τὰ βάσανά μου. Ἐγώ, ἡ Εὐτυχία, ποῦ θάπρεπε νᾶμαι ἡ ποῦ εὐτυχισμένη γυναίκα σὸν κόσμο, εἶμαι μιὰ δυστυχισμένη, ἔλεγε ἡ γειτόνισσα σιῇ μητέρα τοῦ Σταυράκη.

— Μά, κυρία Εὐτυχία, νά τὸ λένε οἱ ἄλλοι, μὰ νά τὸ λές καί σύ, περίεργο μοῦ φαίνεται.

— Ναί, ναί κι ἐγώ κι ὁ ἄντρας μου εἴμαστε δυστυχισμένοι. Ποῦ πολὺ ἐκείνος, γιατί ἐγὼ κοντὰ σὲ κείνον ὑποφέρω.

— Μά, γιατί, γιατί; Ἔχετε παιδιά κι ἐγγόνια. Ἀκόμη καὶ μιὰ γερὴ σύνταξη κοντὰ σιὴν ἄλλη περιουσία σας. Κι ἀκόμα εἶσθε καὶ ἀρκετὰ νέοι. Εἶναι ἀνεξήγητο τὸ ἄγχος καὶ ἡ ἀγωνία σας, εἶπε φιλικὰ ἡ κ. 'Αγνή.

— Αὐτὰ λέγω κι ἐγὼ σὸν 'Αντώνη, ἀλλὰ ποῦ νά τ' ἀκούση. Ζῇ διαρκῶς σὲ μιὰ νευρική ὑπερδιέγερση, ποῦ δὲν τὸν ἀφήνει νά κοιμηθῇ τίς νύχτες.

— "Ε, καλὰ, τί τὸν πειράζει;

— "Ολα. Μὰ ποῦ πολὺ ἡ συμπεριφορὰ τῶν παιδιῶν. Δόξα τῷ Θεῷ, τοὺς παντρεύσαμε καὶ τοὺς τρεῖς. Μὰ οἱ νύφες, ἔξνες κοπέλλες καὶ μάλιστα μοντέρνες, δὲν μᾶς δίνουν πολὺ σημασία, καὶ σ' αὐτὸ ἐπηρέασαν καὶ τὰ παιδιά μας. Σπάνια βλέπουμε τὰ ἐγγόνια μας, ποῦ κι αὐτὰ διαπαιδαγωγήθηκαν μὲ τίς ἴδιες ἀντιλήψεις. Δὲν ξέρω σὲ τί φταίξαμε καὶ τραβᾶμε αὐτὴ τὴν τιμωρία, κατέληξε ἡ καυμένη ἡ κ. Εὐτυχία.

— "Αχ καυμένη μου, ὁ Θεὸς νά βάλῃ τὸ χέρι του νά ἀπαλλαγῇτε ἀπ' αὐτὴ τὴν δυσάρεστη κατάσταση, εἶπε θερμὰ ἡ κ. 'Αγνή.

— "Α, εἶδες; γιὰ ἄλλο σκοπὸ ἦρθα καὶ σᾶς ἀνοίξα τὴν καρδιά μου. Μὲ συγχωρεῖς κ. 'Αγνή. Θέλω νά βγῶ καὶ ὁ 'Αντώνης κοιμᾶται. Τὸν πῆρε ὁ δόλιος ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀϋπνία πολλῶν νυκτερινῶν προσπαθειῶν. Σὰν ξυπνήσῃ τοῦ λέτε ὅτι θ' ἀργήσω καμμιά ὥρα; "Αν τοῦ τὰ γράψω ἴσως θυμώσῃ περισσότερο.

— "Α, τί κρίμα, κι ἐγὼ θὰ βγῶ σὲ λίγο.

— Θὰ τὸ πῶ ἐγώ, ἀκούστηκε μιὰ νεανική φωνὴ ἀπὸ τὸ διπλανὸ δωμάτιο.

— Βέβαια, εἶναι κι ὁ Σταυράκης ποῦ διαβάζει στὸ διπλανὸ δωμάτιο, δήλωσε ἡ κ. 'Αγνή.

— Ἐν τάξει, παιδί μου, ἔχε τὸ νοῦ σου.

— Μάλιστα κ. Εὐτυχία, μείνετε ἤσυχη.

Καθὼς ἦταν ἀφωσιωμένος στὴ λύση τῶν Μαθηματικῶν ἀσκήσεων, ἀκουσε ἀπ' τὸ διπλανὸ διαμέρισμα ἓνα θόρυβο, σὰν κάτι νάπεσε κι ἔσπασε. Πεισάχτηκε καὶ χτύπησε τὸ κουδοῦνι τῆς ἐξώπορτας. Στὸ ἀνοιγμὰ τῆς πρόβαλε ὁ κ. 'Αντώνης.

— Χαίρετε κ. 'Αντώνη.

— Καλῶς τὸ Σταυράκη.

— Μπορῶ νά μπῶ;

— Πῶς, ὀρίστε.

— Ἡ κ. Εὐτυχία ἔφυγε καὶ μοῦ εἶπε νὰ σᾶς πῶ...

— Ναί ποῦ νά πάρῃ... Κι ἀμέσως ἔκανα τὴ ζημιά. Ποῦ πῆγε ἡ ... καὶ ξεστόμισε μιὰ βρισιά.

— Ἐλᾶτε, κ. 'Αντώνη, δὲν κάνει νά θυμῶνετε ἔτσι. Κάνετε κακὸ σὸν ἑαυτὸ σας, τοῦπε μὲ παιδικὴ ἀφέλεια ὁ Σταυράκης.

Ὁ ἄλλος γέλασε ἀμέσως καὶ ἀνοίξε ἡ διάθεσή του γιὰ κουβένια. Τὸν κοίταξε στὰ μάτια κι ἔνωσε σὰν νά τὸν κοίταζαν μὲ ἐπιτιμητικὴ καλωσύνη.

— Γιὰ στάσου, βρε παιδί μου, ἐσὺ κάτι ξέρεις ἀπὸ τὴν περίπτωσή μου, ρώτησε ἀπορημένα.

— Δὲ χρειάζεται νά ξέρω. Φαίνεται πῶς κάτι σᾶς βασανίζει. Τί ὥμως;

— "Ελα ντέ; Τί μὲ βασανίζει; Μήπως ξέρω κι ἐγώ; "Ολα μὲ πειράζουν. Ἀκόμη καὶ ὕπνο δὲν μπορῶ νά χορτάσω.

"Επιασε καὶ τοῦ διηγήθηκε ὅσα τοὺς ἱστορήσε μέσα πρὶν ἀπὸ λίγο ἡ κ. Εὐτυχία κι ἀκόμη περισσότερα. Στὸ τέλος ὁμολόγησε πῶς ξαλάφρωσε ἀρκετὰ.

— "Α, κύριε 'Αντώνη. Εἶστε μιὰ κλασικὴ περίπτωσις ποῦ θεράπευσε κάποιος γνωστός μου. Ξέρω κι ἐγὼ τὴν μέθοδο

του. "Αν μ' ἀκούσετε θὰ σᾶς λυτρώσω ἀπὸ τὴν δυσάρεστη κατάστασίν σας.

Τὸν κοίταξε μὲ δυσπιστία, σχεδὸν μὲ ὀργή.

— Μὲ περιπαίζεις, βρέ;

— Πρὸς Θεοῦ, μιᾶς πολὺ σοβαρά.

— "Ε, λοιπόν, τί πρέπει νὰ κάνω;

— Κάτι ποὺ εἶμαι βέβαιος πὼς δὲν κρίνεται ὡς τώρα.

— Τί δηλαδή;

— Θέλω πρῶτα νὰ μοῦ ὑποσχεθῆτε ὅτι θὰ μὲ ὑπακούσετε ὡς τὸ τέλος. Δὲν θὰ διακόψετε τὴ θεραπεία σὴ μὲσση.

— Ναί, τὸ ὑπόσχομαι, δήλωσε κομπιάζοντας.

— Λοιπόν, γονατίστε, παρακαλῶ. Ἐλᾶτε γονατίστε, εἶναι ἀπαραίτητο γιὰ τὴ θεραπεία.

Γονάτισε καὶ περίμενε μὲ περιέργεια. Ὁ Σταυράκης γονάτισε κι αὐτὸς δίπλα του κι ἄρχισε μιὰ αὐτοσχέδια προσευχή.

— Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ. Ἐπαναλάβετε παρακαλῶ τὰ λόγια μου.

— Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐπανέλαβε μηχανικὰ κι ὁ ἄλλος.

— Σὺ ποὺ ζητᾷς νάρθουν κοντὰ Σου οἱ «κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι» γιὰ νὰ τοὺς χαρίσῃς τὴ γαλήνη, ἔλα μέσα μου σὰν θεία δροσοσταλίδα καὶ βάλαμο παρηγοριᾶς κι ἡρέμησε τὴν ταραγμένη ψυχὴ μου. Ἀναγνωρίζω τὴν ἁμαρτωλὴ μου φύση καὶ τὰ λάθη τῆς ζωῆς μου, ἐξομολογοῦμαι αὐτὴ τῇ στιγμῇ πὼς ποτὲ σὴ ζωῇ μου δὲν σὲ πῆρα σὶά σοβαρά. Τώρα ὅμως ἡ ψυχὴ μου δὲν μπορεῖ πουμενὰ νὰ βρῇ ἀνάπαυση παρὰ μόνο κοντὰ Σου. Στείλε τὸ Πνεῦμα σου τὸ Ἅγιο νὰ καθάρῃς τὴν ψυχὴ μου ἀπ' τὰ δαιμονικὰ κατάλοιπα καὶ νὰ φωτίσῃ τὸ νοῦ καὶ τὴν καρδίᾳ μου ὥστε μὲ αὐτογνωσίᾳ καὶ Θεογνωσίᾳ νὰ λύσω τὰ προβλήματα ποὺ μὲ ἀπασχολοῦν...

Κράτησε πολλὴ ὥρα ἡ προσευχή. Ἐλεγε ὁ Σταυράκης καὶ πρόθυμα ἐπανελάμβανε ὁ κ. Ἀντώνης, ὥσπου ἀνάλαβε τὰ παρακάτω ὁ ἴδιος ὁ κ. Ἀντώνης. Εἶπε, εἶπε καὶ σταματημὸ δὲν εἶχε. Στὸ τέλος μὲ τρεμάμενη φωνὴ κατέληξε στὰ μεγάλα του ἁμαρτήματα, ἐνῶ δάκρυα καυτὰ κυλοῦσαν ἀπὸ τὰ μάτια του.

Αὐτὸ τὸ πνευματικὸ θαῦμα, ποὺ πραγματοποιοῦσε ἓνας φωτισμένος ἔφηθος διακόπηκε μὲ τὸ χτύπημα τοῦ κουδουνιοῦ τῆς ἐξώπορτας. Ὅταν μπῆκε μέσα ἡ κυρία Εὐτυχία, ἔβλεπε στὴν ἀρχὴ μὲ ἐπιφυλακτικότητι πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἀνδρός τῆς περιμένοντος τὸ συνηθισμένο του ξέσπασμα. Ἀλλὰ ἀντὶ αὐτοῦ βρῆκε ἕναν Ἀντώνη ὁλότελα ἀλλαγμένον. Χαμογελοῦσε χαρούμενος καὶ μ' ἀνοιχτὰ χέρια, ὑποδέχτηκε στὴν ἀγκαλιά του τὴν ἐκπληκτικὴ γυναῖκα του.

— Εὐτυχία μου λυτρώθηκα ἀπ' τὸ κακὸ ποὺ μὲ θάραινε. Ἀπὸ τώρα δὲν θὰ σὲ ταιλαιπωρῶ μὲ τὰ ἀνόητα ξεσπάσματά μου. Τέρμα ἡ ἀγωνία, τὸ ἄγχος καὶ τὰ νεῦρα. Βρῆκα τὸ φάρμακο τῆς σωτηρίας. Νὰ ὁ σωτήρας μου. Αὐτὸ τὸ ἄξιο παλληκάρι, ὁ Σταυράκης.

Ἐσφιξε στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὸν Σταυράκη, ἐνῶ δάκρυα χαρᾶς κυλοῦσανε στὰ μάγουλά του. Ἡ κ. Εὐτυχία δὲν πίστευε στὰ μάτια τῆς.

— Μὰ τί ἔγινε, λοιπόν; Ποιὸ εἶναι τὸ φάρμακο;

— Μὴ θιάζεσαι, θὰ στὸ δείξω λίγο πρὶν κοιμηθῶμε καὶ μετὰ τέρμα ἡ αὐπνία.

— Ἐγὼ τώρα νὰ σᾶς ἀφήσω. Αὔριο τὰ ξαναλέμε. Χαίρετε.

Τὸν καιρέτησαν καλὸκαρδα καὶ οἱ δύο. Τὸ βράδυ, λίγο πρὶν νὰ πέσουν στὸ κρεβάτι, ὁ κ. Ἀντώνης γονάτισε μαζί μὲ τὴν γυναῖκα του καὶ ξαναπροσευχήθηκε. Τὴν ἄλλη μέρα, μετὰ ἀπὸ ἓνα καλὸ ὕπνο, ξημερώνοντας Κυριακὴ, τὸ ζεῦγος μὲ ἀνείπωτη χαρὰ ἀκολούθησε τὴν χριστιανικὴ οἰκογένεια τοῦ Σταυράκη στὴν ἐκκλησία.

Σὲ λίγες μέρες ὠδηγήθηκαν στὸν ἐξομολόγο κι ἀπὸ τότε τρέφονταν τακτικὰ μὲ τὸ Σῶμα καὶ αἷμα τοῦ Κυρίου καὶ ἐδιδωσαν τὴν ψυχὴ τους μὲ τὸ Θεῖο λόγο διαβάζοντας τὴν Γραφὴ καὶ παρακολουθώντας τὴς ὁμιλίες σὴν Ἀδελφότητα τῆς Ἀναστάσεως, ὅπου τοὺς ὡδηγοῦσε ὁ Σταυράκης.

Ἀργότερα, μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς γιορτῆς τοῦ γιοῦ του τοῦ Ἀνδρέα, μαζεύτηκε ὅλη ἡ οἰκογένεια τοῦ κ. Ἀντώνη καὶ ἡ γειτονικὴ τοῦ Σταυράκη. Ὁ κ. Ἀντώνης γεμᾶ-

ΟΙ ΚΑΛΩΣ ΑΔΛΗΘΗΣΑΝΤΕΣ:

Ο ΔΟΙΟΣ ΑΛΥΠΙΟΣ Ο ΚΙΟΝΙΤΗΣ

26 Νοεμβρίου

Η ΑΡΜΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΨΥΧΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

Οι απαιτήσεις τῶν ἐπιθυμιῶν

“Ὅσοι ἐναρμονίζουν τὴ ζωὴ τους μὲ τὰ παραγγέλματα τοῦ Εὐαγγελίου ἔχουν ψυχικὴ ἡρεμία. Σκέψεις τους καὶ πράξεις γίνονται ὅπως τὸ θέλει ὁ Θεός. Ὑπάρχει ἐσωτερικὴ ἐξυγίανσι πὺν ἐκφράζεται μὲ τὴ μακροθυμία καὶ τὴν χρησιότητα, μὲ τὴν φρόνησι καὶ τὴν σύνεσι.

Ἡ ἀνθρωπότης βασανίζεται σκληρὰ ἀπὸ τὶς πονηρὰς σκέψεις καὶ τὶς ἀχαλίνωτες ἐπιθυμίες τῶν ἀνθρώπων. Ὁ ἡθικὸς νόμος περιφρονεῖται. Τὸ συναίσθημα ἀλλοιώνεται καὶ τὸ κτηνώδες φρόνημα προβάλλεται χωρὶς ντροπὴ. Ὑπάρχει μιὰ διάσπασσι στὶς ψυχικὰς δυνάμεις μὲ ὅλες τὶς τρομερὰς συνέπειες γιὰ τὴν ψυχικὴ ὁρεία τοῦ αἵματος.

Ἐκνευρισμοί, ἀντιθέσεις, συγκρούσεις εἶναι τὰ κύρια σημεῖα πὺν συνθέτουν τὸ ὅλο περιεχόμενο τοῦ ἀνθρώπου πὺν βρίσκειται μακριὰ ἀπὸ τὸ Θεό. Ὅλα αὐτὰ δημι-

τος συγκίνηση διηγῆθηκε τὴ θαυμαστὴ ἐπίδρασι, πὺν εἶχε πάνω του ὁ συμπαθὴς ἔφηβος.

— Παιδιά μου, κατέληξε. “Ἄν θέτε τὴν εὐτυχία σας, κάνετε τὸ πείραμα πὺν μοῦ ἔμαθε ὁ Σταυράκης. Μάθετε νὰ προσεύχεσθε. Δὲν μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε τί ἀποτελεσματικὸ φάρμακο εἶναι γιὰ ὅλες τὶς ἀσθένειες καὶ ἰδιαίτερα τὶς ψυχικὰς. Σὰς τὸ βεβαιῶνω ἐγὼ ὁ ἴδιος πὺν λυτρώθηκα. Ἀλλωστε τὸ βλέπετε καὶ οἱ ἴδιοι καὶ μπορεῖτε νὰ κρίνετε μόνοι σας, ποῖος ἦρουν καὶ ποῖος εἶμαι τώρα.

— Εἶσαι ἀξιολάτρευτος, παπποῦ, φώναξε ἡ ἐγγονοῦλα του κι ἔτρεξε στὴν ἀγκαλιά του, ἐνῶ τὰ παιδιά του καὶ οἱ νύφες του ἔτρεξαν καὶ τὸν φίλησαν μὲ σεβασμό.

Σάββας Ν. Σανθόπουλος

οὐροῶν ψυχικὰς ἀναστροφὰς καὶ διαταραχὰς.

Εἶναι ἀναγκαῖο νὰ συνειδητοποιηθῇ διὰ τὴν ἀνθρώπινη ἀφροσύνη ὁδηγεῖ σὲ πνευματικὸ μαρασμό. Ὅτι οἱ κοσμικὰς δραστηριότητες, ὅτι οἱ εὐλικὰς ἐπιθυμίες μποροῦν νὰ γαληνέρουν τὴν ταραγμένη συνείδησι. Οἱ ἀνεξέλεγκτες ἐπιθυμίες ἀποσποῦν τὸν ἀνθρώπο ἀπὸ τὴν ἀρετὴν, τὸν ἐκπαιρίζουν ἀπὸ τὴν νομιμότητα, τοῦ ἐμβάλλουν τοὺς ποικίλους ἐνδοιασμούς, τοῦ κλείνουν τὰ μάτια του γιὰ νὰ μὴ βλέπῃ τὴν πραγματικότητα καὶ σκληρύνουν τὴν καρδιά του γιὰ νὰ μὴ συγκινῆται μπροστὰ σὶν πόνος καὶ τὴν δυστυχία τοῦ πλησίον του. Οἱ ἐπιθυμίες εἶναι πὺν ἀπαιτητικὰ καὶ ἀχόριατες διὰν μένουν ἀπειθάρχες.

Τὸ ἀντίθετο συμβαίνει διὰν ἐλέγχωνται καὶ ὁρθὰ προσανατολιζονται. Τότε ὁδηγοῦν σὲ ἀξιώλογες δραστηριότητες πὺν ἀνεβάζουν πνευματικὰ τὴν ἀνθρώπινη προσωπικότητα. Οἱ ἐπιθυμίες γιὰ ἀνώτερον πνευματικὴν ζωὴν ἀνάδειξαν τοὺς ἀθλητὰς τῆς πίστεως καὶ αὐτὰς διατήρησαν τὴν γλῶσσα τοῦ πνευματικοῦ ἀγῶνα σ' ὅλους ἐκείνους πὺν πέρασαν τὰ χρόνια τῆς ἐπίγειας ζωῆς τους στὶς σπηλιὰς καὶ στὰ βουνά, στὴν ἔρημο καὶ στὶς χαράδρες γυμνοὶ καὶ πενησμένοι μὲ τὴν προσευχὴ καὶ τὴ μελέτη σὺντροφο καὶ ὁδηγῶ. Εἶναι αὐτὰς πὺν ἀνάδειξαν τοὺς δαίους καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς τοῦ Θεοῦ.

Οἱ ἀγνὲς καὶ ἄγιες ἐπιθυμίες ἔκαναν γενναῖο ἀσκητὴ τὸν δοῖο ΑΛΥΠΙΟ τὸν Κιονίτη πὺν τὴ μὴμῃ του τιμᾷ ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ στὶς 26 Νοεμβρίου.

Ὁ δοῖος Ἀλέπιος καταγόταν ἀπὸ τὴν Ἀδριανοῦπολιν τῆς Παλαιολογίας καὶ ἔζησε κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Παυλίου (610-641). Ἐμεῖτε ὁρφανὸς ἀπὸ πατέρα σὲ μικρὴ ἡλικία. Τὴν ἀνατροφήν του ἀνέλαβε ἡ μητέρα του πὺν φρόντισε νὰ τὸν παραδώ-

ση σὺν ἀρχιερέα Θεόδωρο γιὰ τὴν συστη-
ματικὴν πνευματικὴν καλλιέργειαν. Ὁ δοῖος
Ἀλύπιος ἀνέπτυξε μεγάλη θρησκευτικὴ
δραστηριότητα γιὰ τὸν ἑαυτό του καὶ
τοὺς συνανθρώπους του ἀποτελέσματα.

Βοήθησε οικονομικὰ ἀδυνάτους, πρωτο-
στάτησε σὲ κοινωνικῇ ἔργα καὶ δίδαξε μὲ
τὸ παράδειγμα του ὅτι εἶναι δυνατὴ ἡ θρη-
σκευτικὴ ζωὴ ἀρκεῖ γιὰ τὸ ἐπιθυμητὸ ὁ
ἄνθρωπος.

Τὸ ἰδεώδες τῆς ἐνάρετης ζωῆς

Τὴν καρδιά τους ἀπαλλαγμένη ἀπὸ κά-
θε ἑλκικό δεσμὸ ὑποδείκνυε τοὺς μαθητὰς
τον ὁ Χριστός. Ἡ ἀπαλλαγὴ αὐτὴ εἶναι
τὸ ἰδεώδες τῆς ἐνάρετης ζωῆς. Γιατὶ ὁ ἀδέ-
σμεντος ἀπὸ τὴν ἕλη μπορεῖ νὰ θυσιάσῃ
σὴν ἀνάγκη καὶ τὴ ζωὴν του γιὰ τὸ καθή-
κον καὶ τὴν ἀρετὴ. Τίς ὑποδείξεις αὐτὲς
κάνει ὁ Χριστός σὲ κάθε χριστιανό.

Ἡ παρουσία σου ἐξυπηρετικὴ εἶναι γιὰ
τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἀνθρωπίνων ἀναγκῶν,
τόσο ἐπιβλαβὴς καὶ ἐπικίνδυνη ἀποβαίνει
ὅταν γίνεται κακὴ χρῆσις τῆς. Ὅδηγεῖ σὴν
δυστυχία, ἀργία, ὑπερηφάνεια, ἀδιαφορία
καὶ σὴν περιφρόνησιν πρὸς κάθε ὥρα καὶ
ἡμέρην ἰδανικὴ. Δηλητηριάζει καρδιὰς ἀνθρώ-
πων καὶ καθαρὰς, διαφθείρει συνειδήσεις,
καταπατεῖ τὸ δίκαιον, καλλιεργεῖ τὴν πλεο-
νείαν, διαστρέφει τὴν ἀλήθειαν καὶ ὁδηγεῖ
σὴν ἡθικὴν κατάρτισιν.

Εἶναι πραγματικὰ δυστυχὴς ὁ ἄνθρωπος
ἐκεῖνος ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ ἐνώσῃ τὰ μέ-
λη του πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ
τὸ Θεὸ βοήθειαν σὲ στιγμὰς ψυχικῶν ἀνα-
στατώσεων. Ὁ ἀδέσμεντος ἀπὸ τὴν ἕλη
ἄνθρωπος εἶναι ἐλεύθερος καὶ ἀποφαι-
σιστικός. Τὸ φανερῶναι καθαρὰ ἡ ὅλη ἀπο-
φαισιστικότητι τοῦ δοῖου Ἀλυπίου, ὁ ὅποι-
ος σὺν πρῶτῃ θεμέλειᾳ σὴν πνευματικὴν του
ἀνάπτυξιν ἔθεσε τὴν σωφροσύνην καὶ τὴν
ἐγκράτειαν καὶ τὴν προσπάθειαν δαμασμοῦ
τῶν ἐπιθυμιῶν του. Ταπεινὸς καὶ ὑπάκου-
ος σὲ ὅσα εἶχε διδασθῇ ἀπὸ τὸν πνευματι-
κὸν του ἀποφάσισε νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν ἀ-
σκητικὸν βίον ἐγκαταλείποντας ὅλῃν τὴν
περιουσίαν του τοὺς πτωχοὺς συνανθρώ-
πους του καὶ ἀναχώρησε γιὰ τὸ μέγα-
λον σπύδιον πνευματικῶν ἀγώνων.

Στὴν ἔρημον ὁ δοῖος Ἀλύπιος ἔμεινε πά-
ντο σὲ κίονα, καὶ γι' αὐτὸ δογματίζεται Κι-
νῆτης, γιὰ τὰ δοκιμῶν περισσώτερον τὴν ὑ-
πομονὴν καὶ ἐπιμονὴν του σὴν ἄσκησιν. Ἀ-
ναδείχθηκε γενναῖος ἀσκητὴς χωρὶς νὰ
καμῇ ἀπὸ τίς τόσες καὶ τόσες καιρικὲς
μεταβολὰς, γιὰ τὸ σιγαλὸν ποὺ τὸν πε-
ριμένει ἀπαιτεῖ σταθερότητα σὴν ἄσκησιν,
ποὺ εἶναι καὶ τὸ ἰδεώδες τῆς ἐνάρετης
ζωῆς.

Ἡ εὐθύνη τοῦ πιστοῦ

Ἡ ἐποχὴ μας χαρακτηρίσθηκε ὡς πε-
ρίοδος κρίσεως γιὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς
ἰσορροπίας τῶν ψυχικῶν δυνάμεων τοῦ
ἀνθρώπου. Θεωρεῖται ὡς μία ἐποχὴ χρεω-
κοπημένη γιὰ τὴν ἀσέβειαν, ἡ ἀθεοφοβία
καὶ οἱ ὑλόφρονες τάσεις ὀγκώνονται κα-
θημερινά. Ἐκδηλώσεις αὐτοῦ τοῦ ἑλισσι-
κοῦ πνεύματος εἶναι οἱ ἔντονες ἀναρχικὲς
ἐπιπτώσεις ποὺ καθημερινὰ σημειώνονται σ' ὁ-
λόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα. Δὲν χρειάζεται
νὰ ἔχη μαρτυρικὰς ἱκανότητες ὁ ἄνθρωπος
γιὰ νὰ διαπιστώσῃ ὅτι ἂν δὲ σιγαλὴ πρὸς
τὸ Θεὸ καὶ δὲν τετρατίσῃ τὴν ἐξαχρεώσει
του, ἡ πτώσις του θὰ εἶναι ἱερομαντικὴ.

Τὸ πρόβλημα γνησιὰ δὲν εἶναι ἡ διαπί-
στωσις τῆς πορείας τῶν ἀσεβῶν πρὸς τὸ
χάος καὶ τὴν καταστροφήν, ἀλλὰ ποιὸς θὰ
ἀναλάβῃ τὸ ἔργο τῆς καθοδηγήσεως τοῦ
ἀνθρώπου πρὸς τὸ Φῶς καὶ τὴν Ἀλήθειαν.
Ἡ εὐθύνη τοῦ πιστοῦ ἱκνῶν τοῦ Θεοῦ καὶ
τοῦ κάθε χριστιανοῦ ποὺ ὁρίζεται τὴν ἀλή-
θειαν εἶναι μεγάλη καὶ ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ
ἀναλαμβάνῃ κάθε φορὰ πρωτοβουλίας γιὰ
νὰ βοηθῇ τὸ συνάνθρωπό του νὰ βαδίξῃ τὸ
δρόμον πρὸς τὸ Θεόν.

Ὁ πιστὸς γνωρίζει ὅτι ὁ Θεὸς ἀναμέ-
νει μὲ ἀνοικτὴ τὴν ἀγκαλιά Του τὸν ἀμαρ-
τωλὸ ἄνθρωπον νὰ ἐπιστρέφῃ κοινὰ Του.
Καὶ εἶναι μεγάλη ἀνάγκη νὰ δοῦ συντονι-
σμένα γιὰ νὰ συμβάλλῃ σὴν ἰσορροπία τῶν
ψυχικῶν του δυνάμεων. Αὐτὸ εἶναι καὶ εὐ-
θύνη καὶ ὑποχρέωσις τοῦ πιστοῦ χριστιανοῦ,
δηλαδή νὰ συντελῇ σὴν ἐπιστροφήν τοῦ ἀν-
θρώπου κοινὰ σὲ Θεόν. Ὁ δοῖος Ἀλύπιος
αἰσθάνθηκε ἔντονον τὴν ὑποχρέωσιν αὐτὴν
καὶ ἐργάσθηκε ὥστε ἐκεῖνοι ποὺ τὸν ἐπι-
σκεπτόταν σὲ ἐρημητήριό του νὰ διδασκοῦν

« ΧΡΙΣΤΟΥ ΕΥΩΔΙΑ »

« Ἡμεῖς τοῦ Χριστοῦ τὴν εὐοσμίαν προσφέρομεν ἡμῶν... » (Θεοφύλακτος)

Διακριτικὸ καὶ χαρακτηριστικὸ γνώρισμα τῆς χριστιανῆς γυναίκας εἶναι νὰ εὐωδιάζη, νὰ μυρίζῃ Χριστόν. Κι αὐτὸ τὸ πετυχαίνει, τοποθετώντας τὸ «Μύρον ἑκκενωθέν», τὸ Χριστό, στὸ κέντρο τῆς καρδιάς της. Ἄλλωστε ἐκεῖ εἶναι ἡ θέσι τοῦ Ἰησοῦ. Κι αὐτὴν ἐπιζητεῖ μοναδικὰ ὁ ἴδιος, ὅπως τὸ βλέπουμε μέσα στὴν Ἁγία Γραφή:

« Δός μοι, νιέ, σὴν καρδίαν » (Παροιμ. 23, 26). Δός μου, χάρισέ μου, παιδί μου, τὴν καρδιά σου, ὅλο τὸν ἑαυτό σου γιὰ νὰ κατοικήσω μέσα σου. Πόσο συγκαταβατικὸς εἶναι ὁ Κύριος! Μᾶς ἔδωσε τὴν καρδιά μας καὶ τὴν ζητεῖ ἀπὸ μᾶς! Τὴ ζητεῖ νὰ τοῦ τὴ δώσουμε μόνονι μας, ἀβία-

γιὰ τὴν ἀναγκαιότητα τῆς ἐπιστροφῆς των πρὸς τὸ Θεό. Πενήνια τοῖα χρόνια ποὺ βρισκόταν στὴν ἔρημο πάνω σὶν κίονα βρῆκε πολλὰς φορὰς τὴν εὐκαιρία νὰ ἀποκαλέσῃ σὶν ἀμαρτωλὸ ἀνθρώπο ὅτι ἡ ἀμαρτία ὁδηγεῖ στὴν ἀναταραχὴ τῆς ψυχικῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ δαίς Ἀλύπιος μὲ τὰ ἄλλα χαρίσματα εἶχε καὶ τὸ προσορατικὸ βλέποντας ὡς παρόντα τὰ μέλλοντα.

Στὴν κοίμησίν του πῆγαν πολλοὶ πιστοὶ ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ βρῆκαν ἀπὸ τὴν συνθεσίν του τὸν δρόμο τῆς σωτηρίας. Ἡ παρουσία τους ἦταν ἡ ζωτικὴ μαρτυρία ὅτι οἱ ἄνθρωποι ποὺ δαμάζουν τὸν ἑαυτό τους καὶ ἐλέγχουν ἐπεὶ οὐκ αὐτοὶ τῶν ἐπιθυμιῶν τους ἐπιτυγχάνουν τὴν ἀρμονικότητα τῶν ψυχικῶν δυνάμεων. Εἶναι μακάριοι αὐτοὶ ποὺ ἐπιτυγχάνουν τὴν ψυχικὴν ἀρμονία γιὰ τὴν γέννησιν ἀπὸ τὴν παρῶσα ζωὴ τὴν αἰώνια μακαριότητα.

Δημήτριος Β. Χαρίσης

στα, ἐλεύθερα, γιὰ νὰ τὴν κάνῃ κατοικήριό του!

Ἡ χριστιανὴ γυναῖκα ἀνταποκρίνεται πρόθυμα στὴ θεία πρόσκλησι. Δίδει, προσφέρει σὶν Χριστὸ μὲ χαρὰ, καὶ χωρὶς καμμιὰ ἐπιφύλαξιν τὴν καρδιά της, γιὰ νὰ στήσει μέσα σὶν στενὸ της χώρῳ τὸ θρόνο του. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἡ καρδιά τῆς χριστιανῆς γυναίκας γίνεται θυμιατήρι τοῦ Χριστοῦ καὶ σκορπᾷ παντοῦ «τοῦ Χριστοῦ τὴν εὐοσμίαν», μὲ εὐωδία ποὺ μαρτυρεῖ τὴν παρουσίαν τοῦ Ἰησοῦ σὶν καρδιά της. Ἔτσι, λοιπόν, ἡ χριστιανὴ γυναῖκα γίνεται «εὐωδία Χριστοῦ».

« Ἴδου ἔστηκα ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω. ἂν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν καὶ εἰσελεύσεται πρὸς αὐτόν καὶ δεῖπνήσῃ μετ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ » (Ἀποκ. 3, 20). Στέκεται ὁ Χριστὸς καὶ χτυπᾷ τὴν πόρταν τῆς καρδιάς μας. Καὶ τὴ χτυπᾷ συνεχῶς, ἐπῆμονα. Αὐτὴ τὴν ἔννοια ἔχει ἡ λέξις «κρούω». Κρούει τὴν πόρταν τῆς καρδιάς μας μὲ τὸ γραπτὸ καὶ προφορικὸ θεῖο λόγο. Μὲ τὴς εὐεργεσίας. Μὲ τὴς θλίψεις. Μὲ πολλοὺς καὶ ποικίλους τρόπους. Ἄλλοτε χτυπᾷ ἡλια καὶ ἄλλοτε δυνατὰ.

Κρούει, γιὰ τὴν θέλῃ νὰ τοῦ ἀνοίξουμε νὰ μῆ μέσα. Νὰ κατοικήσῃ μέσα μας, σὶν κέντρο τῆς καρδιάς μας. Δὲν μᾶς ἀναγκάζει νὰ τοῦ ἀνοίξουμε. Μόνο κρούει. Πόση λεπτότητα καὶ εὐγένεια! Πόση διακριτικότητα! Μόνο ἂν θελήσουμε καὶ ἀνοίξουμε τὴν καρδιά μας, θὰ μῆ μέσα.

Ἡ χριστιανὴ γυναῖκα ἀκούει ἀμέσως τὸ χτύπο τοῦ Χριστοῦ, γνωρίζει τὴ φωνή του, καὶ μὲ χαρὰ σπεύδει καὶ ἀνοίγει τὴ θύραν τῆς καρδιάς της γιὰ νὰ μῆ μέσα ὁ θεὸς ἐπισκέπτης. Τότε ἀκολουθεῖ τὸ

«δεῖπνον», μεῖ ἄλλα λόγια, ἢ ἀτέλειωτη πνευματικὴ εὐφροσύνη καὶ ἡ εὐτυχία τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Καὶ γιὰ νὰ μὴ ἀπομακρυνθοῦμε ἀπὸ τὸ θέμα μας, αὐτὴ ἡ εὐφροσύνη καὶ εὐτυχία ποὺ δοκιμάζει ἡ χριστιανὴ γυναῖκα μετὰ τὴν παρουσία τοῦ Ἰησοῦ στὴν καρδιά της, εἶναι τὸ πνευματικὸ ἄρωμα ποὺ παίρνει ἀπὸ τὸ «Μύρον ἐκκενωθὲν» τῆς καρδιάς της καὶ τὸ «προσφέρει ἅπασιν», ὅπως παρατηρεῖ ὁ ἐρμηνευτής.

«*Αγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου...*» (Μάρκ. 12, 30). Πολλοὶ ὑμνοῦν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Ἄλλὰ αὐτὸ τὸ κάνουν μόνο μετὰ τὰ χεῖλη τους. Ἡ καρδιά τους παραμένει ξένη καὶ ἀδιάφορη. Σ' αὐτοὺς, ποὺ χωρὶς καρδιά καὶ μόνον μετὰ τὰ χεῖλη ὑμνοῦν τὸ Θεό, ἀπευθύνεται τὰ παράπονα τοῦ Θεοῦ: «Οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χεῖλεσί με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδιά αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ» (Μάρκ. 7, 6). Ἄλλο νὰ λὲς πὼς ἀγαπᾷς, τιμᾷς καὶ λατρεύεις τὸ Θεὸ πὺρ τὰ χεῖλη, καὶ ἄλλο νὰ τὸ κάνης αὐτὸ μετὰ τὴν καρδιά. Ὅταν ἡ καρδιά εἶναι ἀποξενωμένη ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ «ἀπηλλοτριωμένη τῆς ζωῆς τοῦ Θεοῦ» (Ἐφεσ. 4, 18), τότε ἡ λατρεία παύει νὰ εἶναι λογικὴ καὶ εὐάρεστη στὸ Θεό. Ὁ Θεὸς ζητεῖ τὴν καρδιά.

Ἡ χριστιανὴ γυναῖκα πρῶτα προσφέρει στὸ Θεὸ τὴν καρδιά, κι ὕστερα τὰ χεῖλη. Ἔτσι μόνο ἐννοεῖ, αὐτὴ, τὴ λατρεία. Ὅλα τὰ αἰσθήματά της ἀνήκουν στὸ Θεό. Καὶ κάθε εὐγενικὸς πόθος της στὴ δόξα τοῦ Θεοῦ, ἀποβλέπει. Ἡ ἀγάπη της στὸ Θεὸ πηγάζει ἀπὸ τὰ τρίσβαθα τῆς καρδιάς της. Ἡ καρδιά της εἶναι δοσμένη ὁλοκληρωτικὰ στὸ Θεὸ ποὺ τὴν ἐπλασε. Δὲν μπορεῖ νὰ ἀγαπήσῃ τίποτε ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ τὸ Θεό. Μιὰ τέτοια καρδιά, γεμάτη ἀπὸ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, εὐωδιάζει, μυρίζει Θεό, μυρίζει οὐρανόν.

✱

Ὅλες οἱ καλὲς ψυχὲς τῆς γῆς, σὲ κάθε ἐποχῇ, ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ γνώρισαν τὸ Χριστό, ἀνοιξαν διάπλατα τὴν καρδιά τους καὶ τὸν δέχθηκαν πρόθυμα μέσα σ' αὐτήν. Τὸν δέχθηκαν σὰν βασιλιά, Τὸν δέχθηκαν σὰν ποιμένα, Τὸν δέχθηκαν σὰν Νυμφίον. Καὶ γιὰ νὰ ἔλθουμε στὸ θέμα μας, τὸν

δέχθηκαν σὰν «Μύρον ἐκκενωθὲν». Ἐγιναν, ὅλες οἱ ψυχὲς αὐτές, πνευματικὰ μυροδοχεῖα. Ἐγιναν θεῖα μυροδοχεῖα, γιὰ νὰ σκορποῦν τὴν εὐωδία τοῦ Χριστοῦ σ' ὅλο τὸν κόσμον.

Πρώτη ψυχὴ, ἐκλεκτὴ ψυχὴ, «ἡ μόνη ἄμωμος ἐν γυναιξὶ καὶ καλὴ», εἶναι ἡ Παρθένος Μαρία. Τί νὰ γράψουμε γιὰ τὴν ἁγία αὐτὴ κόρη τῆς Ναζαρέτ; Ὅ,τι καὶ ὅσα νὰ γράψουμε ἡμεῖς γιὰ τὸ πνευματικὸ μεγαλεῖο της θὰ εἶναι πολὺ πενιχρά. Ἡ πέννα μας εἶναι φτωχὴ. Καὶ τὸ μυαλό μας δὲν φτάνει γιὰ νὰ συλλάβῃ τὸ πνευματικὸ της βάθος. Εἶναι «ὕψος δυσανάβατον ἀνθρωπίνους λογισμοῖς». Εἶναι «βάθος δυσθεώρητον καὶ Ἀγγέλων ὀφθαλμοῖς». Εἶναι ὕψος, τὸ ὁποῖο δύσκολα μποροῦν νὰ φθάσουν καὶ νὰ κατανοήσουν τὰ μυαλὰ τῶν ἀνθρώπων. Εἶναι βάθος, τὸ ὁποῖο δύσκολα μποροῦν νὰ δοῦν καὶ αὐτῶν τῶν Ἀγγέλων οἱ ὀφθαλμοί. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο ἀφήνουμε τὴ δική μας γλῶσσα καὶ δανειζόμαστε τὴ γλῶσσα τοῦ ὑμνογράφου, γιὰ νὰ συνθέσουμε ἓνα μικρὸ ὕμνον στὴν παναγία της ψυχὴ καὶ πάντοτε μέσα στὸ θέμα μας.

Ἡ Παναγία μας εἶναι: «χαρὴς δοχεῖον», «παλάτιον τοῦ μόνου Βασιλέως», «πύρινος θρόνος τοῦ Παντοκράτορος», «ἐμπυχος τράπεζα», «φωτὸς κατοικητήριον», «λυχνία καὶ στάμνα, μάννα φέρουσα, τὸ γλυκαῖνον τὰ τῶν εὐσεβῶν αἰσθητήρια», «ἐνδιαίτημα τοῦ Δεσπότης τῆς κτίσεως», «εὐρύχωρον σκῆνωμα τοῦ Λόγου», «ἄσκημα ἡλίου νοητοῦ», «Βασιλέως καθέδρα», «σκηνὴ τοῦ Θεοῦ καὶ Λόγου». Καὶ γιὰ νὰ τελειώσουμε τὸ πνευματικὸ αὐτὸ ἀπάνθισμα ἀπὸ τὸν Ἀκάθιστον Ὑμνον, ἡ Παναγία μας εἶναι «σκεῦος μύρον τὸ ἀκένωτον εἶδεξάμενον». Εἶναι θεῖο σκεῦος ποὺ δέχτηκε μέσα του τὸ ἀκένωτο μύρο, δηλαδὴ τὸ Χριστό, πού, ἂν καὶ κενώθηκε, ἔγινε δηλαδὴ ἄνθρωπος, παρὰ ταῦτα παρέμενε ὁ Ἰδιος Θεὸς ἀναλλοίωτος.

Ἔτσι, ἡ «εὐλογημένη ἐν γυναιξίν», Παναγία μας, ἔχοντας πάντα μέσα της τὸ μύρο, τὸ Χριστό, σκορποῦσε καὶ θὰ ἐξακολουθῇ νὰ σκορπᾷ στοὺς αἰῶνες τοῦ Χριστοῦ τὴν εὐοσμία» σὲ ὅσες ψυχὲς δια-

βάζουν τὴν ζωὴ της, τὴν τιμοῦν καὶ τὴν εὐλαβοῦνται.

Ὑστερα ἀπὸ τὴν Παναγία, ἀκολουθοῦν οἱ Ἀπόστολοι καὶ κήρυκες τοῦ εὐαγγελίου. Ἦσαν ὅλοι τους «Χριστοῦ εὐωδία» (Β' Κορινθ. 2, 15). Εἰδικὰ ὁ ἀπ. Παῦλος μαρτυρεῖ, ὅτι μέσα του δὲν ζοῦσε αὐτός, ὁ παλαιὸς Παῦλος, ἀλλὰ μέσα του ζοῦσε ὁ Χριστός. Τὴ μαρτυρία του αὐτὴ τὴ διαβάζουμε στὴν ἐπιστολὴ του πρὸς Γαλάτας. «Ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός» (Γαλ. 2, 20). Οἱ ἐρμηνευταὶ Οἰκουμένιος καὶ Ζιγαβηνός, ἀναφερόμενοι στὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Ἀποστόλου, παρατηροῦν τὰ ἑξῆς: Ὁ Οἰκουμένιος: «Χριστός ἐστιν ὁ πάντα ποιῶν ἐν ἐμοὶ καὶ κρατῶν καὶ δεσπόζων. Καὶ τὸ μὲν ἡμέτερον θέλημα νεκρὸν ἐστὶ, τὸ δὲ ἐκείνου ζῇ καὶ κυβερνᾷ τὴν ζωὴν ἡμῶν». Ὁ Ζιγαβηνός: «Ὁ Χριστός ἔζη λοιπὸν ἐν αὐτῷ κυριεύων τῆς ψυχῆς αὐτοῦ καὶ κινῶν αὐτὴν τῷ ἑαυτοῦ θεῷ θελήματι καὶ ἐνεργῶν ἐν αὐτῷ».

Ὁ ἀπ. Παῦλος καὶ ὅλοι οἱ ἀπόστολοι ἦσαν θεῖα μυροδοχεῖα, ἀφοῦ μέσα τους ἔφεραν πάντοτε τὸ Μύρο Χριστοῦ καὶ ἀφοῦ ὁ Χριστός ἦταν ἐκεῖνος ποὺ ρύθμιζε τὴς σκέψεις τους, τὴ ζωὴ τους καὶ τὴ δράσιν τους. Σὲ κάθε τόπο ποὺ περνοῦσαν ἀφῆναν τὴν εὐωδία τοῦ Χριστοῦ, ἡ ὁποία γινόταν μαγνήτης καὶ μαγνήτιζε δεκάδες καὶ ἑκατοντάδες ψυχὰς εἰδωλολατρῶν, οἱ ὁποῖες ἐγκατέλειπαν τὰ εἰδῶλα καὶ προσχωροῦσαν στὴ χριστιανικὴ πίστι καὶ στὴ λατρεία τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι χαρακτηριστικὴ ἡ παρατήρησις τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου ἡ ὁποία ἀναφέρεται στοὺς Ἀποστόλους: «Ὡς περ θυσιάστηρίον ἐσμεν βασιλικόν, ὅπου ἂν ἀπέλθωμεν τοῦ οὐρανοῦ πνέοντες μύρου».

Μετὰ τοὺς Ἀποστόλους ἔρχονται οἱ Ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας. Ὅλοι οἱ Ἅγιοι. Ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ γινώριζαν τὴ χριστιανικὴ ἀλήθεια καὶ ἔδιδαν τὴν καρδιά τους στὸ Χριστό, γίνονταν ὅλοι τους εὐωδία Χριστοῦ, εὐωδίαζαν τὸ Χριστό. Μέσα στὴν καρδιά τους ἄναβε μιὰ τέτοια φλόγα ἀγάπης, ποὺ δὲν μπορούσε καμμιὰ δύναμι τοῦ κόσμου νὰ τὴ σβήσει. Αὐτὴ ἡ φλόγα

τοὺς ἔκανε νὰ ψάλλουν: «Τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; θλίψις ἢ στενοχωρία ἢ διωγμός ἢ λιμὸς ἢ γυμνότης ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα;» (Ρωμ. 8, 35).

Ὁ Ἰησοῦς «ἐν ἁγίοις ἀναπαύεται». Καὶ οἱ ἅγιοι πρόσφεραν σὰν θρόνο ἀναπαύσεως στὸ Χριστὸ τὴν καρδιά τους. Εἶναι πολὺ συγκινητικὴ ἡ ζωὴ τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου. Μάλιστα τὸ μαρτύριό του, τὸ ὁποῖο ἔχει σχέση μὲ τὸ θέμα μας. Ὁ Ἰγνάτιος ἔφερε μέσα του, στὴν καρδιά του, τὸ Μύρο τοῦ οὐρανοῦ. Γι' αὐτὸ καὶ ὠνομάσθηκε Θεοφόρος. Ὁταν τὸν ὠδήγησαν στὸ στίβο τοῦ ἀμφιθεάτρου τῆς Ρώμης, τὰ πεινασμένα λιοντάρια τοῦ Κολοσσαίου τὸν κατασπάραξαν. Δὲν ἄφησαν τίποτε ἀπὸ τὸ σῶμα του, παρὰ μόνον μερικὰ ἀπὸ τὰ ὀστὰ καὶ τὴν καρδιά του. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἐξέπληξε ὅλους. Οἱ στρατιῶτες, γιὰ νὰ λύσουν τὴν ἀπορία τους, πῆραν τὴν καρδιά τοῦ ἁγίου καὶ τὴν ἔσχισαν. Καὶ τότε εἶδαν κάτι ποὺ τοὺς προβλημάτισε, ἀλλὰ καὶ τοὺς συγκίνησε βαθειά. Βρῆκαν, μέσα στὴν καρδιά τοῦ μάρτυρος τοῦ Χριστοῦ, γραμμμένο μὲ χρυσὰ γράμματα τὸ ὄνομα «Ἰησοῦς Χριστός».

✱

Ἡ χριστιανὴ γυναῖκα στὴν προσπάθειά της νὰ εὐωδιάζη, νὰ μυρίζη Χριστό, ὅπως ἀναφέραμε, μυρώνεται, ἀρωματίζεται, μὲ ὅλα τὰ ἀρώματα ποὺ ἀναφέραμε μέχρι τώρα. Ἀλλὰ ἐκεῖνο τὸ Μύρο ποὺ ἔχει τὴν πρώτη θέσι στὸν πνευματικὸ της καλλωπισμό, καὶ ποὺ ὡς πρῶτο τὸ ἀναφέραμε, εἶναι τὸ «Μύρον ἐκκενωθέν», ὁ Ἰησοῦς. Ὁ Ἰησοῦς παίρνει θέσι στὸ κέντρο τῆς καρδιάς της καὶ γίνεται, ἔτσι, καὶ αὐτὴ, ὅπως ἡ Παναγία μας, «ἐνδιαίτημα τοῦ Δεσπότου τῆς φύσεως» καὶ «παστὴς τοῦ Λόγου ἀμόλυντη», ἀμόλυντος, δηλαδή, νυμφικὸς θάλαμος τοῦ Λόγου, τοῦ Κυρίου. Γίνεται μιὰ χριστοφόρα ψυχή.

Ἐχοντας, λοιπόν, στὴν καρδιά της, ἡ χριστιανὴ γυναῖκα τὸ θεῖο Μύρο, τὸ Χριστό, «προσφέρει ἅπασιν τοῦ Χριστοῦ τὴν εὐοσμίαν». Ἐνα παράδειγμα: «Μιὰ ἀδελ-

φή νοσοκόμος, κάποτε, πρόσφερε ένα ζεστό σὲ ένα ἄπιστο, ποὺ ἦταν ἄρρωστος στὸ νοσοκομεῖο. Ὁ ἀπότομος καὶ ἀναίδης ἄρρωστος ἀρπάζει τὸ φλυτζάνι καὶ τῆς πετᾷ τὸ ζεστὸ σιὸ πρόσωπο. Ἡ ταπεινὴ ἀδελφὴ σκύβει τὸ κεφάλι καὶ ἀπομακρύνεται χωρὶς νὰ πῇ λέξι. Σὲ λίγο ξαναπαρουσιάζεται μὲ νέο ζεστό. Ὁ ἄπιστος γίνεται θηρίο καὶ ἐπαναλαμβάνει τὴν πράξι του. Ἀλλὰ ἡ ἀδελφὴ σιωπᾷ. Ἀλλάζει τὰ μουσκεμμένα ρούχα τῆς καὶ ἔπειτα ἐπιστρέφει στὸ προσκέφαλο τοῦ ἀρρώστου, τοῦ ἀπευθύνει λόγια καλωσύνης καὶ ἀγάπης. Ὁ ἄκαρδος ἄνθρωπος συγκινεῖται. Κοιτάζει τὴν ἀδελφὴ στὸ πρόσωπο καὶ λέγει: «Σεῖς δὲν εἴσθε πλάσμα αὐτῆς τῆς γῆς. Ποιὸς σᾶς δίδαξε νὰ φέρεσθε ἔτσι;». Ἡ ἀδελφὴ τοῦ δείχνει τὸν Ἐσταυρωμένο ποὺ εἶχε κρεμασμένο στὸ στήθος τῆς. Ὁ ἄπιστος δὲν κρατήθηκε. Ξέσπασε σὲ δάκρυα καὶ ζήτησε νὰ φιλήσῃ τὸ χέρι τῆς ἀδελφῆς καὶ τὸν Ἐσταυρωμένο τῆς.

Ναί. Εἶναι ἀλήθεια. Ἡ χριστιανὴ γυναίκα δὲν εἶναι πλάσμα αὐτῆς τῆς γῆς. Εἶναι πλάσμα τοῦ οὐρανοῦ. Εἶναι μιὰ ψυχὴ, ἡ ὁποία ἐμπνέεται στὴ ζωὴ τῆς, σὲ ὅλες τὶς ἐνέργειές τῆς, ἀπὸ τὸ Χριστό. Εἶναι σμικρογραφία τοῦ Χριστοῦ, ἀντίγραφο καὶ ἀπομίμησι.

Ἀγαπητὲς ἀναγνώστριες,

Στὴ Ρουμανία ὑπάρχει μιὰ κοιλάδα στὴν ὁποία δὲν φυτεύουν τίποτε ἄλλο παρὰ τριαντάφυλλα, τὰ ὁποία προσορίζονται γιὰ τὴν ἀγορὰ τῆς Βιέννης. Τὴν ἐποχὴ τῆς συγκομιδῆς τῶν ρόδων ἡ εὐωδία εἶναι τόσο δυνατὴ ὅς αὐτὴ τὴν κοιλάδα, ὥστε λίγα λεπτά ἂν μείνῃ σ' αὐτὴν κανεῖς, ὅπουδήποτε κι ἂν πᾶς κατόπιν στὸ διάστημα τῆς ἡμέρας, ἡ εὐωδία ποὺ σκορπίζει γύρω του μαρτυρεῖ ὅτι πέρασε ἀπὸ

τὴν κοιλάδα τῶν ρόδων.

Μιὰ παρόμοια εὐωδία, πνευματικὴ εὐωδία, τὴν εὐωδία τοῦ Χριστοῦ, θὰ σκορπίζετε καὶ σεῖς γύρω σας, ἂν μέσα στὴν καρδιά σας φυτέψετε τὸ «κρίνον τῶν κοιλάδων» (*Ἀσμ. Ἀσμ. 2, 1), ἂν βαθεῖα μέσα στὴν καρδιά σας βάλετε «Μύρον ἐκ κενωθέν» (*Ἀσμ. Ἀσμ. 1, 3), τὸ Χριστό μας.

B.A.Ψ.

ΜΙΑ ΕΞΗΓΗΣΗ

Μὲ ἀφορμὴ μιὰ ἀπορία, ποὺ δημιούργησε τὸ ἄρθρο «Ἡ ψῆφος μας», τοῦ περασμένου τεύχους, θὰ θέλαμε νὰ διευκρινίσουμε τὴ γνώμη ποὺ ὑποστηρίξαμε ἐκεῖ. Ὅταν προτείναμε νὰ δώσουμε τὴν ψῆφο μας σὲ ἀνθρώπους πιστοὺς, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν πολιτικὴ παράταξη, στὴν ὁποία θὰ ἀνῆκαν, ἀποκλείαμε, φυσικά, κάθε ἄθεο καὶ ἀντίχριστο πολιτικὸ σύστημα. Θεωρήσαμε περιττὸ νὰ ἀναφέρουμε, ὡς τελειῶς εὐνόητο, ὅτι παρατάξεις ποὺ πρεσβεύουν τὸν ὑλισμὸ καὶ ὀνομάζουν τὴν ἄγία πίστη μας «ὄπιο τοῦ λαοῦ», δὲν θὰ εὐνοηθοῦν μὲ κανένα τρόπο ἀπὸ τὸν εὐσεβὴ λαό. Δὲν νοεῖται, πράγματι, Χριστιανός, ποὺ θὰ διάλεγε τὸν ἀντιπρόσωπό του μέσα ἀπὸ τέτοιες παρατάξεις. Ἐξ ἄλλου, τὸ δηλώσαμε κατηγορηματικά: μὲ τὴν ψῆφο μας θὰ τιμήσουμε μόνο πιστοὺς ἀνθρώπους «μὲ φόβο Θεοῦ, μὲ μυστηριακὴ ζωὴ, μὲ ἐνδιαφέρον ὑγιὲς γιὰ τὴν Ἐκκλησίαν». Καὶ τέτοιοι ἄνθρωποι, ὅπως-δήποτε, δὲν μποροῦν νὰ ἀνῆκουν σὲ ἄθρησκα καὶ ἀντίθετα κόμματα, τὰ ὁποία μάλιστα δηλώνουν φανερά τὴν ἀθεΐα τους. καθὼς καὶ σὲ κείνα ποὺ ὑποστηρίζουν ἐπίσημα τὴν μασονία καὶ τὴ διαφθορά καὶ στηρίζουν τὸν καπιταλισμὸ.

«ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ» Μηνιαῖον ὁρθόδοξον χριστιανικὸν περιοδικόν.

Ἰδιοκτησία καὶ Ἐκδόσις Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ», Πέλοπος 7, τηλ. 270.630 Θεσ)νίκη Διευθυντὴς Συντάξας: Σάββας Ν. Ξανθόπουλος, Πέλοπος 9, Θεσσαλονίκη.

Προϊστάμενος Τυπογραφείου Β. Π. Μακρόγλου, Βελισσαρίου 35, τηλ. 841.623, Θεσ)νίκη

Ἔτησίαν συνδρομή: Ἐσωτερικοῦ δοχ. 30 — Ἐξωτερικοῦ δολλ. 2.

Ἐπιστολαὶ - συνδρομαὶ εἰς Περιοδικὸν «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ», Πέλοπος 7, Θεσσαλονίκη.

Τύποις: ΤΤΠΟ EXPRESS ο.ε. - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

« Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός καὶ ἀπολύτρωσις » (Α' Κορ. 1, 30)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ' - ΕΤΟΣ ΛΒ'

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Δεκέμβριος 1977

Ἀριθμὸς φύλλου 384

ΒΗΘΛΕΕΜ 1977

Καὶ φέτος, ὅπως πάντα, ὁ Χριστὸς θὰ γεννηθῇ πάλι μέσα σ' ἓνα σταῦλο, θὰ γείρῃ πάλι μέσα σὲ μιὰ φάτνη. Αἰῶνες τώρα ἡ ἀνθρωπότητα ἀντιγράφει πιστὰ ἐκεῖνη τὴν πρώτη νύχτα τῶν Χριστουγέννων καὶ ἐπαναλαμβάνει μὲ ἀκρίβεια ἓνα-ἓνα τὰ γεγονότα τῆς Χριστογέννας 1977 σήμερα — καλπάζουμε πρὸς τὸν 21ο αἰῶνα —, κι ὅμως, ἀπαραχάρακτα ξαναζωντανεύουν μὲ σύγχρονα σχήματα τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα τῆς Βηθλεέμ.

Περιφρονημένη ἡ Ἀγάπη μάταια ζητᾷ κάποια θέσι στὴ βολεμένη μας ζωὴ, ποὺ γέμισε ἀπὸ τὴν ἀνία τῶν ἀνέσεων. Τὰ πανηγυρικὰ λόγια καὶ οἱ γιορταστικὲς ἐκδηλώσεις δὲν ἄφησαν τόπο γιὰ νὰ φιλοξενηθῇ ὁ ταπεινὸς οὐράνιος Ἐπισκέπτης. Καὶ ὅσοι Τὸν δέχονται, δὲν εἶνε παρὰ ἓνα βρώμικο ἀκούρι αὐτὸ ποὺ ἔχουν νὰ τοῦ προσφέρουν: μιὰ καρδιὰ χτυπημένη ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, τλαιπωρημένη ἀπὸ τὰ πάθη, μὲ μόνη τὴν ἐπιθυμία νὰ ἀγκαλιάσῃ τὸ νεογέννητο Ἰησοῦ.

Ἀλλὰ ὁ Χριστὸς γεννιέται. Γιατί ἐμεῖς δὲν βλέπουμε τὸ φῶς Του, δὲν νοιώθουμε τὴ συγκίνησι ποὺ ζῆσαν οἱ βοσκοὶ μπροστὰ στὸ θαῦμα τῆς Νέας Ζωῆς; Φροντίσαμε νὰ σπαργανώσουμε τὸ Θεῖο Βρέφος μὲ τὰ σπάργανα μᾶς ἐξωτερικῆς θρησκευτικότητος, μὲ τὰ φασκιά μᾶς ἐπιφανειακῆς λατρείας. Φυλακίζουμε τὴ χάρι Του στὰ στενὰ ὅρια τῆς συνήθειας καὶ τῆς τυλακότητος κι ἀρκοῦμαστε νὰ Τὸν τιμοῦμε χωρὶς νὰ Τὸν γνωρίζουμε, χωρὶς κἄν νὰ μᾶς ἐνδιαφέρῃ ἂν Τὸν εὐχαριστοῦμε.

Ἔτσι ξεγελοῦμε τὸν ἑαυτό μας. Θέλοντας νὰ διατηρήσουμε τὴν ἀνεξαρτησία μας καὶ νὰ κρατήσουμε τὴν ἀξιοπρέπειά μας δωροδοκοῦμε τὴ συνείδησί μας, ποὺ διαμαρτύρεται γιὰ τὴν ἀπάτη, μὲ τὸ τίμημα μιᾶς ψευτοευσέβειας. Γνήσιος Ἡρώδης ὁ ἐγωῖσμός μας ὁρίζεται τὴν ἀπειλὴ καὶ ταραζεταὶ ὁ νέος Βασιλιάς θάζει δυναμίτη τὴν ταπείνωσι στὰ θεμέλια τοῦ θρόνου του. Καὶ ἐπιστρατεύει τὰ φοβερὰ του ὄπλα.

Ἀπ' τὴν ἀπλῇ προκατάληψι ὡς τὴ βίαση σφαγὴ τῆς πίστεως μέσα μας κλιμακώνεται ἡ πάλη μας μὲ τὴν ἀμφιβολία. Καὶ τί ἔχει, λοιπόν, νὰ προσφέρει ὁ Χριστὸς ποὺ γεννήθηκε; Εἰρήνην στὸν κόσμον; Ἀλλὰ ἡ γῆ εἶνε βαμμένη στὸ αἷμα. Χαρὰ κι εὐτυχία; Ἀλλὰ τὰ δάκρυα τῶν πονεμένων μᾶς πνίγουν. Μέσα στὴ σύγχρονη κοινωνία, ποὺ ξέχασε τὸ Θεό, τὸ σπῆλαιο τῆς Βηθλεέμ φαντίζεται σὰν κάτι πολὺ μακρινὸ καὶ ξένο, σχεδὸν ἀκατανόητο.

Χρεάζεται αὐτὴ τὴν περίπτωσι ἄμεση ἡ ἐπέμβασι τοῦ Θεοῦ, ποὺ θὰ στείλῃ τὸν ἄγγελό Του νὰ ἐξηγήσῃ στοὺς διαλεχτοὺς τῆς γῆς, πῶς μόνο σὰν ντυθούμε τὸν ταπεινὸ χιτῶνα τῶν βοσκῶν, μόνο σὰν δεχτοῦμε ν' ἀκολουθήσουμε τ' ἀστέρι τῆς Ἀνατολῆς, μόνο σὰν προσφέρουμε ὅ,τι πολυτιμότερο ἔχουμε στὸν Χριστό, θὰ μπορέσουμε νὰ βρεθοῦμε πολὺ κοντὰ στὴ φάτνη Του καὶ ν' ἀκούσουμε τὸ χαρούμενο μήνυμα: « ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτήρ ». Τότε, καθὼς θὰ πετᾷμε ἀπὸ πάνω μας καὶ τὸ τελευταῖο κουρέλι τῆς δυσπιστίας, θὰ δοῦμε τὸν ἐ-

Ἀντιαιρετική στήλη

ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΟΥ ΙΕΧΩΒΑ

Με: Ἡ θεότης τοῦ Χριστοῦ Ε'

ΕΡ.: Μᾶς εἶπατε, κ. καθηγητά, ὅτι καὶ σήμερα θὰ συνεχίσετε τῆς μαρτυρίας ποὺ παρουσιάζουν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ὡς τὸν Γιαχβέ, τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεόν.

ΑΠ.: Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης τελειώνοντας τὸ πρῶτο μέρος τοῦ Εὐαγγελίου του, στὸ ὁποῖο τὸ θέμα εἶνε ἡ ἀποκάλυψι τοῦ Θεοῦ στὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καταγράφει τὴν θλιβερὰν διαπίστωσι «ταυτὰ δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος ἔμπροσθεν αὐτῶν οὐκ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν». Δηλαδή ἐνῶ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἔκανε τόσα πολλὰ σημεῖα, δηλαδή θαύματα, μπροστὰ στὰ μάτια τους, οἱ Ἰουδαῖοι δὲν πίστεψαν σ' αὐτόν. Αὐτὸ εἶνε τὸ συμπέρασμα ποὺ δείχνει

αὐτὸ μας ντυμένο τὴν εἰρήνην καὶ τὴν χαρὰ.

Κι εἶνε βέβαιο ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἄγγελοι γύρω μας καὶ τοῦ ἄστρου τὸ φῶς. Ἀτόφια ἢ ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου, ζητᾷ νὰ γίνη αὐτὴ τ' ἀστέρι ποὺ θὰ μᾶς ὀδηγήσῃ στὴ Φάτιν, ζητᾷ νὰ γίνη αὐτὴ ὁ ἄγγελος, ποὺ θὰ μᾶς ἐξηγήσῃ τὸ θαυμασιὸν μυστήριον: μέσα σ' ἓνα κόσμον ποὺ στενάζει καὶ ἀχνίζει ἀπ' τὸν πόνο, τὰ τραγούδια τῶν ἀγγέλων θὰ ἤχοῦνε πάντα γλυκοτόνιστα κάθε φορά, ποὺ κάποια ψυχὴ θὰ σκύβῃ ταπεινὰ καὶ θὰ προσκυνᾷ τὸ Χριστὸ ποὺ γεννιέται μέσα της.

Κι ἐρεῖς, Κύριε, στὴ γιορτὴ Σου, ποὺ σὲ λίγο θὰ ξαναζωντανέψῃ τὴν παγωμένη νύχτα τῆς Βηθλεὲμ, θέλουμε νὰ ζήσουμε ἔντιονα τὸ θαῦμα τοῦ σταύλου. Μέσα στὴν παγωμένη ἀδιαφορία τοῦ κόσμου ἐπισκέψου τοὺς ζεστοὺς ἀπὸ τὸν πόθο γιὰ λύτρωσι σταύλους τῶν καρδιῶν μας. Διῶξε μακριὰ μας τὸν φόβο, φόβο Ἡρώδη, γιὰ στέρησι τῆς ἐλευθερίας μας καὶ χάραξε μέσα μας τὸ σωτήριο χαμόγελό Σου. Θὰ εἶνε γιὰ μᾶς τὸ μεγαλύτερο θαῦμα νὰ Σε νοιώσουμε μέσα μας νὰ σκιρτᾷς στοὺς δικούς μας παλμούς, Θεῖο Βρέφος.

Ξ.

γενικὰ τὴ στάσι τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ ἐνάντια στὸν Ἰησοῦν Χριστόν. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ἀναφέρει ἀμέσως καὶ δύο προφητείες τοῦ Ἡσαΐα ποὺ προλέγουν αὐτὴ τὴ στάσι τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ προσθέτει μάλιστα καὶ τὰ ἑξῆς: «ταῦτα εἶπεν Ἡσαΐας ὅτε εἶδε τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ ἐλάλησε περὶ αὐτοῦ» (Ἰω 12, 41). Γεννᾶται ὁμως τὸ ἐρώτημα: Πότε ὁ Ἡσαΐας εἶδε τὴν δόξα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ προεῖπε ὅτι ἔτσι θὰ ἀντιδράσῃ ἐναντίον του ὁ Ἰσραὴλ; Τὴν ἀπάντησι τὴν δίνει τὸ δεύτερο χωρίο τοῦ Ἡσαΐα ποὺ παραθέτει ὁ Ἰωάννης: «εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ πεπώρωκεν αὐτῶν τὴν καρδίαν, ἵνα μὴ ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ νοήσωσι τὴν καρδίαν καὶ ἐπιστραφῶσι, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς» (Ἰω 12, 40). Βρίσκεται στὸ 6ο κεφ. ἐπὶ λέξει τῆς προφητείας τοῦ Ἡσαΐου. Καὶ ἔγραψε τὰ λόγια αὐτὰ ὁ προφήτης, ὅταν «εἶδε τὸν Κύριον (=Γιαχβέ) καθήμενον ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ καὶ ἐπρημένου καὶ πλήρης ὁ οἶκος τῆς δόξης αὐτοῦ, καὶ σεραφεῖμ εἰστήκεισαν κύκλῳ... καὶ κέκραγε ἕτερος πρὸς ἕτερον καὶ ἔλεγον: Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος σαβαώθ, πλήρης πάσα ἡ γῆ τῆς δόξης αὐτοῦ» (Ἡσ. 6, 1-3). Καὶ σάστισε ὁ Ἡσαΐας καὶ φοβήθηκε γιὰτὶ ἄνθρωπος ἁματωλὸς εἶδε «τὸν βασιλέα Κύριον (=Γιαχβέ) σαβαώθ». Τότε εἶδε τὴν δόξα τοῦ Ἰησοῦ λέγει ὁ Εὐαγγελιστὴς καὶ τότε στάλθηκε ἀπ' αὐτόν νὰ τὸν ἀναγγείλῃ στὸ λαὸ καὶ τότε εἶπε πῶς θὰ ἀντιδράσῃ ὁ λαὸς ἐναντίον τοῦ Κυρίου. Ὡστε λοιπὸν ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἶνε ὁ «Βασιλεὺς Γιαχβέ Σαβαώθ» ποὺ ἔδειξε τὴ δόξα του στὸν προφήτη Ἡσαΐα.

ΕΡ.: Σπουδαία πράγματι μαρτυρία. Ὅσο καὶ ἂν θέλῃ κανεὶς νὰ διαστρεβλώσῃ τὴν ἀλήθεια στὴ μαρτυρία αὐτὴ δὲν θὰ τὰ καταφέρει. Ὁ Ἡσαΐας λέγει ὀρθὰ κοφτὰ ὅτι εἶδε τὸν βασιλέα Κύριο Γιαχβέ καὶ ὁ Ἰωάννης γράφει καὶ διευκρινίζει ὅτι ὁ Ἡσαΐας εἶδε τὸν Ἰησοῦν, τὴν δόξα του.

ΑΠ.: Καὶ δὲν εἶνε ἡ μόνη μαρτυρία ὑπάρχουσα καὶ ἄλλες. Ὁ ἴδιος προφήτης, ὁ Ἡσαΐας, προφητεύει γιὰ τὸν Ἰωάννη τὸν προδρόμο· «Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν» (Ἠσ. 40, 3). Στὸ Ἑβραϊκὸ ἀκούγονταν· «ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Γιαχβέ (ἢ Ἰεχωβά)». Ὁ προφήτης Μαλαχίας μιλάει ἐξ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπαναλαμβάνει τὰ λόγια τοῦ Ἡσαΐα· «Ἴδού ἐγὼ ἐξαποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου, καὶ ἐπιβλέψεται ὁδὸν πρὸ προσώπου μου, καὶ ἐξαίρῃς ἡμεῖς εἰς τὸν ναὸν ἑαυτοῦ Κύριος, ὃν ὑμεῖς ζητεῖτε, καὶ ὁ ἄγγελος τῆς διαθήκης, ὃν ὑμεῖς θέλετε· Ἴδού ἔρχεται, λέγει Κύριος παντοκράτωρ» (Μαλ. 3, 1). Ἐδῶ μιλάει, ὅπως εἶπα, ὁ ἴδιος ὁ Γιαχβέ. Νά, ἐγὼ ὁ Γιαχβέ θὰ στείλω τὸν ἄγγελό μου. Ὁ Ἐθαγγελιστὴς Μάρκος ἐνώνει τὶς δύο αὐτὲς προφητεῖες καὶ τὶς καταχωρίζει ὡς ἐξῆς στὴν ἀρχὴ τοῦ Ἐθαγγελίου του· «Ὡς γέγραπται ἐν τοῖς προφήταις, Ἴδού ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου· φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ». (Μάρκ. 1, 2-3). (Πρὸβλ. Ματθ. 3, 1-3 καὶ Λουκ. 1, 16-17, Ἰω. 1, 23 καὶ 3, 28). Στὸν Ἡσαΐα ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Γιαχβέ, στὸ Μάρκο «τὴν ὁδὸν σου», δηλαδὴ τὴν ὁδὸν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Στὸ Μαλαχία ὁ Γιαχβέ λέγει «τὸν ἄγγελό μου», ὁ ὁποῖος θὰ «κατασκευάσει τὴν ὁδὸν ἔμπροσθέν μου», στὸ Μάρκο ἀποστέλλω τὸν ἄγγελό μου ὁ ὁποῖος θὰ «κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου». Ἀπὸ τῆ σύγκρισις λοιπὸν τῶν μαρτυριῶν αὐτῶν ὅπως εἶνε γραμμένες στὴν Παλαιὰ Διαθήκη καὶ στὴν Καινὴ Διαθήκη, βγαίνει ἕνα συμπέρασμα· ὅσα εἶνε στὴν Παλαιὰ Διαθήκη τοῦ Γιαχβέ ἢ ἀναφέρονται στὸν Γιαχβέ, στὴν Καινὴ Διαθήκη εἶνε τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἢ ἀναφέρονται στὸν Ἰησοῦ Χριστό. Πῶς ἐξηγεῖται αὐτό;

ΕΡ.: Ἀσφαλῶς μία εἶνε ἡ σωστὴ ἐξήγησις ἡ ἀλήθεια ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶνε ὁ ἀληθινὸς Θεός, ὁ Γιαχβέ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ποὺ ἐγίνε ἄνθρωπος.

ΑΠ.: Μὲ μία δέβαια ἐπεξήγησις ὅτι ὁ Γιαχβέ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης εἶνε ὁ Τρια-

δικὸς Θεὸς τῆς Καινῆς Διαθήκης καὶ ἐκεῖνος ποὺ ἐγίνε ἄνθρωπος εἶνε ὁ Τίος· ὁ Τίος εἶνε ὁ ἀληθινὸς Θεός, ἔχει μία φύσις καὶ μία οὐσία μὲ τὸν Πατέρα, εἶνε ὅμως ἕνα δεύτερο πρόσωπο στὴ Θεότητα.

ΕΡ.: Καλὴ καὶ ἀναγκαῖα ἡ ἐπεξήγησίς σας, κ. καθηγητά, γιὰ νὰ μὴ ἐμφιλοχωρήσῃ καμία σύγκρισις καὶ παρανόησις. Δὲν ἐγίνε ὁ Πατέρας Γιαχβέ ἄνθρωπος καὶ ὀνομάσθηκε Ἰησοῦς Χριστός, ἀλλὰ ὁ Τίος Γιαχβέ.

ΑΠ.: Ἡ κρίσις σας αὐτὴ μὲ ἱκανοποιεῖ καὶ μὲ εὐχαριστεῖ γιὰτὶ διαπιστώνω ὅτι μπήκατε βαθειὰ στὸ θέμα καὶ διακρίνετε καθαρὰ τὰ πρόσωπα χωρὶς νὰ μοιράζετε τὴν οὐσία καὶ τὴ φύσις τῆς Θεότητος. Προχωρῶ, λοιπὸν, καὶ σ' ἄλλες μαρτυρίες. Ὁ ἀπ. Παῦλος παραθέτει στὶς ἐπιστολὰς του δυὸ φορές τὸ χωρίο «ὁ καυχώμενος ἐν Κυρίῳ καυχάσθω» (Α' Κορ. 1, 31 καὶ Β' Κορ. 10, 17) καὶ τὸ σχετίζει μὲ τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Τὸ χωρίο αὐτὸ εἶνε παρμένο ἀπὸ τὸν προφήτη Ἰερεμία, ὁ ὁποῖος ὅμως τὸ γράφει γιὰ τὸν Γιαχβέ. Πῶς ὁ Παῦλος θὰ τοῖμοῦσε νὰ πύρῃ μὴ ἀπαίτησι ἀδυστηρὴ τοῦ Θεοῦ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, τοῦ Γιαχβέ, γιὰ νὰ τὴ χρησιμοποιήσῃ σὺ μαρτυρία γιὰ τὸν Χριστό;

ΕΡ.: Καὶ φαίνεται καθαρά, κ. καθηγητά, ὅτι ὁ Παῦλος τὸ χρησιμοποιεῖ γιὰ τὸν Τίον, γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστό, καὶ ὄχι γιὰ τὸν Πατέρα;

ΑΠ.: Πολὺ καθαρὰ μάλιστα. Μπορεῖτε νὰ τὸ διαπιστώσετε μόνονι σας ἀναντίρρηση. Σὰς διαβάζω ὁλόκληρο τὸ χωρίο τοῦ προφήτου Ἰερεμίου· «Τάδε λέγει Κύριος (Γιαχβέ) μὴ καυχάσθω ὁ σοφὸς ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχάσθω ὁ ἰσχυρὸς ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχάσθω ὁ πλούσιος ἐν τῇ πλούτῳ αὐτοῦ, ἀλλ' ἢ ἐν ταύτῳ καυχάσθω ὁ καυχώμενος συνίεν καὶ γινώσκειν ὅτι ἐγὼ εἰμὶ Κύριος ὁ ποιῶν ἔλεος καὶ κῆριμα καὶ δικαιοσύνην ἐπὶ τῆς γῆς, ὅτι ἐν ταύτοις τὸ θέλημά του, λέγει Κύριος (Γιαχβέ)» (Ἰερ. 9, 23-24). Τὸ πτωχιδιὸν εἶνε ὅτι ὁ ἀπ. Παῦλος ὅσα λέγονται στὸν Ἰερεμία γιὰ τὸν Γιαχβέ ἤταν σοφία, ἔλεος, δικαιοσύνη, τὰ ἐρασιμῶζει στὸν Ἰησοῦ Χριστό· «Ὁς ἐγεννήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἀγιασμός καὶ ἀπολύτρωσις· ἵνα καθὼς γέγραπται, ὁ καυχώμενος ἐν Κυρίῳ καυχάσθω»

Πρόσωπα τῆς Βίβλου

Ο ΑΒΕΣΣΑΛΩΜ

27.- Ἀνέλπιστος ὁπαδός

«Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἐθθὶ τὸν Γεθθαϊὸν-
 ἱναὶ πορεύῃ καὶ σὺ μεθ' ἡμῶν; ἐπίστρεφε καὶ
 αἰεὶ μετὰ τοῦ βασιλέως, ὅτι ξένος εἶ σὺ καὶ
 ὅτι μετόικισμας σὺ ἐκ τοῦ τόπου σου».

(Β' Βασιλ. 15, 19)

Ὁ Δαυὶδ καὶ οἱ λιγοστοὶ σωματοφύλακές
 του ἀνεβαίνουν σιωνηλοὶ τὸ ὄρος τῶν ἐλαι-
 ῶν. Πίσω τους ἔχουν ἀφήσει τὴν ἐπανα-
 στατημένη Σιών. Δὲν ἀκούεται πιά κανέ-
 νας ἀπόμακρος ἄχος τῶν ἐσσηκωμένων Ἰε-
 ροοολυμιτῶν. Ἡ θλιθερὴ συνοδεία ἀνεβαί-
 νει καὶ ὅλο ἀνεβαίνει. Πρὸς τὰ ποὺ κατεν-
 δύνονται; Κανένας δὲν γνωρίζει. Οὔτε καὶ
 αὐτὸς ὁ βασιλεὺς. Βλέπεις, τὸ κακὸ τοὺς
 βρῆκε ἀπροσδόκητα, καὶ ἔφυγαν τόσο δια-
 στικτά, σὺν τοὺς κλέφτες. Δὲν βρῆκαν λοι-
 πὸν καιρὸ νὰ καθήσουν καὶ νὰ συζητήσουν
 γύρωμα πρὸς τὰ ποῦ θὰ τραβοῦσαν. Τώρα
 ἔνα προεῖχε: Ν' ἀπομακρυνθοῦν ὅσο μπο-
 ροῦσαν πρὸς τὴν ἐρημο. Ἐκεῖ
 θὰ εὗρισκαν κάποιο μέρος ἀσφαλὲς γιὰ νὰ
 μείνουν. Τότε θὰ μελετοῦσαν καὶ τὴν κα-

τάσταση.

Ἔχουν γιτάσει στὴν κόρυφή τοῦ μικροῦ
 λοφίσκου. Γιὰ μιὰ στιγμή σταματοῦν, γιὰ
 νὰ πάρουν μιὰ ἀνάσα καὶ νὰ δοῦν πρὸς
 τὴν πλαγιά, μήπως ἔρχεται κανένα ἀπόσπασ-
 μα ἐπαναστατῶν ἐναντίον τους. Ὁ Δαυὶδ
 πρώτη φορὰ σηκώνει τὸ κεφάλι γιὰ νὰ κοι-
 τᾷ τοὺς ἀνθρώπους του. Ὅλοι τὸν τρι-
 γυρίζουν. Περιμένουν ν' ἀκούσουν κάτι ποῦ
 ἴσως θγῇ ἀπ' τὰ πικραμένα του χεῖλη. Τό-
 τε ὁ βασιλεὺς, ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς τοὺς γεν-
 ναίους ἄνδρες ποὺ τὸν κύκλωσαν, εἶδε καὶ
 κάποιον ποὺ δὲν περίμενε νὰ τὸν βρῇ μέσα
 σ' αὐτὴ τὴ συνοδεία τῶν κωμηγμένων φυ-
 γάδων. Εἶδε τὸν Ἐθθὶ ἀπὸ τὴν Γέθ. Αὐ-
 τὸς δὲν ἦταν ἀπ' τοὺς δικούς του ἀνθρώ-
 πους. Οὔτε ποτὲ ἐπηρέτησε στὴν προσωπικὴ

(Α' Κορ. 1, 30-31). Ἐξ ἄλλου στὴν Γαλ.
 6, 14 ὁ Παῦλος διακηρύσσει ἐπίσημα τὸ
 μοναδικὸ του καύχημα: «Ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο
 καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ Κυρίου
 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ», καὶ δὲν φοβᾶται
 μήπως οἱ φανατικοὶ Ἰουδαῖοι τοῦ δείξουν
 τὴν αὐστηρὰ ἀπαίτησι τοῦ Ἰεχωβά ποὺ ἀπα-
 γορεύει ἀπόλυτα νὰ ἔχη ὁ λαὸς του ἄλλο
 καύχημα ἐκτὸς ἀπὸ αὐτόν. Ὁ Παῦλος εἶνε
 ἑτοιμὸς νὰ δώσῃ τὴν ἀπάντησι ὅτι ὁ Ἰη-
 σοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ ἐνανθρωπήσας Γιαχβέ
 εἶνε ἴσος μὲ τὸν Θεὸ Πατέρα. Μιὰ ἄλλη
 μαρτυρία δρίσκουμε στὴν Α' Κορ. 2, 16.
 Γιὰ νὰ τίς θυμάσθε πρακτικὰ σὰς λέγω
 ὅτι στὸ τέλος τοῦ Α' κεφ. τῆς Α' Κορ. εἶνε
 τὸ «ὁ καυχώμενος ἐν Κυρίῳ καυχάσθω».
 Στὸ τέλος τοῦ Β' κεφ. γράφει «τίς γὰρ
 ἔγνω νοῦν Κυρίου, ὃς συμβιβάσῃ αὐτόν;
 ἡμεῖς δὲ νοῦν Χριστοῦ ἔχομεν». Ἐδῶ ὁ

Παῦλος δανεῖζεται ἀπὸ τὴν προφήτη Ἠ-
 σαῖα τὸ χωρίο: «τίς γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου»,
 δηλαδὴ ποιὸς ἐγνώρισε τὸν νοῦν τοῦ Γιαχβέ
 καὶ ἀμέσως προσθέτει ἡμεῖς ἔχομεν νοῦν
 Χριστοῦ: ἄρα ὅταν λέγει νοῦν Κυρίου
 (Γιαχβέ), ἐννοεῖ νοῦν Χριστοῦ, ὅπως ἐξη-
 γεῖ ὁ ἴδιος. Τὸ σωστὸ συμπέρασμα εἶνε καὶ
 ἐδῶ ἕνα.

ΕΡ.: Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶνε ὁ Γιαχβέ.

ΑΠ.: Μιὰ ἄλλη παρόμοια μαρτυρία εἶνε
 στὴν Α' Κορ. 10, 9: «Μηδὲ ἐκπειράζωμεν
 τὸν Χριστόν, καθὼς καὶ τινες αὐτῶν ἐπείρα-
 σαν καὶ ὑπὸ τῶν ὄρων ἀπώλλοντο».
 Σ' αὐτὸ τὸ χωρίο λέγεται σαφέστατα ὅτι
 ἐκεῖνος ποὺ πειράζεται εἶνε ὁ Χριστὸς, στὴν
 Παλαιὰ Διαθήκη γράφεται καθαρότατα ὅτι
 ἐκεῖνος ποὺ πειράζεται εἶνε ὁ Γιαχβέ (Ἐξ.
 17, 2-7).

Στέργιος Ν. Σάκκος

του γουρουά. Ούτε κἄν Ἰσραηλίτης ἦταν. Πρὶν ἀπὸ λίγες μέρες εἶχε ἔλθει σὺν παλαίῳ σὺν ἐπίσημος φιλοξενούμενος. Συμπωματικῶς θρόνιζε μέσα στὴ θύελλα τοῦ ξεσηκωμοῦ. Καὶ τὸ πῦμα τῆς φυγῆς τὸν παρέσυρε κί' αὐτόν. Ὁ Δαυὶδ μόλις τὸν ἀντιγράφει, τὸν κοιτᾷ μὲ ἀπορία. Τοῦ κάνει νεῖμα νὰ πλησιάσῃ, καὶ ἀρχίζει μαζί του ἕνα σύγγραμμα διάλογο. Τοῦ λέγει, πῶς δὲν ἦταν φρόνιμο νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ σὺν ἐπικίνδυνον δρόμον τῆς φυγῆς. Ἦταν προσεκτικὸς ἐπίσημος καὶ γι' αὐτὸ ἐπρόσπε νὰ μείνῃ σὶά Ἱεροσόλυμα. Κανένας δὲν θὰ τολμοῦσε νὰ πειράξῃ ἕνα ξένο. Οὔτε κί' αὐτὸς ὁ Ἀβессαλώμ. Πρέπει λοιπὸν νὰ γυρίσῃ πίσω. Ἐκεῖνοι οὔτε ξέχουν γιὰ ποῦ τραβοῦν. Πᾶνε ποὺς τὸ ἄγνωστο. Ἀκόμα δὲν μποροῦν νὰ ὑπολογίσουν ποιὲς ἀπρόβλεπτες συνθήκες θ' ἀντιμετωπίσουν. «Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ἐθθὶ τὸν Γεδθαῖον ἵναί τι πορεύῃ καὶ σὺ μεθ' ἡμῶν; ἐπιστρέφε καὶ οἰκεῖ μετὰ τοῦ βασιλέως, οὗτι ξένος εἰ σὺ καὶ οὗτι μετώκησας σὺ ἐκ τοῦ τόπου σου» (Β' Βασιλ. 15, 19). Μὰ ὁ Ἐθθὶ σὰ νὰ μὴν ἀκούῃ τὰ λόγια τοῦ βασιλῆα. Δὲν κάνει βῆμα πίσω. Στέκεται ἡρεμὸς καὶ σοβαρός. Κοιτᾷ σὶά μάτια τὸν Δαυὶδ. Καὶ τοῦ ἀπαντᾷ μὲ ἀποφασιστικότητά πῶς δὲν πρόκειται, ὅσο κι' ἂν ὁ βασιλῆας ἐπιμείνῃ, νὰ πάρῃ τὸ δρόμον τοῦ γυρισμοῦ. Θὰ μείνῃ κοντὰ σὺν ἐκπιωτο βασιλῆα. Θ' ἀγωνισθῇ δίπλα του γιὰ νὰ κερδίσῃ πάλι τὸν χαμένο θρόνον του. Ἔχει σιδημεύσει τὰ πράγματα. Θὰ μείνῃ πιστὸς στὴ ζωὴ καὶ σὺν θάνατον. «Καὶ ἀπεκρίθη Ἐθθὶ τῷ βασιλεῖ καὶ εἶπε· ὦ Κύριός μου καὶ ὦ κύνός μου ὁ βασιλεὺς, οὗτι εἰς τὸν τόπον, οὗ ἐὰν ἦ ὁ κύριός μου καὶ ἐὰν εἰς θάνατον καὶ ἐὰν εἰς ζωὴν, οὗτι ἐκεῖ ἔσται ὁ δοῦλός σου» (Β' Βασιλ. 15, 21).

Πῶς νὰ μὴν ὑποχωρήσῃ ὁ Δαυὶδ προσηλὸς σὲ μιὰ τόσο συγκινητικὴ ἀφοσίωση; Μὲ κοφτὰ καὶ παλληκαριστὰ λόγια ὁ ξένος ἀπ' τὴ Γεδθῆ ἔθεσε τὸν ἐαυτὸν του δίπλα σὺν φίλῳ του. Συνταύτισε τὴν τύχην του μὲ ἐκεῖνον. Ἐνωμένοι στὴ χαρὰ καὶ στὴ θλίψη. Στὴ ζωὴ καὶ σὺν θάνατον. Γι' αὐτὸ βουρκώνει πάλι ὁ δοντωχισμένος βασιλῆας. Κλαίει προσοτὰ σὺν μεγαλεῖο τοῦ ἀνέλιπτου αὐτοῦ

ὀπιδιοῦ, ποῦ παίρνει τὸ δρόμον τῆς θυσίας γιὰ νὰ μὴ προδώσῃ τοὺς ἱεροὺς δεσμοὺς τῆς φιλίας.

Ὁ γενναῖος Ἐθθὶ! Ἡ ἀφοσίωσή σου σὺν πρόσωπο τοῦ καλοῦ Δαυὶδ μᾶς συγκινεῖ βαθύτατα. Ὁ Ἀβессαλώμ, τὸ σπλάγχνον τῶν σπλάγχθων του, τὸν ξέχασε καὶ διωργάνωσε συνωμοσίες καὶ ἐπαταστάσεις, τὸν ἐδίωξε ἀπ' τὸ θρόνον, καὶ σὺ, ἕνας ξένος, ἕνας ἀλλόφυλος, σ' αὐτὲς τὶς κρίσιμες στιγμὲς τοῦ βασιλῆα καὶ φίλου σου θμύνεις πιστὸς καὶ ἀφωσιωμένος. Δὲν φεύγεις. Καὶ ἡ ἀγάπη σου εἶπε θαυμαστή, γιὰτὶ δὲν τὸν ἀγάπησες καὶ τὸν θάνασες μόνον διὰν φοροῦσε τὴ χρυσὴ ἀλουργίδα τῆς δόξης, ἀλλὰ τὸν παραστέλεις καὶ τώρα, ποῦ ἀνεβαίνει τὸ ὄρος τῶν στεναγμῶν καὶ φορεῖ τὴ χλαμύδα τοῦ ξεπερσοῦ καὶ τῆς ἐξουθενώσεως. Συμμεριζοῦσαι τὴ θλίψη ποῦ δέχεται τὴν καρδίαν τοῦ φίλου σου, καὶ γι' αὐτὸ τὸν ἀκολουθεῖς στὴ ζωὴ καὶ σὺν θάνατον. Ἐοὺ πὰ πῆρες τὴ θέσιν τοῦ γιοῦ δίπλα σὺν μικραμένο πατέρα.

*

Ἡ ἱστορία ἐπαναλαμβάνεται μ' ὅλες τὶς ποιικίλλες τῆς καὶ τὶς ἐκδοχὰς τῆς. Παιδιά ἐγκατέλειψαν τοὺς γονεῖς τῶν μέσα σιτοὺς πέντε δρόμους γυμνοὺς καὶ ἀπροσώπιτους. Γι' αὐτοὺς ποῦ τοὺς ἔφεραν σὺν κόσμῳ δὲν εἶχαν μιὰ γωνιά σὶά σπιτικά τους, οὔτε ἕνα πιάνο ζεστοῦ φαγητοῦ. Ἡ γερόντιοσα μᾶνα καὶ ὁ φιλόσθενος πατέρας κάπου μονάχα κί' ἔρημοι ἀνεβαίνουν κί' αὐτοὶ τὸ δικὸν τοὺς δὸς τῶν λεγμῶν. Πίνουν τὸ πικρὸ φαγητὸν τῆς ἀτοργίας τῶν σπλάγχθων τῶν καὶ καθικετεύουν τὸν θάνατον, νὰ φανῇ αὐτὸς σπληνικός, καὶ νύσθῃ νὰ τοὺς λυγρώσῃ μιὰ νύχτα.

Κί' ὁ θάνατος ἔρχεται γιὰ νὰ σταματήσῃ αὐτὲς τὶς συντριμμένες καρδιὰς καὶ νὰ σφραγίσῃ τὰ γεροντικὰ γαστρακωμένα χεῖλη. Τὰ παιδιά κάπον μαζουρά, σκληρὰ κί'... ἐδνηχισμένα, ἀπολαμβάνουν τὶς χαρὰς τῆς ζωῆς. Σὰ νὰ γεννηθῶσαν ἀπὸ θούλια. Σὰν νὰ μὴν τὰ κράτησαν ποτὲ τὰ χεῖρα μιᾶς καλῆς μητέρας. Σὰν νὰ μὴν ἔγινον τὸ κεφάλι πάντω σὺν ἀνοιχτῇ καὶ ροζιασμένῃ παλάμῃ τοῦ πατέρα. Τότε ὁ καλὸς Θεὸς στέλνει, οἷς ὅποιαις στιγμὲς τῆς ἀγωνίας

Τὸ διήγημά μας

ΜΙΑ ΓΡΗΓΟΡΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Λίγες μέρες πρὶν ἀπὸ τὰ Χριστούγεννα ὁ Σταυράκης ἦταν χαρούμενος, σχεδὸν εὐτυχισμένος. Ὁ πατέρας του γύρισε ἀπὸ τὸ σχολεῖο ἱκανοποιημένος κρατώντας στὰ χέρια του τὸν ἑλεγκο μετὰ τὴ βαθμολογία τοῦ πρώτου τριμήνου.

— Οἱ καθηγητὲς ἐκφράσθηκαν μετὰ καλύτερα λόγια γιὰ σένα. Μπράβο, παιδί μου. Νάσαι πάντα πρώτος.

— Εὐχαριστῶ, πατέρα. Θὰ προσπαθῶ, τὸ ὑπόσχομαι. Δὲν θ' ἀφήσω νὰ πᾶνε οἱ κόποι σου γιὰ μένα χαμένοι.

— Μὴ ξεχνᾷς πῶς καὶ οἱ δικοὶ σου κόποι δὲ θὰ πᾶνε χαμένοι καὶ στὸ μέλλον βέβαια, ἀλλὰ καὶ στὸ παρόν, δήλωσε ὁ πατέρας ἀγκαλιζόντάς τον ἀπὸ τὴς πλάτες.

— Τί ἐννοεῖς πατέρα, λέγοντας σιὸ

τῶν ἐγκαταλειμμένων αὐτῶν γερόντων, ἀνέλπιστους υἱούς, εὐγενεῖς συγγρόνους Ἐδθί, ποὺ τοὺς κλείνουν τὰ μάτια καὶ σκοπιζοῦν τὸ τελευταῖο δάκρυ, ποὺ ἀνεβαίνει σιὸν κανθὸ τοῦ ὁφθαλμοῦ τοῦ γέροντα γοιτοῦ.

*

Μὰ ἐὰν θέλουμε νὰ προεκτείνουμε ἀκόμα τὴ σκέψη μας σὲ πλαυτέρες θεωρήσεις, θὰ βλέπαμε πῶς, καὶ μὲν βολοκοῦνται ψυχὲς ποὺ ξεσηκώνονται ἀπ' τὰ ἀπαιτῆλά συνθήματα τῆς ἀποστασίας καὶ φεύγουν ἀπ' τὴν ἱερὴ παρτάξη τοῦ Βασιλέως Χριστοῦ, ἀλλὰ συνάμα ἔρχονται δίπλα σιὸν Ἰησοῦν καὶ οἱ ἀνέλπιστοι ὁπαδοί, νέοι Ἐδθί. Ἀφήνουν τὰ ἐλισσιμὰ καὶ ἀντιχριστιανικὰ ρεύματα τῆς ἐποχῆς. Ἀφήνουν τὰ σύγχρονα ὁλόγκαν ἐναντίον τοῦ Θεοῦ. Ἐξέρχονται ἀπ' τὰ στρατόπεδα τῶν ἀντιπάλων. Καὶ προσέρχονται γενναῖοι καὶ ρωμαλέοι καὶ κατατάσσονται μετὰ τοὺς ὀλίγους, μετὰ τὸ μικρὸ ποίμνιο, ἀποφασισμένοι νὰ τραβήξουν μπροστὰ σιὴ ζωὴ καὶ σιὸ θάνατο. Καὶ σιὴν παρατήρηση τοῦ Κυρίου «μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν;» ἀπαντοῦν: «Κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις» (Ἰωάν. 6, 67-68).

Μιχαὴλ Κ. Εὐθυμίου

παρόν; ρώτησε ἂν καὶ μπῆκε σιὸ νόημα ἀμέσως.

— Μὰ ἐννοῶ ὅτι θὰ ἔχης τὸ δῶρο, ποὺ σοὺ ὑποσχέθηκα τὰ Χριστούγεννα.

— Ζήτω! Θὰ εἶναι ἡ καλύτερη ἀμοιβή, φώναξε ὁ πάντα ἐκδηλωτικὸς Σταυράκης καὶ ρίχτηκε σιὴν ἀγκαλιά του.

Αὐτὸ τὸ παιδί εἶναι θαυμάσιο σκέφτηκε ὁ κ. Βαγγέλης. Δὲν νιώθει τὸ παραμικρὸ κόμπλεξ, ποὺ εἶναι υἱοθετημένος. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἴδιος παραδέχτηκε πῶς τοῦ φερότανε σὰν νάταν πραγματικὸ παιδί του.

Ὅταν ἔμεινε μόνος, ξάπλωσε σιὸ κρεβάτι ὄνειροπολῶντας. Ἔβλεπε τὸν ἑαυτὸ του μεγαλωμένο καὶ δυνατό. Ἐναν ἐπιστήμονα μετὰ ἰδιαίτερη ἐπίδοση καὶ τιμημένο ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους. Ξαφνικὰ πετάχτηκε πάνω. Τί ὄνειρα εἶναι αὐτὰ γεμάτα ἔπαρση καὶ ἐγωισμό! Τρόμαξε. Ἡ πνευματικὴ του συνείδηση ἐξεγέρθηκε. Χωρὶς τὸ Θεό, εἶπε σιὸν ἑαυτὸ του, ποὺ πῶς, κακόμοιρε; Ἄν θέλη ὁ Θεός, μούρμυρσε καὶ ἡσύχασε. Ξαναβρῆκε τὴ χαρὰ τῆς ἐπιτυχίας καὶ μιὰ εὐχαριστία βγῆκε ἀπ' τὰ χεῖλη του. Ἐξω ὁ βορηᾶς λυσομανοῦσε καὶ χιονόβροχο ἐπεφτε σὰν νὰ μαστίγωνε τὴ γῆ, μὰ τὸ παιδί εἶχε μέσα του χαρὰ καὶ πανηγῦρι.

Ὅπως σὲ λίγο, μετὰ μιᾶς, μιὰ ἐπίσκεψη τοῦ χάλασε τὸ κέφι. Ἦταν ὁ Φώτης, ὁ φίλος ἀπ' τὸ ὄρεινὸ χωριό, ποὺ εἶχαν γνωριστεῖ σιὸ κυνήγι.

— Φώτη, πῶς τέτοια ὥρα καὶ γιατί εἶσαι ἔτσι;

— Ἀς τα, Σταυράκη. Μεγάλη ἀτυχία μετὰ δέρνει. Γιατί μετὰ δοκιμάζει ἔτσι ἐμένα ὁ Θεός; μούρμυρσε σφίγγοντας μετὰ τὸ χέρι του τὴ γροθιά του.

— Ἐ, τί ἔγινε λοιπόν;

— Ὁ κ. Πολύδωρος, τ' ὀφεντικό μου καὶ ὁ εὐεργέτης μου ἔπαθε συμφορὴ καὶ βρίσκεται σιὸ Νοσοκομεῖο.

— Ὁ κ. Πολύδωρος; Τί λὲς βρὲ παιδί. Τὸν καυμένο! Καὶ λέγαμε μετὰ τὸ θεῖο Λάμπρο, νὰ τοῦ ζητήσουμε νὰ πᾶμε γιὰ κυνήγι σιὸ χωριό σου. Τέτοια ἐποχὴ θὰ

χτυπούσαμε στὰ σίγουρα ἀγριογούρουνα.

— Καὶ σὰν νὰ μὴ ἔφτανε αὐτὸ τὸ κακό, ἦρθε καὶ τὸ ἄλλο.

— Κι ἄλλο κακό;

— Χειρότερο. Τώρα ποὺ ἔλειψε ὁ κ. Πολύδωρος ἀπ' τὸ ἐργοστάσιο, κόβει καὶ ράβει ὁ προσωπάρχης. Ἄπ' τὴν ἀρχὴ δὲ μὲ χώνευε, γιατίι νόμιζε πῶς γιὰ κατὶ λάθη, ποὺ τοῦ εἶχε βρεῖ τὸ ἀφεντικό, ἔφταιγα ἐγώ. Τώρα, λοιπόν, ποὺ ἔχει τὴ δύναμη βρῆκε τὴν εὐκαιρία.

— Ἦσουν στὴν εἰδικὴ ὑπηρεσίᾳ τοῦ κ. Πολύδωρου. Τώρα λοιπόν ποὺ λείπει αὐτός, κι ὅσο θὰ λείπη, δὲ μᾶς χρειάζεσαι νεαρό, μοῦ εἶπε σκληρὰ καὶ μὲ ἔδιωξε. Στὴ θέσῃ μου πῆρε ἕναν ἀνηψιό του.

— Τό ξέρει ὁ θεῖος μου ὁ Λάμπρος;

— Παρακάλεσε κι αὐτὸς νὰ μὲ βάλουν σὲ ἄλλη δουλειά, ἀλλὰ στάθηκε ἀδύνατο, ὁ κ. προσωπάρχης ἔμεινε ἀμετάπειστος.

— Πῶ, πῶ, ἀτυχία! Καὶ τώρα; Τί σκέφτεσαι νὰ κάνης;

— Θὰ τὰ παρατήσω καὶ θὰ γυρίσω στὸ χωριό.

— Αὐτὸ νὰ μὴ τὸ ξανακούσω. Ἔτσι εὐκολὰ ἀπογοητεύεσαι ἐσὺ; Ἀμέσως καταθέτεις τὰ ὄπλα;

— Τί μπορῶ νὰ κάνω;

— Πῶς εἶναι ὁ κ. Πολύδωρος; Ἔμαθες τίποτε;

— Στὴν κατάστασιν ποὺ βρίσκεται, δὲν εἶναι σὲ θέσιν νὰ ἀκούσῃ τὸ πρόβλημα, ὅχι νὰ τὸ λύσῃ.

— Τόσο ὄσχημα εἶναι;

— Συμφόρηση σοῦ λέω. Ξέρεις τί θὰ πῇ συμφόρηση; Ζωντανὸς νεκρός.

— Ἔλα νὰ προσευχηθοῦμε γιὰ τὸν κ. Πολύδωρο, εἶπε ξαφνικὰ ὁ Σταυράκης καὶ γονάτισε.

Τὸν ἀκολούθησε κι ὁ ἄλλος σιωπηλά. Δὲν κατάλαβαν πῶς πέρασε ἡ ὥρα. Τοὺς διέκοψε ἡ μητέρα.

— Σταυράκη, ἦρθε ὁ θεῖος σου ὁ Λάμπρος.

— Ἀ, ὥραϊα, πάνω στὴν ὥρα ἦρθε.

Βγῆκαν στὸ σαλόνι καὶ τὸν ὑποδέχτηκαν. Ἦταν φανερά λυπημένους.

— Ἀ, ἐδῶ εἶσαι Φώτῃ; Εἶπες τὰ θλιβερά νέα ἔ;

— Πῶς εἶναι ὁ κ. Πολύδωρος, Φώτῃ;

— Δὲν τὸν εἶδα, ἀλλὰ μὴ ρωτᾷς, ὅπως μοῦ εἶπαν, χάλια. Καὶ νὰ ζήσῃ θάνατι ἕνας ἀνάτηρος.

— Πᾶμε νὰ τὸν δοῦμε; ρώτησε ὁ Σταυράκης.

— Θὰ μᾶς ἀφήσουν;

— Πᾶμε καὶ θὰ δοῦμε.

— Πᾶμε, εἶπε κι ὁ θεῖος Λάμπρος καὶ ξεκίνησαν.

Μπαίνοντας στὸ Νοσοκομεῖο κανονικὰ θάπρεπε νὰ τοὺς σταματήσουν. Στὴν ἐξώπορτα ἔλειπε ὁ θυρωρὸς καὶ μπῆκαν. Μέσα ρώτησαν μιὰ ἀδελφὴ καὶ τοὺς ἔδειξε τὸ δωμάτιο. Κεῖνῃ τῇ στιγμῇ ἔλειπε ἡ γυναῖκα τοῦ ἀρρώστου γιὰ λίγο κι ἀπ' τὴ μισάνοιχτη πόρτα εἶδαν τὸν ἀρρωστο. Μόλις τοὺς εἶδε ἐκεῖνος τοὺς χαμογέλασε.

— Κύριε Πολύδωρε, πῆρε τὸ λόγο ὁ Σταυράκης. Μὴ τὸ βάζετε κάτω. Ἐσεῖς εἶσθε δυνατοὶ ἄνθρωποι. Πρὶν ξεκινήσουμε προσευχηθήκαμε μὲ τὸ Φῶτῃ γιὰ σᾶς, γιὰ νὰ σᾶς δώσῃ δύναμη καὶ κουράγιο ὁ Κύριος.

— Τὸ κατάλαβα, παιδιά, ψιθύρισε μὲ κόπο ὁ ἀρρωστος. Μιὰ δύναμη ἐνοιῶσα νὰ διαπερνᾷ τὸ κορμί μου κι ἔστειλα τὴ γυναῖκα μου νὰ φωνάξῃ τὸ γιατρό.

Ἦταν χαμογελαστός, χαρούμενος. Σὰν νὰ μὴ συνέβη τίποτε. Ὅταν μπῆκε ἡ γυναῖκα του μὲ τὸ γιατρὸ μείνανε ἀναυδοί. Βλέπανε μιὰ αἰσθητὴ βελτίωση. Παρ' ὅλα αὐτὰ ὁ γιατρὸς τοὺς μάλωσε.

— Δὲν εἶπαμε ὅτι ἀπαγορεύονται οἱ ἐπισκέψεις;

— Σᾶς παρακαλῶ, μίλησε ὁ ἀρρωστος. Τοὺς χρειάζομαι, ἡ παρουσία τους μοῦ κάνει καλό. Ἀφῆστε τους λίγο κοντά μου.

Ὁ γιατρὸς παραδέχτηκε τὴ βελτίωση στὴν κατάστασιν τοῦ ἀρρώστου κι ἔδωσε τὴν ἄδεια.

— Καλὰ, ὥς μείνουν, ἀλλὰ ὅχι πολύ.

— Καθῆστε, παιδιά. Τί κάνεις, Λάμπρο, πῶς πάει τὸ ἐργοστάσιο; ρώτησε.

— Ἀφῆσε τώρα τὸ ἐργοστάσιο, τὸν μάλωσε ἡ γυναῖκα του.

— Φώτῃ, τί κάνεις ἐκεῖ τώρα; πῶς τὰ περνᾷς χωρὶς ἐμένα.

Κόμπιασε γιὰ λίγο ὁ ἄλλος.

— Τί νὰ κάνω, ἀφεντικό; Χωρὶς ἐσᾶς

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ: ΠΕΝΤΕ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Στήν προσπάθειά μας νά ἐννοήσουμε καί νά ζήσουμε ἐντονώτερα τή γιορτή τῶν Χριστουγέννων, πού γι' ἄλλη μιὰ φορὰ θά ἀπαιτήσῃ νά σκύψουμε συνειδητότερα στό μεγάλο μυστήριό τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ, θά ἦταν χρήσιμο, στηριγμένοι πάντοτε στίς Γραφές, νά θέσουμε ὁρισμένα ἐρωτήματα πού σάν φωταγωγοί θά ἐπιτρέψουν πλοῦσία νά χυθῇ τὸ φῶς τῆς ἀλήθειας στίς ψυχές μας. Γιὰ τή γέννησι τοῦ Χριστοῦ ἡ θεία ἀποκάλυψι δίνει πολλαπλὰ στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα, θμως, συνήθως μένουν ἀναξιοποίητα γιὰ τὴν πνευματικὴ μας κατάρτισι, καθόσον περιορίζονται μόνο νά συνθέσουν μία ἀπλῶς περιγραφικὴ καὶ κυρίως ρομαντικὴ ἱστορία. Τὰ ἐρωτήματα αὐτὰ θά μᾶς βοηθήσουν, πρῶτον νά σχηματίσουμε μία ὀλοκληρωμένη καὶ καθαρὴ εἰκόνα γιὰ τὴ Γέννησι, καὶ δεύτερον, τὸ σπουδαιότερο, νά ἐπιτύχουμε μία θεολογικὴ προσέγγισι τοῦ μυστηρίου.

Καὶ τὸ πρῶτο εὐλόγο ἐρώτημα, πὺν αὐθόμητα ἔρχεται στὰ χεῖλη μας εἶναι: **Ποιὸς γεννᾷ τὸν Θεόν;** Οἱ λαοὶ

οἱ καθήμενοι ἐν σκότει καὶ οὐκ ἔχοντες θάνατον, πὺν αἶδον φῶς μέγα» μετὰ τὴν γέννησι τοῦ Χριστοῦ, ἀνακράζοντες· γεννήθηκε ὁ Μεγάλος Ἀναμενόμενος τοῦ ἔκπαιτου ἀνθρώπου, ἡ νοσταλγία καὶ ἡ προσδοκία τῶν ἔθνων. Ἡ ὑπόσχεται τοῦ ἐρχομοῦ Του εἶχε βαθιὰ χαραχθεῖ στὴ μνήμη τους κατὰ τὴν ἐξορία τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν παράδεισο, καὶ ἀπὸ τότε ἀνικαροποίητοι ἀναζητοῦσαν μετὰ χίλιους τρόπους τὴν ἐκκλήρωσί τῆς, ὥσπου ἀναγνώρισαν σὺν τοῦ ἐσπέρου ἐκείνης τῆς νύχτας Αὐτὸν πὺν περιέμεναν. Οἱ θεόπνευστοι προφῆτες τοῦ Ἰσραὴλ ὁμολογοῦν διό· γωνία ὅτι γεννήθηκε ὁ Μεσσίας, ὁ Ἐμμανουήλ· ἦλθε ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Θεοῦ, ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς ἀνάμεσα σὺν τοῖς ἀνθρώποις. Οἱ ψαλμοὶ τοῦ Δαυὶδ καὶ τὰ ὁράματα τοῦ Ἡσαΐα βρίσκουν τέλεια ἀνταπόκρισι σὺν πρόσωπο τοῦ πραγματικῶν «Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ» τοῦ χρισμένου μετὰ τὸ ἅγιο Πνεῦμα σάν ὁ καὶ ἔξοχον Προφῆτη καὶ Βασιλεῦς καὶ Ἀρχιερεὺς. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἄγγελος, πὺν πληροφόρησε τὸν Ἰωσήφ γιὰ τὴν ὑπερφυσικὴν γέννησι, δίνει ἀπάντησι σὺν ἐρώτη-

δὲν ἔχω θέσι ἐκεῖ μέσα. Μ' ἔδωξε ὁ κ. προσωπάρχης.

— Σ' ἔδωξε; Μὴ στενοχωριέσαι. Ἀλλὰ ζεῖς πόσο ἀπὸ τώρα. Ἀφοῦ θά μείνω σὺν σπῆτι, κι ὅσο θά μείνω κρεβατωμένος θά με βοηθᾷ ἐκεῖ. Τὸ βράδυ φυσικὰ θά πηγαίνης σὺν σχολεῖο σου. Δέχεσαι;

— Ἀν δέχομαι; Σὰς εὐχαριστῶ μ' ὅλη μου τὴν καρδιά. Θά κάνω ὅ,τι μπορῶ, γιὰ νά σὰς ἀπαλύνω τὴ θλίψη πὺν σὰς ἔφερε ἡ δύσκολη ἀρρώστια.

— Ἀντε καὶ τὰ Χριστοῦγεννα θά τὰ περάσουμε σὺν χωριό σου, ἂν μπορέσω νά μετακινηθῶ, εἶπε συγκινημένος ὁ ἄρρωστος.

Τὸν καίρῃτησαν μετὰ λόγια ἐνθαρρυντικά. Ἡ γυναῖκα του δὲν ἔβρισκε λόγια νά τοὺς εὐχαριστήσῃ γιὰ τὴν εὐμενὴ ἐπίδρασι, πὺν εἶχε στὴν ἀρρώστια τοῦ ἀνδρός τῆς ἡ παρουσία τους.

Τὶς ἐπόμενες ἡμέρες ὁ Φῶτης ἐγκα-

ταστάθηκε σὺν σπῆτι τοῦ ἀρρώστου, ὅπου τὸν εἶχαν μεταφέρει γιὰ ἀνάρρωσι. Ὁλα ἐξελίχθηκαν γρήγορα καὶ ὁμαλά. Οἱ γιατροὶ παραδέχτηκαν πὺς ἦταν ἀνέλπιστα γρήγορη ἡ θελήσι τῆς ὑγείας τοῦ ἀρρώστου. Κάθε μέρα οἱ φίλοι μαζεμένοι γύρω ἀπ' τὸ κρεβάτι τοῦ κ. Πολύδωρου τὸν ἐνέπνεαν αἰσιοδοξία καὶ σὲ λίγες μέρες κρατώντας τον τὸν ἔκαναν νά περπατήσῃ.

Τὴν ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων ἦταν σὲ θέσι ἀκόμη καὶ νά ταξιδέψῃ. Ἡ μεγάλη κούρσα του τοὺς μετέφερε σὺν χωριό. Ἡ χαρὰ τοῦ κ. Πολύδωρου ἦταν πολὺ μεγάλη. Μιλοῦσε καὶ γελοῦσε σάν μικρὸ παιδί. Ἀλλὰ καὶ ὁ Σταυράκης παραδέχτηκε, πὺς ἂν κανεῖς ἀγαπᾷ τὸ Θεό, τότε ὅλες οἱ χαρὲς εἶναι δικές του. Ὅποιοι πιστεύει κι ἀγαπᾷ τὸ Θεὸ ζῇ πραγματικὰ τὴ ζωὴ του.

Σάββας Ν. Σανθόπουλος

μιά μας: γεννήθηκε ὁ Ἰησοῦς, Αὐτός πού θά σώσῃ τὸ λαὸ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία. Στους ἀναμάρτητους ὧμους του θά φορετωθῇ ὅλες τὲς ἀνομιές τῆς ἀνθρωπότητας καὶ θά βαδίσῃ γιὰ χάρι τῆς τῶ σκληρὸ δρόμο τοῦ Γολγοθᾶ. Τὸ ὁδηγητικὸ ἀστέρι τῶν μάγων διακηρύσσει ὅτι γεννήθηκε ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης, πού θά φωτίσῃ τὴν ἐνοχὴ καρδιά τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸ ἱερὸ φῶς τῆς συμφιλίωσης μὲ τὸ Θεό. Πολὺ ἀργότερα ὁ Ἰωάννης ὁ Προδρόμος δείχνοντας μὲ τὸ δάχτυλο πρὸς τὸ μέρος Του, Τὸν ὀνομάζει ἀνράκι, πού θά θυσιασθῇ γιὰ τὲς ἁμαρτίες τοῦ κόσμου. Καὶ τῇ σιγῇ τῆς βαπτίσεώς Του ἀποκαλυπτικῇ ἀκούγεται ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ Πατρός: «Αὐτὸς εἶνε ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός». Μία συνοπτικὴ καὶ περιεκτικὴ ἀπάντησις σὲ ἐρώτημά μας βρίσκουμε στὴν ἀρχὴ τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου: εἶπε ὁ αἰώνιος Λόγος, ὁ μονογενὴς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, πού ἔγινε σὰρξ καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, σαρκώθηκε καὶ ἐνανθρώπησε. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἱδιὸς πολλὰς φορὰς ἀπάντησε σὲ ἐρώτημά μας μὲ ἐκείνη τὴν ἀνθεντικὴ διατύπωσι, πού τόσο σκανδαλίζει τοὺς ἐχθρούς Του καὶ κατέπληρσε τὰ πλήθη: «Εγὼ εἰμι τὸ φῶς, ἡ ἀλήθεια, καὶ ἡ ζωὴ». Εγὼ εἰμι τὸ πᾶν καὶ «χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν».

Τὸ δεῦτερο ἐρώτημα ζητᾷ τὰ προσδιοριστικὰ χρονικὰ τὰ γεγονότα τῆς Γεννήσεως; Π ὅ τ ε γ ε ν ν ῆ θ η κ ε; Οἱ εὐαγγελισταὶ δίδουν ἀκριβεῖς καὶ σχολαστικὰς θὰ λέγαμε, πληροφορίες, πού ἐντοπίζουν ἱστορικὰ τὴ Γέννησι στὰ χρόνια τοῦ αὐτοκρατορᾶ Ὀκταβιανοῦ καὶ στὶς μέρες τοῦ Ἡρώδη τοῦ βασιλέως. Ἀλλ' αὐτὴ εἶπε μία πολὺ ἐλλιπὴς ἀπάντησις, καθόσον περιορίζεται μόνον σὲ ἑξὸς χρονολογικὰ δεδομένα. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος καλύπτει θεολογικότερα τὸ ἐρώτημα, διὰν λέει ὅτι ὁ Ἰησοῦς γεννήθηκε «ὥτε ἦλθε τὸ πλῆρωμα τοῦ χρόνου», ὅταν ἔφτασε ἡ κατὰλληλὴ σιγῇ γιὰ τὸν κόσμον τὰ γεννηθῇ ὁ σωτὴρας του. Τὴν ὥρα ἀκριβῶς, πού ἡ ἁμαρτία ἔδωσε τὸν πῦρ σάπιον καρπὸ τῆς, μία ψυχροζαροῦσα ἐξαθλιωμένη ἀνθρωπότητα, καὶ ἡ χάρις τὸ πῦρ ἐνωδιαστὸ λουλούδι τῆς, μία ταπεινὴ ἀγνή παρθένος, τότε γεννήθηκε ὁ Χριστός.

Ἦταν ὁ καιρὸς, πού δὲν ἐπέτρεπε ἄλλη ἀναβολὴ οὔτε ἄλλη ἀναμονή.

Μὲ τὸ τρίτο ἐρώτημα ἀγγίζουμε μιὰ πολὺ ἀνθρώπινη καὶ ἴσως τὴν πῦρ συγκινητικὴ γιὰ τὲς μάζες πλευρὰ τῆς θείας γεννήσεως: Π ὅ τ γ ε ν ν ῆ θ η κ ε; Ὁ Ἰησοῦς διάλεξε, γιὰ τὰ ἐπισκεφθῇ τὴ γῆ, μιὰ πόλιν, πού ἐφαίλταν οἱ προφῆτες καὶ ἡ ὁποία ἀνέθρεψε τὸν προφητάναντα Δαβὶδ, τὴ Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας. Ἀλλά, ὅπως λέει ὁ Ἰωάννης, «εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον» ἦλθε σιτοὺς δικούς Του, σ' αὐτοὺς πού τὸν Περιέμεναν καὶ προσετοιμάζονταν γὰρ Τὸν ἐποδεχτοῦν, καὶ συνάντησε τὴν ἐχθρότητα καὶ τὴν ἄσχημι. Σπύτι δὲν θυρόθηκε τὰ γιλοζερήσῃ τὸ Μεσσία, ἀλλὰ ἡ πρώτη Του σιγῇ ἦταν ἑνας σταῖλος, ἑνα δοῦμιζο ἀκούρι. γεμάτο ἀπὸ γνώσι καὶ ἀκαθαρσίες ζώων. Τόπος δὲν ἐπῆρχε γιὰ τὰ γείον ὁ Βασιλιάς, ἀλλὰ σαρωγανώθηκε σὲ μιὰ γάνη, σ' ἑνα πιγρί, ὅπου ἔτρωγαν τὰ ζῶα τὴν τροφὴ τους. Ἀὐτὸ θὰ παροῦσε, πρῶτα, τὴν θυρότῃ ἐπιτηχέστερη ἀπεικόνισι καὶ ἀκριβεστερη παρομοίωσι γιὰ τὴν πνευματικὴ κατὰστασι τῶν ἀνθρώπων τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἀπὸ τὸ πῆλαιο τῆς Βηθλεὲμ Ὁ κόσμος ὁλόκληρος εἶχε μεταβληθῇ σ' ἑνα ἀπέναντι σταῖλο, ὅπου οἱ ἀνθρώποι κόπριζαν καὶ κελύονταν στὰ πάθη τους. 2" αὐτὸ τὸν τόπο ἦλθε τὰ γεννηθῇ ὁ Χριστός.

Τὸ τέταρτο ἐρώτημα μᾶς ὁδηγεῖ τὴ ἀντιγενέσθῃ τὸν τρόπο, μὲ τὸν ὁποῖο ἔγινε ἡ γέννησι τοῦ Κυρίου: Π ὅ τ γ ε ν ν ῆ θ η κ ε; Ἡ ἀπάντησις τῆς ἁγίας Γραφῆς εἶπε ὅτι γεννήθηκε ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον καὶ τὴν παρθένον Μαρίαν ὅχι ἀπὸ σπέρμα ἀνδρὸς μὲ γυναικὸν ἰσῶπο. Ὑπερφυσικὸ καὶ ὑπερλόγο μυστήριον θὰ παραμένῃ γιὰ τὸν ἄνθρωπον ἡ θεία σύλληψι. Ἐν τούτοις, ἡ γέννησι τοῦ Ἰησοῦ ἀκολούθησε ἀπολύτως φυσικὸ δρόμο: προσηορήθηκε στὴν κοιλίᾳ μιᾶς γυναίκας, γεννήθηκε σὺν θυρό, μικρὸ καὶ ἀδύναμον παιδάκι, καὶ διέτρεψε ὅλα τὰ στάδια τῆς ἀνθρώπινης ἀναπτύξεως. Ἀὐτὸ κατέβηκε θεηματικὰ ἀπὸ τοὺς οὐρανούς, ἀλλὰ ὁμοιώθηκε μὲ τοὺς ἀνθρώπους κατὰ πάντα. Ἐκεῖνο, ὅμως, πού ἀποδεικνύει τὸν ἕσχατον υπερινωτικὸν τρόπο,

Ἐπίκαιρα**ΟΙ ΠΡΟΦΗΤΕΙΕΣ ΤΗΣ Π. ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΟΝ**

Σε ἄλλη ὁμιλία ἀνέπτυξα τὸ θέμα τῆς σχέσεως μεταξὺ Π. καὶ Κ. Διαθήκης. Τόνησα ἰδιαίτερα τὴν μεγάλη ἀλήθεια ποὺ μᾶς διδάσκει ἡ ἰδία ἡ Κ. Διαθήκη. Καὶ τὴν ἀναπτύσσουν τόσο πολὺ οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας. Καὶ ἡ ἀλήθεια αὕτη εἶνε ὅτι τὴν ἐρμηνεύουμε καὶ τὴν κατανοοῦμε μόνο μὲ τὸ φῶς καὶ τὴν βοήθεια τῆς Κ. Διαθήκης. Ὑπάρχει ὅμως καὶ μιὰ ἄλλη πλευρά ποὺ θὰ δοῦμε τώρα. Εἶνε ἡ ἀντίληψη τῆς Κ. Διαθήκης, ἡ πίστι τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅτι τότε μόνο μποροῦμε νὰ εἰσελάθουμε ὁμαλὰ καὶ νὰ κατανοήσουμε βαθύτερα τὶς ἀλήθειες τῆς Κ. Διαθήκης

καὶ ἀκόμα νὰ θαυμάσουμε καὶ νὰ ποιήσουμε στὴν Κ. Διαθήκη, ὅταν ξεκινήσουμε ἀπὸ τὴν Π. Διαθήκη. Ὁ Κύριός μας συχνὰ ἐπικαλεῖται μαρτυρίες ἀπὸ τὴν Π. Διαθήκη γιὰ νὰ δώσῃ ἀποδείξεις καὶ ἐχέγυα γιὰ τὴ ζωὴ του, τὰ ἔργα του, τὰ λόγια του, τὸ θάνατό του καὶ τὴν ἀνάστασί του. Στὴν μαρτυρία τοῦ Πατρὸς του προσθέτει τὴ μαρτυρία τῶν ἔργων του γιὰ νὰ ὑπάρχουν οἱ δύο μάρτυρες ποὺ ὥριζε ὁ νόμος· ὁ αὐτοὺς τοὺς δύο μάρτυρες προσθέτει ἀκόμα δύο, τὴ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ καὶ τὴ μαρτυρία τῆς «Γραφῆς», ἡ ὁποία μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ.

ποὺ προτίμησε, γιὰ νὰ γεννηθῇ, εἶνε ἡ ἀπογραφὴ. Τὸ Εὐαγγέλιο μᾶς πληροφοροῦει ὅτι ὁ Ἰησοῦς γεννήθηκε τὴ νύχτα πρὶν τὴ μεγάλη ἀπογραφὴ τοῦ πληθυσμοῦ, ποὺ εἶχε διατάξει ὁ αὐτοκράτορας, γιὰ νὰ μάθῃ τὸν ἀριθμὸ τῶν ὑπηκόων του. Ὁ Χριστὸς θέλησε νὰ εἶνε ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ὑπηκόους τῆς Ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας, ἕνας δοῦλος τοῦ ἐπίγειου ἄρχοντα, ποὺ θὰ ὄριζε τὴ ζωὴ καὶ τὸ θάνατό του, ἕνας σκλάβος, ποὺ θὰ ἦταν ἐποχρεωμένος νὰ πληρώσῃ ὅσα, γιὰ νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ ἀναπνέῃ. Ἔτσι τὴν ἐπομένη μέρα οἱ καταλόγους τοῦ αὐτοκράτορα ἐγγράφησαν ἕνας νέος δοῦλος, ὁ Ἰησοῦς, ποὺ εἶχε μόλις χθὲς γεννηθῇ γιὰ νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν κόσμον.

Καὶ τὸ πέμπτο ἐρώτημα, ποὺ ἀποτελεῖ καὶ τὴν ἑνγλωττὴν νότια στὴ σύνθεσι τῶν Χριστουγέννων, εἶνε: **Γιὰ τί γέννησε ὁ Θεὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ;** Ποιὸς ὁ σκοπὸς αὐτῆς τῆς θαυμάσις ταπεινώσεως, αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ σχεδίου; Ὁ βασικὸς λόγος τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ ἀναφέρειται πολλὰς φορὰς μέσα στὴν Γραφὴ καὶ εἶνε ἡ πρὸ ἀγαπητῆς διδασκαλία, ποὺ ποτὲ οἱ ἀπόστολοι δὲν θαρσέθηκαν νὰ ἐπαναλαμβάνουν: ὁ Ἰησοῦς γεννήθηκε γιὰ νὰ καταργήσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου καὶ γιὰ νὰ σώσῃ τὸν αἰχμαλωτισμένο ὁ ἀπὸ τὸν αἰῶνα. Γεννήθηκε γιὰ νὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὸ φοῦτίο τῆς ἁμαρτίας καὶ

γιὰ νὰ μᾶς δώσῃ τὸ δικαίωμα νὰ ὀνομάζουμε τὸ Θεὸ Πατέρα καὶ νὰ τοιῶνουμε παιδιὰ διὰ Του. Ἦλθε ἀνέναντί μας γιὰ νὰ ψάξῃ καὶ νὰ βρῇ τὸ χαμένο πρόβατο, νὰ ἀνοίξῃ τὸ δρόμο τῆς ἐπιτοκοφῆς στὸν παράδεισο, νὰ ἀδελφώσῃ τὴ γεμάτη μίσση ἀνθρωπότητα. Ἦλθε γιὰ νὰ μᾶς χαρίσῃ τὴ μόνιμη καὶ ἀσκήλευτη χαρὰ, τὴν ἀναχαίρειν εὐφροσύνη.

Ἡ γέννησι τοῦ Χριστοῦ, ὅμως, δὲν ἀνήκει μόνο στὸ παρελθόν, ἀλλὰ εἶναι ἕνα γεγονός, ποὺ συνδέεται προσωπικὰ μὲ τὸν κάθε ἄνθρωπο. Χρειάζεται λοιπόν, νὰ δοῦμε τὰ πέντε ἐρωτήματα, ποὺ ἐξετάσαμε, σὲ στενὴ σχέση μὲ τὴ δική μας ὑπαρξί καὶ τὴ δική μας ἱστορία: Ποιὸς γεννήθηκε; Ὁ λειτουργὸς μου. Πότε γεννήθηκε; Ὅταν ὁ ἐναντίος μου τὸν καλωσόρισε μέσα μου. Ποῦ γεννήθηκε; Στὴν καρδιά μου. Πῶς γεννήθηκε; Μὲ τὸ λόγο Του καὶ τὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας. Γιατί γεννήθηκε; Γιὰ νὰ μωρὸν νὰ ἀγκαλιάζω τὴν αἰωνιότητα καὶ νὰ ζῶ ἀπὸ τὴν αἰωνιότητα. Ἄν εἶσι σκεψθεῖτε, οἴγοντα θ' ἀκούσουμε ἕνα σμῆνος ἀγγέλων νὰ ψάλλῃ στὴν ψυχὴ μας τὸ «Ἄδω ἐν ὑψίστοις» καὶ ἡ χαρὰ μας θὰ γίνῃ οὐρανομήκης, γιατί μέσα μας θὰ ἔχουμε τὸ Θεό, τὸν Ἐμμανουήλ.

Στέργιος Ν. Σάκκος

Γι' αὐτὸ καὶ οἱ ἀπόστολοι καὶ ὄχι μόνο ὁ Ματθαῖος ποὺ ἔγραφε σὲ Χριστιανοὺς Ἑβραίους, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνοι ποὺ κήρυξαν καὶ ἔγραψαν σὲ ἔθνικοὺς ποὺ ἔγιναν Χριστιανοί, συσχετίζουν τὰ γεγονότα τῆς Κ. Διαθήκης πρὸς τὰ γεγονότα τῆς Π. Διαθήκης.

Γιὰ νὰ ἐμβαθύνῃ ὁ πιστὸς στὸ σχέδιο τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ κατανοήσῃ τὸ νόημα τῆς γεννήσεως τοῦ Αὐτρωτοῦ εἶνε ἀνάγκη νὰ μελετήσῃ καλὰ τὴν ἀγία Γραφή, Π. καὶ Κ. Διαθήκη. Ἀπὸ τὴ μελέτῃ αὐτὴ θὰ διαπιστώσῃ πρῶτα - πρῶτα ὅτι ὁλόκληρη ἡ Π. Διαθήκη συνοψίζεται σὲ μιὰ φωνή: ΕΡΧΕΤΑΙ (ὁ Αὐτρωτὴς τοῦ κόσμου) καὶ ἡ Κ. Διαθήκη ΗΛΘΕ (ὁ Ἰησοῦς Χριστός). Αὐτὸ τὸ «έρχεται» τῆς Π. Διαθήκης ἐκφράζει τὴν ἀγωνία καὶ τὴ νοσταλγία ἐνὸς ὁλοκλήρου λαοῦ ποὺ μέρα μὲ τὴ μέρα περιμένει τὸν Μεσσία, τὸν Αὐτρωτὴ. Τὴν ἀναμονὴ αὐτὴ ἀνανεώνει, διατηρεῖ καὶ γιγαντώνει τὸ προφητικὸ κήρυγμα. Τὸ κήρυγμα τῶν προφητῶν τῆς Π. Διαθήκης μ' ὅποιο θέμα καὶ πρόβλημα κι ἂν ἀσχολεῖται, πάντοτε καταλήγει στὸ Μεσσία. Στὸ Μεσσία ποὺ ἔρχεται νὰ τακτοποιήσῃ τὰ πάντα. Νὰ φανερώσῃ ὁλοκάθαρα τὸ Θεό, νὰ καθάρισῃ τὴν πίστι ἀπὸ θρησκευτικὰς καὶ προλήψεις, ν' ἀνοίξῃ δρόμο σωτηρίας, νὰ καλέσῃ τὸ λαὸ του (καὶ λαὸς του θὰ εἶνε ὅλα τὰ ἔθνη) σὲ μετάνοια, καὶ μὲ τὴν πίστι καὶ τὴ μετάνοια νὰ κάνῃ τὴν αἰώνια βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Πρὶν ἀπὸ τοὺς μεγάλους προφήτες ἔζησαν οἱ πατριάρχες. Στὶς εὐλογίες τους ἡ πῶς μεγάλη εὐλογία εἶνε ὁ Μεσσίας ποὺ ἔρχεται. Καὶ στὶς ὑποσχέσεις τοῦ Θεοῦ, στὶς ἐπαγγελίες, ὅπως τὶς λέει ἡ Γραφή, ἡ πῶς μεγάλη ὑπόσχεσι εἶνε διὰ τὴν Μεσσία, τὸ Χριστό, γιὰ νὰ σώσῃ τοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ εὐλογήσῃ ὅλα τὰ ἔθνη τῆς γῆς. Γι' αὐτὸ ἡ Ἐκκλησία μας τὶς μέρες αὐτὲς δίνει τὴν πρώτην θέσιν στὶς προφητείες γιὰ τὴν ἔλευσι τοῦ Αὐτρωτοῦ. Διαβάζονται πάρα πολλὰ ἀναγνώσματα ἀπὸ τὰ διάφορα βιβλία τῆς Π. Διαθήκης. Πάρα πολλοὶ ὕμνοι καὶ τροπάρια εἶνε ἐμπνευσμένα ἀπὸ τὶς προφητείες γιὰ τὸ Χριστό, ἀπὸ πρόσωπα καὶ γεγονότα ποὺ ἀναφέρονται ἢ ἀνάγονται συμβολικὰ στὸ Χριστό. Μ' ὅλα αὐτὰ ἡ Ἐκκλησία θέλει νὰ βοηθήσῃ τὰ παιδιὰ τῆς

νὰ εἰσαχθοῦν στὸ νόημα τοῦ γεγονότος, νὰ ζήσουν τὸ γεγονός. Αὐτὸ ἄλλωστε θὰ πῇ ἐορτὴ καὶ ἐορτασμός, σύμφωνα μὲ τὴ διδασκαλία τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Εἰσάγεται ὁ ἀνθρώπος μὲ τὴν Π. Διαθήκῃ στὴν Κ. Διαθήκῃ. Μὲ τὶς προφητείες καὶ τοὺς ὕμνους ποὺ εἶνε ἐμπνευσμένοι ἀπ' αὐτὲς ὁδηγεῖται ὁ πιστὸς στὴ φάνη τοῦ νεογεννήτου Βασιλέως, γονατίζει, προσκυνάει, γιὰτὶ ἀνακαλύπτει ὅτι εἶνε Ἐκεῖνος ποὺ περιμένει, ποὺ χρειάζεται, ποὺ ἀναζητεῖ.

Μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι ὁλόκληρη ἡ Π. Διαθήκη εἶνε μιὰ προφητεία ποὺ ἐκφράζεται μὲ πρόσωπα, γεγονότα καὶ λόγους γιὰ τὸν ἐρχόμενον Μεσσία. Ὁλὴ ἡ ζωὴ τοῦ Κυρίου μας ἀπὸ τὸν Εὐαγγελισμό τῆς παρθένου καὶ τὴ γέννησι τοῦ Ἰησοῦ μέχρι τὸ θάνατο στὸ σταυρὸ καὶ τὴν ἀνάστασι καὶ τὴν ἀνάληψι περιγράφεται στὴν Π. Διαθήκῃ μὲ καταπληκτικὴ ἀκρίβεια καὶ λεπτομέρεια. Ἀρκεῖ νὰ διαβάσῃ κανεὶς τὸν προφήτῃ Ἠσαΐα γιὰ νὰ σταματῇ κάθε τόσο καὶ νὰ διερωτᾶται διὰ διαβάξῃ βιβλίον ποὺ γράφηκε 800 χρόνια π.Χ. ἢ τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον ποὺ γράφηκε μ.Χ. Γι' αὐτὸ καὶ πολλοὶ ποὺ μελέτησαν τὸν Ἠσαΐα τὸν ὀνομάζουν 5ον εὐαγγελιστὴ. Συγκεκριμένα γιὰ τὴ γέννησι τοῦ Σωτῆρος ἔχουμε πολλὰς προφητείες. Ὁ Ἠσαΐας, ποὺ ἀνέφερα, προφητεῖ, ὅτι θὰ γεννηθῇ ἀπὸ παρθένο: «Ἰδοὺ, ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουὴλ» (Ἠσ. 7, 14), ἄκόμα προλέγει ὁ Ἠσαΐας ὅτι θὰ ζήσῃ στὴ Γαλιλαία (Ἠσ. 9, 1-2· Μθ. 4, 15) καὶ ὅτι θὰ ὀνομασθῇ Ναζωραῖος (Ἠσ. 11, 1· Μθ. 2, 23). Πενήντα περίπου χρόνια μετὰ τὸν Ἠσαΐα ὁ Μιχαίας ἐπισημαίνει ὅτι ἡ Βηθλεὲμ εἶνε ὁ τόπος ποὺ θὰ γεννηθῇ ὁ μέγας Βασιλεὺς. «Καὶ σὺ Βηθλεὲμ, γῆ Ἰούδα, οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἰ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα: ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγοούμενος ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ». (Μχ. 5, 1· πρβλ. Μθ. 2, 6). Ὁ βασιλιάς καὶ προφήτης Δαυὶδ 1050 χρόνια π.Χ. βλέπει τοὺς μάγους νὰ ἐρχοῦνται καὶ νὰ φέρουν δῶρα στὸ μεγάλο Βασιλιά: «Βασιλεῖς Ἀράβων καὶ Σαβὰ δῶρα προσάγουσι. καὶ προσκυνήσουσιν αὐ-

τῷ πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς» (Ψα 71, 10, 11). Γιά τὴ φυγὴ τοῦ Ἰησοῦ στὴν Αἴγυπτο ὁμιλεῖ ὁ Ὡσηέ (Ὡσ. 11, 1· Μθ 2, 15) ποὺ εἶνε ἀρχαιότερος τοῦ Ἡσαΐα, γιὰ νὰ ἔλθῃ μετὰ ἀπὸ δύο αἰῶνες ὁ προφήτης τῶν δακρύων καὶ τῶν θρήνων ὁ Ἱερεμίας νὰ θρηνήσῃ τὴ σφαγὴ τῶν νηπίων τῆς Ραμᾶ, τῆς περιοχῆς τῆς Βηθλεὲρ (Ἱε. 31, 15· Μθ. 2, 18). Σὲ πολλὰ δὲ βιβλία τῆς Π. Διαθήκης προφητεύεται ὅτι ὁ Μεσσίας θὰ γεννηθῇ ἀπὸ τὴ γεννιά τοῦ Δαυὶδ καὶ ὅτι λίγο προτοῦ ἔλθῃ σὺν κόσμῳ θὰ ἔλθῃ ὁ Πρόδρομός του ποὺ θὰ φωνάζῃ καὶ θὰ προαναγγέλῃ τὸν ἐρχομὸ του. Περιορίζομαι μόνον σ' αὐτὲς τὲς προφητείες ποὺ ἔχουν σχέσι μὲ τὴ γέννησιν τοῦ Χριστοῦ. Ὑπάρχουν καὶ τόσες ἄλλες. Δὲν τις ἀναφέρω.

Εἶχε ἥ δὲν εἶχε δίκαιο ὁ Πασκάλ ὅταν ἔλεγε· «Ἡ μεγαλυτέρα ἀπ' ὅλας τὰς ἀποδείξεις διὰ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν εἶναι αἱ προφητεῖαι»; Εἶνε τόσο καταπληκτικὲς οἱ προφητείες αὐτὲς ποὺ ἴσως κάποιος νὰ ἤθελε νὰ ρωτήσῃ· μήπως γράφτηκαν μετὰ τὰ γεγονότα; Τὴν ἀπάντησιν τὴ δίνει ἡ ἱστορία καὶ ἡ πραγματικότης. Ἡ ἱστορία λέγει ὅτι 3 αἰῶνες πρὸ Χριστοῦ μεταφράσθηκε ἡ Π. Διαθήκη ἀπὸ τὰ Ἑβραϊκὰ στὰ Ἑλληνικὰ καὶ ἔγινε ἡ γνωστὴ μετάφρασις ποὺ ἔχουμε καὶ σήμερα καὶ ποὺ ὀνομάζεται τῶν Ἑβδομήκοντα (Ο'). Αὐτὴ ἦταν γνωστὴ σ' ὅλο τὸν γνωστὸ κόσμον, ὅταν κηρύχθηκε τὸ Εὐαγγέλιον. Ὅταν οἱ ἀπόστολοι κήρυτταν τὸ Χριστό, τὸ πρῶτον ποὺ ἔλεγαν ἦταν· «Ἀνοίξτε τὲς Γραφεὲς νὰ δῆτε ὅτι ὅσα γράφτηκαν γιὰ τὸν Μεσσία ἐκπληρώθηκαν στὸν Ἰησοῦ ἀπὸ τὴν Ναζαρέτ». Ἐπεὶ καὶ ἡ Π. Διαθήκη στὰ ἑβραϊκά, ποὺ ἔχουν μέχρι σήμερα οἱ ἑβραῖοι σ' ὅλο τὸν κόσμον, ἔχει τὰ ἴδια. Τελευταῖα μάλιστα ἀνακαλύφθηκαν τὰ περίφημα χειρόγραφα τῆς Νεκρᾶς Θαλάσσης, τὰ ἀρχαιότερα χειρόγραφα τοῦ κόσμου, καὶ σ' αὐτὰ εἶνε καὶ βιβλία ἀπὸ τὴν Π. Διαθήκην ποὺ εἶνε τὰ ἴδια. Ἡ προσπάθεια τῶν ἀπείστων καὶ προκατελημμένων νὰ μειώσουν τὴ λάρψιν καὶ τὴν ἀλήθειαν τῶν προφητειῶν μοιάζει μὲ τὴν προσπάθειαν τοῦ παράφρονος ποὺ θέλει μὲ τὸ σάλιο του νὰ σβῇ τὸν ἥλιον, ἀλλ' αὐτὸ πέφτει

στὸ πρόσωπό του.

Καὶ κατὰ ἄλλο ἀκόμα, ποὺ ἀξίζει νὰ προσέξουμε ἰδιαίτερα. Μὲ τὴ γέννησιν τοῦ Ἰησοῦ ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος συνδέει τὴν προσκύνησιν τῶν μάγων, καὶ ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς τὴν προσκύνησιν τῶν ποιμένων. Στούς ποιμένες παρουσιάστηκε ἄγγελος Κυρίου καὶ ἐμήνυσε τὸ χαρμόσυνο ἄγγελμα· «Ἴδου γὰρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἥτις ἐστὶ παντὶ τῷ λαῷ, ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτήρ, ὃς ἐστὶ Χριστὸς Κύριος, ἐν πόλει Δαυὶδ». (Λκ 2, 10-11). Ἐδῶ ἔχουμε ὑπερφυσικὴ ἀποκάλυψιν. Στούς μάγους, καὶ μάγοι εἶνε οἱ ἐπιστήμονες τῆς Ἀνατολῆς τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, φάνηκε «ἀστήρ ἐν τῇ ἀνατολῇ». Σ' αὐτοὺς ἔχουμε τὴ φυσικὴ ἀποκάλυψιν τοῦ Θεοῦ, ἀποκάλυψιν διὰ τῆς δημιουργίας γιὰ τὴν ὁποία ὁμιλεῖ ὁ ἀπόστολος Παῦλος στὸ Α' κεφ. τῆς πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολῆς του. Οἱ μάγοι ὅμως αὐτοὶ φθόσαντες στὴν Ἱερουσαλὴμ βοηθήθηκαν ἀπὸ τὲς Γραφεὲς, γιὰ νὰ βροῦν τὸ νεογέννητον Βασιλέα. Τὰ δύο αὐτὰ περιστατικὰ μᾶς πληροφοροῦν ὅτι ὁλος ὁ κόσμος, Ἰουδαῖοι καὶ εἰδωλολάτρες περιμέναν ἕνα μεγάλο βασιλεῖα, ἕνα λυτρωτή. Ἡ νοσταλγία αὐτὴ καὶ ἡ προσδοκία ὁλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος εἶνε μὴ παράδοσις τῆς ἀναμνήσεως τοῦ παραδείσου καὶ τῆς πρώτης προφητείας γιὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ Λυτρωτοῦ. Καὶ τὴν πρώτη αὐτῇ προφητείᾳ, ποὺ ὀνομάζεται πρωτευαγγέλιον, τὴν εἶπε ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς ὅταν ἐξώρισε τοὺς πρωτοπλάστους ἀπὸ τὸν παράδεισον καὶ τοὺς ἔδωκε τὴν πρώτην ὑπόσχεσιν, τὴν πρώτην γλυκεῖαν ἐλπίδα, ὅτι θὰ γεννηθῇ ἀπὸ παρθένον. Ἐκεῖνος ποὺ θὰ συντρίψῃ τὸ κεφάλιν τοῦ σατανᾶ καὶ θὰ λυτρώσῃ τὴν ἀνθρωπότητα. Αὐτὴ ἡ ὑπόσχεσις μπῆκε στὸ αἷμα τῶν πρωτοπλάστων καὶ μεταδόθηκε σ' ὅλην τὴν γεννιά τους, σ' ὅλην τὴν ἀνθρωπότητα. Ἔτσι ἐξηγεῖται πῶς καὶ ἀνάμεσα σιτοὺς εἰδωλολάτρες ἀκούονται φωνὲς ποὺ μοιάζουν μὲ τὲς προφητείες. Ἡ ποὺ καθαρὴ ἀπ' ὅλες εἶνε τοῦ ποιητοῦ Διοχύλου. Ὁ Διοχύλος γιὰ τὸν Προμηθεῖα Δεσμώτη ποὺ ἐκπροσωπεῖ τὸν πάσχοντα ἄνθρωπον, βάζει στὸ στόμα μιᾶς θεότητος τὰ ἐξῆς λόγια. «Τοιοῦδε μόχθου τέρμας μὴ τι προσδόκα, πρὶν

Κήρυγμα**ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ**

«Προσέχετε... Ὁράτε...»
(Ματθ. 7, 15. Λουκ. 12, 15)

Ἡ Τροχαία ἀπευθύνει καθημερινὰ στοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων μιὰ προτροπή. Μιὰ προτροπή σωτήρια. Μιὰ προτροπή πού, ἂν τὴν πρόσσεχαν ὅσο ἔπρεπε οἱ ὁδηγοί, δὲν θὰ εἶχαμε δυστυχήματα ἢ κι' ἂν εἶχαμε, θὰ ἦταν ἐλάχιστα. Προσέχετε. Αὐτὴ εἶναι ἡ προτροπή. Προσέχετε πῶς ὁδηγεῖτε. Προσέχετε στὶς στροφές. Προσέχετε στὰ προσπεράσματα. Προσέχετε τὴ νύχτα. Προσέχετε τὴν ἡμέρα. Καὶ μὴ βιάζεσθε ποτέ. "Ὅλοι οἱ δρόμοι εἶναι γεμάτοι ἀπὸ σήματα. Κι' ὅλα αὐτὰ τὰ σήματα τὴν ἴδια προτροπὴ ἐκφράζουν. Αὐτὴν ποὺ εἶπαμε: Προσέχετε.

* * *

Προσέχετε φωνάζει ἡ Τροχαία στοὺς ὁδηγοὺς. Προσέχετε φωνάζει καὶ ἡ Ἀγία Γραφή στοὺς χριστιανούς. Οἱ ὁδηγοὶ νὰ προσέχουν γιὰ νὰ μὴ χάσουν τὴ ζωὴ τους. Οἱ χριστιανοὶ νὰ μὴ χάσουν τὴν ψυχὴ τους. Ἀλλὰ ἀπὸ τί νὰ προσέχουν οἱ χριστιανοί; Ἀπὸ ποιούς κινδύνους;

ἂν θεῶν τις διάδοχος τῶν σῶν πόνων φανῇ, θελήσῃ τ' εἰς ἀναύγητον μολεῖν "Αδην, κνεφαῖα τ' ἀμφὶ ταρτάρου βάθῃ». «Μὴν περιμένεις νὰ τελειώσουν αὐτὰ τὰ βάσανά σου, ἕως οἷου κάποιος Θεὸς δεχτῇ νὰ τὸ φορτωθῇ γιὰ λογαριασμό σου, καὶ νὰ κατεβῇ στὸν ἀφώτιστο ἄδη καὶ σὺ σκοτεινὰ βάθῃ τοῦ ταρτάρου».

Γι' αὐτὴ λοιπὸν τὴν παναθρώπινη ἀναμονὴ τοῦ Λυτρωτῆ μίλησε ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ 1800 χρόνια π.Χ. ὅταν εὐλόγησε τὰ δώδεκα παιδιὰ του καὶ μάλιστα τὸν Ἰούδα, ἀπὸ τὴν γεννιὰ τοῦ ὁποίου θὰ γεννιόταν ὁ ἡγούμενος, ὁ ἀρχηγός. Στὴν εὐλογία αὐτὴ ὀνομάζει ὁ Ἰακώβ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ «Προσδοκία Ἑθνῶν». (Γε. 19, 8-16).

Στέργιος Ν. Σάκκος

νοὺς; Οἱ κίνδυνοι εἶναι πολλοί. Τόσοι πολλοί, ὅσες εἶναι καὶ οἱ στροφές στοὺς δρόμους τῆς Ἑλλάδος. Εἶναι ἀδύνατο νὰ κάνουμε λόγο γιὰ ὅλους. Γι' αὐτὸ περιοριζόμαστε σὲ δυὸ τρεῖς. Ἀδελφοί, τεντώστε τ' αὐτιά τῆς ψυχῆς σας, ἀκούστε τίς ἐπείγουσες ἐκκλήσεις τῆς Ἀγ. Γραφῆς, καὶ προσέχετε:

* «Προσέχετε ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν». (Ματθ. 7, 15). Προφήτης δὲν λέγεται μόνο ἐκεῖνος ποὺ προλέγει τὰ μέλλοντα, ἀλλὰ κατὰ πρῶτο λόγο ἐκεῖνος ποὺ κηρύττει τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ. Κήρυκες τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, γνήσιοι καὶ ἀληθεῖς, ὑπῆρχαν πάντοτε καὶ θὰ ὑπάρχουν, γιὰ νὰ οἰκοδομοῦν πνευματικὰ τοὺς χριστιανούς. Δυστυχῶς ὅμως ὑπάρχουν καὶ ψεύτικοι, οἱ ψευδοπροφῆτες, ποὺ κάνουν κακὸ στοὺς πιστοὺς. Ὁ Ἀπ. Ἰωάννης, θέλοντας νὰ προφυλάξῃ τοὺς χριστιανούς ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς, γράφει στὴν πρώτην τοῦ ἐπιστολῆς: «Πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον» (Α' Ἰωάν. 4, 1). Κι' ἂν στὴν ἀποστολικὴ ἐποχὴ εἶχαν βγῇ στὸν κόσμον πολλοὶ ψευδοπροφῆτες, σήμερα βγῆκαν περισσότεροι. Ἄλλοι ἀπὸ αὐτοὺς μᾶς παρασύρουν στὶς αἵρέσεις. Τέτοιοι εἶναι οἱ Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά, οἱ Προτεστάντες, οἱ Καθολικοί. Ἄλλοι μᾶς διδάσκουν τὴν ἀπιστία καὶ τὴν ἀθεΐα. Αὐτοὶ εἶναι οἱ ἄθεοι. Ἄλλοι μᾶς κηρύττουν ἕνα σωρὸ θεωρίες, μὲ τίς ὁποῖες, ἀλλοίμονο, καταφέρνουν νὰ μᾶς ὑπομακρύνουν ἀπὸ τὴν ὁρθόδοξο πίστι καὶ ζωὴ. Καὶ ὅλοι αὐτοὶ μᾶς παρουσάζονται καλοὶ καὶ μὲ τὰ πλεον τρυφερὰ αἰσθήματα! Μᾶς πλησιάζουν «ἐν ἐνδύματι προβάτων» ἐνῶ «ἐξωθεν τῖσοι λύκοι ἄρπαγες». Χάνουμε τὴν πίστι μας, χάνουμε τὴν ἀγνότητά μας, χάνουμε τὴν ἀρετὴ μας, χάνουμε ὅτι καλὸ καὶ ὁμορφὸ ἔχουμε, γιὰτὶ δὲν προσέχου-

με. "Ετσι, παράλληλα με τὰ καθημερινὰ τροχαῖα ἀτυχήματα, ἔχουμε καὶ ἀτυχήματα πίστεως καὶ ἠθικῆς.

* «Ὁ ρ ᾱ τ ε καὶ φ υ λ ᾱ σ σ ε σ θ ε ἀ π ὸ π ᾱ σ η ς π λ ε ο ν ε ξ ί α ς». (Λουκ. 12, 15). Πλεονεξία θὰ πῇ νὰ θέλουμε περισσότερα ἀπὸ ὅσα μᾶς χρειάζονται γιὰ νὰ ζήσουμε, «πλέον ἔχειν τοῦ ἀναγκαίου». Ἡ πλεονεξία εἶναι ἕνας μέγας κίνδυνος ποὺ μᾶς κάνει δυστυχημένους. Εἶναι μία πνευματικὴ μέθη. Εἶναι σὰν τὴν υπερβολικὴ ταχύτητα ποὺ ἀναπτύσσει ὁ ὁδηγὸς με ἀποτέλεσμα νὰ γράψῃ τὸν πῶδ τραγικὸ ἐπίλογο τῆς ζωῆς του σὲ κάποιο σημεῖο τοῦ δρόμου. "Ενας κάνει τὴν ἐξῆς παρατήρησι πάνω στὸ θέμα τῆς πλεονεξίας: «Δῶσε σ' ἕναν ἄνθρωπο τ' ἀπαραίτητα τῆς ζωῆς καὶ σὲ λίγο θὰ ζητήσῃ τίς ἀνέσεις τῆς ζωῆς. Δῶσε του τίς ἀνέσεις καὶ θὰ ζητήσῃ τίς πολυτέλειες. Δῶσε του τίς πολυτέλειες καὶ θ' ἀνασπενάξῃ γιὰ τίς ματαιότητες. Δῶσε του τίς ματαιότητες καὶ γρήγορα θὰ ποθήσῃ τίς ἀφροσύνες τῆς ζωῆς. Δώστου τα ὅλα καὶ θὰ τὸν δῇς δυστυχημένον, ποὺ δὲν θὰ ἔχῃ ἄλλα γιὰ νὰ ἐπιθυμήσῃ ν' ἀποικήσῃ». Εἶναι χαρακτηριστικὴ ἡ παραβολὴ τοῦ ἄφρονος πλουτοῦ. Θυμᾶστε τί ἄγχος τὸν ἔπασσε, ὅταν τὰ ἀγαθὰ του δὲν χωροῦσαν οὔτε ἀποθήκες ποὺ διέθετε; «Ποῦ συνάξω τοὺς καρπούς μου;». Τὸ τέλος ἦταν δραματικόν. Τὴν ἴδια νύκτα πέθαινε, ἐνῶ σ' αὐτιά του ἤκουσαν τὰ λόγια: «"Α δὲ ἡτοίμασας τίνοι ἔσται;». Ἡ πλεονεξία, κατὰ τὸν Ἀπ. Παῦλο, «ἐστὶν εἰδωλολατρία» (Κολασ. 3, 5). Ὁ πλεονέκτης δίδει ὅλο του τὸ μυαλὸ καὶ τὴν καρδίαν στὰ ἐπιγεια πλούτη, ὅπως ἀκριβῶς κάνει τὸ ἴδιο ὁ χριστιανὸς στὸ Θεό. Καὶ δὲν εἶναι λίγοι ἐκεῖνοι ποὺ διακηρύττουν φανερὰ πὼς ὁ Θεὸς γι' αὐτοὺς εἶναι τὸ χρῆμα. Εἶναι, λοιπόν, καὶ ἡ πλεονεξία κίνδυνος γιὰ τὸ χριστιανόν. Σὰν τὸν κίνδυνον ποὺ ἐπισημαίνουν τὰ τροχαῖα σήματα στὰ ἐπικίνδυνα σημεῖα τοῦ δρόμου. Καὶ μάλιστα μεγαλύτερος κίνδυνος. Γιατί ἐκεῖ, ἐπὶ τέλους, κάνουμε τὴ ζωὴ μας, ἐνῶ ἐδῶ κάνουμε τὸ Θεό μας.

* «Μ ἡ π ρ ὀ σ ε κ ε φ α ῦ λ η γ υ ν α ῖ κ ῖ» (Παροιμ. 5, 3). "Οσα καλὰ

κάνει ἡ καλὴ γυναῖκα, τόσα κακὰ κάνει ἡ κακὴ, ἡ φαύλη γυναῖκα. Φαύλη γυναῖκα εἶναι κυρίως ἡ ἀνήθικη. Αὐτὴ ποὺ σὰν βασικὴ ἀπασχόλησι ἔχει νὰ ἐκφραυλίζῃ, νὰ διαφθείρῃ τὰ ἡθῆ τοῦ ἐνός καὶ τοῦ ἄλλου. Νὰ παρασύρῃ, με ὅλη τῆς τὴν μαεσιρία καὶ πονηρία, καὶ ἐκείνον ποὺ διαθέτει τὸν πῶδ δυνατὸ χαρακτῆρα. Ἡ φ α ῦ λ η γ υ ν α ῖ κ α: Σὰν γεράκι μπαίνει σιὸ σπιτί, ἐκφραυλίζει τὸν ἄνδρα καὶ τὸν παίρνει μαζί της, γιὰ νὰ ἀφήσῃ σιὸ κλῆμα σύζυγο καὶ παιδιά. Σὰν σεισμὸς σείει κυβερνήσεις, σὰν ἐκεῖνη τὴν περιβόητη Κίλερ ποὺ ἔρριξε τὴν κυβέρνησι τῆς Ἀγγλίας. Σὰν φωτιὰ καίει ὅ,τι ὁμορφο καὶ καλὸ ὑπάρχει στὴν καρδίαν ποὺ θὰ μαγέψῃ με τὰ κάλλη της. Σὰν σκορπιὸς πληγώνει θανάσιμα ὅποιον καὶ ὅποια τὴν πλησιάσει. «Ὁ κρατὴν αὐτῆς ὡς ὁ δρασσόμενος σκορπίου» (Σοφ. Σειρ. 26, 7). Φαύλη γυναῖκα, γενικώτερα, εἶναι αὐτὴ ποὺ διαρκῶς ζηλεύει, φθονεῖ, διαβάλλει, συκοφαντεῖ με σκοπὸ νὰ κάνῃ ὅποιοδήποτε κακὸ μπορέσῃ. Γιὰ τίς φαῦλες γυναῖκες εἶπε πολὺ ὀρθὰ κάποιος δι: «εἶναι γκρεμοὶ σκεπασμένοι με λουλούδια». Γι' αὐτό, ὅπως στοὺς γκρεμοὺς τῆς Καστανιάς, τῆς Κατάρας καὶ τοῦ Μπράλου ἡ Τροχαῖα τοποθέτησε σήματα γιὰ νὰ προσέχουν οἱ ὁδηγοί, τὸ ἴδιο καὶ ἡ Ἀγ. Γραφή με τὰ δικά της σήματα, με τίς σοφές της προτροπές, καλεῖ ὅλους νὰ προσέχουν τοὺς ἠθικοὺς γκρεμοὺς τῶν φαύλων γυναικῶν. Καὶ ὅπως ὁ ὁδηγὸς περνᾷ ὅσο γίνεται μακριὰ ἀπὸ τὸ σημεῖο τοῦ γκρεμοῦ, αὐτό, μᾶς λέει ἡ Ἀγ. Γραφή, νὰ κάνουμε καὶ ἡμεῖς ἀπὸ τὴν φαύλην γυναῖκα. «Μακρὰν ποίησον ἀπ' αὐτῆς σὴν ὁδόν, μὴ ἐγγίσῃς πρὸς θύραις οἰκῶν αὐτῆς» (Παρ. 5, 8). Ἡ ἐκκλησι τοῦ Παροιμιαστοῦ ἐδῶ εἶναι ἐντονή. Εἶναι κραυγὴ. Κραυγὴ γεμάτη πόνο. Σὰν τὴν κραυγὴ ποὺ βγάζει ἡ Μάνα, ὅταν ξαφνικὰ βλέπῃ τὸ παιδί της νὰ πλησιάζῃ πρὸς τὴ φωτιά. Γιατί φωτιὰ εἶναι καὶ ἡ φαύλη γυναῖκα. Φωτιὰ ποὺ μαυρίζει καὶ καίει τὴν τιμὴ καὶ τὴν ἀγνότητα. «Μὴ ἐγγίσῃς πρὸς θύραις». Παρατήρησι λεπτή. Μὴ πλησιάσῃς τὴ θύραν τοῦ σπιτοῦ της. Ἡ θύρα της εἶναι σιὸμα ἀβήσσου. "Ας διατυπώσουμε ἀπλούστερα τὴν ἐκκλησι τοῦ

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΤΟΜΟΥ ΛΑ' (1978)

Α' ΚΤΡΙΑ ΑΡΘΡΑ

Στ. Σάκκον: 'Η κρίσις τῆς ἐποχῆς μας, σελ. 1 — Οἱ τρεῖς κρίσεις, 17 — Τὸ μεγαλύτερο κακὸ καὶ ἡ θεραπεία του, 33 — Τὰ τρία πάσχα, 65 — 'Αμαρτία - 'Ελευθερία, 81 — Φῶς καὶ μάτια, 97 — 'Ανακαλύψεις καὶ ἀποκαλύψεις, 113 — 'Η πῶς μεγάλη ἀνακάλυψις, 129 — Τὸ κήρυγμα τῆς 'Εκκλησίας γὰρ τὴν ἐλεημοσύνη, 144 — Τὰ αἷτια τῆς ἀπιστίας, 161. Ε: Βηθλέμ 1977, 177.
Η.Κ.Ι.: «Τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας», 49.

Β'. ΑΝΤΙΑΙΡΕΤΙΚΑ

Στ. Σάκκον: Οἱ μάρτυρες τοῦ 'Ιεχωβά: ΛΕ' 'Η ἁγία Τριάς σὺς ἐπιστολὲς πρὸς Φιλιππησίους καὶ Κολασσαεῖς, σελ. 3 — ΑΣ' 'Η 'Αγία Τριάς σὺς δύο πρὸς Θεσσαλονικεῖς ἐπιστολὲς, 20 — ΑΖ' 'Η ἁγία Τριάς στὴν Β' πρὸς Τιμόθεον ἐπιστολή, 36 — ΑΗ' 'Η ἁγία Τριάς στὴν πρὸς 'Εβραίους ἐπιστολή, 53 — ΑΘ' 'Η ἁγία Τριάς σὺς καθολικὲς ἐπιστολὲς τοῦ Πέτρου, 69 — Μ' 'Η ἁγία Τριάς σὺς ἐπιστολὲς τοῦ 'Ιωάννου καὶ τοῦ 'Ιούδα, 84 — ΜΑ' 'Η ἁγία Τριάς στὴν 'Αποκάλυψις, 100 — ΜΒ' 'Ο Θεότης τοῦ Χριστοῦ Α', 116 — Β', 132, — Γ', 148 — Δ', 164 — Ε', 178.

Γ' ΚΗΡΥΓΜΑ

'Αρχιμ. Γερβ. Ραπτοπούλου: 'Η κακὴ γυναίκα, σελ. 5 — 'Η καλὴ γυναίκα, 22 — Εἶσαι ἁμαρτωλός; 55 — Θάνατος στὸν παλιὸ ἄνθρωπο, 70. Προσέχετε, 189.

Δ' ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ

Μιχ. Εὐθυμίου: 'Ο 'Αβεσσαλόμ: 16. 'Η συγγνώμη, σελ. 7 — 17. Μὰ ἤτα..., 24 — 18. 'Η μανία τῆς ρόδας, 39 — 19. Δημαγωγός, 57 — 20. Μὲ τὴ μάσκα τῆς εὐσεβείας, 72 — 21. Οἱ κατὰσκοποι, 86 — 22. 'Η κοινὴ γνώμη, 102 — 23. Τὸ ρεῖμα, 118 — 24. 'Η ἐνθρόνισις, 134 — 25. Ο ἄδροι..., 150 — 26. 'Ο θρήνος στὸ δρόμο τῶν ἐλαίων, 166 — 27. 'Ανέλπιστος ὁπαδός, 180.

Ε' ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΚΑ

Δημ. Χαρίσι: Πλοῖσιον χωρὶς δεκάρα, σελ. 14 — 'Η πρόσκλησις, 28 — Οἱ ἀδειανὲς καρδιᾶς, 43 — 'Ο Γολγοθᾶς τῶν ἀγωνιστῶν τῆς ἀληθείας, 61 — Πνευματικὰ σκαλοπάτια γὰρ τὸν οὐρανόν, 77 — Οἱ καρποὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, 91 — Τὰ ἐπακόλουθα τῆς πίστεως, 139 — 'Η ἀμονικότητα τῶν ψυχικῶν δυνάμεων, 171.

Στ. Σάκκον: Χριστογέννητα: Πέντε ἐρωτήματα, 184 — Οἱ προσφαιτεῖς τῆς Π. Διαθήκης διὰ τὸν Χριστὸν, 186.

Σ' ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Β.Α.Ψ.: Τὰ χριστιανικὰ ἀρώματα, σελ. 79 — 1. «Μύρον ἐκκενωθέν», 93 — 2. «Μύρον τὸ πολύτιμον», 107 — 3. Τὰ μυρίωνα ἄνθη, 123 — 4. «Οὐράνιον μύρον» Α', 141 — 5. Β', 155 — 6. «Χριστοῦ Εὐδοκία», 173.

Ζ' ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Σάβ. Ξανθοπούλου: 'Ο νόθετημένος, σελ. 10 — Χαρούμενη ἀποκρία, 26 — 'Η πλεκάνη, 41 — Πάσχα στὸ μπουντρούμι, 59 — 'Η ἡδονὴ τῆς τιμωρίας, 75 — 'Ενας σύγχρονος 'Ιώβ, 88 — 'Ο καταζητούμενος, 105 — Τὸ κινήγι, 120 — Σταθερὲς πεποιθήσεις, 137 — Γιὰ μιὰ σωστὴ ἀπόφασις, 153 — Τὸ ἱερὸ πείραμα, 169 — Μιὰ γρήγορη θεραπεία, 182.

Παροιμιαστοῦ: Βάδιζε μακρὰ ἀπὸ τὴν κακοήθη γυναίκα. Καὶ μὴ πλησιάσης ὅχι μόνο τὸ σπίτι της, ἀλλὰ κι' αὐτὴ ἀκόμα τὴν ἐξώθυρα.

'Αδελφοί,

Προσέχετε. Προσέχετε ἀπὸ τοὺς ψευδοπροφήτες τῶν ἡμερῶν μας. Προσέχετε ἀπὸ τὴν κακιὰ ἀρρώστια τῆς ψυχῆς, τὴν πλεονεξία. Προσέχετε ἀπὸ τῆς φαῦλης γυναίκας. Προσέχετε ἀπὸ τὶς κακὲς παρτές. Καὶ ἀκόμα: Προσέχετε τὶς σκέψεις σας, τὰ αἰσθήματά σας, τὰ μάτια σας, τὰ αὐτιά σας, τὰ λόγια σας, τὰ ἔργα σας. Προσέχετε παντοῦ καὶ πάντοτε. «Βλέπετε πὺς ἀκριβῶς περιπατεῖτε... ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραὶ εἰσι» ('Εφεσ. 5, 15).

'Αρχιμ. Γερβάσιος Ραπτοπούλος

Νέα βιβλία

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙ

ΛΟΥΛΟΥΔΙ ΤΗΣ ΧΑΡΙΤΟΣ

Ένα νέο βιβλίο, γραμμένο από τον άρχιρ. Δανιήλ Γ. Αεράκη. Αναφέρεται στο μεγάλο και σπουδαίο για τους νέους και τις νέες θέμα της αγνότητας και του SEX. Δίνει απάντησι και λύσι σε διάφορα προβλήματα, που αντιμετωπίζουν οι χριστιανοί νέοι της εποχής μας.

Αποτελείται από 250 σελίδες και τιμάται άδευτο δρχ. 30. Πωλείται στο βιβλιοπωλείο μας (Πλάτωνος 2) και σ' άλλα θρησκευτικά βιβλιοπωλεία.

Η' ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Η ποινή της σιωπής, σελ. 31 — Αντί ποινης δάνειον, 32 — 100ντάχρονα Σολλόγον, 32 — Τα πάθη τὰ σεπτὰ, 64 — Ο πόνος και τὰ πάθη, 64 — Η ανίασιαι, πόθος και αναζήτησι, 64 — Η νομιμοποίηση των αμβλώσεων, 111 — Η ψήφος μας, 159 — Ο έραστής της Γραφής, 160.

Θ' ΔΙΑΦΟΡΑ

Αυτοσυατάσεις: Ένα δνειρο γίνεται πραγματικότητα, σελ. 12 — Το κτίριο της Αδελφότητος, 46 — Έλευθέρια και ζωσια Έκκλησία, 110 — Στα χρόνια της κατοχής, 143.

Πατρική στήλη: Η κατάνυξι, 37.

Νεκρολογία: Αθανάσιος Φραγκόπουλος, 112.

Έπιστολές: Το αυτόματο διαζύγιο, 127 — Η Αθωνιά: Ιερατική Σχολή, 128.

Κριτική βιβλίου: Μαρία ή Μαγδαληνή, 158.

Η έσωτερική κρίση της νεολαίας, 48 — Μια έξήγησι, 176 — Περιεχόμενα 191.

Με την λήξι του 1977 υπενθυμίζουμε στους αγαπητούς συνδρομητάς την ανάγκη της ανανεώσεως της συνδρομής των για τὸ νέο έτος 1978.

Η κατώτερη συνδρομή παραμένει για μὲν τὸ έσωτερικό δρχ. 30, για δὲ τὸ έξωτερικό δολλάρια 2 ή μάρκα 5. Ιδιαίτερα παρακαλοῦνται ὅσοι ὀφείλουν συνδρομές προηγούμενων έτων νὰ τὶς έξοφλήσουν.

Επίσης παραδειγματιζόμενοι από πολλούς αναγνώστες μας που δὲν περιορίζονται νὰ στείλουν την συνδρομή τους μόνο, αλλά έγγραφουν και άλλους 2 ή 3 ή 5 και μερικοί 10 και άνω νέους συνδρομητάς και κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον γίνονται θετικοί συνεργάτες τοῦ περιοδικοῦ μας, παρακαλοῦμε ὅσους μποροῦν και θέλουν νὰ τοὺς μιμηθοῦν, νὰ έγγραψουν τουλάχιστον 2 νέους συνδρομητάς, στέλλοντας τὸ ὄνομα, διεύθυνσι και πόλι στη διεύθυνσιν τοῦ περιοδικοῦ μας.

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

— Η κ. Αφροδίτη Βασιλείου προσέφερε στο ταμείο της Αδελφότητος δρχ. πεντακόσιες (500) εἰς μνήμην τοῦ συζύγου της Παύλου Βασιλείου.

Ο κ. Γεώργιος Σταρκόπουλος, Αιγίνιον Κατερίνης, προσέφερε δρχ. τριακοσίας (300) εἰς μνήμην τοῦ αγαπητοῦ του θεοῦ Αντωνίου.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον εὐχαριστεῖ και εὐχεται για την άνάπαυσι τῶν ψυχῶν των.

«ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»

Μηνιαῖον ὁρθόδοξον χριστιανικὸν περιοδικόν.

Ίδιοκτησία και Έκδοσις Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ», Πέλοπος 7, τηλ. 270.630 Θεσ)νίκη Διευθυντής Συντάξιος: Σάββας Ν. Ξανθόπουλος, Πέλοπος 9, Θεσσαλονίκη.

Προϊστάμενος Τυπογραφείου Β. Π. Μακρόγλου, Βελισσαρίου 35, τηλ. 841.623, Θεσ)νίκη

Έτησία συνδρομή: Έσωτερικοῦ δρχ. 30 — Έξωτερικοῦ δολλ. 2.

Έπιστολαί - συνδρομαί εἰς Περιοδικὸν «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ», Πέλοπος 7, Θεσσαλονίκη.

Τύποις: ΤΗΠΟ EXPRESS ο.ε. - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ